

***ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА
ПЛАН/ПРОГРАМА:***

***„ИЗМЕНЕНИЕ НА ОБЩИЯ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН
НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО”***

Ръководител експертен колектив:.....

/Ива Кочева/

Октомври, 2016 г.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

СЪДЪРЖАНИЕ НА ДОКЛАДА ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА:

1. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН (ОУП) НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО, ОСНОВНИТЕ МУ ЦЕЛИ И ВРЪЗКАТА МУ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ.....	17
1.1.ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ИОУП ОБЩИНА ПРИМОРСКО.....	18
1.2.ЗАДАЧИ НА ИОУП НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО.....	18
1.3.ПРОГНОЗЕН СРОК НА ДЕЙСТВИЕ НА ИОУП НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО.....	19
1.4.ВИЗИЯ, ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ НА УСТРОЙСТВЕНОТО РАЗВИТИЕ И КОНЦЕПЦИЯ ЗА УСТРОЙСТВЕНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО.....	19
1.5.Връзка на проекта на ИОУП С ДРУГИ СТРАТЕГИИ, ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ.....	23
1.6.ОСНОВНИ УСТРОЙСТВЕНИ ЕЛЕМЕНТИ, ЗОНИ И ТЕРИТОРИИ ОПРЕДЕЛЕНИ С ПРОЕКТА ЗА ОУП НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО.....	34
1.6.1. Правила и нормативи за прилагане на плана.....	34
1.6.2. Баланс на територията съгласно предвижданията на проекта за изменение на ОУП на община Приморско.....	36
1.6.3. Състояние на съществуващия сграден и жилищен фонд на територията на община Приморско и неговото землище.....	44
1.6.3.1. Благоустроеност на жилищата. Конструкция на сградите.....	44
1.6.4.Зони за отдих и спорт. Състояние и прогнози съгласно проекта за ИОУП.....	46
1.6.5.Комуникационно-транспортна инфраструктура. Съществуващо състояние и прогнози съгласно предварителния проект за ИОУП на община Приморско.....	47
1.6.6. Енергийна инфраструктура. Съществуващо състояние и прогнози.....	48
1.6.6.1. Прогнозно развитие - електрификация.....	49
1.6.7. Съобщителна инфраструктура.....	50
1.6.8. Водоснабдителна и канализационна инфраструктура.....	50
1.6.8.1. Водоснабдителна инфраструктура.....	51
1.6.8.2. Канализационна инфраструктура.....	52
2. СЪОТВЕТНИ АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА ИЛИ ПРОГРАМАТА;.....	53
2.1.АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ.....	53
2.1.1. Характеристика на климатичните и метеорологичните фактори.....	53
2.1.1.1. Релеф.....	53
2.1.1.2. Климат.....	53
2.1.2. Температура на въздуха.....	54
2.1.3. Вятър.....	54
2.1.4. Валежи.....	54
2.1.5. Полезни метеорологични данни.....	55
2.1.6. Качество на атмосферния въздух в района на община Приморско.....	61
2.2.ВОДИ И ВОДНИ ОБЕКТИ.....	61
2.2.1. Повърхностни води (хидрографска мрежа).....	62
2.2.1.1. Реки.....	62
2.2.1.2. Езера, блата.....	67
2.2.1.3. Язовири.....	68
2.2.1. Крайбрежни морски води.....	70
2.2.1.1. Типове крайбрежни морски води.....	70

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

2.2.2. Подземни води	77
2.2.2.1. Минерални води	78
2.2.3. Количествена и качествена характеристика на водните ресурси. Мрежа за мониторинг на повърхностни води	78
2.2.3.1. Количествена характеристика.....	78
2.2.4. Опасни хидроложки явления. Риск от наводнения	87
2.2.4.1. Оценка на заплахата от наводнение	87
2.2.4.2. Засегнати площи и потенциални щети по РЗПРН Община Приморско.....	90
2.2.4.3. Зони за защита на водите в Община Приморско съгласно ПУРБ	98
2.2.4.4. Територии за опазване на стопанско значими водни биологични видове	101
2.2.4.5. Територии, в Община Приморско, съгласно ПУРБ обявени за опазване на местообитания или биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване, включително съответните обекти на NATURA 2000, обявени съгласно Директива 92/43/ЕЕС за местообитанията и Директива 2009/147/ЕИО за опазване на дивите птици.....	103
2.2.4.6. Имисионно състояние на повърхностните водни обекти на територията на Община Приморско.....	104
2.2.5. Състояние, цели и програма за постигането на целите в Община Приморско, съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г.....	140
2.2.6. Подземни води	159
2.2.6.1. Количествена характеристика на ПВТ.....	160
2.2.6.2. Качествена характеристика на водоносните хоризонти	163
2.2.6.3. Състояние, Цели и Мерки за ПВТ в региона на Община Приморско съгласно Проект за ПУРБ 2015-2021г.....	168
2.2.6.4. Програма от мерки за постигане на целите на ПУРБ в Черноморски район за басейново управление на водите в периода 2016-2021 г.....	173
2.2.6.5. Административни мерки за постигане на целите.....	176
2.2.7. Характеристики на водоползването и на водопотреблението (Използване на водните ресурси) в Община Приморско.....	177
2.2.7.1. Водопотребление и водоснабдяване	177
2.2.7.2. Техническо състояние на водопроводната мрежа в общината	181
2.2.8. Санитарно-охранителни зони	182
2.2.8.1. Качество на повърхностните води, предназначени за питейно - битово водоснабдяван...183	
2.2.8.2. Предложения за мерки, мониторинги контрол за подобряване и/или опазване качеството на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване на Община Приморско, залегнали в „Годишен доклад за качеството на повърхностните води предназначени за питейно битово водоснабдяване в обхвата на БДЧР за 2014 г.....	186
2.2.9. Перспективни съоръжения за водоползване и водопотребление	187
2.2.10. Мерки за подобряване на водоснабдяването на територията на община Приморско, предвидени в Регионален Генерален план ВиК Бургас ЕАД.....	188
2.2.11. Отпадъчни води.....	189
2.2.11.1.Наличие и състояние на канализационната мрежа в населените места на Община Приморско.....	191
2.2.11.2.Вариантни решения за рехабилитация и изграждане на канализационна мрежа в агломерация Приморско – Китен	193
2.3.ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЗЕМНИТЕ НЕДРА, ГЕОЛОЖКАТА ОСНОВА И ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА	200
2.3.1. Геоморфоложка характеристика и геоложки строеж	200

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

2.4.ТЕКТОНИКА И СЕИЗМОЛОГИЯ.....	205
2.4.2. Тектоника на района.....	205
2.4.2.1. Инженерно-геоложки условия за строителство.....	205
2.4.2.2. Сеизмичност.....	206
2.5.ЗЕМИ И ПОЧВИ207	
2.5.1. Почвена покривка и разпределение на почвените ресурси.....	207
2.6.БИОРАЗНООБРАЗИЕ. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ ВКЛЮЧЕНИ В ЕКОЛОГИЧНАТА МРЕЖА НАТУРА 2000.....	209
2.6.2. Защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.....	209
2.6.2.1. Резервати.....	209
2.6.2.2. Защитени местности.....	212
2.6.2.3. Природни забележителности.....	214
2.6.3. Защитени зони от националната екологична мрежа НАТУРА 2000, попадащи в границите на община Приморско.....	217
2.6.3.1.Защитена зона BG 0000143 Караагач по Директива 92/43/ЕЕС за природните местообитания.....	219
2.6.3.2.Защитена зона BG0000208 „Босна“ по Директива 92/43/ ЕЕС за природните местообитания.....	221
2.6.3.3. Защитена зона BG0001001 „Ропотамо“ по Директивата 92/43/ЕЕС за природните местообитания.....	224
2.6.3.4. Защитена зона BG0001007 „Странджа“ по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания.....	229
2.6.3.5.Защитена зона BG0002040 „Странджа“ по Директива 2009/147/ЕЕС за опазване на дивите птици.....	234
2.7.БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ.....	246
2.7.1. Растителност.....	246
2.7.2. Животински свят.....	254
2.8.ЛАНДШАФТ.....	281
2.8.3. Обща ландшафтна характеристика.....	281
2.9.КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО.....	290
2.9.3.1. Недвижими културни ценности на територията на община Приморско.....	314
2.10. ОТПАДЪЦИ.....	317
2.10.3.1. Битови отпадъци.....	320
2.10.3.2. Строителни отпадъци.....	323
2.10.3.3. Производствени отпадъци.....	324
2.10.3.4. Болнични отпадъци.....	326
2.10.3.5. Излезли от употреба пестициди.....	326
2.10.4. Развитие на околната среда без прилагането на плана.....	326
2.11. РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ - ШУМ, ВИБРАЦИИ, РАДИАЦИИ.....	327
2.11.1. Шум.....	327
2.11.1.1. Транспортен шум.....	329
2.11.1.2. Източници на шум от битов характер.....	336
2.11.1.3. Индустриален шум.....	337
2.11.2. Йонизиращи лъчения.....	339
2.11.3. Нейонизиращи лъчения.....	341
2.11.3.1. Електроснабдяване.....	343

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

2.11.3.2. Комуникационни мрежи, далекосъобщение и пощи	345
2.12. ЗДРАВНО-ХИГИЕННИ АСПЕКТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	345
2.12.1. Здравни хигиенни условия на селищната среда оказващи влияние	346
2.12.2. Здравно-демографски показатели	348
2.12.3. Заболеваемост на населението	349
2.12.4. Здравно-хигиенни аспекти	349
2.12.5. Характеристика на рисковите фактори. Въздействие върху човешкото здраве	353
2.12.6. Рискови фактори, свързани със стила и начина на живот	353
2.12.6.1. Рискови фактори, свързани със социално-икономическата среда	354
2.13. ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ФАКТОРИТЕ ВЛИЯЕЩИ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА	354
2.13.1. Текущо състояние на компонентите на околната среда и тяхното развитие без прилагането на плана	354
2.13.1.1. Атмосферен въздух	354
2.13.1.2. Повърхностни и подземни води	355
2.13.1.3. Геоложката основа	355
2.13.1.4. Земи и почви	356
2.13.1.5. Ландшафт	357
2.13.1.6. Биоразнообразие (флора и фауна). Защитени територии по Закона за защитените територии и защитени зони включени в екологичната мрежа Natura 2000	357
2.13.1.7. Отпадъци	359
2.13.1.8. Рискови енергийни източници - шум, вибрации, радиации	360
2.13.1.9. Културно-историческо наследство	360
2.13.1.10. Здравно-хигиенни аспекти	361
3. ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО ВЕРОЯТНО ЩЕ БЪДАТ ЗНАЧИТЕЛНО ЗАСЕГНАТИ	362
3.1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ	362
3.2. ПОВЪРХНОСТНИ И ПОДЗЕМНИ ВОДИ	362
3.2.2. Източници на замърсяване предвидени в ИОУП	362
3.2.3. Промени в обхвата на система “Обитаване” и развитие на туристическата база	364
3.3. Отпадъци	369
3.4. Защитени зони и защитени територии	370
4. СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА ИЛИ ПРОГРАМАТА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТНАСЯЩИТЕ СЕ ДО РАЙОНИ С ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ, КАТО ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ПО ЗАКОНА ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ	374
4.1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ	374
4.1.3.1. Заключение	378
4.1.4. Използван модел за оценка на КАВ	378
4.2. ПОВЪРХНОСТНИ И ПОДЗЕМНИ ВОДИ	388
4.3. ЗЕМНИ НЕДРА И ГЕОЛОЖКА ОСНОВА	388
4.4. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА, ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ И ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ	389
4.5. ЛАНДШАФТ	390
4.5.5. Зони с нарушен ландшафт	390

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

4.5.5.1. Свлачища	390
4.5.5.1. Полезни изкопаеми	391
4.6. Отпадъци	393
4.6.6. Възможни значителни въздействия върху околната среда и факторите, които я увреждат и връзките между тях.....	393
4.7. АКУСТИЧНА ОБСТАНОВКА	394
4.8. ЙОНИЗИРАЩИ И НЕЙОНИЗИРАЩИ ИЗЛЪЧВАНИЯ.....	396
4.9. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО.....	397
4.10. ЗДРАВНО-ХИГИЕННИ АСПЕКТИ	398
5. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА И ПРОГРАМАТА, И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ ПОД ВНИМАНИЕ ПО ВРЕМЕ НА ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА ИЛИ ПРОГРАМАТА	401
5.1.ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА	401
5.1.1. Документи на международно ниво	402
5.1.1.1. Стратегия на ЕС за адаптация към изменението на климата (Брюксел, 16.4.2013 COM (2013) 216 final).....	402
5.1.2. Документи на национално и регионално ниво	406
5.1.2.1. Национална програма за развитие: България 2020 (НПР БГ 2020)	406
5.1.2.2. Национална стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012 - 2022 г.	412
5.1.2.3. Трети национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г.	428
5.1.2.4. Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в България до 2015 г.	431
5.1.2.5. Регионален план за развитие на Югоизточен район за планиране за периода 2014-2020 г.	433
5.1.2.6. Областната стратегия за развитие на област Бургас (2014-2020 г.)	435
5.1.2.7. Общински план за развитие на Община Приморско за периода 2014-2020 г.	439
6. ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ И ОЧАКВАНО РАЗВИТИЕ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ ЗА ОУП НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО	441
6.1.АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ.....	441
6.1.1. Характеристики на потенциалното въздействие от реализиране на проекта за ИОУП.....	441
6.1.1.1. Въздействие върху хората и тяхното здраве.....	443
6.1.1.2. Въздействие върху елементите на Националната екологична мрежа	452
6.1.1.3. Вид на въздействието	452
6.1.1.4. Обхват на въздействието и засегнати населени места.....	453
6.1.1.5. Продължителност, честота и обратимост на въздействието	453
6.1.1.6. Трансграничен характер на въздействията	453
6.1.1.7. Заключение	453
6.2.Води и водни обекти.....	454
6.2.2. Повърхностни, подземни, питейни и отпадъчни води	454
6.2.2.1. Актуализация на данните от демографското развитие на Община Приморско	454
6.2.3. Водоснабдяване. Налични и необходими допълнителни водоизточници за осигуряване на нужните водни количества.....	455
6.2.3.1. Прогноза и оценка на очакваните изменения в режима на повърхностните и подземните води в резултат на предвидените в изменение на ОУП водоползване, ползване на водни обекти при коригиране на реки, при изграждане на хидротехнически съоръжения и др.....	456

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

6.3. Въздействие върху земните недра, геоложката основа и подземните богатства	458
6.3.1. Геоложка основа	458
6.3.2. Минерално разнообразие	459
6.4. ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ КОМПОНЕНТ ЗЕМИ И ПОЧВИ	460
6.5. ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИ ФЛОРАТА И ФАУНАТА	462
6.5.1. Описание и анализ на степента на въздействие в проект за изменение на ОУП на Община Приморско върху предмета и целите на опазване на защитените зони.	464
6.5.2. Описание и анализ на въздействието на проект за изменение на ОУП на община Приморско върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в защитените зони.....	467
6.5.2.1. Степен на въздействия върху типовете природни местообитания - предмет на опазване на защитените зони.....	467
6.5.2.2. Защитена зона BG 0000208 „Босна” по Директивата за хабитатите	470
6.5.2.3. Защитена зона BG 0001001 „Ропотамо”	472
6.5.3. Животински видове, обект на опазване в зоната и очаквано влияние върху тях при реализация на предвидените в проект за изменение на ОУП на Община Приморско проектни възможности за развитие.	490
6.5.3.1. Степен на въздействия върху местообитания и популациите на приоритетни животински видовете - предмет на опазване на защитените зони.....	490
6.5.3.2. Очаквани въздействия върху целевите животински видове от реализацията на плана в защитена зона BG 0000208 Босна по Директива 92/43/ЕЕС	493
6.5.3.3. Очаквани въздействия върху целевите животински видове от реализацията на проекта за изменение на ОУП в Защитена зона BG0001001 „Ропотамо“ по Директива 92/43/ЕЕС.....	494
6.5.3.4. Очаквани въздействия върху целевите животински видове от реализацията на плана в защитена зона BG0001007 „Странджа“	526
6.5.3.5. Очаквани въздействие върху птиците предмет на защита в защитената зона от реализацията на плана в защитена зона BG0002077 „Бакърлъка”	526
6.5.3.6. Очаквани въздействие върху птиците предмет на защита в защитената зона от реализацията на плана в Защитена зона „Странджа” BG0002040	527
6.5.3.7. Очаквани въздействие върху птиците предмет на защита в защитената зона от реализацията на плана в защитена зона BG0002077 „Комплекс - Ропотамо“	527
6.6. ЛАНДШАФТ	535
6.6.6. Вид на въздействието от реализацията на плана	535
6.6.7. Обхват на въздействието	536
6.6.8. Степен на сложност	536
6.6.9. Продължителност на въздействието	536
6.7. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО	536
6.8. ОТПАДЪЦИ	537
6.9. РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ	537
6.9.1. Въздействия от шума	537
6.9.1.1. Въздействие от йонизиращите лъчения	541
6.9.2. Въздействия от електромагнитните (нейонизиращи) излъчвания	541
6.10. ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗДРАВНО-ХИГИЕННИТЕ АСПЕКТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА	543
7. МЕРКИ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО КОМПЕНСИРАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ИЛИ ПРОГРАМАТА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА	555
8. ОПИСАНИЕ НА МОТИВИТЕ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И НА МЕТОДИТЕ НА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ТРУДНОСТИТЕ ПРИ СЪБИРАНЕ НА	

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

НЕОБХОДИМАТА ЗА ТОВА ИНФОРМАЦИЯ КАТО ТЕХНИЧЕСКИ НЕДОСТАТЪЦИ И ЛИПСА НА НОУ-ХАУ	574
8.1. Алтернативи. нулева алтернатива	578
9. ИЗПОЛЗВАНИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА	579
9.1. Трудности при събиране на информацията	580
10. СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ	580
11. ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО И КОНТРОЛА ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ ЗА ОУП НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО ..	581
12. ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА В ДОКЛАДА ЗА ЕО	588
12.1. ЗАКОНИ	588
12.2. НАРЕДБИ	590
12.3. КОНВЕНЦИИ	591
12.4. ЛИТЕРАТУРА ПО РАЗДЕЛИ	592
12.5. ДРУГИ ИЗТОЧНИЦИ	594

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

ВЪВЕДЕНИЕ

Изработването на проекта за изменение на Общия устройствен план на община Приморско е процедурирано и възложено от Община Приморско, чрез провеждане на конкурс за концепция по смисъла на *Закона за обществените поръчки* и наредбата за провеждане на конкурси в устройственото планиране и инвестиционното проектиране.

Проектът за изменение на общия устройствен план (ИОУП) на община Приморско е разработен от консорциум „Архурбанстудио“ ДЗЗД след спечелен търг по ЗОП в Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) и сключен договор за проектиране № РД 02-29-218 от 31.08.2012 г.

Настоящият документ представлява Доклад за Екологична оценка на проекта за Изменение на общия устройствен план (ИОУП) на община Приморско, разработен фирма „Биоинформ Консулт“ ООД, гр. Бургас като подизпълнител на проектанта „Архурбанстудио“ ДЗЗД.

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ НА ПРОЕКТА:

Възложител: Министерство на регионалното развитие и благоустройството

Седалище и адрес на управление: гр. София, 1202, ул. „Св. Св. Кирил и Методий“ № 17-19

Телефон/Факс/e-mail: 02/94 05 900; 02/987 25 17/e-mrrb@mrrb.government.bg

ИНФОРМАЦИЯ ЗА КОНТАКТ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ:

Възложител: Община Приморско

Седалище и адрес на управление: гр. Приморско, ул. „Трети март“ № 56

Телефон/Факс/e-mail: +359 0550 3 30 00, +359 0550 3 23 73, e-mail: obschtina_primorsko@mail.bg

Лице за контакти: Гл. арх. на Община Приморско, Никола Ликоманов

ДАНИ ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ НА ПРОЕКТА:

Изпълнител: „Архурбанстудио“ ДЗЗД

Седалище и адрес: град София 1303, ул. „Отец Паисий“ 47,

Лице за контакти-Ръководител проект: арх. Иван Аврамов

Телефон/Факс/e-mail: 02/ 9813585, 0888 712771, archcon@gmail.com

ДАНИ ЗА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ НА ДОКЛАДА ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА:

Изпълнител: „Биоинформ консулт“ ООД

Седалище и адрес: гр. Бургас, 8000, ул. „Успенска“ №3

Лице за контакти-Ръководител експертен колектив ЕО: Ива Кочева

Телефон/Факс/e-mail: 056/ 84 00 45; 056/82 57 40, biocondood@gmail.com

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Използвани съкращения в Екологичната оценка	
АИС	Автоматична измервателна система
АМ	Автомагистрала
БДЧР	Басейнова дирекция Черноморски район
ВЕЛ	Въздушна електропроводна линия
ВГ	Водна група
ВКС	Висшия конституционен съд
ВТ	Водно тяло
ВХ	Водоносен хоризонт
ГКК	Главен канализационен колектор
ГКМ	Градска канализационна мрежа
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ГРС	Газорегулираща станция/ Газоразпределителна станция
ГРШ	главна разпределителна шахта
ДКЕВР	Държавна комисия за енергийно и водно регулиране
ЕАОС	Европейска агенция по околна среда
ЕО	Екологична оценка
ЖК	Жилищен комплекс
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗВСГЗГФ	Закона за възстановяване на собствеността върху горите и земите от горския фонд
ЗЗ	Защитена зона
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗМ	Защитена местност
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗСПЗЗ	Закон за собствеността и ползването на земеделските земи
ЗТ	Защитена територия
ЗЧАВ	Закона за чистотата на атмосферния въздух
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ИАОС-РЛ	Изпълнителна агенция по околна среда -Регионална лаборатория
ИВТ	Изкуствени водни тела
ИЕО	Индивидуални емисионни ограничения
ИКТ	Информационно комуникационни технологии
ИОУП	Изменение на общия устройствен план
ИТ	Интермодален терминал
ИУГ	Излезли от употреба гуми
ИУЕЕО	Излязло от употреба електронно и електрическо оборудване
ИУЖЛ	Излезли от употреба живачни лампи
ИП	Инвестиционно предложение
КАВ	Качество на атмосферния въздух
КГГП	Комитет по горите и горската промишленост
КИН	Културно историческо наследство
ЛПСОВ	Локална пречиствателна станция за отпадни води
МГТ	Междуградски транспорт

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

МЕК	Максимална еднократна концентрация
МЗ	Министерство на здравеопазването
МГОПС	Министерство на горите и опазване на околната сред
МОПТ	Масов обществен пътнически транспорт
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПС	Моторни превозни средства
Наредбата за ЕО	Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми
Наредба за ОС	Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
НПУО	Националният план за управление на отпадъците
НАТУРА 2000	Европейска екологична мрежа от защитени зони
НБО	Неопасни битови отпадъци
НИМХ	Национален Институт по Метеорология и Хидрология
НИОНКЦ	Национален институт за опазване на недвижимите културни ценности
НИНКН	Национален институт за недвижимо културно наследство
НКЦ	Недвижими културни ценности
НПУДО	Национална програма за управление на дейностите по отпадъците
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НОЧЗ	Норми за опазване на човешкото здраве
НСИ	Национален статистически институт
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОВМ	Орнитологично важно място
ОГП	Общ градоустройствен план
ОП	Опорен план
ОТ	Обособена територия
ОУП	Общ устройствен план
ОЧЦМ	Отпадъци от черни и цветни метали
ПВТ	Подземно водно тяло
ПИ	Поземлен имот
ПЗ	Природна забележителност
ПЗР	План за застрояване и регулация
ПСПВ	Пречиствателна станция за питейни води
ПСОВ	Пречиствателна станция за отпадни води
ПБН	Питейно битови нужди
ПВТ	Подземно водно тяло
ПЕВП	Тръби-полиетилен висока плътност тръби
ПОРН	Предварителна оценка на риска от наводнения
ПЧП	Публично частно партньорство
ПУП	Подробен устройствен план
ПУРБ	План за управление на речния басейн
РБ	Републикански бюджет
РЗИ	Регионална здравна инспекция
РДВ	Рамкова директива за водите

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

РДНО	Регионално депо за неопасни отпадъци
РЗПРН	Район със значителен потенциален риск от наводнения
РИОСВ	Регионалната инспекция по околна среда и води
РПМ	Републиканска пътна мрежа
ТСБ	Териториално статистическо бюро
СГ	Средно годишна/о
С-35	сондаж 35
СД	Средно дневна/о
СГН	Средно годишна норма
СГС	Средногодишни стойности
СДН	Средно дневна норма
СИ България	Североизточна България
СКОС	Стандарти за качество на околната среда
СМВТ	Силно модифицирани водни тела
СОЗ	Санитарна охранителна зона
СПВ	Стандарт за питейно водоснабдяване
СЧН	Средно часова норма
ТК	Тръбен кладенец
ТПО	Териториална проектантска организация
УПИ	Урегулиран поземлен имот
УРН	Уникален регистрационен номер
ЦХБЛ	Централна химическа и биологическа лаборатория;
ЧРБУ	Черноморски район за басейново управление

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

АНОТАЦИЯ

Съгласно действащото в страната законодателство изготвянето на настоящия доклад за екологичната оценка на план/програма „Изменение на общия устройствен план (ОУП) на община Приморско” е по преценка на Министъра на околната среда и водите с Изх.№ 04-00-2075/ 28.03.2012 г., на основание чл. 85, ал. 4 и ал. 5 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), чл. 14, ал. 2 и ал. 5, т. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО) и чл. 31, ал. 8 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 37, ал. 5 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС) на база предоставената документация от Министерство на регионалното развитие и благоустройството и получени становища от Министерство на здравеопазването и Басейнова дирекция „Черноморски район“ с център Варна.

В този вариант на доклада за екологична оценка са взети предвид препоръките направени в писмо с Изх. № НСЗП-85/02.09.2016 г. на МОСВ, и от всички други становища постъпили от другите административни ведомства с които са проведени консултации в хода на процедурата по екологична оценка.

Основните мотиви за изготвянето на настоящия доклад съгласно горесцитираното писмо на Министерството на околната среда и водите са:

1. С изменението на ОУП на Община Приморско ще се предвидят и/или изменят съответните устройствени режими на отделните територии, които определят рамката за развитие на инвестиционни предложения по Приложения № 1 и № 2 на ЗООС, като възможностите за териториалното им разположение следва да бъдат проучени предвид техния характер, мащабност и кумулиране с други съществуващи обекти и дейности;

2. Наложително е да се оцени евентуалното въздействие от осъществяване на изменението на ОУП върху околната среда и допустимостта на предвидените конкретни промени, като се отчете и състоянието на околната среда, обхвата и кумулативния характер на предполагаемите въздействия.

3. В границите на общината изцяло или частично попадат елементи на Националната екологичната мрежа „Натура 2000”, както следва:

➤ **Защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии(ЗЗТ):**

- **Резерват „Ропотамо”**, обявен с Постановление № 957/13.01.1940 г. със Заповед № 2080/1962 г. (обн. в ДВ., бр. 71 от 04.09.1962 г.) на Главно управление на горите, резервата е прекатегоризиран в „народен парк” и е обявен резерват „Аркутино”. Със Заповед № 318 от 07.05.1992 г. на министъра на околната среда е възстановен резерват „Ропотамо” и е увеличена площта му, както и част от буферната му зона е определена с последната заповед.
- **Поддържан резерват „Вельов вир”**, обявен със Заповед № 2080 от 24.07.1962 г. на Главно управление на горите и прекатегоризиран със Заповед № РД - 381 от 15.10.1999 г. на министъра на ОСВ.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- **Защитена местност „Блатото Стамополу“**, обявена със Заповед Х° 332 от 16.05.1991 г. на министъра на околната среда.
- **Природна забележителност „Маслен нос“**, обявена със Заповед № 4051 от 29.12.1973 г. на МГОПС.
- **Природна забележителност „Пясъчни дюни ММЦ“**, обявена със Заповед № 2109 от 20.12.1984 г. на КОПС при МС.
- **Природна забележителност „Пясъчни дюни в м. Перла“**, обявена със Заповед № 2109 от 20.12.1984 г. на КОПС при МС.

➤ **Защитени зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие(ЗБР):**

По Директива за местообитанията 92/43/ЕИО

- BG0000208 „Босна“ за опазване на природните местообитания и на дивата
- флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приет с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерския съвет (ДВ бр. 21/2007 г.).

По Директивата за птиците 2009/147/ЕО

- BG0002077 „Бакърлъка“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-530/26.05.2010 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 49/2010 г.);
- BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-82/03.02.2009 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 14/2009 г.);
- BG0002040 „Странджа“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-802/04.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 106/2008 г.).

Извършената проверка за допустимост на изменението на ОУП по реда на чл. 37, ал. 2, във връзка с чл. 12, ал. 4 и ал. 5 от *Наредбата за ОС (писмо с Изх.№ 04-00-2075/ 28.03.2012 г. на МОСВ)*, установи следното:

- Проектът за изменение на ОУП на община Приморско е допустим за осъществяване при условие, че планирането на устройствените зони и предвижданията на проекта не противоречат на режимите на посочените по-горе защитени територии, определени със ЗЗТ, заповедите за обявяването им и плана за управление, за териториите, за които има приет такъв.
- Проектът за изменение на ОУП на община Приморско е допустим, ако предвижданията му не влизат в противоречие с режима, определен със заповедите за обявяване на защитени зони BG0002077 „Бакърлъка“, BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ и BG0002040 „Странджа“.
- Съгласно становището на Басейнова дирекция за управление на водите в Черноморски район - Варна (изх. № 04-01-1164/2/13.03.2012 г.), изменението на

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

ОУП е допустимо спрямо заложените в Плана за управление на речните басейни в Черноморски район цели и мерки, при изпълнение на някои условия, които следва да се съобразят при изготвяне на проекта.

Във връзка с хода на процедурата е изготвен и внесен за оценка Доклад за оценка степента на въздействие на план/програма: „Изменение на общия устройствен план на община Приморско“. С писмо с Изх.№ НСЗП-85/ 12.10.2015 г. Министерството на околната среда и водите дава **положителна оценка** на качеството на доклада по смисъла чл.24, ал. 5, т. 2 от същата Наредба поради следните съображения:

1. Докладът е структуриран в съответствие с изискванията на чл.23, ал. 2 от **Наредбата за ОС** и дадените указания от МОСВ;
2. Анотацията на плана е разписана подробно в доклада, включително и на неговите елементи;
3. Представена е актуална информация по отношение предмета и целите на опазване в защитени зони. Внесеният доклад включва оценка на степента на въздействието на проекта за ИОУП върху защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна: BG0000143 „Караагач“, BG0000208 „Босна“, BG0001001 „Ропотамо“, BG 0001007 „Странджа“, както и на защитените зони за опазване на дивите птици: BG0002077 „Бакърлъка“, BG0002040 „Странджа“ и BG0002041 „Комплекс Ропотамо“;
4. Извършена е оценка на вида, продължителността и степента на очакваните въздействия върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в защитените зони;
5. Предложени и анализирани са алтернативни варианти на ИОУП, като за всеки вариант са оценени отрицателните въздействия върху природните местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в засегнатите защитени зони. Въз основа на направените заключения е предложен този вариант, при който реализацията на изменението на плана ще бъде съвместима с предмета и целите на всяка от засегнатите защитени зони;
6. Предложени са специфични мерки за предотвратяване и смекчаване на отрицателните въздействия върху природните местообитания и видове, предмет на опазване в защитените зони;
7. Приложеният картен материал онагледява ситуацията на територията на общината, върху която се предвижда реализацията на ИОУП и местоположението на неговите елементи спрямо защитените зони.

В ДОСВ са констатирани несъществени пропуски, които не са от значение за вземане на решение от страна на компетентния орган, Ви уведомяваме за следното:

- С цел предоставяне на максимално коректна информация в рамките на предвидената по чл. 25, ал.1 от Наредбата за ОС процедура за консултации с обществеността, мерките в ДОСВ за намаляване на въздействията върху видовете и

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

мерките, предложени за намаляване на въздействията върху природните местообитания, е необходимо да бъдат обобщени. Също така е целесъобразно да бъдат отстранени техническите грешки в направените количествени изчисления за степента на въздействията върху видовете, след прилагане на мерките за смекчаване, намаляване и предотвратяване на въздействията;

- Към приложенията на ДОСВ да бъдат добавени специализираните карти за плажовете в землищата на гр. Китен и гр. Приморско, тъй като са предоставени само специализираните карти за дюните от зона „Б“ за тези райони. Важно е да се обърне внимание, че в специализираните карти за плажове „Стамopolу-Перла“, „Устието на р. Дяволска“, „Приморско-юг“ и плаж ММЦ също има отразени дюни, макар и в тях да не е посочен конкретния им тип. Картите са публично достъпни на интернет страницата на Агенцията по геология, картография и кадастър (АГКК) или могат да бъдат поискани по официален ред от нея.

Доклада за ОСВ е внесен в посочения петдневен срок, като са отстранени посочените несъществени пропуски. Същият е публикуван на интернет страницата на Министерството на околната среда и водите за обществен достъп в срок 30 дни, считано от 27.10.2015 г. В посочения срок не са постъпили, писмени мотивирани становища или препоръки по така изготвения ДОСВ от заинтересувани лица.

В *Закона за опазване на околната среда*, Глава Шеста, посветена на Екологичната оценка и оценката на въздействието върху околната среда, Чл. 81 (3) са записани условията, при които трябва да се изготвя Екологичната оценка - едновременно с изготвянето на плана като се „...вземат предвид целите, териториалния обхват и степента на подробност, така че да се идентифицират, опишат и оценят по подходящ начин възможните въздействия от прилагането на инвестиционните предложения, които тези планове и програми включват“.

При изготвянето на Екологичната оценка са взети под внимание всички законодателни разпоредби, свързани с устройство на територията и с опазването на околната среда, директиви на Европейския съюз за опазване на биоразнообразието и ландшафтите, подписаните от страната конвенции и документи в тази област и методически указания и публикации на Комисията по околната среда към ЕС за оценка на планове и програми.

При изготвянето на настоящият доклад по екологична оценка са взети предвид и препоръките направени по заданието за обхват и съдържание на екологичната оценка на Изменението на Общия устройствен план на община Приморско и схемата за провеждане на консултации, дадени в писмо с Изх. № 04-00-2075/07.01.2013 г. на Министерството на околната среда и водите.

1. КРАТКО ОПИСАНИЕ НА ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН (ОУП) НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО, ОСНОВНИТЕ МУ ЦЕЛИ И ВРЪЗКАТА МУ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

Проекта за Изменението на ОУП на Община Приморско е изготвен на основание §4 от Преходните и Заключителни разпоредби на *Закона за устройството на Черноморското крайбрежие* (ЗУЧК).

Изменението обхваща цялата територия на Община Приморско и частта от акваторията, определена по чл. 3, ал. 2 от ЗУЧК, като се изготвя за прогнозен период 15-20 години. Целта на изменението на ОУП е да се отразят границите на охранителни зони „А” и „Б”, определени съгласно чл. 10 и чл. 11 от същия закон, границите на защитените зони от екологичната мрежа „Натура 2000” и устройствените режими на имотите, попадащи в тях, да се приведат в съответствие с въведените изисквания и ограничения.

Разработването на ОУП на община Приморско се е осъществило на основата на следните документи, които регламентират обхвата на проучванията:

- Задание за проектиране, представено от община Приморско и одобрено от Възложителя МРРБ и представено в рамките на тръжните книжа;
- *Закон за устройство на Черноморското крайбрежие;*
- *Закон за опазване на околната среда;*
- *Закон за биологичното разнообразие;*
- *Наредба № 7/22.12.2005 г. на МРРБ за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони;*
- *Наредба № 8/ 2001 г. на МРРБ за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове;*
- Методически подход за изработване на ИОУП на община Приморско, разработен от проектантския колектив;
- Други нормативни документи, имащи отношение по териториално-устройствените проблеми на ИОУП на общината;
- Писмо от МОСВ с Изх.№ 04-00-2075/ 28.03.2012 г. за изготвяне на доклад екологична оценка (ДЕО) и доклад за оценка за степента на въздействие (ДОСВ) към проекта;
- Писмо от Изпълнителна Агенция „Пътна инфраструктура” за развитие на транспортната инфраструктура на територията на общината;
- Писмо от Изпълнителна Агенция по горите за развитие на горските територии на територията на общината.

При разработването на ИОУП на община Приморско са проучени внимателно, анализирани и систематизирани предложения за териториално-устройствено и социално-икономическо развитие, направени в рамките на други проекти и планове за територията на общината, отделни нейни части или населени места, а така също и регионални планове и проучвания.

1.1. ОПИСАНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ЦЕЛИ И ЗАДАЧИ НА ИОУП ОБЩИНА ПРИМОРСКО

Действащият в момента Общ устройствен план на Община Приморско е разработен в периода 2004-2005 г. по възлагане и чрез финансиране от министерство на регионалното развитие и благоустройството, въз основа на данни от Кадастъра на възстановената собственост от 2003 г. Същият е одобрен с Решение №474 от 10.02.2006 г. на Общински съвет - Приморско, обнародвано в ДВ брой 22 от 14 март 2006 г.

От 01.01.2008 г. е в сила *Закона за устройството на Черноморското крайбрежие /ЗУЧК/*, който поставя нови изисквания и ограничения към устройството на черноморското крайбрежие и налага привеждането на действащите ОУП с нормите на закона - §4 от Преходни и Заключителни разпоредби на ЗУЧК.

Налице са влезли в сила заповеди за одобряване на кадастрални карти за землищата на гр. Приморско, гр. Китен и с. Веселие. С влизане в сила на защитените зони по *Директивата за природните местообитания* и по *Директивата за птиците* възникват нови изисквания и по оценяване на съвместимостта на планове и програми с европейската програма Натура 2000.

Приет е и актуализираният *Общински план за развитие за периода 2014-2020 г.* за който налага актуализиране и изменение на действащия към момента ОУП, приет 2006 г.

Действащият в момента Общ устройствен план на Община Приморско е разработен в периода 2004-2005 г. по възлагане и чрез финансиране от министерство на регионалното развитие и благоустройството, въз основа на данни от Кадастъра на възстановената собственост от 2003 г. Същият е одобрен с Решение №474 от 10.02.2006 г. на Общински съвет - Приморско, обнародвано в ДВ брой 22 от 14 март 2006 г.

От 01.01.2008 г. е в сила *Закона за устройството на Черноморското крайбрежие /ЗУЧК/*, който поставя нови изисквания и ограничения към устройството на черноморското крайбрежие и налага привеждането на действащите ОУП с нормите на закона - §4 от Преходни и Заключителни разпоредби на ЗУЧК.

Налице са влезли в сила заповеди за одобряване на кадастрални карти за землищата на гр. Приморско, гр. Китен и с. Веселие. С влизане в сила на защитените зони по *Директивата за природните местообитания* и по *Директивата за птиците* възникват нови изисквания и по оценяване на съвместимостта на планове и програми с европейската програма Натура 2000.

Приет е и актуализираният Общинския план за развитие за периода 2014-2020 г. за който налага актуализиране и изменение на действащия към момента ОУП, приет 2006 г.

1.2. ЗАДАЧИ НА ИОУП НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО

Главната цел на ИОУП на община Приморско е да създаде териториална планова основа за дългосрочно устойчиво устройствено развитие на общината, в съответствие с

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Националната стратегия за регионално развитие, общински план за развитие и със специфичните за Община Приморско природни, културно-исторически, туристически и други ресурси.

Изхождайки от принципите на устойчивото развитие за баланс между екологическо равновесие, икономически растеж и социален просперитет, при пестеливо използване на природните ресурси, постигането на главната цел се предпоставя от изпълнението на следните цели:

- Регулиране в устройствено отношение процесите на по-нататъшната урбанизация на територията на общината в граници, които да не накърняват целостта и стабилността на природната му среда;

- Прилагане на устройствени принципи на по-нататъшно изграждане и техническо съоръжаване на жизнената среда в общината в съответствие със съвременните европейски критерии и стандарти, при търсене на максимален ефект при инвестирането и запазване на характерни качества и уникалност на територията;

Планирането на територията на общината да става по начин, осигуряващ съхраняване и едновременно с това пълноценно включване в жизнен оборот на природното и културно наследство на общината, с оглед устойчивост и взаимно стимулиране при развитието на всички системи.

Проектът за изменение на ОУП предлага решения, с които се създават необходимите специфични за отделните части на общината устройствени условия за реализация на така определените цели. Той е разработен като инструмент за регулиране в устройствено отношение на процесите на по-нататъшната урбанизация на територията на общината в граници, които да не накърняват целостта и стабилността на ценния природен и антропогенен ресурс.

В конкретните устройствени решения, определящи допустимите форми и степени на урбанизация на отделните части на територията, е потърсен оптимален баланс между действащите върху тях стимулиращи и ограничаващи урбанизацията фактори.

1.3. ПРОГНОЗЕН СРОК НА ДЕЙСТВИЕ НА ИОУП НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО

Съгласно изготвения проект за Изменение на ОУП на община Приморско и изготвената обяснителна записка към него от проектантския колектив на консорциум „Архурбанстудио“ ДЗЗД, прогнозния период за прилагането на плана е 15-20 години.

1.4. ВИЗИЯ, ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ НА УСТРОЙСТВЕНОТО РАЗВИТИЕ И КОНЦЕПЦИЯ ЗА УСТРОЙСТВЕНОТО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

➤ **ВИЗИЯ**

Община Приморско-най-привлекателна туристическа дестинация за младежки, семеен и висококатегориен отдих.

➤ **ГЛАВНА ЦЕЛ**

Да се запази природен туристически потенциал и за следващите поколения.

➤ **ПОДЦЕЛИ**

- Създаване на устойчива инфраструктура за развитие на алтернативни форми на туризъм.
- Развитие на мека (велоалеи и др.) транспортна инфраструктура, успоредна на морския бряг и в западно направление.
- Създаване на условия за привличане на квалифицирана работна сила като постоянно население в общината.

➤ **ПРИОРИТЕТИ**

- Опазване на природната среда и акватория от замърсяване и унищожаване.
- Изграждане на качествена инфраструктура за развитие на селски туризъм.
- Изграждане с предимство на техническата и транспортна инфраструктура в предложените зони с ОУПО за урбанизация и спорт, към които има инвестиционни интереси.

При изготвянето на проекта за изменение на ОУП на община Приморско са изготвени и съответните урбанистични концепции за отделните зони разположени в близост до Черноморското крайбрежие или вътрешността на общината или в регулационните граници на населените места, както следва:

➤ **УРБАНИСТИЧНА КОНЦЕПЦИЯ НА ЗОНА „А“**

Зона „А“ обхваща частта на акваторията на Черно море по чл. 3, т. 2, крайбрежната плажна ивица, пясъчните дюни и част от територията, попадаща в ивица с широчина 100 м, измерена по хоризонтала от границите на морския бряг или на морските плажове. (чл.10, ал.1 на ЗУЧК).

В зона „А“ извън територията на морските плажове се допуска строителството на обекти при спазване на следните нормативи за всеки поземлен имот:

- а) плътност на застрояване (Пзастр.) - до 20 на сто;
- б) интензивност на застрояване (Кинт.) - до 0.5;
- в) минимална озеленена площ (Позел.) - най-малко 70 на сто, като половината от нея трябва да бъде осигурена за дървесна растителност;
- г) характер на застрояването - ниско, с височина до 7.5 м;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Териториите от зона „А“, попадащи в границите на защитени територии или на защитени зони, запазват режимите си на опазване, ползване и управление, определени по реда на Закона за защитените територии и на Закона за биологичното разнообразие и на Закона за горите (чл.10, ал.6 на ЗУЧК).

УРБАНИСТИЧНА КОНЦЕПЦИЯ НА ЗОНА „А”

Зона „Б“ обхваща териториите, попадащи в ивицата с широчина 2 км от границата на зона "А", с изключение на урбанизираните територии на населените места, определени към датата на влизане в сила на закона. (чл.11, ал.1 на ЗУЧК).

➤ **УРБАНИСТИЧНА КОНЦЕПЦИЯ НА ЗОНИ НАТУРА**

Изменението на общия устройствен план на община се базира на следните принципи:

- *Приемственост на градоустройствената концепция в съответствие с действащия ОУП на общината от 2006 г.;*
- *Отмяна на предложените в действащия ОУП от 2006 г, устройствени зони - 101.5 ha, за които няма изготвени подробни устройствени планове - ПУП, в случаите когато те попадат в защитените зони по „Натура 2000” - BG0002041 и BG0001001. За същите се предвижда режим за допустима смяна на предназначение, при условие, че с подробните планове и детайлни екологични проучвания и оценка степента на въздействие се докаже тази възможност;*
- *Запазване на действието на приетите и одобрени подробни устройствени планове - ПУП, изготвени в съответствие с действащия ОУП на общината от 2006 г, при драстично намаляване на устройствените показатели за плътност, интензивност и етажност, в случаите когато те попадат в защитените зони по „Натура 2000” - BG0002041 и BG0001001.*

Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.

Фиг. 1. Местоположение и граници на община Приморско

1.5. ВРЪЗКА НА ПРОЕКТА НА ИОУП С ДРУГИ СТРАТЕГИИ, ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

По съществото си настоящият план представлява изменение на действащия Общ устройствен план на община Приморско, приет през 2006 г. и като такъв определя общото предназначение и начин на устройство на територията на града. Планът се съобразява с предвижданията на устройствените схеми и планове от по-горна степен и представлява по отношение на тях по-пълна, по-подробна и конкретна разработка.

Изработването на проекта за изменение на ОУП на Община Приморско се предхожда от институционализиране на особено важни и определящи стратегически и програмни документи за пространственото планиране на страната и Европейския съюз за периода до 2020-2035 г. Проектът е изцяло съобразен с тях и заложените в тях цели, приоритети и визия.

При изготвянето му са взети предвид и съществуващите връзки с други планове, програми и проекти, определящи развитието на Европейския съюз, на различно ниво на планиране както следва:

А. Документи на международно ниво

- **Европейски директиви по опазване на околната среда**

Във връзка с приемането на Република България като равноправен член на Европейския съюз от 01.01.2007 г., и хармонизиране на нашето законодателство с това на ЕС, основни актуални източници даващи целите по опазването на околната среда са Европейските Директиви, Ръководства и Указания, засягащи компонентите на околната среда (въздух води, почви), както и по отношение на отпадъците, които са ползвани и съобразени при изготвянето на екологичната оценка.

Едни от най-важните документи, които засягат опазването на околната среда, респективно на местообитанията и биологичното разнообразие са и директивите по Натура 2000. Те са взети изцяло в предвид при изготвянето на изменението на проекта за ИОУП на община Приморско, предвид богатото флористично и фаунистично биоразнообразие на територията на общината.

- ✓ **Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21.05.1992 за Запазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна;**

Директива има за цел да допринесе за осигуряване биологичното разнообразие чрез запазване на естествените местообитания, както и на дивата фауна и флора върху европейската територия на държавите-членки. За целта са взети мерки, имащи за цел да запазят или възстановят благоприятното състояние на запазване на естествените местообитания и видовете диви животни и растения от интерес за Общността. С Директивата се определя и изграждането на екологичната мрежа Натура 2000, състояща се

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

от територии, обхващащи естествените местообитания от Приложение I, както и местообитанията на видовете от Приложение II на Директивата, даващи възможност за запазването или където подходящо, възстановяването на благоприятно състояние на запазване на тези типове естествени местообитания и местообитанията на видовете в техния естествен район на разпространение.

✓ **Директива на Съвета 2009/147/ЕИО от 30 ноември 2009 година за опазването на дивите птици;**

Директива се отнася до опазването на всички видове естествено живеещи в диво състояние птици на европейската територия на държавите-членки. Тя има за цел защитата, управлението и регулирането на тези видове и урежда тяхното използване, прилага се и за техните яйца, гнезда и местообитания.

В територията предмет на настоящият план обхващащ границите на община Приморско, изцяло или частично попадат елементи на Националната екологичната мрежа „Натура 2000“, както следва:

Защитени зони по смисъла на чл. 31 от ЗБР:

➤ **По Директива за местообитанията 92/43/ЕИО**

- BG0000208 „Босна“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приет с Решение № 661/16.10.2007 г. на Министерския съвет (ДВ бр. 85/2007 г.);
- BG0001001 „Ропотамо“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приет с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерския съвет (ДВ бр. 21/2007 г.);
- BG0000143 „Караагач“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приет с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерския съвет (ДВ бр. 21/2007 г.);
- BG0001007 „Странджа“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка от защитени зони, приет с Решение № 122/02.03.2007 г. на Министерския съвет (ДВ бр. 21/2007 г.).

➤ **По Директивата за птиците 2009/147/ЕО**

- BG0002077 „Бакърлъка“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-530/26.05.2010 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 49/2010 г.);
- BG0002041 „Комплекс Ропотамо“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-82/03.02.2009 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 14/2009 г.);
- BG0002040 „Странджа“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-802/04.11.2008 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 106/2008 г.).

➤ **РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1143/2014 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 22 октомври 2014 година относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове**

Появата на чужди (инвазивни) видове-животни, растения, гъби или микроорганизми - на нови места невинаги е причина за безпокойство. Въпреки това значителна част от чуждите видове могат да се превърнат в инвазивни видове и да окажат сериозно неблагоприятно въздействие върху биологичното разнообразие и свързаните екосистемни услуги, както и да доведат до друго социално и икономическо въздействие, което следва да бъде предотвратено. Като чужди се определят около 12 000 вида в околната среда в Съюза и в други европейски държави, от които приблизително 10 - 15 % се считат за инвазивни.

Инвазивните чужди видове представляват една от основните заплахи за биологичното разнообразие и свързаните екосистемни услуги, особено в географски и еволюционно изолирани екосистеми. Рисковете, причинени от тези видове, могат да нараснат поради увеличаващите се в световен мащаб търговия, транспорт и туризъм и поради изменението на климата. Тези видове обикновено причиняват вреди на екосистемите и намаляват тяхната устойчивост. Следователно следва да бъдат предприети пропорционални възстановителни мерки за укрепване на устойчивостта на екосистемите на инвазии, за възстановяване на причинените щети и за подобряване на природозащитния статус на видовете и техните местообитания в съответствие с директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО, на екологичното състояние на вътрешно териториалните повърхностни води, преходните води, крайбрежните води и подземните води в съответствие с Директива 2000/60/ЕО и състоянието на околната среда на морските води в съответствие с Директива 2008/56/ЕО.

Изготвянето и прилагането на териториално устройствени планове, както настоящия проект за ИОУП трябва да бъде съобразен с тази директива. Устройствовите планове обхващащи големи територии и тяхното прилагане създават, реална опасност от навлизане на инвазивни видове нетипични за географския район в които те попадат. Поради тази причина трябва да се зложат мерки към окончателния проект, преди приемането му, за да се избегне този потенциален риск, предвид и богатото биологично разнообразие установено на територия на община Приморско.

➤ **Стратегия на ЕС за адаптация към изменението на климата (Брюксел, 16.4.2013 COM (2013) 216 final)**

С оглед на специфичния и широкообхватен характер на въздействието на изменението на климата върху територията на ЕС трябва да се вземат мерки за адаптация на всички равнища - местно, регионално и национално. В тази връзка Европейския съюз е изготвил и стратегия за адаптация към изменението на климата, като всяка страна член на съюза е необходимо да спазва заложените в нея цели и направените

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

препоръки. Въздействията се различават в рамките на ЕС в зависимост от климата, географските и социално-икономическите условия. Всички държави от ЕС са изложени на изменението на климата. Въпреки това за някои региони рисковете са по-големи отколкото за останалите. Средиземноморският басейн, планинските райони, гъсто населените алувиални долини, крайбрежните зони, най-отдалечените региони и Арктика са особено уязвими.

Много икономически сектори са пряко зависими от климатичните условия и вече се сблъскват с въздействието на изменението на климата в области като селското и горското стопанство, плажния и зимния туризъм, здравеопазването и рибарството. Засегнати са и основни комунални услуги, като например енерго- и водоснабдяване. Екосистемите и услугите, които те предоставят, страдат от неблагоприятните въздействия на изменението на климата, което ускорява обедняването на биологичното разнообразие и намалява тяхната способност да се защитават от екстремни природни явления.

В Бялата книга „Адаптиране спрямо изменението на климата - към европейска рамка за действие“ от 2009 г. са предвидени редица мерки, които до голяма степен са осъществени 12. Основният резултат беше пускането в действие през март 2012 г. на Европейската интернет платформа за адаптация към климата (Climate-ADAPT13). Тя съдържа най-новите данни за действията за адаптация в ЕС, както и няколко полезни инструмента в помощ на политиката. ЕС започна да включва адаптацията в редица от своите собствени политики и финансови програми. Досега 15 държави - членки на ЕС, са приели стратегия за адаптация 14. В процес на разработване са още стратегии.

Стратегията отчита глобалните въздействия на изменението на климата, като например прекъсвания на веригите за доставка или затрудняване на достъпа до доставки на суровини, енергия и храни, и тяхното отражение върху ЕС. Диалогът и сътрудничеството на ЕС със съседните и с развиващите се държави по въпроси на адаптацията се осъществяват чрез политиките за разширяване и европейско добросъседство и политиката на ЕС на сътрудничество за развитие.

Действията за адаптация са тясно свързани и следва да се прилагат в полезно взаимодействие и при пълна координация с политиките за управление на риска от бедствия, разработвани от ЕС и държавите членки.

Действията за адаптация ще разкрият нови пазарни възможности и работни места в такива сектори като селскостопанските технологии, управлението на екосистемите, строителството, управлението на водите и застрахователното дело. Европейските предприятия, включително МСП, могат отрано да станат пионери в разработването на устойчиви на климатичните изменения продукти и услуги и да се възползват от възможностите за бизнес в световен мащаб. В съответствие със стратегията „Европа 2020“ стратегията за адаптация ще подпомогне ЕС да осъществи прехода към нисковъглеродна и устойчива на климатичните изменения икономика, ще допринесе за устойчив растеж, ще

стимулира устойчиви на климатичните изменения инвестиции и ще създаде нови работни места.

Връзката на плана с стратегически цели и дейности са разгледани в т. 5 от настоящия доклад за екологична оценка на проекта за ИОУП.

➤ ТРЕТИ НАЦИОНАЛЕН ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ ПО ИЗМЕНЕНИЕ НА КЛИМАТА ЗА ПЕРИОДА 2013-2020 Г.

Политиката на България в областта на изменението на климата се основава на два основни аспекта, свързани от една страна с международните ангажименти, поети от страната с ратифицирането на Рамковата конвенция на ООН за изменението на климата (РКОНИК) и Протокола от Киото, и от друга - с новоприетото европейско законодателство в тази област. Основната стратегическа цел на настоящия Трети национален план за действие по изменение на климата (НПДИК) е да очертае рамката на действие в борбата с изменението на климата за периода 2013 г.-2020 г. и да насочи усилията на страната към действия, водещи до намаляване отрицателното въздействие на климатичните промени и изпълнение на поетите ангажименти.

Третият план за действие по изменение на климата предвижда конкретни мерки за намаляване на емисиите парникови газове във всички сектори, като тези мерки са съобразени с политиката на страната в областта на изменението на климата и съответно с потенциала на националната икономика за редукия на емисиите. Общият ефект от предвидените мерки ще гарантира изпълнение на поетите ангажименти и постигане на правно обвързващите за страната ни европейски цели.

Планът разглежда основните международни и европейски аспекти на политиката за климата и целите, които ЕС трябва да постигне до 2020 г., а именно:

- 20 % увеличаване на енергийната ефективност;
- 20 % намаляване на емисиите парникови газове спрямо нивата им от 1990 г.;
- 20 % дял на енергията от възобновяеми източници в общото потребление на енергия в ЕС до 2020 г., включително 10% дял на биогоривата в транспорта.

„Трите 20“ са обвързани в тясна зависимост едно от друго. Постигането на целта от 20% намаляване на емисиите парникови газове би било невъзможно без напредък по другите две, свързани с насърчаване на възобновяемата енергия и на енергийната ефективност.

В концепцията на Третия план за действие по изменението на климата е залегнало съхраняването, рационалното и отговорно използване на ресурсите като ключова предпоставка не само за подобряването и опазването на околната среда, но и за постигането на устойчив икономически растеж и повишаване конкурентоспособността на българската икономика. Въвеждането на нисковъглеродни, енергийно ефективни и безотпадни технологии, както и оползотворяването и рециклирането на по-голямо количество отпадъци, допринася не само за общото намаляване на емисиите парникови газове, но и за повишаване на производителността и ресурсната ефективност. Създават се възможности за

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

откриването на нови източници на растеж и работни места чрез икономии на разходите, пазарна реализация на иновациите и по-добро управление на ресурсите през целия им жизнен цикъл.

Връзката на плана с поставените стратегически цели и приоритети са разгледани в т. 5 от настоящия доклад за екологична оценка на проекта за ИОУП, както и анализ на Третия национален план за изменение на климата.

Б. Общински планове, програми и инвестиционни намерения

1. Общинския план за развитие на община Приморско 2014-2020 г.

Общинският план за развитие на община Приморско за периода 2014-2020 г. е документ с предназначение за стратегическо планиране на устойчиво интегрирано развитие на територията. Пространственият обхват на Общинския план за развитие, включва град Приморско, град Китен и прилежащите му четири села (Ново Паничарево, Писменово, Веселие, Ясна поляна). Общинският план е със средносрочно действие. Времето рамка за неговото изпълнение е седем години, която съвпада със следващия програмен период на Европейския съюз от 2014 до 2020 година.

Стратегическите предложения за развитие на община Приморско се вписват пълноценно в законодателната и стратегическата рамка на регионалното развитие в европейското и националното пространство. ОПР на община Приморско се рамкира от планирането на цялата Бургаска област, изразено от Областната стратегия за развитие за периода 2014-2020. ОПР посочва проблемите и потенциалите, споделени от всички общини, и очертава общи визия и цели за развитие.

В изготвения общински план е определена и визията на община Приморско: *„Община Приморско ще бъде лидер на туризма в южното Черноморие и Странджа планина, устойчива самоуправляваща се общност, предпочитано място за развитие на конкурентоспособен бизнес, екологично селско и горско стопанство, място за пълноценна реализация на младите хора с качествена инфраструктура и благоустроена жизнена среда“.*

Изводите от състоянието заложи в плана са основа за приоритизиране разработването на Изменение ОУП на общината, с цел актуализиране на действащия ОУП на територията на общината.

2. Задание за изготвяне на проекта за ИОУП на община Приморско.

Изготвено и съобразено с настъпилите законови изменения свързани с териториално устройственото планиране. (Закон за устройство на Черноморското крайбрежие - в сила от 01.01.2008 г., влезли в сила заповеди за одобряване на кадастрални карти за землищата на гр. Приморско, гр. Китен и с. Веселие, влизане в сила на Защитените зони по Директивата за хабитатите и по Директивата за птиците възникват нови изисквания и по оценяване на съвместимостта на планове и програми с европейската програма Натура 2000 и др. документи.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

---

3. Инвестиционни намерения за застрояване, свързани с промяна предназначението на земята и ползване.

Взети са предвид при изготвянето на проекта за ИОУП на община Приморско всички инвестиционни намерения, приети ПУП и др.

4. Отделни територии за вилни селища и курортни комплекси; терени за спорт и атракции

Съобразени изцяло с предвижданията на проекта за ИОУП на община Приморско.

В. Регионални планове, програми и стратегии

✓ Областната стратегия за развитие на област Бургас 2014-2020 г.

Относно развитието на Община Приморско Областната стратегия за развитие на област Бургас поставя следните насоки:

- **Развитие на туризма** - с приоритетите за развитие ще бъдат свързани:
  - с алтернативни форми на туризъм, щадящи природната среда;
  - интеграция с вътрешността на територията;
  - обновяване на природната среда;
- **Прекратяване на свърхнатовареността на бреговата ивица, възможности за създаване на природосъобразна жизнена среда;**
- **Модернизация на ПСОВ и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води на територията на общината.**

- ✓ *Регионалният план за развитие на Югоизточен район за планиране 2014-2020 г.* - като един от шестте плана за развитие на ниво 2, е съществен елемент в йерархичната система от документи за стратегическо планиране на регионалното развитие. Той определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на района, отчитайки специфичните му характеристики и потенциал за развитие.

Регионалният план за развитие осъществява връзката и координацията между стратегическите документи за регионално развитие от другите териториални нива - *Националната стратегия за регионално развитие, Областните стратегии за развитие и Общинските планове за развитие.*

Важна задача на регионалния план е да следва зададената в НСРР обща стратегическа платформа, като същевременно я пренесе на по-ниските териториални нива.

Връзката на плана с поставените стратегически цели и приоритети са разгледани в т. 5 от настоящия доклад за екологична оценка на проекта за ИОУП.

Г. Национални планове, програми и стратегии

✓ Националната програма за развитие „България 2020“ (НПР БГ2020)

Националната програма за развитие „България 2020“ е водещият стратегически и програмен документ, който конкретизира целите на политиките за развитие на страната до 2020 г. Визията, целите и приоритетите на НПР БГ2020 са дефинирани на базата на изготвен за целта социално-икономически анализ, както и на получените становища в рамките на публичните дискусии на всеки един етап от изработването на документа. Формулираните цели на правителствените политики ще осигурят постигането на ускорен икономически растеж и повишаване на жизнения стандарт на българските граждани в средносрочен и дългосрочен план.

НПР БГ2020 е интегриран документ за социално-икономическото развитие на България до 2020 г., показващ връзката между приоритетите на ЕС в контекста на Стратегията „Европа 2020“ и националните приоритети на България. Той обхваща пълния комплекс от действия на държавата в областта на социално-икономическото развитие, като същевременно определя мястото на мерките за постигане на националните цели, чието реализиране е заложено в Националната програма за реформи, Конвергентната програма и всички действащи стратегически и програмни документи. Поради това НПР БГ2020 осигурява и основа за програмния документ по Кохезионната политика на ЕС за периода 2014-2020 г.

НПР БГ2020 е документ за националните решения за растеж. Той е в съответствие с ангажиментите на България на европейско и международно ниво, но въплъщава стремежа на държавата за избор на национален път за напредък. Конкретните макроикономически параметри на развитието, върху които е базирана НПР БГ2020, съответстват на заложените прогнози за икономическото развитие на страната до 2015 г. в Конвергентната програма на Република България (2012-2015 г.). За периода от 2016 до 2020 г. са използвани актуалните дългосрочни прогнози, разработени и предоставени от Министерство на финансите.

Основните допускания за развитието на икономиката са за растеж на БВП от 2.7% средно за година за периода 2010-2020 г. Натрупаният растеж в края на периода се очаква да достигне 34.3%. Безработицата се предвижда да спадне до 8.2% през 2020 г. Инфлацията, измерена чрез *Хармонизиран индекс на потребителските цени*, се очаква да се стабилизира около 2.5% средногодишно до края на периода.

Визията, целите и приоритетите на НПР БГ2020 са дефинирани на базата на извършените социално-икономически и SWOT анализи.

Визия

„Към 2020 г. България е държава с конкурентоспособна икономика, осигуряваща условия за пълноценна социална, творческа и професионална реализация на личността чрез интелигентен, устойчив, приобщаващ и териториално балансиран икономически растеж.“

Връзката на плана с поставените приоритети са разгледани в т. 5 от настоящия доклад за екологична оценка на проекта за ИОУП.

✓ **Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.**

НСРР 2012-2020 г. е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешно-регионалните и междурегионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

Формулираната в стратегията за посочения период е 2012-2020 г. визия за развитие е:

„Българските райони – привлекателни за живеене, ефективно използващи своя потенциал за постигане на устойчив растеж, създаване на нови работни места, бизнес и туризъм, със съхранено природно и културно наследство“.

Във визията за развитието на българските райони към перспективния хоризонт 2022 г. е залегнал стремежът за достигане на средното ниво на социално-икономическо развитие в ЕС, реализирайки интелигентен, устойчив, приобщаващ и щадящ природната среда и нейните ресурси растеж. Желаният резултат ще се постига чрез многоаспектни действия, насочени в един общ фокус – *сближаване*. Сближаването предполага намаляване на социалните и икономическите неравенства, и запазване на културното многообразие и идентичността на районите и страните, които се оценяват като техни предимства.

Сближаването има три аспекта – икономическо сближаване, социално сближаване и териториално сближаване. Сближаването има и три нива - европейско, с регионите на ЕС, национално - между българските райони и вътрешнорегионално - между общините в отделните райони.

Дългосрочната политика за регионално развитие цели постигане на динамично устойчиво и балансирано развитие на отделните райони за планиране и намаляване на регионалните различия. Тя се стреми към баланс между различните аспекти на развитието (икономически, социален, екологичен и териториален) и между различните групи, териториални общности и нива. Политиката за регионално развитие трябва да укрепи взаимовръзката между града и околната територия чрез подобряване на комуникациите, създаване на работни места и услуги, развитие на транспортни връзки, за да има по-лесен достъп до работа, услуги и инвестиции и повишаване на мобилността. Така ще се подпомогне реализацията на икономическия потенциал на засегнатите градски райони, като често полза от това имат и близко разположените територии.

- НСРР отчита новите моменти на общеевропейската политика на сближаване на Стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, чиято основа е икономика, базирана на знания и иновации. Европейската политика на сближаване е основен стълб в процеса на европейска интеграция.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Задачите пред НСРР за периода 2012 г. - 2022 г. са интерпретирани по следния начин:

- Изготвяне на цялостен, комплексен анализ на състоянието на районите – в социален, икономически, екологически и териториално-урбанистичен аспект;
- Формулиране на стратегическите цели и приоритетните направления на регионалното развитие на страната за периода 2012 г. – 2022 г., синхронизирани с приоритетите на стратегиите „Европа 2020“, „Териториален дневен ред на ЕС 2020“, Националната програма за реформи на Република Българи (2012 г.-2020 г.) и Националната програма за развитие „България 2020“;
- Определяне на изисквания за териториална насоченост на секторните политики с регионално въздействие и създаване на териториална основа за тяхната действена координация в районите;
- Създаване на ясна стратегическа рамка за разработване на плановите и програмните документи за регионално развитие на другите териториални нива;
- Съгласуване на политиките за регионално развитие и териториално устройство с оглед постигане на балансирано териториално развитие;
- Приобщаване на всички заинтересовани страни като партньори в изпълнението на политиките, заложиени в НСРР.

Територията на община Приморско попада в район на ниво 2 (NUTS 2), Югоизточен район на планиране съгласно НСРР. Градското население и степента на урбанизация, достига 71.33%, показател по който районът се доближава до нивото на Североизточния район, като над тях е само Югозападният район. Сред икономическите сектори на Югоизточния район най-голям принос има секторът на услугите, който формира 51.04% от БДС, при среден дял за страната 63.82%.

Туризмът заема водещо място в икономиката на основата на благоприятните природни фактори, изградената туристическа база и инфраструктура и традиционния опит в предоставянето на сезонни туристически услуги.

Районът има потенциал за развитие на трансгранично, междурегионално и транснационално сътрудничество и за създаване на по-добри условия за комуникация със страните от Централна и Западна Европа и Азия. Съхранена е атрактивна природна среда с наличие на множество защитени територии и с богато биоразнообразие, както и богатото културно наследство дават възможност за силно развит туристически сектор - морски, яхтен културен, аграрен, екологичен туризъм.

Промените в европейската и в националната политика, в нормативната и институционалната среда на регионалното развитие са наложили изработването на Актуализиран документ на стратегията, който отразява новите реалности и представлява добра база за разработване на НСРР 2012 г. - 2022 г. НСРР е разработена в съответствие с изискванията на *Закона за регионалното развитие* и Правилника за прилагането му като документи, които определят дългосрочните цели и приоритети на структуроопределящи политики.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

С националното и европейското законодателство се въвежда и нов териториален обхват за районите от ниво 1 и ниво 2 за България, съответстващ на изискванията на Регламент 176/2008 за изменение на Регламент 1059/2003 относно установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS). Югоизточният район има потенциал за по-добро развитие и това се потвърждава от прогнозните разчети за 2020 г. направени в стратегията.

НСРР визира период от 11 години от 2012 г. до 2022 г. Това е период, в който се очакват сериозни промени в световен и общоевропейски мащаб, период на появата на нови изпитания и предизвикателства пред Европейската общност и европейските държави, свързани с преодоляването на ефектите от дълговата финансова криза и по-нататъшното успешно провеждане на политиката на сближаване и запазване на националната и регионалната идентичност и културно разнообразие в процеса на развитие.

Връзката на плана с поставените стратегически цели и приоритети са разгледани в т. 5 от настоящия доклад за екологична оценка на проекта за ИОУП.

✓ **Регионален план за развитие на Югоизточен район за планиране за периода 2014-2020 г.;**

Регионалният план за развитие на Югоизточен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г. е основен документ, определящ средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на Югоизточен район, той е насочен към преодоляване на вътрешнорегионалните различия в степента на социално-икономическото развитие в района, както и на междурегионалните различия с останалите райони в Европейския съюз в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Териториалния обхват на Югоизточен район (ниво NUTS 2) са включени областите: Бургас, Сливен, Стара Загора и Ямбол (ниво NUTS 3) с общо 33 общини, включително и община Приморско.

Урбанистичното развитие в Югоизточния район се разглежда като фрагмент от общото урбанистично развитие в националната територия, представено в проекта на *Национална концепция за пространствено развитие на Република България за периода 2013-2025 г.*, където са дефинирани урбанистични центрове от различни йерархични нива с различни по обхват териториални ареали на влияние и оси на урбанизационно развитие.

Градовете от 1-во, 2-ро и 3-то йерархични нива формират основната опорна мрежа от урбанистични центрове в националната територия. Градовете от 4-то ниво имат изключително важна роля за периферните селски райони, предлагат работни места и основни публични услуги на повече от една община. Градове от 4-то ниво в ЮИР, с обслужваща роля за заобикалящите ги населени места, са Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Царево, Малко Търново, Елхово, Котел, Нова Загора, Твърдица, Гълъбово, Раднево, Чирпан.

Връзката на плана с поставените стратегически цели и приоритети са разгледани в т. 5 от настоящия доклад за екологична оценка на проекта за ИОУП.

Д. Връзки с Плановете за управление на защитените територии и зони

От всички защитени територии и зони, разположени в границите на община Приморско, все още няма влезли в сила и приети планове за управление на защитени територии по *Закона за защитените територии* и защитени зони по *Закона за биологичното разнообразие*. Изготвен е проект на план за управление на Резерват „Ропотамо“, който към момента все още не е приет и не е влязъл в сила. Съгласно предвижданията на проекта за изменение на ОУП на община Приморско не се засягат защитени територии по ЗЗТ.

Е. Проектите на План за управление на речните басейни и План за управление на риска от наводнения за периода 2016-2021 г.

Като стратегически документи засягаща компонента „Води“ и двата документа са подробно разгледани в едно с целите и мерките в настоящия доклад в т. 2.2.4, т. 2.2.5 и т. 2.2.6.3 от настоящия доклад за ЕО.

1.6. ОСНОВНИ УСТРОЙСТВЕНИ ЕЛЕМЕНТИ, ЗОНИ И ТЕРИТОРИИ ОПРЕДЕЛЕНИ С ПРОЕКТА ЗА ОУП НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО

1.6.1. Правила и нормативи за прилагане на плана

С одобряването на проекта за изменение на ОУП на община Приморско и правилата и нормите към него, предлаганото зонироване, като характер на застрояване и нормите към съответните зони, стават задължителни по отношение на прилагането му.

При възлагане и изработка на общи и подробни устройствени планове за отделни населени места на общината, трябва в изготвеното за случая задание за проектиране, залегналите правила и норми на застрояване да не надвишават тези, предвидени в изменението на ОУП. Зоните с определен режим на ползване и застрояване в зависимост от специфичното си предназначение биват:

➤ ЗОНИРАНЕ, РЕЖИМИ

Чл. 2. (1) С одобряването на ИОУП на община Приморско и правилата и нормите към него, предлаганото зонироване, като характер на застрояване и нормите към съответните зони, стават задължителни по отношение на прилагането му.

(2) При възлагане и изработка на общи и подробни устройствени планове за отделни населени места на общината, трябва в изготвеното за случая задание за проектиране, залегналите правила и норми на застрояване да не надвишават тези, предвидени в ИОУП.

(1) Универсална жилищна зона - **Ж**, включваща следните разновидности със съответните норми:

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

(2)

Таблица 1.

Разновидност на жилищните устройствени зони	Плътност на застрояване П-заст. в %	Интензивност на застрояване Кинт.	Необходима озеленена площ Позел. в %	Характер на застрояването Височина Н
Жс гр. Приморско	от 30 до 40	2.0	от 30 до 50	Средно - 12 м.
Жм - гр. Китен, -останалите села	до 60 до 40	1.2	от 40 до 60	Ниско - 10 м.

(2) Производствени територии - П със следните разновидности:

Таблица 2.

Разновидност на производствените устройствени зони	Плътност на застрояване П-заст. в %	Интензивност на застрояване Кинт.	Необходима озеленена площ Позел. в %	Характер на застрояването Височина Н
Пп-предимно пр.	40-80	1.0 - 1.5	20-40	-
Смф-смесена	40-50	1.0 - 2.0	20-40	-

Забележка: Пп - предимно производствена дейност; Пс - високо технологична производствена зона (технологични паркове и др.); Смф - смесена многофункционална зона (зона за реструктуриране от предимно производствена в зона със смесени функции и обществено обслужване).

Една трета от озеленената площ трябва да е осигурена за дървесна растителност

(3) Устройство на озеленени територии - Оз - оразмеряват се съгласно предвижданията на Наредба № 7, като се съблюдават дейностите и площите им, допустими съгласно нея.

(4) Устройство на територии за спорт и развлечения - оразмеряват се съгласно предвижданията на Наредба № 7, като се съблюдават дейностите и площите им, допустими съгласно нея.

(5) Устройство на смесени централни територии - Ц

Таблица 3.

Разновидност на централни устройствени зони	Плътност на застрояване П-заст. в %	Интензивност на застрояване Кинт.	Необходима озеленена площ Позел. в %	Характер на застрояването Височина Н
Ц-смесена центр.	40-60	1.0 - 2.0	20-40	Средно - max 15 м.

Забележка: една четвърт от озеленената площ трябва да е осигурена за дървесна растителност.

(6) Териториите за рекреационни дейности се застрояват съобразно следните нормативи, отнесени към нето територията:

Таблица 4.

Разновидност на рекреационните устройствени зони	Плътност на застрояване П-заст. в %	Интензивност на застрояване Кинт.	Необходима озеленена площ Позел. в %	Характер на застрояването Височина Н
Ок-курортни зони	до 30	До 1.5	мин. 50	Средно - 15 м.
Ос-ваканц. селища	до 30	До 1.2	мин. 50	Ниско - 10 м.
Ов-вилни зони	до 40	До 0.8	мин. 50	Ниско - 7.0 м.
Од-други рекреации	до 30	До 1.0	мин. 50	По ПУП до 10м

Забележка: Половината от озеленената площ трябва да е осигурена за дървесна растителност.

(7) Териториите с общо предназначение се параметрират с подробни устройствени планове, разработени за тях. Последните се изготвят на базата на планово задание.

(8) Зони за териториално устройствена защита по ЗУЧК:

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 5.

Разновидност на устройствените зони по ЗУЧК	Плътност на застрояване П-заст. в %	Интензивност на застрояване Кинт.	Необходима озеленена площ Позел. в %	Характер на застрояването Височина Н
ЗОНА „А”	20	0.5	70	Ниско - 7.5 м.
ЗОНА „Б”	30	до 1.5	50	до 15 м.

Чл. 4. (1) Терени с обекти на културно-историческото наследство се устройват съобразно изисквания на *Закона за културното наследство* (ЗКН - в сила от 10.04.2009 г.).

(2) Когато при извършване на строителни и благоустройствени или селскостопански работи се открият находки, които имат признаци на културни ценности, работата временно се спира. Собствениците и ръководителите на строежа са длъжни да вземат мерки за запазване на откритата находка и да уведомят незабавно общината или най-близкия музей.

(3) Органите по издирване, изучаване и опазване паметниците на културата най-късно в едномесечен срок са длъжни да уведомят собствениците на имотите и ръководителите на строежа дали находката представлява културна ценност и дават указание за мерките, които трябва да бъдат взети за проучването и за запазването му.

Чл. 5. Допустимите и недопустимите дейности за всички устройствени зони се подчиняват на наредбите на МРРБ, МЗ и МК.

Чл. 6. (1) Общината може да придобива имоти -собственост на физически и юридически лица, за устройствени нужди, на основата на влезли в сила ПУП, разработен в съответствие с ОУП на община Приморско.

(2) Придобиването на имоти става в съответствие с чл. 205 от ЗУТ.

(3) За всички терени включени с ОУП на община Приморско в регулационните граници на населените места и попадащи в зона “Б”, с оглед запазване спецификата на ландшафта и характерната урбанистична структура на общината, максималната височина на застрояване е Н = 10 метра.

Чл. 7. Комуникационно-транспортната и инженерните мрежи в извънселищната територия се проектират и изпълняват след наличието на одобрени идейни и работни проекти и техните разчети, съобразени с предписанията на ОУП на община Поморие.

Чл. 8. Общият устройствен план на община Поморие може да бъде изменен само в случаите, предвидени в чл.134 (1) от ЗУТ. Измененията се узаконяват по реда на одобряване на ОУП

1.6.2. Баланс на територията съгласно предвижданията на проекта за изменение на ОУП на община Приморско

В следващата таблица е представен баланс на територията на община Приморско съгласно предвижданията на плана.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 6.

БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА КЪМ ПРОЕКТА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ НА ОУПО ПРИМОРСКО				
Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
	в ha	в %	в ha	в %
ТЕРИТОРИИ С НАЙ-ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1. Жилищни функции	359	1.02	370	1.02
2. Обществено обслужващи функции	5	0.01	27	0.08
3. Производствени дейности	1	0.00	1	0.00
4. Складови дейности	44	0.13	48	0.14
5. Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	300	0.85	775	2.20
6. Озеленяване, паркове и градини	60	0.17	78	0.22
7. Спорт и атракции	2	0.01	322	0.91
8. Комунално обслужване и стопанство	0	0.00	0	0.00
9. Земеделски територии, в т.ч.:				
<i>9.1. обработваеми земи - ниви</i>	5089	14.43	4820	13.67
<i>9.2. обработваеми земи - трайни насаждения</i>	1060	3.01	1048	2.97
<i>9.3. необработваеми земи</i>	1236	3.51	1075	3.05
<i>9.4. Скали, пясъци, мочурища и дерета</i>	168	0.48	159	0.45
<i>9.5. Сметище, кариери и др.</i>	5	0.01	5	0.01
<i>9.6. Гробища</i>	4	0.01	7	0.02
10. Културни ценности	0	0.00	0	0.00
11. Плажове и брегоукрепителни съоръжения	104	0.30	104	0.30
12. Дюни	125	0.35	125	0.35
13. Горски територии	25548	72.47	25125	71.27
14. Водни площи	628	1.78	628	1.78
15. Транспорт и комуникации	491	1.39	515	1.46
16. Техническа инфраструктура	23	0.07	23	0.07
17. ОБЩА ПЛОЩ	35253		35253	100

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 7. Баланс на територията на град Приморско

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
	в ha	в %	в ha	в %
ТЕРИТОРИИ С НАЙ-ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1. Жилищни функции	158	2.22	158	2.22
2. Обществено обслужващи функции	2	0.03	23	0.33
3. Производствени дейности	0	0.01	0	0.01
4. Складови дейности	11	0.15	14	0.20
5. Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	39	0.55	280	3.92
6. Озеленяване, паркове и градини	37	0.52	54	0.75
7. Спорт и атракции	2	0.03	206	2.88
8. Комунално обслужване и стопанство	0	0.00	0	0.00
9. Земеделски територии, в т.ч.:				
<i>9.1. обработваеми земи - ниви</i>	700	9.81	604	8.47
<i>9.2. обработваеми земи - трайни насаждения</i>	149	2.09	149	2.08
<i>9.3. необработваеми земи</i>	309	4.34	262	3.68
<i>9.4. земеделски територии по Параграф 4</i>	0	0.00	0	0.00
<i>9.4. Скали, пясъци, мочурища и дерета</i>	9	0.12	9	0.12
<i>9.5. Сметище, кариери и др.</i>	5	0.07	5	0.07
<i>9.6. Гробища</i>	1	0.02	2	0.03
10. Културни ценности	0	0.00	0	0.00
11. Плажове и брегоукрепителни съоръжения	86	1.20	86	1.20
12. Дюни	125	1.75	125	1.75
13. Горски територии	5168	72.45	4800	67.29
14. Водни площи	161	2.26	161	2.26
15. Транспорт и комуникации	163	2.28	187	2.63
16. Техническа инфраструктура	8	0.12	8	0.12
17. ОБЩА ПЛОЩ	7134	100	7134	100

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 8. Баланс на територията на град Китен

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
	в ha	в %	в ha	в %
ТЕРИТОРИИ С НАЙ-ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1. Жилищни функции	28	1.66	39	2.27
2. Обществено обслужващи функции	3	0.15	3	0.15
3. Производствени дейности	0	0.02	0	0.02
4. Складови дейности	1	0.06	1	0.06
5. Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	168	9.81	217	12.71
6. Озеленяване, паркове и градини	21	1.22	22	1.30
7. Спорт и атракции	0	0.00	15	0.85
8. Комунално обслужване и стопанство	0	0.00	0	0.00
9. Земеделски територии, в т.ч.:				
<i>9.1. обработваеми земи - ниви</i>	194	11.34	186	10.89
<i>9.2. обработваеми земи - трайни насаждения</i>	20	1.15	15	0.89
<i>9.3. необработваеми земи</i>	132	7.74	121	7.09
<i>9.4. земеделски територии по Параграф 4</i>	0	0.00	0	0.00
<i>9.5. Скали, пясъци, мочурица и дерета</i>	9	0.52	9	0.52
<i>9.6. Сметища, кариери и др.</i>	0	0.00	0	0.00
<i>9.7. Гробища</i>	1	0.03	2	0.12
10. Културни ценности	0	0.00	0	0.00
11. Плажове и брегоукрепителни съоръжения	19	1.08	19	1.08
12. Дюни	0	0.02	0	0.02
13. Горски територии	1041	60.92	987	57.75
14. Водни площи	19	1.11	19	1.10
15. Транспорт и комуникации	50	2.95	50	2.95
16. Техническа инфраструктура	4	0.22	4	0.22
17. ОБЩА ПЛОЩ	1710	100	1710	100

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 9. Баланс на територията на село Веселие

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
	в ha	в %	в ha	в %
ТЕРИТОРИИ С НАЙ-ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1. Жилищни функции	46	0.757	46	0.753
2. Обществено обслужващи функции	1	0.009	1	0.009
3. Производствени дейности	1	0.009	1	0.009
4. Складови дейности	13	0.221	13	0.221
5. Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	13	0.219	71	1.164
6. Озеленяване, паркове и градини	2	0.031	2	0.031
7. Спорт и атракции	0	0.000	102	1.669
8. Комунално обслужване и стопанство	0	0.000	0	0.000
9. Земеделски територии, в т.ч.:				
9.1. обработваеми земи - ниви	1489	24.380	1416	23.197
9.2. обработваеми земи - трайни насаждения	100	1.638	94	1.534
9.3. необработваеми земи	310	5.071	230	3.770
9.4. Скали, пясъци, мочурища и дерета	55	0.909	54	0.888
9.5. Сметища, кариери и др.	0	0.000	0	0.000
9.6. Гробища	1	0.008	1	0.008
10. Културни ценности	0	0.000	0	0.000
11. Плажове и брегоукрепителни съоръжения	0	0.000	0	0.000
12. Горски територии	3911	64.056	3911	64.054
13. Водни площи	76	1.240	76	1.240
14. Транспорт и комуникации	89	1.450	89	1.450
15. Техническа инфраструктура	0	0.002	0	0.002
16. ОБЩА ПЛОЩ	6106	100	6106	100

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 10. Баланс на територията на село Ново Паничарево

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
	в ha	в %	в ha	в %
ТЕРИТОРИИ С НАЙ-ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1. Жилищни функции	50	0.533	50	0.533
2. Обществено обслужващи функции	0	0.000	0	0.000
3. Производствени дейности	0	0.000	0	0.000
4. Складови дейности	3	0.031	3	0.031
5. Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	52	0.556	63	0.678
6. Озеленяване, паркове и градини	0	0.000	0	0.000
7. Спорт и атракции	0	0.000	0	0.000
8. Комунално обслужване и стопанство	0	0.000	0	0.000
9. Земеделски територии, в т.ч.:				
9.1. обработваеми земи - ниви	1585	17.010	1575	16.910
9.2. обработваеми земи - трайни насаждения	634	6.800	634	6.800
9.3. необработваеми земи	243	2.603	240	2.581
9.4. Скали, пясъци, мочурища и дерета	55	0.592	55	0.592
9.5. Сметище, кариери и др.	0	0.001	0	0.001
9.6. Гробища	1	0.006	1	0.006
10. Културни ценности	0	0.000	0	0.000
11. Плажове и брегоукрепителни съоръжения	0	0.000	0	0.000
12. Горски територии	6377	68.449	6377	68.449
13. Водни площи	212	2.272	212	2.272
14. Транспорт и комуникации	104	1.115	104	1.115
15. Техническа инфраструктура	3	0.032	3	0.032
16. ОБЩА ПЛОЩ	9317	100	9317	100

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 11. Баланс на територията на с. Ясна поляна

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
	в ha	в %	в ha	в %
ТЕРИТОРИИ С НАЙ-ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1. Жилищни функции	50	0.891	50	0.891
2. Обществено обслужващи функции	0	0.000	0	0.000
3. Производствени дейности	0	0.000	0	0.000
4. Складови дейности	16	0.286	16	0.286
5. Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	1	0.016	92	1.653
6. Озеленяване, паркове и градини	0	0.000	0	0.000
7. Спорт и атракции	0	0.000	0	0.000
8. Комунално обслужване и стопанство	0	0.000	0	0.000
9. Земеделски територии, в т.ч.:				
<i>9.1. обработваеми земи - ниви</i>	780	13.964	701	12.564
<i>9.2. обработваеми земи - трайни насаждения</i>	84	1.500	83	1.495
<i>9.3. необработваеми земи</i>	147	2.627	143	2.561
<i>9.4. Скали, пясъци, мочурища и дерета</i>	22	0.385	14	0.245
<i>9.5. Сметище, кариери и др.</i>	0	0.005	0	0.005
<i>9.6. Гробища</i>	1	0.018	1	0.018
10. Културни ценности	0	0.000	0	0.000
11. Плажове и брегоукрепителни съоръжения	0	0.000	0	0.000
12. Горски територии	4264	76.372	4262	76.347
13. Водни площи	154	2.766	154	2.766
14. Транспорт и комуникации	57	1.027	57	1.027
15. Техническа инфраструктура	8	0.142	8	0.142
16. ОБЩА ПЛОЩ	5583	100	5583	100

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 12. Баланс на територията на с. Писменово

Наименование на териториалния елемент	Площ на съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
	в ha	в %	в ha	в %
ТЕРИТОРИИ С НАЙ-ОБЩО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ				
1. Жилищни функции	27	0.492	27	0.500
2. Обществено обслужващи функции	0	0.000	0	0.000
3. Производствени дейности	0	0.000	0	0.000
4. Складови дейности	0	0.002	0	0.000
5. Рекреационни дейности, курортни и вилни зони	27	0.493	51	0.944
6. Озеленяване, паркове и градини	0	0.000	0	0.000
7. Спорт и атракции	0	0.000	0	0.000
8. Комунално обслужване и стопанство	0	0.000	0	0.000
9. Земеделски територии, в т.ч.:				
9.1. обработваеми земи - ниви	342	6.328	336	6.219
9.2. обработваеми земи - трайни насаждения	74	1.375	73	1.352
9.3. необработваеми земи	95	1.765	77	1.433
9.4. Скали, пясъци, мочурища и дерета	18	0.336	18	0.336
9.5. Сметище, кариери и др.	0	0.000	0	0.000
9.6. Гробища	0	0.007	0	0.007
10. Културни ценности	0	0.000	0	0.000
11. Плажове и брегоукрепителни съоръжения	0	0.000	0	0.000
12. Горски територии	4787	88.569	4787	88.576
13. Водни площи	6	0.120	6	0.120
14. Транспорт и комуникации	28	0.514	28	0.514
15. Техническа инфраструктура	0	0.000	0	0.000
16. ОБЩА ПЛОЩ	5404	100	5404	100

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

1.6.3. Състояние на съществуващия сграден и жилищен фонд на територията на община Приморско и неговото землище

По данни от преброяванията на жилищния фонд на НСИ през 2001 и 2011 г. броя жилища е 4828, докато броят на сградите е 2544 в община Приморско. Най-активно строителство се наблюдава в годините между 2001 и 2011 г., като това представлява почти половината от жилищния фонд. Данните са представени в следващата таблица.

Таблица 13.

Вид на сградата	2001 г.		2011 г.		Ръст за периода
	брой	%	брой	%	
Общ брой жилищни сгради	1641	100%	2544	100%	+903
Жилищна обитавана	1090	66.4%	1686	66.3%	+596
Жилищна необитавана	83	5.1%	797	31.3%	+714
Жилищна за временно обитаване (вила)	467	28.5%	60	2.4%	-407
Жилищна за колективно домакинство	1	-	1	-	-

Данните показват, че за посочения период в общината са изградени 903 жилищни сгради. От тях обитаваните жилищни сгради нарастват с 596 бр.

Посоченото нарастване на необитаваните сгради (714 бр.) не е реално, тъй като по методологията за провеждане на преброяването през 2011 г. 407 бр. жилищни сгради за временно обитаване преминават в по-горната категория „необитавани жилищни сгради“. Според методологията на НСИ това са сгради, в които „не живее никой, но са годни за живеене, вкл. и новопостроените сгради“.

В този смисъл реалният ръст на необитаваните жилищни сгради е 307 бр. Тези сгради реално се използват през летния туристически сезон. Сборът на нарастването на обитаваните жилищни сгради (596 бр.) и реалния ръст на необитаваните жилищни сгради (307 бр.) е равен на нарастването на жилищния сграден фонд на общината (903 бр.).

1.6.3.1. Благоустроеност на жилищата. Конструкция на сградите

Най-малобройни са сградите, изпълнявани с едропанелни строителни системи, което е обусловено от факта, че строителството е предимно ниско етажно, а териториалното разпределение на жилищните ресурси е благоприятно. Макар и малко на брой -16, те се нуждаят от цялостно конструктивно обследване, обследване за енергийната ефективност и подмяна на инсталациите.

Жилищните сгради по вид на конструкцията общо са 1174 бр., от които:

- Стоманобетонни - едропанелни -16 бр.;
- Стоманобетонни - скелетни - 57 бр.;
- Масивни - 1044 бр.

В цитирания по-горе брой жилищни сгради са разположени 4828 жилища с 14 923 бр. стаи с полезна площ 410 143 m², като жилищната площ в това число е 299 759 m².

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Оценката на жилищното задоволяване на населението в общината трудно може да бъде определена, тъй като значителна част от жилищния фонд е частна собственост на лица живущи извън общината или се ползва от население на общината като второ жилище през годината.

Средно в едно жилище са разположени по 3.1 стаи. Средната полезна площ на едно жилище е 85 m² или около 100-110 m² разгъната застроена площ. Жилищната площ на една стая е 20 m².

Жилищните сгради и жилища по периоди на построяване са както следва:

Таблица 14.

Периоди на построяване	Жилищни сгради		Жилища	
	брой	%	брой	%
Общо	2544	100%	4828	100%
До края на 1949 г.	250	11.6%	264	5.5%
1950-1959 г.	296	11.6%	308	6.4%
1960-1969 г.	362	14.2%	449	9.3%
1970-1979 г.	298	11.7%	604	12.5%
1980-1989 г.	385	15.1%	580	12.0%
1990-1999 г.	355	14.0%	553	11.5%
2000-2011 г.	598	23.5%	1998	41.4%
Непоказани	-	-	72	1.5%

Данните показват, че през последните 20 години в общината са построени 37.5% от сградите и 52.9% от жилищата. Особено голямо жилищно строителство в общината е реализирано в последния период 2000-2011 г. В този период населението на общината нараства с почти 2000 души, което се доближава до броя на построените жилища.

Относно осигуреността на обитаваните жилища с кабелна телевизия, сателитна антена, компютър и достъп до интернет показват, че 90% от населението на общината ползва кабелна телевизия или сателитна антена, почти 50% от населението има компютър в жилището си и ползва достъп до интернет.

Таблица 15.

	Общо		В градовете		В селата	
	жилища	живеещи лица	жилища	живеещи лица	жилища	живеещи лица
Кабелна телевизия	1704	4433	1186	3216	518	1217
Сателитна антена	323	945	136	424	187	521
Компютър	935	2988	778	2493	157	495
Достъп до интернет	889	2814	759	2430	130	384

Най-висок дял необитаеми жилищни сгради има в гр. Приморско - 249 бр., с. Паничарево - 209 бр. и с. Веселие - 129 бр.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Най-голям дял от жилищата са концентрирани в гр. Приморско и гр. Китен, а от селата в с. Ново Паничарево. С изключение на с. Писменово другите три села са с приблизително сходна характеристика.

Големият проблем пред общината е осигуряването на условия и терени за ново жилищно строителство, свързано с демографската прогноза за нарастване на населението на общината до 2030 г. с две до пет хиляди нови обитатели. Този брой почти се покрива със сегашното население на двата града. По тази причина и в съответствие с приетата демографска прогноза трябва да се оценят поземлените потенциали на двата града за поемане на ново жилищно строителство и резервират терени за тяхното далеко перспективно развитие. В този смисъл изменението на общите устройствени планове на двата града е спешна мярка.

1.6.4. Зони за отдих и спорт. Състояние и прогнози съгласно проекта за ИОУП

Относително най-развита е спортната база в гр. Приморско, където има открито спортно игрище с 200 зрителски места, съблекални и бани, както и 4 бр. открити тенис-кортове.

На територията на ММЦ има изградено футболно игрище с лекоатлетическа писта и комплекс от открити спортни игрища. По статистически данни обезпечеността със спортни площи в гр. Приморско е 14.9 m²/жител.

В западния край на града е започнат строеж на покрита спортна зала (метална конструкция), която предстои да се реконструира и завърши с помощта на външен инвеститор, включена в рамките на голям хотелски комплекс.

Пред вид перспективното развитие на туристическата функция и постепенното нарастване на легловата база с настоящия проект се предлага изграждане на нов голям спортен комплекс в северозападния край на града, в близост и с връзка към лесопарк Приморско.

Открит спортен комплекс е предвиден и в близост до с. Китен - в рамките на хидропарк „Караагач“. Изнасянето на спортните съоръжения запад но от пътя е продиктувано от необходимостта да се запази от изсичане курортната гора обрмчваща Китен.

Важен приоритет в перспектива следва да бъде изграждането на разнообразни покрита спортни съоръжения, които да подпомогнат удължаването на активния курортен сезон чрез възможностите за практикуване на спорт на закрито. Възможностите за изграждане на спортни съоръжения - открити и покрита трябва да се търсят чрез взаимодействие с частни инвеститори и създаване на смесени дружества с общината.

1.6.5. Комуникационно-транспортна инфраструктура. Съществуващо състояние и прогнози съгласно предварителния проект за ИОУП на община Приморско

През района на община Приморско, преминава само един път от Републиканската пътна мрежа. Това е път II-99 с трасе (Бургас-Маринка)-Созопол-Приморско-Царево - Малко Търново. Той граничи с площадката на ММЦ от западна посока без да дава подход към нея. Ширината на пътното платно е 8.0 м. Сравнително близо до общината преминава първокласния път I-9 /Е-87/, които е с ново трасе от 2004 г. - Бургас - Маринка - Звездец - Малко Търново - граница Турция.

Връзката между двата пътя в посока изток-запад се осъществява от третокласните отсечки от път III-992 Ясна поляна-Приморско и път III-9009 (Маринка-Звездец) -Ново Паничарево - Ясна поляна.

Общинската пътна мрежа включва тринадесет броя пътя с обща дължина от около 75 км. Определено най важният от тях е отсечката Приморско - Китен покрай брега. През летните месеци натоварването е много високо. То е от коли, велосипедисти и пешеходци. Има сериозни предпоставки за възникване на пътно -транспортни произшествия.

Плътноста на общинските пътища е 0,213 км/км² при средна за страната 0,1614 км/км². Плътноста на цялата пътна мрежа в чертите на Общината е 0.34 км/км², близка до средната за страната 0.333 км/км². Този показател се доближава до средните стойности за крайбрежни черноморски общини, които е 0.35 км/км².

За всички пътища от Общината е характерна силна сезонна неравномерност. За второкласният път II -99, поемащ основно туристическия трафик тя достига до 75%, докато за път III -992 тя е около 25%.

Структурата на пътната мрежа не дава директна връзка на южното Черноморие с вътрешността на страната. Предвиждането на такава отсечка би скъсило разстоянието до град Приморско и би разтоварило движението до Бургас. Тя би могла да има крайна цел град Средец, откъдето връзките със страната са по комфортни.

1.6.5.1.1. Прогноза

Развитието на пътната мрежа в чертите на Общината следва да е главен инфраструктурен раздел при положение, че туризмът е основен отрасъл. Създаването на модерна пътна и улична мрежа в устройствения план ще гарантира къси, удобни и безконфликтни връзки. Това може да стане както с изграждането на нови такива, така също и с рехабилитация, реконструкция или ремонти на съществуващите. Има се в пред вид не само подмяна на настилките на пътните платна, но и тротоари, съоръжения, банкети и други.

По отношение на Републиканската пътна мрежа по път II-99 не се планира рехабилитация на пътя. В проекта е предвиден един нов пътен възел, тип „Диамант” при пресичането с пътя за с. Писменово, който ще даде връзка с ММЦ. Този възел е залегнал в изготвения през 2009 г. ПУП на ММЦ.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

За третокласният път III - 992 се предвижда рехабилитация и реконструкция на участъка от км. 0.00 до км. 20.00. Изготвен е технически проект, внесен в Агенция „Пътна инфраструктура с писмо №1076 / 31.08.2012 година.

Предвидена е и нова пътна връзка от път II - 99 до Крайбрежния път в северния край на ММЦ.

За развитието на туризма, което е приоритет номер едно за община Приморско, е необходимо съществуващата пътна мрежа да е в добро състояние. Важна в тази насока е реконструкцията на пътищата водещи до Маслен нос и устието на река Ропотамо. Въпреки, че попадат в защитена зона тези пътища обслужва една голяма територия.

За съществуващите общински пътища следва да се отделят средства за рехабилитации, реконструкции и ремонти за да се осигури една завършена инфраструктура. Възможности за това има и със средства от европейските фондове за развитие на инфраструктурата.

1.6.6. Енергийна инфраструктура. Съществуващо състояние и прогнози

Приморско е разположен на полуостров владен в Черно море между лагуната-залив Стамополу и Дяволския залив, в подножието на странджанските върхове. Това са най-големите и най-дългите плажове по българското Черноморие.

Приморско е български морски курорт и важен туристически и икономически център на Южното Черноморие. Конгломерацията включва старата градска част на град Приморско, новата част на града (новия квартал), с.о. Узунджата, комплекса ММЦ Приморско и Китен. Към днешна дата конгломерация Приморско притежава най-голямата туристическа леглова база, с по-добра визия, климат, инфраструктура и озеленяване. През зимния период се обитава от 7526 постоянни жители.

Основните източници на електроснабдяване на територията на община Приморско са посочени в следващата таблица, както следва:

Таблица 16.

Наименование	Капацитет	Състояние	Собственост
1	2	3	4
П/С „Приморско”	2x25 MVA	добро	НЕК-ЕАД
П/С „Босна”	2x7,5 MVA	добро	НЕК-ЕАД

Констатации относно състоянието на подстанциите, са изброени по долу в текста както следва:

- Всяка от подстанциите има сравнително оптимална зона на ел. захранване от територията, като поема товари и на съседни общини.
- Подстанциите взаимно се резервират.
- Подстанциите са в добро техническо състояние.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

• **Магистрални електропроводи високо напрежение 110 kV, 220 kV**

Електропроводни кабелни линии 110 kV на територията на Община Приморско, са посочени в следващата таблица. На територията на Община Приморско няма подземни комуникации 110 kV.

Таблица 17.

Наименование	Капацитет	Състояние	Собственост
ВЛ 110 kV „Ропотамо“	От П/С „Приморско“ до п/ст „Босна“- АС-185 mm ²	добро	НЕК-ЕАД
ВЛ 110 kV „Юнга“	„Приморско“-„Дружба“ - АСО-400 mm ²	добро	НЕК-ЕАД
ВЛ 110 kV „Василико“	„Приморско“ -, „Василико“ АС-185 mm ²	добро	НЕК-ЕАД

Констатации относно състоянието на подстанциите, са изброени по долу в текста както следва:

- Наличната ел. разпределителна мрежа ВН-110 kV е развита добре. Тя преминава през територията на Приморско към Царево и Босна;
- Мрежа ВН-110 kV е в много добро техническо състояние, добре поддържана и експлоатирана.

Перспективното развитие на ел. консумацията може да бъде прогнозирано съобразно особеностите на селищната система, а именно за:

- зони за развитие на жилищни територии;
- обществено-обслужващи функции;
- рекреационни, курортни и вилни зони;
- спорт и атракции;
- производствени дейности;
- складови дейности.

В групата на комунално-битовите товари се включват:

- Битови потребители в жилищни сгради, вилни сгради, ваканционни зони;
- Комунални потребители-външно осветление, обществени сгради, комунални предприятия, водоснабдяване и канализация.

Консумацията на ел. енергия за комунално-битови нужди се определя в процент от общата комунално-битова електро консумация, когато не са известни показателни комунални потребители.

1.6.6.1. Прогнозно развитие - електрификация

От направената прогноза не са включени загубите на електроенергия от трансформиране и пренасяне, както и влиянието на фактора на мощността, поради ориентировъчния характер на изчислението.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 18.

№	Наименование на териториалния елемент	Площ на проектни елементи, km ²	Специфичен товар, Мвт/ km ²	Общ товар. мвт
1.	Жилищни функции	2.57	10	25.7
2.	Обществено-обслужващи функции	0.52	10	5.2
3.	Производствени дейности	0.01	15	0.15
4.	Складови дейности	0.50	6	3.0
5.	Рекреационни дейности. курортни и вилни зони	6.82	4	27.28
6.	Озеленяване. паркове и градини	3.97	0.5	1.98
7.	Спорт и атракции	0.23	1	0.23
8.	Плажове и брегоукрепителни съоръжения	1.04	1	1.04
9.	Транспорт и комуникации	4.92	1	4.92
	Общо:	20.58	Общо:	69.5 мвт

Общ ел. товар: 73.19, MVA

Като вземем предвид сезонния характер на върховите товари и силно завишаване на прогнозните урбанизирани територии с прилежащите им ел. товари, е необходимо да се оптимизират мощностите на съществуващите подстанции.

Реновираните подстанции 110/20 kV ще обезпечат от гледна точка на ел. енергия всички новоурбанизирани територии. Ще се подобри изцяло качеството и сигурността на цялата мрежа 20 kV, ниско напрежение, както и оптималното разпределение на ел. товари.

Необходимо е изграждане на нови трафопостове в новоурбанизираните зони около населените места.

1.6.7. Съобщителна инфраструктура

Съобщителната инфраструктура в община Приморско е представена от 5 - те пощи, макар че съществуват някои проблеми с навременните пощенски услуги в някои от по-малките населени места.

По отношение на телекомуникационните връзки - в експлоатация са телефонни цифрови централи, а качеството на връзките е на сравнително добро ниво. Броят на служебните и бизнес телефони в общината е 401, а на частните е 1907 телефона. Общия брой на телефонните постове е 2 308. От тази цифра се вижда, че почти всеки трети жител на общината има телефон. В общината има покритие на всички мобилни оператори.

1.6.8. Водоснабдителна и канализационна инфраструктура

Водоснабдяването на община Приморско се осъществява от язовирите „Ясна поляна” и „Ново Паничарево”. Тези два водоизточника осигуряват питейното водоснабдяване на всички Черноморски общини на юг от Бургас.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Водопроводната мрежа в Приморско и Китен е от съвременен тип -железни и пластмасови тръби, а в селата все още преобладават етернитовите тръби, които периодично ще бъдат заменяни с пластмасови.

В общината има изградена пречиствателна станция от механично -биологичен тип за отпадъчните води. В град Приморско и село Китен е изградена канализационна система смесен тип. В селата Писменово, Ново Паничарево, Ясна поляна и Веселие всяка година се изграждат по 2 - 3 километра канализационна мрежа.

С оглед бъдещото развитие в тази сфера е важно да се отбележи, че е необходимо да се завърши водоснабдяването в новите квартали, да се извърши цялостно обновление и реконструкция на остарялата и амортизирана водопроводна мрежа и да се доизгради канализационната мрежа в селата.

1.6.8.1. Водоснабдителна инфраструктура

Водопроводната мрежа на територията на град Приморско има дължина 17 764 m, изградена със следните видове тръби както следва:

- **Азбестоциментови водопроводи**

Водопроводната мрежа /вътрешна и външна/ на територията на селищата, в по-голямата си част е изградена с азбестоциментови тръби, положени в периода 1950-1980 година. Изпълнени са азбест, свързани с муфи „Симплекс” и гумени уплътнители, чиито амортизационен срок е в рамките на 20 до 30 години. Тръбите са много крехки, при напукване на земята, при засушаване през летните месеци, се появяват чести аварии по азбестоциментите водопроводи, а от там и големи загуби на питейна вода. Това налага изготвяне на проекти и предвиждане на средства за реконструкция и подмяна със съвременни, качествени тръби.

- **Стоманени водопроводи**

Със стоманени тръби са изградени водопроводите през периода 1924-1947 година и част от тях, през 1970-1985 година. Тръбите положени през първия период, са с муфено-оловните или фланшови връзки, са износени и с малко сечение, а през втория период за тръби е използвана спирално заварена стомана с некачествено изпълнение.

Вследствие на електрохимична корозия и некачествено изпълнение на строителството практически се съкращава амортизационния им срок. Тази причина основно налага да се извършва подмяната на тръбите, като за целта са необходими проекти и средства.

- **Поцинковани водопроводи**

От поцинковани тръби са изградени предимно водопроводните отклонения към абонатите на питейна вода - само в Приморско и Китен са 3182 броя, и някои улични водопроводи в зони, край населените места. Експлоатационния период на поцинкованите тръби е в рамките до 20 години. Следствие превишен експлоатационен период /повече от 30 години/, както и използването на некачествени материали, лошо строителство и

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

електрохимична корозия в по-голямата си част, те са амортизирани и са причина за чести аварии и загуба на вода и наводнявания на избени помещения..

Дължината на този вид водопроводи е незначителна спрямо общата дължина на водопроводната мрежа в града и общината, реално загубите на вода от повреди по тях е значителна. Това налага тяхната подмяна с залагане изготвяне на проекти за реконструкция на уличната мрежа.

- **Водопроводи от ПЕВП (тръби полиетилен висока плътност)**

Новото строителство се извършва с ПЕВП тръби, като материал, с добро качество и удължен експлоатационен период, наложени в европейската и световна практика. Извършената реконструкция и строителство на нови водопроводи си изпълняват с тези тръби. В следващ етап трябва с тях да се подменят азбестоциментовите и поцинковани водопроводи.

1.6.8.2. Канализационна инфраструктура

Канализационната мрежа на Приморско и Китен е изпълнена като битова, дъждовна и смесена канализационна система:

Канализационните мрежи се разделят още като безнапорни - гравитачни и напорни - за тласкателите на Канализационните помпени станции /КПС/.

Канализационните мрежи на града са изпълнени с канализационни тръби както следва:

- **Канализация с бетонови тръби -безнапорни**

Канализационната мрежа в старите части на Приморско, строена през периода 1965 - 1970 г., е изпълнена в голямата си част с бетонови тръби ф200 mm, ф250 и ф300 mm. По част от ул. „Трети март“ има разделна канализация, за битови и дъждовни води, изпълнена с бетонови тръби с диаметри ф200 и ф 250 mm. По нормативните изисквания минимален диаметър за улична канализация трябва да бъде ф300 mm. Това налага в следващ етап, във връзка и с новото застрояване, да се изготвят проекти за реконструкции на амортизираната и с малки диаметри улична канализация.

В Китен канализационната мрежа също е изградена с бетонови тръби ф200 и ф250 mm. Това създава трудности в поддръжката, което води до чести повреди и наводняване на сутеренни помещения.

- **Канализация с азбестоциментови тръби -напорни и безнапорни**

В канализационната мрежа на града са вложени и азбестоциментови тръби с диаметри ф200 mm, ф 300 mm, основно като тласкатели на КПС.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- **Канализации с пластмасови ПЕВП и РР тръби - безнапорни**

В Приморско е изградена канализацията на част от новите северни и южни територии, бившия стопански двор и нови КПС 1А и КПС 2А. Чрез тях отпадните води с тласкател ПЕВП ф400 mm, се изтласкват на ПСОВ „Китен” за пречистване. Положени са тръби ПЕВП ф315 mm, ф 400 mm, РР тръби ф 630 mm и ф1200 mm.

Пречистване на водите

На територията на община Приморско най-голям капацитет има ПСОВ Китен - Приморско, експлоатирана от „ВиК” ЕАД гр. Бургас - Qср.дн -161 l/s с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води от гр. Приморско и гр. Китен. Няма изградени съоръжения за отстраняване на азот и фосфор. Пречистените води се заустват в р. Караагач, на 1.8 km от вливането ѝ в Черно море.

Към настоящия момент възможностите на ПСОВ по отношение ефект на пречистване успяват да отговорят на заложения по проект. Изключение се наблюдават само през пиковия месец август и близките до него времеви периоди, поради повишаване на притока над проектния.

2. СЪОТВЕТНИ АСПЕКТИ НА ТЕКУЩОТО СЪСТОЯНИЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА ИЛИ ПРОГРАМАТА;

2.1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

2.1.1. Характеристика на климатичните и метеорологичните фактори

2.1.1.1. Релеф

Релефът на община Приморско е преобладаващо ниско планински. Цялата община попада в най-северните разклонения на планината Странджа. Повече от половината от територията ѝ в южната част се заема от северните склонове на странджански рид Босна с най-висока точка връх Живак (453 m), разположен в най-югозападната част на общината. Северната част се заема от южните разклонения на Медни рид с максимална височина връх Лободово кале (314 m). На североизток, на полуостров Маслен нос се издига ниския рид Китка (Узунджа баир) с връх Китка (215 m). По долините на реките има малки долинни разширения, най-голямо от които е това по долното течение на Дяволска река, западно от град Приморско.

2.1.1.2. Климат

Климатът на общината се формира под континенталното влияние от север и запад, черноморското от изток и средиземноморското от юг. Други важни фактори, за формирането на изключително благоприятните климатични условия са ниската надморска височина и високата залесеност на Странджа планина. Климатът на общината е умерено континентален с подчертано черноморско и средиземноморско влияние, характерен с мека и къса зима и продължителни и прохладно лято. При надморска височина средно от 16 - 40 m, атмосферното налягане се движи от 712 до 783 mm. Средната температура за територията на общината през последните 10 години е 13.4 °С, а годишната амплитуда в района е една от най-ниските в страната - 19 °С.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Валежите имат есенно - зимен максимум и летен минимум, като годишната им стойност е 500 l/m². Снежната покривка е краткотрайна със средна продължителност 15 – 17 дни и дебелина 5 - 10 cm. От месец май до месец октомври има слънцегреене с продължителност 1700 слънчеви часа.

2.1.2. Температура на въздуха

Средната годишна температура за общината е 13.3° C. Годишната температурна амплитуда е една от най-малките за страната – 20° C. Зимата е мека, като дните с отрицателни температури през зимния сезон са 17-18. Средната температура за пролетта е около 13° C и се колебае между средномесечните минимална 2.9° C за м.март и максимална 24,3° C за м.юни. За лятото по крайбрежието е характерно топло и слънчево време, без големи горещини и с освежаваща бризова атмосферна циркулация. Средната температура варира около 20-23,5° C, като в редки случаи достига максимални стойности 32-33° C. През есента средната температура варира около 13,2° C, като почти през целия сезон се задържа над 5° C и се колебае между средномесечните минимална 3,1° C за м. декември и максимална 23,8° C за м. септември. Есента е по-топла от пролетта средно с 3° C, което се дължи на влиянието на Черно море.

Облачността се характеризира със зимен максимум - 75% през декември и януари, при 17-18 мрачни и 2-3 ясни дни и летен минимум, което оказва положителни влияние върху режима на слънчевата радиация.

2.1.3. Вятър

Вятърът е постоянно действащ фактор върху климата на района и се определя от динамични и физикогеографски условия. Динамичните условия за наличието на вятър са високо атмосферно налягане, температурни и инверсни циклонални и антициклонални периоди. Физикогеографските условия се изразяват в местоположението и релефа на местността, надморската височина и близостта на обширни речни долини. Въздушните потоци и течения обикновено приемат профила на релефа на местността.

За разглежданата територия характерните ветрове са: северозападните през зимата и източните и западните през лятото, както и морският бриз. Средната скорост на вятъра е от порядъка на 2-6 м/с като вятърът през зимата е по-силен, често и бурен. Морският бриз е явление с климатично значение, който започва да се утвърждава от средата на пролетта. Максималното му развитие се проявява средно през 37 дни от сезона на лятото. Продължава до октомври.

2.1.4. Валежи

Валежите на територията на община Приморско са предимно от дъжд. Тези от сняг са малки, а снежната покривка се задържа 10-15 денонощия за цялата зима. Средната многогодишна валежна сума за района е 494 mm. По самото крайбрежие най-много валежи падат през ноември. По сезони максимумът е през есента и зимата от порядъка на 140-150 mm. Лятото е относително най-сухият сезон с валежи 97 mm, а най-сух през него е месец август със сума на валежите 18 mm. През есента значително се увеличава сезонната сума на валежите - 159 mm. През този сезон е и най-влажният месец - ноември със средна сума на валежите 63 mm. Мъглите са по-редки през лятото и зимата (1-2 пъти месечно) и сравнително по-чести през пролетта и есента - 2-3 пъти месечно. С

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

отдалечаването от бреговата ивица се намалява морското балансиращо влияние върху температурите, като амплитудата между минималната и максималната температура нараства.

2.1.5. Полезни метеорологични данни

Тук са представени данни за 2013 и 2014 г. и по-специално онези от тях, които имат отношение към използвания модел за дисперсионно моделиране AERMOD при оценката на качеството на атмосферния въздух в района на Приморско, на базата на постоянни действащите източници на вредни емисии.

За целите на настоящото изследване са използвани метеорологични данни, предоставени от НИМХ към БАН, във вид на почасови метеорологични файлове за 2013 и 2014 г. (от 1 часа на 1 януари до 24 часа на 31 декември) с 8760 записа и честота 1 час за календарната година. Всеки запис (за всеки час от годината) съдържа информация за скоростта и направлението на вятъра, температура на въздуха и множество други специфични данни, необходими за прилагането на модела на US EPA ISC-Aermod. Чрез допълнителна специализирана обработка бяха получени категориите на устойчивост на атмосферата и средната височина на зоната на смесване за градска и извънградска местност. Както е известно, тези категории определят способността на атмосферата да пренася замърсителите във вертикална посока и тяхното познаване е от изключително значение за коректното определяне на приземните концентрации. Височината на слоя на смесване определя границата на пространството във вертикална посока, в което замърсителите могат да се разсейват.

Таблица 19. Разпределение на вятъра за 2013 г. и 2014 г. по скорост и направление за района на Приморско

Направление на вятъра	Скоростни интервали, m/s						Сума:
	0.51 – 1.80	1.80 – 3.34	3.34 – 5.40	5.40 – 8.49	8.49 – 11.06	> 11.06	
N	0.0014	0.0164	0.0147	0.0111	0.0031	0.0010	0.0478
NNE	0.0013	0.0270	0.0284	0.0148	0.0025	0.0002	0.0741
NE	0.0009	0.0310	0.0289	0.0108	0.0002	0.0005	0.0723
ENE	0.0000	0.0087	0.0119	0.0040	0.0003	0.0000	0.0250
E	0.0007	0.0218	0.0172	0.0031	0.0002	0.0000	0.0430
ESE	0.0009	0.0224	0.0177	0.0043	0.0002	0.0000	0.0456
SE	0.0007	0.0261	0.0189	0.0047	0.0000	0.0000	0.0504
SSE	0.0024	0.0164	0.0092	0.0017	0.0000	0.0000	0.0297
S	0.0032	0.0191	0.0090	0.0000	0.0000	0.0000	0.0313
SSW	0.0018	0.0322	0.0185	0.0014	0.0000	0.0000	0.0539
SW	0.0027	0.0840	0.0490	0.0028	0.0005	0.0000	0.1390
WSW	0.0009	0.0298	0.0185	0.0009	0.0005	0.0000	0.0505
W	0.0039	0.0369	0.0129	0.0010	0.0000	0.0000	0.0548
WNW	0.0005	0.0298	0.0196	0.0037	0.0000	0.0000	0.0535
NW	0.0023	0.0381	0.0295	0.0058	0.0004	0.0009	0.0771
NNW	0.0001	0.0190	0.0267	0.0148	0.0045	0.0002	0.0652
Сума:	0.0237	0.4588	0.3306	0.0849	0.0123	0.0028	0.9132

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Розата на вятъра за същия период за района на град Приморско е показана на *Фиг. 2*, а повторемостта на вятъра по скоростни интервали и направление е показана на *Таблица 19*:

Анализът на данните за скоростта на вятъра показват, че случаите „тихо“ са с относително малка повторемост (*Таблица 20*). За района те са в границите от 6 до 11% (в случая под “тихо” се разбират едночасовите времеви интервали, през които скоростта на вятъра е била под 1 m/s).

Таблица 20.

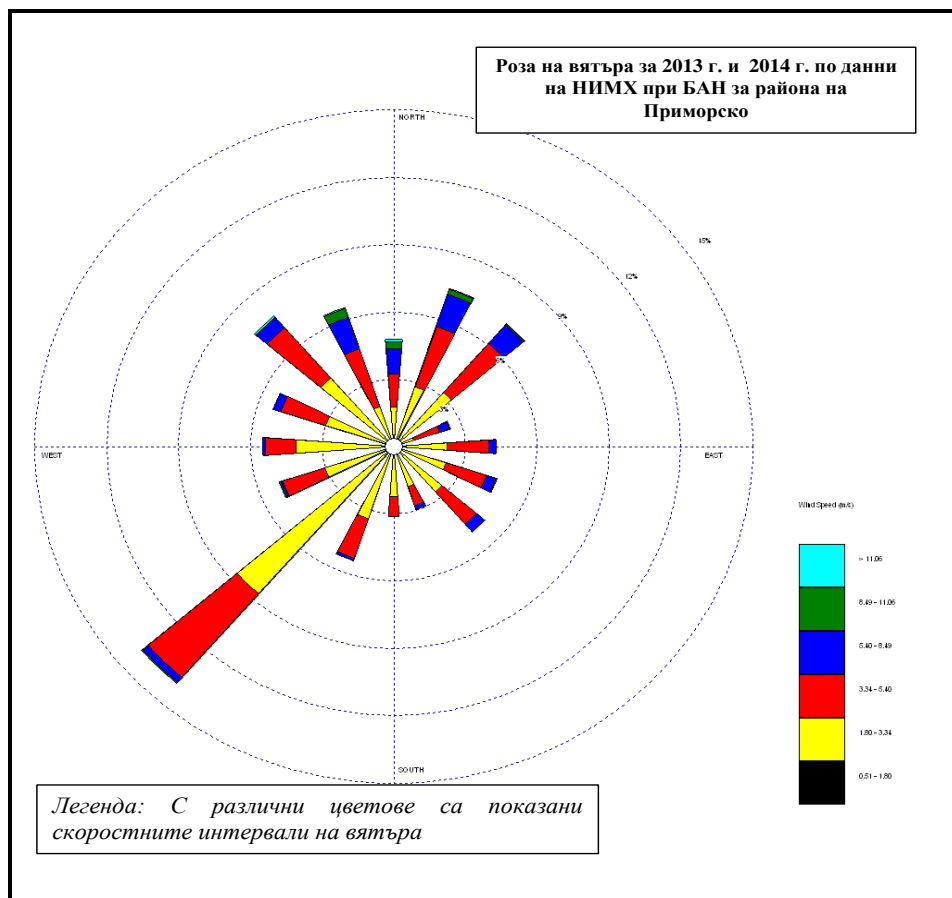
Средна скорост на вятъра и случаи „тихо“ по данни на НИХМ при БАН за района на Приморско

Параметър	2013 г.	2014 г.
Средна скорост, m/s	3.63	3.50
Случаи “тихо”, %	10.96	6.39

Доколкото скоростта на вятъра е основен фактор за оценка на разсейването, анализът на данните по скоростни интервали може да даде полезна допълнителна информация. Както е известно, триенето на вятъра по земната повърхност създава така наречената механична турбулентност. В близост до земната повърхност тя създава завихряне, което в общия случай благоприятства разсейването на замърсителите. Колкото по-силен е вятърът, толкова по-голяма е механичната турбулентност (по-силни са създадените вихри) и разсейването на замърсителите се подобрява. Тази констатация е в сила за всички газообразни замърсители при всички скорости на вятъра. Когато става дума за разсейване на частици (в случая на ФПЧ₁₀) тази констатация следва да се оцени по различен начин.

Когато скоростта на вятъра надвиши някаква критична скорост, в процеса на триене частиците също придобиват кинетична енергия. Когато тя превиши силите на сцепление частиците се отделят от земната повърхност и започват да се придвижват свободно в направлението на вятъра. Явлението се нарича „ветрова ерозия“ и предизвиква вторично замърсяване. Критичната скорост зависи основно от масата и формата на частиците, както и от силата на сцепление, която ги придържа към земната повърхност. В пустинни и степни области това явление предизвиква т.н. „прашни бури“.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Фиг. 2 Роза на вятъра за 2013 г. и 2014 г. по данни на НИМХ при БАН за района на Приморско

В урбанизираните територии механичната турбулентност също предизвиква вторично замърсяване, както от пътните платна с напластен пътен нанос, така и от всякакви други площи (строителни площадки, лошо поддържани паркинги и др.) без трайна настилка. Първите признаци на „унасяне“ на частици от пътните платна могат да се наблюдават при скорост на вятъра около 4 m/s. При скорост над 6 m/s запрашването е видимо с просто око и често значително. Ефектът се усилва, ако е съпроводен с трафик на автомобили или други строителни машини и техника. Подобно явление се наблюдава и от лошо поддържани „зелени“ площи, при които вятърът влиза в директен контакт със земната повърхност. Такива площи като правило са покрити с частично разпрасена почва, която лесно се отнася от вятъра. Веднага трябва да се отбележи, че добре затревената площ не може да бъде източник на вторично замърсяване с прах в резултат на ветрова ерозия.

От представените в Таблица 19 данни може да се види, че случаите със скорост на вятъра над 8.5 m/s са много редки (малко над 1%). Преобладаващи са били ветровете със скорост в границите от 1.8 до 3.3 m/s, които са били около 46% от случаите. На второ

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

място са били ветровете със скорост от 3.34 до 5.4 m/s (около 33%). Със скорост от 0.5 до 1.8 m/s са били едва 2.37 %. Най редки са били ветровете със скорост над 11 m/s (под 0.3 %).

По отношение на посоката, преобладаващи са били ветровете от югозапад (около 24 % от случаите). За град Приморско ветровете от северната четвърт (в това число северозапад и североизток) са на второ място по повторемост (около 15.6 % от случаите). На трето място са ветровете от запад източната четвърт (около 11 % от случаите). Най-рядко са духали ветрове от юг (около 3%).

При дисперсионното моделиране, способността на атмосферата за движение във вертикална посока се определя чрез въведените за целта категориите на устойчивост на атмосферата. В качествено отношение категориите на устойчивост на атмосферата са известни със следните означения:

- ❖ А - най-неустойчива атмосфера;
- ❖ В - умерено неустойчива атмосфера;
- ❖ С - неустойчива атмосфера;
- ❖ D - неутрална атмосфера;
- ❖ Е - слабо устойчива атмосфера;
- ❖ F - устойчива атмосфера.

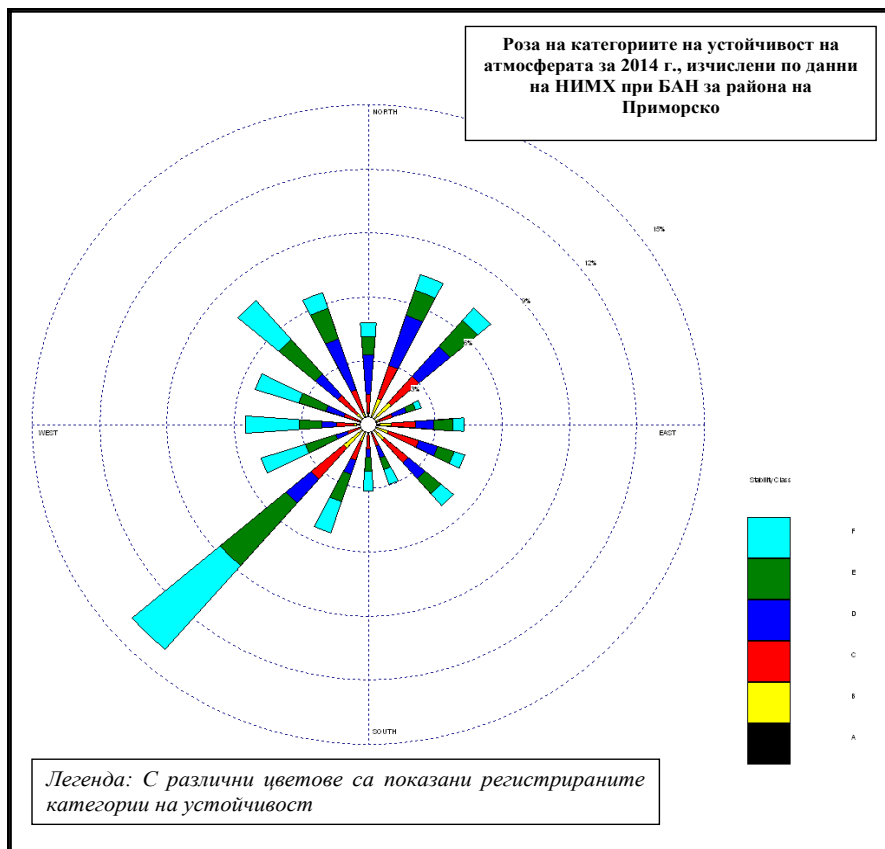
През деня, когато постъпващата слънчева радиация е голяма, а скоростта на вятъра малка, устойчивостта на атмосферата се определя като клас А. При силна слънчева радиация и скорост на вятъра над 6 m/s устойчивостта на атмосферата се определя като клас С, тъй като силният вятър препятства развитието на естествена термична конвекция, каквато се наблюдава при безветрие или много слаб вятър. Клас А съответства на най-неустойчива атмосфера, а клас В на умерено неустойчива. Това са най-благоприятните за разсейване условия, тъй като част от замърсителите се пренасят във височина и не позволяват достигането на високи приземни концентрации. Клас D предполага наличие на облачност и през деня и през нощта и се определя като неутрална атмосфера. Клас Е - слабо устойчива атмосфера, а клас F - на най-устойчива атмосфера.

Условията за съществуване на категория А и В са ясно небе, слаб вятър, слънцето се е издигнало над хоризонта на повече от 60°, типичен летен слънчев ден след пладне. Атмосферата е силно конвективна. Условията за съществуване на категория С са подобни, но слънчевата радиация е намалена поради слаба разпокъсана облачност. В слънчевите летни дни, следобед или преди залез слънце и височина на слънцето над хоризонта от 15 до 35° са типични за категориите на устойчивост С и D. При липса на слънчева радиация (нощ) преобладават категориите D, Е и F, като категорията D е характерна за скорости на вятъра над 4-5 m/s. Категория F е характерна за ясни нощи със скорост на вятъра по-малки от 2 m/s.

Наличието на вертикални движение при неустойчива атмосфера благоприятства разсейването на замърсителите и обратно, при устойчиво състояние преносът на

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

замърсители силно се забавя. В такива случаи вероятността от поява на инверсии силно нараства.

Фиг. 3 Роза на категориите на устойчивост на атмосферата за 2014 г., изчислени по данни на НИМХ при БАН за района на Приморско

Розата на категориите на устойчивост за 2013 и 2014 г. е показана на Фиг. 3, а относителното им разпределение по направление и скорост на вятъра е представено в Таблица 21.

За 2013 г. и 2014 г. е характерно, че относителният дял на случаите с неустойчива атмосфера (категория на устойчивост А, В и С) е бил около 30%. За тях е характерно, че замърсителите бързо се разсейват и на далечни разстояния приземните концентрации силно намаляват. Например това са случаите, при които влиянието на даден източник в направлението на вятъра ще бъде значително само върху териториите, разположени в непосредствена близост до него.

Видно е, че за периода случаите на устойчива атмосфера (класове Е и F) са били близо 43%. Те се наблюдават основно през тъмната част от денонощието. Предполага се, че в този период от денонощието интензивността на постоянните източници е минимална. Категория на устойчивост D създава условия за пренос на по-големи разстояния. В съответствие с данните от Таблица 21, на тези условия са отговаряли около 18%

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

метеорологичните случаи за годината. Тази категория отговаря на неутрална атмосфера, при която се създават много добри условия за пренос на големи разстояния в непосредствена близост до земната повърхност. Такива условия се създават най-често през нощта при наличие на облачност.

Както е известно, височината на слоя на смесване (ВСС) се дефинира с пресечната точка на стандартния и реалния температурен градиент. Тя трябва да се подразбира като невидима с просто око повърхност, над която замърсителите не проникват. Следователно ВСС определя обема, в който замърсителите могат да се разреждат чрез дифузия. Тази невидима граница може да бъде разположена на различна височина - от няколко десетки метра над земната повърхност до няколко километра. Първият случай е характерен по време на приземни инверсии. Най-често потребителите на дисперсионни модели не разполагат с данни за реалния температурен градиент и това поражда сериозни трудности за изчисляване на ВСС. В конкретния случай ВСС е изчислена чрез модел на US EPA.

Таблица 21.

Разпределение на категориите на устойчивост на атмосферата за 2013 и 2014 г. по данни на НЕМХ към БАН за района на Приморско							
Категории на устойчивост на атмосферата							
	A	B	C	D	E	F	Сума:
N	0.0006	0.0053	0.0086	0.0186	0.0084	0.0063	0.0478
NNE	0.0013	0.0119	0.0160	0.0250	0.0121	0.0078	0.0741
NE	0.0018	0.0122	0.0161	0.0184	0.0160	0.0079	0.0723
ENE	0.0006	0.0047	0.0061	0.0067	0.0044	0.0025	0.0250
E	0.0009	0.0095	0.0108	0.0083	0.0082	0.0053	0.0430
ESE	0.0006	0.0089	0.0144	0.0090	0.0078	0.0050	0.0456
SE	0.0011	0.0086	0.0136	0.0104	0.0091	0.0075	0.0504
SSE	0.0003	0.0042	0.0063	0.0056	0.0058	0.0074	0.0297
S	0.0002	0.0045	0.0070	0.0038	0.0065	0.0094	0.0313
SSW	0.0010	0.0076	0.0094	0.0068	0.0136	0.0155	0.0539
SW	0.0016	0.0130	0.0192	0.0150	0.0385	0.0518	0.1390
WSW	0.0005	0.0037	0.0060	0.0052	0.0144	0.0208	0.0505
W	0.0007	0.0058	0.0078	0.0067	0.0100	0.0237	0.0548
WNW	0.0004	0.0041	0.0072	0.0084	0.0130	0.0205	0.0535
NW	0.0005	0.0063	0.0112	0.0134	0.0215	0.0241	0.0771
NNW	0.0007	0.0055	0.0114	0.0250	0.0149	0.0078	0.0652
Сума:	0.0130	0.1157	0.1710	0.1861	0.2042	0.2233	0.9132

Данните от показват, че за района на град Приморско случаите с малка ВСС (под 100 метра) са в границите от 1 до около 4%, а с височина под 300 метра в границите от 11 до 13%. В открити условия (извън населените места) тези стойности са значително по-малки и съответно са в границите от 1 до 3 %. Както беше пояснено по-горе, при тези условия разсейването на замърсителите в атмосферния въздух е затруднено и вероятността от високи приземни концентрации в е висока.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 22. Височина на слоя на смесване за района на Приморско

	2013 г.		2014 г.	
	Брой часове	Процент	Брой часове	Процент
Градски условия				
Под 100 метра	534	6.10	344	3.93
Под 300 метра	1196	13.65	954	10.89
Извънградски условия				
Под 100 метра	151	1.72	111	1.27
Под 300 метра	286	3.26	236	2.69

2.1.6. Качество на атмосферния въздух в района на община Приморско

По съществуващи данни

Контролът на качеството на атмосферния въздух (КАВ) на територията на Бургаска област, част от Сливенска област /община Котел/ и част от Варненска област /община Бяла/, в това число на община Приморско, се осъществява от Регионалната инспекция по околната среда и водите - Бургас.

Към момента РИОСВ Бургас не разполага с обективна информация за конкретните параметри на КАВ в Приморско. Такава информация няма публикувана и на сайта на инспекцията (<http://www.giosvbs.eu/>) Конкретна информация за КАВ в град Приморско и община приморско липсва и в годишните доклади за състоянието на околната среда за 2013 г. и 2014 г. За последните години няма измервания и от мобилна станция за контрол на КАВ.

На територията на общината няма разположени промишлени дейности, водещи до значителни замърсявания на атмосферния въздух. Основният поминък на населението е съсредоточен в летния туризъм и търговията, които не са свързани със значителни замърсявания на въздуха. Преработваща промишленост в района на общината не се развива.

Основните източници на замърсяване в общината са традиционни и те са свързани с битовото отопление на твърдо гориво през отоплителния сезон и автомобилния транспорт, който се увеличава значително през летния сезон.

Наличната към момента информация не дава основание за категорични изводи относно КАВ в общината. В такива случаи алтернативен метод са оценка на КАВ е използване на математическото моделиране с прилагане на дисперсионен модел за комплексна оценка на разсейването от всички основни източници на емисии.

2.2. ВОДИ И ВОДНИ ОБЕКТИ

Водите във всичките им аспекти: повърхностни, подземни, питейни и отпадъчни са съществен фактор за постигане на балансирана, качествена и устойчива среда за

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

обитаване, труд и отдих на населението на Община Приморско. Изменението в една от тези основни системи провокира промени на компонента на околната среда „води” в една или друга посока.

Развитието на водния сектор на територията на Общината към момента е в съответствие с влезлите в сила нормативни документи, синхронизиращи нашето с европейското законодателство по отношение на наличност, използване и рационално управление на водите, а също съобразено със стратегии, регионални и общински дългосрочни програми за развитие. И в предлаганото “Изменение на ОУП на община Приморско” проектните решения, засягащи водите, инфраструктурата, водоснабдяването и канализацията ще продължат да се развиват по създадените вече стратегии и програми.

Водният потенциал на територията на Община Приморско се формира от повърхностните и подземните води. Водоносните хоризонти са формирани основно в алувиалните терасни образувания на реките: Ропотамо, Дяволска река, Росенска река, Церовска река, река Китенска, Дуденска река и Писменска река.

2.2.1. Повърхностни води (хидрографска мрежа)

В съответствие с изискванията на Глава Десета „Управление на водите”, раздел VI „Планове за управление на речните басейни”, чл.156и, ал.2, т.3 от *Закона за водите и Наредба № Н-4 за характеризирание на повърхностните води*, за всеки район за басейново управление е извършено идентифициране на „категиите” повърхностни води.

В Черноморски район за басейново управление са идентифицирани 4 категории повърхностни води - „реки”, „езера”, „преходни води” и „крайбрежни води”.

Към категория „реки” се отнасят и язовирите, образувани чрез преграждане на река. Независимо от това, те притежават характеристики на езера и се типологизират като езера.

От друга страна, водните тела се класифицират като:

-силномодифицирани (СМВТ) - които са претърпели значителни физични изменения, довели до значителни промени в хидроморфологичните им характеристики

-изкуствени (ИВТ) - създадени вследствие на човешка дейност.

Разграничаването между СМВТ и ИВТ във втория планов период за Черноморски район за басейново управление на водите е извършено на база одобрен национален подход, съгласно който ИВТ са създадени от човека, например канали, канавки, басейни в резултат от рудодобив или други промишлени и стопански дейности, добив на инертни материали извън реките и други, на места, където преди не е съществувал значим воден обекти поради това не е идентифициран като водно тяло.

2.2.1.1. Реки

По-главните реки в Община Приморско по реда на вливането им в Черно море от север на юг са Ропотамо, (с най-голям приток р. Росенска), Дяволска (Дуденска, с най-голям приток Зеленковска река) и Караагач (Китенска, с притоци Узунчаирска и Оряшка река).

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Общо водните течения и водните площи заемат площ 6 613.517 декара, което представлява - 1.89% от площта на общината.

В резултат на младото потъване на крайбрежието на Общината приустиевите части на реките Ропотамо, Дяволска и Караагач са удавени. Техните лимани са отделени от морето с пясъчни коси, като лиманните долини са широки, сандъковидни, със сравнително голяма дълбочина (на р. Караагач - до 10 м).

Река Ропотамо протича в централната част на общината. Водосборният басейн на реката е разположен в североизточните предпланински склонове на Странджа планина и планински рид Босна. Образувана е от сливането на реките Церовска и Росенска. Долното ѝ течение на разстояние 6 до 8 километра е много бавно, тихо и дълбоко с ширина на коритото от 15 до 60 метра. В тази част реката е плавателна за малки лодки. Водата почти до местността „Долап гечим“ е солена под влияние на морските приливи и отливи. Модулът на оттока във водосбора на устието е сравнително благоприятен - 5.9 литра/сек/км². Водният режим на река Ропотамо е неблагоприятен за стопанска дейност, защото водната маса преминава през зимата, а през лятото водните количества са минимални - 0.072 м³/сек. Общата водосборна област на реката е 248.7 км², а дължината ѝ - 48.5 км. На река Ропотамо е изграден язовир „Ново Паничарево“.

По терасата на реката има изградени тръбни кладенци с общ дебит 20 л/сек.

Река Дяволска извира от северните склонове на Странджа планина, на около 3-4 км от с. Ясна поляна. За начало на реката се приема р. Дуденска, която извира на около 1500 м югоизточно от връх Чукарски. В горното течение речното корито е заложено върху скалите на сенонския вулканогенно-седиментогенен комплекс, представен тук предимно от андезитови туфи и туфобрекчи. Средното и долно течение на реката преминава през миоценски и кватернерни отложения. Общата дължина на реката е около 25 км, а водосборната ѝ област е 133 км². Гъстотата на речната мрежа на р. Дяволска е между 2 и 3 притока на км.

Долината на **река Караагач** е една от характерните за Южното Черноморие удавени долини. Реката води началото си от рида Босна и е образувана след съединяването на терасните наслаги от двата основни притока-Узунчаирска река и Орешка река. След сливането на двете реки коритото не е много голямо-дължина 2.5 км и ширина средно 1 км. Бреговете са стръмни и обрасли с дървета и храсти. По-големият приток на река Орешка е Трионска река. В долната си част реката навлиза в ниска равнина, където коритото е широко и при високи води залива цялата ниска част. При суха година водното количество на река Караагач намалява много и голяма част от заблатяването пресъхва. Водосборният басейн на реката е с почти кръгла форма, има големина 224.1 км² и граничи на север - с водосбора на река Дяволска, а на юг - с този на Велека.

Повърхностни водни тела, намиращи се на територия, извън обхвата на ОУП, на които се предлага, да бъдат реализирани по етапи водоснабдителни обекти

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Даръдере е река в Югоизточна България, област Бургас - общини Средец и Созопол, десен приток на Факийска река.. Дължината ѝ е 24,5 км.

Река Даръдере води началото си от северния склон на рида Босна в Странджа, на 1,4 км югоизточно от с.Богданово, община Средец. Протича в дълбока и залесена долина, до село Вършило на североизток, а след това на север. Влива се отдясно във Факийска река , на 20 м н.в., на 1 км западно от село Зидарово, община Созопол.

Площта на водосборният басейн на Даръдере е 92 км², което представлява 14,4% от водосборния басейн на Факийска река..

Основни притоци са: Далилов дол (ляв), Пожарски дол (десен) и Селска река (ляв).

По течението на реката няма населени места.

В най-долното ѝ течение водите ѝ се използват за напояване.

Младежка река (до 11 януари 1950 г. Тъмна река, Карамлък) е река в Югоизточна България, област Бургас – община Малко Търново, ляв приток на река Велека. Дължината ѝ е 40 км.

Младежка река извира под името Соуксу на 486 m н.в. в Странджа, на 800 м югоизточно от връх Батак чешма (509 м) на българо-турската граница. По цялото си протежение протича в дълбока гориста долина, до село Младежко на североизток, а след него – на югоизток. Влива се отляво в река Велека на 96 м н.в., на 2 км източно от историческата местност „Петрова нива“.

Площта на водосборният басейн на реката е 232 км², което представлява 23,3% от водосборния басейн на Велека.

Притоци: Леви - Близнашка река, Селския дол, Главикъовска река, Сърджова река, Сухата река, Заберновска река.

Десни – Кокордан, Дядоянов дол, Кадънски дол, Бакаджийски дол.

Младежка река е типична средиземноморска река с максимален отток през февруари и минимален през август. Средният годишен отток при моста на шосето Бургас – Малко Търново е 1.01 м³/с.

По течението на реката е разположено едно единствено населено място, което дава и името на реката – село Младежко.

Водите на Младежка река са едни от най-чистите в България, но не се използват нито за водоснабдяване, нито за напояване.

Покрай левия бряг на реката, в долното ѝ течение по поречието на Заберновска река се намира резервата „Парория“.

Идентификацията на основните повърхностни водни тела категория “Реки” в региона е представена в *Таблица 23* и *Таблица 24*.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 23. Идентифициране на водни тела - категория „Реки“

Водно тяло	Код на водно тяло	Речен участък	Код на речен тип	Име на речен тип	Задължителни фактори на средата					Незадължителни фактори				
					EP/Суб-EP1	Надморска височина ²	Геология	Размери	Разстояние до извора	Наклон/Енергия на потока	Форма на долината	Доминиращ дънен субстрат	Соленост	Коментари
Южно Черно морски реки	BG2IU200R004	р.Мехмедженска-от извор до вливане в р.Ропотамо	R11	Малки и средни черноморски реки	12-2	<70 т (варира)	Смесена, силикати	<900 km ²	Варира силно	<0,5% много слаб наклон; Ниска Е на потока	Широка речна долина (често вдълбани)	Пясъци (0,064 –2), тиня (<0,064), глина	Сладководни; <0.5%	Възможни чакълести примеси; акумулация на седименти
	BG2IU200R005	р. Ропотамо-от вливане на р.Мехмедженска до вливане в Черно море	R11	Малки и средни черноморски реки	12-2	<70 т (варира)	Смесена, силикати	<900 km ²	Варира силно	<0,5% много слаб наклон; Ниска Е на потока	Широка речна долина (често вдълбани)	Пясъци (0,064 –2), тиня (<0,064), глина	Сладководни; <0.5%	Възможни чакълести примеси; акумулация на седименти
	BG2IU200R006	р. Ропотамо -от извор до вливане на р.Мехмедженска	R11	Малки и средни черноморски реки	12-2	<70 т (варира)	Смесена, силикати	<900 km ²	Варира силно	<0,5% много слаб наклон; Ниска Е на потока	Широка речна долина (често вдълбани)	Пясъци (0,064 –2), тиня (<0,064), глина	Сладководни; <0.5%	Възможни чакълести примеси; Акумулация на седименти
	BG2IU400R010	р.Дяволска-от извор до вливане в яз. Ясна поляна	R4	Полупланински	12-1.2	<70 т (варира)	Смесена, силикати, варовик	<1300 km ² малки и средни (рядко големи)	Обикновено значително	<2% слаб наклон; средна Е на потока	U с по-широка долина	Едър чакъл (16 -64 mm), дребен чакъл (2-16)	Сладководни; <0.5%	Възможни чакълести примеси; Акумулация на седименти
	BG2IU400R012	р. Зеленковска - от извор до вливане в р.Дяволска	R11	Малки и средни черноморски реки	12-2	<70 т (варира)	Смесена, силикати	<900 km ²	Варира силно	<0,5% много слаб наклон; Ниска Е на потока	Широка речна долина (често вдълбани)	Пясъци (0,064 –2), тиня (<0,064), глина	Сладководни; <0.5%	Възможни чакълести примеси; Акумулация на седименти
	BG2IU600R013	I Участък: р. Карагаач-от извор до вливане в Черно море II Участък: р. Трионска-От извор до вливане в р.Карагаач III Участък: р.Узунчаирска- от извор до вливане в р.Карагаач	R11	Малки и средни черноморски реки	12-2	<70 т (варира)	Смесена, силикати	<900 km ²	Варира силно	<0,5% много слаб наклон; Ниска Е на потока	Широка речна долина (често вдълбани)	Пясъци (0,064 –2), тиня (<0,064), глина	Сладководни; <0.5%	Възможни чакълести примеси; Акумулация на седименти
Мандренски реки	BG2MA400R010	р. Дарьдере – от извор до вливане в р.Факийска	R11	Малки и средни черноморски реки	12-2	<70 т (варира)	Смесена, силикати	<900 km ²	Варира силно	<0,5% много слаб наклон; Ниска Е на потока	Широка речна долина (често вдълбани)	Пясъци (0,064 –2), тиня (<0,064), глина	Сладководни; <0.5%	Възможни чакълести примеси; Акумулация на седименти

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

река Велека	BG2VE400R1501	р. Младешка - от извор до вливане в р.Велека	R4	Полупланински	12-1.2	<70 т (варира)	Смесена, силикати, варовик	<1300 km ² малки и средни (рядко големи)	Обикновено значително	<2% слаб наклон; средна Е на потока	У с по-широка долина	Едър чакъл (16 -64 тт), дребен чакъл (2-16)	Сладководни; <0.5%	Възможни чакълести примеси; Акумулация на седименти
-------------	---------------	--	----	---------------	--------	----------------	----------------------------	---	-----------------------	-------------------------------------	----------------------	---	--------------------	---

*Водни тела извън територията на проекта за ИОУП, на които могат да бъдат реализирани перспективни съоръжения за водоснабдяване

Таблица 24. Идентифициране на водни тела – категория „СМВТ-реки“

Водно тяло	Код на водно тяло	Речен участък	Код на речен тип	Име на речен тип	Задължителни фактори на средата					Незадължителни фактори				
					EP/Суб-EP1	Надморска височина ²	Геология	Размери	Разстояние до извора	Наклон/Енергия на потока	Форма на долината	Доминиращ дънен субстрат	Соленост	Коментари
Южно Черно морски реки	BG2IU200R008	р.Дяволска след яз. Ясна поляна до вливане в Черно море	R11	Малки и средни черноморски реки	12-2	<70 т (варира)	Смесена, силикати	<900 km ²	Варира силно	<0,5% много слаб наклон; Ниска Е на потока	Широка речна долина (често вдълбани)	Пясъци (0,064 –2), тиня (<0,064), глина	Сладководни; <0.5%	Възможни чакълести примеси; Акумулация на седименти

2.2.1.2. Езера, блата

Освен откритите водни течения към повърхностните води спадат изкуствените и естествени езера.

В ниските части на Странджанското крайбрежие на юг от Созопол са образувани блата отделени от морето с пясъчни валове. Едно от тях е Дяволското блато. То е част от най-долното речно корито на р. Дяволска и представлява добре развит лиман, формиран на фона на негативните колебателни движения от началото на долния кватернер. Дължината му е около 2 km, а ширината му не надвишава 80-100 m. Блатото е обрасло с блатна растителност и бреговете му не са ясно очертани.

Блатото, чието дъно е под морското равнище, има максимална дълбочина 3 m, измерена в най-южната му част, която наричат „дяволското място“. Едноименният залив, който образува реката и блатото имат лиманни белези (тресавища, обрасли с тръстика, папур и саз).

Типични лагуни за странджанското крайбрежие са: Алепу, Аркутино и Стамополу. Това езерно образование и свързаните с него влажни зони придават характерен, неповторим облик на ландшафта.

Аркутино или Мечешкото блато е блато-лагуна, част от резерват Ропотамо. От морето блатото е отделено с пясъчни дюни, като на плажната ивица вирее пясъчна лилия. Площта му е 62.2 ha, дълбоко е 0.5 m, солеността му е 0.2‰. Езерото има овална форма, с дължина около 250 m по посока северозапад - югоизток и ширина до 150 m. От морето е отдалечено на 0.9 km, а от устието на река Ропотамо - на около 2.5 km.

Дълбочината на блатото не надвишава 1 метър, а дъното му е покрито с дебел слой тиня. Установено е, че при силни щормове морската вода навлиза в пределите на блатото и водата му слабо се осолява.

Блатото „Стамополу“ е формирано от потоците, идващи от височините западно от Приморско и представлява добре развит лиман, формиран на фона на негативните колебателни движения от началото на долния кватернер. Дължината му е около 1.5 km, а ширината не надвишава 600 m. Чистата от растителност водна повърхност е със сравнително малка площ. Дълбочината на блатото не превишава 1 m, а дъното му е покрито с дебел слой тиня. Установено е, че при силни щормове морската вода навлиза в пределите на блатото и водата се осолява слабо.

Алепу (или Лисиче блато) е блато-лагуна, разположено на 6.5 километра южно от град Созопол. Алепу на гръцки език означава „лисица“ и оттук идва и паралелното преводно име на блатото - **Лисиче блато**.

От 1986 година блатото е защитена територия от категорията природни забележителности, част от Рамсарското място Ропотамо. По произход е лиман. Отделен е от морето с ивица пясъчни дюни, които също са защитена местност.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Блатото е дълго 3.3 километра и широко до 320 метра. Площта му е 0.2 km² а солеността 1.3 – 7.0‰. Покрито е с тръстика и друга блатна растителност. В северната и южната му част са запазени 2 малки езера които зимно време замръзват. Пясъчната коса, отделяща лагунното блато заема почти меридиално положение и е дълга 4 км. Тя е втората по дължина пясъчна коса по Южното Черноморие. По нея се издигат високи до 5 - 6 м пясъчни дюни. Пясъчната коса в по широка в южния край и много по-тънка в северния. Придвижване на пясъците по пясъчната коса се извършва в посока на преобладаващият вятър. Лагунното водно огледало е разделено на две части.

Мястото е от особена важност като местообитание на множество защитени видове водолюбиви птици. Проблем представлява нерегламентирания лов и риболов в защитената територия, както и новопостроеният курортен комплекс „Св.Тома“ непосредствено до местността.

Заедно с пясъчните дюни местността представлява ценен и консервационно значим район.

Идентификацията на основните повърхностни водни тела категория „Езера” в региона е представена в *Таблица 25* и *Таблица 26*.

2.2.1.3. Язовири

Изкуствените езера можем да разграничим в два типа: язовири и кариери, запълнени с инфилтрирала се вода.

На територията на общината има един микроязовир „Ново Паничарево” със завирен обем 1.9 милиона кубически метра и един язовир „Ясна поляна” със завирен обем 35 милиона кубически метра.

Язовир „Ясна поляна” събира водите на река Дуденска (Дяволска), която извира от Странджа планина, на около 1500 м югоизточно от връх Чукарски.

Към този основен източник с помпени станции се прехвърлят в язовира водите и на река Зеленковска и на микроязовира в село Ново Паничарево, който се пълни от река Церовска.

Язовирът е основният снабдител с питейна вода на Южното черноморско крайбрежие с дебит 0.3 м³/сек през зимата и до 1 м³/сек през лятото.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 25. Идентифициране на водни тела – категория "Езера"

Водно тяло	Код	Речен участък	Код на тип езеро	Име на езерен тип	Екорегиион-субекорегион	Надморска височина ²	Средна дълбочина	Размер/Площ	Площ на ВТ	Геология	Максимална дълбочина	Времерестой	Характер на смесване (миктичност)	Соленост
Южно Черно морски реки	BG2IU200L007	Стамаполу	L 8	Черноморски средносолени езера и блатата	12-2	<10 m	<3 m	Варира до > 10 km ²	16,4	Смесена силикати	<10 m	Не се прилага	Полимиктични	0.5 - 5 ‰, олигохалинни
	BG2IU200L017	Алепу	L 8	Черноморски средносолени езера и блатата	12-2	<10 m	<3 m	Варира до > 10 km ²	15,5	Смесена силикати	<10 m	Не се прилага	Полимиктични	0.5 - 5 ‰, олигохалинни
	BG2IU200L018	Дяволско блато	L 8	Черноморски средносолени езера и блатата	12-2	<10 m	<3 m	Варира до > 10 km ²	7	Смесена силикати	<10 m	Не се прилага	Полимиктични	0.5 - 5 ‰, олигохалинни

Таблица 26. Идентифициране на водни тела – категория "СМВТ-езера"

Водно тяло	Код	Речен участък	Код на тип езеро	Име на езерен тип	Екорегиион-субекорегион	Надморска височина ²	Средна дълбочина	Размер/Площ	Площ на ВТ	Геология	Максимална дълбочина	Времерестой	Характер на смесване (миктичност)	Соленост
Южно Черно морски реки	BG2IU400L011	яз. Ясна поляна	L 12	Малки и средни полупланински язовири	12	>150 (200) м до планинската зона	Варира силно	1-10 км ² (средни) или 0.5 - 1 км ² (малки)	8,75	Смесена силикати, варовик	<80 m	Едногодишни, месечни или по-малко	Динамични Полимиктични	< 0,5 ‰, сладки

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

2.2.1. Крайбрежни морски води

Крайбрежните морски води са отделна категория повърхностни води. Те обхващат акватория от Черно море, която попада в границите на една морска миля от брега.

2.2.1.1. Типове крайбрежни морски води

Типовете крайбрежни води, включени в първия ПУРБ 2010-2015 г., са идентифицирани от Института по Океанология при БАН по проект „Оценка на въздействието от наземно-базирани източници върху крайбрежната среда, екосистеми и биоразнообразие“ (2006 г.).

През 2014 г. на база на проведения мониторинг по хидроморфологични елементи за качество през 2013 г. (данни за преобладаващия дънен субстрат, вълнова експозиция и дълбочина) е извършена актуализация на типовете крайбрежни води.

В резултат на актуализацията, броя на типовете крайбрежни води се увеличи от 6 (ПУРБ 2010-2015 г.) на 9, като два от типовете имат обособени подтипове, на база на вариации по отношение вида на субстрата.

На база на извършената типологизация и резултатите от анализа на антропогенното въздействие съгласно *Проект за ПУРБ 2016-2021 г.* са идентифицирани следните водни тела в крайбрежните морски води граничещи с Община Приморско.

Таблица 27.

Речен басейн	Код на ПВТ	Име на ПВТ	Категория на ПВТ	Тип	Код на типа	Код на подтипа	Категория по хидроморфологични характеристики	Площ на ВТ	История на повърхностно то водно тяло (ПУРБ 2010 -2015 г.)
Черно море	BG2BS000C1011	от н. Маслен нос до н. Корака	крайбрежни води	силно изложен; пливък; смесен (скала, пясък, твърди седименти)	CW5	CW5.2	естествено	51.72205	BG2BS000C011 (от н.Акин до н. Корака)
	BG2BS000C1012	от н. Корака до устието на р. Резовска < 30 м	крайбрежни води	силно изложен; пливък; смесен (скала, пясък, твърди седименти)	CW3	CW3.3	естествено	76.1004	BG2BS000C012 (н.Корака – до устието на р. Резовска)
	BG2BS000C1112	от н. Корака до устието на р. Резовска > 30 м	крайбрежни води	силно изложен; междинен; смесен (скала пясък, твърди седименти)	CW3	-	естествено	62.74353	BG2BS000C012 (н.Корака – до устието на р. Резовска)

Основно преимущество на крайбрежните води в района на Община Приморско е тяхната чистота, както и по-високата им температура (с 1-2 градуса) в сравнение с водите на северното Черноморие.

Друг благоприятен фактор е ниската соленост на Черно море-18 промила, слабо изразените приливи и отливи, а също така и липсата на опасни обитатели.

Пунктът, в който са следени качествата на морските води в района е разположен в гр. Приморско и принадлежи към НАСЕМ в Р. България. Извършени анализи показват, че

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

качеството на морските води в района на Приморско не се различават от тези установени по цялото Южно Черноморие.

2.2.1.1.1. Води за къпане разположени в крайбрежни морски води в региона на община Приморско

Водно тяло с код BG2BS000C011 - от нос „Акин“ до нос „Корака“ (BG2BS000C1011 от н. Маслен нос до н. Корака съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г.)

Водно тяло с код BG2BS000C011 - от нос „Акин“ до нос „Корака“, се отнася към тип плитки, умерено открити към вълнение води, с пясъчен субстрат.

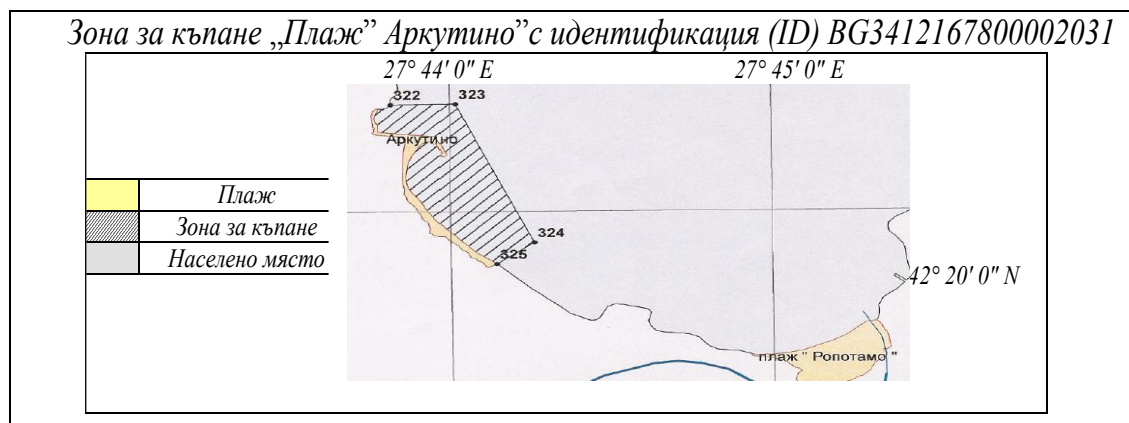
Общата площ на 1.5 километровата ивица в границите на ВТ е 40 km², от тях селскостопанска земя /само поливен тип земеделие/ е 2.06% - 0.8261 km², индустриалният тип земеползване 1.18% - 0.47 km², а урбанизираните територии 19.9% или 7.96 km².

Типът земеползване е: селскостопанска земя е <10%, индустриален тип земеползване <10%, урбанизираните територии < 33%. Общата (крайна) оценка на влиянието е 0 (нула), което означава, че дифузните източници не оказват влияние върху състоянието на водното тяло.

Средногодишните валежи във водосборната област са около 500-550 mm, месец с най-много валежи съответно с най-висок среден отток от водосборната област е октомври, а с най-малко август и най-нисък среден отток.

От 10 зони за къпане определени във водното тяло код BG2BS000C011 - от нос „Акин“ до нос „Корака“ в Община Приморско частично попада само:

Към зоната за къпане е прилежаща следната плажна ивица:

Фиг. 4 Граници на зоната за къпане в Черно море „Плаж Аркутино“

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

➤ **Плаж „Аркутино“**

Плажът се намира на 7 км северно от гр. Приморско и южно от в.с. Дюни, на териториите на общините Приморско и Созопол, с граници на изток-брегова линия на Черно море, на запад-пясъчни дюни, гори, на север - скалист бряг и на юг - аналитична граница с резерват „Аркутино“. Дължината на бреговата линия е 1000 м, като плажната ивица е от пясък, с обща площ 40 000 m², от която 68% е активна пясъчна площ, останалите площи са заети от обекти на инфраструктурата, дюни и други. Зоната за къпане е с полегат бряг. Морското дъно е покрито само с пясък.

Водно тяло с код BG2BS000C012 - от нос „Корака“ до устието на река „Резовска“ (BG2BS000C1012 от н. Корака до устието на р. Резовска < 30 м съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г.)

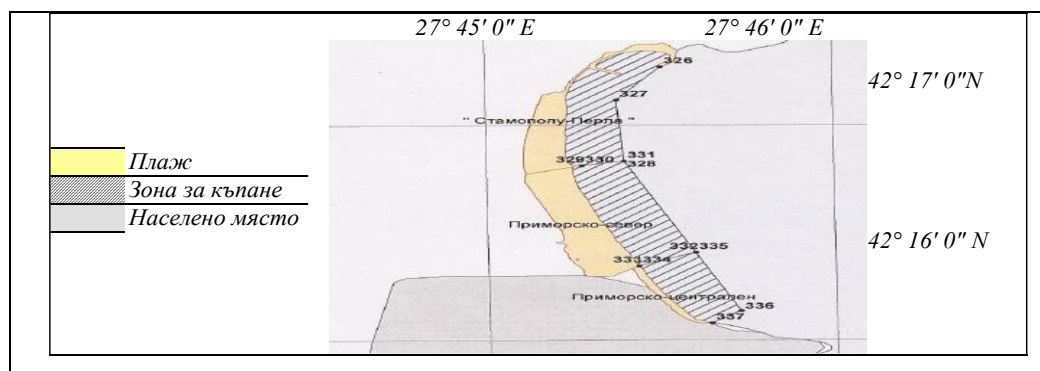
Водно тяло с код BG2BS000C012 - от нос „Корака“ до устието на река „Резовска“, се отнася към тип плитки, умерено открити към вълнение води, с пясъчен субстрат.

Обща площ на 1.5 километровата ивица в границите на ВТ е 80 km², от тях селскостопанска земя /само поливен тип земеделие/ е 0.69% - 0.55 km², индустриалният тип земеползване 0.35 % - 0.28 km², а урбанизираните територии 12.91% или 10.33 km².

Типът земеползване е: селскостопанска земя е <10%, индустриален тип земеползване <10%, урбанизираните територии < 33%. Общата (крайна) оценка на влиянието е 0 (нула), което означава, че дифузните източници не оказват влияние върху състоянието на водното тяло.

Средногодишните валежи във водосборната област са около 600-650 mm, месец с най-много валежи съответно с най-висок среден отток от водосборната област е ноември, а с най-малко август и най-нисък среден отток.

➤ **Зона за къпане „Северен плаж гр. Приморско“ с идентификация (ID) на водите за къпане BG3412758356002032**

Фиг. 5 Граници на зоната за къпане в Черно море „Северен плаж гр. Приморско“

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Към зоната за къпане са прилежащи следните плажни ивици:

➤ *Плаж „Стамополу - Перла”*

Плажът се намира северно от гр. Приморско, до бивша резиденция „Перла”, с граници на запад - дюнни образувания и гора, на изток - бетонова кейова стена, подпорни стени и брегова линия на Черно море, на юг - метална ограда и пясъчно защитна буна, морски плаж „Приморско - север”, на север - подпорни стени и благоустрояване на бивша резиденция „Перла”. Дължината на бреговата линия е 1300 m, средната ширина 43 m (минимална 9 m, максимална 78 m), като плажната ивица е от пясък, с обща площ 38 100 m², която включва активна пясъчна площ, дюнни образувания, площи заети от обекти на инфраструктурата и други. Зоната за къпане е с полегат бряг. Морското дъно е покрито с пясък, в малки участъци близо до буната има наслагвания от камъни.

➤ *Северен плаж гр. Приморско*

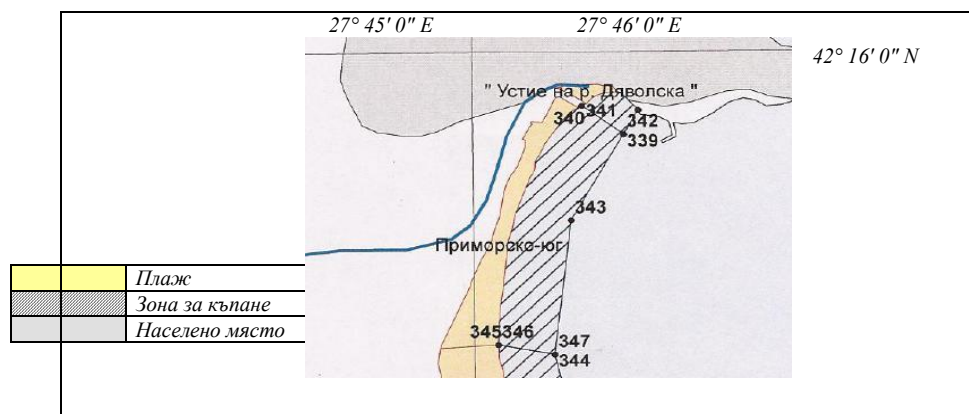
Плажът се намира северно от гр. Приморско, с граници на запад - масивна ограда на морски плаж „Стамополу - Перла”, земеделски земи и път, на изток - брегова линия на Черно море, на юг - морски плаж „Приморско - Централен”, на север - морски плаж „Стамополу - Перла”. Дължината на бреговата линия е 895 m, средната ширина 131 m (минимална 173 m, максимална 230 m), като плажната ивица е от пясък, с обща площ 184 400 m², от която 14% е активна пясъчна площ, 85% са дюни, останалите площи са заети от обекти на инфраструктурата и други. Зоната за къпане е с полегат бряг. Морското дъно е покрито с пясък, в малки участъци има наслагвания от камъни.

➤ *„Плаж - Приморско - централен”*

Плажът се намира северно от гр. Приморско, непосредствено до регулационната граница на града, с граници на запад - обривист бряг, на изток - брегова линия на Черно море, на юг - скалист бряг, граница на регулацията на гр. Приморско (благоустроен градски район с жилищни сгради, ваканционни къщи и хотели, магазини, заведения и др.), на север - морски плаж „Приморско - север”. Дължината на бреговата линия е 590 m, средната ширина 28 m (минимална 18 m, максимална 40 m), като плажната ивица е от пясък, с обща площ 19 000 m², от която 53% е активна пясъчна площ, останалите площи са заети от обекти на инфраструктурата и други. Зоната за къпане е с полегат бряг. Морското дъно е покрито с пясък, в малки участъци до скалистия бряг има наслагвания от камъни.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

➤ Зона за къпане „Южен плаж гр. Приморско“ с идентификация (ID) на водите за къпане: BG3412758356002033

Фиг. 6 Граници на зоната за къпане в Черно море „Южен плаж гр. Приморско“

Към зоната за къпане са прилежащи следните плажни ивици:

➤ *Плаж „Устие на река Дяволска“*

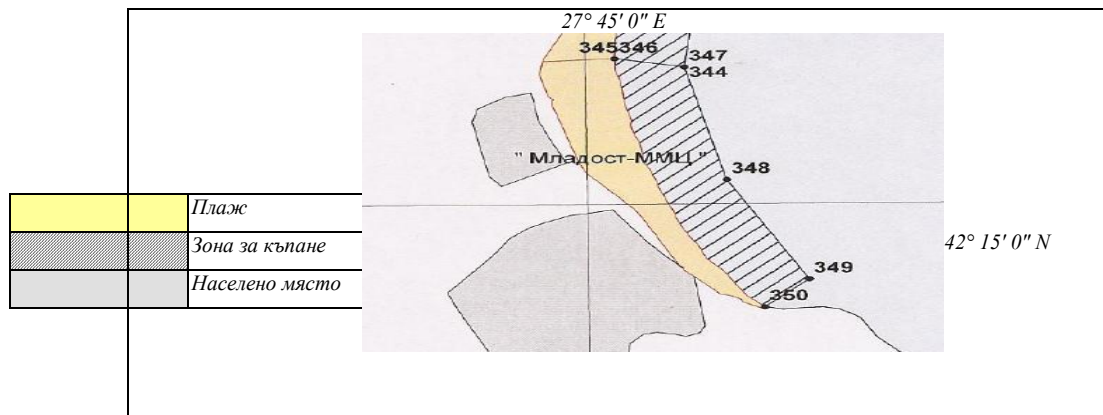
Плажът се намира на юг от гр. Приморско, непосредствено до регулационната граница на града, с граници на югозапад - корекция и брегоукрепване на река „Дяволска“, на изток - стълби, на югоизток - брегова линия на Черно море, на север - скалист бряг, урбанизирана територия на гр. Приморско (благоустроен градски район с жилищни сгради, ваканционни къщи и хотели, магазини, заведения и др.). Дължината на бреговата линия е 150 m, средната ширина 50 m (минимална 2 m, максимална 75 m), като плажната ивица е от пясък, с обща площ 8 300 m², от която 89% е активна пясъчна площ, 11% е затревен пясък и камъни. Зоната за къпане е с полегат бряг. Морското дъно е покрито с пясък, в малки участъци до устието на реката има наслагвания от камъни.

➤ *Южен плаж гр. Приморско*

Плажът се намира до гр. Приморско, на юг от устието на река „Дяволска“, с граници на запад - река „Дяволска“, на изток - брегова линия на Черно море, на юг - морски плаж “ММЦ” гр. Приморско, на север - устие на река „Дяволска“. Дължината на бреговата линия е 1000 m, средната ширина 90 m (минимална 27 m, максимална 210 m), като плажната ивица е от пясък, с обща площ 94 200 m², от която 34% е активна пясъчна площ, 63 % са дюни, останалите площи са заети от обекти на инфраструктурата и други. Зоната за къпане е с полегат бряг. Морското дъно е покрито с пясък.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

➤ Зона за къпане „Плаж Международен Младежки Център (ММЦ) гр. Приморско” с идентификация (ID) на водите за къпане: BG3412758356002034

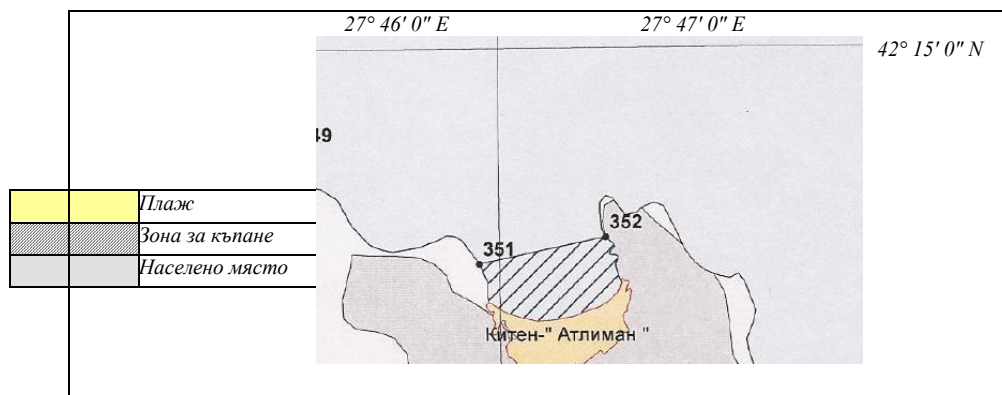
Фиг. 7 Граници на зоната за къпане в Черно море „Плаж Международен Младежки Център(ММЦ)”

Към зоната за къпане е прилежаща следната плажна ивица:

➤ Плаж „ММЦ гр. Приморско”

Плажът се намира между гр. Приморско и гр. Китен, с граници на запад - макадамов път и асфалтов път между гр. Приморско и гр. Китен, на изток - брегова линия на Черно море, на юг- скалист бряг, на север - морски плаж „Приморско - юг”. В зоната за къпане има изграден пирс. Дължината на бреговата линия е 1275 m, средната ширина 142 m (минимална 17 m, максимална 210 m), като плажната ивица е от пясък, с обща площ 180 700 m², от която 25% е активна пясъчна площ, 74% са дюни, останалите площи са заети от обекти на инфраструктурата и други. Зоната за къпане е с полегат бряг. Морското дъно е покрито с пясък.

➤ Зона за къпане „Северен плаж гр. Китен” с идентификация (ID) на водите за къпане: BG3412758356002035

Фиг. 8 Граници на зоната за къпане в Черно море „Северен плаж гр. Китен”

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

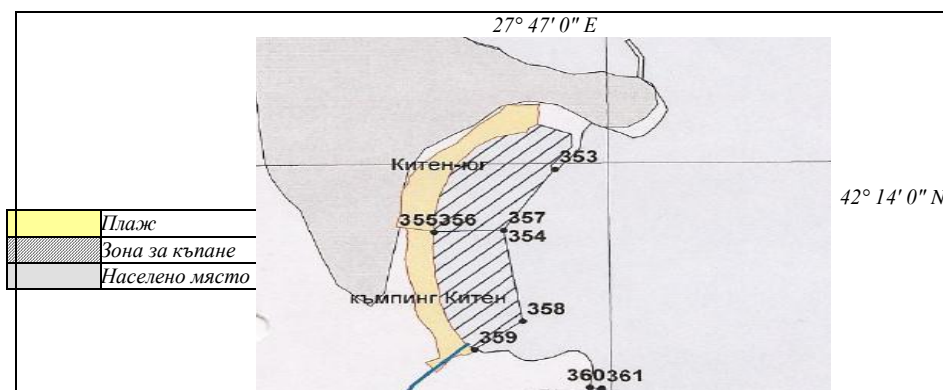
Към зоната за къпане е прилежаща плажната ивица.

➤ „Северен плаж ММЦ гр. Китен“

Плажът се намира северно от гр. Китен, в залива „Атлиман“, с граници на запад - къмпинг „Атлиман“ и скалист бряг, на изток - скалист бряг, почивни станции и хотели, на юг - район на почивни станции и хотели, на север - брегова линия на Черно море.

Дължината на бреговата линия е 540 m, средната ширина 150 m (минимална 18 m, максимална 203 m), като плажната ивица е от пясък, с обща площ 77 800 m², от която 41% е активна пясъчна площ, 57% са дюни, останалите площи са заети от обекти на инфраструктурата. Зоната за къпане е с полегат бряг. Морското дъно е покрито с пясък.

- Зона за къпане „Южен плаж гр. Китен“ с идентификация (ID) на водите за къпане: BG3412758356002036

Фиг. 9 Граници на зоната за къпане в Черно море, „Южен плаж гр. Китен“

Към зоната за къпане са прилежащи следните плажни ивици:

➤ „Южен плаж ММЦ гр. Китен“

Плажът се намира южно от гр. Китен, непосредствено до регулационната граница на града, с граници на юг - морски плаж „Къмпинг - Китен“, на изток - брегова линия на Черно море, на запад - Къмпинг „Китен“ и алея с макадамова настилка, на север - рибарски кей, на северозапад - урбанизирана територия на гр. Китен (благоустроен градски район с жилищни сгради, ваканционни къщи и хотели, магазини, заведения и др.).

Дължината на бреговата линия е 565 m, средната ширина 106 m (минимална 53 m, максимална 116 m), като плажната ивица е от пясък, с обща площ 61 100 m², от която 33% е активна пясъчна площ, 66% са дюни, останалите площи са заети от обекти на инфраструктурата. Зоната за къпане е с полегат бряг. Морското дъно е покрито с пясък.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

➤ *Плаж Къмпинг „Китен“*

Плажът се намира, южно от гр. Китен, до устието на река „Караагач“, с граници на юг - устието на река „Караагач“, на изток - брегова линия на Черно море, на запад - Къмпинг „Китен“, асфалтова алея и шосе, на север - морски плаж „Китен - Юг“.

Дължината на бреговата линия е 540 m, средната ширина 86 m (минимална 67 m, максимална 145 m), като плажната ивица е от пясък, с обща площ 46 500 m², от която 27% е активна пясъчна площ, а 73% са дюни. Зоната за къпане е с полегат бряг. Морското дъно е покрито с пясък.

2.2.2. Подземни води

Подземните водни тела върху които е разположена Община Приморско съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г. са следните:

1. Водно тяло BG2G000000Q010 Порови води в кватернера на р. Ропотамо, с обща площ 14.11 km².

Населени места в община Приморско - с. Ясна поляна, гр. Приморско, с. Ново Паничарево, с. Веселие.

Естествените ресурси на ВТ са 20 л/сек, експлоатационните ресурси 19 л/сек, Разрешеното годишно водоползване е 3 л/сек, свободното водно количество 16 л/сек.

2. Водно тяло BG2G000000Q011 Порови води в кватернера на р. Ропотамо, с обща площ 11.67 km².

Населени места в община Приморско - с. Ясна поляна, гр. Приморско, гр. Китен.

Естествените ресурси на ВТ са 15 л/сек, експлоатационните ресурси 15 л/сек. Разрешеното годишно водоползване е 1.5 л/сек, свободното водно количество 13.5 л/сек.

3. Водно тяло BG2G000000N024 Порови води в неоген - сармат Приморско, с обща площ 45.18 km².

Населени места в община Приморско - с. Ясна поляна, гр. Приморско, гр. Китен, с. Веселие.

Естествените ресурси на ВТ са 8.0 л/сек, експлоатационните ресурси 7.0 л/сек. Разрешеното годишно водоползване е 0.18 л/сек, свободното водно количество 6.82 л/сек.

4. Водно тяло BG2G000000K2035 Пукнатинни води в K2t сн-ст-Бургаска вулканична южно от Бургас с обща площ 1597.33 km².

Населени места в община Приморско - с. Писменово.

Естествените ресурси на ВТ са 302 л/сек, експлоатационните ресурси 297 л/сек. Разрешеното годишно водоползване е 4.82 л/сек, свободното водно количество 292.18 л/сек.

2.2.2.1. Минерални води

В общината има минерален извор, който се намира близо до къмпинг „Атлиман“. Водите идват от дълбочина 700 метра, но те са с малък дебит около 3 л/сек (На самоизлив 0,286 л/сек, помпажно 4 л/сек) и с ниска температура (20 С°). Ресурсите са оперативни. Не са оценени и утвърдени в съответствие с действащото законодателство

Показания за лечение-стомашно-чревни заболявания, чернодробно-жлъчни заболявания, бъбречно-урологични заболявания, обменно-ендокринни заболявания, професионални заболявания.

2.2.3. Количествена и качествена характеристика на водните ресурси. Мрежа за мониторинг на повърхностни води

Системата за мониторинг на водите има за цел оценка на количествените и качествените характеристики на водите, включително и на отпадъчните води, своевременно установяване на негативните процеси, прогнозиране на тяхното развитие, предотвратяване и ограничаване на вредните последици и определяне на степента на ефективност на осъществяваните мероприятия за използване и опазване на водите.

2.2.3.1. Количествена характеристика

➤ Валежи

Вътрешно годишното разпределение на оттока в поречията в Община Приморско е обусловено от сезонните изменения на оттокообразуващи фактори, характерни за климатичните райони на Черноморска климатична подобласт, в който попадат водосборните басейни. Поради своето южно положение районът получава най-големите си валежи по време на зимното активиране на циклоничната дейност в Средиземноморски басейн. Зимните валежи (със сезонната сума от порядък на 150 - 271 mm), са едни от най-големите в ниските части на страната.

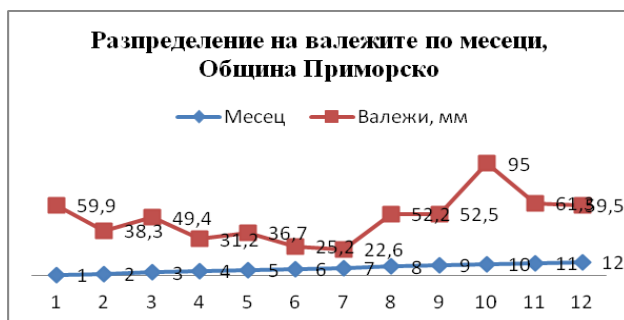
Голямата част от тях пада във вид на дъжд, но все пак в близо една трета от случаите валежите са от сняг. Снежната покривка е много краткотрайна (15-16 дни от година). Периодът, в който обикновено се случват тези дни, е интервала от третото десетдневие на декември до към края на февруари. През пролетта в района падат 120 - 180 mm валеж, като сравнително по-валежна е първата, отколкото втората половина на сезона. Лятото в района е слънчево, сухо и много топло, валежите са в границите на 100 - 120 mm и се очертава засушаване от юни до към средата на септември. Засушаването е най-добре изразено в края на лятото, като месечния валеж за август е около 30 mm.

Годишният ход на средно-месечните валежни суми е даден *Таблица 28* и *Фиг. 10*.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 28.

Месец	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Год.
Валежи, mm	59.9	38.3	49.4	31.2	36.7	25.2	22.6	52.2	52.5	95	61.3	59.5	583.8

**Фиг. 10 Разпределение на валежите по месеци,
в Община Приморско**

➤ Речен отток

Отточният режим на поречията южно от р. Камчия се характеризират със сравнително голяма променливост. По отношение средногодишното разпределение на оттока се наблюдават следните четири периода:

- Период на пълноводие, който е характерен с променлив режим на оттока, с ясно изразен максимум през февруари - март. Времетраенето му е от началото на м. януари до към края на месец април;
- Период на пролетно понижаване на стойностите на оттока, който обхваща месеците май и юни;
- Период на маловодие с почти постоянни и при това ниски оттоци. Той обхваща времето от началото на м. юли и продължава докъм края на м. октомври;
- Период на есенно завишаване на оттоците. Той започва от началото на м. ноември и свършва към края на годината.

Причината за високия отток през есента и зимата е свързана с разпределението на валежите в изследвания район.

В следващите таблици са <http://old.bluelink.net/water/chmr/ujnochmr/t1.htm> дадени средно многогодишните водни количества и модули. Представени са и оценките на стандартните статистически характеристики за всички месеци, като средната стойност, средно квадратично, коефициент на вариация, коефициент на асиметрия, максимални и минимални стойности на водните количества за целия многогодишен ред.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 29.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
$Q_{av} \text{ m}^3/\text{s}$	2.695	3.249	3.317	2.353	1.224	0.496	0.358	0.298	0.310	0.719	1.347	1.890	1.521
$\text{Sigma } \text{m}^3/\text{s}$	3.743	3.862	3.000	1.980	1.301	0.399	0.654	0.636	0.551	1.013	2.369	2.797	1.002
C_v	1.389	1.189	0.904	0.841	1.063	0.805	1.829	2.134	1.780	1.409	1.759	1.480	0.659
C_s	3.097	2.097	2.174	1.616	2.754	1.303	4.760	4.352	4.319	2.296	4.141	2.983	1.885
$Q_{max} \text{ m}^3/\text{s}$	20.161	17.494	15.465	8.910	6.615	1.579	3.891	3.632	3.176	4.410	13.548	13.305	5.305
$Q_{min} \text{ m}^3/\text{s}$	0.196	0.290	0.305	0.277	0.087	0.061	0.023	0.013	0.010	0.013	0.110	0.130	0.453

Таблица 30.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
$Q_{av} \text{ m}^3/\text{s}$	1.455	1.762	1.640	1.105	0.603	0.256	0.185	0.173	0.142	0.322	0.666	0.929	0.770
$\text{Sigma } \text{m}^3/\text{s}$	2.021	2.095	1.483	0.930	0.641	0.206	0.338	0.368	0.253	0.454	1.171	1.375	0.511
C_v	1.389	1.189	0.904	0.841	1.063	0.805	1.829	2.134	1.780	1.409	1.759	1.480	0.664
C_s	3.097	2.097	2.174	1.616	2.754	1.303	4.760	4.352	4.319	2.296	4.141	2.983	1.836
$Q_{max} \text{ m}^3/\text{s}$	10.885	9.489	7.647	4.185	3.257	0.815	2.014	2.104	1.455	1.977	6.696	6.542	2.658
$Q_{min} \text{ m}^3/\text{s}$	0.106	0.157	0.151	0.130	0.043	0.032	0.012	0.007	0.004	0.006	0.054	0.064	0.227

Таблица 31.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
$Q_{av} \text{ m}^3/\text{s}$	0.742	0.903	0.760	0.484	0.278	0.124	0.090	0.095	0.060	0.134	0.308	0.428	0.367
$\text{Sigma } \text{m}^3/\text{s}$	1.031	1.074	0.688	0.407	0.296	0.100	0.165	0.203	0.108	0.189	0.542	0.634	0.246
C_v	1.389	1.189	0.904	0.841	1.063	0.805	1.829	2.134	1.780	1.409	1.759	1.480	0.699
C_s	3.097	2.097	2.174	1.616	2.754	1.303	4.760	4.352	4.319	2.296	4.141	2.983	1.782
$Q_{max} \text{ m}^3/\text{s}$	5.553	4.865	3.544	1.834	1.503	0.396	0.981	1.159	0.620	0.823	3.102	3.014	1.254
$Q_{min} \text{ m}^3/\text{s}$	0.054	0.081	0.070	0.057	0.020	0.015	0.006	0.004	0.002	0.002	0.025	0.030	0.107

Таблица 32.

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
$Q_{av} \text{ m}^3/\text{s}$	0.925	1.116	0.954	0.602	0.344	0.148	0.104	0.105	0.074	0.159	0.385	0.540	0.455
$\text{Sigma } \text{m}^3/\text{s}$	1.286	1.327	0.862	0.507	0.365	0.119	0.190	0.225	0.132	0.224	0.677	0.799	0.305
C_v	1.389	1.189	0.904	0.841	1.063	0.805	1.829	2.134	1.780	1.409	1.759	1.480	0.671
C_s	3.097	2.097	2.174	1.616	2.754	1.303	4.760	4.352	4.319	2.296	4.141	2.983	1.787
$Q_{max} \text{ m}^3/\text{s}$	6.924	6.011	4.446	2.281	1.858	0.472	1.128	1.285	0.761	0.976	3.868	3.802	1.556
$Q_{min} \text{ m}^3/\text{s}$	0.067	0.100	0.088	0.071	0.024	0.018	0.007	0.004	0.002	0.003	0.031	0.037	0.133

➤ Опорна хидрометрична мрежа

В региона на Община Приморско ИАОС има само една хидрометрична станция - р. Ропотамо, с. Веселие. Измерванията се правят всеки месец от РЛ ИАОС Бургас. Трябва да се отбележи, че за мониторинг на количеството и качеството на речните води гъстотата на мрежата не е достатъчна при сегашното силно нарушение на естествените условия за формиране на оттока.

➤ Оценка на твърдия отток на реките в Южното Черноморие

Реките в Южното Черноморие се отличават с малки по размер водосборни басейни, подложени на силно морско климатично влияние. Релефът има хълмист характер

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

планински- в близост до границата. Голяма част от терените са заети с интензивно земеделие, а другата част е залесена. Това предопределя формирането на слаб наносен отток и ниски стойности на средния модул на оттока. Изключение прави само ХМС 83700, разположена в горното течение на р. Велека.

Максималният модул на оттока е по-голям от средния за страната. Той е променлив от пункт към пункт и се изменя в широк диапазон. Вероятна причина за високите стойности са проливните дъждове и ниската ефективност на противо ерозионните мероприятия.

В ходовата линия на наносния отток за всички станции се констатира рязък спад след 1974-1976 г. при запазване на намалена динамика до 1986 г., след което започва период на почти пълно прекратяване на наносния отток.

Горните изводи за началото на рязкото понижение след 1974г. -1976 г. се потвърждава и от кумулативните криви.

➤ Прогноза за състояние на оттока след осигуряване на потреблението в приоритетните сектори съгласно ПУРБ

р. Ропотамо - устие

При средна година:

1. Наличие на излишък в оттока от 38.7 мл.м³/год, от които 2 мл.м³/год се прехвърлят в поречието на р. Дяволска (за ПБН в яз. Ясна поляна). Незначителна част от излишъка в оттока може да се акумулира в държавния язовир Ново Паничарево ($V_{\text{пол}}=1.22 \text{ мл.м}^3$) и общинските язовири: Веселие ($V_{\text{пол}}=1.13 \text{ мл.м}^3$), Язлата, ($V_{\text{пол}}=0.5 \text{ мл.м}^3$), Равна гора и Студена вода;

*2. Делът на потреблението в отделните сектори и за екологични цели е: Ек.ц. - 4.5 мл.м³/г; ПБН - 2.0 мл.м³/г; Нап. - 0.0 мл.м³/г; Пр. - 0.0 мл.м³/г;

3. Има възможност за поемане на някакъв ръст в потреблението, но не се очертава подобна тенденция;

4. Има възможност за поддържане до 10% от $V_{\text{пол}}$ в общинските язовири за поемане на висока вълна, но не се налага поради това, че тези язовири не са потенциално опасни.

При много суха година:

1. Наличие на излишък в оттока от около 9.06 мл.м³/год, незначителна част от който може да се акумулира в гореизброените язовири;

2. Няма тенденция за някакъв общ ръст в потреблението на вода;

3. Водите за екологични цели се обезпечават в годишен разрез без ограничения, като липсва възможност за регулиране на тези в основната река (всички язовири са извън основното течение на река Ропотамо).

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

При повторна много суха година:

1. Отново наличие на излишък в оттока от около 9.06 мл.м³/год, незначителна част от които може да се акумулира в гореизброените язовири;
2. Няма тенденция за някакъв общ ръст в потреблението на вода;
3. Водите за екологични цели се обезпечават в годишен разрез без ограничения, като липсва възможност за регулиране на тези в основната река (всички язовири са извън основното течение на река Ропотамо).

➤ **р. Дяволска-створ яз. „Ясна поляна“**

При средна година:

1. Наличие на малък годишен недостиг в оттока от 1.8 мл.м³/год, независимо че 2 мл.м³/год се прехвърлят от поречието на р. Ропотамо (от яз. Н. Паничарево в яз. Ясна поляна, с $V_{пол.}=24.77$ мл.м³) и 3.07 мл.м³/год се прехвърлят от изградено за тази цел водохващане на река Зелениковска;
2. Делът на потреблението в отделните сектори и за Екологични цели е: Ек.ц.- 0.85 мл.м³/г; ПБН - 12.5 мл.м³/г; Нап. - 0.0 мл.м³/г; Пр. – 0.0 мл.м³/г;
3. Липсва възможност за поемане на някакъв ръст в потреблението, но и не се очертава подобна тенденция;
4. Няма възможност за поддържане свободен воден обем в яз. Ясна поляна за поемане на висока вълна, тъй като същия се ползва за питейно-битово водоснабдяване, а водата недостига.

При много суха година:

1. Наличие на недостиг в оттока от около 11.0 мл.м³/год, който в момента няма от къде да се компенсира;
2. Налагат се ограничения на приоритетно осигуряваните води за питейно-битови нужди;
3. Водите за екологични цели се обезпечават в годишен разрез също с ограничения в рамките на допустимия екологичен минимум след створа на яз. Ясна поляна;
4. Характерен белег за почти всички южно-бургаски реки е неравномерното разпределение на оттока им в годишен разрез, което не гарантира необходимия екологичен отток. Това по-силно е изразено в поречията с малък наброй и/или неравномерно разпределени по водосбора водохранилища.

При повторна много суха година: 1. Нарастване на недостига в оттока с още 11.0 мл.м³/год ;

2. Налагат се допълнителни ограничения върху осигуряването на вода за ПБН, поради силно намаления завирен обем в чашата на яз. Ясна поляна;
3. Водите за екологични цели се обезпечават в годишен разрез също с ограничения в рамките на допустимия екологичен минимум след створа на яз. Ясна поляна.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

➤ **р. Дяволска-устие**

При средна година:

1. Наличие на малък излишък в оттока от 9.25 мл.м³/год. Има възможност за акумулиране на част от излишъка в яз. Ясна поляна и съвсем незначителна част - в яз. Каралагечит $V_{\text{пол}} = 0.39 \text{ мл.м}^3$;
2. Делът на потреблението в отделните сектори и за Екологични цели е: Ек.ц. – 2.4 мл.м³/г; ПБН - 12.5 мл.м³/г; Нап. - 0.0 мл.м³/г; Пр. - 0.0 мл.м³/г;
3. Липсва възможност за поемане на някакъв ръст в потреблението, но и не се очертава подобна тенденция;
4. Няма възможност за поддържане свободен воден обем в яз. Ясна поляна за поемане на висока вълна, тъй като същия се ползва за питейно-битово водоснабдяване, а питейната вода не достига. Не е целесъобразно да се поддържа свободен обем и в яз. Каралагечит, тъй като не е потенциално опасен язовир.

При много суха година:

1. Наличие на недостиг в оттока от около 6.6 мл.м³/год, който няма да има от къде да се компенсира (половината от водата в полезния обем на яз. Ясна поляна се разходва в рамките на една година);
2. Необходими са ограничения на приоритетно осигуряваните води за питейно-битови нужди;
3. Водите за екологични цели се обезпечават в годишен разрез също с ограничения в рамките на допустимия екологичен минимум, след створа на яз. Ясна поляна;
4. Характерен белег за почти всички южно-бургаски реки е неравномерното разпределение на оттока им в годишен разрез, което не гарантира целогодишно необходимия екологичен отток. Това по-силно е изразено в поречията с малък на брой и/или неравномерно разпределени по водосбора водохранилища.

При повторна много суха година:

1. Нарастване на недостига в оттока с още 6.6 мл.м³/год;
2. Налагат се допълнителни ограничения върху осигуряването на вода за ПБН, поради силно намалелия завирен обем в чашата на яз. Ясна поляна;
3. Водите за екологични цели се обезпечават в годишен разрез също с ограничения в рамките на допустимия екологичен минимум след створа на яз. Ясна поляна.

р. Караагач-устие

При средна година:

1. Наличие на излишък в оттока от 36.3 мл.м³/год. Липсва каквато и да е възможност за акумулиране на част от излишъка във водохранилища (няма изградени) ;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

---

2. Делът на потреблението в отделните сектори и за Екологични цели е: Ек.ц. - 4.03 мл.м³/г; ПБН - 0.0 мл.м³/г; Нап. - 0.0 мл.м³/г; Пр. – 0=0 мл.м³/г;

3. Има възможност за поемане на някакъв ръст в потреблението, но не се очертава подобна тенденция;

4. Няма възможност за поддържане свободен воден обем във водохранилищата(няма изградени такива).

При много суха година:

1. Наличие на излишък в оттока от около 9.85 мл.м³/год, който няма къде да се акумулира;

2. Не са необходими ограничения на потреблението, което е незначително;

3. Водите за екологични цели се обезпечават като общ годишен обем;

4. Характерен белег за почти всички южно-бургаски реки е неравномерното разпределение на оттока им в годишен разрез, което не гарантира целогодишно необходимия екологичен отток. Това по-силно е изразено в поречията с малък на брой и/или неравномерно разпределени по водосбора водохранилища, каквото е поречието на р. Караагач.

При повторна много суха година:

1. Отново наличие на излишък в оттока от около 9.85 мл.м³/год.;

2. Не са необходими ограничения на потреблението, което е незначително;

3. Водите за екологични цели се обезпечават като общ годишен обем, но не може да влияе на разпределението им във времето. Това не позволява да се гарантира целогодишно необходимия отток за екологични нужди.

При повторна много суха година:

1. Отново наличие на излишък в оттока от около 9.85 мл.м³/год.;

2. Не са необходими ограничения на потреблението, което е незначително;

3. Водите за екологични цели се обезпечават като общ годишен обем, но не може да се влияе на разпределението им във времето. Това не позволява да се гарантира целогодишно необходимия отток за екологични нужди.

Анализът и изводите по-горе са направени при условие, че:

1. Текущата (разглежданата първа по реда) година е предхождана от една влажна или една нормална (средна) година, която е осигурила минимален наличен обем в язовирите, около 75 до 80 % от полезния им обем. Ако предходната година е била една много суха година, сме поставени в положение да вземаме управленски решения в условията на очаквана повторна много суха година.

2. Средна година е година с обезпеченост на хидроложката характеристика (оттока) 50%, т.е. повтаряемост на оттока - веднъж на две години.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Много суха година е година с обезпеченост на хидроложката характеристика (оттока) 95 %, т.е. повтаряемост на оттока веднъж на 20 години.

1. Текущата (разглежданата първа по реда) година е предхождана от една влажна или една нормална (средна) година, която е осигурила минимален наличен обем в язовирите, около 75 до 80% от полезния им обем. Ако предходната година е била една много суха година, сме поставени в положение да вземаме управленски решения в условията на очаквана повторна много суха година.

2. Средна година е година с обезпеченост на хидроложката характеристика (оттока) 50%, т.е. повтаряемост на оттока - веднъж на две години.

Много суха година е година с обезпеченост на хидроложката характеристика (оттока) 95%, т.е. повтаряемост на оттока веднъж на 20 години.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 33.

Воден обект (река)	Характерен пункт (местоположение)	Средногодишен отток - не нарушен (хил.м ³ /год)	заустени водни количества (хил.м ³ /год)	водоземане				средногод. отток нарушен (хил.м ³ /год)	екологични водни количества (хил.м ³ /год)	Свободен отток (без екологични в.к.) (хил.м ³ /год)
				водоснабдяване	напояване	промишлени	общо			
				(хил.м ³ /год)						
РЕЧЕН БАСЕЙН ЮЖНОБУРГАСКИ РЕКИ										
Ропотамо	устие	45222.6	не	2000.0	не	не	2000.0	43222.6	4522.3	38700.3
Дяволска	створ на яз.Ясна поляна	8483.2/ 11553.2	не	12500.0	не	не	12500.0	-946.8	848.3	-1795.1
Зелениковска	водохвацане	3070.0						818.0		
Дяволска	устие	24173.3	не	12500.0	не	не	12500.0	11673.3	2417.3	9256.0
Караагач	устие	40303.0	не	не	не	не	не	40303.0	4030.3	36272.7

Таблица 34.

Воден обект (река)	Характерен пункт (местоположение)	Ненарушен отток при 95% обезпеченост (хил. м ³ /год)	заустени водни количества (хил.м ³ /год)	водоземане				нарушен отток при 95% обезпеченост (хил. м ³ /год)	екологични водни количества (хил. м ³ /год)	Свободен отток(без екологични в.к.) (хил.м ³ /год)
				водоснабдяване	напояване	промишлени	общо			
				(хил. м ³ /год)						
РЕЧЕН БАСЕЙН СЕВЕРНОБУРГАСКИ РЕКИ										
Ропотамо	устие	15578.8	не	2000.0	не	не	2000.0	13578.8	4522.3	9056.5
Дяволска	створ на яз.Ясна поляна	3070.0	не	12500.0	не	не	12500.0	-9430.0	848.3	-10278.3
Зелениковска	водохвацане	818.0						818.0		
Дяволска	устие	8325.5	не	12500.0	не	не	12500.0	-4174.5	2417.3	-6591.8
Караагач	устие	13875.8	не	не	не	не	не	13875.8	4030.3	9845.5

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

1. Анализът и изводите по-горе са направени при условие, че текущата (разглежданата първа по реда) година е предхождана от една влажна или една нормална (средна) година, която е осигурила минимален наличен обем в язовирите, около 75 до 80% от полезния им обем. Ако предходната година е била една много суха година, сме поставени в положение да вземаме управленски решения в условията на очаквана повторна много суха година.

2. Средна година е година с обезпеченост на хидроложката характеристика (оттока) 50%, т.е. повторемост на оттока - веднъж на две години.

3. Много суха година е година с обезпеченост на хидроложката характеристика (оттока) 95%, т.е. повторемост на оттока веднъж на 20 години.

2.2.4. Опасни хидроложки явления. Риск от наводнения

Районите в Черноморски район за басейново управление, със значителен потенциален риск от наводнения, в които попадат части от Община Приморско са утвърдени със Заповед № РД - 745 от 01.10.2013 г. на Министъра на ОСВ и са показани в Таблица 35 и Фиг. 11.

Таблица 35.

Код РЗПРН	Име на РЗПРН	Дължина, км	Поречие	Водно тяло	Населено място	ЕКАТТЕ	Община	Област	Степен на риск
BG2_APSFR_BS_09	Черно море - Приморско	24	Черно море	BG2BS000C012	Приморско	58356	Приморско	Бургас	Висок
			неанализиран участък	неанализиран участък					
			Южно - бургаски реки	BG2IU400R008					
			Черно море	BG2BS000C012	Китен	37023			
			неанализиран участък	неанализиран участък					
			Южно - бургаски реки	BG2IU600L018					
Черно море	BG2BS000C012	Лозенец	44094	Царево					
неанализиран участък	неанализиран участък								
BG2_APSFR_UI_01	Дяволска - Ясна поляна	4	Южно - бургаски реки	BG2IU400R008	Ясна поляна	87655	Приморско	Бургас	среден

2.2.4.1. Оценка на заплахата от наводнение

А. РЗПРН BG2 APSFR UI 01 -Дяволска -Ясна поляна

Разглежданият участък от река Дяволска и приток с обща дължина 4 км обхваща населеното място с. Ясна поляна. (1) В целия обхват на РЗПРН река Дяволска е коригирана със земен, необлицован профил, умерено обрасъл с храсти и дървета; (2) Левият приток на река Дяволска, който се влива под с. Ясна поляна е с естествено русло, силно обрасло с храсти и дървета.

Водните количества в разглеждания участък от река Дяволска и приток с обезпеченост P=5%, 1% и 0,1% (с период на повторение 20, 100 и 1000 години) са получени по регионалната зависимост за III Подрайон.

Изследваните сценарии (хидравлични модели) в района са за симулиране на провеждането на водни количества с период на повторение 20, 100 и 1000 години. Разгледан е и Екстремнен експлоатационен сценарий на провеждане на оразмерителните за преливника на язовир „Ясна поляна” 290 м³/с: „Преливане на язовир „Ясна поляна” с обезпеченост 0,1%”.

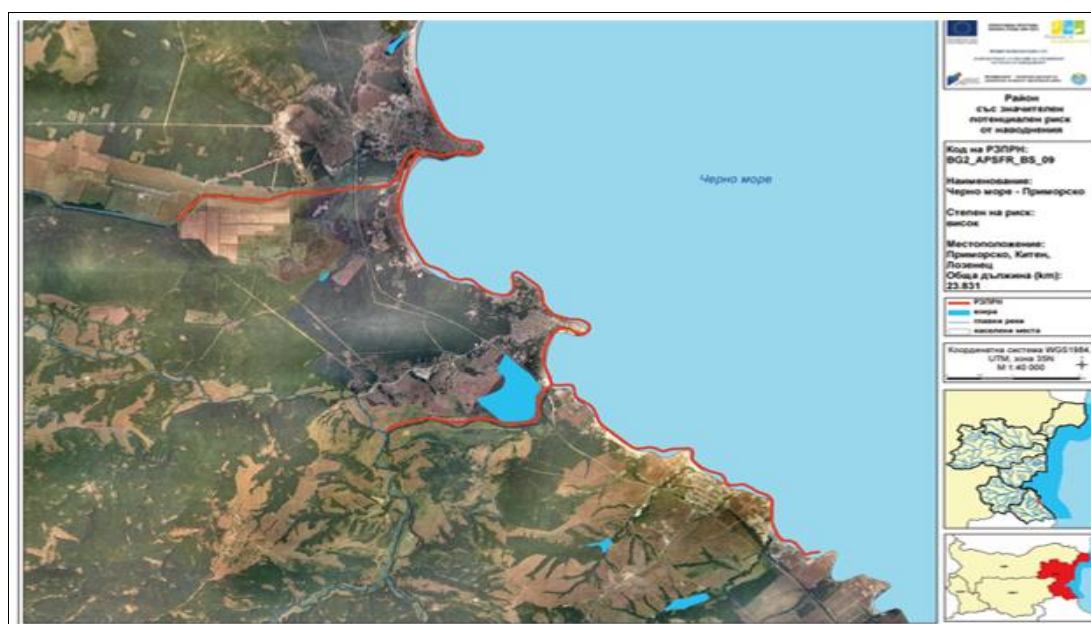
Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.

Моделирането на потенциалната заплаха от наводнение в този РЗПРН показва, че особено уязвимо населено място е с. Ясна поляна.

Фиг. 11. Райони със значителен потенциален риск от наводнения BG2_APSFR_UI_01 Дяволска - Ясна поляна

В. РЗПРН BG2_APSFR_BS_09 - Черно море - Приморско

Фиг. 12 Райони със значителен потенциален риск от наводнения BG2_APSFR_BS_09 Черно море - Приморско

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Разглежданият участък от РЗПРН с обща дължина 14 км обхваща р. Дяволска, р. Караагач, населените места гр. Приморско, гр. Китен и с. Лозенец и участък от морския бряг. (1) Река Дяволска е андигирана от дясната страна. (2) Река Караагач не е коригирана.

Водните количества в разглеждания участък на реките с обезпечености $P=5\%$, 1% и $0,1\%$ (с период на повторение 20, 100 и 1000 години) са получени по регионалната зависимост за III Подрайон. Покачването на морските нива с обезпечености 5% , 1% и $0,1\%$ е определено за песимистичен и оптимистичен сценарий.

Изследваните сценарии са:

1. Наводнения с периоди на повторяемост 20 г., 100 и 1000 г. - оптимистичен сценарий;

2. Наводнения с периоди на повторяемост 20 г., 100 и 1000 г. - песимистичен сценарий;

3. Наводнения при устието на р. Дяволска, вливаща се в морето, с периоди на повторяемост 20 г., 100 и 1000 г. - оптимистичен сценарий;

4. Наводнения при устието на р. Дяволска, вливаща се в морето, с периоди на повторяемост 20 г., 100 и 1000 г. - песимистичен сценарий;

5. Наводнения при устието на р. Караагач, вливаща се в морето, с периоди на повторяемост 20 г., 100 и 1000 г. - оптимистичен сценарий;

6. Наводнение при устието на р. Караагач, вливаща се в морето, с периоди на повторяемост 20 г., 100 и 1000 г. - песимистичен сценарий.

*Моделирането на потенциалната заплаха от наводнение в този РЗПРН показва, че **особено уязвими населени места са гр. Приморско и гр. Китен.***

Заплахата е представена в серии от карти на заплахата на Обобщени сценарии за картиране:

1. Морско наводнение и заплаха при устията на р. Дяволска и р. Караагач, с периоди на повторяемост 20 г., 100 и 1000 г. - оптимистичен сценарий;

2. Морско наводнение и заплаха при устията на р. Дяволска и р. Караагач, с периоди на повторяемост 20 г., 100 и 1000 г. - песимистичен сценарий.

Съгласно чл. 146е от *Закона за водите*, картите на заплахата от наводнения обхващат зони, които могат да бъдат наводнени при следните сценарии:

- Наводнения с малка вероятност за настъпване са наводнения, при които вероятният период за повторно настъпване е по-голям или равен на 1000 години, както и при непредвидими събития;

- Наводнения със средна вероятност за настъпване са наводнения, при които вероятният период за повторно настъпване е по-голям или равен на 100 години;

- Наводнения с висока вероятност за настъпване - това са наводнения, при които вероятният период за повторно настъпване е по-голям или равен на 20 години, където е целесъобразно.

2.2.4.2. Засегнати площи и потенциални щети по РЗПРН Община Приморско

1. Жилищни територии

1.1. Жилищни сгради от селски тип (селски къщи)

1.1.1. Уязвимост на жилища - селски къщи

- При дълбочина до 0.25 m - с очаквани щети до 25%;
- При дълбочина от 0.25 m до 1 m - 40-60% очаквани щети;
- Над 1 m - над 50% - 60% очаквани щети.

Таблица 36. Засегнати площи и потенциални щети по РЗПРН – селски къщи

<i>Код РЗПРН</i>	<i>Висока вероятност</i>		<i>Средна вероятност</i>		<i>Малка вероятност</i>	
	<i>Потенциални щети (средно)</i>		<i>Потенциални щети (средно)</i>		<i>Потенциални щети (средно)</i>	
<i>BG2 APSFR UI 01</i>	до 25%		до 25%		25-60%	
<i>BG2 APSFR UI 01</i>	0.00		0.00		0.00	
<i>BG2 APSFR BS 09</i>	до 25%		до 25%		над 60%	
<i>BG2 APSFR BS 09</i>	до 25%		до 25%		над 60%	

2. Жилищни сгради в градовете (градски къщи)

2.1. Уязвимост на жилища-градски къщи

- При дълбочина до 0.25 m - с очаквани щети до 25%;
- При дълбочина от 0.25 m до 1 m - 25-60% очаквани щети;
- Над 1 m - над 60% очаквани щети.

Таблица 37. Засегнати площи и потенциални щети по РЗПРН-градски къщи

<i>Код РЗПРН</i>	<i>Висока вероятност</i>		<i>Средна вероятност</i>		<i>Малка вероятност</i>	
	<i>Потенциални щети (средно)</i>		<i>Потенциални щети (средно)</i>		<i>Потенциални щети (средно)</i>	
<i>BG2 APSFR BS 09</i>	до 25%		до 25%		до 25%	
<i>BG2 APSFR BS 09</i>	над 60%		до 25%		до 25%	

1. Автомобилен транспорт

- При дълбочина до 0.75 m - с очаквани щети до 20%;
- При дълбочина от 0.75 m до 1.25 m - 40 - 60% очаквани щети;
- Над 1.25 m- над 60% очаквани щети (вкл. 100% ограничение за ползване на пътища).

2.2. ЖП транспорт

- При дълбочина до 0.25 m - с очаквани щети до 20%;
- При дълбочина от 0.25 m до 0.75 m - 40-60% очаквани щети;
- Над 0.75 m - над 40-60% очаквани щети (вкл. 100% ограничение за ползване на ЖП линии).

Таблица 38. Потенциални щети по отношение на основните видове транспорт

<i>Код РЗПРН</i>	<i>Висока вероятност</i>		<i>Средна вероятност</i>		<i>Малка вероятност</i>	
	<i>Авто</i>	<i>жп</i>	<i>Авто</i>	<i>жп</i>	<i>Авто</i>	<i>жп</i>
<i>BG2 APSFR BS 09</i>	до 20%		20-60%		над 60%	
<i>BG2 APSFR UI 01</i>	до 20%		до 20%		до 20%	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

3. Индустрия

3.1. Уязвимост-лека промишленост

- При дълбочина до 0.25 m - 0.30 m - с очаквани щети до 20%;
- При дълбочина от 0.30 m до 1.25 m - до 40% очаквани щети;
- Над 1.25 m - над 40%-50% очаквани щети.

Таблица 39. Потенциални щети в областта на леката промишленост

	<i>Висока вероятност</i>	<i>Средна вероятност</i>	<i>Малка вероятност</i>
<i>Код РЗПРН</i>	<i>Потенциални щети (средно)</i>	<i>Потенциални щети (средно)</i>	<i>Потенциални щети (средно)</i>
<i>BG2 APSFR BS 09</i>	до 20%	до 20%	до 20%
<i>BG2 APSFR UI 01</i>	до 20%	до 20%	над 60%

Степен на риска по РЗПРН въз основа на интерпретиране на получената потенциална щета

Интерпретацията на риска е изцяло базирана на утвърдената от МОСВ Методика, като са използвани три основни категории, съобразени с Директива 2008/114/ЕО за критична инфраструктура и националния ЗЗБ

Висок риск - Препоръчва се да не се разрешава или разширява съществуваща застроена площ, в която се задържат лица или животни. За съществуващата застроена площ да се направи и изпълни проект за специални мерки срещу наводнение, които да осигурят съответното намаляване на риска (намаляване на уязвимостта) или да се разработи програма за преместване на този обект.

Среден риск - Строителството е възможно, но с ограничения, изхождащи от подробна преценка на функционалността и уязвимостта на обектите в застрашената територия, в контекста на потенциалната заплаха за обектите от наводнение. Не е подходящ за строителство на чувствителни обекти - болници, училища, администрация и подобни. Не се препоръчва да се разширяват застроените площи.

Нисък риск - Строителството е възможно, като собствениците на засегнатите парцели и обекти трябва да бъдат предупредени за потенциалната заплаха от наводнение. За чувствителните обекти да се приемат специални мерки (за намаляване на уязвимост), както за вече построените, така и за предстоящите/ разширяващите се.

Таблица 40. Степен на риск по РЗПРН община Приморско

<i>Код на РЗПРН</i>	<i>Име на РЗПРН</i>	<i>Населено място</i>	<i>Община</i>	<i>Област</i>	<i>Степен на риск/ интерпретация на риска</i>
<i>BG2 APSFR BS 09</i>	<i>Черно море- Приморско</i>	<i>Приморско</i>	<i>Приморско</i>	<i>Бургас</i>	<i>среден</i>
		<i>Китен</i>			
<i>BG2 APSFR UI 01</i>	<i>Дяволска - Ясна поляна</i>	<i>Ясна поляна</i>	<i>Приморско</i>	<i>Бургас</i>	<i>нисък</i>

Таблица 41. Площи на заливане в населени места, включени в РЗПРН

<i>Код на РЗПРН</i>	<i>Населено място</i>	<i>Община</i>	<i>Площ на населеното място /кв.км./</i>	<i>Площ при заливане на 20 г /кв.км./</i>	<i>Площ при заливане на 100 г /кв.км./</i>	<i>Площ при заливане на 1000 г /кв.км./</i>
<i>BG2 APSFR BS 09</i>	<i>Китен</i>	<i>Приморско</i>	<i>0,946</i>	<i>0,043</i>	<i>0,078</i>	<i>0,159</i>
	<i>ММЦ Орбита</i>		<i>0,387</i>	<i>0,000</i>	<i>0,000</i>	<i>0,014</i>
	<i>Приморско</i>		<i>1,039</i>	<i>0,002</i>	<i>0,003</i>	<i>0,016</i>
<i>BG2 APSFR UI 01</i>	<i>Ясна поляна</i>	<i>Приморско</i>	<i>0,620</i>	<i>0,031</i>	<i>0,041</i>	<i>0,053</i>

2.2.4.2.1. Приоритети и цели за управление на риска от наводнения за Черноморски район на басейново управление на водите, Община Приморско. Проект на Програма от Мерки за предотвратяване риска от наводнения

Определянето на целите и приоритетите при управлението на риска от наводненията за обхвата на Черноморския район за басейново управление на водите е извършено въз основа на Националния каталог от мерки и национални приоритети за управление на риска от наводнения, картите на заплахата и на риска от наводнения и актуална информация получена от компетентни институции и дружества.

След извършеният преглед и анализ са изведени основните проблеми за всеки РЗПРН и са предложени конкретни цели по петте приоритета, както следва:

РЗПРН с код и наименование BG2 APSFR UI 01, Дяволска - Ясна поляна

Определените приоритети и цели, както и предвидените мерки за предотвратяване опасността от наводнения са:

Приоритет №1: Опазване на човешкото здраве

• Цел 1.1. Минимизиране броя на засегнатите и пострадали хора при наводнения в заливаемите територии на РЗПРН, включващо с. Ясна поляна, община Приморско.

Предвидени мерки:

- Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия - 1500 м в с. Ясна Поляна - мярка с висок приоритет;

- Поставяне на ограничителни условия към инвестиционни намерения в съседни на реката участъци - мярка с висок приоритет;

- Защитено от наводнения проектиране и изграждане на сгради. Параметри-Прилагане на уплътняване на основата, ползване на водоустойчиви материали, по-високи нива на помещенията в приземните етажи, ограничения за складиране на лесно запалими вещества, замърсяващи химикали и пестициди - мярка със среден приоритет;

- Поставяне на стационарни или мобилни защитни елементи на прозорци и врати, както и водонепропускливи преградни конструкции - мярка с нисък приоритет;

- Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета мярка с висок приоритет.

• Цел 1.2. Осигуряване бързо отвеждане на водите при интензивни валежи и наводнения от територията на РЗПРН, включващо с. Ясна поляна, община Приморско.

Предвидени мерки:

- Ограничаване уплътняването на почвите (запечатване) като следствие на урбанизацията - мярка със среден приоритет;

- Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна - мярка със среден приоритет;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета - мярка с висок приоритет.

•Цел 1.3. Възстановяване на нормалните условия за живот в РЗПРН, включващо с. Ясна поляна, община Приморско.

•Цел 1.4. Минимизиране броя на засегнатите обекти от социалната инфраструктура в РЗПРН, включващо с. Ясна поляна, община Приморско.

Предвидена мярка:

- *Оценка на риска от наводнение на съществуващите обществени, индустриални и търговски обекти, недвижими имоти и строителство, ферми и др. разположени в заливаемите зони - мярка със среден приоритет.*

Приоритет № 2: По-висока степен на защита на критичната инфраструктура и бизнеса

•Цел 2.2. Подобряване на защитата на значими стопански и културно-исторически обекти в РЗПРН към с. Ясна поляна, община Приморско.

Предвидени мерки:

- *Разширяване на „тесните места“ като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток 2 бр. в с. Ясна Поляна - мярка с нисък приоритет;*
- *Изработване или актуализиране на аварийни планове за действие - мярка с висок приоритет;*
- *Преразглеждане и допълнение към разрешителни режими и съответни разрешителни-мярка с нисък приоритет;*
- *Прилагане и адаптиране на мерки за защита на нови или съществуващи сгради и съоръжения, намиращи се на пътя на оттичане на високите води - мярка с висок приоритет.*

Приоритет №3: Повишаване защитата на околната среда

•Цел 3.1. Подобряване на защитата на канализационните системи в населените места в РЗПРН основно с. Ясна поляна, община Приморско

Предвидена мярка:

-Поддържане на съществуващите канализационни мрежи в добро състояние. Параметри-Съвместно с МРРБ и Асоциациите по ВиК, общините и Областните администрации - мярка с нисък приоритет.

•Цел 3.3. Минимизиране на засегнатите зони за защита на водите, защитени територии и защитени зони в РЗПРН, включващо с. Ясна поляна, община Приморско

Предвидени мерки :

- *Създаване или възстановяване чрез оводняване на влажна зона (Дяволско блато) -мярка със среден приоритет;*

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- *Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове) - мярка с висок приоритет;*
- *Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.- мярка с висок приоритет.*

• *Цел 3.4. Подобряване на водозадържаща способност на земеделски, горски и крайречни територии в РЗПРН включващо с. Ясна поляна, община Приморско*

Предвидени мерки:

- *Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове - мярка с нисък приоритет;*
- *Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове) - мярка с висок приоритет;*
- *Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др. - мярка с висок приоритет.*

• *Цел 4.1. Повишаване на подготвеността на населението за наводнения в населените места, включващи с. Ясна поляна, община Приморско*

Предвидените мерки:

-Подготовка на населението за действие при наводнени. Параметри - 1 брой интернет страница; до 10 000 дупляни - мярка с висок приоритет;

-Информирание и осигуряване на широк достъп до прогнози за водните нива, оттока и опасността от струпвания на лед. Параметри - Достъп до информация на всички заинтересовани страни - мярка със среден приоритет;

-Провеждане на консултации с обществеността при разработване на мерки за превенция от наводнения. Параметри - минимум 1 работна среща годишно с около до 20 участника - мярка с висок приоритет;

-Популяризиране и подпомагане използването на застрахователни имуществени продукти в застрашените от наводнения райони - мярка с нисък приоритет;

-Провеждане на обучителна и информационна кампания по проблемите свързани с наводненията. Параметри - минимум 1 път годишно провеждане на обучително-информационни кампании-мярка със среден приоритет;

-Организация и информирание на заинтересованите страни надолу по речното течение. Параметри-Засилена комуникация в рамките на целия речен басейн-мярка със среден приоритет.

• *Цел 4.2. Подобряване на реакциите на населението при наводнения на населените места, включващи с. Ясна поляна, община Приморско.*

Предвидени мерки:

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

- Изграждане на системи за ранно предупреждение, специално адресирани към поройни наводнения, дължащи се на интензивни валежи с малък пространствен и времеви обхват. -мярка със среден приоритет;

- Създаване на механизъм за координация на действията при възникване на риск от наводнения. Параметри Осигуряване на дву-, три- и многостранни дейности за координиране на мерките и дейностите по защита от наводнения, обмяната на информация и т.н. за достигане на общи съгласувани действия в рамките на национални и трансгранични водни басейни-мярка със среден приоритет;

- Предоставяне на актуална информация на всички заинтересовани страни. Параметри-Предоставяне на необходимата информация в реално време за количеството на водните ресурси на заинтересованите лица и обществеността в целия речен басейн - мярка със среден приоритет.

Приоритет №5: Подобряване на административния капацитет за УРН

• Цел 5.1. Създаване на съвременна нормативната уредба за устройственото планиране на териториите и УРН (Уникалния регистрационен номер) за община Приморско

• Цел 5.2. Осигуряване на оперативна информация за УРН в населените места, включващ РЗПРН главно с. Ясна поляна от община Приморско

Предвидени мерки:

- Информирание и осигуряване на широк достъп до прогнози за водните нива, оттока и опасността от струпвания на лед. Параметри - достъп до информацията на всички заинтересовани страни - мярка със среден приоритет;
- Информирание и осигуряване на широк достъп до прогнози за водните нива, оттока и опасността от струпвания на лед. Параметри - Достъп до информация на всички заинтересовани страни -мярка със среден приоритет.

• Цел 5.3. Повишаване на квалификацията на персонала, ангажиран с УРН в община Приморско

Предвидена мярка:

Обмяна на знания и опит. Параметри -Осигурява трансфер на знания, опит и полезна информация от водеща организация към други реципиенти. 20 участник - мярка със среден приоритет.

• Цел 5.4. Минимизиране на риска от наводнения по водното течение за целия речен басейн в това число, включващи община Приморско

Предвидени мерки :

-Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на потенциално опасните водни обекти. Параметри - 30 ч. за експертни становища и организиране на 1 комисия на компетентни държавни орган. мярка с висок приоритет;

-Организация и информирание на заинтересованите страни надолу по речното течение. Параметри-Засилена комуникация в рамките на целия речен басейн-мярка със среден приоритет.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

• Цел 5.5. Осигуряване адекватно реагиране на публичните институции при наводнения в община Приморско и в частност на с. Ясна поляна

Предвидени мерки:

- Координация и сътрудничество между всички управленски нива (национално, басейново и местно) от единната спасителна система-мярка с висок приоритет;
- Предоставяне на актуална информация на всички заинтересовани страни. Параметри-Предоставяне на необходимата информация в реално време за количеството на водните ресурси на заинтересованите лица и обществеността в целия речен басейн-мярка със среден приоритет.

РЗПРН с код и наименование BG2 APSFR BS 09 Черно море –Приморско

Определените приоритети и цели и предвидените мерки за предотвратяване опасността от наводнения са:

Приоритет №1: Опазване на човешкия живот и на общественото здраве

•Цел 1.1 Минимизиране броя на засегнатите и пострадали хора от наводнения - от обхвата на РЗПРН в общините Приморско и Царево

Предвидени мерки:

- Застраховка за морско наводнение на Престиж Сити 2, Голдън Дюнс, Чар, Магнолии, Хелиос - мярка с нисък приоритет;
- Проверка на основите и устойчивостта на сгради в случай на наводнение на Престиж Сити 2, Голдън Дюнс, Чар, Магнолии, Хелиос - мярка с висок приоритет;
- При реконструкция или ново строителство в потенциално застрашен район около хотелите Престиж Сити 2, Голдън Дюнс, Чар, Магнолии, Хелиос,, да се предвидят мерки за защита и укрепване на сградите. Приоритети - броя и вида на обектите се определя при необходимост, която не може да се прецени на този етап - мярка със среден приоритет;-Поставяне на временни прегради: чували с пясък и прегради от сглобяеми панели пред къмпинг „Златна рибка“, комплексите Блу Ориндж, Созопол Стайл Клуб. Параметри - 50 л.м. временна преграда, височина 0.5 м - мярка с нисък приоритет;
- Информирание на обществеността и евакуиране на посетители и персонал от хотелите: Престиж Сити 2, Голдън Дюнс, Чар, Магнолии, Хелиос. Параметри - при настъпила необходимост - мярка с висок приоритет;
- Информирание на обществеността и евакуиране на персонал от индустриално предприятие. Параметри при настъпила необходимост - мярка с висок приоритет.

Приоритет №2: По-висока степен на защита на критичната инфраструктура и бизнеса

•Цел 2.1. Подобряване на защитата на обекти от техническата инфраструктура

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Предвидена мярка:

-Застраховка за морско наводнение на пристанището на Китен малък тип - мярка с нисък приоритет.

Приоритет № 3: Повишаване защитата на околната среда

•Цел 3.3. Минимизиране на засегнатите зони за защита на водите, защитени територии и защитени зони.

Предвидена мярка:

-Актуализация на плана за управление на ЗМ „Блато Стамополу“ с анализ и мерки предвид морски наводнения - мярка с висок приоритет.

Приоритет № 4: Подобряване на подготвеността и реакциите на населението

•Цел 4.1 Повишаване на подготвеността на населението за наводнения в общините Приморско и Царево

Предвидени мерки:

-Мярка 6/09 Провеждане на обучителна и информационна кампания по проблемите свързани с наводненията в община Приморско, гр. Китен и с. Лозенец. Параметри - 25 души, през година - мярка със среден приоритет;

-Мярка 6/09 Образователни дейности и информация във връзка със заплахата и риска от наводнения в община Приморско, селата Китен и Лозенец. Параметри - 25 души, през година - мярка със среден приоритет.

•Цел 4.2 Подобряване на реакциите на населението при наводнения в общините Приморско и Царево

Предвидена мярка :

-Мярка 8/09 Осигуряване на обществена подготвеност за реакция при заплахата от наводнения в община Приморско, гр. Китен и с. Лозенец. Параметри - ежегодни: направа и поддържане на интернет страница, флаери и медийни публикации-мярка с висок приоритет.

Приоритет №5: Подобряване на административния капацитет за УРН

•Цел 5.2 Осигуряване на оперативна информация за УРН в общините Приморско и Царево;

Предвидена мярка:

Мярка 5/09 предоставя на информация в реално време за количеството на водните ресурси на заинтересованите лица и обществеността в община Приморско, град Китен и с. Лозенец. Параметри - направа и поддържане на интернет страница-мярка със среден приоритет.

•Цел 5.5 Осигуряване адекватно реагиране на публичните институции при наводнения в общините Приморско и Царево;

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Предвидени мерки:

- Информирание на обществеността и евакуиране на посетители и персонал от хотелите: Престиж Сити 2, Голдън Дюнс, Чар, Магнолии, Хелиос. Параметри - при настъпила необходимост - мярка с висок приоритет;

- Информирание на обществеността и евакуиране на персонал от индустриално предприятие. Приоритети - при настъпила необходимост - мярка с висок приоритет;

- Мярка 9/09 Подготовка на разпоредби за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията от наводнения на държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и бизнеса в община Приморско, гр. Китен и с. Лозенец. Параметри - необходимия брой административни актове- мярка с висок приоритет.

2.2.4.3. Зони за защита на водите в Община Приморско съгласно ПУРБ

В Р България е изградена система от защитени територии като част от регионалната и световната мрежа, в съответствие с международните договори по опазване на околната среда, по които Република България е страна.

Всички води и водни обекти се опазват от изтощаване, замърсяване и увреждане с цел поддържане на необходимото количество и качество и здравословна околна среда, съхраняване на екосистемите, запазване на ландшафта, включително и чрез създаване на зони за защита на водите. За постигането на тези цели се обособяват следните видове зони за защита на водите:

- зони за защита на питейните води - водни тела и санитарно-охранителни зони;
- зони с води за къпане;
- зони, в които водите са чувствителни към биогенни елементи, включително: уязвими зони и чувствителни зони;
- зони за опазване на стопански ценни видове риби и други водни организми;
- защитени зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване (Натура 2000).

2.2.4.3.1. Територии, обявени за извличане на вода, предназначена за човешка консумация, съгласно чл.7 на Рамковата директива по водите.

➤ *Повърхностни води.* Със Заповед № РД-415/28.04.2004 г. на Министъра на околната среда и водите на основание Наредба №12/18.06.2002 г. за качествените изисквания към повърхностни води, предназначени за питейно - битово водоснабдяване е определена проектната категория на язовирите за питейно - битово водоснабдяване. Териториите за извличане на вода за човешка консумация от повърхностни води трябва да отговарят на определени стандарти, осигуряващи питейна вода със съответното качество.

Като територия за извличане на вода за човешка консумация от повърхностни води в Черноморски район за басейново управление, в община Приморско е определен язовира за питейно - битово водоснабдяване Ясна поляна.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Язовир Ясна поляна е изграден на р. Дяволска/Дудинска със залята площ 2317 дка. Разрешително за водоползване № 0309/26.05.2009 г. със срок на действие 21.05.2004 г - 21.05.2020 г. и титуляр ВиК Бургас ЕАД, гр. Бургас. Цел на водоползването - питейно битово водоснабдяване, място на водоползването: гр. Бургас и населените места и курорти от Южното Черноморско крайбрежие и от Бургаска област. Категория по Наредба 12 - А2. Заповед № РД 415 /28.04.2004 г. Около него не е учредена санитарно-охранителна зона съгласно Наредба № 3/16.10.2000 г. Съгласно изискванията на горепосочената наредба СОЗ на язовир „Ясна поляна“ следва да бъде приведена в съответствие (преучредяване) със срок 2014 г. (**съгласно предвидените в Проект за ПУРБ 2016-2021 г. мерки, срокът е променен на 2021 г.**)

➤ *Подземни води.* Водите за питейно-битови цели от подземни води в Черноморския басейнов район се извличат от сондажни кладенци, дренажи и каптажи- в района на общината са сондажните кладенци с. Веселие. В таблицата по-долу са показани ПВТ определени съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г. като зони за защита за питейни води, в чийто регион попада Община Приморско.

Таблица 42.

<i>РЕГИСТЪР НА подземни водни тела определени като зони за защита за питейни нужди (съгл. чл. 119а от Закона за водите)</i>				
<i>Код на зоната за защита за питейно водоснабдяване</i>	<i>Код на водното тяло</i>	<i>Име на водното тяло</i>	<i>Водосборна площ, кв. км</i>	<i>Тип актуализация</i>
<i>BG2DGW00000Q010</i>	<i>BG2G00000Q010</i>	<i>Порови води в кватернера на р.Ропотамо</i>	<i>11</i>	<i>без промяна</i>
<i>BG2DGW00000K2035</i>	<i>BG2G00000K2035</i>	<i>Пукнатинно-карстови води в ВК21сп-ст Бургаска вулканична южно от Бургас</i>	<i>1296,78</i>	<i>без промяна</i>

2.2.4.3.2. Водни обекти, в Община Приморско съгласно ПУРБ, обявени за отдих, водни спортове и/или за къпане, съгласно чл. 119а, т. 2 (Директива 76/160/ЕЕС)

С изменението на *Закона за водите* от юли 2015 г. наименованието и обхвата на зоните за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1, т. 4 се промени от „зони с води за къпане“ на „водните тела, определени като води за отдих и водни спортове, включително определените зони с води за къпане“.

Съгласно изискванията на *Закона за водите*, като зони за отдих, водни спортове и/или за къпане се определят водни тела, определени като води за отдих и водни спортове, включително определените зони с води за къпане.

Защитените територии, обявени като води за рекреация, включително определените като зони за къпане, се определят по смисъла на:

- Наредба № 11 за качество на водите за къпане (действаща до 2013 г.);
- Наредба № 5 от 30.05.2008 г. за управление качеството на водите за къпане;
- Наредба №14 за курортните ресурси, курортните местности и курортите;
- Заповед №РД-272/03.05.2001 г. на Министъра на околната среда и водите за категоризация на повърхностните води във водните обекти или в части от тях.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Водите за къпане са специално обособени части от повърхностно водно тяло, използвани масово от хората за къпане - море, язовири, реки, езера за къпане. Зоните за къпане, са частта от повърхностното водно тяло, където се намират водите за къпане.

Подробна информация за зоните за къпане в Община Приморско е представена в частта за крайбрежни морски води.

1.2.1.1.1. Територии, в Община Приморско съгласно ПУРБ, чувствителни към биогенни елементи, включително територии, обявени за уязвими зони съгласно Директива 91/676/ЕЕС и територии, обявени за чувствителни територии съгласно Директива 91/271/ЕЕС.

Нормалното развитие на водната екосистема изисква наличие в нея на биогенните елементи азот, фосфор, въглерод, водород, кислород, сяра и др. От изброените елементи азотът и фосфорът и техните съединения играят най-важната роля за растежа на популациите на водната растителност. Внасянето на допълнително количество биогенни елементи и техните съединения във водоемите предизвикват нарушаване на екологичното равновесие в тях.

Увеличаване на количеството на хранителни вещества води до еутрофикация на водите, вследствие на който процес настъпват няколко взаимосвързани неблагоприятни ефекта във водоемите:

- „цъфтене“ на водите - процес, при който съществено се увеличава числеността на един или няколко вида водорасли;
- бурното развитие на водораслите на повърхността води до промяна на светлинните условия, поради намаляване на прозрачността на водата, в следствие на което дънните водорасли загиват, образувайки токсични вещества;
- намаленото количество на кислорода във водата поради гнилостни процеси е причина за измиране водорасли, риби и други водни обитатели;
- влошава се качество на водата, поради придобиване на неприятна миризма и вкус.

Основните източници на замърсяване на водите с биогенни елементи са селското стопанство и отпадъчните води от бита, както и някои отрасли на промишлеността.

Чувствителните и уязвими зони са територии, обявени за защитени, тъй като водните тела в тези зони са чувствителни към влиянието на хранителни съставки - биогенни елементи (основно азот и фосфор) във водата.

2.2.4.3.3. Нитратно уязвими зони

Съгласно *Наредба № 2 от 13 септември 2007 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници и със Заповед № РД-146/25.02.2015 г. на Министъра на околната среда и водите*, са определени:

- водите, които са замърсени, и водите, които са застрашени от замърсяване (съдържание на нитрати с концентрация, по-голяма от 50 милиграма на литър), отчитайки физико-химичните и природните характеристики на водите и почвите;

➤ уязвими зони - тези райони в страната, в които чрез просмукване или оттичане, водите се замърсяват или могат да бъдат замърсени с нитрати от земеделски източници и които допринасят за замърсяването.

Територията на Община Приморско не попада в уязвима зона.

2.2.4.3.4. Чувствителни зони

Понятието „чувствителни зони“ е термин, характеризиращ водоприемника, който се намира или има риск да достигне състояние на еутрофикация - обогатяване с биогенните елементи азот и фосфор.

Определянето на чувствителни зони е регламентирано в изискванията на Наредба № 6 от 9 ноември 2000 г. за емисионни норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти. Министърът на ОСВ със Заповед определя списък на чувствителните зони в съответствие с критериите, посочени в Приложение 4 към чл. 12, ал. 1 от същата наредба.

За предотвратяване на допълнителна еутрофикация и подобряване на състоянието на водоприемник, който е обявен за чувствителна зона, *отпадъчните води от всички агломерации с над 10 000 еквивалентни жители, които се заустват в него следва да бъдат предмет на допълнително пречистване с цел отстраняване на биогенните елементи азот и фосфор до определените в разрешителното за заустване индивидуални емисионни ограничения.* По този начин водоприемника се предпазва от допълнителна еутрофикация и се цели подобряване в неговото състояние, в съответствие с Наредба №6/09.11.2000 г. за емисионни норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти.

В Република България чувствителните зони са определени със Заповед е с № РД-970/28.07.2003 г. на Министъра на околната среда и водите, като за Черноморския район за басейново управление са както следва:

- Черно море, от границата при с. Дуранкулак до границата при с. Резово;
- Всички водни обекти във водосбора на Черно море.

Критериите за определянето на чувствителните зони са посочени в приложение 4 на Наредба № 6/09.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водните обекти.

При актуализация на Плана за управление на водите в БД-ЧР (2016-2021 г.), няма промяна при определяне на чувствителните зони и всички водни обекти във водосбора на Черно море на територията на Р. България, т.к. са определени като чувствителна зона.

Цялата територия на Община Приморско попада в чувствителна зона.

2.2.4.4. Територии за опазване на стопанско значими водни биологични видове

Актуализацията на зоните за опазване на стопански ценни видове риба и други водни организми, се извършва съгласно изискванията на Закона за рибарството и аквакултурите, Наредба № 4 от 20.10.2000 г. за качеството на водите за рибовъдство и за

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

развъждане на черупкови организми и утвърдения Списък на Министърът на ОСВ на стопански ценни риби и други видове.

В *Закона за рибарството и аквакултури*, е регламентирано за стопански риболов да се използва българският участък на р. Дунав и Черно море. Управлението, наблюдението и контролът върху рибарството, аквакултурите и търговията с риба и други водни организми се извършват от Изпълнителната агенция по рибарство и аквакултури (ИАРА). Със заповед на Министъра на земеделието и храните, всяка година се забранява риболова на определени и съгласувани с Министерството на околната среда и водите рибностопански обекти, тъй като е необходимо опазване на биологично то разнообразие и създаване на благоприятни условия за естествено възпроизводство на популациите от риба и други водни организми.

В първи ПУРБ (2010 - 2015 г.), съгласно изискванията на Наредба № 4/20.10.2000 г. на МОСВ, МЗГ и МЗ за качеството на водите за рибовъдство и за развъждане на черупкови организми, са определени водите във водните обекти или части от тях, осигуряващи условия за обитаване от рибни видове и възпроизводство на черупкови организми. Определянето е извършено съгласно Заповед №168/19.12.2007 г., актуализирана със Заповед № 52/17.05.2011 г. на Директора на Черноморски район за басейново управление, и е извършено за всички категории води, съгласно „Инструкция за идентифициране на водите във водните обекти или части от тях за обитаване от риби и районите с крайбрежни води за развъждане на черупкови организми” и в съответствие с Наредба №4/20.10.2000 г.

При определяне на зоните в крайбрежни морски води, осигуряващи или имащи възможност да осигурят условия за живот и възпроизводство на черупкови организми, са изключени зоните за къпане, зоните на заустване на непречистени отпадъчни води, местата на вливане на по-големите реки, районите с пристанищни съоръжения, защитените акватории, фарватерите и морските полигони.

В рамките на втори ПУРБ за Черноморски район за басейново управление, зони за естествено обитаване от рибни видове и зони за развъждане на черупкови организми ще бъдат актуализирани след като бъде утвърден Списъка на Зоните за опазване на стопански ценни видове риба и други водни организми.

В *Таблица 43* е представен регистър на Зони за развъждане на черупкови организми в крайбрежни морски води, в *Таблица 44* е представен регистър на повърхностни течащи води-реки, а *Таблица 45*, регистър на повърхностно стоящи водиязовири, езера, осигуряващи обитаване на речни видове разположени на територия на Община Приморско.

Таблица 43. Регистър на крайбрежни морски води осигуряващи условия за живот и възпроизводство на черупкови организми, в региона в който попада община Приморско

Воден обект	Зони с води за развъждане на черупкови организми			Зони за съществуващо и пер. ползване съгласно Заповед РД № 1056/01.11.2002 на Министъра на МОСВ
	Код	Акватория	Площ км ²	
Черно море	BG2SFW03	от Маслен нос до гр. Царево	94.640	Зона №15 и зона №16
Черно море	BG2SFW31	от гр. Созопол до Маслен нос	71.399	Част от зона №14

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 44. Регистър на повърхностни течащи води в Черноморски басейнов район, осигуряващи условия за обитаване от рибни видове

Река	Река/ приток	Участък(начало и край)	Дължина на участъка, км	Вид води
Речен басейн Южно бургаски реки				
р. Маринка	р. Маринка	от извори до вливане в Черно море	11.200	шаранови
р. Отманли	р. Отманли	от извори до вливане в Черно море	8.000	шаранови
р. Ропотамо	р. Ропотамо	от извор до вливане на река Мехмедчъйска	25.00	шаранови
р. Мехмедчъйска	р. Мехмедчъйска	от извор до вливане в р. Ропотамо	12.200	шаранови
р. Дяволска	р. Дяволска	от извор до преди устие	12.600	шаранови
р. Караач	р. Караач	от извор до преди устие	20.170	шаранови
(Китенска)	р. Узунчаирска	от извор до вливане в р. Караач	18.500	шаранови

Таблица 45. Регистър на повърхностни стоящи води - язовири , осигуряващи условия за обитаване от рибни видове

Язовир	Воден обект (река)	Населено място	EКАТТЕ	Община	Оглед ална площ	Води - вид
Веселие	Ропотамо	Веселие	10731	Приморско	0.038	шаранови
Каралагичит	Дяволска	Ясна поляна	87655	Приморско	0.030	шаранови
Лозето	Дяволска	Ясна поляна	87655	Приморско	0.018	шаранови
Ново Паничарево	Ропотамо	Ново Паничарево	52129	Приморско	0.215	шаранови
Язлата	Ропотамо	Ново Паничарево	52129	Приморско	0.164	шаранови
Ясна поляна	Дяволска	Ясна поляна	87655	Приморско	2.317	шаранови

2.2.4.5. Територии, в Община Приморско, съгласно ПУРБ обявени за опазване на местообитания или биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване, включително съответните обекти на NATURA 2000, обявени съгласно Директива 92/43/ЕЕС за местообитанията и Директива 2009/147/ЕИО за опазване на дивите птици

2.2.4.5.1. Защитени територии

➤ Резерват „Ропотамо“ – площ 1000.70 ха, обявена със Заповед № 318/07.05.1992 г. *Наличие на водни обекти-р. Ропотамо. Цел на обявяване:* Опазване находищата на 5 редки и застрашени видове и уникалния комплекс от природни местообитания с международно значение, Включва блатото Аркутино, Змийски остров (Свети Тома) и устието на р. Ропотамо, Рамсарски обект - „Комплекс Ропотамо” №65 /24.09.1975 г. с площ 5500 ха.

➤ Резерват „Витаново“ – площ 1112.40 ха, обявена със Заповед № 1113 /03.12.1981 г. *Наличие на водни обекти - приток на р. Велека. Цел на обявяване:* Запазване на първични гори от източен бук и източен горун и характерна флора и фауна за Странджа.

➤ Поддържан резерват „Вельов вир“ (Водните лилии) - площ 13.60 ха, обявена със Заповед № 2080/24.07.1962 г. *Наличие на водни обекти - р. Ропотамо. Цел на*

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

обявяване: Опазване лонгозната гора и находището на водни лилии. Част от Рамсарски обект - „Комплекс Ропотамо” №65 /24.09.1975 г.

➤ Защитена местност „Стамополу” - площ 40.00 ha, обявена със Заповед № 332/16.05.1991 г. Наличие на водни обекти - блато „Стамополу“. Цел на обявяване: Орнитологично важно място. Част от Рамсарски обект - „Комплекс Ропотамо” №65 /24.09.1975 г.

2.2.4.5.2. Зони обявени за опазване на природните местообитания

➤ Код: BG0000143, Име: Караагач, Обща площ: 64.11 ha, Наличие на водни обекти: устие на р. Караагач; Законов статут: Приета от Министерски съвет с Решение № 122/ 02.03. 2007 г.

➤ Код: BG0000208, Име: Босна, Обща площ: 16 225.89 ha, Наличие на водни обекти: извор на р. Дяволска, яз. Ясна поляна; Законов статут: Приета от Министерски съвет с Решение № 661/ 16.10. 2007 г.

➤ Код: BG0001001, Име: Ропотамо, Обща площ: 12 815.82 ha, Наличие на водни обекти: р. Ропотамо, блато Алепу, блато Аркутино, Стамополу, морска акватория; Законов статут: Приета от Министерски съвет с Решение № 122/ 02.03. 2007 г.

2.2.4.5.3. Зони обявени за опазване на дивите птици

➤ Код: BG0002041, Име: Комплекс Ропотамо, Обща площ: 3857.75 ha, Наличие на водни обекти: р. Ропотамо, блато Алепу, блато Аркутино, Стамополу, морска акватория; Законов статут: Приета от Министерски съвет с Решение № 122/ 02.03. 2007 г. Обявена със Заповед РД-82/ 03.02.2009 г.

➤ Код: BG0002077, Име: Бакърлъка, Обща площ: 33 505.48 ha, Наличие на водни обекти: морска акватория; Законов статут: Приета от Министерски съвет с Решение № 802/ 04.12. 2007 г.

2.2.4.6. Имисионно състояние на повърхностните водни обекти на територията на Община Приморско

Качеството на водите е най-значителния индикатор за въздействието на човешката дейност върху естествената водна среда. Основните източници на замърсявания на водите, от които идват и съответните проблеми са земеделието, промишлеността, транспорта и населените места, като голяма част от тези замърсявания постоянно се изпускат в повърхностните и подземни води. Замърсителите, предимно от органичен произход, се разграждат под въздействието на естествени самопречистващи процеси до определена степен, но някои вещества изобщо не могат да бъдат разградени от естествените процеси, което налага тяхното отстраняване или намаляване до допустими за околната среда граници.

Състоянието на водните тела е в зависимост от следните категории значими натоварвания:

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- Значими точкови източници на замърсяване на повърхностните води;
- Значими дифузни източници на замърсяване на повърхностните води;
- Значими водовземания от повърхностните води;
- Други въздействия върху повърхностните води - морфологични изменения и регулиране на оттока.

Проблеми от точкови източници на замърсяване

Точкови източници на замърсяване на водите са заустането на градски пречиствателни станции за отпадъчни води, градски канализации, индустриални източници на отпадъчни води, животновъдни ферми, обекти за отглеждане на аквакултури, реки внасящи значителен товар в крайбрежните морски води.

Проблеми от дифузни източници на замърсяване

Дифузни източници на замърсяване са от земеделски практики, населени места без изградена канализационна система, горско-стопански дейности, депа за отпадъци без изолираща подложна повърхност и дренажна система, замърсяване от подземни води в зони на смесване с повърхностните води, замърсени индустриални терени от минали екологични щети, почвена ерозия и абразия на бреговете, обекти за отглеждане на аквакултури.

При дифузно внесените вещества от значение са биогенните вещества, пестицидите (препарати за растителна защита) и тежките метали.

Проблемите произтичащи от дифузното натоварване на повърхностните води с азот се влияе основно от притока на подземни води (разтворените вещества), а с фосфор се предизвиква основно от ерозията (внесените количества твърди частици).

Проблеми в следствие на хидроморфологични изменения

Като такива се обобщават:

- проблеми възникнали в резултат на водочерпения за питейно-битови, промишлени, селскостопански, хидроенергийни и др. цели;
- проблеми от регулиране на оттока (завиряване - язовири, хидротехнически съоръжения - ВЕЦ);
- проблеми от морфологични изменения (корекции на реки, миграционни бариери, прагове и бентове, дейности по укрепване на бреговете, добив на инертни материали, удълбочаване на плавателни пътища, драгиране) .

Прекъсването на естествената дължина на реките, физически изменения на коритото, развитие на инфраструктурата (пътища, мостове), инженерни дейности, земекопни работи са важни и съществени въздействия, които влияят върху натоварването с вредни и биогенни вещества. Често те отнемат на водните организми тяхната жизнена среда и достъпа до хранителни вещества, а с това и възможността им за оцеляване.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Хидроморфологичните изменения водят до изменения на местообитанията (хабитатите) на видовете, замърсяване на водите с приоритетни вещества, увеличаване съдържанието на биогенни и органични вещества във водите и други. Всички биологични качествени елементи варират, в съответствие с изискванията на местообитанието им и процесите свързани с хидроморфологичните качествени елементи и динамиката на потока и оказват силно влияние при определянето на основния състав на съобществата на флората и фауната. От особено значение са въздействията на тези елементи върху субстрата, разлагането на органичните вещества и степента на взаимодействие с крайречната зона. Много водохващания са свързани с подприщителни съоръжения и с проблема на регулиране на оттока.

Регулирането на оттока визира основно проблема на пропускливостта на речното легло. Липсата на пропускливост влияе върху водното тяло нагоре и надолу по течението. Признак за морфологични изменения - изправяне на речното корито, корекцията на речните легла, баражи, ВЕЦ, язовири и добив на инертни материали, ерозия, крайречна растителност, ползване на земи и др.

Други фактори на натиск

- Развитие на инвазивни видове, пристанищна инфраструктура;
- Натиск от климатични изменения/нивото.

Видовете натиск са:

- засушаване, водещо до намаляване на оттока;
- поройни валежи причиняващи наводнения;
- повишаване на средната температура в резултат на което се променя температурния режим.

Антропогенната дейност на територията на община Приморско се отразява върху състоянието на водите на крайбрежните реки, а в последствие и върху морската акватория, тъй като те се намират в пряка връзка с морето.

Основните източници на замърсяване в Община Приморско са битово-отпадните води и селското стопанство.

Природните води на територията са с ниска степен на замърсяване, което се дължи на минималния брой предприятия - потенциални замърсители, и на ограничената им производствена дейност през последните няколко години. Освен промишлените дейности, причина за замърсяване е и неконтролираното изхвърляне на твърди битови и строителни отпадъци и отпадъчни води от селата и вилните селища във вътрешността. По официални данни на територията на общината като реки със слабо замърсяване са регистрирани Ропотамо, Дяволска и Караагач (Китенска).

Река Ропотамо се замърсява с петролни деривати които се изливат в района на рибарското селище от намиращите се там незаконно рибари, чрез изпомпване на дъждовна вода от лодките, както и при ремонта им. Косвен сигнал е и повишаването на еутрофикационни процеси в тази част на реката. Част от отпадните води на лодките

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

извършващи туристическия маршрут по реката изхвърлят деривати в района на пристана. Изградената система за пълнене с гориво на лодките от специално изграден за целта резервоар допълнително замърсява реката.

Петна от мазут се изхвърляни от морето се наблюдават по плажната ивица в м. „Аркутино“.

Резултатите от извършените през 2015 г. проверки за замърсяване от точкови източници на повърхностни води, част от които преминават през територията на Община Приморско са следните:

1. Поречие река Ропотамо

„Канализационна система на с. Равна гора, на община Созопол, обл. Бургас“

Канализационната мрежа на с. Веселие е смесена. Няма изградена дъждовна канализация и заустване на дъждовни води във воден обект.

Изградените пречиствателни съоръжения на ПСОВ I-ви етап са за пречистване на битово – фекални води с капацитет 800 е. ж. Към ПСОВ са включени и отпадъчните води от съществуващата мандра. Водоприемник на пречистените води е Деро №10731.106.41, вливащо се в река Мехмедженска, ляв приток на р. Ропотамо. В дерето не се заустват дъждовни води от обекта. Те се поемат от терена.

При определянето на технологичните схеми за пречистването на отпадъчните води и оразмеряването на пречиствателните съоръжения е изходено от изискванията на *“Наредба № 6 от 09 ноември 2000 год. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти“*.

ПСОВ Веселие е въведена в експлоатация през м. август 2015 г. До м. април 2016 г. поради технически проблеми не работи ефективно. В момента станцията е в нормален режим на работа

„Канализационна система на с. Равна гора, на община Созопол, област Бургас“

Изградените пречиствателни съоръжения на ПСОВ са за пречистване на битово – фекални води с капацитет 1350 е. ж. Дъждовните води се оттичат по терена. Пречистените отпадъчни води е предвидено да се заустват в дере, приток на река Мехмеджанска. При извършената първа проверка през 2015 г. има превишения на ИЕО по показатели: екстрахируеми вещества, азот нитритен; при втората проверка по показатели: неразтворени вещества, азот амониев и азот нитритен.

2. Поречие река Дяволска

„Летателна площадка гр. Приморско, на „Албена“ АД - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система на обекта има изградена ЛПСОВ.

Пречистените отпадъчни води е предвидено да се заустват, чрез колектор, в открит отводнителен канал, на 4 км. Западно от крайбрежните морски води.

При извършената проверка през 2015 г. е отбрана проба на изход от ПСОВ за битово - фекални отпадъчни води, няма превишение на ИЕО. Няма изтичане и заустване на площадково замърсени води, след КМУ.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

---

3. Поречие Река Караагач

Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско, експлоатирана от “ВиК” ЕАД гр. Бургас - за пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с проектен капацитет $Q_{ср.дн} = 161$ л/с, с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. Няма изградени съоръжения за отстраняване на азот и фосфор. Пречистените води се заустват в р. Караагач, на 1300 м. преди устието на реката в Черно море. При първата през 2015 г. няма превишения на ИЕО, при втората – по показател: общ азот. Определения в издаденото за канализационната система краен срок за достигане на ИЕО е 31.12.2015 г.

4. Канализационна система на хотелски комплекс „Лазурно море”, в землището на с. Лозенец, общ. Царево, на “ИФ ФАВОРИТ” ООД

Пречистените в ЛПСОВ отпадъчни води от канализационната система се заустват в сухо дере от водосбора на река Дяволско блато (Караагач). Обектът работи сезонно. През 2015 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване по показатели: неразтворени вещества и БПК₅.

4. Крайбрежни морски води

Канализация и ЛПСОВ на “Жилищна група на нос Хумата“ на “ГБС Инвест“ ЕАД и “Жилищни сгради за временно обитаване на „Алепу Вилидж“ в местностите “Аркутино” и “Алепу”, землище на гр. Созопол, обл. Бургас

В ЛПСОВ се осъществява механично и биологично пречистване на отпадъчните води, като биологичното пречистване се осъществява в реактор с циклично прекъсваема активност (SBR). Пречистените отпадъчни води се заустват, посредством заустващ колектор, в Черно море, срещу нос „Хумата“, на 1852 м. от брега – район на съществуващо и перспективно ползване, на 97 м. от границата с пояса на санитарна охрана. Обектът работи сезонно. През 2015 г. не са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване.

5. Канализационна система с ЛПСОВ на вилно селище “Лилиите” в местност “Аркутино”, землище на гр. Созопол, „Комплектстрой” ЕООД, гр. Бургас

Заустването на пречистените отпадъчни води е в естествен воден канал между блато „Аркутино” и Черно море, с характер на крайбрежни морски води през летния недъждовен период. Обектът работи сезонно. При извършената проверка през 2015 г. няма превишения на ИЕО.

Поради локални особености в геоложката структура на терена се наблюдава високо съдържание на манган и желязо във водите на язовир Ясна поляна - основен източник, задоволяващ питейно-битовите нужди на населението.

Натоварванията в резултат на антропогенната дейност, които могат да доведат водните тела **в риск** по отношение постигането и спазването на екологичните цели за добро състояние, определени в чл. 4 на РДВ се определят като **значими натоварвания**.

Въз основа на оценката на риска водните тела се класифицират в следните категории:

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- **Водни тела в риск** - за които е ясно без необходимост от по - нататъшно охарактеризиране или допълнителни мониторингови данни, че няма да постигнат екологичните цели в РДВ;
- **Водни тела, които е възможно да са в риск** - за които има вероятност да не постигнат екологичните цели в РДВ, но поради недостатъчно данни не може да се направи с достатъчна сигурност окончателна оценка. За тях са необходими допълнителни мониторингови данни за окончателната оценка;
- **Водни тела, които не са в риск** - за които е ясно без необходимост от по-нататъшно охарактеризиране или допълнителни мониторингови данни, че ще постигнат екологичните цели в РДВ.

Източниците на антропогенно въздействие и рискът за екологичното състояние на повърхностните водни тела в региона на Община Приморско, съгласно ПУРБ, са представени в *Таблица 47, Таблица 47, Таблица 48, Таблица 49 и Таблица 50.*

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 46.

Водно тяло	Код	Речен участък	Източник на замърсяване		Морфологични изменения		Оценка на риска/ фактори на риска
			Точкови източници	Дифузни източници на замърсяване	Морфологични изменения/ корекции	Морфологични изменения /малки язовири/	
Южно Черноморски реки	BG2IU200R004	р.Мехмедженска-от извор до вливане в р.Ропотамо	канализация с.Веселие ПСОВ Равна гора	-гори, пасища, неполивни ниви, преходни гори, урбанизирани територии -с битов характер - от населени места под 2000 е. ж. без канализационна мрежа и ПСОВ	-	Равна гора, Студена вода, Язлата	в риск органични в-ва, азот и фосфор
	BG2IU200R005	р. Ропотамо- от вливане на р.Мехмедженска до вливане в Черно море	няма	гори, неполивни ниви, други земеделски земи , блатата	-	Веселие	не в риск
	BG2IU200R006	р. Ропотамо -от извор до вливане в р.Мехмедженска	няма	-гори, пасища, неполивни ниви, други земеделски земи, урбанизирана територия, лозя; -с битов характер- от населено място под 2000 е. ж.без канализационна мрежа и ПСОВ	-	Ново Паничарево	в риск органични в-ва, азот и фосфор
	BG2IU400R010	р.Дяволска-от извор до вливане в яз. Ясна поляна	няма	гори, преходни гори	-	-	не в риск
	BG2IU400R012	р. Зеленковска- от извор до вливане в р.Дяволска	няма	гори, естествени ливади	-	-	не в риск
	BG2IU600R013	I Участък: р. Караагач-от извор до вливане в Черно море II Участък: р. Трионска-от извор до вливане в р.Караагач III Участък: р.Узунчаирска- от извор до вливане в р.Караагач	"ИФ ФАВОРИТ" ООД	гори, други земеделски земи, преходни гори, блатата	-	-	не в риск
няма			гори, преходни гори, естествени ливади	-	-		
ПСОВ Китен-Приморско			гори, преходни гори, естествени ливади, други земеделски земи	-	-		
Мандренски реки	BG2MA400R010	*р. Даръдере – от извор до вливане в р.Факийска	няма	-преходни гори, неполивни ниви, гори -с битов характер- от населено място под2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ	-		не в риск
река Велека	BG2VE400R1501	*р. Младежка - от извор до вливане в р.Велека	няма	-гори, пасища, агро-земеделски площи -с битов характер- от населено място под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ	-		не в риск

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 47. Източници на антропогенно въздействие върху повърхностни води, категория крайбрежни морски води

Водно тяло	Код	Източник на замърсяване		Оценка на риска/ фактори на риска
		Точкови източници	Дифузни източници на замърсяване	
н. Маслен нос- н. Корака	BG2BS000C1011	1.Канализационна мрежа на с. Черноморец 2.Канализационна мрежа на гр. Созопол 3."БДК Строй" ООД гр. Созопол 4."Ангела инвест" АД гр. Бургас(бетонен възел) 5.р. Ропотамо*, дерета и по-малки реки, вливащи се в крайбрежните води. 6.нерегламентирани зауствания от незаконни колектори 7.незаконни включвания в отводнителни колектори	н.д.	в риск влошени кислородни условия (разтворен кислород) и фосфати;
от н. Корака до устието на р. Резовска > 30 м	BG2BS000C1012	1.ПСОВ Лозенец 2.ПСОВ Царево 3.Канализационна мрежа на гр.Ахтопол; 4.ПСОВ(ЕПМ) с. Синеморец; 5.ПСОВ(ЕПМ) с. Варвара 6.р. Дяволска* 7.р. Караач*	от седименти-разглеждат се като възможен източник на вещества към водната фаза и седимента - алкилирани ПАУ и стироли; ДЕНР в най-високи концентрация	Вероятно в риск по амониев азот и кислородни условия (влошено състояние по БЕК фитопланктон)
от н. Корака до устието на р. Резовска > 30 м	BG2BS000C1112	8.р. Лисово дере 9.р. Велека 10.р. Резовска 11.р. Силистар 12. дерета и по-малки реки, вливащи се в крайбрежните води. 13.нерегламентирани зауствания от незаконни колектори 14.незаконни включвания в отводнителни колектори		Вероятно в риск по амониев азот и кислородни условия (влошено състояние по БЕК фитопланктон)

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 48.

Водно тяло	Код	Речен участък	Източник на замърсяване		Морфологични изменения		Оценка на риска/ фактори на риска
			Точкови източници	Дифузни източници на замърсяване	Морфологични изменения/ корекции	Морфологични изменения /малки язовири/	
Южно Черноморски реки	BG2IU200R004	р.Мехмедженска-от извор до вливане в р.Ропотамо	канализация в. Веселие ПСОВ Равна гора	-гори, пасища, неполивни ниви, преходни гори, урбанизирани територии -с битов характер - от населени места под 2000 е. ж. без канализационна мрежа и ПСОВ	-	Равна гора,Студена вода, Язлата	в риск органични в-ва, азот и фосфор
	BG2IU200R005	р. Ропотамо- от вливане на р.Мехмедженска довливане в Черно море	няма	гори, неполивни ниви, други земеделски земи , блата	-	Веселие	не в риск
	BG2IU200R006	р. Ропотамо -от извор до вливане в р.Мехмедженска	няма	-гори, пасища, неполивни ниви, други земеделски земи, урбанизирана територия, лозя; -с битов характер- от населено място под 2000 е. ж.без канализационна мрежа и ПСОВ	-	Ново Паничарево	в риск органични в-ва, азот и фосфор
	BG2IU400R010	р.Дяволска-от извор до вливане в яз. Ясна поляна	няма	гори, преходни гори	-	-	не в риск
	BG2IU400R012	р. Зеленковска- от извор до вливане в р.Дяволска	няма	гори, естествени ливади	-	-	не в риск
	BG2IU600R013	I Участък: р. Караагач-от извор до вливане в Черно море II Участък: р. Трионска-от извор до вливане в р. Караагач III Участък: р. Узунчаирска- от извор до вливане в р.Караагач	„ИФ ФАВОРИТ“ ООД няма	гори, други земеделски земи, преходни гори, блата гори, преходни гори, естествени ливади	- -	- -	не в риск
Мандренски реки	BG2MA400R010	*р. Даръдере – от извор до вливане в р.Факийска	няма	-преходни гори, неполивни ниви, гори -с битов характер- от населено място под2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ	-		не в риск
река Велека	BG2VE400R1501	*р. Младежка - от извор до вливане в р.Велека	няма	-гори, пасища, агро-земеделски площи -с битов характер- от населено място под 2000 е.ж. без канализационна мрежа и ПСОВ	-		не в риск

*Водни тела извън територията на ОУП , на които могат да бъдат реализирани съоръжения за водоснабдяване

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 49. Източници на антропогенно въздействие върху повърхностни води, категория Езера (преходни води)

Водно тяло	Код	Речен участък	Източник на замърсяване		Морфологични изменения		Оценка на риска/ фактори на риска
			Точкови източници	Дифузни източници на замърсяване	Морфологични изменения/ корекции	Морфологични изменения /малки язовири/	
Южно Черноморски реки	BG2IU200L007	ез.Стамаполу	няма	-гори, преходни горско-храстови масиви, блата, пясъци	-	-	Вероятно в риск Робци
	BG2IU200L017	ез.Алепу	ПСОВ в.с. "Дюни" -Дюни" АД гр. Созопол	-насища, гори, мочурища, пясъци	-	-	В риск органични в-ва, азот и фосфор
	BG2IU200L018	ез.Дяволско блато	няма	- естествени ливади, блата	-	-	Вероятно в риск органични в-ва, азот и фосфор

Таблица 50. Източници на антропогенно въздействие върху повърхностни води, категория СМВТ реки

Водно тяло	Код	Речен участък	Източник на замърсяване		Морфологични изменения		Оценка на риска/ фактори на риска
			Точкови източници	Дифузни източници на замърсяване	Морфологични изменения/ корекции	Морфологични изменения /малки язовири/	
Южно Черноморски реки	BG2IU400R008	р.Дяволска след яз.Ясна поляна до вливане в Черно море	"Албена" АД- "Летателна площадка Приморско"	-гори, неполивни ниви, други земеделски земи, блата - с битов характер- от населено място под 2000 е. ж. без канализационна мрежа и ПСОВ	Коригиран участък- над 80 % (L≈10,7 км	-	не в риск

Таблица 51. Източници на антропогенно въздействие върху повърхностни води, категория СМВТ- езера и реки, типологизирани като езера

Водно тяло	Код	Речен участък	Източник на замърсяване		Морфологични изменения		Оценка на риска/ фактори на риска
			Точкови източници	Дифузни източници на замърсяване	Морфологични изменения/ корекции	Морфологични изменения /малки язовири/	
Южно Черноморски реки	BG2IU400L011	яз. Ясна поляна	няма	-гори, преходни гори	Трансформация от линеен в площен обект с регулация на оттока	-	не в риск

2.2.4.6.1. Определяне на екологичното и химично състояние на повърхностните води - реки и езера

Рамковата директива за водите изисква Държавите-членки да определят състоянието –екологично и химично, на всяко водно тяло. По-ниската от двете оценки определя оценката на общото състояние на водното тяло.

2.2.4.6.2. Екологично състояние

Екологичното състояние на повърхностните водни тела в Черноморския басейнов район се оценява съобразно разработените при изготвянето на ПУРБ типово специфични референтни условия и класификационна система за биологичните елементи за качество, и поддържащите ги основни физико-химични елементи за качество за всяка от категориите повърхностни води - реки, езера, преходни води и крайбрежни морски води.

При силно модифицираните и изкуствените водни тела вместо екологично състояние се определя екологичен потенциал (ЕП), като най-високата степен е „добър ЕП“.

Класификацията на екологичното състояние включва:

- Състоянието на биологичните елементи за качество-макробезгръбначни, риби, макрофити, фитобентос и фитопланктон (за езерата);
- Концентрациите на основните физико-химични елементи, подкрепящи биологичните и на специфичните замърсители ФХЕК - за разграничаване на отлично, добро и умерено състояние;
- Състоянието на хидроморфологичните елементи за качество -за разграничаване на отлично от добро състояние.

Общите изисквания за оценка на екологичното състояние на повърхностните води са регламентирани с *Наредба № Н-4 за характеризиране на повърхностните води*, транспонираща РДВ. Класификационните системи за оценка на екологичното състояние на повърхностните води и стандартите за качество за специфичните замърсители са определени съответно с приложения 6 и 7 на наредбата.

В България липсва утвърдена методика за оценка на хидроморфологичните елементи за качество, поради което състоянието на химичните /ХМ/ елементи по данни от извършен мониторинг се определя по експертна преценка. Отлично състояние се определя, когато не се наблюдават или са налице незначителни отклонения от естествените условия. Във всички останали случаи състоянието се определя като добро.

Класифицирането на екологичното състояние на водните тела е извършено съгласно по-лошата от стойностите на резултатите по наблюдаваните биологични и физико - химични елементи за качество, в съответствие с Приложение V, 1.4.2. на РДВ и чл. 18, ал. 1 на Наредба №1/2011 г. за мониторинг на водите.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Използвана е адаптирана скала за оценка в пет степени съгласно изискването на РДВ: много добро, добро, умерено, лошо и много лошо, които се изобразяват с показаните в таблицата цветове:

ЕКОЛОГИЧНО СЪСТОЯНИЕ				
много добро	добро	умерено	лошо	много лошо

При проведения през 2011, 2012 и 2013 години мониторинг не се наблюдава подобряване на екологичното състояние на водите в Община Приморско.

Констатирано е *влошаване* по отношение на някои показатели както следва:

2011 г.

Екологично състояние :

- водно тяло-BG2IU200R005 (р. Ропотамо - с. Веселие) - *влошава се състоянието* по общ фосфор и фосфати.

2012 г.

Екологично състояние:

- водно тяло (BG2IU200R004) (р. Мехмечкьойска - устие. Наблюдава се *влошаване на състоянието до лошо* по показателите амониев и нитритен азот;
- Регистрирани са високи стойности за манган (разтворен)са получени за 5 бр. водни тела: BG2IU200R006 (р. Ропотамо – с. Веселие), BG2IU200R004 (р. Мехмечкьойска - устие), BG2IU400R008 (р. Дяволска - 5 км. преди Приморско), BG2IU600R013 (р. Караач – устие) и BG2IU200L017 (Алепу).

2013 г.

Екологично състояние:

- Водно тяло **BG2IU200R004** (р. Мехмедженска - от извор до вливане в р.Ропотамо)- влошено състояние по БЕК макрозообентос и лошо състояние по макрофити и фитобентос;
- Превияшаване на средногодишната стойност на стандарта за качество за разтворен манган са получени за водни тела: **BG2IU200R005** (р. Ропотамо - с. Веселие), **BG2IU600R013** (р. Караач-устие), **BG2IU200L017** (Алепу), **BG2IU400L011** (яз. Ясна поляна), **BG2IU200L007** (Стамополу) и **BG2IU600L018**. (Дяволско блато);
- Превияшаване на средногодишната стойност на стандарта за качество за разтворено желязо е констатирано за 3 водни тела: **BG2IU200L017** (Алепу), **BG2IU200L007** (Стамополу) и **BG2IU600L018** (Дяволско блато).

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

За проведения през 2014 г мониторинг е необходимо да се отбележи следното :

Екологично състояние

Екологичното състояние на повърхностните водни тела през 2014 г. е оценено съобразно утвърдените класификационна система и стандарти за качество (СКОС) за специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 / 14. 09. 2012 г.(изм. ДВ, бр. 79. / 23. 09. 2014 г.) за характеризирание на повърхностните води.

Това обуславя някои различия в сравнение с оценките до 2012 г. включително, свързани с:

- Въвеждане на 3-степенна скала за оценка за поддържащите основни физико-химични елементи за качество-от отлично до умерено състояние.

- Въвеждане на СКОС за специфичните замърсители и отпадането на нормите, регламентирани с Наредба № 7 / 1986 г. за показатели и норми за определяне на качеството на течащите повърхностни води.

При оценката на екологичното състояние е приложен подхода, съгласно Раздел 2 на Ръководство № 13 „Общ подход към класификацията на екологичния статус и екологичния потенциал“ към РДВ.

В резултат на горепосочените изменения общата оценка на състоянието за някои повърхностни водни тела е различна в сравнение с предходните години, без това да е свързано с реални промени в концентрациите на наблюдаваните физико-химични показатели.

Наблюдаваните промени в речния басейн са както следва:

- Подобряване на състоянието - в 3 водни тела:

- BG2IU400R012 (р. Зеленковска - от извор до вливане в р. Дяволска) - подобряване на състоянието на тялото до отлично в резултат на данните от ФХЕК.
- BG2IU600R013 (р. Караач - устие), - подобряване на състоянието на тялото до добро в резултат на данни за добро състояние на фитобентос за 2014 г.
- BG2IU400L011 (яз. Ясна поляна) - подобряване на състоянието на тялото до добро в резултат на данните от ФХЕК.

- Влошаване - във водно тяло BG2IU200L007 (Стамополу) по данни от показател Хлорофил А.

- Превишаване на средногодишната стойност на стандарта за качество за разтворен манган и разтворено желязо са получени за BG2IU200L017 (Алепу).

Превишаване на средногодишната стойност на стандарта за качество за разтворен манган е получен и за водно тяло BG2IU600L018(Дяволско блато).

2015 г.

Превишенията на стандартите за качество за специфични замърсители през 2015 г., съгласно Наредба № Н-4/ 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води, са регистрирани както следва:

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- за разтворен манган в пункт Дяволско блато;
- за разтворено желязо в 3 пункта - ез. Алепу, ез. Стамополу и Дяволско блато.

Изводи:

Констатираното влошено състояние по физико-химични елементи за качество е обусловено от следните фактори:

- замърсяване с минерални форми на азот и фосфор от дифузни източници (земеделски практики);
- евтрофикационни процеси, съпроводени с ежегодни цъфтежи на фитопланктон (Бургаско езеро);
- непостоянен речен отток, съчетан със замърсяване от населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ.

2.2.4.6.3. Химично състояние

Химичното състояние на повърхностните водни тела се оценява в два класа- „добро” и „лошо”, които се изобразяват на картите със син и червен цвят. „Добро химично състояние” е състоянието, при което средногодишната стойност (СГС) на замърсителите не превишава стандартите за качество на околната среда (СКОС). Тези водни тела, в които резултатите за всички приоритетни вещества отговарят на химичните стандарти за качество са в добро състояние, а водните тела в които има резултати над съответните определени стойности са в лошо състояние.

От анализирани приоритетни вещества през 2014 г., съгласно действащата програма за мониторинг, няма установени превишения на СГС-СКОС в пунктовете в басейна на Южнобургаски реки.

Химично състояние	
Добро	Лошо

Оценка на химично състояние на водните тела в Община Приморско , съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г.

Химичното състояние, в настоящата актуализация на ПУРБ, е определено чрез оценяване на съответствието със стандартите качество за приоритетните вещества и някои други замърсители, които са определени в Директива 2008/105/ЕС, както постановява Директива 2013/39/ЕС за изменение и допълнение на РДВ и Директива 2008/105/ЕС.

Изключение е направено само за нафтадена за крайбрежните морски води, за който е Директива 2013/39/ЕС е въведен по-либерален стандарт за качество.

Химичното състояние е оценено като добро или лошо. Когато химичното състояние на едно повърхностно водно тяло е постигнало съответствие със стандартите за качество на околната среда, то е определено като постигащо добро химично състояние. В противен случай водното тяло е определено в лошо състояние. За водните тела, за които липсват данни от мониторинг, химичното състояние е определено като неизвестно. (Протокол от работна среща на група Химични аспекти, проведена на 01.07.2015 г., гр. София)

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Към момента на извършване на оценката на химичното състояние няма изготвена и одобрена национална методика за оценката на химичното състояние за повърхностните води.

Такава ще бъде изготвена като резултат от обществената поръчка с предмет „Проучване и оценка на химичното състояние на повърхностни води“, съгласно договор № Д –30 –106 / 12.09.2014 г. на МОСВ и Консорциум АКВА-ЕНВ с краен срок 12.02.2016 г.

При оценката на химичното състояние са използвани първоначално определените фоновы стойности за четирите метала, получени като резултат по горепосочената поръчка, и е приложена одобрена „Методология за начина на ползване на определените фоновы концентрации при оценка на екологичното и химично състояние на повърхностни водни тела“

За целите на оценката са използвани и резултатите от мониторинга на водите, които не отговарят на изискването на Директива 2009/60/ЕС за определяне на техническите спецификации за химически анализ и мониторинг на състоянието на водите, респ. на чл. 84 от Наредба 1/11.04.2011 г. за мониторинг на водите, като е приложен одобрения „Подход за използване резултатите, под границата на количествено определяне на метода на анализ, неотговарящи на изискването на Директива 2009/90/ЕО (чл.84 от Наредба 1/11.04.2011 за мониторинг на водите)(като част от Подхода за класификация на химичното състояние на повърхностните води)“. За водни тела без данни от мониторинг е приложен разработен „Начин за оценка на химичното състояние без данни от мониторинг“.

За определяне на достоверността на оценката на химичното състояние е използвана одобрената „Методика за определяне ниво на достоверност на оценката на екологичното и химичното състояние“.

Обобщена оценка на състоянието на повърхностните води , съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г.

1. Лошо и много лошо състояние на повърхностните води от категории реки, езера и преходни води е обусловено от следните фактори:

- замърсяване с органични вещества, азот и фосфор от населени места;
- непостоянен речен отток, съчетан със замърсяване от населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ;
- замърсяване с азот, фосфор, желязо, манган, алуминий и хром от индустриални източници;
- замърсяване с минерални форми на азот и фосфор от дифузни източници (зеделски практики);
- еутрофикационни процеси, съпроводени с ежегодни цъфтежи на фитопланктон

2. Влошеното (умерено /лошо) състояние на категория крайбрежни води е обусловено от следните фактори:

- морски заливи с недостатъчен водообмен с открити води;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

-натиск от наземни антропогенни източници (пристанищна дейност, туризъм, зауствания на ПСОВ над 10000 е.ж., канализационни мрежи на населени места без осигурено пречистване на отпадъчните води, зауствания от индустриални обекти);

-водообмен със съседни водни тела, подложени на значително антропогенно въздействие от пристанищна дейност, туризъм, зауствания на отпадъчни води от ПСОВ на населени места над 10000 е.ж.;

-индиректно въздействие от речните води, вливащи се в крайбрежните водни тела, явяващи се едновременно точков и дифузен източник на натиск;

-въздействие от локални точкови и дифузни източници в крайбрежната зона;

-дифузно замърсяване от депониране на драгирани седименти от крайбрежните езера и подстъпите към тях;

-вероятно дифузно замърсяване от атмосферата (все още недобре проучен вид натиск);

-натиск от морско-базирани дейности като корабния трафик;

-натиск от риболовни дейности, главно тралиране в крайбрежната зона;

-влошено състояние на морската околна среда, дължащо се на естествени процеси, обусловени от индиректното влияние на р. Дунав;

-неподходящо разполагане на пунктовете за мониторинг на отделните БЕК (в новата програма за мониторинг местоположението на пунктовете за прецизирани спрямо актуализираните граници на водните тела на база на типа субстрат, дълбочината и вълновата експозиция).

В *Таблица 52* е представена Оценка на екологичното и химичното състояние на повърхностните водни тела на територията на Черноморски район за басейново управление на територията на Община Приморско, съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 52. Оценка на екологичното и химичното състояние на повърхностните водни тела - реки и езера на територията на Черноморски район за басейново управление на територията на Община Приморско, съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г.

Код на ПВТ	Име на повърхностното водно тяло	Категория по хидроморфологични характеристики	Тип	Код на Типа	Код на Подтипа	Категория на ПВТ	Обща оценка на екологичното състояние / потенциал	Химична оценка на състоянието - приоритетни вещества	Показатели, влошаващи състоянието
BG2IU200L017	ез. Алепу	естествено	ЧМ слабосолени езера и блата	L8	-	Езеро	умерено	няма данни	Рибн, ФП, БПК, разт.О ₂ , N-NH ₄ , Електропроводимост, P-PO ₄ , P-total
BG2IU200L019	ез. Аркутино	естествено	Крайречни езера и блата в екорегиион 12	L5	-	Езеро	лошо	няма данни	МЗБ, ФП
BG2IU200R006	р. Ропотамо- от извор до вливане на р. Мехмедженска	естествено	Малки и средни ЧМ реки	R11	-	река	умерено	няма данни	МЗБ
BG2IU200R005	р. Ропотамо- от вливане на р. Мехмедженска до вливане в Черно море	естествено	Малки и средни ЧМ реки	R11	-	река	добро	няма данни	-
BG2IU200R004	р. Мехмедженска от извор до вливане в р. Ропотамо	естествено	Малки и средни ЧМ реки	R11	-	река	лошо	няма данни	МЗБ, ФБ, N-NO ₂ , P-PO ₄ , P-total
BG2IU200L007	Стамаполу	естествено	ЧМ слабосолени езера и блата	L8	-	Езеро	много лошо	няма данни	МЗБ, Рибн, ФП, БПК, Електропроводимост, разт. О ₂ , N-NH ₄ , P-PO ₄ , P-total
BG2IU600L018	Дяволско блато	естествено	ЧМ слабосолени езера и блата	L8	-	Езеро	умерено	няма данни	ФП, БПК, Електропроводимост, разт. О ₂ , N-NH ₄ , P-PO ₄ , P-total
BG2IU400R010	р. Дяволска - от извор до вливане в яз. Ясна поляна	естествено	Полупланински реки в екорегиион 12	R4	-	река	добро	няма данни	-
BG2IU400L011	яз. Ясна поляна	СМВТ	Средни и малки полупланински язовири	L8	-	Езеро	добро	няма данни	-
BG2IU400R008	р. Дяволска след яз. Ясна поляна до вливане в Черно море	естествено	Малки и средни ЧМ реки	R11	-	река	добро	няма данни	-
BG2IU400R012	р. Зеленковска - от извор до вливане в р. Дяволска	естествено	Малки и средни ЧМ реки	R11	-	река	отлично	няма данни	-
BG2IU600R013	I Участък: р. Караагач - от извор до вливане в Черно море II Участък: р. Трионска - от извор до вливане в р. Караагач	естествено	Малки и средни ЧМ реки	R11	-	река	добро	няма данни	-
BG2MA400R010	*р. Даръдере – от извор до вливане в р. Факийска	естествено	Малки и средни ЧМ реки	R11	-	река	добро	няма данни	-
BG2VE400R1501	*р. Младежка - от извор до вливане в р. Велека	естествено	Полупланински реки в екорегиион 12	R4	-	река	добро	няма данни	-
BG2BS000C1011	от н. Маслен нос до н. Корака	естествено	умерено изложен; плитък; смесен (скала, пясък, твърди седименти)	CW5	CW5.2	крайбрежни води	лошо	Неизвестно	МЗБ, ФП, кислородни условия (разтворен О ₂)

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

BG2BS000C1012	т н. Корака до устието на р. Резовска < 30м	естествено	силно изложен; плитък; смесен (скала, пясък, твърди седименти)	CW3	CW3.3	крайбрежни води	добро	Неизвестно	-
BG2BS000C1112	от н. Корака до устието на р. Резовска > 30м	естествено	силно изложен; междинен; (скала, пясък, твърди седименти)	CW7	-	крайбрежни води	добро	Неизвестно	-

*Водни тела извън територията на ОУП, на които могат да бъдат реализирани съоръжения за перспективно водоснабдяване

2.2.4.6.4. Качествена характеристика на граничещите с Община Приморско крайбрежни морски води

Екологично състояние на крайбрежните морски води

Оценката на екологичното състояние на крайбрежните водни тела при актуализацията на ПУРБ е извършена на база на данните от проведения биологичен, физико – химичен и химичен мониторинг за периода 2010 - 2014 г. за всеки отделен пункт, и неговото отнасяне към новите граници на водните тела.

Към настоящия момент все още няма официално утвърдена методика за оценка на състоянието по хидроморфологични елементи за качество на крайбрежните морски води.

При актуализацията на въздействието върху крайбрежните води са взети предвид и данните от проведения здравен контрол, включващ мониторинг съгласно Наредба №11 / 25. 02. 2002 г. за качество на водите за къпане (транспонираща Директива 76/160/ЕИО и действаща до 2014 г., класифициране на зоните за всеки сезон) и Наредба № 5 от 30.05.2008 г. за управление качеството на водите за къпане (транспонираща Директива 2006/7/ЕО) и извършената категоризация на крайбрежните зони за къпане.

За тези тела, в границите на които липсват пунктове за мониторинг, беше взето състоянието на най-близко разположените пунктове от съседното тяло/тела, (както и е взето предвид състоянието на старото водно тяло/тела, ако новите тела са бил и част от едно общо).

За тези тела са планирани нови пунктове за наблюдение, като информацията за състоянието по отделните елементи за наблюдение ще бъде прецизирана на база на проведения мониторинг през 2015 г. и 2016 г. и ще бъде отразено в крайният вариант на ПУРБ.

Съгласно Заповед № РД-182/ 26.02.2013 г. е извършен следният мониторинг на крайбрежните морски води:

Биологични елементи за качество

- макрозообентос (един път годишно), макрофитобентос (един път годишно) и фитопланктон (два пъти годишно) и незадължителен БЕК зоопланктон - 4 пъти годишно.

Физико-химични елементи за качество

- поддържащи физикохимични елементи за качество;
- 18 бр. специфични замърсители;
- 15 бр. приоритетни вещества.

Хидроморфологични елементи за качество - скорост и посока на доминиращите течения, вълнова експозиция, дълбочина, дънен субстрат.

Мониторингът на крайбрежните морски води през 2014 г., както и оценката на екологичното състояние са извършени от Институт по океанология - БАН, съгласно

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Споразумение № Д-33-14 / 27.05.2014 г. между МОСВ и Института в изпълнение на чл. 171, ал. 2, т. 3 от Закона за водите.

Класифицирането на екологичното състояние на водните тела през 2014 г. е извършено на база на резултатите по наблюдаваните биологични и физико-химични елементи за качество, в съответствие с Приложение V, 1.4.2. на РДВ и чл. 18, ал. 1 на Наредба № 1 / 2011 г.

През 2013 г. е извършен мониторинг на хидроморфологичните елементи за качество на морските води. Изследвани са следните хидроморфологични параметри: дълбочина, посока и скорост на доминиращите течения, субстрат на морското дъно и вълнова експозиция.

Оценка на състоянието по хидроморфологични елементи за качество все още не се извършва, поради липса на разработена методика.

Въпреки това, резултатите от проведените обследвания са използвани за актуализиране на типологията на крайбрежните морски води, като част от дейностите по актуализацията на ПУРБ. Резултатите от този важен етап, необходим за постигане на по-обективна и обоснована оценка на екологичното състояние вече се използват и в процеса на интеркалибрация относно крайбрежните морски води.

През 2014г. е извършен мониторинг на приоритетни вещества и специфични замърсители в морските води.

Резултатите от проведените проучвания са представени по-долу.

През 2014г. е извършен мониторинг на приоритетни вещества и специфични замърсители в морските води.

Резултатите от проведените проучвания са представени по-долу.

Оценката на химичното състояние за крайбрежните води се извършва съгласно СГС-СКОС на приоритетните вещества, установени с Директива 2008/105/ЕС, транспонирана в българското законодателство с Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители (ДВ, бр. № 88/2010 г.).

Химичното състояние на крайбрежните води се оценява в два класа - добро и непостигащо добро. „Добро химично състояние” е това, при което средногодишната стойност (СГС) на замърсителите не превишава стандартите за качество на околната среда (СКОС).

Поради проведен мониторинг на приоритетните вещества и специфичните замърсители само за два месеца през 2014 г. (ноември и декември), оценка на химичното състояние на крайбрежните морски води не може да бъде извършена. Това може да се извърши след пълното изпълнение на химичния мониторинг с необходимата честота съгласно изискванията на РДВ и след натрупване на данни с качество, което да е в

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

съответствие с изискванията на Директива 2009/90/ЕС, специфицираща минималните критерии за качеството на данните, транспонирана в Наредба № 1/2011 г. за мониторинг на водите.

По-долу е представена оценката на състоянието по отделните елементи за качество за всяко водно тяло за 2014 г., както и за сравнение - информация за периода 2010 - 2013 г.

А. Водно тяло „от н. Акин - н. Корака” с код BG2BS000C011

Биологични елементи за качество

Таблица 53.

Година	Станция	IBI	TRIX	Екологично състояние на ВТ BG2BS000C011
2010	Созопол	0,53		умерено
2011	Созопол	0,57		умерено
2012	Созопол	0,52	4,4	умерено
2013	Созопол	0,60	5,0	умерено

Оценката на екологичното състояние по БЕК фитопланктон е извършена въз основа на интегрираната оценка IBI, като се отчитат и следните индекси:

- Индекс на видово разнообразие на Menhinick (1964) ;
- Индекс на изравненост на Шелдън (Sheldon, 1969) ;
- Индекс на Шанън - Уивър (Shannon - Weaver): H'
- трофичният индекс TRIХ, за който индекс ниските нива съответстват на относително ниски стойности на хлорофил „а” и биогенни.

Таблица 54.

Година	Станция	H'	АМВІ	М-АМВІ	Екологично състояние на ВТ BG2BS000C011
2011	Созопол	2.4	2.257	0.56	добро
2012	Созопол	2.49	2.58	0.39	умерено
2013	Созопол	1.84	4.39	0.20	лошо

Крайната оценка на екологичното състояние по БЕК макрозообентос е извършена въз основа на многомерният индекс М-АМВІ, като се отчитат и следните индекси:

- Морски биотичен индекс АМВІ;
- Индекс на видовото богатство S (бр. на видовете);
- Индекс на Шанън-Уивър (Shannon - Weaver, видово разнообразие): H' .

Наблюдава се трайна тенденция на влошаване на състоянието по БЕК макрозообентос до лошо, докато състоянието на фитопланктона остава трайно в умерено състояние за периода на прилагане на ПУРБ.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 55.

Година	Станция	ЕІ индекс	H'	Екологично състояние на пункта	Състояние на водното тяло BG2BS000C011
2011	Созопол	5,4	25,6	умерено	умерено
2012	Созопол	8,95	0,895	много добро	много добро
2012	Нос Св. Агалина	8,21	0,821	много добро	
2013	Созопол	8,75		много добро	много добро
2013	Нос Св. Агалина	7,68		добро	

Оценката на екологичното състояние по показател макрофитобентос е извършена въз основа на индекса за екологична оценка (Ecological Index, EI) и индекс на Shannon-Weaver: H'(до 2011г.), след което оценката се извършва само по екологичният индекс (EI) на принципа „one out - all out“.

Различните тенденции в състоянието на МЕК макрофити в сравнение с останалите БЕК може да се обясни с това, че са обследвани различни хабитати във водното тяло и от друга страна със значителната естествена пространствена вариабилност на макрофитите.

Зоопланктон

Станция Созопол се характеризира през пролетта със занижена биомаса, което корелира с доброто количествено развитие на Ноктилука. За съобществото през септември е подчертано, че обхваща прехода от лято към есен, когато видовото богатство е значително - 24 вида (представители на топлолюбивия и студенолюбивия комплекс), изравнеността между видовете е над 0,5. Въпреки, че биомасата попада в границите на лошо състояние, приведените доказателства допринасят за формирането на оценка, отговаряща на „умерено“ състояние на водното тяло.

Таблица 56.

месец	Мезозоопланктон (мг.м ⁻³)	H'	N.scintillans (мг.м ⁻³)	M.leidy (мг.м ⁻³)	Екологично състояние
Юни	36.93	1.67	290.08	0	лошо
Август	601.93	2.41	0	0.737	умерено
Септември	123.57	2.84	0	0.174	умерено
Ноември	87.46	1.97	22.14	1.704	умерено
Екологично състояние	умерено				

Физикохимични елементи за качество- пункт Созопол

Данните от проведения мониторинг през 2013 г. показват подобряване на състоянието по фосфати и добро състояние по останалите ФХЕК.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Екологично състояние на водно тяло BG2BS000C011 за 2013 г.: ЛОШО.

През 2014 г. във ВТ BG2BS000C011 не е извършван мониторинг по биологични и физикохимични елементи за качество, поради което състоянието му не може да бъде определено.

Екологично състояние на водно тяло BG2BS000C011 за 2014 г.: НЕ Е ОПРЕДЕЛЯНО.

В.Зони за къпане

Във водното тяло са определени 10 зони за къпане (Черноморец - централен плаж, Черноморец - южен плаж, къмпинг „Градина“, къмпинг „Златна рибка“, Созопол - централен плаж, Созопол - плаж „Харманите“, къмпинг „Смокиня“, „в.с.Дюни“, „в.с. Дюни - юг“, „плаж Аркутино“), от които само една попада в Община Приморско.

Зона за къпане „Плаж "Аркутино" с идентификация (ID) BG3412167800002031

В района на плажа и зоната за къпане няма регистрирани канализационни зауствания на ВиК оператори и индивидуални зауствания.

Отпадъчните води от изградената жилищна група „Нос Хумата“ се отвеждат към локална пречиствателна станция за отпадъчни води (ЛПСОВ). Станцията е с биологично стъпало на пречистване (тип SBR) и има реализирано дълбоководно заустване на отпадъчните води на разстояние една морска миля в Черно море.

Отпадъчните води от изградените хотелски и курортни сгради, разположени близо до зоната за къпане, се събират в безотточни резервоари или локални пречиствателни станции за отпадъчни води (ЛПСОВ). Със специализиран транспорт отпадъчните води от тези съоръжения се извозват до ПСОВ за последваща обработка.

В района на плажа и зоната за къпане няма регистрирани зауствания на дъждовна канализация.

Битовите отпадъци от плажа и курортната зона се събират в контейнери, които се извозват периодично и не повлияват качествата на водите за къпане в зоната.

Югоизточно от плажа и зоната за къпане е устието на река „Ропотамо“, която събира водите от териториите през които преминава - планински и горски терени, ливади и обработваеми земи.

Влияние върху качеството на водите в зоната за къпане може да окаже строителството на обекти, генериращи отпадъчни води, без да е съобразено изграждането на съоръжения за отвеждане, пречистване и заустване на отпадъчните води. Влияние може да окаже и водата, която се влива от река „Ропотамо“ в Черно море при условие, че същата е замърсена преди това.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

За да се предотврати възможно замърсяване е необходимо да не се разрешава в района строителство на нови, разширение или модернизация на обекти, генериращи отпадъчни води, без да има съоръжения за отвеждане, пречистване и заустване на отпадъчните води.

Качеството на водите на река „Ропотамо“ се контролира при с. Веселие, община Приморско в пункт (с код BG2IU00291MS003), който отстои на около 20 км от устието ѝ.

Микробиологично замърсяване

Чистотата на водите за къпане се следят от РЗИ-Бургас, съгласно регламента - Наредба №11 от 25.02.2002 г. за качеството на водите за къпане. Следят се микробиологичните показатели за коли форми и патогенни организми, физични и химични показатели в съответствие с Приложение към чл.8, ал.1 от Наредба №11 на МЗ и МОСВ. Заключение за годността на водата се дава след обработката на резултатите при посочените в Наредбата проценти в съответствие с нормативните изисквания при различните показатели.

Докладите на РЗИ-Бургас за периода 2010-2014 г. не показват отклонения от задължителните норми, съгласно Наредба № 5 от 30.05.2008 г.

Таблица 57. Качество на водите за къпане

В. Водно тяло „от н. Корака до р. Резовска“ с код BG2BS000C012

Биологични елементи за качество.

БЕК Фитопланктон

Таблица 58.

Година	Станция	IBI	TRIX	Екологично състояние в отделните пунктове	Екологично състояние на ВТ BG2BS000C012
2010	Варвара				умерено

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

2010	Велека	0,6		умерено	умерено
2011	Варвара	0,62		умерено	
2011	Велека	0,62		умерено	умерено
2012	Варвара	0,52	4,6	умерено	
2012	Велека	0,54	4,5	умерено	добро
2013	Варвара	0,64	4,7	добро	
2013	Велека	0,65	4,6	добро	умерено
2014	Велека	0,52	4,7	умерено	

След подобряване на състоянието на ВТ BG2BS000C012 през 2013 г., през 2014 г. стойността на интегрираният биотичен индекс е в границите на умереното състояние, поради което състоянието на ВТ BG2BS000C012 е „умерено“.

БЕК Макрозообентос

Таблица 59. Макрозообентос

Година	Станция	H'	AMBI	M-AMBI	Екологично състояние в отделните пунктове	Екологично състояние на ВТ BG2BS000C012
2011	Варвара	4.06	1.513	0.84	добро	добро
2011	Велека	3.71	2.04	0.78	добро	
2012	Варвара	2.19	3.1	0.27	лошо	лошо
2012	Велека	3.56	2.27	0.65	добро	
2013	Варвара	3.46	3.31	0.55	добро	добро
2013	Велека	3.53	2.91	0.62	добро	
2014	Велека	3.72	2.79	0.72	добро	добро

Крайната оценка за водното тяло по БЕК макрозообентос е добро екологично състояние. Състоянието по M-AMBI показва подобряване от лошо за 2012 г. до добро през 2013 г. Станция Велека поддържа доброто си състояние.

През 2014 г. се наблюдава високо видовото богатство (до 39 вида на проба) и въпреки числово доминиране на толерантния вид *Prionospio cirrifera* (III), присъствието на голям брой чувствителни видове като *Calyptraea chinensis*(I), *Papillicardium papillosum*(I), *Parvicardium exiguum*(I), *Megamphopus cornutus*(I) определя състоянието на водното тяло в „добро“.

БЕК Макрофитобентос

Таблица 60. Макрофитобентос

Година	Станция	EI индекс	H'	Екологично състояние на пункта	Състояние на водното тяло BG2BS000C012
2011	Варвара	10	18.55	отлично	отлично
2011	Велека	9.6	23.9	отлично	
2012	Царево (Арапя)	9.15		отлично	
2012	Варвара	9.22		отлично	
2012	Синеморец 1	9.02		отлично	
2013	Варвара	9.67		отлично	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

2013	Св.Параскева	9.53		отлично
2013	Царево (Арапя)	9.49		отлично
2013	Бутамята	9.56		отлично
2013	Резово	9.64		отлично
2014	Синеморец	9.3		отлично

За периода 2011-2014 г. състоянието на водното тяло по БЕК макрофитобентос не се променя и е определено като **отлично**.

Физикохимични елементи за качество - пунктове срещу Варвара и Велека

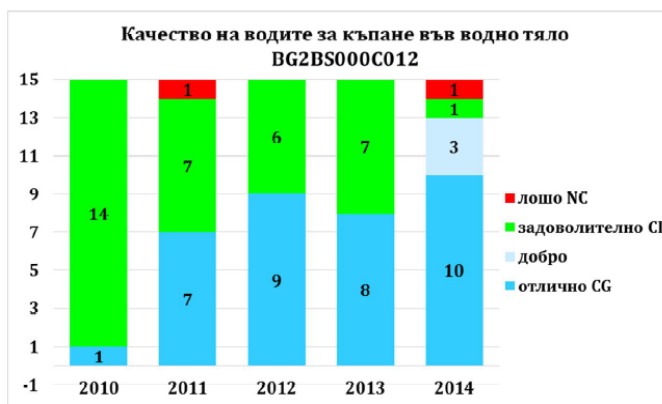
Наблюдава се подобряване на състоянието по фосфати от умерено (2012 г.) до много добро (2013 г.). Добро състояние по останалите физикохимични елементи за качество.

Състоянието на водно тяло BG2BS000C012 по физикохимични елементи за качество през 2014 г.: „добро“.

Микробиологично замърсяване

Микробиологично замърсяване-във водното тяло са определени 15 зони за къпане („Приморско-северен плаж“, „Приморско-южен плаж“, „Международен младежки център“, „Китен-северен плаж“, „Китен-южен плаж“, „Къмпинг юг“, „Лозенец - централен плаж“, „Къмпинг „Оазис“, „Плаж“ „Арапя“, „Попски плаж“, „Царево-централен плаж“, „Къмпинг“ „Нестинарка“, „Ахтопол -централен плаж“, „плаж Бутамята“, „Силистар“).

Таблица 61. Качество на водите за къпане

Екологично състояние на водно тяло BG2BS000C012 за 2013 г.: УМЕРЕНО.

Зони за къпане

➤ Зона за къпане „Северен плаж гр. Приморско“ с идентификация (ID) на водите за къпане BG3412758356002032

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Към зоната за къпане са прилежащи следните плажни ивици: *Плаж „Стамополу - Перла”, Северен плаж гр. Приморско и „Плаж - Приморско - централен”.*

В района на плажовете и зоната за къпане няма регистрирани канализационни зауствания на ВИК оператори и индивидуални зауствания. Отпадъчните води от жилищните и курортните сгради, разположени близо до зоната за къпане, се отвеждат в централната канализация на гр. Приморско и се тласкат към пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) „Китен - Приморско”.

В района на плажа и зоната за къпане няма регистрирани зауствания на дъждовна канализация. Сама по себе си дъждовната вода не крие риск от замърсяване на водите за къпане.

Битовите отпадъци от плажа и курортната зона се събират в контейнери, които се извозват периодично и не повлияват качествата на водите за къпане в зоната.

В района на плажовете и зоната за къпане няма устия на реки.

В средата на плаж „Стамополу - Перла” има дере, което свързва езерото „Стамополу” с Черно море. Няма директно вливане (заустване) на водата, същата попива в пясъка и не крие риск от замърсяване на водите за къпане.

Влияние върху качеството на водите в зоната за къпане може да окаже строителството на обекти, генериращи отпадъчни води, без да е съобразено изграждането на съоръжения за отвеждане, пречистване и заустване на отпадъчните води.

Няма повърхностни водни обекти, обхванати от мрежата за мониторинг в района на зоната за къпане.

➤ Зона за къпане „Южен плаж гр. Приморско” с идентификация (ID) на водите за къпане: BG3412758356002033

Към зоната за къпане са прилежащи следните плажни ивици: *Плаж „Устие на река Дяволска” и Южен плаж гр. Приморско.*

В района на плажовете и зоната за къпане няма регистрирани канализационни зауствания на ВИК оператори и индивидуални зауствания.

Отпадъчните води от жилищните и курортните сгради, разположени близо до зоната за къпане, се отвеждат в централната канализация на гр. Приморско и се тласкат към пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) „Китен - Приморско”.

В района на плажа и зоната за къпане няма регистрирани зауствания на дъждовна канализация.

Битовите отпадъци от плажа и курортната зона се събират в контейнери, които се извозват периодично и не повлияват качествата на водите за къпане в зоната.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

В зоната за къпане между плаж „Устие на река Дяволска” и южен плаж гр. Приморско зауства в Черно море река „Дяволска”. Териториите, през които преминава - горски терени, пасища, ливади и обработваеми земи, урбанизирани територии, се явяват дифузни източници на замърсяване на водата в реката.

Влияние върху качеството на водите в зоната за къпане може да окаже строителството на обекти, генериращи отпадъчни води, без да е съобразено изграждането на съоръжения за отвеждане, пречистване и заустване на отпадъчните води. Влияние може да окаже и водата, която се влива от река „Дяволска” в Черно море при условие, че същата е замърсена преди това.

Между двата плажа на зоната за къпане зауства река „Дяволска”. Качеството на водата на реката се контролира в пункт (с код BG2IU00291MS010), който отстои на около 5 км преди гр. Приморско.

➤ ***Зона за къпане „Плаж Международен Младежки Център (ММЦ) гр. Приморско” с идентификация (ID) на водите за къпане: BG3412758356002034***

Към зоната за къпане е прилежаща плажната ивица *Плаж „ММЦ гр. Приморско”*.

В района на плажа и зоната за къпане няма регистрирани канализационни зауствания на ВиК оператори и индивидуални зауствания.

Отпадъчните води от жилищните и курортните сгради, разположени близо до зоната за къпане, се отвеждат в централната канализация на гр. Приморско и се тласкат към пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) „Китен - Приморско”.

В района на плажа и зоната за къпане няма регистрирани зауствания на дъждовна канализация.

Битовите отпадъци от плажа и курортната зона се събират в контейнери, които се извозват периодично и не повлияват качествата на водите за къпане в зоната.

На около 800 m от северната граница на плаж ММЦ гр. Приморско зауства в Черно море река „Дяволска”. Териториите, през които преминава - горски терени, пасища, ливади и обработваеми земи, урбанизирани територии, се явяват дифузни източници на замърсяване на водата в реката.

Влияние върху качеството на водите в зоната за къпане може да окаже строителството на обекти, генериращи отпадъчни води, без да е съобразено изграждането на съоръжения за отвеждане, пречистване и заустване на отпадъчните води. Влияние може да окаже и водата, която се влива от река „Дяволска” в Черно море при условие, че същата е замърсена преди това.

На около 800 м от северната граница на зоната за къпане зауства река „Дяволска”. Качеството на водата на реката се контролира в пункт (с код BG2IU00291MS010), който отстои на около 5 км преди гр. Приморско.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

➤ ***Зона за къпане „Северен плаж гр. Китен” с идентификация (ID) на водите за къпане: BG3412758356002035***

Към зоната за къпане е прилежаща плажната ивица „Северен плаж ММЦ гр. Китен”.

В района на плажа и зоната за къпане няма регистрирани канализационни зауствания на ВиК оператори и индивидуални зауствания.

Отпадъчните води от жилищните и курортните сгради, разположени близо до зоната за къпане, се отвеждат в централната канализация на гр. Китен и се тласкат към пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) „Китен - Приморско”.

В района на плажа и зоната за къпане няма регистрирани зауствания на дъждовна канализация.

Битовите отпадъци от плажа и курортната зона се събират в контейнери, които се извозват периодично и не повлияват качествата на водите за къпане в зоната.

В района на плажа и зоната за къпане няма устия на реки.

В западния край на плажа зауства дере, което събира водите от прилежащите територии-горски терени и ливади.

Влияние върху качеството на водите в зоната за къпане може да окаже строителството на обекти, генериращи отпадъчни води, без да е съобразено изграждането на съоръжения за отвеждане, пречистване и заустване на отпадъчните води.

В района не са идентифицирани повърхностни водни тела (обекти), които могат да окажат влияние върху качеството на водите за къпане.

➤ ***Зона за къпане „Южен плаж гр. Китен” с идентификация (ID) на водите за къпане: BG3412758356002036***

Към зоната за къпане са прилежащи следните плажни ивици: „Южен плаж ММЦ гр. Китен и Плаж Къмпинг „Китен”.

В района на плажа и зоната за къпане няма регистрирани канализационни зауствания на ВиК оператори и индивидуални зауствания.

Отпадъчните води от жилищните и курортните сгради, разположени близо до зоната за къпане, се отвеждат в централната канализация на гр. Китен и се тласкат към пречиствателна станция за отпадъчни води (ПСОВ) „Китен-Приморско”. Пречистени отпадъчни води от ПСОВ се заустват в река „Караагач”, на 1.8 км от вливането ѝ в Черно море.

Пречистени отпадъчни води от локална ПСОВ на хотелски комплекс, разположен в землището на с. Лозенец, се заустват в сухо дере, което се явява втора категория водоприемник в поречието на река „Караагач”.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

В района на плажа и зоната за къпане няма регистрирани зауствания на дъждовна канализация. Битовите отпадъци от плажа и курортната зона се събират в контейнери, които се извозват периодично и не повлияват качествата на водите за къпане в зоната. На южната граница на зоната за къпане зауства в Черно море река „Караагач“. Териториите, през които преминава - горски терени, ливади и обработваеми земи, преходни гори и блата, се явяват дифузни източници на замърсяване на водата в реката. Периодично през лятото на устието на реката се образува пясъчна коса.

Влияние върху качеството на водите в зоната за къпане може да окаже строителството на обекти, генериращи отпадъчни води, без да е съобразено изграждането на съоръжения за отвеждане, пречистване и заустване на отпадъчните води. Влияние може да окаже и водата, която се влива от река „Караагач“ в Черно море при условие, че същата е замърсена преди това.

В южния край на зоната за къпане зауства река „Караагач“. Качеството на водата на реката се контролира в пункт (с код BG2IU06915MS002), който е по пътя за с. Фазаново, община Царево.

За да се предотврати възможно замърсяване на зоните за къпане в Община Приморско, принадлежащи към водно тяло с код BG2BS000C012 е необходимо да не се разрешава в района строителство на нови, разширение или модернизация на обекти, генериращи отпадъчни води, без да има съоръжения за отвеждане, пречистване и заустване на отпадъчните води.

Микробиологично замърсяване

Микробиологично замърсяване - във водното тяло са определени 15 зони за къпане („Приморско - северен плаж“, „Приморско - южен плаж“, „Международен младежки център“, „Китен - северен плаж“, „Китен-южен плаж“, „Къмпинг юг“, „Лозенец - централен плаж“, „Къмпинг Оазис“, „Плаж „Арапя“, „Попски плаж“, „Царево - централен плаж“, „Къмпинг „Нестинарка“, „Ахтопол - централен плаж“, „плаж Бутамята“, „Силистар“).

Докладите на РЗИ-Бургас за периода 2010-2014 г. не показват отклонения от задължителните норми (зелен цвят) на наблюдаваните микробиологични показатели от Наредба № 5 от 30.05.2008 г. (Директива 2006/7/ЕО) с изключение на зона за къпане „Попски плаж“, която е класифицирана в категория „лошо“ (NC, червено) през 2011 г. и 2014 г.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Фиг. 13 Качество на водите за къпане

През 2013 г. в изпълнение на Мярка 10 **Мониторинг на водите за къпане във ВТ BG2BS000C012**, мярка „Контролиране на безопасността на рекреационните води по отношение контаминация с микропаразити и масово размножаване и цъфтеж на токсични цианобактерии с оглед осигуряване на благоприятни и безопасни условия за здравословен начин на живот на населението, използване на естествени водни ресурси за спорт, възстановяване и почивка, развитие на туризма, спа процедури и пр.” е извършено пробонабиране и анализ на водни проби от:

Обобщена информация за измененията в екологичното състояние на крайбрежните морски води през периода 2009 (ПУРБ) - 2013 г. е представена в *Таблица 62* по-долу.

Важно е да се отбележи, че оценката на екологичното състояние в ПУРБ през 2010 г. е базирана само на един БЕК - макрозообентос, докато оценката за 2011 г., 2012 г., 2013 г. и 2014 г. е на база на проведени анализи по всички БЕК. Това определя в известна степен разликите в оценката на екологичното състояние на водните тела.

Таблица 62. Тенденция в изменението на екологичното състояние на ВТ

Водно тяло	ПУРБ	2010	2011	2012	2013	2014
BG2BS000C011	умерено	лошо	умерено	умерено	лошо	не е определяно
BG2BS000C012	добро	добро	умерено	лошо	добро	умерено

Таблица 63. Състояние на крайбрежните водни тела за периода 2011 – 2013 г. по физико-химични елементи за качество

Водни тела	Година	Наситеност с O ₂ (OS); %	Разтворен O ₂ (DO); мг/дм ³	N-NH ₄ , мг/l	N-NO ₃ , мг/l	N-NO ₂ , мг/l	P-PO ₄ , мг/l	БПК ₅ , мг/l	Прозрачност по диск на Секки	Състояние по физико-химични показатели
BG2BS000C011	2011	умерено		умерено	умерено	много добро			много добро	умерено
	2012	добро		много добро	много добро	много добро	умерено	много добро	много добро	добро

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

	2013	добро	умерено	много добро	много добро	много добро	добро	много добро	много добро	добро
BG2BS000C012	2011	умерено		умерено	умерено	много добро			много добро	умерено
	2012	умерено		много добро	много добро	много добро	умерено	много добро	много добро	умерено
	2013	добро	умерено	много добро	добро	много добро	много добро	много добро	много добро	добро

Таблица 64. Крайбрежни морски води - състояние 2014 г. (обобщени данни) Черноморски басейнов район

Воден обект	Код на ВТ	Водно тяло	ТИП	Б ПУРБ	ФХ ПУРБ	ХМ ПУРБ	Екологично ПУРБ	Химично ПУРБ	Б 2014	ФХ 2014	Екологично 2014	Химично (ХС) 2014
Черно море	BG2BS000C011	н. Акин-н. Корака	CW5									
Черно море	BG2BS000C012	н. Корака - устие на р. Резовска	CW3									

Таблица 65. Категория на зоните за къпане по години в Община Приморско

КОД НА ЗОНАТА ЗА КЪПАНЕ	ИМЕ НА ВОДНОТО ТЯЛО	КОД НА ВОДНОТО ТЯЛО	ЗОНА ЗА КЪПАНЕ	КАТЕГОРИЯ НА ЗОНАТА ЗА КЪПАНЕ ПО ГОДИНИ								
				2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014* (категория / състояние)	
BG3412167800002031	от н. Масленос до н. Корака	BG2BS000C1011	Плаж "Аркутино"	ОП	ОП	ОП	ОП	ОП	ОП	ОП	ОП	отлично
BG3412737023002032	от н. Корака до устието на р. Резовска < 30 м	BG2BS000C1012	Приморско - Северен плаж	ОП	ОП	ОП	ОП	ОП	ОП	ОП	ОП	отлично
BG3412737023002033	от н. Корака до устието на р. Резовска < 30 м	BG2BS000C1012	Приморско - Южен плаж	ОП	ОП	ОП	ОП	ОЗ	ОЗ	ОП	ОП	отлично
BG3412737023002034	от н. Корака до устието на р. Резовска < 30 м	BG2BS000C1012	Международен Младешки Център	ОП	ОП	ОП	ОП	ОП	ОЗ	ОП	ОП	отлично
BG3412737023002035	от н. Корака до устието на р. Резовска < 30 м	BG2BS000C1012	Китен - Северен плаж	ОП	ОП	ОП	ОП	ОЗ	ОЗ	ОП	ОП	добро
BG3412737023002035	от н. Корака до устието на р. Резовска < 30 м	BG2BS000C1012	Китен - Южен плаж	ОП	ОП	ОП	ОП	ОЗ	ОП	ОП	ОП	отлично

Легенда

ОП - отговарящи на препоръчителните стойности (по Наредба № 11)

ОЗ - отговарящи на задължителните стойности (по Наредба № 11)

НС - неотговарящи на задължителните стойности (по Наредба № 11)

З - забранена за къпане

Класификацията на качеството на водите за къпане в съответните зони за къпане за всяка от годините от 2007 г. до 2013 г. включително е направена на база на резултатите от мониторинга за един сезон за къпане, в съответствие с изискванията на старата Наредба № 11 за качеството на водите за къпане. Според нея, зоните за къпане са категоризирани в следните категории:

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

---

*Класификацията на качеството на водите за къпане в съответните зони за къпане през 2014 г. е направена на база на резултатите от мониторинга за 4 (четири) години (четири последователни сезона за къпане 2011-2014 г.) в съответствие с изискванията на новата Наредба № 5 за управление на водите за къпане.

Хидроморфологичен мониторинг

Резултати от проведен мониторинг по хидроморфологични параметри: батиметрия

Събирането на данни за дълбочината на морското дъно за акваторията на крайбрежните морски води на Р България съгласно Споразумение № Д – 33-18 / 12. 06. 2013 г. между ИО-БАН и МОСВ за 2013 г. е извършено с помощта на еднолъчев ехолот и МК „Шелф“ в морската част на двукилометров участък от крайбрежието, а за дълбок Бургаски залив (ВТ ВG2BS000C010) с помощта на многолъчева сонарна система и НИК „Академик“. В крайбрежните морски води предварително са определени профили (промерни линии), с разстояние между тях от 500 м.

Посоката на промерните линии е избрана да бъде перпендикулярна на бреговата линия и да пресича под прав ъгъл посоката на изобатните линии. В Бургаския залив промерните линии са с посока изток - запад поради по-голямата дълбочина на изследваната акватория. В резултат на обработката на всички събрани от работата на море данни за променливостта на дълбочината е изготвена батиметрична карта на крайбрежните морски води през 1 метър интервал на изобатите.

➤ Водно тяло ВG2BS000C011

Южно от водно тяло ВG2BS000C008, между с. Черноморец на север и н. Коракия на юг се намира водно тяло ВG2BS000C011. Дължината на прилежащия бряг е 46 км, като експозицията е преобладаващо източна. Брегът е силно разчленен от множество малки заливи и носове. От север на юг следват носовете: Червенка, Хараманите, Колокита, Свети Стефан, Христос, Мало Петра, Агалина, Хумата, Кая, Свети Димитър, Ватерахи, Коракия. По-големи заливи са Райски залив и Созополски заливи.

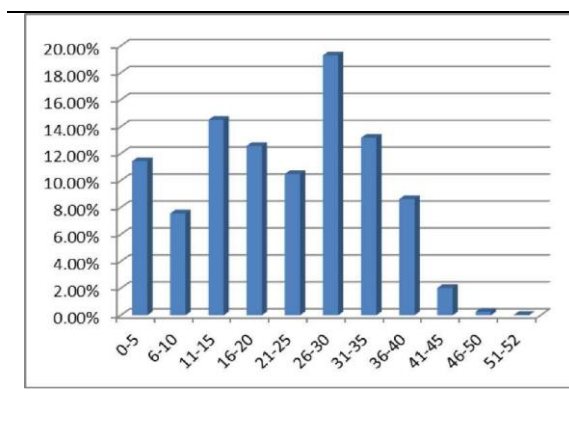
Тук попадат и три от черноморските ни острови: островите Св. Иван, Св. Петър и Св. Тома (Змийския остров). Общата площ на водното тяло е 61,7 км², като максималната дълбочина достига до 52 м в най-южната част на водното тяло пред н. Коракия. По - долу са показани разпределенията на площите през 5 метра. С дълбочини до 10м са 19% от акваторията на водното тяло, а между 11 и 20 м площта се увеличава до 27%. С най-голям обхват са дълбочините между 21 и 30 м, като те достигат до 30% от цялата площ на водното тяло. Между 31 и 40 м са разположени 22% от площта, като след 40-я метър до 52-я метър площите намаляват и в този диапазон са само 2% от акваторията. Във водното тяло е разположена една мониторингова станция:

ВG2BS00000MS111 (Созопол), както и два полигона за макрофити: Созопол и Залив „Света Агалина“.

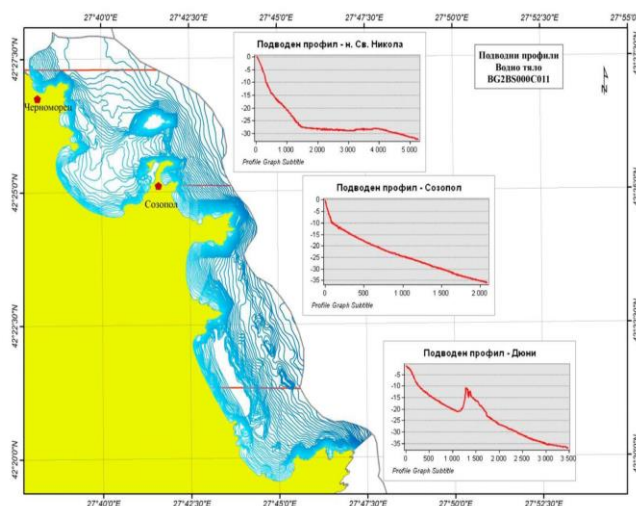
**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Дълбочина	Площ (km ²)
0-5	7,1
6-10	4,7
11-15	9,0
16-20	7,8
21-25	6,5
26-30	11,9
31-35	8,1
36-40	5,3
41-43	1,3
46-50	0,2
51-52	0.0
Общо	61.7

Таблица 66. Разпределение на дълбочините във водно тяло BG2BS000C011 (площ/км²)

Фиг. 14. Разпределение на дълбочините във ВТBG2BS000C011 (%)

Фиг. 15 Батиметрична карта и примерни подводни профили на водно тяло BG2BS000C011

Водно тяло BG2BS000C012

Най-южно разположеното водно тяло BG2BS000C012, се простира между н. Коракя на север и с. Резово на юг до границата с Република Турция. Дължината на прилежащия бряг е 88 км, като експозицията е преобладаващо източна и източно - североизточна. Брегът е силно разчленен от множество малки заливи и носове. В най-дълбоката си част водното тяло достига до 53 метра дълбочина. Общата площ на акваторията на водното тяло е 109.6 км², което го прави 4-то най - голямо по площ водно тяло у нас. По - долу са показани

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

разпределенията на площите през 5 м дълбочина. До 10 м обхватът на площите е 17% от акваторията на водното тяло, между 11 и 20 м са 16%, а между 21 и 30 м делът скача на 22%. С най-голяма площ са дълбочините между 31 и 40 м като достигат 29%, след което намаляват и от 41 до 53 м са разположени 15% от акваторията. Във водното тяло са разположени две станции за мониторинг: BG2BS00000MS112 (Варвара) и BG2BS00000MS013 (Велека), както и пет станции за макрофити: Залив „Света Параскева“, Арапя, Варвара, Синеморец - „Залив Бутамята“ и Резово.

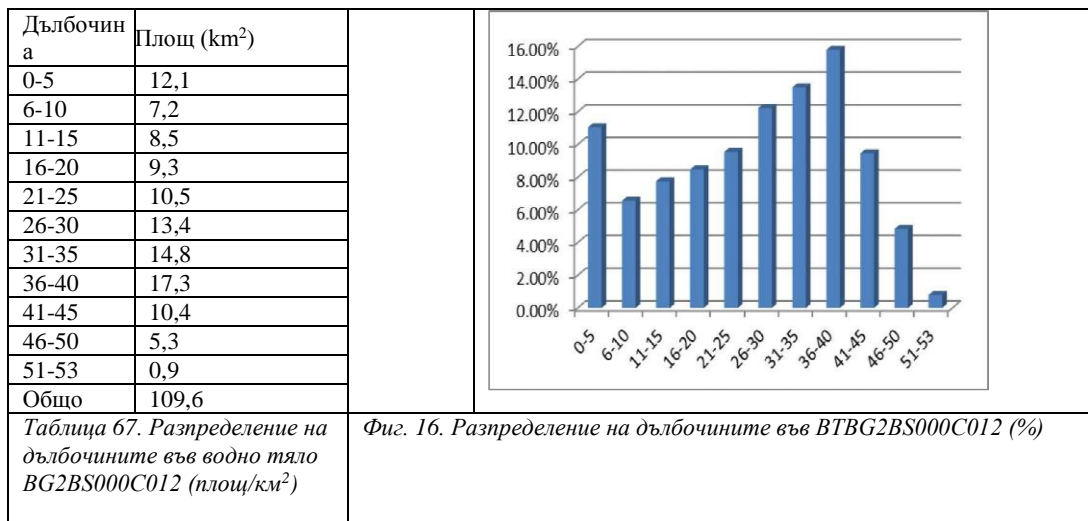

Таблица 67. Разпределение на дълбочините във водно тяло BG2BS000C012 (площ/км²)

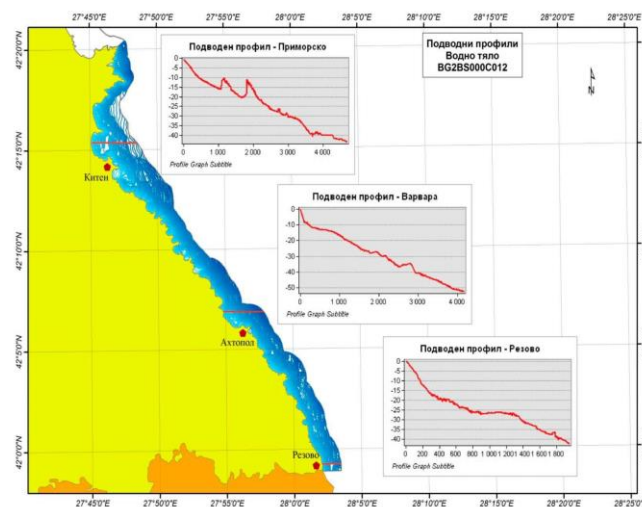

Таблица 68. Батиметрична карта и примерни подводни профили на водно тяло BG2BS000C012

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Въз основа на получените резултати за обхвата и разпределението на дълбочините, водните тела могат да се направят следните изводи :

-водно тяло BG2BS000C011 попада в групата на плитки водни тела, граничещи с бреговата линия, при които площите с дълбочина до 20 метра съставляват по-малко от 60% от общата площ на всяко едно отделно водно тяло.

-водно тяло BG2BS000C012 попада в групата на водни тела със средна дълбочина.

Резултати от проведен мониторинг по хидроморфологични параметри: посока и скорост на доминиращите течения

Изследванията дават представа за общия характер на циркулацията на водите пред българския бряг.

Обща характеристика на циркулацията: местната циркулация на водите и режимът на теченията в крайбрежната зона се определят основно от особеностите на общата циркулация в горния слой на морето и от характера на вятъра.

За общата циркулация на водите на повърхността на морето е известно, че тя се осъществява по циклонална схема с главно динамично образуване. Основното черноморско течение (ОЧТ), което представлява фронтално течение, имащо струен характер, средна широчина около 70-100 км и средна скорост 40-60 см/с. Налице е съществена сезонна изменчивост на динамиката като най-интензивни са теченията през зимата: тогава устойчивостта на ОЧТ е по-голяма, докато през топлото полугодие скоростта му намалява и нараства интензивността на меандриране. Тъй като вдясно от струята на ОЧТ обикновено възникват, развиват се и затихват антициклонални крайбрежни вихри (КАЦ), то най-често под тяхното влияние попадат крайбрежните води южно от н. Калиакра и източно от н. Галата, където в изследваната тясна крайбрежна ивица се създава по-особен режим на теченията. Наблюдават се течения от реверсивен тип: насочени са винаги успоредно на брега като често си сменят посоката с противоположната. Смяната протича бързо-за няколко часа. Като краен резултат от тази висока изменчивост при по-продължително усредняване на вектора на скоростта модулът на средния вектор има ниски стойности.

Динамиката на водите в Черно море се характеризира с широка скала на изменчивост: вертикалната стратификация на водите и голямо-мащабните течения съставят фона, на който се развиват процеси с по-малки пространствено-времеви мащаби: сезонни колебания, средно-, дребномащабни и синоптични вихрови образувания. Сложният характер на процесите изисква при тяхното описване да се решава пълната нелинейна система уравнения на геофизичната хидродинамика. Съвременните числени модели отговарят на тези условия: те са високо технологични, имат достатъчно пълна физична постановка, обхващат широк

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

набор от данни, описващи адекватно атмосферните въздействия, (които от своя страна са основен фактор за генериране на движенията на водните маси) и отчитат потоците на маса, топлина и соли през вертикалните стени на моделния басейн на достатъчно дребни мащаби по пространството.

С най-силни и устойчиви течения се характеризира едномилната акватория северно от н. Калиакра, включваща съответно водните тела BG2BS000C001 „Дуранкулак - н. Шабла“, BG2BS000C002 „н. Шабла - Камен бряг“ и BG2BS000C003 „Камен бряг - н. Калиакра“.

Относително силни и устойчиви течения се отбелязват и в района около н. Емине и откритата източна част на Големия Бургаски залив, т.е. водните тела BG2BS000C007 „Точка с координати 27°53'46"E; 42°58'17"N - н. Емине" и BG2BS000C010 „Бургаски залив с дълбочина над 30 м“, както по най-южното крайбрежие - **водно тяло BG2BS000C012 „н. Корака до р. Резовска“ като в тях съществува качествено преустройство на структурата на движенията през есента, когато се усилват проявленията на западната периферия на Бургаския антициклон.** Друг един антициклон - Калиакренския, въздейства на характера на течението в едномилната крайбрежна акватория между н. Калиакра и устието на р. Камчия, включваща водните тела BG2BS000C004 „Калиакра - к.к. „Албена““, BG2BS000C013 „к.к. „Албена“ - н. Иланджик“, BG2BS000C005 „Варненски залив“ и BG2BS000C006 „н. Иланджик - точка с координати 27°53'46"E; 42°58'17"N“. Като правило течението обтича брега от юг на север, но са възможни и движения в обратната посока (например в пункт „Галата“ през пролетта). **В централната и южната част на Бургаския залив, където са разположени водните тела BG2BS000C008 „Бургаски залив с дълбочина под 30 м“ и BG2BS000C011 „н. Акин - н. Корака“, посоката на средното течение обикновено е от северната четвърт като модулът на скоростта намалява през есенния сезон с увеличаване на неустойчивостта на потока.**

2.2.5. Състояние, цели и програма за постигането на целите в Община Приморско, съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г.

Екологичните цели за водните тела са определени в член 4 от Рамковата директива за водите (РДВ), транспонирани в Глава X, Радел III, чл.156а до 156ж от Закона за водите.

Основната цел е дългосрочно устойчиво управление на водите, основано на висока степен на защита на водната среда.

Определената обща цел, която следва да бъде постигната за всички водни тела е постигане на добро състояние/ потенциал до 2015 г., като се въвежда принципът за предотвратяване на допълнително влошаване на състоянието.

Основните екологични цели в РДВ са разнообразни и включват следните елементи, съгласно чл.4 (1) от същата:

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

➤ Недопускане на влошаване на състоянието на повърхностните и подземни води и защита, подобряване и възстановяване на всички водни тела;

➤ Постигане на добро състояние до 2015 г., т.е. добро екологично състояние/потенциал, както и добро химическо състояние на повърхностните води и добро химическо и количествено състояние на подземните води;

➤ Постепенно намаляване на замърсяването от определени вещества и поетапно спиране на изпускането на приоритетни опасни вещества в повърхностните води, както и превенция и ограничаване на въвеждането на замърсители в подземните води.

➤ Преустановяване на всякакви значителни възходящи тенденции в замърсяването на подземните води.

➤ Постигане на стандартите и целите за защитените територии, определени в европейското законодателството.

В чл. 156в -156е от *Закона за водите* са регламентирани случаите, в които се допускат изключения от така определените цели и от сроковете за тяхното постигане, без това да се счита за нарушение на РДВ или на ЗВ. Тези изключения включват:

➤ удължаване на сроковете за етапно постигане на целите за опазване на околната среда;

➤ определяне на по-малко строги цели за опазване на околната среда;

➤ временно влошаване на състоянието на водните тела, в резултат от естествени или непреодолими причини/обстоятелства, които не са могли да бъдат предвидени;

➤ непостигане на добро състояние поради ново изменение на физичните характеристики на повърхностното водно тяло в резултат на нови дейности за устойчиво човешко развитие със социално-икономически ефект или непостигане на добро състояние на подземните води поради изменение на нивото им.

Актуализация на целите за опазване на околната среда на повърхностните водни тела, съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г.

Определянето на целите за опазване на околната среда е описано в Глава X, Раздел III от *Закона за водите*.

Съгласно чл. 156а, ал. 1, т. 1 от ЗВ целите за опазване на околната среда при повърхностните води се определят за:

➤ предотвратяване влошаването на състоянието на всички повърхностни водни тела;

➤ опазване, подобряване и възстановяване на всички повърхностни водни тела за постигане добро състояние на водите;

➤ опазване и подобряване качеството на водите във всички изкуствени и силно модифицирани водни тела и постигане на добър екологичен потенциал и добър химически статус;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване наведнъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;

Постигането на целта „добро екологично състояние“ е свързано с:

- намаляване на натоварване с биогенни вещества, главно от отпадъчни води от населени места;
- подобряване на общото физико-химично състояние от дифузно замърсяване;
- намаляване замърсяване със специфични вещества;
- подобряване на хидроморфоложките условия.

Целите, които са свързани с подобряване на екологичното и химично състояние на водните тела са заложени като „постигане на добро състоянието по биологични и физикохимични елементи“, за които не е постигнато добро състояние съгласно Наредба Н-4 от 2012 г. за характеризирание на повърхностните води и Наредба от 2010 г. за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

Актуализацията на целите за опазване на околната среда на повърхностните води е извършена на база:

1. оценки на екологично и химично състояние на актуализираните водните тела, вкл. определяне на показатели с отклонения от СКОС;
2. отчитане изпълнението на планираните в първия ПУРБ цели и изключения от постигането им;
3. отчитане на извършените промени при актуализация на границите на повърхностните водни тела.

За повърхностните водни тела в добро екологично състояние/добър екологичен потенциал и добро химично състояние са планирани следните цели за опазване на околната среда:

- към 2015 г.: „Поддържане на добро екологично състояние/добър екологичен потенциал“ и „Поддържане на добро химично състояние“;
- към 2021 г. и 2027 г.: „Запазване на добро екологично състояние/добър екологичен потенциал“, „Предотвратяване влошаването на екологичното състояние/ потенциал“, „Поддържане на добро химично състояние“ и „Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества“;

За повърхностните водни тела в по-ниско от добро екологично състояние/по-нисък от добър екологичен потенциал са планирани следните цели за опазване на околната среда:

- към 2015 г.: „Постигане на добро екологично състояние/потенциал“.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

➤ Към 2021 г.: „Предотвратяване влошаването на екологичното състояние/потенциал“, „Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние“, Постигане на добро състояние по биологични елементи, „Постигане на добро състояние по физикохимични елементи“ и Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества“.

➤ към 2027 г.: „Предотвратяване влошаването на екологичното състояние“, „Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние“, „Запазване на добро състояние по биологични елементи“, „Запазване на добро състояние физикохимични елементи“ и „Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества“;

За повърхностните водни тела в по-ниско от добро химично състояние са планирани следните цели:

➤ към 2015 г.: „Постигане на добро химично състояние/добър химичен потенциал“;
➤ към 2021 г. и към 2027 г.: „Постигане на добро химично състояние“, „Запазване на добро химично състояние, Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества“;

Изключение от постигане на целите за опазване на околната среда на повърхностни водни тела

Приложени са следните изключения, свързани с удължаване на срока за постигане на целите:

1. водни тела, за които постигането на целите ще стане поетапно след 2015г. по технически причини, но не по-късно от 2027 г. (чл. 4, т. 4а-і от РДВ)
2. постигането на доброто състояние в рамките на времевия график е прекомерно скъпо (чл. 4, т. 4а-іі от РДВ);
3. естествените условия не позволяват достигане на доброто състояние до 2015 г. При невъзможност за постигане на целите поради природни условия, периодът може да продължи и след 2027 г. (чл.4, т.4в от РДВ).

Критерии и причини за отлагане:

1. Природните условия не позволяват подобряване на състоянието в периода на Плана. Поради натрупването на големи количества биогени и специфични химични елементи в

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

седиментите и тяхната динамика, масовото им освобождаване предизвиква евтрофикация и влияе директно на дънните организми.

2. Подобряването на състоянието ще се постигне извън периода на Плана поради технически причини - достигането на целите е невъзможно за телата, силно повлияни от човешката дейност.

3. Несъразмерни разходи, обусловени от прекомерно високата цена за прилагане на мерките (канализация и ПСОВ за много на брой населени места под 2000 е.ж.

4. Ограничаването на дейностите, влияещи пряко върху факторите на средата би било неприемливо от гледна точка на социален ефект и значимостта на тези дейности (морски транспорт, удълбочаване, хидротехническо строителство и др.).

Състоянието и целите за опазване на околната среда за повърхностните водни тела, намиращи се на територията на Община Приморско, съгласно Проект за ПУРБ 2016 г. - 2021 г. са представени в *Таблица 69*, а Програма от мерки за постигане на целите на Плана за управление на водите в Черноморски басейнов район в *Таблица 70*.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 69. Обобщено състояние на повърхностните водни тела на територията на Община Приморско. Цели за повърхностни водни тела в Черноморски басейнов район, съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г.

Код на водното тяло 2009-2015	Код на водното тяло 2016-2021	Име на водното тяло	Тип	Код на типа	СМВТ ИВТ	ПВТ	Общо Екологич. състояние	Общо химично състояние	Риск за непостигане на целите на РДВ	Цел			Основание за прилагане на изключения от постигане на добро състояние	Забележка Обсновака за Изключения ПУРБ 2009-2015
										2015	2021	2027		
РЕЧЕН БАСЕЙН ЮЖНОБУРГАСКИ РЕКИ														
BG21U200R004	BG21U200R004	р.Мехмедженска-от извор до вливане в р.Ропотамо	река	R11	не	не	лошо	няма данни	в риск	1. Постигане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; 3. Постигане на добро състояние по биологични елементи - МЗБ и ФБ; 4. Постигане на добро състояние по физикохимични елементи - N-NO ₂ , P-PO ₄ и P-total; 5. Постигане на добро химично състояние; 6. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; 3. Запазване на добро състояние по биологични елементи - МЗБ и ФБ; 4. Запазване на добро състояние по физикохимични елементи - N-NO ₂ , P-PO ₄ и P-total; 5. Запазване на добро химично състояние; 6. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

BG21U200R005	BG21U200R005	р. Ропотамо- от вливане на р.Мехмедженска до вливане в Черно море	река	R11	не	не	добро	няма данни	не в риск	1. Поддържане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Постигане на добро химично състояние; 4. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Запазване на добро химично състояние; 4. Предотвратяване , прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо
BG21U200R006	BG21U200R006	р. Ропотамо- от извордо вливане на р.Мехмедженска	река	R11	не	не	умерено	няма данни	в риск	1. Постигане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; 3. Запазване на добро състояние по биологични елементи - МЗБ; 4. Постигане на добро химично състояние; 5. Предотвратяване , прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; 3. Запазване на добро състояние по биологични елементи - МЗБ; 4. Запазване на добро химично състояние; 5. Предотвратяване , прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

BG21U2001L007	BG21U2001L007	ез. Стамополу	езеро	L8	не	не	мн.лошо	няма данни	вероятно в риск	<p>1.Недопускане по-нататъшно влошаване на състоянието.</p> <p>2. Постигане на добро химично състояние</p>	<p>1.Предотвратяване влошаването на екологичното състояние;</p> <p>2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние;</p> <p>3. Постигане на добро състояние по биологични елементи - МЗБ, Риби и ФП;</p> <p>4. Постигане на добро състояние по физикохимични елементи - БПК, Електропроводимост, разт.О₂, N-NH₄, P-PO₄ и P-total;</p> <p>5. Постигане на добро химично състояние;</p> <p>6. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;</p>	<p>1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние;</p> <p>2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние;</p> <p>3. Запазване на добро състояние по биологични елементи - МЗБ, Риби и ФП;</p> <p>4. Запазване на добро състояние по физикохимични елементи - БПК, Електропроводимост, разт.О₂, N-NH₄, P-PO₄ и P-total;</p> <p>5. Запазване на добро химично състояние;</p> <p>6. Предотвратяване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;</p>	4.4. от РДВ	<p>1. Водното тяло се подхранва от дъждовни води.</p> <p>2. Констатирано е замърсяване с органични вещества, азот и фосфор от непречисте и отпадъчни води от селищни образувания.</p> <p>3. В периода на засушаване количеството вода в езерото намалява, което увеличава концентрацията на замърсителите.</p> <p>4. Планирано е подобряване на инфраструктурата за отпадъчни води няма да бъде осъществено преди 2011 г. Поради това не е възможно подобряване на състоянието на</p>
---------------	---------------	---------------	-------	----	----	----	---------	------------	-----------------	--	--	---	-------------	---

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

																			водите преди 2021 г.
BG2IU200L017	BG2IU200L017	ез.Алепу	езеро	L8	не	не	умерено	няма данни	в риск	1. Постигане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние	1.Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; 3. Постигане на добро състояние по биологични елементи - Риби и ФП; 4. Постигане на добро състояние по физикохимични елементи - БПК, Електропроводимост, разт.О ₂ , N-NH ₄ , P-PO ₄ и P-total; 5. Постигане на добро химично състояние; 6. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; 3. Запазване на добро състояние по биологични елементи - Риби и ФП; 4. Запазване на добро състояние по физикохимични елементи - БПК, Електропроводимост, разт.О ₂ , N-NH ₄ , P-PO ₄ и P-total; 5. Запазване на добро химично състояние; 6. Предотвратяване , прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества	неприложимо						

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

неанализиран участък	BG2JU200L019	ез.Аркутино	езеро	L5	не	не	лошо	няма данни	не в риск	1. Постигане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние	1.Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; 3. Постигане на добро състояние по биологични елементи - МЗБ и ФП; 4. Постигане на добро химично състояние; 5. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; 3. Запазване на добро състояние по биологични елементи - МЗБ и ФП; 4. Запазване на добро химично състояние; 5. Предотвратяване , прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо
BG2JU400L011	BG2JU400L011	яз.Ясна поляна	езеро	L12	СМВТ	ПВТ	добро	няма данни	не в риск	1. Поддържане на добър екологичен потенциал. 2. Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал.	1. Запазване на добия екологичен потенциал; 2. Предотвратяване на влошаване на екологичния потенциал; 3. Постигане на добро химично състояние; 4. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Запазване на добия екологичен потенциал; 2. Предотвратяване на влошаване на екологичния потенциал; 3. Запазване на добро химично състояние; 4. Предотвратяване , прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

BG2IU200R008	BG2IU200R008	р.Дяволска след яз. Ясна поляна до вливане в Черно море	река	R11	не	не	добро	няма данни	не в риск	1. Поддържане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Постигане на добро химично състояние; 4. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Запазване на добро химично състояние; 4. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо
BG2IU200R010	BG2IU200R010	р.Дяволска от извор до вливане в яз. Ясна поляна	река	R4	не	не	добро	няма данни	не в риск	1. Поддържане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Постигане на добро химично състояние; 4. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Запазване на добро химично състояние; 4. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

BG2IU200R012	BG2IU200R012	р. Зеленковска- от извор до вливане в р.Дяволска	река	R11	не	не	отлично	няма данни	не в риск	1. Поддържане на отлично екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Запазване на отлично екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Постигане на добро химично състояние; 4. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Запазване на отлично екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Запазване на добро химично състояние; 4. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо
BG2IU200L018	BG2IU200L018	Дяволско блато	езеро	L8	не	не	Умерено	няма данни	вероятно в риск	1. Постигане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние.	1.Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; 3. Постигане на добро състояние по биологични елементи - ФП; 4. Постигане на добро състояние по физикохимични елементи - БПК, Ел.проводимост, развт.О ₂ , N-NH ₄ , P-PO ₄ и P-total; 5. Постигане на добро химично състояние; 6. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; 3. Запазване на добро състояние по биологични елементи - ФП; 4. Запазване на добро състояние по физикохимични елементи - БПК, Ел.проводимост, развт.О ₂ , N-NH ₄ , P-PO ₄ и P-total; 5. Запазване на добро химично състояние; 6. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

BG2IU200R013	BG2IU200R013	I Участък: р. Карагач-от извор до вливане в Черно море II Участък: р. Трионска-от извор до вливане в р.Карагач III Участък: р.Узунчаирска- от извор до вливане в р.Карагач	река	R4	не	не	добро	няма данни	не в риск	1. Поддържане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Постигане на добро химично състояние; 4. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Запазване на добро химично състояние; 4. Предотвратяване , прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо
BG2MA400R010	BG2MA400R010	*р. Даръдере – от извор до вливане в р. Факийска	река	R11	не	не	добро	няма данни	не е в риск	1. Поддържане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Постигане на добро химично състояние; 4.Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Запазване на добро химично състояние; 4. Предотвратяване , прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

BG2VE109R001	BG2VE400R1501	*р. Младежка - от извор до вливане в р.Велека	река	R4	не	не	добро	няма данни	не е в риск	1. Поддържане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Постигане на добро химично състояние; 4. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Запазване на добро химично състояние; 4. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо
--------------	---------------	---	------	----	----	----	-------	------------	-------------	--	--	--	-------------

*Водни тела извън територията на ИОУП, на които могат да бъдат реализирани съоръжения за водоснабдяване

КРАЙБРЕЖНИ ВОДИ НА ЧЕРНО МОРЕ													
BG2BS000C011	BG2BS000C1011	н. Маслен нос -до н. Корака	Крайбреж ниводи	CW5 (подтип CW5.2)	не	не	лошо	неизвестно	в риск	1. Постигане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние.	1.Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; 3. Постигане на добро състояние по биологични елементи; 4. Запазване на добро състояние по физикохимични елементи; 5. Постигане на добро химично състояние; 6. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Опазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; 3. Запазване на добро състояние по биологични елементи; 4. Запазване на добро състояние по физикохимични елементи; 5. Запазване на добро химично състояние; 6. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества	неприложимо

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

BG2BS000C012	BG2BS000C1012	от н. Корака до устието на р. Резовска < 30м	Крайбреж ниводи	CW3 (подтип CW3.3)	не	не	добро	неизвестно	вероятно в риск	1. Поддържане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Запазване на добро състояние по физикохимични елементи; 4. Постигане на добро химично състояние; 5. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Запазване на добро състояние по физикохимични елементи; 4. Постигане на добро химично състояние; 5. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо
BG2BS000C012	BG2BS000C1112	от н. Корака до устието на р. Резовска > 30м	Крайбреж ниводи	CW7	не	не	добро	неизвестно	вероятно в риск	1. Поддържане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние.	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Запазване на добро състояние по физикохимични елементи; 4. Постигане на добро химично състояние; 5. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	1. Запазване на добро екологично състояние; 2. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 3. Запазване на добро състояние по физикохимични елементи; 4. Постигане на добро химично състояние; 5. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни вещества;	неприложимо

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 70. П Р О Г Р А М А О Т М Е Р К И за постигане на целите на повърхностните води в Черноморски басейнов район (регион Община Приморско) съгласно Проект за ПУРБ 2016 г.-2021 г.

Водно тяло/ Код	Екологична цел	Срок за постигане		Мярка от ПУРБ (2009-2015) или нова (мярка ПУРБ I, модифицирана, нова)	Мярка		Законово основание	Срок за изпълнение
		Година	Обосновка		Мярка национален каталог	Мярка за водното тяло		
РАЙОН ЮЖНОБУРГАСКИ РЕКИ								
Стамополу BG2IU200L007	1. Предотвратяване влошаването на екологичното състояние; 2. Запазване, подобряване и възстановяване на водното тяло за постигане на добро екологично състояние; 3. Постигане на добро състояние по биологични елементи - МЗБ, Риби и ФП; 4. Постигане на добро състояние по Физикохимични елементи - БПК, Електропроводимост, разт. О ₂ , N-NH ₄ , P-PO ₄ и P-total; 5. Постигане на добро химично състояние; 6. Предотвратяване, прогресивно намаляване и прекратяване на веднъж или на етапи на замърсяването от емисии, зауствания и изпускания на приоритетни и приоритетно опасни в-ва	2021	1. Водното тяло се подхранва от дъждовни води. 2. Констатирано е замърсяване с органични вещества, азот и фосфор от непречистени отпадъчни води от селищни образувания. 3. В периоди на засушаване количеството вода в езерото намалява, което увеличава концентрацията на замърсителите. 4. Планираното подобряване на инфраструктурата за отпадъчни води няма да бъде осъществено преди	ПУРБ I	Проучване разпространението на инвазивни биологични видове и тяхното въздействие върху екологичното състояние (потенциал) на водните тела и природозащитния статус на защитените зони по Natura 2000	Проучване на разпространението и осъществяване на мерки за борба срещу инвазивни видове	Директива 92/43/ЕС за местообитанията, Директива 79/409/ЕС за птиците, Рамсарска конвенция за опазване на влажните зони, КОДЕФФПМ, Закон за защитените територии, Закон за биологичното разнообразие	2021
				ПУРБ I	Повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (блата, езера и др.)	Поддържане на хидрологичния режим в ЗМ "Стамополу"	Директива 92/43/ЕС за местообитанията, Директива 79/409/ЕС за птиците, Рамсарска конвенция за опазване на влажните зони, КОДЕФФПМ, Закон за защитените територии, Закон за биологичното	2021
Алепу BG2IU200L007	1. Постигане на добро екологично състояние 2. Постигане на добро химично състояние	2015		ПУРБ I	Прилагане на добри земеделски практики за торене и съхранение на торове	Прилагане на добри земеделски практики за торене и съхранение на торове	Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	постоянен
				ПУРБ I	Контрол по спазване на изискванията за торене и съхранение на торове	Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита	Директива 93/71/ЕС за продуктите за растителна защита. Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	постоянен
				нова	Извършване на контрол на задължително изпълнение на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони	Извършване на контрол на задължително изпълнение на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от	Директива 93/71/ЕС за продуктите за растителна защита. Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	2021

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

						земеделски източници в уязвимите зони		
				ПУРБ I	Повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (блата, езера и др.)	Поддържане на хидрологичния режим в ПЗ "Алепу"	Директива 92/43/ЕС за местообитанията, Директива 79/409/ЕС за птиците, Рамсарска конвенция за опазване на влажните зони, КОДЕФФПМ, , Закон за защитените територии,	постоянен
Аркутино, BG2IU200L019	1. Постигане на добро екологично състояние 2. Постигане на добро химично състояние	2015		нова	Преразглеждане на издадените разрешителни с цел постигане на целите за водното тяло	Контрол върху спазването на условията на разрешителното на "Комплектстрой" ЕООД - к-с "Лилите"	Директива 91/271/ЕЕС за пречистване на отпадъчни води от населени места, Закон за водите	2021
р. Мехмедженска -от извор до вливане в р. Ропотамо BG2IU200R004	1. Постигане на добро екологично състояние 2. Постигане на добро химично състояние	2015		ПУРБ I	Прилагане на добри земеделски практики за торене и съхранение на торове	Прилагане на добри земеделски практики за торене и съхранение на торове	Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	постоянен
				ПУРБ I	Контрол по спазване на изискванията за торене и съхранение на торове	Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита	Директива 93/71/ЕЕС за продуктите за растителна защита. Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	постоянен
				нова	Извършване на контрол на задължително изпълнение на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони	Извършване на контрол на задължително изпълнение на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони	Директива 93/71/ЕЕС за продуктите за растителна защита. Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	2021
				нова	Изграждане на технически съоръжения за борба с ерозията на водосбора	Изграждане на технически съоръжения за борба с ерозията -корекция с дължина 600м	Директива 2007/60/ЕО за наводненията, Закон за водите	2021
р. Ропотамо -от вливане на р. Мехмедженска до вливане в Черно море BG2IU200R005	1. Поддържане на добро екологично състояние 2. Постигане на добро химично състояние	2015		ПУРБ I	Прилагане на добри земеделски практики за торене и съхранение на торове	Контрол върху прилагането на добри земеделски практики	Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	постоянен
				ПУРБ I	Контрол по спазване на изискванията за торене и съхранение на торове	Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита	Директива 93/71/ЕЕС за продуктите за растителна защита. Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	постоянен
				ПУРБ I	Повишаване на водното ниво с цел разширяване на съществуващи или възстановени влажни зони (блата, езера и др.)	Поддържане на водния режим в ПР "Вельов вир"	Директива 92/43/ЕС за местообитанията, Директива 79/409/ЕС за птиците, Рамсарска конвенция за опазване на влажните зони, КОДЕФФПМ, , Закон за защитените територии, Закон за биологичното разнообразие	постоянен
р. Ропотамо -от извор до вливане в р. Мехмедженска BG2IU200R006	1. Поддържане на добро екологично състояние 2. Постигане на добро химично състояние	2015		ПУРБ I	Прилагане на добри земеделски практики за торене и съхранение на торове	Контрол върху прилагането на добри земеделски практики	Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	постоянен
				ПУРБ I	Контрол по спазване на изискванията за торене и съхранение на торове	Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита	Директива 93/71/ЕЕС за продуктите за растителна защита. Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	постоянен

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

				нова	Контрол на оттока в участъка след съоръжения за водоземане от повърхностни води и/или съоръжения за регулиране на оттока	Контрол на оттока в участъка след съоръжения за водоземане от повърхностни води и/или съоръжения за регулиране на оттока	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	постоянен
Яз.Ясна поляна BG2IU400L011	1. Поддържане на добър екологичен потенциал. 2. Предотвратяване влошаването на екологичния потенциал.	2015		нова	Прилагане на Правилата за добра земеделска практика за водни тела определени като зони за защита на водите предназначени за питейно водоснабдяване в райони, в които е установен риск от замърсяване	Учредяване на СОЗ на язовир "Ясна поляна"	Директива 80/778 ЕС за питейните води, изменена от Директива 98/83/ЕС, Наредба No 3 за СОЗ	2021
				ПУРБ I	Проучване разпространението на инвазивни биологични видове и тяхното въздействие върху екологичното състояние (потенциал) на водните тела и природозащитния статус на защитените зони по Натура 2000	Проучване на разпространението и осъществяване на мерки за борба срещу инвазивни видове	Директива 92/43/ЕС за местообитанията, Директива 79/409/ЕС за птиците, Рамсарска конвенция за опазване на влажните зони, КОДЕФФПМ, , Закон за защитените територии, Закон за биологичното разнообразие	2021
				нова	Контрол на оттока в участъка след съоръжения за водоземане от повърхностни води и/или съоръжения за регулиране на оттока	Контрол на оттока в участъка след съоръжения за водоземане от повърхностни води и/или съоръжения за регулиране на оттока	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	постоянен
				нова	Извършване на контрол на задължително изпълнение на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони	Извършване на контрол на задължително изпълнение на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони	Директива 93/71/ЕС за продуктите за растителна защита. Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	2021
				ПУРБ I	Прилагане на добри земеделски практики за торене и съхранение на торове	Контрол върху прилагането на добри земеделски практики	Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	постоянен
р.Дяволска след яз.Ясна поляна до вливане в Черно море BG2IU400R008	1. Поддържане на добро екологично състояние 2. Постигане на добро химично състояние	2015						
р.Дяволска-от извор до вливане в яз. Ясна поляна BG2IU200R010	1. Поддържане на добро екологично състояние 2. Постигане на добро химично състояние	2015						
р. Зеленковска-от извор до вливане в р.Дяволска BG2IU200R012	1. Поддържане на добро екологично състояние 2. Постигане на добро химично състояние	2015						
Дяволско блато BG2IU200L018	1. Постигане на добро екологично състояние 2. Постигане на добро химично състояние	2015						

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

I Участък: р. Караагач-от извор до вливане в Черно море II Участък: р. Трионска-от извор до вливане в р.Караагач III Участък: р.Узунчаирска-от извор до вливане в р.Караагач BG2IU200R013		2015		ПУРБ I	Прилагане на добри земеделски практики за торене и съхранение на торове	Контрол върху прилагането на добри земеделски практики	Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	постоянен
				ПУРБ I	Контрол по спазване на изискванията за торене и съхранение на торове	Контрол върху прилагането на торове и препарати за растителна защита	Директива 93/71/ЕС за продуктите за растителна защита. Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	постоянен
				нова	Извършване на контрол на задължително изпълнение на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони	Извършване на контрол на задължително изпълнение на програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници в уязвимите зони	Директива 93/71/ЕС за продуктите за растителна защита. Директива 91/676/ЕЕС за нитратите	2021
BG2MA400R010 *река Даръдере от извор до вливане в *река Факийска	1. Поддържане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние	2015		нова	Изграждане на технически съоръжения за борба с ерозията на водосбора	Изграждане на технически съоръжения за борба с ерозията - корекция с дължина 400м	Директива за наводненията 2007/60/ЕС, Закон за водите	2021
BG2VE400R1501 река Младежка от извор до вливане в река Велека	1. Поддържане на добро екологично състояние. 2. Постигане на добро химично състояние	2015						

*Водни тела извън територията на ОУП , на които могат да бъдат реализирани съоръжения за водоснабдяване

2.2.6. Подземни води

Следвайки геоложкия строеж, на територията на община Приморско са развити няколко типа подземни води:

Инфилтрационни води

Те се установяват в терасите на реките и се формират в резултат на просмукването на повърхностните води - постоянни и тези при дъждове и снеготопене. Акмулират се в алувиално делувиалните наслаги до подложката от вулканити. Вместваща среда се явяват пясъци, чакъли, глини, конгломерати и други рахли отложения. Количеството и нивото им е в пряка връзка с режима на подхранване и дебелината на колектора.

Жилни и пукнатинни води

Площта на Община Приморско е заета от вулкански, вулканогенно седиментни и интрузивни скали. Те са покрити от почви с дебелина до 40-50 см. В при повърхностните части масивите са сухи и безводни, което е характерно за вулканските материали.

В дълбочина се наблюдават жилни и пукнатинни води. Водоизточникът в село Китен - С-35 е напорен тип и е с режим на изключителна държавна собственост. Като такива могат да се разглеждат и всички естествени водоизточници.

Хидрогеоложки условия и фактори за формиране

Водоносните хоризонти на територията на Община Приморско са формирани основно от алувиалните терасни образувания на реките Ропотамо, Дяволска и Караагач. Подхранването на подземните води се извършва основно от валежите, повърхностните води и възходящи потоци на подложката.

Естествени експлоатационни ресурси

Алувиалните отложения на реките Ропотамо и Дяволска достигат до 28 м. Водоносните хоризонти обикновено представляват два пласта, формирани в чакълесто - пясъчливите отложения на терасите. Тяхната обща дебелина варира от 0.5 до 9.0 м. Най-често тя е между 3.5 и 6.0 м. В източна посока нараства глинестата компонента в профила на терасите и близо до езерата и морето, където се вливат реките, преобладават глините, а пясъчните пластове са под формата на лещи и прослойки с малка дебелина и най-често изолирани помежду си.

В хидрогеоложко отношение добре изучена е терасата на река Ропотамо, където са прокарани над 20 бр. сондажи и шахтови кладенци. В алувия на реката са създадени добри условия за акумулиране на подземни води под формата на безнапорен поток от пресни до слабо солени студени подземни води със статично водно ниво на дълбочина 2,0 - 3,1 м. Експлоатационните ресурси на потока се изчисляват на 99 л/сек. Надхвърлянето на това количество е за сметка на привлекаеми ресурси от реката.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Алувиалните отложения на река Дяволска са разпространени на изток от с. Ясна Поляна. Формираният в песъчливо-чакълестия пласт поток е насочен на изток по посока на течението на реката. Нивото на водите е установено на дълбочина от 2,6 - 2,7 м. Експлоатационните ресурси на потока се възлизат на 45 л/сек. На практика се използват значително по-малко, поради което е налице свободен капацитет.

Хидрогеоложки проучвания по долината на река Караагач са извършвани в алувиалните отложения на р. Оряшка - приток на Караагач. Водните нива са установени на дълбочина 1.0 -2.5 м. Експлоатационните ресурси на потока са от порядъка на 10 л/сек.

В района на Приморско в залива Атлиман подземните води са с дебит на самоизлив 0,3-0,4 л/сек.

Оценката на водните ресурси в района на Черноморския район показва, че подземните води се експлоатират далеч под възможностите. Подземните води в неогенските седименти, заемащи основно района около Приморско, поради малката им и променлива дебелина се разглеждат като безперспективни.

Малката проницаемост и недълбоката напуканост на скалите от горнокредния масив обуславят слабата му водообилност. Пункатинните води се дренират от добре развитата хидрографска мрежа под формата на малодебитни, често пресъхващи извори.

2.2.6.1. Количествена характеристика на ПВТ

Количествено състояние	
Добро	Лошо

Количественото състояние на подземните водни тела се определя от режима на нивото на подземните води. Подземно водно тяло е в добро количествено състояние, ако са изпълнени следните условия:

- нивото на подземните води в подземното водно тяло е такова, че разполагаемите ресурси на подземните води не са превишени от дългосрочния средногодишен дебит на черпене от водното тяло;
- нивото на подземните води не е подложено на изменение в резултат от водовземане или от друга човешка дейност, при което се създава опасност от:
  - непостигане на целите за опазване на околната среда по чл. 156а, ал. 1 от *Закона за водите*, за свързаните с подземното водно тяло повърхностни води;
  - влошаване на състоянието на тези повърхностни води;
  - увреждане на сухоземни екосистеми, зависещи пряко от подземното водно тяло;
  - понижаване на нивата на подземните води в части от водно тяло, от които се подхранват водите на влажните зони, зоните за опазване на стопански значими водни организми, защитени територии и защитени зони по чл. 119а, ал. 1, т. 5 от *Закона за водите*,
  - измененията в посоката на потока в подземното водно тяло са предизвикани от временни или непрекъснати промени на водното ниво в пространствено ограничена област, но тези изменения не създават опасност от интрузия на солени води или други интрузии, и

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

не показват устойчива и ясно определена антропогенно предизвикана тенденция в посоката на потока в подземното водно тяло.

Оценката на количественото състояние на ПВТ е извършена по данни за периода 2010 -2013 г., а в тестовите, при които са оценявани тенденции са ползвани всички налични данни от 2006 до 2014 г.

Съгласно подхода, определянето на количественото състояние се извършва въз основа на следните тестове: Воден баланс, Поток на повърхностните води, Сухоземни екосистеми, зависими от подземни води и интрузия на солени или замърсени води.

Тест: Воден баланс

Водния баланс е формиран на база определените разполагаеми ресурси минус общото годишно черпене от ПВТ по разрешителните за водовземане и от кладенците за собствени потребности на граждани.

Разполагаемите ресурси на ПВТ са определени на база естествените ресурси минус необходимите водни количества за екосистемите.

Общото годишно черпене от ПВТ е определено по данни: за разрешени водовземания, за които не е налична информация за черпените водни количества, установени при изпълнение на контрол на черпенето или предоставена от водоползвателите информация за целите на изчисляване на дължимата годишна такса за водовземане. Черпените водни количества от кладенците за собствени потребности на граждани са определени с подхода за характеризиране на ПВТ.

При определяне на общото черпене не са взети предвид: дренирането на ПВТ от естествени извори, дренирането на ПВТ от отводнителни канали или други отводнителни съоръжения. ПВТ е определено в добро количествено състояние, когато разполагаемите ресурси на ПВТ (средно многогодишните подхранване на ПВТ минус необходимите за екосистемите водни количества), не са надвишени от общото годишното черпене на подземни води от ПВТ и в пунктовете от националната мрежа за мониторинг на количественото състояние на ПВТ (когато такива са налични) не е установена тенденция към понижаване на водните нива в периода 2010-2013 г.

Когато разполагаемите ресурси на ПВТ (средномногогодишните подхранване на ПВТ минус необходимите за екосистемите водни количества) са надвишени от общото годишното черпене на подземни води от ПВТ и/или в един или няколко пункта от националната мрежа на НИМХ за мониторинг на количественото състояние на ПВТ (когато такива са налични) е установена тенденция към понижаване на водните нива в периода 2010 г. -2013 г. ПВТ се определя в лошо количествено състояние.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

**Таблица 71. Количествено състояние на подземните водни тела, в обсега на които е разположена
Община Приморско**

Код на подземното водно тяло	Наименование на водното тяло	разполагаеми ресурси на ПВТ	разполагаеми ресурси на ПВТ	общо черпене от ПВТ	количествено състояние на ПВТ	Експлоатационен индекс (черпено количество/ разполагаеми ресурси)
		л/сек	(в куб.м/ годишно)	(в куб.м/ годишно)		
BG2G000000K2035	Пукнатинни води в K2t сп-ст-Бургаска вулканична южно от Бургас	297	9366192	221067,36	добро	2,4
BG2G000000N024	Порови води в неоген - сармат Приморско	7	220752	18921,6	добро	8,6
BG2G000000Q010	Порови води в кватернера на р.Ропотамо	19	599184	94608	добро	15,8
BG2G000000Q011	Порови води в кватернера на р.Дяволска	15	473040	46988,64	добро	9,9

Тест: Поток повърхностни води

Този тест се прилага, за ПВТ с установена хидравлична връзка с повърхностни водни тела, категория река, за които:

- не са изпълнени целите поставени в първите ПУРБ;
- е определено допустимо за черпене водно количество в рамките на водосбора на повърхностното водно тяло.

Тестът в повечето случаи е неприложим, поради липса на достатъчно информация за товар в повърхностните води. Този въпрос ще бъде предмет на следващия план.

Тест: Сухоземни екосистеми, зависими от подземни води

Този тест се прилага за ПВТ, в които при характеризирането е установено наличието на зависими от подземните води сухоземни екосистеми (сухоземни природни местообитания, водни хабитати - езерни и блатни екосистеми и местообитания на птици зависими от подземни води) и за района на които при оценката на натиска, въздействието и риска за количественото състояние на ПВТ е установено понижение на водното ниво в резултат от разрешеното черпене на подземни води.

Тъй като до момента за много от местообитания не са определени конкретни изисквания към нивото или количеството подземни води, необходими за постигане и поддържане на благоприятен природозащитен статус, оценката е извършена само на база оценка на статуса, определен при извършеното картиране на местообитанията и видовете.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 72. Списък на зоните за защита

Код на подземното водно тяло	Наименование на водното тяло	Име на защитената зона	Координати на центроида X	Координати на центроида Y	Код на защитената зона	Площ на местообитание (ha)
BG2G00000K2035	Пукнатинни води в K2t sp-st-Бургаска вулканична южно от Бургас	Ропотамо	27,934298	42,301914	BG0001001	27934
BG2G00000K2035	Пукнатинни води в K2t sp-st-Бургаска вулканична южно от Бургас	Босна			BG0000208	162 258.88
BG2G00000N024	Порови води в неоген - сармат Приморско	Ропотамо	27,934298	42,301914	BG0001001	27934
BG2G00000Q010	Порови води в кватернера на р.Ропотамо	Ропотамо	27,934298	42,301914	BG0001001	27934
BG2G00000Q011	Порови води в кватернера на р.Дяволска	Ропотамо	27,934298	42,301914	BG0001001	27934

Тест: Интрузия на солени или замърсени води

Тестът е приложен за ПВТ, в които е установено проникване на замърсени повърхностни води, за които резултатите от мониторинга показват завишена средногодишна концентрация на замърсяващи вещества.

В региона на Община Приморско не са установени участъци на морска интрузия.

2.2.6.2. Качествена характеристика на водоносните хоризонти.

Съгласно разпоредбите на чл. 5 на РДВ и чл. 157, ал.1, т.2 от *Закона за водите* при актуализацията на ПУРБ е идентифициран значимият натиск в резултат от човешка дейност, който може да причини влошаване на доброто състояние на подземните води. Определено е и въздействието от този натиск върху ПВТ, във връзка с определяне на риска да не постигнат добро състояние до 2021 г.

Като значими източници на замърсяване на подземните води се разглеждат всички съществуващи обекти (дифузни и точкови), които е възможно да емитират замърсяващи вещества към подземните води.

Рискът за непостигане на екологичните цели се обуславя от наличието на натиск от човешка дейност върху подземните водни тела. В тази връзка се извършва идентифициране и оценка на антропогенния натиск и свързаните с него въздействия върху подземните води.

На база на събраната, структурирана и анализирана информация в ЧРБУ за обекти - потенциални източници на замърсяване на подземните води, за натиск от разрешено водовземане и от кладенци за собствени потребности и съответните разработени ГИС слоеве, са идентифицирани следните категории натиск върху подземните води:

- Точкови източници на замърсяване;
- Дифузни източници на замърсяване;
- Водовземане от подземни води;
- Климатични изменения.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Оценка на замърсяването от точкови източници

Като значими точкови източници са определени следните източници: Градска пречиствателна станция за отпадъчни води (ГПСОВ), Оператори с издадени комплексни разрешителни (КР по ЗООС, Оператори без издадени комплексни разрешителни (КР по ЗООС), Промислени оператори без издадени КР (разрешителни по ЗВ), Ферми, складове и други селско-стопански обекти, Депа за отпадъци, сметища (заемащи площ до 250000 м²), Мини, хвостохранилища (заемащи площ до 250000 м²), Замърсявания от минали дейности(заемащи площ до 250000 м²), Складове за пестициди(ББ кубове), Мини, кариери, Хвостохранилища.

Идентифицираният натиск от точкови източници на замърсяване е оценен по отношение на неговата значимост (съотношението на засегнатата площ, спрямо общата разкрита площ на ПВТ). *При съотношение > 33% се счита, че за тялото съществува риск от непостигане на екологичните цели.*

За всички подземни водни тела, върху които е разположена Община Приморско е оценено, че натиска от точкови източници е незначителен и няма опасност от непостигане на целите в резултат от този вид антропогенно въздействие.

Резултатите са представени в Таблица 73. - *Натиск от точкови източници.*

Таблица 73. Натиск от точкови източници

Код на подземно водно тяло	Разкрита част на водното тяло, кв.м	% от разкрита та площ на ПВТ,кв.м	Точкови източници на замърсяване, брой						Потенциално въздействие в/у ПВТ, като% от разкритата площ на ПВТ
			Ферми, складове и други селско стопански обекти	Зауставяния битови отпадъчни води	Депа за отпадъци/сметища	не ИРПС индустрия (разрешителни по ЗВ)	ББ кубове за пестициди	Други	
BG2G000000Q010	11,00	100	-	-	-	-	-	-	0
BG2G000000Q011	8,11	100	1	-	-	-	-	-	8,39
BG2G000000N024	36,76	81	-	1	1	-	-	1	10,61
BG2G000000K2035	2423,03	81	-	1	3	-	1	2	0,15

Оценка на замърсяването от дифузни източници, включително преглед на ползването на земите

Като значими дифузни след съгласуване между Басейновите дирекции, са определени следните източници: Селско стопанство (обработваема земя, трайни насаждения, пасища, хетерогенни селски стопанства), Депа за отпадъци/сметища, Дренажи от градовете, Мини, хвостохранилища, Замърсявания от минали дейности.

Освен горе изброените, значителен натиск върху състоянието на подземните води оказват и населените места без или с частично изградена канализация.

Идентифицираният натиск от дифузни източници на замърсяване е оценен по отношение на неговата значимост (съотношението на засегнатата площ, спрямо общата разкрита площ на ПВТ). *При съотношение > 75% се счита, че за тялото съществува риск от непостигане на екологичните цели.* Определено е едно подземно водно тяло, за което съществува риск да не постигне заложените цели в резултат на натиск от дифузни източници на замърсяване. За останалите подземни водни тела е оценено, че натискът от дифузни източници не е значителен, и няма опасност от непостигане на целите от този вид антропогенно въздействие.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 74. Натиск от дифузни източници

Код на подземно водно тяло	Разкрита част на водното тяло, кв.км	Натиск от дифузни източници на замърсяване				Потенциално въздействие в/у ПВТ, като % от разкритата площ на ПВТ
		Селско стопанство (площ, км ²)	Дренажи от градове и инфраструктура без канализация, км ²	Депа за отпадъци (с площ над 0,25км ²), км ²	Други, (ферми, кариери, замърсени почви) км ²	
BG2G000000Q010	11,00	9,01	0,01	-	-	63,94
BG2G000000Q011	8,11	7,67	0,82	-	-	78,22
BG2G000000N024	36,76	13,91	3,07	-	-	46,96
BG2G00000K2035	1296,78	81		-	1	26,6

За оценката на риска по химично състояние от анализа на резултатите от проведения мониторинг на подземни води на територията на ЧРБУ са използвани данните от мониторинга на химичното състояние за периода 2010 ÷ 2013 г. съгласно утвърдената национална програма, допълнени и с данни от собствен мониторинг на титуляри на разрешителни по ЗВ.

Анализът на резултатите от мониторинга на химичното състояние на подземни води се извършва за всеки мониторингов пункт от подземните водни тела както следва:

1. За всеки от наблюдаваните параметри се изчислява средна стойност за периода. За подобряване на достоверността при статистическата обработка на данните се използва медианата вместо средноаритметична стойност.

2. Получената средна стойност за всеки от показателите се сравнява със стандарти съгласно Приложение № 1 към чл. 10, ал. 2, т. 1 на Наредба № 1 от 10.10.2007 г., обн.ДВ, бр.87 от 30.10.2007 г., изм. ДВ, бр. 28 от 19.03.2013 г. за проучване, ползване и опазване на подземните води.

3. Оценка състоянието в района на мониторинговия пункт:

- Ако по всички показатели средните стойности за периода не превишават стандартите, състоянието на подземната вода в района на пункта е „добро“;
- Ако по един от мониторираните показатели в пункта средната стойност за периода надвишава стандартите, състоянието на водата в района на пункта е „лошо“;

4. Крайна оценка за подземното водно тяло:

- Ако в един от пунктовете в подземното водно тяло състоянието на водата е „лошо“ по някой от показателите - тялото е „ в риск“;
- Ако във всички пунктове в подземното водно тяло състоянието на подземната вода е „добро“ по всички показатели - тялото „не е в риск“

Окончателна оценка на риска за непостигане на добро химично състояние се извършва, като се спазва принципът, че едно подземно водно тяло се определя в риск от непостигане на добро химично състояние, когато е изпълнен поне един от следните критерии:

- Идентифицираният натиск от точкови източници е > 33%;
- Идентифицираният натиск от дифузни източници е > 75%;
- ПВТ е „в риск“ съгласно гореописания анализ на резултатите от мониторинга на химичното състояние на подземни води.

В Таблица 75 е показан Риск оценка - точкови, дифузни и химично състояние на ПВТ, върху които е разположена Община Приморско, съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 75. Риск оценка -точкови, дифузни и химично състояние, съгласно Проект за ПУРБ 2016-2021 г.

Код на ПВТ	Наименование на ПВТ	Категория натиск				Обща оценка на качеството на подземните води (по резултати от мониторинга 2010 г.-2013 г.		Окончателна оценка на риска по химично състояние на ПВТ	ПВТ в риск от значим натиск от водовземане
		Точкови		Дифузни		замърсители	състояние		
		потенциално въздействие % от разкритата площ на ПВ	източник	потенциално въздействие % от разкритата площ на ПВ	източник				
BG2G000000Q010	Порови води в кватернера на р.Ропотамо	0	няма установен	63,94	инфраструктура без канализации, земеделски земи обработваеми, смесени земеделски площи, дренажи от градове	няма установени	добро	не в риск	не в риск
BG2G000000Q011	Порови води в кватернера на р.Дяволска	8,39	ГПСОВ	78,22	инфраструктура без канализации, земеделски земи обработваеми, смесени земеделски площи, дренажи от градове	няма установени	добро	в риск	не в риск
BG2G000000N024	Порови води в неоген-сармат Приморско	10,61	мини, кариери, дена, ПСОВ	46,96	инфраструктура без канализации, земеделски земи обработваеми, смесени земеделски площи	няма установени	добро	не в риск	не в риск
BG2G000000K2035	Пукнатинни води в К2t сп-st-Бургаска вулканична южно от Бургас	0,15	кариери	26,6	селско стопанство, населени места без канализации, дренажи от градове, ферма	няма установени	добро	не в риск	не в риск

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Оценка на натиска от водовземане

Подземните води на територията на ЧРБУ са основен източник на питейно-битово водоснабдяване. Те са ценен природен ресурс и като такъв следва да бъдат опазени от влошаване на количественото и химичното им състояние.

Водовземането от подземни води се осъществява чрез издаване на разрешително, съгласно изискванията на чл.44, чл. 46, чл. 50 и по реда на чл. 60 от Закона за водите и от кладенци за задоволяване на собствени потребности на граждани, след регистрация на кладенеца. За индивидуалното водовземане от кладенци за задоволяване на собствени потребности не се изисква разрешително.

Целите, за които се осъществява водовземането са: Питейно-битови, Напояване и животновъдство, Индустриални (промишлени), Други, в това число – минно дело и електроенергия.

Оценката на натиска върху количественото състояние на подземните води е пряко свързано с основните параметри от баланса на подземните води: естествени ресурси, разполагаеми ресурси и свободни водни количества.

Като значим натиск за подземни води се определя всяко черпене или група черпения в определен район, при които експлоатационния индекс е над 40%. Натискът от водовземане е определен като значим, както когато експлоатационния индекс за цялото тяло е над 40%, така и когато експлоатационния индекс в определен район, надвишава посочената стойност от 40%.

За определяне на натиска от водовземане са използвани разрешените или черпените водни количества и данни от черпените количества от кладенци за собствени потребности.

При определяне на натиска и въздействието не са включени дебитите на изворите, дрениращи естествено ПВТ.

Ако експлоатационния индекс за определена цел надвишава 40%, то натискът от водовземане се определя като значим. Ако експлоатационния индекс за натиск за някоя от посочените цели не надвишава 40%, но сумарно с натиск от водовземане за друга цел – надвишава посочената стойност-всички водовземания се определят като значим натиск.

Натискът от водовземане върху ПВТ, върху които е разположена Община Приморско се определя като незначим.

Оценка на натиска от климатични изменения. Прогнозна оценка и анализ за изменение на ресурсите на подземните води под влияние на климатичните промени

В представената по-долу таблица е показано очакваното изменение на естествените ресурси на подземните водни тела в БД “Черноморски район”. Резултатите от прогнозните изчисления са направени с точност до 1 л/с. Само за подземни водни тела с малки естествени ресурси (до 20 л/с) тя е увеличена на 0.1 л/с, за да се открият по-добре разликите, които по начало не са много големи. Данните са взети от разработен II-ри етап на ОП V05-13/11/2015

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

„Оценка на натиска и въздействието върху повърхностните и подземните води от изменението на климата и оценка на наличието на вода за икономическите сектори“.

Таблица 76.

Подземно водно тяло (код)	Естествени ресурси на водното тяло, л/с (актуални)	Прогнозни естествени ресурси, л/с					
		Сценарий RCP4.5**			Сценарий RCP8.5. *		
		Прогнозни периоди					
		2013-2042	2021-2050	2071-2100	2013-2042	2021-2050	2071-2100
BG2G000000Q010	66	72	80	55	76	73	56
BG2G000000Q011	50	54	58	42	57	55	42
BG2G000000N024	0	-	-	-	-	-	-
BG2G000000K2035	100	108	166	84	144	105	81

*Сценарият RCP 8.5 може да бъде наречен „обичайна практика“ („business-as-usual scenario“) с нарастващи емисии на парникови газове във времето и съответно увеличаващи се концентрации на парникови газове. Радиационният натиск нараства до 8.5 W/m² до 2100 г., което съответства на концентрации от 1370 ppm в CO₂екв.

**Сценарият RCP 4.5 предвижда по-бързо реализиране на адекватни мерки за ограничаване на емисиите. Очаква се пикът на емисиите да бъде около 2040 г., след което те да намалее рязко до 2080 г. Радиационният натиск към 2100 г. се оценява на 4.5 W/m², което съответства приблизително на концентрации около 650 ppm CO₂екв.

От анализа на получените резултати следват следните по-важни особености и закономерности.

През първите два прогнозни периода (2013-2042 и 2021-2050 г.) се очаква известно увеличение на естествените ресурси на подземните води – свързано главно с известно нарастване на валежите. За отбелязване е, че за двата периода резултатите са много близки и това е обяснимо, тъй като тези два времеви периода в по-голямата си част се припокриват (застъпват). Увеличението се отнася и за двата климатични сценария (CRP4.5 и CRP8.5).

- През третия прогнозен период (2071-2100 г) се очертава намаление на ресурсите – свързано не толкова с намаляване на валежите, колкото с нарастване на евапотранспирацията (поради по-високите температури). Намалението е почти повсеместно и се наблюдава и при двата климатични сценария.

- За преобладаващата част от подземните водни тела нарастването на ресурсите е най-често между 2 и 8 % спрямо „сегашните“.

2.2.6.3. Състояние, Цели и Мерки за ПВТ в региона на Община Приморско съгласно Проект за ПУРБ 2015-2021г.

За региона на Община Приморско могат да се разгледат следните обособени водоносни хоризонти и прилежащите им водни тела:

Кватернерният водоносен хоризонт - основно се формира в алувиалните отложения (терасите на по-големите реки и повърхностно - течащи води) и по рядко в делувиалните и пролувиални седименти, като е автономен за всяка от тях. Основно подхранването се

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

осъществява от валежните скатови води във водосборната област и привлекаеми ресурси от оттока на реката в зависимост от водочерпенето в съоръженията.

По своя състав подземните води около терасата на река Ропотамо са предимно хидрокарбонатни - калциеви до хлоридно - натриеви в близост до морето. Общата им минерализация е 0,83 - 1,82 g/ dnr, твърдостта им е 1,4 - 9,4 mg.eqv/dm., а рН 7 - 7,5. Подземните води от терасата на река Ропотамо, с малки изключения са годни за питейни, технически и селскостопански нужди. По състав подземните води около терасата на река Дяволска са предимно хидрокарбонатни - калциеви, а в близост до морето се срещат води с хлоридно -натриев състав.

Водно тяло BG2G000000Q010-Порови води в кватернера на р. Ропотамо

1. Количествено състояние

*Тест оценка Воден баланс (добро/лошо)- **добро***

Тест Поток повърхностни води-неприложим

Тест Запаси от ПВТ сухоземни екосистеми- неприложим

Тест Интрузия на солени или замърсени води- неприложим

*Обща оценка **добро***

2. Химично състояние

Тест Интрузия на солени или замърсени води (неприложимо/добро/лошо)-неприложимо

Тест Значимо влошаване на екологично или химично състояние на повърхностни водни тела, причинено от пренос на замърсители от ПВТ(неприложимо/добро/лошо)-неприложимо

Тест Значимо влошаване на състоянието на земни екосистеми , зависещи от подземните води, поради пренасянето на замърсители от ПВТ (неприложимо/добро/лошо) - неприложимо

Тест Влошаване на качествата подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (неприложимо/добро/лошо)-неприложимо

Тест А. Параметри с концентрация на ПС и Средна стойност за периода (2010-2014 год.) над Стандарта за качество или ПС- няма установени

*Б. Визуализация- **добро***

*Обща оценка- **добро***

3. Цел/година

2015-1. Запазване на добро химично състояние 2. Запазване на добро количествено състояние

2021-1. Запазване на добро химично състояние 2. Запазване на добро количествено състояние

2027-1. Запазване на добро химично състояние 2. Запазване на добро количествено състояние

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Срок на постигане-2015 г.

4. Основание за прилагане на изключения от постигане на добро състояние (чл.4 РДВ)-неприложимо

5. Основание за поставяне на целта съгласно ЗВ -Чл. 156 а от ЗВ

Водно тяло BG2G000000Q011- Порови води в кватернера на р. Дяволска

1. Количествено състояние

Тест оценка Воден баланс (добро/лошо)- **добро**

Тест Поток повърхностни води-неприложим

Тест Запаси от ПВТ сухоземни екосистеми-неприложим

Тест Интрузия на солени или замърсени води-неприложим

Обща оценка **добро**

2. Химично състояние

Тест Интрузия на солени или замърсени води (неприложимо/добро/лошо)-неприложимо

Тест Значимо влошаване на екологично или химично състояние на повърхностни водни тела, причинено от пренос на замърсители от ПВТ(неприложимо/добро/лошо)-неприложимо

Тест Значимо влошаване на състоянието на земни екосистеми , зависещи от подземните води, поради пренасянето на замърсители от ПВТ (неприложимо/добро/лошо)-неприложимо

Тест Влошаване на качествата подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (неприложимо/добро/лошо)-неприложимо

Тест А. Параметри с концентрация на ПС и Средна стойност за периода (2010-2014 год.) над Стандарта за качество или ПС- няма установени

Б. Визуализация- **добро**

Обща оценка- **добро**

3. Цел/година

2015-1. Запазване на добро химично състояние 2. Запазване на добро количествено състояние

2021-1. Запазване на добро химично състояние 2. Запазване на добро количествено състояние

2027-1. Запазване на добро химично състояние 2. Запазване на добро количествено състояние

Срок на постигане-2015 г.

4. Основание за прилагане на изключения от постигане на добро състояние (чл.4 РДВ)-неприложимо

Обосновка-

5. Основание за поставяне на целта съгласно ЗВ- Чл. 156 а от ЗВ

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Неогенски водоносен хоризонт - формиран е в кримокавказки тип седименти, основно в североизточната част на БДЧР и като отделни локални комплекси югоизточно от Стара планина.

Неогенският водоносен хоризонт изгражда комплекс с локални водоносни серии в отложенията на миоцена (предимно чокрака), долния и горен сармат. В този комплекс са представени напорни и грунтови води и на места смесени, поради което възприетите коти на хидроизописите имат ориентиран характер и могат да се използват с известно приближение за проектиране и отчитане на хидродинамиката.

Основно подхранването се осъществява от валежните води на водосборната област. В някои случаи неогенският водоносен хоризонт се подхранва от кватернерния, палеогенски или горнокреден водоносни хоризонти. Също така в определени местата на дрениране той подхранва повърхностни води и оказва влияние върху екосистемите в района.

По състав подземните води около терасата на река Караагач (приток р. Орешка) са предимно хидрокарбонатно-калциеви и хидрокарбонатно-магнезиеви. В някои от притоците е установено завишено съдържание на манган и наличие на нитрити, което се дължи на гнилостните процеси на богатата органика в терасните наслаги, а в близост до морето се срещат води с хлоридно-натриеви състав.

Водно тяло BG2G000000N024-Порови води в неоген - сармат Приморско

1. Количествено състояние

*Тест оценка Воден баланс (добро/лошо)- **добро***

Тест Поток повърхностни води-неприложим

Тест Запази от ПВТ сухоземни екосистеми- неприложим

Тест Интрузия на солени или замърсени води- неприложим

*Обща оценка **добро***

2. Химично състояние

Тест Интрузия на солени или замърсени води (неприложимо/добро/лошо)- неприложимо

Тест Значимо влошаване на екологично или химично състояние на повърхностни водни тела, причинено от пренос на замърсители от ПВТ(неприложимо/добро/лошо)- неприложимо

Тест Значимо влошаване на състоянието на земни екосистеми , зависещи от подземните води, поради пренасянето на замърсители от ПВТ (неприложимо/добро/лошо)- неприложимо

Тест Влошаване на качествата подземните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване (неприложимо/добро/лошо)-неприложимо

Тест А. Параметри с концентрация на ПС и Средна стойност за периода (2010-2014 год.) над Стандарта за качество или ПС- няма установени

*Б. Визуализация- **добро***

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Обща оценка- **добро**

3. Цел/година

2015 1. Запазване на добро химично състояние 2. Запазване на добро количествено състояние

2021 1. Запазване на добро химично състояние 2. Запазване на добро количествено състояние

2027 1. Запазване на добро химично състояние 2. Запазване на добро количествено състояние

Срок на постигане-2015 г.

4. Основание за прилагане на изключения от постигане на добро състояние (чл.4 РДВ)-неприложимо

Обосновка

5. Основание за поставяне на целта съгласно ЗВ- Чл. 156 а от ЗВ

Горнокредният водоносен хоризонт или по-точно комплекс - формира се в повърхностните отложения (афлоримента на геолого-литоложките формации). Пъстрият литолого-стратиграфски състав на колектора се обуславя от седиментогенен теригенно-карстов и ефузивно-интрузивен състав на скалите. Водите, които се формират в него са предимно грунтови и отчасти полунапорни. По тип е карстов, карстово-пукнатинен или порово-пукнатинен. Има локално представяне в определените водни тела. В отделни случаи формира общ комплекс с кватернерния, неогенския или палеогенския водоносен хоризонт, като се подхранва или подхранва някой от тях. Подхранването на горнокредният водоносен хоризонт е основно от валежите и взаимодействието с горечитираните водоносни хоризонти.

Горнокредитната формация, заемаща голяма част от територията на Община Приморско в хидроложко отношение е слабо и неравномерно изучена. По стратегически причини търсенето на води е било съсредоточено главно по крайбрежието. По-дълбоки сондажи са прокарани в района на Приморско при залив Атлиман, където водата е хлоридно-натриева с минерализация 0.9 -1 g/dm³.

Водно тяло BG2G00000K2035-Пукнатинни води в K2t cn-st-Бургаска вулканична южно от Бургас

1. *Количествено състояние*

Тест оценка Воден баланс (добро/лошо)- **добро**

Тест Поток повърхностни води-неприложим

Тест Запаси от ПВТ сухоземни екосистеми- неприложим

Тест Интрузия на солени или замърсени води- неприложим

Обща оценка **добро**

4. *Химично състояние*

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

---

*Тест Интрузия на солени или замърсени води (неприложимо/добро/лошо)-
неприложимо*

*Тест Значимо влошаване на екологично или химично състояние на повърхностни
водни тела, причинено от пренос на замърсители от ПВТ(неприложимо/добро/лошо)-
неприложимо*

*Тест Значимо влошаване на състоянието на земни екосистеми, зависещи от
подземните води, поради пренасянето на замърсители от ПВТ (неприложимо/добро/лошо)
- неприложимо*

*Тест Влошаване на качествата подземните води, предназначени за питейно-битово
водоснабдяване (неприложимо/добро/лошо)-неприложимо*

*Тест А. Параметри с концентрация на ПС и Средна стойност за периода (2010-2014
год.) над Стандарта за качество или ПС- няма установени*

*Б. Визуализация- **добро***

*Обща оценка- **добро***

5. Цел/година

*2015- 1. Запазване на добро химично състояние 2. Запазване на добро количествено
състояние*

*2021 - 1. Запазване на добро химично състояние 2. Запазване на добро количествено
състояние*

*2027- 1. Запазване на добро химично състояние 2. Запазване на добро количествено
състояние*

Срок на постигане-2015 г.

*6. Основание за прилагане на изключения от постигане на добро състояние (чл.4
РДВ)-неприложимо*

7. Основание за поставяне на целта съгласно ЗВ- Чл. 156 а, т.2 от ЗВ

**2.2.6.4. Програма от мерки за постигане на целите на ПУРБ в Черноморски район
за басейново управление на водите в периода 2016-2021 г.**

В следващата таблица са представени мерките за постигане на ПУРБ в Черноморски район за басейново управление на водите в периода 2016-2021 г.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 77. Мерки за постигане на целите на ПУРБ в Черноморски район за басейново управление на водите в периода 2016-2021 г.

ПОДЗЕМНИ ВОДНИ ТЕЛА												
Водно тяло/ Код	Количествено състояние	Химично състояние	Движеща сила	Цел	Срок за постигане		Основание за прилагане на изключения за постигане на добро състояние (чл.4 РДВ и ЗВ)	Мярка от ПУРБ (2009-2015) или нова(мярка ПУРБ1, модифицирана, нова)	Мярка		Законово основание	Срок за изпълнение
					година	Обосновка			Мярка национален каталог	Мярка за водното тяло		
Порови води в кватернера на р.Ропотамо BG2G000000Q010	добро	добро	зона за защита на водите	постигане на добро състояние	2015		неприложимо	ПУРБ 1	Забрана за употреба на ПРЗ от професионална категория на употреба върху зони за защита, определени в Закона за водите, или други площи, определени със заповед на МОСВ	Изграждане на СОЗ - на 1 бр. водоизточник	Директива 80/778 ЕС за питейните води, изменена от Директива 98/83/ЕС, Наредба No3 за СОЗ	2019
								нова мярка	Ежегодно определяне на разполагаемите ресурси на подземните водни тела	Ежегодно определяне на разполагаемите ресурси на подземните водни тела	ЗВ	2016-2021
								нова мярка	Ежемесечно съставяне на баланс "разполагаеми ресурси- разрешено черпене"	Ежемесечно съставяне на баланс "разполагаеми ресурси- разрешено черпене"	ЗВ	постоянен
Порови води в кватернера на р. Дяволска BG2G000000Q011	добро	добро	индустрия (промишленост)	запазване на добро състояние	2015		неприложимо	нова мярка	Извършване на контрол един път на 3 години на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество от 30 000 до 150 000 куб.м.год	Водоизточници 1 бр.	ЗВ	2018
								нова мярка	Извършване на контрол един път в срока на действие на ПУРБ на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество под 30 000 куб.м.год.	Водоизточници-2бр.	ЗВ	2018
								нова мярка	Ежемесечно съставяне на баланс "разполагаеми ресурси- разрешено черпене"	Ежемесечно съставяне на баланс "разполагаеми ресурси- разрешено черпене"	ЗВ	постоянен
								нова мярка	Ежегодно определяне на разполагаемите ресурси на подземните водни тела	Ежегодно определяне на разполагаемите ресурси на подземните водни тела	ЗВ	2016-2021
Порови води в неоген – сармат Приморско Код на ПВТ BG2G000000N024	добро	добро	селско стопанство	запазване на добро състояние	2015		неприложимо	нова	Ежегодно определяне на разполагаемите ресурси на подземните водни тела	Ежегодно определяне на разполагаемите ресурси на подземните водни тела	ЗВ	2016-2021
								нова	Извършване на контрол един път в срока на действие на ПУРБ на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество под 30 000 куб.м.год.	Водоизточници-2бр.	ЗВ	2016-2021

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

								нова	Ежемесечно съставяне на баланс "разполагаеми ресурси- разрешено черпене"	Ежемесечно съставяне на баланс "разполагаеми ресурси-разрешено черпене"	ЗВ	постоянен
Пукнатинни води в К21 сп-ст-Бургаска вулканична южно от Бургас BG2G00000K2035	добро	добро	зона за защита на водите, селско стопанство	запазване на добро състояние	2015	неприложимо		ПУРБ 1	Забрана за употреба на ПРЗ от професионална категория на употреба върху зони за защита, определени в Закона за водите, или други площи, определени със заповед на МОСВ	Изграждане на СОЗ за 6 водоизточника	Директива 80/778 ЕС за питейните води, изменена от Директива 98/83/ЕС, Наредба №3 за СОЗ	2016-2021
нова								Закриване на общинските депа за битови отпадъци, които не отговарят на нормативните изисквания	Закриване и рекултивация на общинско депо гр. Ахтопол	Директива 1999/31/ЕО за депонирането на отпадъци - Наредба No 8 от 24.08.2004 г. за депа за отпадъци	2021	
ПУРБ 1								Извършване на един път в срока на действие, контрол на разрешителните за водовземане от подземни води с разрешено количество под 30 000 куб. м год	Водоизточници - 21 бр.	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	постоянен	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

2.2.6.5. Административни мерки за постигане на целите

Съгласно Проект за ПУРБ 2016 г.-2021 г. са предвидени и Административни мерки за постигане на целите за повърхностни и подземни води, показани в следващата таблица.

Таблица 78. Програма от административни мерки за постигане на целите на ПУРБ в Черноморски басейнов район 2016-2021 г.

Мярка от ПУРБ (2009-2015) или нова (мярка ПУРБ I, модифицирана, нова)	Мярка	Законово основание	Срок на изпълнение
	Мярка национален каталог		
ПУРБ I	Повишаване на степента на възстановяване на разходите за водни услуги в индустрията	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	2021
ПУРБ I	Повишаване на степента на възстановяване на разходите за водни услуги за селското стопанство	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	2021
ПУРБ I	Повишаване на степента на възстановяване на разходите за водни услуги за домакинствата	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	2021
модифицирана	Въвеждане на такси за замърсяване на водите от дифузни източници от селското стопанство	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	2021
модифицирана	Въвеждане на такси за замърсяване от отпадъчни води от населените места отчитащи вида на водоприемника, броя на заустванията и степента на пречистване	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	2021
модифицирана	Въвеждане на такси за замърсяване от отпадъчни води от промишлеността с отчитане на броя на приоритетно опасните, приоритетните и специфичните вещества	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	2021
нова	Забрана за внос, въвеждане и пускане на пазара или употребата на нерегистрирани торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества или хранителни субстрати		постоянен
нова	Забрана за внос, въвеждане, движение и прилагане на биологични агенти, които не са утвърдени от МЗХ и МОСВ		постоянен
нова	Забрана за внос, въвеждане, пускане на пазара, търговия, преупаковане и употребата на неразрешени или негодни продукти за растителна защита (ПРЗ)		постоянен
нова	Забрана за прилагането на ПРЗ чрез въздушно пръскане		постоянен
нова	Забрана за складиране на пестициди, депониране и третиране на отпадъци в крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата	Закон за водите	постоянен
нова	Контрол на оттока в участъка след съоръжения за водовземане от повърхностни води и/или съоръжения за регулиране на оттока	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	постоянен
нова	Осигуряване на минимално-допустимия отток в реките след съоръжения за водовземане или регулиране на оттока	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	постоянен
нова	Преразглеждане на програмата за собствен мониторинг на титуляри на разрешителни при констатирано влошаване на състоянието на водното тяло или при повишаване концентрации на замърсители	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	постоянен
ПУРБ I	Приемане на методика за определяне на екологичния отток	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	2021
модифицирана	Прилагане на процедура по ОВОС, при водовземане от водни тела в които черпенето надвишава 60% от разполагаемите ресурси на подземното водно тяло	Директива 2000/60/ЕС, Закон за водите	постоянен
нова	Разработване на методи за анализ на приоритетни вещества в седименти (No 2, 5, 6, 7, 12, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 26, 28 и 30 от приложение 1 на Директива 2008/105/ЕК) и биота - No 5, 15, 16, 17, 20, 28, 34, 35, 37, 43 и 44 от приложение 1 на Директива 2013/39/ЕК	Директива 2008/105/ЕК, Директива 2013/39/ЕК	2021
нова	Разработване на методи за анализ на приоритетни вещества във води (за No 5, 7, 12, 13, 19, 30 от Директива 2008/105 и на допълнените 11ПВ(от 33 до 44) от Директива 2013/39/ЕК)	Директива 2008/105/ЕК, Директива 2013/39/ЕК	2021
нова	Разработване на методи за анализ на приоритетни вещества във води (за No 5, 7, 12, 13, 19, 30 от Директива 2008/105 и на допълнените 11ПВ(от 33 до 44) от Директива 2013/39/ЕК)	Директива 2008/105/ЕК, Директива 2013/39/ЕК	2021
нова	Срещи, семинари и обучения на еколози от общините и НПО	Директива 2008/105/ЕК, Директива 2013/39/ЕК	2021

2.2.7. Характеристики на водоползването и на водопотреблението (Използване на водните ресурси) в Община Приморско

Използването на водните ресурси се свежда до снабдяване на урбанизираната територия с вода, необходима за поддържане на определен санитарно - хигиенен статус, за промишлено производство, за електроенергия, за напояване на обработваеми територии, за рекреация и пр. При оценка на характеристиките на водоползването и водопотреблението са взети под внимание основните принципи за рационалното използване на водните ресурси, чрез които да се постигне балансирана, качествена и устойчива среда, както следва:

- Интегрирано управление на водните ресурси;
- Управление на водостопанските системи на технологичен и басейнов принцип в съответствие с условията на разрешителните за ползване и опазване на водите и водните обекти;
- Спазване принципа на солидарността и обществения интерес чрез осигуряване на сътрудничество на всички нива на управление;
- Информационна обезпеченост; включване на обществеността в процесите на обсъждане и вземане на дългосрочни решения и програми за действия;
- Използване на новите технически постижения за икономично потребление на водите и подобряване ефективността на съществуващите водностопански системи и съоръжения.

В тази връзка, в ИОУП на Община Приморско е предвидено развитието на инженерната инфраструктура - водоснабдяване, канализация.

2.2.7.1. Водопотребление и водоснабдяване

Водопотреблението до голяма степен характеризира социалния статус на населението. Жителите на Община Приморско видно от таблицата са осигурени с нормално водоснабдяване почти 100%.

Таблица 79. Обитавани жилища по източник на водоснабдяване в община Приморско (2011 г.)

	<i>Общо</i>	<i>В градовете</i>	<i>В селата</i>
<i>Община Приморско</i>	<i>2255</i>	<i>1385</i>	<i>870</i>
<i>Обществено водоснабдяване</i>	<i>2203</i>	<i>1367</i>	<i>836</i>
<i>Собствен водоизточник</i>	<i>11</i>	<i>3</i>	<i>8</i>
<i>Обществено водоснабдяване и собствен водоизточник</i>	<i>4</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
<i>Няма източник на вода</i>	<i>37</i>	<i>13</i>	<i>24</i>

По последни данни за жителите на Община Приморско през 2013 г. е подадена 2467102 м³ вода, или за нормалното водоснабдяване на Община Приморско съгласно тези данни е нужно водно количество от около 0.08 м³/с.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

➤ Налични съоръжения за водоползване и водопотребление

Към момента на територията на общината, няма действащи промишлени предприятия, консуматори на вода за промишлени цели.

Язовир Ясна поляна е основният водоснабдител с питейна вода на Южното черноморско крайбрежие с дебит 0.3 м³/сек през зимата и до 1 м³/сек през лятото. Поради това, че язовирът е в непосредствена близост до село Ясна поляна и в близост с град Приморско, стената му е изградена като хидросъоръжение от първи клас сигурност.

Водоползвател от яз. „Ясна поляна” е „В и К” ЕАД, гр. Бургас с Разрешително № 309/17.05.2001 г. и продължение № 309/20.05.2004 г. за водоснабдяване на гр. Бургас, курорти и други населени места.

Таблица 80. Ползвани водни количества от яз. Ясна поляна през периода 2008-2013 г.

Язовир/ водоползвател	Общ обем	Полезен обем	Ползвани водни количества						
	млн.м ³	млн. м ³	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.	2014 г.
яз. „Ясна поляна”									
“В и К” ЕАД, гр. Бургас	32,3	25,38	7,913	9,6	9,887	10,168	10,985	10,74	9,937

Язовир „Ясна поляна”, с общ обем 32,320 млн.м³, е изграден на р. Дяволска с местоположение на 3 км югозападно от с. Ясна поляна. Водата в него постъпва от: собствен водосбор, яз. „Н. Паничарево” и от р. Зелениковска, посредством водохващане и безнапорен тръбопровод. Водата на яз. “Ясна поляна” се използва за питейно-битово водоснабдяване на гр. Бургас и населени места в общините: Средец, Приморско, Царево и Созопол. Разрешеното водно количество, съгласно Разрешително №309/17.05.2001 г. и продължение №309/17.05.2006 г. е 1.47 м³/сек при режим на водоползване 24 часа в денонощие.

Водоснабдяването е неравномерно разпределено в годината поради увеличаването на консумацията на вода през летните месеци и във връзка с курортния сезон по Черноморското крайбрежие.

Експлоатацията на ресурсите на подземните води в отделните поречия варира от 29% до към 92%. Най-добре в района на община Приморско са усвоени ресурсите на водоносните хоризонти в наносите на река Ропотамо.

Таблица 81.

За Приморско и Китен	система кладенци „Приморско”	30 л/с
Минерален извор в Китен	потопяема помпа	4 л/с
За с. Веселие	система кладенци “Веселие”	4 л/с
За с. Ново Паничарево	система кладенци “Веселие”	4 л/с
За с. Ясна поляна	местна ПС	2 л/с

Понастоящем помпените станции са изоставени и в лошо състояние, като към момента работят кладенците само в с. Веселие.

2.2.7.1.1. Водопроводи използвани за изграждане на водопроводната мрежа на селищата в Община Приморско

Водопроводната мрежа на селищата в Община Приморско е изградена от следните видове водопроводи

➤ *Азбестоциментови водопроводи*

Водопроводната мрежа /вътрешна и външна/ на територията на селищата, в по-голямата си част е изградена с азбестоциментови тръби, положени в периода 1950-1980 година. Изпълнени са азбест, свързани с муфи „Симплекс” и гумени уплътнители, чиито амортизационен срок е в рамките на 20 до 30 години. Тръбите са много крехки, при напукване на земята, при засушаване през летните месеци, се появяват чести аварии по азбестоциментовите водопроводи, а от там и големи загуби на питейна вода.

Необходимо е изготвяне на проекти и предвиждане на средства за реконструкция и подмяна със съвременни, качествени тръби.

➤ *Стоманени водопроводи*

Със стоманени тръби са изградени водопроводите през периода 1924-1947 година и част от тях, през 1970-1985 година. Тръбите положени през първия период, са с муфено-оловните или фланшови връзки, са износени и с малко сечение, а през втория период за тръби е използвана спирално заварена стомана с некачествено изпълнение. Вследствие на електрохимична корозия и некачествено изпълнение на строителството практически се съкращава амортизационния им срок.

Тази причина основно налага да се извършва подмяната на тръбите, като за целта са необходими проекти и средства.

➤ *Поцинковани водопроводи*

От поцинковани тръби са изградени предимно водопроводните отклонения към абонатите на питейна вода - само в Приморско и Китен са 3182 броя, и някои улични водопроводи в зони, край населените места. Експлоатационния период на поцинкованите тръби е в рамките до 20 години. Вследствие превишен експлоатационен период /повече от 30 години/, както и използването на некачествени материали, лошо строителство и електрохимична корозия в по-голямата си част, те са амортизирани и са причина за чести аварии и загуба на вода и наводнявания на избени помещения.

Дължината на този вид водопроводи е незначителна спрямо общата дължина на водопроводната мрежа в града и общината, реално загубите на вода от повреди по тях е значителна.

Това налага тяхната подмяна със залагане изготвяне на проекти за реконструкция на уличната мрежа.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

➤ *Водопроводи от ПЕВП тръби*

Новото строителство се извършва с ПЕВП тръби, като материал, с добро качество и удължен експлоатационен период, наложени в европейската и световна практика. Извършената реконструкция и строителство на нови водопроводи си изпълняват с тези тръби. В следващ етап трябва с тях да се подменят азбестоциментовите и поцинковани водопроводи.

➤ *Водоснабдителна система.*

От язовир „Ясна Поляна” водата се довежда чрез стоманен водопровод по гравитачен път до двустъпална пречиствателна станция за питейни води с проектен капацитет 1300 л/сек, оборудвана с нова хлорираща инсталация с два хлоратора. Пречистената вода се изпомпва в изравнителен водоем и посредством разпределителна шахта се разделя на два водопровода - северен магистрален - за задоволяване на консуматорите до Бургас и южен магистрален - за консуматорите до Синеморец, които включват и Община Приморско.

От ГРШ чрез стоманен водопровод ф 400 мм водата постъпва гравитачно в два напорни резервоара, които се намират в местността „Узунджата”. Единият резервоар е с две камери, всяка от които е с обем 1250 м³. От този резервоар се водоснабдява къмпинг “Перла” посредством водопровод от чугунени тръби ф 400 мм, град Приморско - с етернитов водопровод ф 150 мм, местността „Пясъците” и ММЦ - етернитов водопровод ф 250 мм.

Вторият резервоар е с обем 4000 м³, от който основно се водоснабдява гр. Приморско.

Водопроводната мрежа на гр. Приморско е изпълнена в периода 1960 -1978 година от етернитови тръби с диаметри от ф 60 мм до ф 400 мм и от стоманени тръби с диаметри от ф 40 мм до ф 400 мм, с обща дължина 11 272 м.

В периода 2006 - 2011 година участъци от водоснабдителната мрежа са подменени с полиетиленови тръби висока плътност /ПЕВП/ с диаметри от ф 90 мм до ф 250 мм, с обща дължина 8 981 м .

Напорен резервоар „Китен“ с обем 4500 м³ също се захранва от язовир „Ясна поляна“, посредством етернитов водопровод Ф546 от ГРШ по посока напорен резервоар с дължина 100 м и стоманени тръби ф 500 с дължина 160 м до напорния резервоар.

Водопроводната мрежа на гр. Китен, изградена в периода 1958 - 1973 година, е от етернитови тръби с диаметри от ф 60 мм до ф 200 мм и от поцинковани тръби с дължина 12 117 м. В периода 2001 - 2012 г. се изпълнени участъци от водопроводната мрежа с ПЕВП тръби с диаметри от ф 63 мм до ф 280 мм, с обща дължина 1960 м.

Съоръжения по водопроводната мрежа

А. Пречиствателна станция за питейни води

Схемата на ПСПВ “Ясна Поляна” включва:

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- Цилиндричен затвор;
- Разпределителна камера;
- Паршалов улей;
- Смесители;
- Реагентно стопанство и хлораторно помещение;
- Утаители – 6 бр;
- Филтри – 9 бр;
- Машинна зала с помпи за чиста вода и въздуходувки;
- Административна сграда

Проектният капацитет на ПСПВ е 1300 л/с. През годините са извършени редица подобрения и подмяна на стари с нови съоръжения.

Като задачи, които трябва да бъдат изпълнявани може да се считат продължаване подмяната на спирателната арматура по филтърните клетки, на водоземните корита по хоризонталните утаители, реконструкция на главно табло за ниско напрежение, доставка на въздуходуven агрегат за промивка на филтрите, рехабилитация на административна сграда и филтърен корпус - строителна.

Б. Места за измерване на постъпващата вода по данни на „ВиК” ЕАД

Абонати с водомери :

1. В Приморско общо водомери - 2319 бр.
2. В Китен общо водомери - 863 бр.

В. Изградени резервоари за питейна вода

Местоположение, коти и обеми на съществуващи резервоари:

1. Резервоар „Приморско”, се състои от две камери с обем $V=2 \times 1250 = 2500 \text{ м}^3$, с кота на преливане около 87.15 м;
2. Резервоар за „Приморско”. Състои се от една камера с обем $V=4000 \text{ м}^3$, с кота хранителна тръба 82.80 м;
3. Резервоар за „Аркутино”. Състои се от една камера с обем $V=3500 \text{ м}^3$ с кота хранителна тръба 80.70 м;
4. Резервоар за ”Китен”, с обем $V=4500 \text{ м}^3$, кота преливен ръб 74.50 м.

2.2.7.2. Техническо състояние на водопроводната мрежа в общината

На основание предоставените данни от „В и К” ЕАД – Бургас за подадената и инкасираната вода в периода 2007 – 2013 година, са определени общи загуби в размер на 48,7 %.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 82. Подадена и инкасирана вода за периода 2007-2013 г.

ВОДА		2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ПОДАДЕНА	м ³	2 414 455	2465429	2526081	2554666	2504174	2446132	2467102
ФАКТУРИРАНА	м ³	1331661	1379358	1192514	1199113	1203675	1364579	1249063
ЗАГУБИ	м ³	1082794	1086071	1333567	1355553	1300499	1081553	1218039
ЗАГУБИ	%	45	44	54	53	52	44	49

Размерът на загубите в мрежата се определя, като разлика между подадените в мрежата водни количества и инкасираните такива. Старата и амортизирана водопроводна мрежа води до големи загуби на вода.

От получените резултати можем да заключим следното:

➤ Преобладаващата част от действащата водопроводна мрежа е въведена в експлоатация преди 1980 г. и е изградена от материали (преобладаващо етернитови и стоманени тръби), чийто срок на годност е изтекъл.

➤ В голяма част от водопроводната мрежа нивото на корозия или натрупвания на отлагания е значително, което обуславя рискове за качеството на водата.

➤ Констатираните загуби на вода са изключително големи и се дължат основно на физически течове – както видими, така и скрити, както от водопроводната мрежа, така и по кранове, връзки и в различните шахти. Големи обеми вода се губят също за изпразване и пълнене на водопроводната мрежа при аварии, поради факта, че тя е недобре конструирана и/или преоразмерена, а граничните кранове между хидравличните зони не работят достатъчно добре.

➤ За да може да започне процес на намаляване на броя на аварияте и загубите на вода, е необходимо възприемането на трайна политика за подмяна на водопроводната мрежа със съвременни материали.

2.2.8. Санитарно-охранителни зони

- Най-вътрешен пояс I - за строга охрана около водоизточника от човешки дейности, които могат да увредят ползваната вода;
- Среден пояс II - за охрана на водоизточника от замърсяване с бързоразлагащи се, лесно разградими и силно сорбируеми вещества, намаляване ресурсите или влошаване качеството на водата;
- Външен пояс III - за охрана на водоизточника от замърсяване бавно разлагащи се, трудно разградими и несорбируеми вещества, намаляване ресурсите или влошаване качеството на водата.
- Язовирите Ясна поляна и Ново Паничарево имат проектирани и изградени санитарно - охранителни зони. Зони А са маркирани, а в зони Б (водосбора) територията е горски фонд - широколистни гори, в които няма населени места и не се извършва промишлена дейност. Зона А на язовир Ясна Поляна включва

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

водната площ на язовира, пречиствателна станция, помпените станции и останалите водоснабдителни съоръжения.

2. Зоната е оградена, има портал и въоръжена охрана за пречиствателната станция.

Залегнало е преучредяване на санитарно-охранителни зони, съгласно Директива 80/778 ЕС за питейно-битово водоснабдяване, изменение Директива 98/83/ЕС и Наредба 3 за СОЗ, на яз. „Ясна поляна“ с предвиден срок на изпълнение в ПУРБ (част VII-приложение VII-2) - 2014 г. Тъй като това не е изпълнено преучредяването е залегнало в Проект за ПУРБ 2016-2021 г. със срок за изпълнение 2021 г.

2.2.8.1. Качество на повърхностните води, предназначени за питейно - битово водоснабдяване

За определяне на качеството на повърхностните води за питейно-битово водоснабдяване в яз. „Ясна поляна“ са анализирани данни за физичните и химичните показатели по Приложение №1 на Наредба №12/2002 г. за качествените изисквания към повърхностните води предназначени за питейно-битово водоснабдяване (от 1-42), и микробиологичните показатели по Приложение №1 от същата наредба (от 43-46).

В анализа са включени и данни от собствен мониторинг на „В и К“ ЕАД, гр. Бургас, проведен при съвместното пробонабиране на база на писмено изявено желание от тяхна страна с писмо вх. №26-00-2755/25.11.2005 г. в БДЧР, в съответствие с чл.16, ал.3 от Наредба №12/2002 г.

Данни за физични и химични показатели съгласно чл.11, ал.1 от Наредба №12

През 2014 г. за язовир яз. „Ясна поляна“ е проведен мониторинг по утвърдена програма от Министъра на околната среда и водите със Заповед №РД-182/26.02. 2013 г.

Мониторинговите пунктове са с местоположение в близост до водните кули. Пробонабирането се извърши послойно в зависимост от височината на водния стълб.

Броят слоеве на пробонабиране на пункт **яз. „Ясна поляна“** – от 5 слоя. Обхванати са всички водни маси, които се ползват или биха се ползвали в перспектива за питейно-битово водоснабдяване.

Географските координати на пункта са Е 27° 35 ' 39,200 " ; N 42°15 ' 7,404" ;

Микробиологични показатели съгласно чл. 11, ал. 2 от Наредба №12/2002 г.

От язовир яз. „Ясна поляна“ за питейно-битово водоснабдяване са анализирани данни от проведения през 2014 г. мониторинг от РЗИ при съвместното пробонабиране с БДЧР.

Пробонабирането е извършено от същите пунктове и дълбочини, както за мониторинга по физикохимични показатели. Анализирането е извършено по 4 показателя.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 83.

Физико-химични и микробиологични данни за качеството на повърхностните води за питейно-битово водоснабдяване						
Воден обект	Източник на данни	Вид мониторинг	Изпитвателна лаборатория	Слоеве	Показатели	
яз. Ясна поляна	БДЧР	ФХ	РЛ Бургас към ИАОС	бр.	честота	бр./год
		пестициди +полициклични ароматни въглеводороди		5	4	32
	РИОКОЗ - Бургас	МБ	Лаборатория РЗИ - Бургас	5	1	20
				6	4	4

Определената през 2004 г. на основание на Наредба №12/2002 г. със Заповед № РД-415/28.04.2004 г. на Министъра на околната среда и водите проектна категория А2 за яз. Ясна поляна е потвърдена при проведения мониторинг за периода 2014 г., като от физикохимичните показатели над нормата е установено съдържание на амониев йон и от микробиологичните показатели - колиформи.

Резултатите са представени в следващата таблица.

Таблица 84. Анализ на данни на повърхностните води за питейно-битово водоснабдяване в яз. Ясна поляна

№ по ред	Показатели	Означения	Единици	Данни - 2014 г.							
				Мониторинг БДЧР				Мониторинг РИОКОЗ - Бургас			
				ср. ст.	Категория		Лаборатория	ср. ст.	Категория		Лаборатория
					ПС	ЗС			ПС	ЗС	
1	pH	pH	-	7,78	A1	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
2	Цвят	Pt	mg/dm ³	12,33	A1	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
3	Неразтворени в-ва	НВ	mg/dm ³	2,53	A1	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
4	Температура	T	°C	12,66	A1	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
5	Електропроводимост	-	µS/cm	253	A1	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
6	Мирис	-	бала	без	A1	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
7	Нитрати	NO ₃	mg/dm ³	0,56	A1	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
8	Флуориди	F	mg/dm ³	11,81	A2	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
9	Разтворено желязо	Fe	µg/dm ³	48,62	A1	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
10	Манган	Mn	µg/dm ³	3,22	A1	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
11	Мед	Cu	µg/dm ³	3,36	A1	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
12	Цинк	Zn	µg/dm ³	3,39	A1	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
14	Кадмий	Cd	µg/dm	-	A1	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
15	Хром общ	Cr	µg/dm ³	1,59	-	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
16	Олово	Pb	µg/dm ³	0,05	-	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
17	Барий	Ba	µg/dm ³	11,9	-	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
19	Живак	Hg	µg/dm ³	0,05	A1	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
20	Арсен	As	µg/dm ³	0,96	A1	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
21	Селен	Se	µg/dm ³	0,25	-	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
23	Бор	B	µg/dm ³	-	A1	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
24	Цианиди	CN	mg/dm ³	-	-	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
25	Сулфати	SO ₄	mg/dm ³	16,11	A1	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
26	Хлориди	CL	mg/dm ³	11,81	A1	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
27	Фосфати	PO ₄	mg/dm ³	0,068	A1	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
28	Феноли	C ₆ H ₅ OH	mg/dm ³	0,0087	-	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
29	ХПК	O ₂	mg/dm ³	11,6	A1	A1	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
30	Разтворен кислород на насищане	O ₂	O ₂ %	67,65	A1	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
31	БПК ₅ при 20 град.	O ₂	mg/dm ³	1,5	A1	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
32	Азот по Келдал	N	mg/dm ³	0,5	A1	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
33	Амониев йон	NH ₄	mg/dm ³	0.093	A2	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

34	Повърхностно активни в-ва	ПАВ	mg/dm ³	0,025	А1	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
35	Остатъчен органичен въглеродород	ТОС	mg/dm ³	4,82	н.н.	н.н.	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
36	Пестициди-общо				А1		ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Lindan	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Aldrin	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Izodrin	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Dieldrin	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Endrin	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Propazin	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Prometon	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Atrazin	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	HCH	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
37	Полициклични ароматни въглеродороди				А1			-	-	-	н.з.
	Fluorenten	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	BbFluroantene	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	BkFluroantene	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	BaPurene	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	BghiPerulene	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Ind(1,2,3,-c,d)pyrene	-	µg/dm ³	-	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Prometryn	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Ametryn	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Simetryn	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Terbutryn	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
	Benzene	-	µg/dm ³	0,005	-	-	ИАОС-РЛ Бургас	-	-	-	н.з.
38	Колиформи 37 град.	-	/100 мл	-	-	-	н.з	76,45	А2	-	РЗИ - Бургас
39	Фекални колиформи	-	/100 мл	-	-	-	н.з	9,85	А1	-	РЗИ - Бургас
40	Фекални стрептококи	-	/100 мл	-	-	-	н.з	4,37	А1	-	РЗИ - Бургас
41	Салмонела	-	-	-	-	-	н.з	не се установи	А1	-	РЗИ - Бургас

Забележка: н.д. - няма данни; н.з. - няма задължения по Наредба 12; н.н. - няма определена норма.

ЦХБЛ - Централна химическа и биологическа лаборатория;

РЗИ - Регионална инспекция по опазване и контрол на общественото здраве;

ИАОС-РЛ- Изпълнителна агенция по околна среда;

ПС/ ЗС- препоръчителни /задължителни стойности; н.н. - няма норма;

С червен цвят са означени показателите и стойностите на концентрациите, които отговарят на различна от А1 категория.

По Наредба №Н-4/2012г.

Екологичното състояние на повърхностните водни тела през 2014 г. е оценено съобразно утвърдената класификационна система и стандарти за качество (СКОС) за специфични замърсители, включени в Наредба № Н-4 / 14. 09. 2012 г. за характеризирание на повърхностните води, в сила от 05. 03. 2013 г.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Водно тяло с код BG2IU400L011-яз. „Ясна Поляна“ е определено в умерено екологично състояние през 2014 г.

- Хидробиологичен мониторинг: добро състояние;
- Физикохимичен мониторинг: умерено състояние по показател общ азот.

По Наредба №9

➤ Стойностите на изследваните показатели: калций и магнезий, са в границите на допустимите норми за питейно-битово водоснабдяване съгласно Наредба №9/2001 г. за качеството на водата, предназначена за ПБВ.

По Директива 2008/105/ЕО и Наредба за СКОС на приоритетните вещества и някои други замърсители приета с ПМС № 256/ 2011 г.

Резултатите за приоритетните вещества и специфичните замърсители са сравнявани със средногодишните стойности на стандартите за качество (СГС-СКОС) установени съответно в:

- Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, приета с ПМС № 256 от 01.11.2010 г ;
- Наредба № Н-4 от 14 септември 2012 г. за характеризирание на повърхностните води.

Не са установени несъответствия със стандартите за качество със СГС-СКОС на данни за приоритетни вещества и специфични замърсители на водите в яз. „Ясна Поляна“.

Заключение: Потвърждава се категорията А2 на яз. „Ясна поляна”, съгласно направения анализ на данните за 2014 г. съобразно изискванията за повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване. Това предполага предварителна обработка на ползваните води -механична, химична и дезинфекция.

2.2.8.2. Предложения за мерки, мониторинги контрол за подобряване и/или опазване качеството на повърхностните води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване на Община Приморско, залегнали в „Годишен доклад за качеството на повърхностните води предназначени за питейно битово водоснабдяване в обхвата на БДЧР за 2014 г.

От направената оценка на повърхностните води за питейно-битово водоснабдяване се вижда, че качеството им отговаря на проектните категории определени със Заповед № РД-415/28.04.2004 г. на Министъра на МОСВ.

С цел получаване на обективна информация и подобряване качеството на повърхностните води в язовирите за питейно-битово водоснабдяване е необходимо:

1. Мониторингът на повърхностните води за питейно битово водоснабдяване през 2015г. да се извършва по предложената програма в Приложение 6. Същата е приложена към № РД-182/26.02. 2013 г. на Министъра на околната среда и водите.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

---

2. Преучредяване на санитарно-охранителни зони, съгласно Директива 80/778 ЕС за питейно-битово водоснабдяване, изменение Директива 98/83/ЕС и Наредба №3 за СОЗ, на яз. Ясна поляна с предвиден срок на изпълнение в ПУРБ (част VII-приложение VII-2)- 2014 г.

3. Да се определят методики за анализ на химични качествени елементи, обезпечаващи необходимата прецизност на данните, съобразно стандартите, заложи в Наредба №12/2002 г. и свързаното законодателство по водите.

2.2.9. Перспективни съоръжения за водоползване и водопотребление

При перспективата за новата и съществуващата леглова база в Община Приморско се очаква и нарастването на водоподаването да се завиши средно три пъти.

Част от необходимите водни количества могат да бъдат осигурени от:

➤ *Местни водоизточници*

Местните водоизточници при система „Приморско“, тръбни кладенци с дебит до 30 л/с, за Приморско и Китен, след въвеждане на водоснабдяването от яз. ”Ясна поляна” през 1972 г. не са използвани и фактически са амортизирани и разбити. Също е състоянието на местните водоизточници на другите населени места. Ползват се само кладенците при ПС „Веселие” с дебит 6 л/с и местната ПС за с. Ясна Поляна с дебит 2 л/с.

Общ дебит $Q=8$ л/с

За ползването на посочените водни количества при определени нужди е необходимо да се изготви проект, осигурят средства и възложи на строител за тяхното възстановяване.

➤ *Централни водоизточници*

Язовир Ясна поляна е основният водоснабдител с питейна вода на Южното черноморско крайбрежие с дебит $0.3 \text{ м}^3/\text{сек}$ през зимата и до $1 \text{ м}^3/\text{сек}$ през лятото.

Общ дебит на подаваната вода след пречиствателна станция I етап ПСПВ е $Q = 1300$ л/с, от тях за консумация за собствени нужди на ПСПВ $Q = 150$ л/с.

По данни от „ВИК” ЕАД, за Черноморско крайбрежие на юг от Бургас до с. Резово, през летните месеци се подава средно денонощно около $Q = 750$ л/с, приблизително по общини както следва:

Созопол – 250 л/с;

Приморско – 250 л/с;

Царево – 250 л/с.

Необходими допълнителни водни количества към 2030 г.

Допълнителното максимално денонощно водно количество е предвидено да се покрие с изграждане на допълнителни резервоари.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Нови водоизточници на повърхностни води, за осигуряване на допълнителни водни количества

За решаване на въпросите с осигуряване на водни количества в перспектива, се предлага, да бъдат реализирани по етапи следните водоснабдителни обекти от повърхностни води, намиращи се на територия, извън обхвата на ОУП, както следва:

✓ Язовир „Индже войвода“, изгражда се на река „Даръ дере“, приток на река „Факийска“, в Бургаска област. Общ завирен обем $V = 12130000 \text{ м}^3$. Спряно е строителството поради липса на средства през 1992 г. Степен на изграденост 40 %.

Предлага се създаване на условия за довършване на язовира, с ПСПВ и водопроводни връзки, за нуждите на „Промет“ и селищата в района, с капацитет $Q = 310 \text{ л/сек}$, водни количества, които сега се вземат от яз. „Ясна поляна“.

При реализиране ще се осигури водно количество

$Q_{\text{ср.дн.}} = 310 \text{ л/с}$

✓ Язовир „Младеж“, ще се изгражда на река „Младежка“, приток на река „Велека“, в Бургаска област. Общ завирен обем $V=41000000 \text{ м}^3$. Необходимо е възлагане изготвяне на проекти и осигуряване на средства за довършването му, като II етап от водоснабдителна система „Ясна поляна“. Започване на строителството на язовира с гравитачна деривация с дължина 8 - 9 км, чрез тунелно строителство, с вливане води в яз. „Ясна поляна“. Изграждане на пречиствателна станция /ПСПВ/ с капацитет $Q = 1100 \text{ л/с}$ с възможност за гравитачно водопровод-подаване до Приморско и другите курортни селища по Черноморието.

$Q_{\text{ср.дн.}} = 1100 \text{ л/с}$.

Очаквано водно количество до $Q_{\text{ср.дн.}}=1410 \text{ л/с}$.

В проекта на ИЗМЕНЕНИЕ НА ОУП на община Приморско не се предвижда корекция на реки.

2.2.10. Мерки за подобряване на водоснабдяването на територията на община Приморско, предвидени в Регионален Генерален план ВиК Бургас ЕАД

В разработения Регионален Генерален план на ВИК ЕАД Бургас са предвидени следните мерки за подобряване на водоснабдяването на Община Приморско.

Мерки за подобряване на водоснабдяването на територията на община Приморско, предвидени в Регионален Генерален план ВиК Бургас ЕАД

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 85. Мерки за подобряване на водоснабдяването на територията на община Приморско, предвидени в Регионален Генерален план ВиК Бургас ЕАД

Община	Населено място	Население, 2011	Съответствие с	Причини за несъответствие	Потенциална мярка - 1	Потенциална мярка - 2	Препоръчана мярка
			Директивата за питейни води [Да/Не]				
<i>Средносрочна инвестиционна програма</i>							
Приморско	Ново Паничарево	755	Да	-	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=7000 m	-	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=7000 m
Приморско	Ясна поляна	682	Да	-	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=3700 m	-	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=3700 m
<i>Дългосрочна инвестиционна програма</i>							
Приморско	Писменово	145	Не	Колиформи	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=1700 m	-	Подмяна на вътрешна водопроводна мрежа, L=1700 m

2.2.11. Отпадъчни води

Влиянието на точковите източници на замърсяване върху повърхностните води в Община Приморско е следното:

1. Поречие река Ропотамо

- *Канализационна система на с. Веселие, общ. Приморско, обл. Бургас*

Канализационната мрежа на с. Веселие е смесена. Няма изградена дъждовна канализация и заустване на дъждовни води във воден обект.

Изградените пречиствателни съоръжения на ПСОВ - I-ви етап са за пречистване на битово – фекални води с капацитет 800 е. ж. Към ПСОВ са включени и отпадъчните води от съществуващата мандра. Водоприемник на пречистените води е Деро №10731.106.41, вливащо се в река Мехмедженска, ляв приток на р. Ропотамо. В дерето не се заустват дъждовни води от обекта. Те се поемат от терена.

При определянето на технологичните схеми за пречистването на отпадъчните води и оразмеряването на пречиствателните съоръжения е изходено от изискванията на “Наредба № 6 от 09 ноември 2000 год. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти.

ПСОВ Веселие е въведена в експлоатация през м.август 2015 г. До м. април 2016 г. поради технически проблеми не работи ефективно. В момента станцията е в нормален режим на работа.

- *Канализационна система на с. Равна гора, на община Созопол, обл. Бургас*

Изградените пречиствателни съоръжения на ПСОВ са за пречистване на битово – фекални води с капацитет 1350 е. ж. Дъждовните води се оттичат по терена. Пречистените отпадъчни води е предвидено да се заустват в дере, приток на река Мехмеджанска. При извършената първа проверка през 2015 г. има превишения на ИЕО по показатели: екстрахируеми вещества, азот нитритен; при втората проверка по показатели: неразтворени вещества, азот амониев и азот нитритен.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

---

2. Поречие река Дяволска.

- ЛПСОВ на Летателна площадка гр. Приморско, на „Албена” АД.

За пречистване на отпадъчните води от канализационната система на обекта има изградена ЛПСОВ. Пречистените отпадъчни води е предвидено да се заустват, чрез колектор, в открит отводнителен канал, на 4 км западно от крайбрежните морски води.

При извършената проверка през 2015 г. е отбрана проба на изход от ПСОВ за битово-фекални отпадъчни води. Няма констатирано превишение на ИЕО. Няма изтичане и заустване на площадково замърсени води, след КМУ.

3. Поречие Река Караагач

- Канализационна система на гр. Китен – гр. Приморско, експлоатирана от “ВиК” ЕАД гр. Бургас

За пречистване на отпадъчните води от канализационната система има изградена ПСОВ с проектен капацитет $Q_{ср.дн} = 161$ л/с, с конвенционална схема за механично и биологично пречистване на отпадъчните води. Няма изградени съоръжения за отстраняване на азот и фосфор. Пречистените води се заустват в р. Караагач, на 1300 м. преди устието на реката в Черно море. При първата през 2015 г. няма превишения на ИЕО, при втората – по показател: общ азот. Определения в издаденото за канализационната система краен срок за достигане на ИЕО е 31.12.2015 г.

- Канализационна система на хотелски комплекс „Лазурно море”, в землището на с. Лозенец, общ. Царево, на „ИФ ФАВОРИТ” ООД

Пречистените в ЛПСОВ отпадъчни води от канализационната система се заустват в сухо дере от водосбора на река Дяволско блато (Караагач). Обектът работи сезонно. През 2015 г. са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване по показатели: неразтворени вещества и БПК₅.

4. Крайбрежни морски води

- Канализация и ЛПСОВ на „Жилищна група на нос Хумата“ на „ГБС Инвест“ ЕАД и “Жилищни сгради за временно обитаване на „Алепу Вилидж“ в местностите “Аркутино” и “Алепу”, землище на гр. Созопол, обл. Бургас

В ЛПСОВ се осъществява механично и биологично пречистване на отпадъчните води, като биологичното пречистване се осъществява в реактор с циклично прекъсваема активност (SBR). Пречистените отпадъчни води се заустват, посредством заустващ колектор, в Черно море, срещу нос “Хумата“, на 1852 м. от брега – район на съществуващо и перспективно ползване, на 97 м. от границата с пояса на санитарна охрана. Обектът работи сезонно. През 2015 г. не са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване.

- Канализационна система с ЛПСОВ на вилно селище „Лилиите” в местност “Аркутино”, землище на гр. Созопол, „Комплектстрой” ЕООД, гр. Бургас.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Заустването на пречистените отпадъчни води е в естествен воден канал между блато „Аркутино” и Черно море, с характер на крайбрежни морски води през летния недъждовен период. Обектът работи сезонно. При извършената проверка през 2015 г. няма превишения на ИЕО.

2.2.11.1.Наличие и състояние на канализационната мрежа в населените места на Община Приморско

Канализационната система в Община Приморско обслужва приблизително 95% от жилищата. От тях свързани с обществена канализация са 84%, свързани с изгребна яма 2%, свързани със септична яма или друго пречиствателно съоръжение 4.3%, свързани с попивна яма 4.4% от жилищата. Без канализация са 4.7%.

Таблица 86. Обитавани жилища по наличие на канализация в община Приморско

	<i>Общо</i>	<i>В градовете</i>	<i>В селата</i>
<i>Община Приморско</i>	<i>2255</i>	<i>1385</i>	<i>870</i>
<i>Свързана с обществена канализация</i>	<i>1898</i>	<i>1335</i>	<i>563</i>
<i>Свързана с изгребна яма</i>	<i>52</i>	<i>2</i>	<i>50</i>
<i>Свързана със септична яма или друго пречиствателно съоръжение</i>	<i>99</i>	<i>21</i>	<i>78</i>
<i>Свързана с попивна яма</i>	<i>100</i>	<i>5</i>	<i>95</i>
<i>Няма канализация</i>	<i>106</i>	<i>22</i>	<i>84</i>

Наличната канализационна мрежа по населени места като степен на изграденост и наличие на проект е както следва:

- Приморско - 60% заедно с новите територии, за които има изготвен проект. За съществуващата канализационна мрежа трябва да се изготви проект и да се извърши реконструкция;
- Китен - 70%, има частични проекти, които трябва да се реализират;
- с. Ново Паничарево - 10% с изготвен идеен проект;
- с. Ясна поляна - 10% с изготвен идеен проект и частично работен проект;
- с. Веселие - с изградена канализация и ПСОВ;
- с. Писменово - 15% с идеен и частично работен проект.

Канализационната мрежа на Приморско и Китен е изпълнена като битова, дъждовна и смесена канализационна система.

Канализационните мрежи се разделят още като безнапорни - гравитачни и напорни - за тласкателите на канализационните помпени станции /КПС/.

Канализационните мрежи на град Приморско са изпълнени с канализационни тръби както следва:

1. Канализация с бетонови тръби – безнапорни

Канализационната мрежа в старите части на Приморско, строена през периода 1965 - 1970 г, е изпълнена в голямата си част с бетонови тръби ф200 мм., ф250 и ф300 мм. По част

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

от ул. „Трети март“ има разделна канализация, за битови и дъждовни води, изпълнена с бетонови тръби с диаметри ф200 и ф250 мм. По нормативните изисквания минимален диаметър за улична канализация трябва да бъде ф 300 мм. Това налага в следващ етап, във връзка и с новото застрояване, да се изготвят проекти за реконструкция на амортизираната и с малки диаметри улична канализация.

Изградена е канализацията на част от новите северни и южни територии, бившия стопански двор и нови КПС 1А и КПС 2А. Чрез тях отпадните води с тласкател ПЕВП ф400 мм, се изтласкват на ПСОВ „Китен“ за пречистване. Положени са тръби ПЕВП ф315 мм, ф 400 мм, РР тръби ф 630 мм и ф1200 мм.

В Китен канализационната мрежа също е изградена с бетонови тръби ф200 и ф250 мм. Това създава трудности в поддръжката, което води до чести повреди и наводняване на сутеренни помещения.

2. Канализация с азбесто циментови тръби – напорни и безнапорни.

В канализационната мрежа на града са вложени и азбесто циментови тръби с диаметри ф200 мм, ф 300 мм, основно като тласкатели на КПС.

3. Канализации с пластмасови ПЕВП и РР тръби - безнапорни

В Приморско е изградена канализацията на част от новите северни и южни територии, бившия стопански двор и нови КПС1А и КПС 2А. Чрез тях отпадните води с тласкател ПЕВП ф400 мм, се изтласкват на ПСОВ „Китен“ за пречистване. Положени са тръби ПЕВП ф315 мм, ф 400 мм, РР тръби ф 630 мм и ф1200 мм.

В Китен реконструирана колектора към КПС5 с гофр.РР тръби ф500мм. Коригирано е дерето, което наводнява жилищата в ниската част. То отвежда водите далече от зоната за къпане на плажа. Положени са РР тръби ф1200 мм.

4. Канализационни отклонения

Сградни канализационни отклонения в Приморско общо – 2248 бр.

Сградни канализационни отклонения в Китен общо – 816 бр.

5. Канални помпени станции

На територията на Приморско са изградени и работят общо 6 броя канални помпени станции, оборудвани със съответните канални помпи.

Територията на гр. Китен се обслужва от 4 броя КПС, оборудвани с подходящи помпи.

Предстои изготвянето на канализационна схема на Приморско във връзка с изграждането на канализационна мрежа в новите територии и канализационни помпени станции, независими от съществуващите, които да отвеждат водите за пречистване.

Отпадъчните води от Китен и Приморско се отвеждат за пречистване в ПСОВ Китен. В с. Веселие е изградена ПСОВ, която е в пробна експлоатация.

В селата Писменово, Ново Паничарево и Ясна Поляна към момента поетапно се изгражда канализационна мрежа, която включва на първо време дъждовни води. За сега във

вътрешността няма изградени пречиствателни станции - населените места решават проблемите си със септични ями и попивни кладенци.

2.2.11.2.Вариантни решения за рехабилитация и изграждане на канализационна мрежа в агломерация Приморско – Китен

Действащата система в агломерацията към настоящия момент е разделна канализация с частично изградена канализация смесен тип в северозападната територия на гр. Приморско.

Съществуващата канализация в по-голямата си част е изградена от бетонови тръби $\phi 200$ мм, които не отговарят на нормативните изисквания за минимален диаметър на канализационните тръби в населени места.

За рехабилитация и изграждане на канализационната мрежа на агломерацията проектантът е разгледал два варианта-първи смесена канализация и втори разделна канализация, от които препоръча втория.

При този вариант се предлага да се изгради разделна канализационна система, като частично съществуващите главни колектори ще останат да функционират като дъждовна канализация.

Схемата на отвеждане на битовите отпадъчни към канализационните помпени станции се запазва.

Предвижда се подмяна и реконструкция на тръбите с недостатъчна проводимост и малки диаметри, които не отговарят на нормативните изисквания.

При вариант II разделна канализация, по предварителни сметки е необходимо да се изгради и реконструира около 77 км мрежа.

Предимства:

- *Диаметърът на тръбите забито в отток е по-малък и хидравличната характеристика е по-добра в сухо време;*
- *Не се изграждат дъждо-преливници;*
- *Дълбочината на полагане на канализацията позволява и е съобразена със съществуващите входящи колектори в КПС и не се налага реконструкция при входа на съществуващите помпени станции;*
- *Предвид подходящите водоприемниците–реки, блатата и морето, голяма част от дъждовните води се отичат естествено към водоприемниците, без да се налага изграждане на канализация;*
- *Не се допуска постъпване на непречистени битови отпадъчни води в морето и реките;*
- *Съществуващите зауствания на дъждовни води към водоприемниците се запазват като местоположение.*

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Окончателно решение за избор на вариант ще се вземе след технико-икономическа обосновка на идейните решения във фаза - ИДЕЕН ПРОЕКТ.

Градската пречиствателна станция за отпадъчни води (ГПСОВ) “Китен” е основен приемник на отпадъчните води от Китен и Приморско.

ПСОВ “Китен” се стопанисва от ВиК ЕАД Бургас, въведена е в действие през 1980 г. с капацитет на пречиствателните съоръжения – за $Q_{\text{ср.дн}}$ - 161 л/сек. Схемата включва:

-Механично стъпало, състоящо се от фини решетки - 2 бр., пясъко-задържател, емшери – 23 бр. с утайтелен обем - 61 м³ и изгнивателен обем - 131 м³;

-Биологично стъпало, състоящо се от разпределително устройство, биобасейни - 2 бр. с V на един биобасейн = 600 м³, вторични радиални утайтели -2 бр. с диаметър D = 20 м. и работен обем V_{раб.} = 785 м³, савачна шахта за активна утайка, контактен резервоар, разходомер;

ПСОВ включва още административна сграда, ел. подстанция, помпена станция за рециркулираща, излишна активна утайка и битови, декантерни и дренажни води, работилница с гараж, изсушителни полета - 4 бр. с обща площ 1600 м².

Пречистената в ПСОВ Китен отпадъчна вода се зауства в река Караач на около 1300 м от устието, съгласно разрешително издадено от БДЧР. В Разрешителното за заустване са посочени пределните стойности на показателите за качеството на пречистената отпадъчна вода. Показателите, които определят ефекта от изчерпване на кислород, причинен от зауствените пречистени води - биологична потребност от кислород (БПК₅) и химична потребност от кислород (ХПК) се контролират ежедневно. Ежедневен контрол се упражнява и върху неразтворените вещества на пречистената вода, защото това е още един ограничителен параметър, заложен в Разрешителното за заустване на пречистените води в р. Караач.

Към настоящия момент възможностите на ПСОВ по отношение ефект на пречистване успяват да отговорят на заложения по проект. Изключение се наблюдават само през пиковия месец август и близките до него времеви периоди, поради повишаване на притока над проектния. На ПСОВ е извършена подмяна на оборудването и монтаж на нови инсталации – подмяна изцяло на аерационната система, монтаж на обезводнителна инсталация за утайки, изграждане на усреднител - изравнител на водни количества.

Въпреки извършените мероприятия, с оглед изискванията на наредбите от Закона за водите е необходимо да бъде извършено препроектиране на ПСОВ, както по отношение на изискването към качествата на пречистената, така и по отношение на количеството на формираната в района отпадна вода. Изцяло като нов технологичен елемент в схемата трябва да залегне отстраняването на биогенните елементи азот и фосфор.

В резултат на включване на допълнителни количества води се очаква увеличение на количеството зауствани води. Предвид извършването на реконструкция и модернизация и

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

очакването по-добро пречистване това няма да доведе до значително изменение в режима на водоприемника - р.Караач.

Пречиствателна станция за отпадни води в землището на с. Веселие” ПСОВ Веселие”

1. Канализационната мрежа на с. Веселие е смесена. Няма изградена дъждовна канализация и заустване на дъждовни води във воден обект.

Приет брой на еквивалентните жители по етапи:

➤ I Етап -2010 г. - 800 екв.ж.

➤ II Етап-2040 г. -1000 екв.ж.

2. Водоснабдителна и водоотвеждаща норми:

➤ Водоснабдителна норма -180 л/ж.дн.

➤ Водоотвеждаща норма -162 л/ж.дн.

3. Оразмерителни параметри на ПСОВ Веселие:

Количествата за заустване отпадъчни води:

➤ Qгод.(m³/g)-47450

➤ Qср.ден(m³/d)-1,30

➤ Qмакс.ч.(m³/h)-5,4

С проекта се доказва, че не водят до риск от вредно въздействие на водите. В дерето не се заустват дъждовни води от обекта. Те се поемат от терена.

Община Приморско има и работи по Програма за предотвратяване на бедствия и наводнения.

Довеждащ колектор

Битовите отпадъчни води от с. Веселие гравитачно постъпват в събирателен резервоар на площадката на станцията посредством колектор от полипропиленови гофрирани тръби PP SN8 с диаметър ф315. На входа на водата в резервоара е предвиден механичен филтър. За пробоотбор на водите на вход на станцията ще се използва събирателния резервоар с диаметър 2.38 m, полезна дълбочина 2.25 m и обем 10 m³.

Напорна канализация на вход на ПСОВ

От събирателния резервоар посредством 2 бр. потопяеми помпи (1раб.+1рез.) по тръбопровод от PE 100 PN10 ф90 водите се подават в ПСОВ. Помпите работят на автоматичен режим по ниво и посредством тях става равномерно захранване на станцията.

Резервоарът и цялото оборудване към него са включени в комплексната доставка.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Заустващ колектор:

Пречистените води от станцията посредством колектор от полипропиленови гофрирани тръби PP SN8 с диаметър ф315 се заустват в съществуващо дере 10731.106.41, вливащо се в река Мехмедженска, ляв приток на р. Ропотамо. За пробоотбор на пречистени води след станцията е определена първата ревизионна шахта.

Избрана е технология и съоръжения на фирма от Европейския съюз със следните технически параметри:

Таблица 87. Технически параметри на ПСОВ Веселие

№	Параметър	Дименсия	Стойност	Дименсия	Стойност	Дименсия	Стойност
<i>I ЕТАП-2010г.</i>							
1	Екв. брой жители	екв.ж	800				
2	Оср.дн.	м ³ /дн	130,00	м ³ /ч	5,4	л/с	1,5
3	Максимален дебит			м ³ /ч	18,00	л/с	5,0
<i>II ЕТАП-2040г.</i>							
1	Екв. брой жители	екв.ж	1 800				
2	Оср.дн.	м ³ /дн	292,00	м ³ /ч	12,24	л/с	3,40
3	Максимален дебит			м ³ /ч	36,00	л/с	10,00

Очакваните максимални товари на замърсеност на вход на ПСОВ са определени на базата на нормата за замърсеност от един еквивалентен жител, приета по стандарта на Европейската общност:

Таблица 88. Максимален товар на замърсеност на вход на ПСОВ Веселие

№	Параметър	гр/ж.ден	кг/ден	мг/л
1	БПК ₅	60	48	370,4
2	ХПК	120	96	740,7
3	НВ	70	56	432,1
4	Азот общ	11	8,8	67,9
5	Фосфор	1,8	1,44	11,1

Изисквания към качествата на заустваните пречистени води

При определянето на технологичните схеми за пречистването на отпадъчните води и оразмеряването на пречиствателните съоръжения е изходено от изискванията на “Наредба № 6 от 09 ноември 2000 год. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти”. При пречистване до изискванията за „чувствителна зона”, пречистените води следва да имат концентрации на замърсеност не по-високи от стойностите посочени в следващата таблица.

Таблица 89.

№	Параметър	Дименсия	Стойност
1	БПК ₅	mg/l	≤25
2	ХПК	mg/l	≤125
3	НВ	mg/l	≤35
4	Азот общ	mg/l	≤15
5	Фосфор общ	mg/l	≤2

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Необходима степен на пречистване на отпадъчните води

по неразтворени вещества - 89.8 %

по БПК₅ – 91.5 %

по общ азот - 72.1 %

Гарантирани качества на пречистените води

Предложената технология гарантира на изхода от пречиствателната станция остатъчни концентрации посочени в следващата таблица.

Таблица 90.

№	Параметър	Дименсия	Стойност
1	БПК ₅	mg/l	<6
2	ХПК	mg/l	<50
3	НВ	mg/l	<15
4	Азот общ	mg/l	<2
5	Фосфор общ	mg/l	<1

ПСОВ Веселие е въведена в експлоатация през м.август 2015 г. До м. април 2016 г. поради технически проблеми не работи ефективно. В момента станцията е в нормален режим на работа.

ПСОВ с. Равна гора, на община Созопол, обл. Бургас”

Изградените пречиствателни съоръжения на ПСОВ са за пречистване на битово – фекални води с капацитет 1350 е. ж. Дъждовните води се оттичат по терена. Пречистените отпадъчни води е предвидено да се заустват в дере, приток на река Мехмеджанска. При извършената първа проверка през 2015 г. има превишения на ИЕО по показатели: екстрахируеми вещества, азот нитритен; при втората проверка по показатели: неразтворени вещества, азот амониев и азот нитритен.

ЛПСОВ на „Летателна площадка гр. Приморско, на „Албена” АД

За пречистване на отпадъчните води от канализационната система на обекта е изградена ЛПСОВ. Пречистените отпадъчни води по проект се заустват, чрез колектор, в открит отводнителен канал, на 4 км. западно от крайбрежните морски води.

При извършената проверка през 2015 г. е отбрана проба на изход от ПСОВ за битово - фекални отпадъчни води, няма превишение на ИЕО. Няма изтичане и заустване на площадково замърсени води, след КМУ.

ЛПСОВ на хотелски комплекс „Лазурно море”, в землището на с.Лозенец, общ. Царево, на „ИФ ФАВОРИТ” ООД

ЛПСОВ е изградена за пречистване на отпадъчните води от хотелски комплекс „Лазурно море”. Пречистените в ЛПСОВ отпадъчни води от канализационната система се заустват в сухо дере от водосбора на река Дяволско блато (Караагач). Обектът работи сезонно.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Канализация и ЛПСОВ на „Жилищна група на нос Хумата“ на „ГБС Инвест“ ЕАД и „Жилищни сгради за временно обитаване на „Алепу Вилидж“ в местностите „Аркутино” и „Алепу”, землище на гр. Созопол, обл. Бургас

В ЛПСОВ се осъществява механично и биологично пречистване на отпадъчните води, като биологичното пречистване се осъществява в реактор с циклично прекъсваема активност (SBR). Пречистените отпадъчни води се заустват, посредством заустващ колектор, в Черно море, срещу нос „Хумата“, на 1852 м. от брега – район на съществуващо и перспективно ползване, на 97 м. от границата с пояса на санитарна охрана. Обектът работи сезонно. През 2015 г. не са констатирани превишения на ИЕО, определени в разрешителното за заустване.

Канализационна система с ЛПСОВ на вилно селище „Лилиите” в местност „Аркутино”, землище на гр. Созопол, „Комплектстрой” ЕООД, гр. Бургас

Заустването на пречистените отпадъчни води е в естествен воден канал между блато „Аркутино” и Черно море, с характер на крайбрежни морски води през летния недъждовен период. Обектът работи сезонно. При извършената проверка през 2015 г. няма превишения на ИЕО.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Предвидените в Регионален Генерален план ВиК Бургас ЕАД мерки за подобряване канализацията на територията на Община Приморско са показани в следващата таблица.

Таблица 91. Мерки за подобряване на канализацията на територията на община Приморско, предвидени в Регионален Генерален план ВиК Бургас ЕАД

Община	Агломерация	Обхват на агломерацията	Население, НСИ преброяване 2011г	Е.Ж.	Чувствителна зона [Да/Не]	Съответствие с Директива 91/271	Причини за несъответствие	Потенциална мярка - 1	Потенциална мярка - 2	Препоръчана мярка
						[Да/Не]				
<i>Краткосрочна инвестиционна програма</i>										
Приморско	Китен	Китен	958	9 821	Да	Да	-	РРМ на ПСОВ Китен	-	РРМ на ПСОВ Китен
Приморско	Приморско	Приморско	2 965	20 915	Да	Не	няма изградена ПСОВ	РРМ на ПСОВ Китен	-	РРМ на ПСОВ Китен
Приморско	Ясна поляна	Ясна поляна	682	162	Да	Да	-	Изграждане на канализация и ЛПСОВ	-	Изграждане на канализация и ЛПСОВ
Приморско	Ново Паничарево	Ново Паничарево	755	194	Да	Да	-	Изграждане на канализация и ЛПСОВ	-	Изграждане на канализация и ЛПСОВ

2.3. ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЗЕМНИТЕ НЕДРА, ГЕОЛОЖКАТА ОСНОВА И ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА

2.3.1. Геоморфоложка характеристика и геоложки строеж

Територията на община Приморско попада върху части от два картни листа в М 1: 100 000 - картен лист Поморие и картен лист Царево, нос Силистар, Малко Търново, Резово. Геоложният строеж на района, в обхвата на общината, е представен от разнообразни по произход и възраст геоложки формации. В нея се разкриват триаски, юрски, горнокредни, палеогенски, неогенски и кватернерни материали, които са разгледани поотделно:

Материалите на *триаса* са представени от Странджански фациес тип-Кондоловска свита. Тя е изградена от дебелопластови сивобелезникави варовици. Наблюдава се в югозападните отдели на общината. В Странджа юрата е представена от Източно тракийската група - Кубареловската свита. Изграждащите свитата скали са с пъстър състав и включват кварцитизувани и варовити пясъчници, прекристализирали варовици, филити. Триаските и юрски материали имат съвсем ограничено разпространение в югозападните отдели на общината, на границата с природен парк „Странджа“.

Преобладаващо разпространение на територията на общината имат *горнокредните* материали. Това са вулканогенно седиментни, вулкански и интрузивни скали, обособени по литостратиграфски принцип в четири групи: Вършиловска, Грудовска, Мичуринска и Бургаска. Те са формирани в диапазона кониас-сантон и се намират в сложни пространствени взаимоотношения. Всички групи се секат от субвулкански и интрузивни тела, внасящи допълнителен колорит на района.

Вършиловска група е изградена от пясъчници, алевролити, мергели, варовици, брекчоконгломерати. Има флишоиден характер. Разкрива се като широка ивица югозападно от язовир „Ясна поляна“.

Грудовска група са обединени вулкански и седиментни скали. С нея се свързват първите прояви на вулканска дейност в Източна Странджа. В разреза ѝ участвуват вулканогенно седиментни брекчи, туфи, туфити, пясъчници, варовици. Заема значителна площ в югозападните отдели на общината. Неин характерен белег са бомбено-блоковите ксенотуфи и чакълно-блоковите седиментогенни брекчи. Под формата на разливи и силове се наблюдават алкални трахити и алкални базалтоиди. Алкалните трахити са сивобежови с розов оттенък, а алкалните базалтоиди-сиви с розов оттенък. Те са устойчиви на супергенните процеси и формират куполите на позитивните морфоложки форми.

Мичуринска група е изградена е от вулкански скали-базалти, андезити, трахиандезити, латити, трахити, дацити и други. Към групата принадлежат и аналогични по състав секущи тела -илове, дайки, некове, интрузии. Доминиращ фациес в пластореда се пирокластитите. Според състава си те са от пепелни до бомбено блокови, като най-широко са застъпени дебелопластовите и масивни псамитови, лапилови и бомбени туфи. В Мичуринската група са

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

отделени четири свити: Писменовска, Драчевска, Демиркьойска и Тиклитска. Прехода между тях е постепенен и границите условни. Подялбата е на литолого стратиграфски принцип. Към Мичуринската група са привързани и секущи тела. Те се наблюдават под формата на некове, дайки, интрузии. Имат вулканска или субвулканска структура и са много разнообразни в петрографско отношение. В площта най-голямо разпространение имат дайките. Те са многоимпулсни, с различни размери и се открояват на фона на вместващите ги скали като греди и зъбери. Състава им е много пъстър, като преобладават тези с основен състав-базалти, андезитобазалти, андезити, трахиандезити.

Бургаската група се характеризира с широко участие на туфи и лави на алкални трахити и алкални базалтоиди. Към групата принадлежат и секущи тела с аналогичен състав - силове, некове, дайки. Алкалните трахити са левкократни, с трахитоиден изглед, а мезократните с тухленочервена основна маса и порфири от плагиоклаз. Левко и мезократните разновидности на алкалните трахити са известни като „българити“. Туфите на алкалните трахити са светлорезедави, светлобежови -пепелни, алевролитови, псамитови, лапилови, бомбени до блоково бомбени. Алкалните базалтоиди са тъмносиви до черни, с едри порфири от пироксен, оливин и субпорфирен плагиоклаз. По петрографски особености се определят като левцитови базанити, тефрити, лимбургити, пикрити, трахибазалти и други. Туфите им са сивозелени, тъмносиви до сивочерни. Според пирокластичния материал са псамитови, лапилови, бомбени, в повечето случаи преходни. Вулканогенните материали от Бургаската група са разчленени на следните свити: Тънковска, Карталкуска, Равногорска, Живизлийска, Созополска. В пластореда на Бургаската група освен лавите и туфите се наблюдават и многобройни секущи тела -силове, некове, дайки. Северозападно от Приморско се наблюдава концентрация от силове на алкални базалтоиди, които са определени като наставка на Росенския плутон. Пак там се наблюдават няколко добре консервирани нека с размери от 50 до 500 метра в диаметър. Дайките са най-широко разпространени от секущите тела. Те се срещат повсеместно, но най-голяма концентрация се наблюдава северно и северозападно от Приморско, западно от Ясна поляна. Разглеждат се като продукт на магмената дейност и представляват магмопроводящи канали за формиране на останалите скали от Бургаската група. В петрографско отношение силовите, нековите и дайките са с голямо разнообразие. Най-често са определяни като пикрити, лимбургити, базанити, трахибазалти, българити.

Интрузии: Северно от Приморско, на север от Маслен нос се разкрива Росенския плутон. Формата му е дъгообразна и се сече от река Ропотамо. Изграден е от сиенити. Те са левкократни, сивобежови с розов оттенък. Контактите му с вместващите скали са резки, усложнени от множество апофизи. В рамките на плутона, извън територията на община Приморско е формирано Росенското рудно поле. Запасите от него са изчерпани.

Разглежданите до тук литоложки разновидности с възраст триас - горна креда, изграждат високите части от релефа на община Приморско с изключение долината на реките и част от морския бряг.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Палеоген

Конгломератната задруга е представена от брекчоконгломерати, чакъли, пясъци, глини. Прехождащи една в друга, неиздържани в хоризонтална и вертикална посока. Имат ограничено разпространение на северозапад от с. Ясна поляна.

Неоген

Галатската свита заема на територията на общината значителни площи между реките Ропотамо и Дяволска, на север от Ропотамо, както между Приморско и Китен. Към свитата се отнасят оолитни и детритусни варовици, пясъчливи глини, пясъчници и пясъци. Дебелината им достига до 70 метра.

Кватернер

На територията на община Приморско кватернерните седименти заемат малки площи, но имат приоритетно значение - дават облика на общината.

Езерно блатни образувания са разпространени са в приустиевите части на реките Ропотамо, Дяволско и Орашка. Представени са фини пясъци, пясъчливи глини и глини с тънки чакълни прослойки (до 20-30 cm).

Алувиални образувания - руслови и на заливните тераси. Заемат приустиевите и терасите по горните течения на споменатите реки. На места широчината на терасите достига до 1 км. Отложенията са от пясъци, глинести пясъци, глини, чакъли. Дебелината им достига до 10 метра.

Съвременни морски образувания представляват пясъците от плажните ивици. За община Приморско те са 1 044 500 m², и са локализирани в следните места: Аркутино, устието на Ропотамо, Перла, Стамополу, Приморско-север, Приморско-юг, Дяволския залив, Китен-север, Китен-юг.

В морфографско отношение района попада в Странджанската подобласт, която на Българска територия се ограничава от нос Чукалята и устието на р. Резовска. Тук съвременния релеф ясно отразява Югоизточния фланг на Бургаската вулcano-тектонска депресия формирана в края на горната креда.

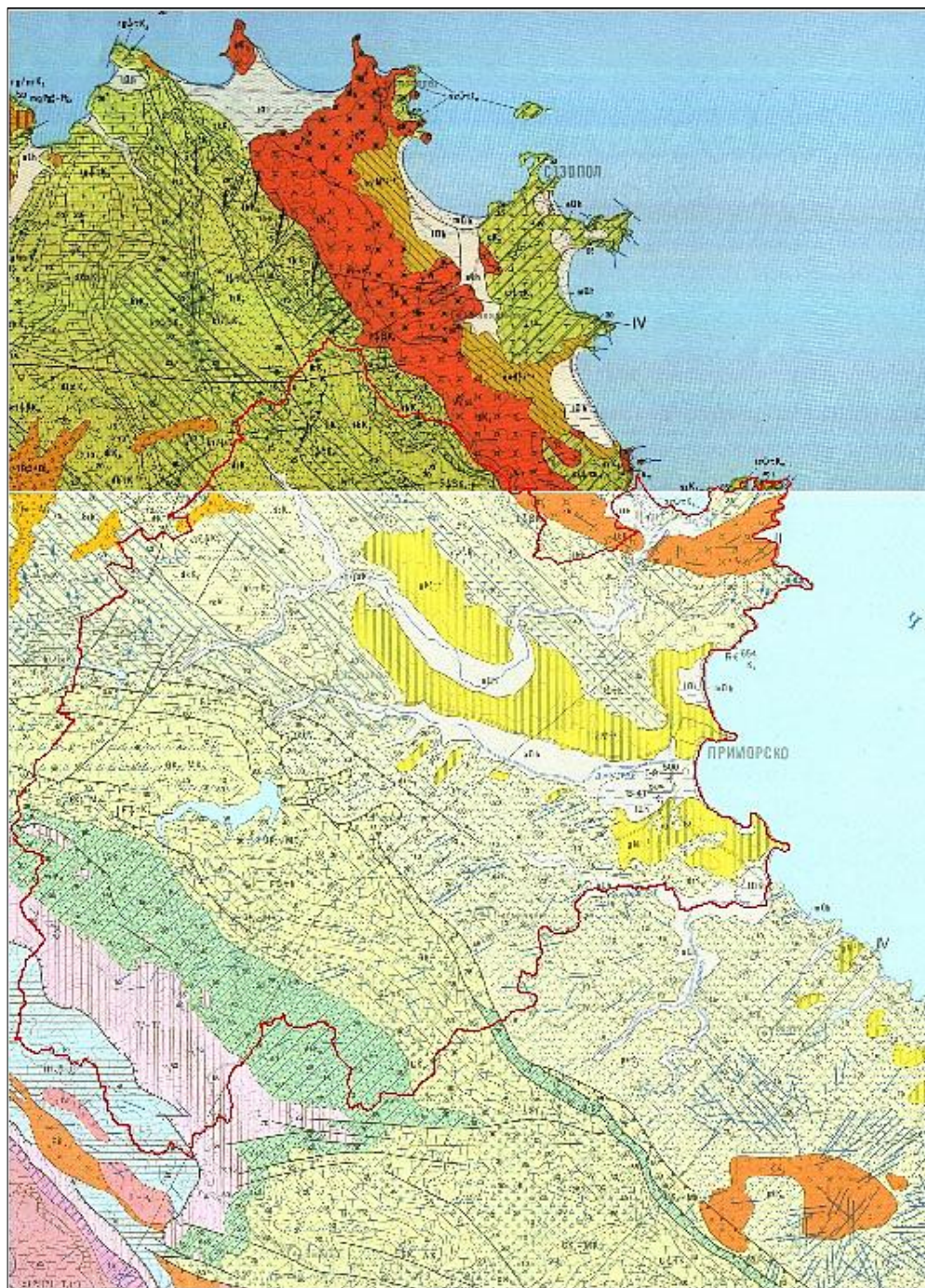
Вертикалната разчлененост на релефа е от 100 до 200 m/km², а хоризонталната 1.5-2.0 km/um². Най-високата точка в района се намира на около 2 km северозападно от обекта и има абсолютна кота 215 m. Основната ориентация на теренните форми е северозапад-югоизток.

Бреговата ивица е дребно разчленена с малки плитки заливи и сравнително ниски скалисти носове. Коефициентът на бреговата разчлененост е от 2.39 на север до 1.43 на юг.

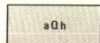

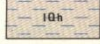

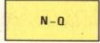

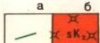

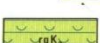

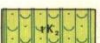

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

У С Л О В Н И Ц И					
КВАТЕРНЕР					
	Алувиални образувания - руслови и на заливните тераси (чакъли, пясъци, глини)	холоцен		Мичуринска група Дайки (спесартити, андезити, трахиандезити, латити, риодацити, диоритови порфирити, сиенодиоритови порфирити, гранит-порфири)	г.креда
	Съвременни морски образувания (плажни пясъци)	холоцен		Некове от андезити	г.креда
	Езерно - блатни образувания (пясъци, глини, торф)	холоцен		Гранодиорити, диорити, габродиорити, габра	г.креда
НЕОГЕН					
	Неразчленени неоген-долноплейстоценски седименти (чакъли)	неоген-д.плейстоцен		Монодиорити	г.креда
	Галатска свита (пясъчници, варовици, глини)	тархан-конк		Габро	г.креда
ПАЛЕОГЕН					
	Конгломератна задруга (конгломерати, чакъли, пясъци, глини)	г.еоцен-олигоцен		Пироксенити	г.креда
ГОРНА КРЕДА					
Бургаска група					
	Алкални дайки (алкални базалтоиди, алкални трахити)	г.креда		Демиркьойска свита (туфи)	г.креда
	Некове от алкални трахити	г.креда		Трахиандезити, латити, трахити - разливи и силове	г.креда
	Сиенити, кварцсиенити а) жили б) тела	г.креда		Драчевска свита (туфи)	г.креда
	Созополска свита (туфи)	г.креда		Писменовска свита (туфи)	г.креда
	Алкални трахити - разливи и силове			Неподелена Мичуринска група (туфи)	г.креда
	Живизлийска свита (туфи)	г.креда		Грудовска-Мичуринска група (вулканогенно-седиментогенни бреки, туфи, туфити, пясъчници, варовици, алкални трахити, алкални базалтоиди, дацити, риодацити)	г.креда
	Алкални трахити - разливи и субвулкански тела			Грудовска група (вулканогенно-седиментогенни бреки, туфи, туфити, пясъчници, варовици)	г.креда
	Алкални базалтоиди - субвулкански тела			Алкални трахити и алкални базалтоиди - разливи и силове	
	Равногорска свита (туфи)	г.креда		Вършиловска група Зеленковска свита - zK2 ^m (пясъчници, алевролити, въглища), Есканска свита - esK2 ^m (мергели), Градишка свита - gK2 ¹ (флиш), Карюшишка свита - kPK2 ¹ (варовици, мергели, силицити) и Кукултска свита - kkK2 ¹ (аркозни пясъчници, брекчоконгломерати)	ценоман-турон
	Алкални трахити - разливи и силове		ЮРА		
	Карталкуска свита (туфи)	г.креда		Източнотракийска група Кубареловска свита - kuJ2 ¹ (кварцитизувани пясъчници и варовити пясъчници), Крайновска свита - krJ2 ¹ (прекристализирани варовици), Казанска свита - kzJ2 ¹ (глинести шисти, алевролитово-глинести пясъчници, мета-кварцити, олистостроми) и Храновска свита - hJ2 ¹ (калцитови филити, прекристализирани варовици)	хотанж-бат
	Алкални базалтоиди - разливи и силове		ТРИАС		
	Яснополяски член (туфи, туфити, мергели, варовици, аргилити, пясъчници)			субалканиден фациален тип Искърска карбонатна група	
	Тънковска свита (туфи, туфити, пясъчници, алевролити, глинести варовици)	г.креда		Босненска свита - boT2 ¹ (доломити), Васильовска свита - vtT2 ¹ (глинести шисти) и Троянска свита - toT2 ¹ (доломити)	аниз-карн
	Алкални трахити - разливи с туфи; силове		СТРАНДЖАНСКИ ФАЦИАЛЕН ТИП		
	Алкални базалтоиди - разливи с туфи; силове		Велекска група Босненска подгрупа		
				Кондоловска свита - kdT2 ¹ (прекристализирани варовици) и Липачка свита - lpT2 ¹ (прекристализирани варовици, глинести шисти, пясъчници - флишоид)	аниз-нор

2.4. ТЕКТОНИКА И СЕИЗМОЛОГИЯ

2.4.2. Тектоника на района

Територията на Община Приморско попада върху част от сложната Странджанска антиклинална структура, състояща се от няколко гънкови структури, най-голямата от които е Централната Странджанска антиклинала с ос, почти успоредна на Странджанския черноморски бряг. Площта е заета от арабийски вулканити и седименти и има моноклинаруен строеж, усложнен от няколко разривни структури, които рефлексират в съвременния релеф. През територията на общината преминава скритият разлом Айтос-Бургас-Черноморец-Приморско-Резово.

Старите платационни етапи на релефа са формирали две денутационни повърхнини, които доминират в Странджа планина. Едната от тях - младолиноценската денутационна повърхнина (вис. 120-160 m) е изсечена предимно върху горнокредните вулканити при с. Ново Паничарево, по Росен баир и Медни рид. По-голямата част от Община Приморско е разположена върху широко развита речна тераса (вис. 20-25 m), наречена сторокарангатска.

2.4.2.1. Инженерно-геоложки условия за строителство

На територията на община Приморско се разкриват седиментни, вулканогенни седименти, вулкански и интрузивни скали.

Седиментни скали - пясъци, глини, пясъкливи глини, варовици, характерни за крайбрежната зона на община Приморско се характеризират с малка носимост и слаби физико-механични показатели. Това изисква специален режим на фундиране и изчисляване на оптималните режими на натоварване. Предвид спецификата на седиментните отложения, разположени по крайбрежието и долините на реките е необходимо за всеки обект, разположен върху тях, да се извърши инженерно геолошко проучване. Това се налага и от крайно променливите им параметри на близки разстояния, които пък водят до различни якостни показатели.

По-различно е положението при строителство върху вулкански, вулканогенно седиментни и интрузивни скали. Те се отличават с добри физико-механични показатели благодарение голямата си твърдост, еднородност на масива и добрите условия за строителство. Заемат билните форми от релефа, в повечето случаи са горски фонд.

В геоложкия строеж на терена в различна степен участват почти всички инженерно-геоложки типове - скални, глинести и рохкави. Присъстват скалите на сенонския вулканно-седиментен комплекс-неговите вулкански и интрузивни разновидности и част от седиментите: конгломерати, пясъчници, варовици и варовити мергели. Глинестите инженерно-геоложки типове в района са представени от различни по произход глини - миоценски, алувиални, делувиални и елувиални. Данни за техните физико-механични свойства са изнесени в

Таблица 92 .

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Миоценските глини, които представляват най-надеждна основа за строителство в сравнение с останалите глинесри.

Тези типове глини, са разпространени основно около и на запад от Приморско и около Китен. Рохкавите инженерно-геоложки типове се срещат главно като част от езерните и речни седиментни комплекси и в някои морски, главно терциерни отложения.

Ползването на показатели за строителството по аналогия с други обекти е нежелателно, поради което е необходимо извършване на инженерно геолошко проучване.

Таблица 92. Физико-механични свойства на глинестите инженерно-геоложки типове в района на Приморско

Вид глини Показатели	Миоценски	Алувиални	Делувиални
Обемно тегло, g/cm ³	1.90	1.80	1.88
Специф. тегло, g/cm ³	2.70	2.72	2.72
Обем на порите, %	42	45	43
Влажност, %	25	30	22
Граница на протичане, %	48	37	42
Граница на източване, %	19	18	18
Число на пластичност, %	29	19	24
Ъгъл на вътрешно триене, гр.	22	20	21
Кохезия, kg/cm ²	0.25	0.18	0.20

2.4.2.2. Сеизмичност

Съгласно сеизмичното райониране на България територията на община Приморско попада в район от VII степен на сеизмична активност по скалата на Медведев-Шпонхоер-Карник и сеизмичен коефициент 0.10 (карта на сеизмичното райониране на България, ДВ, бр.102/2005 г.). Тази сеизмична активност е най-ниската за страната, поради което районът може да се характеризира като устойчив в сеизмично отношение. Регистрираните земетръси са отзвук на чужди огнища.

Странджанската зона, в това число и южното Черноморие могат да се характеризират като устойчив земетръсен район. В тази зона от началото на сеизмичното наблюдение у нас са регистрирани пет епицентъра с малка амплитуда. От сеизмична гледна точка района на юг от град Бургас е благоприятен за всякакъв вид строителство.

Фиг. 17 Извадка от картата за сейсмично райониране на Република България за период 1000 години по Наредба № РД-02-20-2 за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони (Обн. ДВ. бр.13/2012 г., попр. ДВ. бр.23/2012 г.)

2.5. ЗЕМИ И ПОЧВИ

2.5.1. Почвена покривка и разпределение на почвените ресурси

Геоложката основа, релефа и климатичните особености определят вида на почвите и тяхното състояние. Според генерализираната схема на почвите в България (по FAO) територията на община Приморско е изградена от няколко вида почви.

Ордери: А - почви несвързани със зонални климатични условия.
тип II - блатни - (Gleysols),
подтип ливадно блатни (eutris, GLe)

Блатните почви са образувани в резултат на постоянен излишък от вода. Заемат най-ниските части от релефа -около периферията на блатата, безотточните терени в зоната на затишие на речната акумулация, старите речни корита (стариците), в заприщените пясъчни коси и дюни. За община Приморско те са разпространени в приустията на Дяволска река, Ропотамо, Китенска река (Караагач).

Ордери: В-почви образуването и свойствата на които са предопределени от особеностите на почвообразуващата скала.

тип пясъчни (Arenosols, AR)

Пясъчни почви са много слабо развити. Имат следните основни характеристики: съдържат 65 % едър пясък, рохкави са, нямат оформени почвени хоризонти, не се засягат от грунтово преовлажнение. В досегашните класификации на почвите в България такъв тип не е посочван. В община Приморско те заемат площта между Дяволска и Китенска река.

Ордери: F-почви с акумулация на глина или сексвиоксиди и органична материя в под повърхностните хоризонти

Типове: Лесивирани (Luvisolsq, Lv)

Подтип: светли (albic, LVa)

Към тях се отнасят почвите, които имат илувиален глинест Bt хоризонт, формиран вследствие на акумулацията на глина и ил, механично изнесени от повърхностния хоризонт.

Името им е свързано с думите „lessivage“ (фр.) и „luvere“ (лат.), които означават измиване, отмиване и с него се определят почви с илувиална акумулация на глина. Според световната класификация на ФАО тези почви се определят като лувисоли, а у нас - лесивирани.

Въвеждането на името „лесивирани почви“ в българската класификация се налага от нуждата то да се уеднакви с международната класификация и най-вече - от необходимостта да се избегне очевидното различие с почвите от лесостепните или средиземноморските райони на Европа.

Лесивираните почви са широко разпространени в България. Те заемат обширни площи в хълмистите и нископланинските територии на Дунавската (Мизийската) хълмиста равнина, Предбалкана, Южна и Средна България. Лесивираните почви се намират в условията на добър дренаж и интензивно селскостопанско използване със забележимо негативно антропогенно въздействие, проявено преди всичко в интензивната им ерозия.

Подтип светли лесивирани почви са досегашните силно излужени до слабо оподзолени канелени и светло сиви горски почви. Най-често се формират върху хълмисто ридов релеф с врязани речни долини и оврази, които създават добри условия за развитие на ерозията. Почвообразуващите скали са най-различни. Важен фактор за формирането им е климата - континентално средиземноморски с валежи от 500 до 850 mm годишно и средногодишни температури от 8 до 12.5° C. Тези климатични условия създават периодичен промивен режим, който води до лесивиране на почвите. Лувисолите заемат пояса на дъбовите гори, който в Странджа е все още запазен.

**Типове: Планосоли (Planosols, PL)
Подтип: Ненаситени (distric, PLd)**

В този почвен тип са поставени именуваните досега у нас псевдоподзолисти горски почви, които са разпространени в сезонно повърхностно преовлажнявани терени.

Името им идва от латинската дума „planus“ (равен, хоризонтален). Тези почви са с диагностичен елувиален Е-хоризонт (тип албик) и глинест, много трудно водопроницаем Вt-хоризонт под него, поради което текстурната диференциация на профила е много голяма. Първостепенно значение за формирането на планосолите има повърхностният елувиално-глеев процес (стагник) в условията на влошен дренаж. Ежегодно планосолите изпитват периодично повърхностно преовлажняване от застояване на валежни води и съответно силно изсушаване през сухия период. В практиката са по-известни под името „повърхностно преовлажнени почви“.

Планосолите са разпространени в цялата страна във формата на големи и компактни масиви или в по-малки ареали. В Северна България тези почви са развити главно в Предбалкана, а в Южна България са застъпени по-широко в Горнотракийската низина, Странджа, Сакар, Източна Стара планина, Дервенските възвишения и на други места.

Върху различните геоморфоложки форми планосолите показват видими различия, като върху широките плата, както и на полегати и дълги склонове са най-добре изразени (с характерното повърхностно оглеяване, голяма текстурна и морфологична диференциация). Микрорелефът и нанорелефът придават много силна неравномерност на повърхностното преовлажняване и мозаичност на почвената покривка по отношение на качествата и използването на планосолите.

Наред с климата и растителността, определено влияние върху образуването на планосолите оказват и почвообразуващите материали (елувий), както и преотложените плиоценски и старокватернерни седименти на киселите скалите (гранити, пясъчници, гранитогнайси).

Ненаситените планосолите представляват светлосиви горски, канелено-оподзолени, подзолисто-канелени (pH<5.2)

2.6. БИОРАЗНООБРАЗИЕ. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ ВКЛЮЧЕНИ В ЕКОЛОГИЧНАТА МРЕЖА НАТУРА 2000

2.6.2. Защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии

2.6.2.1. Резервати

➤ Резерват „Ропотамо“

Обявен с Постановление № 957/13.01.1940 г. Със Заповед № 2080/1962 г. (ДВ., бр. 71 от 04.09.1962 г.) на Главно управление на горите, е прекатегоризиран в „народен парк“ и е обявен резерват „Аркутино“.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Със Заповед № 318 от 07.05.1992 г. на министъра на околната среда е възстановен резерват „Ропотамо“, а площта му е увеличена на 1000.7 ha и част от буферната му зона с площ 707.7 ha, в границите на която влиза природната забележителност Маслен нос. Резерватът включва в себе си съществуващите до този момент резервати „Аркутино“ (96.6 ha), „Змийският остров“ (1 ha) и „Морски пелин“ (14.0 ha), лонгозните гори по р. Ропотамо и част от пясъчната ивица от устието на р. Ропотамо до моста в местността Калдръм Гечит. По-голямата му част с площ от 6 289 dka попада в землището на Приморско.

Следват документи за промяна в режима на дейностите - Заповед № РД-504 от 17.07.2001 г. и Заповед №.РД-686 от 21.09.2006 г., бр. (ДВ,бр. 85/2006 г.).

На територията на резервата се намират множество интересни и уникални природни обекти, като лиманът на река Ропотамо, блатото Аркутино, и лонгозни гори. Резерватът е част от по-голямата защитена зона Рамсарско място Ропотамо.

В резерват „Ропотамо“ се намират 60 % от сладководната ихтиофауна, 60 % от херпетофауната на страната, 50 % от гнездовата орнитофауна, 57 % от видовете бозайници.

В лиманна част и заливна тераса на река Ропотамо са развити естествени лонгозни гори от полски ясен (*Fraxinus angustifolia*), черна елша (*Alnus glutinosa*) и значително количество лианни растения.

Широколистни гори в резервата са предимно от Средиземноморски тип. Съставени са от благун (*Quercus frainetto*), източен бук (*Fagus orientalis*), източен горун (*Quercus polycarpa*), цер (*Quercus cerris*), обикновен габър (*Carpinus betulus*), лавровишна (*Prunus laurocerasus*), мушмула (р. (*Mespilus*), калуна (*Calluna vulgaris*), вълчо лико (*Daphne mezereum*). Съществува и находище на морски пелин (*Artemisia maritima*).

В блато Аркутино се срещат водна лилия (*Nymphaea hybrid*), водна леща (Lemnoideae) подсемейство покритосеменни растения от семейство Змиарникови (*Araceae*) жълта водна роза (*Nuphar lutea*), тръстика (*Phragmites*), папур (*Typha*).

Остров „Свети Тома“ (Змийският остров) е малък скален остров със средиземноморски тип растителни съобщества съставени от храстовиден жасмин и обикновена ефедра (*Ephedra distachya*). През 1930-те години са внесени кактуси от род *Opuntia* от акад. Буреш, които заемат около половината от площта на острова.

В резервата се срещат 21 вида бозайници от които 10 вида прилепи. Характерни са благороден елен (*Cervus elaphus*), дива свиня (*Sus scrofa*), сърна (*Capreolus capreolus*), чакал (*Canis aureus*), лисица (*Vulpes vulpes*), Евразийска златка (*Martes martes*), видра (*Lutra lutra*).

Орнитофауната е представена от над 260 вида. Тук е едно от малките гнездови находища в България на морски орел (*Haliaeetus albicilla*) и полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*). Това е място за зимуване на различни видове чапли, патици, малък корморан и други.

Земноводните са 23 вида, между които балканска чесновница (*Pelobates syriacus*), кафява (*Bufo bufo*) и зелена крастава жаба (*Bufo viridis*), дървесна жаба (*Hyla arborea*).

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Влечугите са 9 вида. Срещат се шипобедрена сухоземна костенурка (*Testudo graeca iberica*), шипоопашата сухоземна костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*) и Европейска (обикновена) блатна костенурка (*Emys orbicularis orbicularis*). Тук е единственото местообитание в страната на черноврата стрелушка (*Platyceps collaris*). Срещат се леопардов смок (*Zamenis situla*), смок мишкар (*Elaphe longissima*) и водни змии.

Рибите са над 50 вида, като кавказко попче (*Knipowitschia caucasica*), брияна (*Chalcalburnus chalcoides*), кефал (*Leuciscus cephalus*), атерина (*Atherina boyeri*), бодливка (*Gasterosteus aculeatus*), стронгил (*Neogobius melanostomus*), змиорка (*Anguilla anguilla*) и други.

С цел запазването на тази уникална територия през 2002 г. е обявено Рамсарско място № 65 (обявено на 24.09.1975 г. за района на Аркутино и разширено на 24.09.2002 г.), наречено „Комплекс Ропотамо“, с обща площ 5500 ha.

➤ **Поддържан резерват „Вельов вир“**

Обявен със Заповед № 2080/24.07.1962 г. (ДВ, бр. 71/04.09.1962 г.) на Главно управление на горите за запазване първобитния характер на някои кътове от народния парк Ропотамо, представляващи интерес за науката и опазване на голямо находище на водни лилии и ясенова гора с типичен лонгозен характер се обявява резерват „Водните лилии“ в м. „Кайшева шума“, отдел № 244, цифра „1“ и „2“, с площ 86 dka и част от отдел № 245 с площ около 50 dka, включени между пътеката и гората, с обща площ 13.6 ha. Поддържания резерват е на територията на община Приморско. Съгласно актуалните към момента граници, (По данни на РИОСВ-Бургас), площта на Поддържания резерват е 19.2 ha. С Акт № 228 от 16.05.1997 г. на Министерство на финансите е удостоверена изключителна държавна собственост за Поддържания резерват.

Съгласно Заповед за прекатегоризиране в поддържан резерват № РД- 381/15.10.1999 г. на Министерство на околната среда и водите поддържаният резерват „Водните лилии“ включва отдели: 467 - г, д, 6, 7, 8 с обща площ 13.6 ha по лесоустройствен проект от 1993 г. на Държавно лесничейство „Ропотамо“.

Съгласно ЗЗТ, чл.26 (2) поддържаните резервати се управляват с цел:

- Поддържане на природния им характер;
- Научни и образователни цели и/или екологичен мониторинг;
- Възстановяване на популации на растителни и животински видове и/или условия на местообитанията им.

Цели на обявяване:

Голямо находище на бяла водна лилия, жълта водна лилия (бърдуче), блатно кокиче, лонгозна гора с преобладание на ясена.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Режим на дейности: До утвърждаване на план за управление в поддържания резерват се разрешава извършване на следните дейности:

1. Поддържане на водния режим;
2. Поддържане на популацията на водната лилия;
3. Използване на биологични средства за растителна защита.

Припокриване: Защитена зона по директива 2009/147/ЕО за птиците: Комплекс Ропотамо.

Поддържан резерват „Вельов вир“ заема част от Черноморската зона – Южно крайбрежие, Странджанска хълмиста подобласт. Разположен е в област Бургас, община Приморско, землището на гр. Приморско.

В границите на резервата има определена със Заповед на министъра на околната среда и водите пътека за посетители. Тя е регламентирана със Заповед РД – 1032/29.09.2004 г. на Министъра на околната среда и водите. В резервата няма други обособени туристически маршрути или части от такива.

При преминаване по пътеката се забранява:

- Отклоняването на посетители и навлизане в поддържания резерват;
- Замърсяване с битови и други отпадъци;
- Бране, събиране, отрязване, изкореняване или друг начин на увреждане на екземпляри от растителни видове;
- Убиване, улавяне, преследване, обезпокояване или друг начин на увреждане на екземпляри от животински видове;
- Палене на огън и бивакуване.

Съгласно ЗЗТ, чл. 27 (1) в поддържаните резервати се забраняват всякакви дейности, с изключение на:

- Тяхната охрана;
- Посещения с научна цел;
- Преминаването на хора по маркирани пътеки, включително с образователна цел;
- Събирането на семенен материал, диви растения и животни с научна цел или за възстановяването им на други места;
- Провеждане на поддържащи, направляващи, регулиращи или възстановителни мерки.

2.6.2.2. Защитени местности

➤ Защитена местност „Беглик Таш-Ропотамо“

Обявена със Заповед № РД-664/ 22.08.2012 г., ДВ. бр. 70/2012) и Заповед № РД-105/ 05.02.2013 г., (ДВ.бр. 19/2013), с която се определят окончателните граници на защитената територия и коригира допуснатата фактическа грешка в координатните ѝ точки. Защитената местност е бивша буферна зона на резерват „Ропотамо“. Площта на защитената територия е

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

727.9 ha. Защитената местност се припокрива с Природна забележителност: „СКАЛНИТЕ ОБРАЗУВАНИЯ, фиордите и тюленовата пещера в местност Маслен нос“ и ЗЗ по Директивата за птиците: „Комплекс Ропотамо“ BG 0002041.

В границите и е установен следният режим на дейности:

1. Забранява се всякакво ново строителството;
2. Забранява се паша на кози и свине;
3. Забраняват се голи сечи и залесяване с неприсъщи за района дървесни видове;
4. Разрешава се ползването на горите като такива със специално предназначение;
5. Разрешава се регулиране числеността на дивеча;
6. Разрешава се ползване на пасищни площи, ливади и обработваеми земи;
7. Разрешава се ползване на пясъчната ивица за плажуване.

➤ **Защитена местност „Блатото Стомополу“**

Обявена със Заповед № 332/ 16.05.1991 г. на Министъра на околната среда и водите. Това е Лагуна разположено северно от град Приморско в подножието на Узунджа баир на площ от около 0.06 km² и е част от Рамсарско място Ропотамо (включено е в Рамсарската конвенция). Площта на защитената територия е 40.0 ha.

Защитената местност се припокрива с Природна забележителност: „СКАЛНИТЕ ОБРАЗУВАНИЯ, фиордите и тюленовата пещера в местност Маслен нос“ и ЗЗ по Директивата за птиците: „Комплекс Ропотамо“ BG 0002041.

В границите ѝ е установен следният режим на дейности:

1. Забранява се всякакво ново строителството;
2. Забранява се паша на кози и свине;
3. Забраняват се голи сечи и залесяване с неприсъщи за района дървесни видове;
4. Разрешава се ползването на горите като такива със специално предназначение;
5. Разрешава се регулиране числеността на дивеча;
6. Разрешава се ползване на пасищни площи, ливади и обработваеми земи;
7. Разрешава се ползване на пясъчната ивица за плажуване.

➤ **Защитена местност „Мурватска река“**

Обявена със Заповед № РД-927 от 28.12.2007 г., бр. 8/2008 на Държавен вестник, с площ от 72.87 ha. Целите на обявяването на защитената територия е опазване на находище на хагерово лале (*Tulipa hagerii*), както и други защитени растителни и животински видове, като: червена съсънка, шипобедрена костенурка, шипоопашата костенурка, жаба - дървесница.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

В границите ѝ е установен следният режим на дейности:

1. Забранява се късането на цветовете и листа, ваденето на луковици на хагеровото лале (*Tulipa hagerii* L);
2. Забранява се паша на полудиви прасета от източнобалканска порода - мангалица;
3. Забранява се паша на домашни животни в периода от 1 април до 15 юни;
4. Забранява се косене на трева в периода от 1 април до 15 юни;
5. Забранява се смяна на предназначението на земята;
6. Забраняват се други дейности, които могат да доведат до унищожаване на вида.

2.6.2.3. Природни забележителности

➤ **Природна забележителност „Скалните образувания, фиордите и тюленовата пещера в местност Маслен нос“**

Обявена със Заповед №.4051 от 29.12.1973 г., бр. 29/1974 на Държавен вестник, на площ от 17.6 ha. Цели на обявяване е запазването на изключително красиви и рядко запазени крайбрежни скали с фиорди. По отношение на международния статус защитената територия е включена в Рамсарска конвенция. Основните цели на обявяване са: 1. Изключително красиви и рядко запазени крайбрежни скали с фиорди, като за Маслен нос са характерни скалните образувания и фиордите, той е подслон за колонии на различни видове прилепи. В миналото е приютявал колонии на тюлена - монах.

Защитената територия се припокрива със защитена местност „Беглик-Таш – Ропотамо“ и ЗЗ по Директивата за птиците: „Комплекс Ропотамо“ BG 0002041.

В границите ѝ е установен следният режим на дейности:

1. Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения;
2. Забранява се пашата на какъвто и да е добитък и през всяко време;
3. Забранява се да се преследването на дивите животни, птиците и техните малки и развалянето на гнездата и леговищата им;
4. Забранява се да се разкриват кариери за камъни, пясък и пръст, с което се провежда и изменя естествения облик на местността и включително водните течения;
5. Забранява се чупенето, драскането и повреждането по какъвто и да е начин, сталактити, сталагмити и други скални образувания в пещерите;
6. Забранява се извеждането на интензивни и голи главни сечи;
7. Разрешава се воденето на санитарна сеч и извеждане престарелите дървета с влошени декоративни качества.

➤ **Природна забележителност „Пясъчни дюни ММЦ“**

Обявена със Заповед № 2109/ 20.12.1984 г. на КОПС при МС. В защитената територия е съставена от неподвижни крайбрежни дюни от вида Южни черноморски сиви (асоциация *Aurinio uechtriziani-Artemisietum campestris*), стабилизирани и колонизирани от разнообразни популации, преобладаващо многогодишни тревисти растения, сред които и редки, уникални видове.

• **Природна забележителност „Пясъчни дюни „Перла“**

Тази защитена територия заемат площ от 24 ha. Имат статут на природна забележителност от 1994 г. Разположени са северно от град Приморско в зоната между лагуната Стомополу и плажната ивица. Гребените на най-високите дюни достигат до 19 метра височина. По пясъците на дюнните комплекси са установени над 80 растителни вида, като 14 от тях са включени в Червената книга на България. Голямо е разнообразието и от безгръбначни животни, редки и застрашени видове земноводни, влечуги и бозайници.

Посочените защитени територии не са засегнати от зонирването предвидено в разглеждания Общ устройствен план на община Приморско. При реализация на проекта за ИОУП тези защитени зони запазват своята цялост и статут. По отношение на международния статус защитената територия е включена в Рамсарска конвенция.

По отношение на международния статус защитената територия е включена в Рамсарска конвенция.

В границите ѝ е установен следният режим на дейности:

1. Забраняват се всякакви действия, като нараняване на стъблата, кастрене, чупене на клоните и други, които биха довели до повреждане на дърветата;
2. Забранява се късането или изкореняването на растенията;
3. Забранява се паша на домашни животни;
4. Забранява се влизането, лагеруването, преминаването и паркирането на моторни превозни средства;
5. Забранява се безпокоенето на диви животни и вземането на техните малки или яйцата им, както и разрушаване на гнездата и леговищата;
6. Забранява се разкриването на кариери, провеждането на минно-геоложки и други дейности, с които се поврежда или изменя както естествения облик на местността, така и на водния и режим;
7. Забранява се извеждането на сечи, освен отгледни и санитарни;
8. Забранява се всякакво строителство.

На следващата фигура е показано разположението на защитените територии попадащи в границите на община Приморско.

Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.

Фиг. 18 Защитени територии в границите на Община Приморско

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

2.6.3. Защитени зони от националната екологична мрежа НАТУРА 2000, попадащи в границите на община Приморско

В границите на община Приморско попадат и защитени зони по смисъла на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, част от Националната екологична мрежа Натура 2000, съответно по Директивата 92/43/ЕЕС за природните местообитания и на дивата флора и фауна, както и защитени зони по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици.

Таблица 93. Защитени зони по Директива 92/43/ЕЕС за природните местообитания

№	Код	Име на зоната	Площ (ha)	Статут
1.	BG0000143	Караагач	64.16	Одобрена от МС с Решение №122/02.03.2007(ДВ бр. 21/ 09.03. 2007 г.)
2.	BG0000208	Босна	16225.88	Одобрена с Решение на МС 661/-16.10.2007, (ДВ, бр. 85/27.10.2007 г)
3.	BG0001001	Ропотамо	12815.82 (стара) 98099.76 (нова)	Одобрена от МС с Решение № 122/-02.03.2007 г. (ДВ бр. 21/ 09.03.2007) Решение на МС № 660 от 01.11.2013 за увеличение площта на защитената зона.
4.	BG0001007	Странджа	15354.12	Одобрена от МС с Решение 122/02.03.2007 (ДВ бр. 21/ 09.03.2007 г.)

Таблица 94. Защитени зони по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици

№	Код	Име на зоната	Площ (ha)	Брой видове птици-предмет на опазване по чл. 6, ал. 1, т. 3	Брой видове птици-предмет на опазване по чл. 6, ал. 1, т. 4	Статут на зоната
1.	BG0002077	Бакърлъка	33507.9	42	17	Обявена със Заповед № РД-530 от 26 май 2010 г. и Заповед № РД-563 от 22 юли 2014 г.
2.	BG0002041	Комплекс Ропотамо	3857.7	56	29	Обявена със Заповед № РД 530/ 26.05.2010
3.	BG0002040	Странджа	116389.43	88	54	Обявена със Заповед № РД-802 от 04.11. 2008 г. и Заповед № РД-75 от 28 януари 2013 г.

Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.

Фиг. 19 Защитени зони попадащи в екологичната мрежа Натура 2000 на територията на община Приморско

2.6.3.1. Защитена зона BG 0000143 Караагач по Директива 92/43/ЕЕС за природните местообитания

Статут. Одобрена с Решение на МС № 122/02.03.2007 г. (ДВ бр. 21/2007) с обща площ от 64.16 ha.

Тип В Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна.

- **Екологична характеристика на защитената зона**

Защитената зона е разположена в Черноморски биогеографски регион по поречието на река Караагач на територията на община Приморско. В границите на защитената зона са разположени влажни ливади. Тази територия е от значение, като хранително местообитание за някои видове прилепи, предмет на защита в зоната, съгласно Специфична информация получена в резултат на проект: "*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове-фаза I*". Реката е местообитание на два вида защитени риби - горчивката (*Rhodeus sericeus amarus*) и брияната (*Chalcalburnus chalcoides*).

Зоната се намира в интензивно развиваща се туристическа и курортна част на общината.

Основни цели на опазване

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

В границите на защитената зона са включени следните класове земно покритие:

Таблица 95.

Класове земно покритие	% Покритие
Тресавища, блата, растителност по крайбрежието на водоемите, мочурища	92
Храстови съобщества	6
Друга орна земя	1
Смесени гори	1
Общо	100

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- **Предмет на опазване в защитената зона**
- **Типове природни местообитания в защитена зона „Караагач“**

В границите на защитената зона предмет на опазване са следните типове природни местообитания включени в Директива 92/43/ЕЕС:

Таблица 96.

Код	Пр.	Име	% Покр	Предст.	Отн. площ	Прир. ст.	Цялост. оценка
1240		Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>	0.0297	А	С	С	В
2130	*	Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	1.427	В	С	С	В
6420		Средиземноморски влажни съобщества на високи тревни от съюз <i>Molinio-Holoschoenion</i>	0.6	В	С	В	В
1130		Естуари	2.71	А	С	С	В
1410		Средиземноморски солени ливади	0.87	В	С	В	В
3150		Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharitiono potamionarition</i>	84.55	В	С	С	В
3260		Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitriche-Batrachion</i>	3.1	В	С	С	В
8230		Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-scleranthion</i>, <i>Sedo-albiveronicion dillenii</i>.	0.06	В	С	В	С
91ЕО	*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i>, <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i>, <i>Alnionincane</i>, <i>Salicion albae</i>)	5.27	В	С	В	В

В стандартния формуляр за тази защитена зона, преди новото картиране на местообитанията по проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове" са включени само три типа местообитания -1240, 2130 и 6420, които не са установени на територията на защитената зона, и при актуализацията на стандартния формуляр на защитената зона ще отпаднат. В резултат от извършеното ново картиране в зоната през периода 2011-2012 г. са установени 6 типа местообитания за зоната, дадени с пътен черен цвят в таблицата.

- **Целеви видове животни, обект на опазване в защитената зона „Караагач“**

В границите на защитената зона предмет на опазване са следните животински видове, посочени в следващата таблица:

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 97.

Код	Българско име	Латинско име
Риб		
1141	Уклея (Брияна, Облез)	<i>Chalcalburnus chalcoides</i>
1134	Европейска горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>
Земноводни		
1171	Южен гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>
Влечуги		
1220	Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis orbicularis</i>
1217	Шипопашата сухоземна костенурка	<i>Eurotestudo hermanni boettgeri</i>
1219	Шипобедрена сухоземна костенурка	<i>Testudo graeca iberica</i>
	Ивичест смок	<i>Elaphe quatuorlineata</i>
Бозайници		
1355	Видра	<i>Lutra lutra</i>
2635	Пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>
Прилепи		
1308	Широкоух прилеп	<i>Barbastella barbastellus</i>
1307	Остроух нощник	<i>Myotis blythii</i>
1321	Трицветен нощник	<i>Myotis emarginatus</i>
1306	Средиземноморски подковонос	<i>Rhinolophus blasii</i>
1304	Голям подковонос	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
1303	Малък подковонос	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
Безгръбначни		
1060	Лицена	<i>Lycaena dispar</i>

2.6.3.2. Защитена зона BG000208 „Босна“ по Директива 92/43/ ЕЕС за природните местообитания

Статут. Одобрена с Решение на МС № 661/16.10.2007 г. (ДВ. бр. 85/2007 г.). Защитената зона е одобрена от Националния съвет по биологично разнообразие на 13.09.2007 г

Тип В - Защитена зона по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, която припокрива частично и граничи на юг със защитена зона по Директива за птиците „Странджа“ BG0002040, както и със защитената зона „Странджа“ BG0001007 по Директивата за местообитанията, а на север – със защитена зона „Ропотамо“ BG0001001.

➤ **Екологична характеристика**

Защитената зона обхваща северните склонове на Странджа планина, извън границите на Природен парк „Странджа“. По-голямата част от територията на зоната е покрита с дъбови гори. Зоната е разположена на площ от 16225.89 ha на териториите на 4 общини - Царево, Созопол,

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Приморско и Малко Търново. Разположена изцяло в границите на черноморския биогеографски район.

Над 85% от зоната са гори, 11% са храсталаци, орни земи и пасища и 2% са водни площи. Над 60% от Босна е покрита с балкано-панонски церово- горунови гори (код 91M0). Зоната е от голямо значение за местообитания, като - западнопонтийски букови гори (код 91S0) и европейски сухи ерикоидни съобщества (код 4030).

По класове земно покритие, площта на предложената защитена зона „Босна” се разпределя в следните групи:

Таблица 98.

Класове земно покритие	% Покритие
Смесени гори	4 %
Водни площи във вътрешността	2 %
Храстови съобщества	7 %
Сухи тревни съобщества, степи	2 %
Екстензивни зърнени култури	1 %
Друга орна земя	1 %
Широколистни листопадни гори	83 %

Основни цели на опазване в защитената зона са следните:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

➤ **Предмет на опазване в защитената зона**

• **Типове природни местообитания в защитена зона BG0000208 „Босна“**

В стандартния формуляр за предлаганата защитена зона по Директивата за местообитанията, като обекти на охрана са включени следните типове местообитания от Приложение I на Директива 92/43 ЕЕС:

Таблица 99.

КОД	Пр.	ИМЕ	% Покр.	Пред ст.	Отн. площ	Прир. ст.	Цялост. оц.
4030		Европейски сухи ерикоидни съобщества	0.03	D	A	B	A
6210		Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-</i>	0.22	A	C	A	B

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

		<i>Brometalia</i> (*важни местообитания на орхидеи)					
6220	*	Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i>	0.12	C	C	B	C
6430		Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	0.006	B	C	B	C
6510		Низинни сенокосни ливади	0.0093	C	C	B	C
8220		Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	0.0321	B	C	A	A
8230		Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>	0.14	A	C	A	B
9180*		Смесени гори от съюза <i>Tilio-Acerion</i> върху сипеи и стръмни склонове	0.01	C	C	C	C
91E0	*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	0.233	A	C	C	B
91F0		Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> , покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>)	0.086	B	C	C	C
91G0	*	Панонски гори с <i>Quercus petraea</i> и <i>Carpinus betulus</i>	0.193	B	C	A	C
91M0		Балкано-панонски церово-гоурунови гори	59.15	A	C	C	A
91S0	*	Западно понтийски букови гори	17.929	C	C	B	C

В стандартния формуляр за тази защитена зона, преди новото картиране на местообитанията по проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове“, от описаните в стандартния формуляр за зоната хабитати, не са установени природни местообитания с код 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galion-Carpinetum* и 6110* Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*.

- **Целеви видове животни, обект на опазване в защитената зона защитена зона BG0000208 „Босна“**

В границите на защитената зона предмет на опазване са следните животински видове, посочени в следващата таблица:

Таблица 100.

Код	Българско име	Латинско име
Риби		
1134	Европейска горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>
1141	Уклея (Брияна, Облез)	<i>Chalcalburnus chalcoides</i>
1149	Обикновен (змиорче, пискал) щипок	<i>Cobitis elongatoides</i> (syn. <i>Cobitis taenia</i>)
Земноводни		
1171	Южен гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>
Влечуги		

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

1220	Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis orbicularis</i>
1217	Шипоопашата сухоземна костенурка	<i>Eurotestudo hermanni boettgeri</i>
1219	Шипобедрена сухоземна костенурка	<i>Testudo graeca ibera</i>
5194 (1279)	Пъстър смок	<i>Elaphe sauromates</i>
Бозайници		
1355	Видра	<i>Lutra lutra</i>
1352	Европейски вълк	<i>Canis lupus</i>
2635	Пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>
1361	Евроазиатски Рис	<i>Lynx lynx</i>
2617	Мишевиден сънливец	<i>Myomimus roachi</i>
Прилепи		
1324	Голям нощник	<i>Myotis myotis</i>
1304	Голям подковонос	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
1310	Пещерен дългокрил прилеп	<i>Miniopterus schreibersi</i>
1316	Дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>
1323	Дългоух нощник	<i>Myotis bechsteinii</i>
1303	Малък подковонос	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
1307	Остроух нощник	<i>Myotis blythii</i>
1306	Средиземноморски подковонос	<i>Rhinolophus blasii</i>
1321	Трицветен нощник	<i>Myotis emarginatus</i>
1308	Широкоух прилеп	<i>Barbastella barbastellus</i>
1305	Южен подковонос	<i>Rhinolophus euryale</i>
Безгръбначни		
1078	Тигров молец на Джърси	<i>Euplagia quadipunctaria</i>
1087	Алпийски сечко	<i>Rosalia alpina</i>
1083	Голям еленов рогач	<i>Lucanus cervus</i>
1089	Буков сечко	<i>Morimus asper funereus</i>
4053	Обикновен паракалоптенус	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>
1088	Обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>
1084	Осмодерма	<i>Osmoderma eremita</i>

2.6.3.3. Защитена зона BG0001001 „Ропотамо“ по Директивата 92/43/ЕЕС за природните местообитания

Статут. Одобрена с Решение на МС № 122/02.03.2007 г. на (ДВ. бр. 21/2007 г.) и попада в землището на с. Веселие, с. Ново Паничарево, с. Ясна Поляна, град Приморско, община Приморско и с. Крушевец, община Созопол.

С Решение № 660 от 1 ноември 2013 г. на Министерски съвет (ДВ, бр.97 от 08.11.2013 г.), за изменение на списъци на защитени зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна площта на защитената зона BG 0001001 „Ропотамо“ е увеличена от 12815.820 ha на 98099.76 ha. Увеличението на площта на защитената зона е за сметка на акваторията, която се увеличава от 2954.75 ha на 88238.69 ha.

Тип В - Защитена зона по Директива за местообитанията, която припокрива защитена зона по Директива за птиците Комплекс Ропотамо BG0002041 и граничи на юг със защитена зона Босна BG0000208, а на север граничи и частично се припокрива със защитена зона Бакърлъка BG0002077.

Екологична характеристика

Защитената зона е разположена в Черноморски биогеографски регион с общата площ 98099.76 ha. В границите на зона са включени значителни по площ горски и дюнни хабитати, с кодове 1130, 1150, 1240, 2130, 2120, 2190, 91MO и 91F0. Зоната е важен стъпков биокоридор и единствено място по българското южно Черноморие, където се намират под защита Субсредиземноморски гори от космат дъб (91AA). Зоната се приема, и като важна за географската кохерентност на мрежата по отношение на редки местообитания, заемащи малки площи с разпръснато разпространение по Черноморското крайбрежие (1130, 2120, 91F0, 91E0, 92A0, 91AA). Териториите в зоната заети с гъста храстова растителност и пасища са местообитания на Шипобедрената сухоземна костенурка (*Testudo graeca iberica*), шипоопашатата сухоземна костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*), пъстрия смок (*Elaphe sauromates*) и пъстрия пор (*Vormela peregusna*).

Лагуните в защитената зона заедно с река Ропотамо предоставят подходящи местообитания на обикновената блатна костенурка (*Emys orbicularis orbicularis*), червенкоремната бумка (*Bombina bombina*), Южния гребенест тритон (*Triturus karelinii*) и на видрата (*Lutra lutra*).

Върху скалните рифове в района на защитената зона е открит и проучен уникален по биоразнообразие, състояние и обхват за българската акватория на Черно море биотоп на сциофилни макроводорасли „Долен инфралиторал със сциофилна асоциация на *Phyllophora crispa*”, класифициран като подтип на местообитание 1170. Това е рядък биотоп, срещащ се само в чисти и прозрачни води с високо природозащитно значение в национален и регионален мащаб. По скалните рифове, в границите на защитената зона „Ропотамо“, е установено масово присъствие на биотопи с висока консервационна стойност - съобщества на фотофилните кафяви макроводорасли *Cystoseira crinita* и *Cystoseira barbata*, класифицирани като подтипове на местообитание 1170. Крайбрежните скали са място където се формират мидените банки от вида *Mytilus galloprovincialis*.

Крайбрежната част от защитената зона е местообитание на морски видове риби. През пролетните и есенни миграции оттук преминават и рибните пасажии насочени към устията на големите черноморски реки, където намират добра хранителна база. През есента отново по този миграционен път се връщат обратно. Черноморската акватория в зоната опазва около 7% от националната популация на *Alosa immaculata*, изчислени на базата на потенциалното местообитание на вида в продуктивната шелфовата зона. Тя е добра трофична база и потенциално местообитание за черноморските китоподобни –муткур (морска свиня, реликтен

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

муткур) *Phocoena phocoena* и афала (афалина, пъхтун) *Tursiops truncates*. В тази акватория на базата потенциалните местообитания на двата вида и продуктивността на шелфовата зона се опазват 11% от националната популация *Phocoena phocoena* и 8 % за *Tursiops truncates*.

• **Основни цели на опазване (съгласно чл. 8, ал. 1, т. 2 на ЗБР)**

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Основните класове земно покритие на територията на защитената зона са представени в следващата таблица.

Таблица 101. Класове земно покритие в защитена зона „Ропотамо“

Класове земно покритие	% Покритие
Широколистни листопадни гори	49
Смесени гори	2
Храстови съобщества	10
Сухи тревни съобщества, степи	1
Друга орна земя	9
Морски райони, заливи	22
Реки, по които нахлуват приливите, устия, кални отложения, пясъчни отложения, лагуни	1
Крайбрежни пясъчни дюни, пясъчни плажове	1
Водни площи във вътрешността	1
Тресащища, блата, растителност по крайбрежието на водоемите, мочурища	3
Други земи	1
Общо	100

• **Типове природни местообитания в защитена зона BG0001001 „Ропотамо“**

В стандартния формуляр за 33 „Ропотамо“ BG0001001 са включени типове местообитания от Приложение I на Директива 92/43 ЕЕС, предмет на опазване в защитената зона:

Таблица 102.

КОД	Пр.	ИМЕ	% Покр.	Предст.	Отн. площ	Прир. ст.	Цялост. оц.
1110		Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	4.841	В	В	А	В
1130		Естуари	0.192	А	В	В	В
1140		Тинесто-песъчливи крайбрежни площи,	0.0004	А	В	А	А

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

		които не са покрити или са едва покрити с морска вода					
1150	*	Крайбрежни лагуни	2.77	A	A	A	A
1160		Обширни плитки заливи	14.45	A	C	A	A
1170		Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)	62.549	A	B	A	A
1210		Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	0.0605	A	B	A	A
1240		Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>	0.2909	A	B	A	A
1310		<i>Salicornia</i> и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени	0.0195	B	C	A	B
1410		Средиземноморски солени ливади	0.149	A	A	A	A
1530	*	Панонски солени степи и солени блата	0.229	A	B	A	A
2110		Зараждащи се подвижни дюни	0.2279	A	B	A	A
2120		Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	0.038	A	A	A	A
2130	*	Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	0.704	A	A	A	A
2180		Облесени дюни	0.3485	A	A	A	A
2190		Влажни понижения между дюните	0.024	A	B	A	A
3150		Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	0.003	A	C	A	A
3260		Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	0.179	B	B	A	B
6210		Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи)	0.441	A	C	A	B
6220	*	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i>	2.933	A	C	A	A
6430		Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	0.08	B	C	A	B
6510		Низинни сенокосни ливади	0.632	B	C	A	B
8220		Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	0.03	A	C	A	A
8230		Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>	0.165	A	C	A	A
8330		Подводни или частично подводни морски пещери	0.0057	A	C	A	A
62A0		Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества	0.243	B	C	B	C
91AA	*	Източни гори от космат дъб	0.39	A	C	A	B
92A0		Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	0.023	C	C	C	C
91E0	*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	0.179	A	C	A	A

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

91F0	Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>)	1.71	A	C	A	A
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори	38.57	A	C	A	A
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа	0.052	B	C	C	B
92D0	Южни крайречни галерии и храсталаци (<i>Nerio-Tamaricetea</i> и <i>Securinegion tinctoriae</i>)	0.167	A	A	A	A

В стандартния формуляр за тази защитена зона, преди новото картиране на местообитанията по проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове", от описаните в стандартния формуляр за зоната хабитати, от описаните в стандартния формуляр за зоната хабитати, не са установени природни местообитания: **1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове), и 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини.** Местообитанията в таблицата дадени в **болд** са новоустановени за защитената зона.

**• Целеви видове животни, обект на опазване в защитена зона BG0001001
„Ропотамо“**

В границите на защитената зона предмет на опазване са следните животински видове, посочени в следващата таблица:

Таблица 103.

Код	Българско име	Латинско име
Безгръбначни		
1087	Алпийски сечко	<i>Rosalia alpina</i>
1078	Тигров молец на Джърси	<i>Euplagia quadipunctaria</i>
1083	Голям еленов рогач	<i>Lucanus cervus</i>
1089	Буков сечко	<i>Morimus asper funereus</i>
1088	Обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>
4053	Обикновен паракалоптенус	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>
1084	Бръмбар отшелник	<i>Osmoderma eremita</i>
1065	Еуфидриас	<i>Euphydryas aurinia</i>
1060	Голяма медна пеперуда	<i>Lycaena dispar</i>
4011	Еднорог болбелазмус	<i>Bolbelasmus unicornis</i>
4023	Късопипалест скакалец	<i>Propomacrus cypriacus</i>
4032		<i>Dioszeghyana schmidtii</i>
1032	Бисерна мида	<i>Unio crassus</i>
Риби		
1103	Средиземноморска финта	<i>Alosa fallax</i>
4125	Карагъоз (Дунавска скумрия)	<i>Alosa immaculata</i>
4127	Резовски карагъоз	<i>Alosa tanaica</i>
1141	Уклея (Брияна, Облез)	<i>Chalcalburnus chalcoides</i>
1145	Виюн	<i>Misgurnus fossilis</i>
1134	Европейска горчивка	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>
Земноводни		
1171	Южен гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

1188	Червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>
Влечуги		
1279	Ивичест смок	<i>Elaphe quatuorlineata</i>
1293	Леопардов смок	<i>Elaphe situla</i>
1220	Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis orbicularis</i>
1222	Южна блатна костенурка	<i>Mauremys caspica</i>
1219	Шипобедрена сухоземна костенурка	<i>Testudo graeca ibera</i>
1217	Шипоопашата костенурка	<i>Eurotestudo hermanni boettgeri</i>
Бозайници		
1349	Афала	<i>Tursiops truncatus</i>
1351	Муткур (морска свиня)	<i>Phocoena phocoena</i>
1355	Видра	<i>Lutra lutra</i>
1352	Европейски вълк	<i>Canis lupus</i>
2635	Пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>
1361	Евроазиатски рис	<i>Lynx lynx</i>
Прилепи		
1303	Малък подковонос	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
1324	Голям нощник	<i>Myotis myotis</i>
1304	Голям подковонос	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
1310	Дългокрил прилеп	<i>Miniopterus schreibersi</i>
1316	Дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>
1323	Дългоух нощник	<i>Myotis bechsteinii</i>
1307	Остроух нощник	<i>Myotis blythii</i>
1302	Подковонос на Мехели	<i>Rhinolophus mehelyi</i>

2.6.3.4. Защитена зона BG0001007 „Странджа“ по Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания

Статут. Одобрена с Решение на МС № 122/02.03.2007 г. (ДВ бр. 21/2007 г.). Решение на МС №660/01.11.2013 г.(ДВ.бр.97/08.11.2013 г.), с което площта на зоната от 118 225,03 ha се заменя с „153 541.2 ha. Акваторията на зоната от 2 296.35 km² се заменя с 37 612.52 km².

Тип В - Защитена зона по Директива за местообитанията, която припокрива защитена зона по Директива за птиците BG 0002040 Странджа.

Екологична характеристика

Защитената зона е разположена в едноименната планина и на юг и югозапад граничи с Турция, на изток - Черно море, на север върви по рида Босна.

Растителността в защитената зона се отнася към широколистните листопадни гори на умерения климат, широко разпространена в Европа. Съществено място заемат съобществата от средиземноморски и субсредиземноморски тип растителност: термофилни дъбови гори с подлес от вечнозелени склерофилни храсти. Високите части на планината са обрасли с дъбови гори от източен горун (*Quercus polycarpa*), благун (*Quercus frainetto*), цер (*Quercus cerris*), смесени с източен бук (*Fagus orientalis*) и други дървесни видове. Естествени гори от източен бук с богат подлес от вечнозелени храсти заемат доловете и сниженията по склоновете. В

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

подлеса на буковите и горуновите гори се срещат някои терциерни реликти - странджанска зеленика (*Rhododendron ponticum*), странджанска боровинка (*Vaccinium arctostaphylos*), странджанско бясно дърво (*Daphne pontica*), мушмула (*Mespilus germanica*) и др. Откритите пространства са представени с мезотермни ливади, пасища, горски поляни, смесени със степни растителни съобщества от пасищен райграс (*Lolium perenne*), обикновен сеноклас (*Cynosurus cristatus*), броеничеста ливадинка (*Poa sylvicola*) и със значително участие на едногодишни бобови и житни треви от средиземноморски и субсредиземноморски тип. Изоставените ниви заемат голяма част от откритите пространства. Поречията са обрасли с крайбрежни храсталаци и горска растителност, главно бяла върба (*Salix alba*), тритичинкова върба (*S. triandra*) и елша (*Alnus glutinosa*). За приустийните части на реките Велека и Резовска са много характерни крайречните (лонгозни) гори с преобладаване на полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*).

На територията на зоната е водосбора на река Велека и по-малка част от водосбора на граничната река Резовска.

Обширни площи по крайбрежието са заети от ксеротермните тревни съобщества. Откритите пространства са представени с мезотермни ливади, пасища, горски поляни, смесени със степни растителни съобщества. Поречията са обрасли с крайбрежни храсталаци и горска растителност, главно бяла върба (*Salix alba*), тритичинкова върба (*S. triandra*) и елша (*Alnus glutinosa*) и периодично заливани участъци с хигрофитна и хидрофитна растителност. За приустийните части на реките Велека и Резовска са много характерни крайречните (лонгозни) гори с преобладаване на полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*). Сравнително малък е относителният дял на крайбрежните скали и пясъчни плажове с псамофитна растителност, както и на земеделските площи.

В границите на защитената зона се намират гори представени от 91M0, 91S0, 91F0, 91E0. В границите на защитената зона се опазва и природно местообитание 91S0. Зоната е важна по отношение на географската кохерентност за устията (1130), белите дюни (2120) и сивите дюни (2130). Дюните (кодове 2120 и 2130) са под формата на тясна ивица край плажовете - основно в близост до устията на реките. Значителна част от крайбрежната ивица на зоната е заета от местообитание 1240 *Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове Limonium*. Във вътрешността на зоната са разпръснати земеделските земи край населените места и долините.

От фаунистичния комплекс на защитената зона тук намират благоприятна среда за обитание южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), както и обикновената блатна костенурка *Emys orbicularis orbicularis*, Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Шипоопашатата сухоземна костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*), Шипобедрената сухоземна костенурка (*Testudo graeca iberica*), Пъстрият смок (*Elaphe sauromates*), видрата (*Lutra lutra*) и Европейски (сарматски) пъстрият пор (*Vormela peregusna*).

В актуализирания Стандартния формуляр на защитената зона са посочени 7 вида класове земно покритие на територията на защитената зона.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 104.

Класове земно покритие	%Покритие
Голини и тундрова растителност	7.7
Широколистни листопадни гори	59.3
Морски райони, заливи	24.5
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	0.8
Смесени гори	3.9
Сухи тревни съобщества, степи	1.5

Основни цели и предмет на опазване за защитената зона:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

• Типове природни местообитания в защитена зона BG0001007 „Странджа“

Съгласно Специфична информация получена в резултат на проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г" на територията на защитената зона е потвърдено установени 19 типа природни местообитания.

Таблица 105.

Код	Пр.	Име на местообитанието	% Покритие
91E0	*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	0.1
1110		Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	1
1130		Естуари	0.0172
1140		Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода	0.0064
1160		Обширни плитки заливи	0.5
1170		Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)	0.373
1210		Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси	0.02
1240		Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>	0.02
2110		Зараждащи се подвижни дюни	0.009
2120		Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	0.0185
2130	*	Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	0.0001
3150		Естествени еутрофни езера с растителност от	0.01

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

		типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydrocharition</i>	
3260		Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitricho-Batrachion</i>	0.01
4030		Европейски сухи ерикоидни съобщества	0.1
5210		Храсталаци с <i>Juniperus spp.</i>	0.00168
6110	*	Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от <i>Alyso-Sedion albi</i>	0.04
6210	*	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи)	5.07
6220	*	Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i>	5.07
6430		Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	0.01
6510		Низинни сенокосни ливади	0.001
7220	*	Извори с твърда вода с туфести формации (<i>Cratoneurion</i>)	0.00024
8210		растителност по варовикови скални склонове	0.1
8220		Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	0.1
8230		Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albi- Veronicion dillenii</i>	0.0778
8310		Неблагоустроени пещери	0.0101
8330		Подводни или частично подводни морски пещери	0.0056
9170		Дъбово-габърви гори от типа <i>Galio-Carpinetum</i>	0.0108
9180	*	Смесени гори от съюза <i>Tilio-Acerion</i> върху сипеи и стръмни склонове	0.021
91AA	*	Източни гори от космат дъб	1.5E-05
91FO		Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion</i>)	0.0163
91MO		Балкано-панонски церово-горунови гори	50.1368
91S0	*	Западнопонтгийски букови гори	13.374
91AO		Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>	0.1

- **Целеви видове животни, обект на опазване в защитена зона в защитена зона BG0001007 „Странджа“**

В границите на защитената зона предмет на опазване са следните животински видове, посочени в следващата таблица:

Таблица 106.

Код	Българско име	Латинско име
Безгръбначни		
1087	Алпийски сечко	<i>Rosalia alpina</i>
1078	Тигров молец на Джърси	<i>Euplagia quadipunctaria</i>
1083	Голям еленов рогащ	<i>Lucanus cervus</i>
1089	Буков сечко	<i>Morimus asper funereus</i>
1088	Голям (обикновен) сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>
4053	Обикновен паракалоптенус	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>
1084	Бръмбар отшелник	<i>Osmoderma eremita</i>

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

1065	Еуфидриас	<i>Euphydryas aurinia</i>
1060	Лицена	<i>Lycaena dispar</i>
4011	Еднорог болбелазмус	<i>Bolbelasmus unicornis</i>
1037		<i>Ophiogomphus cecilia</i>
4045	Ценагрион	<i>Coenagrion ornatum</i>
1032	Бисерна мида	<i>Unio crassus</i>
Риб		
1103	Средиземноморска финта	<i>Alosa fallax</i>
4127	Малък карагъз (харип)	<i>Alosa tanaica</i>
4127	Резовски карагъз	<i>Alosa caspia bulgarica</i>
1141	Уклея (Брияна, Облез)	<i>Chalcalburnus chalcoides</i>
1137	Резовска (Приморска) мряна	<i>Barbus tauricus (non Barbus bergi)</i>
1134	Европейска горчица	<i>Rhodeus sericeus amarus</i>
1149	Обикновен щипок	<i>Cobitis elongatoides (non Cobitis taenia)</i>
1130	Распер	<i>Aspius aspius</i>
Земноводни		
1171	Южен гребенест тритон	<i>Triturus karelinii</i>
1188	Червенокоремна бумка	<i>Bombina bombina</i>
Влечуги		
5194(1279)	Пъстър смок	<i>Elaphe sauromates</i>
1220	Обикновена блатна костенурка	<i>Emys orbicularis orbicularis</i>
1222	Южна блатна костенурка	<i>Mauremys caspica</i>
1219	Шипобедрена сухоземна костенурка	<i>Testudo graeca iberica</i>
1217	Шипоопашата костенурка	<i>Eurotestudo hermanni boettgeri</i>
Бозайници		
1335	Лалугер	<i>Spermophilus citellus</i>
2617	Мишевиден сънливец	<i>Myomimus roachi</i>
1355	Видра	<i>Lutra lutra</i>
1352	Европейски вълк	<i>Canis lupus</i>
2635	Пъстър пор	<i>Vormela peregusna</i>
1361	Евразийски рис	<i>Lynx lynx</i>
Прилепи		
1303	Малък подковонос	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
1324	Голям нощник	<i>Myotis myotis</i>
1304	Голям подковонос	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
1310	Дългокрил прилеп	<i>Miniopterus schreibersi</i>
1316	Дългопръст нощник	<i>Myotis capaccinii</i>
1323	Дългоух нощник	<i>Myotis bechsteinii</i>
1307	Остроух нощник	<i>Myotis blythii</i>
1302	Подковонос на Мехели	<i>Rhinolophus mehelyi</i>
1306	Средиземноморски подковонос	<i>Rhinolophus blasii</i>
1321	Трицветен нощник	<i>Myotis emarginatus</i>
1308	Широкоух прилеп	<i>Barbastella barbastellus</i>
1305	Южен подковонос	<i>Rhinolophus euryale</i>

2.6.3.5. Защитена зона BG0002040 „Странджа“ по Директива 2009/147/ЕЕС за опазване на дивите птици

На територията на зоната са установени 260 вида птици, от които 75 са включени в Червената книга на България. От срещаните се видове 112 са от европейско природозащитно значение (SPEC). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 12 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 29 вида, в SPEC3 - 71 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 96 вида, включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. Те са вписани също в приложение I на Директива 2009/147 на ЕС. Странджа е едно от най-важните места в България от значение за Европейския съюз за 15 застрашени видове птици - черен щъркел (*Ciconia nigra*), египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), орел змияр (*Circaetus gallicus*), малък креслив орел (*Aquila pomarina*), скален орел (*Aquila chrysaetos*), малък орел (*Hieraetus pennatus*), сив кълвач (*Picus canus*), среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), белогърб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), горска чучулига (*Lullula arborea*), голям маслинов присмехульник (*Hippolais olivetorum*), градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), земеродното рибарче (*Acedo atthis*), голямата пъструшка (*Porzana porzana*) и средиземноморски буревестник (*Puffinus yelkouan*). По време на миграция в района могат да се наблюдават малкия корморан (*Phalacrocorax pygmaeus*), къдроглавия пеликан (*Pelecanus crispus*), белооката потапница (*Aythya nyroca*), ливадния дърдавец (*Crex crex*) и водното шаварче (*Acrocephalus paludicola*). Долното течение на река Велека е „място с тесен фронт на миграция“ за реещите се птици. Почти целите популации на щъркелите и грабливите птици, прелитащи по черноморския прелетен път *Via Pontica*, преминават над Странджа планина, като грабливите птици често ношуват в горите (Федерация на природозащитни сдружения „Зелени Балкани“).

Целите и предмет на опазване на зоната са:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване са 88 вида птици, включени в Приложение 2 на ЗБР, и 54 вида мигриращи птици.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

• **Описание на местообитанията**

В актуализираният Стандартния формуляр са посочени следните класове земно покритие попадащи в териториалния обхват на защитената зона:

Таблица 107.

<i>Класове Земно покритие</i>	<i>% Покритие</i>
Влажни ливади, мезофилни ливади	3
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	1
Друга орна земя	0
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	3
Екстензивни зърнени култури (вкл. ротационни култури с периодично оставяне на угар)	1
Крайбрежни пясъчни дюни, пясъчни плажове	2
Морски райони, заливи	15
Морски чакъл, морски скали, малки острови	0
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета)	2
Реки, по които нахлуват приливите, устия, кални отложения, пясъчни отложения, лагуни (вкл. басейни)	2
Скали във вътрешността, сипеи, пясъци, постоянен сняг и ледници	0
Смесени гори	3
Тресавища, блата, растителност по крайбрежието на водоемите, мочурища	4
Храстови съобщества	0
Широколистни листопадни гори	64
<i>Общо Покритие</i>	<i>100</i>

Според Заповед № РД-802/2008 г. на Министъра на околната среда и водите защитената зона „Странджа“ BG0002040 се обявява с цел:

- Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2 видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

- Възстановяване на местообитания на видове птици по т. 2, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Промяна в режима на дейностите са направени със Заповед № РД-75 от 28.01.2013 г., бр. 10/2013 на Държавен вестник. Режим на дейности:

1. Забранява се залесяването на пасища и мери, както и превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения;

2. Забранява се използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади.

3. Забранява се използването на неселективни средства за борба с вредителите в селското стопанство;

4. Забранява се косенето на ливадите от периферията към центъра с бързо движеща се техника и преди 15 юли.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Видове птици, предмет на опазване

Съгласно заповед № РД-802/2008 на Министъра на околната среда и водите в защитената зона са определени следните видове **предмет на опазване (видове и местообитания)**

1. Съгл. чл. 6, ал. 1, т. 3 от ЗБР са обявени 88 вида:

Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), Ушат гмурец (*Podiceps auritus*), Обикновен буревестник (*Puffinus yelkouan*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), Голям воден бик (*Botaurus stellaris*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Лопатарка (*Platalea leucorodia*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), Черен лешояд (*Aegypius monachus*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Гръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraaetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Средиземноморски сокол (*Falco eleonora*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сив жерав (*Grus grus*), Голяма пъструшка (*Porzana porzana*), Средна пъструшка (*Porzana parva*), Малка пъструшка (*Porzana pusilla*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Кокилобегач (*Himantopus himantopus*), Саблеклон (*Recurvirostra avosetta*), Турилик (*Burhinus oedichnemus*), Кафявокрил огърличник (*Glareola pratincola*), Морски дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*), Златиста булка (*Pluvialis apricaria*), Бойник (*Philomachus pugnax*), Голяма бекачина (*Gallinago media*), Пъстроопашат крайбрежен бекас (*Limosa lapponica*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Пепеляв брегобегач (*Xenus cinereus*), Малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*), Малка чайка (*Larus minutus*), Дългоклюна чайка (*Larus genei*), Каспийска рибарка (*Sterna caspia*), Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Белочела рибарка (*Sterna albifrons*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Черна рибарка (*Chlidonias niger*), Бухал (*Bubo bubo*), Блатна сова (*Asio flammeus*), Козодой (*Caprimulgus europaesus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбица (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Голям маслинов присмехулик (*Hippolais olivetorum*), Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*).

2. Съгл. чл. 6, ал. 1, т. 4 от ЗБР са обявени 54 вида:

Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Червеногуш гмурец (*Podiceps grisegena*), Черногуш гмурец (*Podiceps nigricollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*),

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Клопач (*Anas clypeata*), Червеноклюна потапница (*Netta rufina*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Обикновена гага (*Somateria mollissima*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Северен мишелов (*Buteo lagopus*), Черношипа ветрушка (*Керкenez*) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Стридояд (*Haematopus ostralegus*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Пясъчен дъждосвирец (*Charadrius hiaticula*), Сребриста булка (*Pluvialis squatarola*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Трипръст брегобегач (*Calidris alba*), Малък брегобегач (*Calidris minuta*), Сив брегобегач (*Calidris temminckii*), Кривоклюн брегобегач (*Calidris ferruginea*), Тъмногорд брегобегач (*Calidris alpina*), Плоскоклюн блатобегач (*Limicola falcinellus*), Средна бекарина (*Gallinago gallinago*), Голям свирец (*Numenius arquata*), Голям червеноног водобегач (*Tringa erythropus*), Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*), Голям зеленоног водобегач (*Tringa nebularia*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Камъкообръщач (*Arenaria interpres*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Чайка буревестница (*Larus canus*), Малка черногърба чайка (*Larus fuscus*), Белокрила рибарка (*Chlidonias leucopterus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

• **Защитена зона „Комплекс Ропотамо“ BG 0002041 по Директивата за птиците**

Общо описание

Общата площ на зоната е 38 577.485 декара, от които 6629 декара са морска територия. Комплексът Ропотамо обхваща лиманната част и заливната тераса на река Ропотамо с естествени заливни гори, пясъчни дюни, плажна ивица и дълбоко разчленено крайбрежие с владени в морето скални носове и тесни и дълбоки заливи, остров Свети Тома, блатата Алепу, Аркутино и Стомополу. На изток и югоизток комплексът обхваща планински ридове със скали и широколистни гори. Комплексът включва значително разнообразие от местообитания. Съществен елемент представляват крайбрежните блатата с хигрофитна растителност с преобладаване на тръстика (*Phragmites australis*), теснолистен папур (*Typha angustifolia*), широко-листнен папур (*Typha latifolia*), крайбрежен камъш (*Shoenoplectus litoralis*) и др., както и такива с хидрофитна растителност: водна лилия (*Nymphaea alba*), жабешка водянка (*Hydrocharis morsus ranae*), издута водна леща (*Lemna gibba*) и др. Характерни за комплекса са речният лиман на река Ропотамо с хигрофитна и хидрофитна растителност, включваща посочените по-горе видове, лонгозни гори от полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), полски бряст (*Ulmus minor*), черна елша (*Alnus glutinosa*) глог (*Crataegus monogyna*) със значително участие на лиани. Широколистните гори са главно от благун (*Quercus frainetto*) със средиземноморски елементи или смесен с космат дъб (*Quercus pubescens*) и виргилиев дъб (*Quercus virgiliana*) и др. Крайбрежната ивица е заета от дюни с псамофитна тревна растителност, главно пясъчар (*Ammophilla arenaria*), пясъчна лилия (*Pancratium maritimum*), вторични храстови и тревни

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

съобщества с преобладаване на драка (*Paliurus spina-christi*), морски пелин (*Artemisia maritima*) полски пелин (*Artemisia campestris*), влагалищна власатка (*Festuca vaginata*) и други видове. На места морският бряг е скалист с ниши, подводни пещери и морски заливи. (Мешинев и др., 1982; Бондев, 1991; Георгиев, 1993).

• **Предназначение**

Понастоящем 52% от комплекса Ропотамо е поставен под законова защита съгласно българското природозащитно законодателство. Поддържаният резерват “Ропотамо” е обявен през 1940 г. първоначално като резерват с цел опазване на разнообразие от местообитания и богата флора и фауна, включително птици. По време на дългата история категорията на тази защитена територия е променяна няколко пъти. Останалите 6 защитени територии в комплекса са обявени с цел опазване на застрашени местообитания, растителни и животински видове, включително птици. От 1975 г. Аркутино е обявено за влажна зона с международно значение, съгласно Рамсарската конвенция. През 2003 г. Рамсарският обект е разширен и обхваща цялата територия на комплекс Ропотамо. През 1989 г. територията е обявена от BirdLife International за Орнитологично важно място. Половината от комплекса е определен за КОРИНЕ място през 1998 г., поради европейското му значение за опазването на редки и застрашени местообитания, растения и животни, включително птици. През 2007 г. е включена в мрежата Натура 2000, но все още няма заповед за обявяването ѝ за защитена зона по Директивата за птиците.

На територията на комплекса Ропотамо през последните години са установени 236 вида птици. От срещашите се видове птици в категория световно застрашени SPEC1 са включени 10 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 27 вида, в SPEC3 - 67 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 87 вида, включени в приложение 2 на *Закона за биологичното разнообразие*, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 83 са вписани също в приложение I на Директива 2009/147 на ЕИО. Комплекс Ропотамо е едно от най-важните места в страната местообитания на територията му - средиземноморския буревестник (*Puffinus yelkouan*), голямата пъструшка (*Porzana porzana*), средната пъструшка (*Porzana parva*), червената чапла (*Ardea purpurea*), гривестата чапла (*Ardeola ralloides*) и полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*). Комплекс Ропотамо е едно от трите гнездови находища на морския орел (*Haliaeetus albicilla*) по българското Черноморие. През размножителния период, по време на миграция или зимуване са установени световно застрашените къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), мраморна патица (*Marmaronetta angustirostris*), голям креслив орел (*Aquila clanga*), царски орел (*Aquila heliaca*) и белошипа ветрушка (*Falco naumanni*). Значителна е ролята на комплекса като междинна станция при миграция на птиците и като типично “място с тесен фронт на миграция”, главно за белия щъркел (*Ciconia ciconia*), обикновения мишелов (*Buteo buteo*) и някои други видове грабливи птици. Комплекс Ропотамо поддържа значителни зимуващи популации на черногушия гмуркач (*Gavia*

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

---

arctica), кафявоглавата потапница (*Aythya ferina*), червеноклюнатата потапница (*Netta rufina*) и сивата патица (*Anas strepera*).

Основни цели на опазване в защитената зона са следните:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона;
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата;
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

• Описание на местообитанията

В актуализираният Стандартния формуляр на защитената зона са посочени следните класове земно покритие попадащи в териториалния обхват на защитената зона:

Таблица 108.

<i>Класове Земно покритие</i>	<i>% Покритие</i>
Влажни ливади, мезофилни ливади	3
Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	1
Друга орна земя	0
Други земи (включително градове, села, пътища, сметища, мини, индустриални обекти)	3
Екстензивни зърнени култури (вкл. ротационни култури с периодично оставяне на угар)	1
Крайбрежни пясъчни дюни, пясъчни плажове	2
Морски райони, заливи	15
Морски чакъл, морски скали, малки острови	0
Не-горски райони, култивирани с дървесна растителност (вкл. овошки, лозя, крайпътни дървета)	2
Реки, по които нахлуват приливите, устия, кални отложения, пясъчни отложения, лагуни (вкл. басейни)	2
Скали във вътрешността, сипеи, пясъци, постоянен сняг и ледници	0
Смесени гори	3
Тресавица, блата, растителност по крайбрежието на водоемите, мочурища	4
Храстови съобщества	0
Широколистни листопадни гори	64
<i>Общо Покритие</i>	<i>100</i>

Съгласно заповедта на МОСВ в границите на защитената зона се забранява:

- Премахване на характеристики на ландшафта (синури, единични и групи дървета) при ползването на земеделските земи като такива;

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

- Залесяване на пасища, ливади и мери, както превръщането им в обработваеми земи и трайни насаждения.
- Използването на пестициди и минерални торове в пасища и ливади;
- Извършване на дейности свързани с отводняване, пресушаване или промяна на водния режим на мочурища и естествени водни обекти, освен при изпълнение на дейности свързани с подобряване на състоянието на водните екосистеми и местообитания;
- Подмяна на крайречните гори от местни дървесни видове с неместни такива на разстояние до 50 m от водните обекти;
- Косене на тръстика в периода от 1 март до 15 август;
- Паленето на тръстикови масиви и крайбрежна растителност;
- Изграждане на съоръжения за производство на електроенергия посредством силата на вятъра с изключение на такива които към датата на обнародването на заповедта са съгласувани по реда на действащата нормативна уредба по околна среда;

Защитената зона е уязвима по отношение на хидрологични промени във водосборния район на горното течение на р. Ропотамо, еутрофикация на блатата и строителство на ветроенергийни паркове.

- **Видове, обект на опазване в защитената зона „Ропотамо“**

В защитената зона предмет на опазване са следните видове птици по чл. 6, ал. 1, т. 3, определени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както следва:

56 вида: Черноврат гмурец (*Podiceps nigricollis*), Среден корморан (*Phalacrocorax aristotelis*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmaeus*), Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Малък воден бик (*Ixobrychus minutus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Ръждива чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Бял ангъч (*Tadorna tadorna*), Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Голям креслив орел (*Aquila clanga*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Голяма пъструшка (*Porzana porzana*), Средна пъструшка (*Porzana parva*), Малка пъструшка (*Porzana pusilla*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Сив жерав (*Grus grus*), Мраморна патица (*Marmaronetta angustirostris*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Дългоклюна чайка (*Larus genei*), Дебелоклюна рибарка (*Gelochelidon nilotica*), Гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Белогърб кълвач (*Dendrocopos leucotos*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбица (*Anthus campestris*), Голям маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Градинска овесарка (*Emberiza*

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

hortulana).

Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4, определени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие:

28 вида: Червеногуш гмуркач (*Gavia stellata*), Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*), Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Обикновен буревестник (*Puffinus yelkouan*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Фиш (*Anas penelope*), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Клопач (*Anas clypeata*), Червеноклона потапница (*Netta rufina*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Траурна потапница (*Melanitta nigra*), Звънарка (*Bucephala clangula*), Среден нирец (*Mergus serrator*), Голям нирец (*Mergus merganser*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Стридойд (*Haematopus ostralegus*), Черноопашат крайбрежен бекас (*Limosa limosa*), Малка чайка (*Larus minutus*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Мустакато шаварче (*Acrocephalus melanopogon*).

Други видове:

Сива овесарка (*Miliaria calandra*).

- **Описание на видовете птици в защитената зона „Комплекс Ропотамо” ВГ 0002041**

В защитената зона предмет на опазване са следните видове птици по чл. 6, ал. 1, т. 3, определени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, както следва:

Таблица 109.

Код	ИМЕ (на български)	Местна Попул.	Миграционна Популация				Оценка			
	ИМЕ (на латински)		Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изолир.	Цял.Оц.	
A191	<i>Sterna sandvicensis</i>		4р		2i/1-3i	C	B	C	A	
	Гривеста рибарка									
A193	<i>Sterna hirundo</i>		4р/2-5р		28i/16-	C	A	C	C	
	Речна рибарка									
A195	<i>Sterna albifrons</i>				10i	D				
	Белочела рибарка									
A196	<i>Chlidonias hybridus</i>				1-2i	D				
	Белобуза рибарка									
A215	<i>Bubo bubo</i>	1р				C	B	C	C	
	Бухал									
A166	<i>Tringa glareola</i>				46i	B	A	C	B	
	Малък горски водобегач									
A222	<i>Asio flammeus</i>			1i	1i	D				
	Блатна сова									
A224	<i>Caprimulgus europaeus</i>		55р/10-	10i	P	C	B	C	C	
	Козодой									
A197	<i>Chlidonias niger</i>				P	D				
	Черна рибарка									
A189	<i>Gelochelidon nilotica</i>			1i		C	A	B	C	
	Дебелоклона рибарка									
A180	<i>Larus genei</i>				5i/4-5i	C	A	C	C	
	Дългоклюна чайка									

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Код	ИМЕ (на български)	Местна	Миграционна Популация			Оценка			
	ИМЕ (на латински)	Попул.	Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изолир.	Цял.Оц.
A176	<i>Larus melanocephalus</i> Малка черноглава чайка			1i	40i	D			
A138	<i>Charadrius alexandrinus</i> Морски дъждосвирец			1-2i	1-2i	D			
A135	<i>Glareola pratincola</i> Кафявокрил огърличник				1i	D			
A132	<i>Recurvirostra avosetta</i> Саблеклюн				10i	D			
A229	<i>Alcedo atthis</i> Земеродно рибарче	8р		4i/1-8i	2i/1-4i	C	A	C	C
A397	<i>Tadorna ferruginea</i> Ръждив ангъч				1i	D			
A127	<i>Grus grus</i> Сив жерав				58i/16-100i	A	A	C	A
A131	<i>Himantopus himantopus</i> Кокилобегач				10i	D			
A177	<i>Larus minutus</i> Малка чайка			33i/10-70i	1i/0-1i	C	A	C	C
A379	<i>Emberiza hortulana</i> Градинска овесарка					D			
A122	<i>Crex crex</i> Ливаден дърдавец				10i	D			
A020	<i>Pelecanus crispus</i> Къдроглав пеликан			1i	100i	A	B	B	A
A464	<i>Puffinus yelkouan</i> Обикновен буревестник			1i	1i	A	A	B	A
A442	<i>Ficedula semitorquata</i> Полубеловрата мухоловка		60р/10-110р			B	A	C	A
A439	<i>Hippolais olivetorum</i> Голям маслинов присмехулник		55р/10-99р			B	A	C	B
A429	<i>Dendrocopos syriacus</i> Сирийски пъстър кълвач	5р/1-9р				C	A	C	C
A404	<i>Aquila heliaca</i> Кръстат(царски)орел				1i	D			
A339	<i>Lanius minor</i> Черночела сврачка		1р			D			
A402	<i>Accipiter brevipes</i> Късопръст ястреб				P	D			
A234	<i>Picus canus</i> Сив кълвач	5р/5-6р				C	A	C	C
A338	<i>Lanius collurio</i> Червеногърба сврачка		50р			D			
A307	<i>Sylvia nisoria</i> Ястребогушо коприварче		5р/1-9р			C	B	C	C
A293	<i>Acrocephalus melanopogon</i> Мустакато шаварче		2р		1i	C	A	C	C
A255	<i>Anthus campestris</i> Полска бърница		3р			D			
A246	<i>Lullula arborea</i> Горска чучулига	15р				D			
A239	<i>Dendrocopos leucotos</i>	1р				C	B	C	C

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Код	ИМЕ (на български)	Местна	Миграционна Популация			Оценка			
	ИМЕ (на латински)	Попул.	Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изолир.	Цял.Оц.
	Белогръб кълвач								
A238	<i>Dendrocoros medius</i>	20р				С	А	С	С
	Среден пъстър кълвач								
A236	<i>Dryocopus martius</i>	2р				С	А	С	С
	Черен кълвач								
A403	<i>Buteo rufinus</i>				Р	Д			
	Белоопашат мишелов								
A026	<i>Egretta garzetta</i>		3р	3i	15i/3-27i	С	А	С	С
	Малка бяла чапла								
A076	<i>Aythya nyroca</i>		3р		4i/2-7i	С	А	С	В
	Белоока потапница								
A057	<i>Marmaronetta angustirostris</i>				1i/0-1i	А	А	С	А
	Мраморна патица								
A038	<i>Cygnus cygnus</i>			7i/1-13i		С	А	С	С
	Поен лебед								
A034	<i>Platalea leucorodia</i>				10i	Д			
	Бяла лопатарка								
A032	<i>Plegadis falcinellus</i>				10i	Д			
	Блестящ ибис								
A031	<i>Ciconia ciconia</i>				10000i	В	А	С	В
	Бял щъркел								
A030	<i>Ciconia nigra</i>		2р		500i	В	А	С	А
	Черен щъркел								
A068	<i>Mergus albellus</i>			23i/1-45i	4i/0-8i	С	А	С	С
	Мальк нирец								
A027	<i>Egretta alba</i>		1р/1-2р	7i/1-14i	4i/1-6i	С	А	С	С
	Голяма бяла чапла								
A019	<i>Pelecanus onocrotalus</i>			1i	266i/100-432i	С	А	С	В
	Розов пеликан								
A024	<i>Ardeola ralloides</i>		18р/11-25р		14i/3-25i	В	А	С	А
	Гривеста чапла								
A023	<i>Nycticorax nycticorax</i>				3i/1-4i	С	А	С	С
	Нощна чапла								
A021	<i>Botaurus stellaris</i>			2i/1-2i		Д			
	Голям воден бик								
A121	<i>Porzana pusilla</i>		5р/1-9р			В	А	С	А
	Малка пъструшка								
A392	<i>Phalacrocorax aristotelis desmarestii</i>			7i/0-7i		С	А	С	С
	Среден корморан								
A022	<i>Ixobrychus minutus</i>		17р/15-20р		10i	С	А	С	В
	Мальк воден бик								
A002	<i>Gavia arctica</i>			32i/2-41i	15i/10-20i	А	А	С	А
	Черногуш гмуркач								
A001	<i>Gavia stellata</i>				1i/0-1i	А	А	В	А
	Червеногуш гмуркач								
A029	<i>Ardea purpurea</i>		15р/11-19р		5i/1-9i	В	А	С	А
	Ръждива чапла								
A098	<i>Falco columbarius</i>				1i	Д			
	Мальк сокол								
A120	<i>Porzana parva</i>		10р/2-18р		3i/2-3i	А	А	С	А
	Средна пъструшка								

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Код	ИМЕ (на български)	Местна	Миграционна Популация			Оценка			
	ИМЕ (на латински)	Попул.	Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изолир.	Цял.Оц.
A393	<i>Phalacrocorax rugosus</i> Малък корморан		4р	27i/4- 54i	266i/10 0-432i	B	A	C	B
A072	<i>Pernis apivorus</i> Осояд		2р		500i	B	A	C	A
A103	<i>Falco peregrinus</i> Сокол скитник				P	D			
A097	<i>Falco vespertinus</i> Вечерна ветрушка				1000i	A	A	C	A
A095	<i>Falco naumanni</i> Белошипа ветрушка				1i	D			
A094	<i>Pandion haliaetus</i> Орел рибар				12i/4- 20i	C	A	C	C
A092	<i>Hieraetus pennatus</i> Малък орел				1i	D			
A090	<i>Aquila clanga</i> Голям креслив орел				0-1i	C	A	C	C
A080	<i>Circaetus gallicus</i> Орел змияр		1р		P	C	A	C	C
A084	<i>Circus pygargus</i> Ливаден блатар				P	D			
A083	<i>Circus macrourus</i> Степен блатар				P	D			
A075	<i>Haliaeetus albicilla</i> Белоопашат морски орел			2i/1-2i	1i/1-2i	B	A	C	A
A082	<i>Circus cyaneus</i> Полски блатар			1i/0-1i	P	D			
A119	<i>Porzana porzana</i> Голяма пъструшка		10р/2- 18р			B	A	C	A
A081	<i>Circus aeruginosus</i> Тръстиков блатар	1р/1-2р				C	A	C	C
A089	<i>Aquila pomarina</i> Малък креслив орел				500i	B	A	C	A
A077	<i>Neophron percnopterus</i> Египетски лешояд				P	D			
A073	<i>Milvus migrans</i> Черна каня				500i	A	A	C	A

Таблица 110. Редовно срещани се мигриращи птици в защитената зона „Комплекс Ропотамо“, които не са включени в Приложение I към Директива 2009/147/ЕИО

Код	ИМЕ (на латински)	Попул.	Размн.	Зимув.	Премин.	Попул.	Опазв.	Изолир.	Цял. Оц.
A137	<i>Charadrius hiaticula</i>				P	D			
A066	<i>Melanitta fusca</i>			0-1i	0-1i	D			
A179	<i>Larus ridibundus</i>			26i/4-50i	91i/3-180i	C	A	C	C
A183	<i>Larus fuscus</i>				P	D			
A184	<i>Larus argentatus</i>				P	D			
A153	<i>Gallinago gallinago</i>			0-1i	P	D			
A096	<i>Falco tinnunculus</i>				P	D			
A099	<i>Falco subbuteo</i>		1р		P	D			

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

A136	<i>Charadrius dubius</i>		10p	25i/20-30i		D			
A198	<i>Chlidonias leucopterus</i>				P	D			
A147	<i>Calidris ferruginea</i>			0-1i	D				
A149	<i>Calidris alpina</i>			8i/1-6i	D				
A065	<i>Melanitta nigra</i>			3i		A	A	C	C
A064	<i>Clangula hyemalis</i>			2i	D				
A070	<i>Mergus merganser</i>			1i/0-2i	D				
A160	<i>Numenius arquata</i>			0-1i	D				
A017	<i>Phalacrocorax carbo</i>		2i/0-3i	54i/2-105i	5i/3-8i	C	A	C	C
A141	<i>Pluvialis squatarola</i>			2i/1-4i	D				
A005	<i>Podiceps cristatus</i>		10p/6-14p	35i/3-66i	2i/1-3i	C	A	C	C
A006	<i>Podiceps griseigena</i>		7i/2-12i	P	D				
A008	<i>Podiceps nigricollis</i>		67i/7-128i	80i/33-134i		B	A	C	C
A118	<i>Rallus aquaticus</i>	1p	2i	0-1i	D				
A188	<i>Rissa tridactyla</i>			P	D				
A004	<i>Tachybaptus ruficollis</i>		20p	8i/2-14i	6i/4-9i	C	A	C	C
A161	<i>Tringa erythropus</i>			P	D				
A142	<i>Vanellus vanellus</i>		2i/0-3i	P	D				
A165	<i>Tringa ochropus</i>			P	D				
A144	<i>Calidris alba</i>			P	D				
A163	<i>Tringa stagnatilis</i>		P	P	D				
A051	<i>Anas strepera</i>		3p/1-5p	7-110i	2-170i	B	A	C	A
A162	<i>Tringa totanus</i>			P	D				
A041	<i>Anser albifrons</i>			0-80i	D				
A145	<i>Calidris minuta</i>			P	D				
A048	<i>Tadorna tadorna</i>			40i/16-150i	1i/0-1i	B	A	C	B
A050	<i>Anas penelope</i>			20i/5-36i	2i/1-3i	C	B	C	C
A052	<i>Anas crecca</i>			5-500i	3i/2-3i	B	B	C	B
A053	<i>Anas platyrhynchos</i>		2p	422i/22-458i	3-380i	D			
A054	<i>Anas acuta</i>			11i	11i/0-23i	B	B	C	B
A055	<i>Anas querquedula</i>		3i/2-3i		53i/6-100i	C	B	C	B
A056	<i>Anas clypeata</i>		2i/1-3i		6i/1-11i	C	A	C	B
A058	<i>Netta rufina</i>			25i/0-49i	23i/2-44i	A	A	C	A
A059	<i>Aythya ferina</i>			36-5800i	862i/26-1698i	A	A	C	A
A061	<i>Aythya fuligula</i>			4-3470i	1415i/24-2807i	A	A	C	B
A067	<i>Bucephala clangula</i>			14i		C	A	C	C
A168	<i>Actitis hypoleucos</i>				P	D			
A036	<i>Cygnus olor</i>		4p/3-6p	11-254i	102i/11-193i	B	A	C	B
A069	<i>Mergus serrator</i>			3-40i	8i/6-10i	B	A	C	B
A087	<i>Buteo buteo</i>	1p		P	5000i	A	A	C	A
A062	<i>Aythya marila</i>		P		D				
A028	<i>Ardea cinerea</i>		3p/2-3p	P	D				
A086	<i>Accipiter nisus</i>	1p			D				
A459	<i>Larus cachinnans</i>	42p/25-60p		365i	129i/50-208i	C	A	C	C
A123	<i>Gallinula chloropus</i>	1p		4i	56i/7-106i	D			

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

A230	<i>Merops apiaster</i>		34p		P	D			
A249	<i>Riparia riparia</i>		4p		D				
A182	<i>Larus canus</i>		117i	1i	D				
A125	<i>Fulica atra</i>	5p		5000i	41i/14- 69i	D			
A130	<i>Haematopus ostralegus</i>				29i/26-32i	A	B	A	A
A156	<i>Limosa limosa</i>			10i	D				

Таблица 111. Други значими видове птици в защитената зона

Такс.група	Име	Местна популация	Оценка
B	<i>Alauda arvensis</i>	10p	C
B	<i>Athene noctua</i>	P	C
B	<i>Carduelis cannabina</i>	5p	C
B	<i>Carduelis chloris</i>	100p	C
B	<i>Corvus nmonedula</i>	P	D
B	<i>Coturnix coturnix</i>	5p	C
B	<i>Emberiza cirrus</i>	55p	C
B	<i>Emberiza melanocephala</i>	55p	C
B	<i>Erithacus rubecula</i>	550p	C
B	<i>Fringilla coelebs</i>	1000p	C
B	<i>Galerida cristata</i>	6p	C
B	<i>Hirundo rustica</i>	20p	C
B	<i>Jynx torquilla</i>	5p	C
B	<i>Luscinia megarhynchos</i>	550p	C
B	<i>Miliaria calandra</i>	55p	C
B	<i>Otus scops</i>	55p	C
B	<i>Parus caeruleus</i>	55p	C
B	<i>Picus viridis</i>	10p	C
B	<i>Saxicola torquata</i>	2p	C
B	<i>Scolopax rusticola</i>	P	C
B	<i>Streptopelia turtur</i>	50p	C
B	<i>Sylvia atricapilla</i>	550p	C
B	<i>Turdus merula</i>	550p	C
B	<i>Turdus philomelos</i>	20p	C

2.7. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ

2.7.1. Растителност

Във фитогеографско отношение територията на община Приморско принадлежи към Южен подрайон от Тракийската подпровинция на Македоно-тракийската провинция.

Според горскорастителното райониране на България, територията на общината попада в на Южната крайгранична горскорастителна област, район Странджанското Черноморие –

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Равнинно-хълмист подпояс на листопадните и ксеротермичните гори от летен дъб, благуна, горун, бук, космат дъб, мъждрян, келяв габър и др. и Подпояс на заливните и крайречни гори

Горскодървесната растителност в Южната крайгранична горскорастителна област се състои от листопадни или кораволистни медитерански гори на места с подслес от вечнозелени храсти. Най-голямо разпространение обаче в долния горскорастителен пояс имат чистите и смесени гори от благуна, източен бук, космат дъб, цер и келяв габър.

По отношения на подпояса на заливните и крайречни гори в района на община Приморско преобладават чистите и смесени гори, от летен дъб, брястове и ясени на места примесени с цер, клен и дива круша, върби, келяв габър и мекиш. По отношение на храстовите видове преобладават видовете шипка и глог, от увивните видове преобладават дивата лоза и бръшляна и др. Горите от бяла и черна елша са разпространени край реките и потоците, по заливните тераси.

На територията на община Приморско се срещата следните типове растителни групировки /картируеми растителни единици/ (по Бондев, 1997 г.)

➤ **82 - Гори от източен горун (*Querceta polycarpae*)**

Горите на източния горун обикновено заемат изпъкналите части на северните склонове, по-рядко и билните части на хребетите, докато в понижените части на релефа и по-долните части на склоновете преобладават горите от източния бук.

Източният горун образува монодоминантни и смесени фитоценози най-често с благуна. В изграждането на горите от източен горун участват и дървесните видове *Carpinus betulus* L., *Quercus cerris* L., *Sorbus torminalis* (L.) Crantz., *Fagus orientalis* Lipsky и др. В подлеса, който обикновено е слабо обособен, се развиват *Crataegus monogyna* Jacq. и редица реликти, като *Mespilus germanica* L., понякога и вечнозелените *Rhododendron ponticum* L. и *Daphne pontica* L., също *Erica arborea* L. *Vaccinium arctostaphylos* L. и др.

В тревната покривка най-често доминират видовете *Brachypodium sylvaticum* (Huds.) P. B., *Festuca heterophylla* Lam., *Poa nemoralis* L., *Melica uniflora* Retz.,

➤ **92 - Смесени гори от цер (*Quercus cerris*), благуна (*Quercus frainetto*) и средиземноморски елементи**

Разпространени са в Южна България, главно в Източните Родопи, по Черноморското крайбрежие, долината на Струма и др. В изграждането на отделните синузии в тези гори участват и някои средиземноморски елементи, като *Juniperus oxycedrus* L., *Colutea arborescens* L., *Coronilla emerus* L. и др.

Тези гори са разпространени почти навсякъде в съседство с горите на цера и благуна, но в случая заемат тези участъци и територии, които се характеризират с по-плитки или по-каменливи почви. Увеличаването на обилието на келявия габър се стимулира и от човешката дейност, тъй като тези гори обикновено са подложени на усилена експлоатация (сега паша на

селскостопанските животни) и последвала ерозия на почвата, което води до засилване на деградационните процеси на гората, т. е. до образуване на екологични условия, благоприятни за развитието на келявия габър и до неговото увеличаване.

➤ **121 - Храсталаци с преобладаване на драка (*P. spina-christi*) и смин (*Jasminum fruticans*) с ксеротермни тревни формации, на мястото на *Quercus pubescens***

Растителността от тази картируема единица има доста широко разпространение в Южна България и най-вече в Югоизточната част на страната. Освен двата доминанта - драката и смина, участват и редица други, особено средиземноморски тревни видове (*Nigella damascena* L. – дамаска челебитка и др.).

➤ **129 - Ксеротермни тревни формации с преобладаване на белизма (*Dichantia ischaemii*), луковична ливадина (*Poa bulbosae*) и ефемери (*Ephemereta*)**

В тези тревни формации са включени почти всички производни тревни ксеротермни формации, възникнали вторично на мястото на ксеротермни горски коренни и производни формации и на производни храстови формации (на цера, благуна, косматия дъб, виргилиевия дъб, мъждряна, келявия габър, драката, червената хвойна) и др. На места при деградация на някои ксеромезофитни (горун, черен бор, липа и др.) и дори на мезофитни горски формации (мизийски бук, габър, дръжкоцветен дъб и др.) особено при ерозиран почви, при което се създават по-ксеротермни условия, ксеротермните производни тревни формации също заемат немалки територии.

Ксеротермните тревни формации също се диференцират по отношение на условията. Садината изисква по-мощни почви и обикновено се настанява предимно на по-заравнени места или полегати склонове, включително и на поляни сред ксеротермните дъбови гори, където почвата или не е все още ерозирана, или тя (ерозията) е в начален етап. Фитоценозите на садината са изградени от много голям брой видове - над 50, а в южните части техният брой надхвърля 100 вида. Освен едификатора *Chrysopogon gryllus* (L.) Trin. най-често в изграждането на формацията участват *Poa bulbosa* L., *Dichantium ischaemum* L. Roberty, *Festuca valesiaca* Schleich. ex Gaud., *Thymus panonicus* A11., *Potentilla astracanicum* Jacq., *P. pedata* Willd., *P. laciniata* Waldst. et Kit. ex Nestl e r, *P. recta* gr., *Filipendula vulgaris* Moench., *Eryngium campestre* L., *Salvia nemorosa* L., *Salvia nutans* L.

От типичните за Средиземноморието растителни видове се срещат *Trifolium cherleri* L., *T. subterraneum* L., *T. suffocatum* L., *T. hirtum* AH., *T. strictum* L., *Onobrychis caput-galli* (L.) Lam., *Medicago disciformis* DC., *M. rigidula* (L.) All ., *M. orbicularis* (L.), Bart., *M. polymorpha* L., *M. minima* (L.) Bart., *Lotus angustissimus* L., *Lotus aegaeus* (Gris b.) Boiss и др.

В садиновите ценози често се срещат отделни индивиди или групи от храсти и дървета остатъци от бившите горски и храстови фитоценози. По-често се срещат *Quercus pubescens*

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Willd., *Q. virgiliana* Ten., *Q. cerris* L., *Q. frainetto* Ten., *Paliurus spina-christi* Mill., по-рядко *Quercus dalechampii* Ten.

Формацията на белизмата (*Dichantium ischaemum* (L.) Robe г- t y) има по-широко разпространение с тази на садината. Заема на места много големи територии предимно на ерозираните терени върху силикатни и варовити почви.

В изграждането на фитоценозите на белизмата освен едификатора участват голям брой едногодишни и многогодишни зидове, от които голяма част, особено в по-южните райони са средиземноморски елементи. По-често участие вземат видовете *Chrysopogon gryllus* (L.) Trin., *Poa bulbosa* L., *P. concinna* Gaud., *Thymus pannonicus* All., *Teucrium polium* L., *Astragalus onobrychis* L., *A. spruneri* Boiss., *A. monspessulanus* L., *Euphorbia myrsinites* L., *E. cyparissias* L., *E. apios* L., *Sanguisorba minor* Scop., *Medicago minima* (L.) Bart., *Potentilla recta* gr., *Ajuga chamaepitys* (L.) Schreb., *Brachypodium distachyon* (L.) P., *Scabiosa micrantha* Desf., *Convolvulus cantabrica* L.

На много места в съобществата на белизмата се срещат групи или отделни дървета и храсти от *Quercus pubescens* Willd., *Q. virgiliana* Ten., *Q. frainetto* Ten., *Quercus cerris* L., *Q. pedunculiflora* C.Koch, *Carpinus orientalis* Mill., *Paliurus spina-christi* Mill, и др., които са остатък от бившите коренни и производни фитоценози.

По-често в изграждането на фитоценозите на луковичната ливадина участват видовете *Festuca valesiaca* Schleich. ex Gaud., *Chrysopogon gryllus* (L.) Trin., *Dichantium ischaemum* (L.) Roberty, *Bromus squarrosus* L., *Scleranthus perennis* gr., *Haynaldia vilosa* (L.) Schur, *Brachypodium distachyon* (L.) P. B., *Psilurus incurvus* (Gouau) Schitnz et Theel и др.

С по-голяма срещаемост освен изброените видове са още *Bromus scoparius* L., *B. tectorum* L., *Vulpia ciliata* Duinort., *Trifolium arvense* L., *T. hirtum* All., *Convolvulus cantabrica* L., *Viola kitaibeliana* Schultin Roe in. et Schult.

В съобществата на *Poa bulbosa* L. се срещат на места отделни дървета и храсти като *Paliurus spina-christi* Mill., *Pyrus amygdali-formis* Vill., *Quercus pubescens* Willd., *Asparagus acutifolius* L., *Jasminum fruticans* L. и др., които са остатъци от бившите горски и храстови фитоценози по тези места. В съобществата на *Brachypodium distachyon* (L.) P. B. най-често участие в изграждането им вземат *Poa bulbosa* L., *P. concinna* Gaud., *Echinaria capitata* Dest., *Psilurus incurvus* (Gouau) Schitnz et Theel, *Vulpia myuros* (L.) C. C. Gmel., *Aegilops geniculata* Roth., *Cynodon dactylon* Pers., *Tragus racemosus* (L.) All. и др.

➤ **132 - Селскостопански площи на мястото на смесени гори от цер (*Quercus cerris*) и благун (*Quercus frainetto*)**

Земите, включени в тази каритруема единица, заемат обширни територии в Северна България - главно в южната част на Дунавската хълмиста равнина, но и по склоновете на Предбалкана, Източна Стара планина и в Южна България предимно в Странджанско-Сакарския край, но и по склоновете на Средна гора. Западните погранични планини и др. Най-често се

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

отглеждат житни култури и лозя, по-рядко овощни градини, зеленчуци (при поливни условия), напоследък и тютюн и др.

➤ **136 - Селскостопански площи на мястото на гори от благун (*Quercus frainetto*)**

В тези площи се отглеждат главно лозя, житни култури и др., основно върху канелени почви.

➤ **145 - Блатна и мочурна хигрофитна (на места и хидрофитна) растителност с преобладаване на тръстика (*Phragmiteta australis*), папур, камъш и др.**

Тази растителност има по-широко разпространение по крайбрежието на Черно море и р. Дунав, по-рядко край другите реки и водоеми, където заема предимно неголеми площи. Почвите са торфено-блатни, преовлажнени или постоянно покрити с вода.

В повечето случаи съобществата на *Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud. са монодоминантни. Тръстиката развива мощни стъбла (2-3 m, рядко до 5 m височина) и здрав чим, които понякога плуват върху повърхността на водата. Освен тръстиката в изграждането на съобществата участват на места също *Typha angustifolia* L., *Bolboschoenus maritimus* (L.) Palla Koch., *Schoenoplectus* sp. div. и др.

Много често в блатната и мочурната растителност доминират *Schoenoplectus lacustris* (L.) Palla, *S. tabernaemontanii* (C. Gmel.) Palla, по-рядко други видове от този род. На много места преобладават също *Typha angustifolia* L., *T. latifolia* L. и *T. laxmanii* Lepech., *Nymphaea alba* L. и др., чиито съобщества в повечето случаи не заемат големи площи.

В изграждането на блатните и мочурливите фитоценози участват видовете *Glyceria maxima* (Hartm.) Holmb., *G. plicata* (Fries) Fries, *Phalaris arundinacea* L., *Alopecurus aequalis* Sohlb., *Iris pseudocorus* L., *Butomus umbellatus* L. и видове от род *Juncus* L. (*J. maritimus* Lam., *J. articulatus* L., видове от род *Carex* L. най-често *Carex ortubae* Podp., *C. vesicaria* L. и др.

➤ **149 - Селскостопански площи на мястото на гори от полски бряст (*Ulmus minor*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), дръжкоцветен дъб и др.**

Това са земи в миналото, заемани от горски фитоценози, с преобладаване на полски бряст (*Ulmus minor* Mill.), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa* Willd.) и дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora* C. Koch), но впоследствие са унищожени. Те са били разпространени в низините и край реките.

Сега по тези места са създадени главно зеленчукови градини, по-рядко овощни градини или се отглежда царевица и други култури.

➤ **Крайбрежна растителност**

Растителните съобщества развиващи се в крайбрежния район на Община Приморско са съставени от специфична растителност. На пясъчните субстрати покрай крайбрежието са формирани типичните псамофитни съобщества, които в зависимост от условията на

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

местообитанията и антропогенното въздействие се в различни фази в развитието на растителността на пясъчните дюни - *Ембрионални (зараждащи се) дюни с пионерна растителност, Бели дюни със зачимена растителност на подвижните пясъци, Сиви (закрепени) дюни с добре развита растителност на неподвижни пясъци, Облесени дюни с развита горска растителност.*

Характерните растителни видове в микрогрупировките на псамофитните растителни съобщества в зараждащите се дюни са - *Leymus racemosus* (Lam.) Tzvelev ssp. *sabulosus* Bieb.) Tzvelev (пясъчен леймус), *Cakile maritime* Scop. ssp. *euxina* (Pobed.) E.I. Nyarady (крайморско какиле), *Glaucium flavum* Crantz. (жълта папаронка), *Xanthium italicum* Moretti (италиански казашки бодил), *Polygonum maritimum* L. (морска пача трева), *Otanthus maritimus* (L.) Hoffmanns. and Link (морски отантус), *Medicago marina* L. (крайморска люцерна), *Eryngium maritimum* L. (морски ветрогон), *Elymus farctus* (Viv.) Runemark (бесарапски пирей), *Lactuca tatarica* (L.) C.A. Meyer (татарска салата), *Salsola ruthenica* Iljin (руско вълмо) и др. Растителността на плажните ивици най-често се отнася към асоциацията *Cakilo euxinae-Salsoletum ruthenicae*.

Растителните съобщества на подвижните дюни най-често преобладават микрогрупировките от видовете са *Ammophilla arenaria* (L.) Link. (пясъчна амофила), *Silene thymifolia* Sm. (машерколистно плюскавиче), *Stacys maritima* Gouan (морски чистец, ранилист), *Leymus racemosus* (Lam.) Tzvelev ssp. *sabulosus* (Bieb.) Tzvelev (пясъчен леймус), *Eryngium maritimum* L. (морски ветрогон), *Euphorbia paralias* L. (приморска млечка), *Euphorbia seguireana* Necker (сегиерова млечка), *Medicago marina* L. (крайморска люцерна), *Medicago falcata* ssp. *tenderiensis* (Opperm.) Vassilez. (сърповидна млечка), *Centaurea arenaria* Bieb. ex Willd. (пясъчна метличина), *Festuca vaginata* Waldst. and Kit. Ex Willd. (влагалищна власатка), *Peucedanum arenarium* Waldst. and Kit. (пясъчна самодивска трева) и др.

Растителните съобщества на неподвижните сиви дюни са формирани растителни микрогрупировки на видовете са *Silene thymifolia* Sm. (машерколистно плюскавиче), *Artemisia campestris* L. (полски пелин), *Silene euxina* Rupr. (черноморско плюскавиче–балкански ендемит), *Linaria genistifolia* (L.) Mill. (жълтуголистна луличка), *Aurinia uechtriziana* (Bornm.) Cullen et Dudley (ауриния), *Cionura erecta* (L.) Griseb. (изправено клинавче), *Pancratium maritimum* L. (пясъчна лилия – застрашен вид), *Alyssum borzaeanum* E.I.Nyarady (борзеанов игловръх), *Teucrium polium* L. (бяло подъбиче), *Galilea mucronata* (L.) Parl. (), *Verbascum purpureum* (Janka) Hub.-Mog. (пурпурен лопен), *Centaurea arenaria* Bieb. ex Willd. (пясъчна метличина – рядък вид.

Специфичен е състава на растителните съобщества на дюните формирани в района на р. Ропотамо, в които участват и дървесни и храстови растителни видове. В тях преобладават дървесните видове *Quercus pubescens* Willd., *Quercus cerris* L., *Fraxinus ornus* L., *Carpinus orientalis* Mill. и др.

На засолени местообитания е формирана специфична и типична за тях - халофитна растителност. Най-често срещаните характерни и преобладаващи видове в халофитните

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

съобщества са: *Puccinella convoluta* (Hornem.) P. Fourg. (сбит изворник), *Camphorosma monspeliaca* L. (монпелийска камфорка), *Limonium gmelinii* (Willd.) O. Kuntze (гмелинова гърлица), *Aster tripolium* L. (голо димитровче), *Camphorosma annua* Pallas (едногодишна камфорка), *Salicornia europaea* L. (европейска солянка), *Aerulopus litoralis* (Gouan) Parl. (крайбрежен елуропус), *Suaeda maritima* (L.) Dum. (морска суета), *Crypsis aculeata* (L.) Ait. (бодливка, скритокласица), *Puccinella distans* (L.) Parl. (разперен изворник), *Limonium latifolium* (Sm.) O. Kuntze (широколистна гърлица – застрашен вид), и др.

Растителните формации на засолен почви са съставени от видовете - елуропус (*Aeluropeta litoralis*), солянка (*Puccinellia convoluta*), гърлица (*Limonium gmelinii*), стъкленка (*Salicornia europaea*) и др. най-често имат вторичен произход и са образувани при протичащи сукцесии в различни направления.

- **Защитени растителни видове включени в Приложение № 3 срещащи се на територията на община Приморско**

Таблица 112

№	Вид	Природозащитен статут
1.	<i>Anacamptis pyramidalis</i> (L.) Rich. Пирамиден анакамптис	VU, ЧС, ЗБР (Приложение № 3), CITES
2.	<i>Anchusa stylosa</i> M. Vieb. Дългостълбчесто винче	CR, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
3.	<i>Anchusa velenovskyi</i> Mill. Веленовскиевото винче	VU, ЧС, ЗБР (Приложение № 3)
4.	<i>Anemone pavonina</i> Lam. Червена съсънка	ЗБР (Приложение № 3)
5.	<i>Anthemis rumelica</i> Lam. Румелийско подрумиче	VU, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
6.	<i>Artemisia lerchiana</i> Web. Тънкожилест пелин	NT, ЧС, ЗБР (Приложение № 3)
7.	<i>Aurinia uechtritiziana</i> (Bornm.) Cullen & Dudley. Българска ауруния	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3), БК
8.	<i>Calystegia soldanella</i> (L.) R.Br. Крайморско чадърче	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
9.	<i>Cardamine penzesii</i> Ancev & Marhold Пенцесова горва	VU, ЧС, ЗБР (Приложение № 3)
10.	<i>Centaurea arenaria</i> M.Vieb. Пясъчна метличина	ЗБР (Приложение № 3)
11.	<i>Centaureum maritimum</i> (L.) Fritsch. Морски червен кантарион	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
12.	<i>Cicer montbretii</i> Jaub. et Spach. Цариградски нахут	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
13.	<i>Cirsium bulgaricum</i> DC. Българска паламида	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
14.	<i>Convolvulus lineatus</i> L. Тяснолистна поветица	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

15.	<i>Cressa cretica</i> L. Креса	CR, ЧС, ЧК, ЗБР(Приложение № 3)
16.	<i>Crocus olivieri</i> J.Gay Оливиеров минзухар	ЗБР (Приложение № 3)
17.	<i>Cyclamen coum</i> L. Пролетно ботурче	LC, ЧС, ЗБР (Приложение № 3) БК, CITES
18.	<i>Ephedra distachya</i> L. Обикновена ефедрa	VU, ЧС, ЗБР (Приложение № 3)
19.	<i>Eryngium maritimum</i> L. Морски ветрогон	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
20.	<i>Euphorbia pepelis</i> L. Пясъчна млечка	VU, ЧС, ЗБР (Приложение № 3)
21.	<i>Ferula orientalis</i> L. Източна тимянка	CR, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3), БК
22.	<i>Festuca vaginata</i> Willd. Влагалищна власатка	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
23.	<i>Fritillaria gussichiae</i> (Deg. et Dorfl.) Гусихиева ведрица	NT, ЧС, ЗБР (Приложение № 3)
24.	<i>Fritillaria pontica</i> Wahl. Черноморска ведрица	LC, ЗБР (Приложение № 3)
25.	<i>Galanthus nivalis</i> L. Снежно кокиче	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
26.	<i>Goniolimon collinum</i> (Griseb.) Boiss Бяла змийска трева	VU, ЧС, ЗБР (Приложение № 3)
27.	<i>Groenlandia densa</i> (L.) Fourr. Плътен ръждавец	CR, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
28.	<i>Halimione pedunculata</i> (L.) Aellen Обикновено халимионе	ЗБР (Приложение № 3)
29.	<i>Lactuca tatarica</i> (DC.) С.А.М. Татарска салата	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
30.	<i>Limodorum abortivum</i> (L.) Sw. недоразвит лимодорум	VU, ЧС, ЗБР (Приложение № 3), CITES
31.	<i>Limonium gmelinii</i> (L.) Sw. Гмелинова гърлица	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
32.	<i>Maresia nana</i> (DC.) Batt. Марезия	VU, ЧС, ЗБР (Приложение № 3)
33.	<i>Nuphar lutea</i> (L.) S. et S. Жълта водна роза	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
34.	<i>Nymphaea alba</i> L. Бяла водна роза, водна лилия	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
35.	<i>Oporanax chironium</i> ssp. <i>bulgaricum</i> (L.) С.Koch. Български опопанакс	VU, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
36.	<i>Orchis papilionacea</i> L. Пеперудоцветен салеп	VU, ЧС, ЗБР (Приложение № 3), CITES
37.	<i>Otanthus maritimus</i> (L.) Hoffmanns. et Link Крайморски отантус	CR, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
38.	<i>Pancreatium maritimum</i> L. Пясъчна лилия	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
39.	<i>Plantago cornuti</i> Gouan. Рогат жиловлек	CR, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

40.	<i>Primula acaulis</i> ssp. <i>rubra</i> (Sm.) Greuter & Burdet Безстъблена иглика	VU, ЗБР (Приложение № 3 и № 4, като <i>Primula vulgaris</i> ssp. <i>sibthorpii</i>)
41.	<i>Pyrus bulgarica</i> Khutath. et Sachok Българска круша	NT, ЧС, ЗБР (Приложение № 3)
42.	<i>Romulea linaresicii</i> Parl. Линарезиева пролетка	VU, ЧС, ЗБР (Приложение № 3)
43.	<i>Salvinia natans</i> (L.) All. Плаваща лейка	VU, ЧС, ЗБР (Приложение № 3)
44.	<i>Scilla bithynica</i> Boiss Битински синчец	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
45.	<i>Serapias vomeracea</i> (Burm.f.) Briq. Палешников серапиас	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3) CITES
46.	<i>Silene euxina</i> Rupr. Черноморско плюскавиче	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
47.	<i>Spiranthes spiralis</i> (L.) Chevall. Есенен спиралник	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3) CITES
48.	<i>Stachys maritima</i> Gouan. Крайморски ранилист	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
49.	<i>Trachomitum venetum</i> (L.) Woodson Синя тойна	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
50.	<i>Trapa natans</i> L. Дяволски орех, джулюн	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3), БК
51.	<i>Tulipa thracica</i> Heldr. Тракийско лале	CR, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3)
52.	<i>Verbascum purpureum</i> (Janka) Huber-Morath Пурпурен лопен	EN, ЧС, ЧК, ЗБР (Приложение № 3), БК, IUCN (R)
<p>Легенда: ЧС - Червен списък на висшите растения в България; ЧК – Червена книга; БК-Бернска конвенция; IUCN – международен IUCN статут; застрашен вид – EN; критично застрашени – CR; уязвими – VU; Потенциално застрашен (NT/Near Threatened)</p>		

2.7.2. Животински свят

Община Приморско попада в най-северните разклонения на Странджа планина, а южната част се заема от северните склонове на странджански рид Босна. Този район освен с растителното си богатство се характеризира и с богата и разнообразна фауна. Основен фактор за това е разположението на територията на общината, нейния климат, който се формира под континенталното влияние от север и запад, черноморското от изток и средиземноморското от юг. Важни фактори, за формирането на изключително благоприятните климатични условия са ниската надморска височина и високата залесеност на Странджа планина, която се явява мост за проникване на флора и фауна от Мала Азия и Балканския полуостров.

Зоографско отношение територията на община Приморско попада в района на Южно черноморското крайбрежие - един от седемте самостоятелни зоографски района на България. Животинския свят е повлиян най-вече от климата, характерен за Черноморската подобласт на континентално-средиземноморската климатична област.

Фауната на Странджа се характеризира с висок процент средиземноморски, субмедитерански и малоазийски (респективно субирански) видове, широко разпространени в

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

ниските и средни части на планината, а за по-високите части са характерни предимно евросибирските елементи. Фаунистичното сходство на странджанския район с Мала Азия се обясни с по-голямото геологично и флористично родство между тези две територии. Фауна от Мала Азия е навлизила тук още преди образуването на Босфора през кватернера. Това се потвърждава от разпространението на типичния субирански по произход мишевиден сънливец (*Myomimus roachi bulgaricus*), който има родствена форма в Западен Копетдаг. Той е и единственият у нас ендемичен бозайник. В Странджа са известни голям брой холомедитерански и източномедитерански видове. Навлизането на средиземноморски фитофаги, в този район, е свързано с някои видове растения, тяхна основна храна, както и благоприятния климат. Такъв е холомедитеранският листояд *Di cladispa testacea*, срещащ се у нас само в Странджа, по средиземноморското растение *Cistus salvifolius*.

При насекомите, където тревистоядните преобладават над дървесноядните (например при бръмбарите-хоботници), средиземноморските видове достигат 51 %. При други групи животни, каквито са паяците-сенокосци (*Opilionida*), видовете със северен тип на разпространение са равни по брой на тези с южен тип. Не са малко видовете (главно паяци и насекоми), срещащи се само в този район и повечето от тях са установени също в Мала Азия. Това доказва и техният път за навлизане в българската фауна.

Странджа планина е богата на реликти и ендемити. Тя не е била заливана от води през много дълъг период от време и не е засегната от сериозни промени на климата през плейстоцена. Това я определя като един важен балкански център на видообразуване и като уникална рефугия на древни организмови таксони и съобщества в Европа.

Херпетофауната е представена от 10 вида земноводни и 22 вида влечуги. От голямо значение тук е сирийска чесновница (или балканска чесновница) *Pelobates syriacus balcanicus*, който вид се среща в южната част на страната и по крайбрежието на Черно море и Дунав при надморска височина до 350 m. От влечугите каспийска блатна костенурка (*Mauremys rivulata*), от сухоземните видове шипоопашата сухоземна костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*) и шипобедрена сухоземна костенурка (*Testudo graeca iberica*), от змиите черноврата стрелушка (*Platycephalus collaris*), смок мишкар (*Elaphe longissima*), змия червейница (*Typhlops vermicularis*), срещат се още леопардов смок (*Zamenis situla*), пъстър смок (*Elaphe sauromates*), жълтокореман гущер (змиегущер) (*Ophisaurus apodus*), късокрак гущер (*Ablepharus kitaibelii*), кримски гущер (*Podarcis taurica*), горски гущер (*Darevskia praticola*), който живее в дъбови гори, в които има поляни с рядка трева и опадали листа, ивичест гущер (*Lacerta trilineata*).

Характерна е липсата на някои земноводни и влечуги, като дъждовник (*Salamandra salamandra*), алпийски тритон (*Triturus alpestris*), обикновена чесновница, (*Pelobates fuscus*), планинска жаба (*Rana temporaria*), усойница (*Vipera berus*). Интерес представлява наличието на планинския ливаден гущер - *Lacerta agilis bosnica*, характерен за Западна България.

Безгръбначната фауна включва около 180, а ендемитите са около 100 вида. Надземната фауна е представена предимно от охлюви, паякообразни и насекоми. Ендемични видове на

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Странджа са охлюви (*Carpathica bielawskii*), от многоножките (*Lithobius maculipes*), от паяците (*Cyclosa strandjae*), от скакалците (*Poecilimon heinrichi*) и др. Срещат се и субендемита, разпространени по черноморското крайбрежие. При подземната фауна са познати досега 10 български ендемити, предимно от сухоземните изоподи. Подземната фауна като цяло е много близка до фауната на Сакар, Горнотракийската низина, Източните Родопи.

От безгръбначната фауна на Странджа в световната Червена книга са записани 16 вида, а в европейската - 10.

В Странджа и района се намира и най-голямото богатство на гръбначната фауна - 261 вида.

Ихтиофауната включва 40 сладководни и проходни видове риби. С голямо консервационно значение са 15 вида, сред които лупавец (*Rutilus frisii*), шаран (*Cyprinus carpio*), резовски карагъоз (*Alosa caspia bulgarica*), речна пъстърва (Балканска) (*Salmo trutta fario*) и др. Голям брой са реликти от древния басейн, обхващал Черно и Каспийско море – сарматско море. В световната Червена книга са записани 12 вида. В еднокилометровата морска ивица по протежение на брега се срещат 48 вида риби, от които 2 са в световната Червена книга.

От бозайниците са установени 54 вида. Особено внимание заслужават прилепите, които са 21 вида, всичките включени в световната Червена книга и списъците на различни конвенции и споразумения. В националната Червена книга са включени златката (*Martes martes*), Европейски вълк (*Canis lupus*), пъстрият пор (*Vormela peregusna*), видрата (*Lutra lutra*) и два вида прилепи. Популацията на видрата в р. Велека е най-добре запазената в Европа. От едрите бозайници характерен е чакалът (*Canis aureus*), а от дребните-сивият хомяк (*Cricetus migratorius*), степен вид.

По отношение на видовете прилепи срещащи се на територията на община Приморско от съществено значение за опазване на местата за хранене, размножаване и зимуване на прилепите кафяво прилепче (*Pipistrellus pipistrellus*), натузиево прилепче (*Pipistrellus nathusii*), прилепче на Сави (*Hypsugo savii*), полунощен прилеп (*Eptesicus serotinus*), ръждив вечерник (*Nyctalus noctula*), малък вечерник (*Nyctalus leisleri*) и двуцветен нощник (*Vespertilio murinus*), широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*), дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*), дългоух нощник (*Myotis bechsteini*), остроух нощник (*Myotis blythii*), дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), голям нощник (*Myotis myotis*), средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*) и подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), обитаващи тази част на страната.

На територията на община Приморско са идентифицирани едни от най-значимите размножителни и зимни убежища на прилепи в България:

➤ *Изоставен хотелски комплекс „Перла - 2“* (имот 58356.73.6 - УПИ - 73.6): По данни на Националния природонаучен музей при БАН (Становище № 247 РД 07 от 02.07.2013) представлява целогодишно убежище, като тук са регистрирани 12 вида прилепи (9 от тях

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

предмет на опазване в защитената зона) и с численост между 200 и над 6000 индивида. Това е най-значимото убежище в целия Черноморски биогеографски район и е включено в списъка на „Ключовите подземни убежища за прилепи в България”, публикуван от Споразумението EUROBATS. Убежището е включено и в Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие.

➤ Абразивна пещера северно от Маслен нос: значимо лятно убежище на видове от род *Myotis* и *Miniopterus schreibersii* (Дългокрил прилеп). Тяхната численост може да надвиши 3000 индивида.

➤ Скално струпване край нос Бегликташ: лятно убежище на многобройни групи подковоноси прилепи (сем. *Rhinolophidae*).

От изключително голямо значение за поддържане на популациите на горските видове прилепи, и по-специално за Дългоухия нощник (*Myotis bechsteinii*), са местообитанията на Източните гори от космат дъб (91АА) и Балкано-панонски церово-горунови гори (91М0).

Наличието на разнообразни подземни убежища, нефрагментирани горски площи и близостта на река Ропотамо, предоставяща отлична хранителна база, определя значението на защитената зона и за многобройни мигриращи видове прилепи, на първо място за Трицветния нощник (*Myotis emarginatus*).

В по-долу представената таблица са посочени местообитанията на видовете прилепи предмет на опазване в ЗЗ „Ропотамо“ BG0001001 по отношение на убежищата. Различните видове убежища са отбелязани както следва:

З - зимно; Л - лятно; Р - размножително.

Таблица 113.

Вид	Подземни убежища	Хралупи	Цепки в скалите	Постройки
Пещеролюбиви				
Облигатно				
Южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>)	Р,З	-	-	-
Подковонос на Мехели (<i>Rhinolophus mehelyi</i>)	Р,З	-	-	-
Средиземноморски подковонос (<i>Rhinolophus blasii</i>)	Р,З	-	-	-
Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	Р,З	-	-	Л
Остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>)	Р,З	-	-	Л
Дългопръст нощник (<i>Myotis capaccinii</i>)	Р,З	-	-	-
Дългокрил прилеп (<i>Miniopterus schreibersi</i>)	Р,З	-	-	-
Факултативно				
Голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	Р,З	-	-	Л, Р

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	Р,З	-	-	Л, Р
Трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>)	Р,З	-	-	Л, Р
Не- пещеролюбиви				
Горски				
Широкоух прилеп (<i>Barbastella barbastellus</i>)	З	Л	(Л)	-
Дългоух нощник (<i>Myotis bechsteini</i>)	З	Л, Р	(Л)	-

Кафяво прилепче (*Pipistrellus pipistrellus*): Предпочитани дневни убежища на вида са хралупи на дървета и различни малки полузатворени пространства, фуги в постройки, мостове и други строителни съоръжения, тавани и др. Считан е и за синантропен вид. Един от най-често срещаните видове прилепи в България. Ловува над разнообразни хабитати – горски и храстови съобщества, открити площи, много често в границите на селищата

Натузиено прилепче (*Pipistrellus nathusii*): Мигриращ вид. У нас е многоброен главно през есенния период. Единични индивиди и малки мигриращи групи са регистрирани често над открити обработваеми площи в цяла България.

Прилепче на Сави (*Hypsugo savii*): Предпочита скални терени, предимно карстови. Нощем се отдалечава на десетки километри от дневното си убежище и често ловува над открити площи, включително и обработваеми. Мигриращ вид с регистрирани прелети над 250 км (Попов, Седефчев, 2003).

Полунощен прилеп (*Eptesicus serotinus*): Предпочита ниските части на страната, рядко до 1500-1600 м н.в.

Ръждив вечерник (*Nyctalus noctula*): Обитава хралупи на стари дървета, свързан е и с местообитания в селищата – цепнатини в сгради, мостове, под керемиди и др.

Малък вечерник (*Nyctalus leisleri*): Обитава хралупи. Извършва есенни миграции за намиране на зимни убежища, като са регистрирани миграции с дължина над 1000 км.

Двувътен нощник (*Vespertilio murinus*): Предимно по време на есенната миграция се среща в културни ландшафти и открити площи.

Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*): Рядък вид, срещащ се в горски ландшафти, предимно в планинските и полу-планинските райони. Обитава обрасли с гори райони, главно в планините. Съобщаван е за Черноморец и Малко Търново (Benda et al, 2003), Пловдив (Бъчваров, 1963).

Води скрит начин на живот и рядко може да бъде наблюдаван. Ловува в покрайнини на гори, над пътища и алеи в гори и паркове като лети ниско и бавно. Храни се с малки насекоми, които често лови над водни басейни или събира от повърхността на листата.

През лятото женските формират малки колонии в цепнатини на кората на дърветата. Мъжките обикновено живеят поединично, но понякога се присъединяват към колониите на женските.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Зимува главно в подземни убежища. У нас предпочита студени пещери, с температура около 0 градуса. Може да се намери близо до входа на пещерата дори при много студено време. Зимува както поединично, така и в големи колонии, съставени от индивиди от двата пола. Понякога мигрира. Известни са придвижвания до 290 км.

Голям нощник (*Myotis myotis*) - Доста често срещан вид, обитаващ най-често пещерите в карстови райони. Съобщаван е и за големи населени места, Пловдив, под мост близо до града (Heinrich, 1936). Образува многочислени, шумни, летни колонии. Ловува в разредени гори, паркове и ливади. Храни се на открити места в редки горички и покрайнините им, където земята е покрита с опаднали листа и малко трева. Лови жертвите си в полет или ги събира от различни повърхности - най-често от земята. В състава на храната му влизат едри насекоми, които лови в полет (напр. нощни пеперуди) или събира от земята (бръмбари, щурци и др). Средният размер на ловната територия на един прилеп е около 0.5 km². При ловуване лети на височина 5 - 8 м.

Летните му убежища са пещери, рядко тъмни части на сгради, хралупи на дървета. Зимува в пещери, минни галерии и др., като избира места с висока влажност и температури в интервала 7-12 градуса. Обикновено виси свободно по таваните на пещерите. В Северна Европа размножителни колонии са открити в сгради, най-вече в тавански помещения; зимува в пещери, мини и мазета, рядко в мостове (Stutz 1999). Извършва редовни миграции между летните и зимните убежища (понякога над 200 км), като използва редица временни междинни убежища. У нас най-дългата регистрирана миграция е 40 км.

През лятото мъжките живеят предимно поединично, а женските формират колонии, където раждат и отглеждат малките. Тези размножителни колонии се намират в малки, сухи и проветриви пещери или в привходни части на по-големи пещери, често смесени с други пещерни видове прилепи. Числеността на колониите може да достигне до няколко хиляди женски.

Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*); Отделни индивиди се срещат почти из цялата страна. Видът е установен за пръв път в България при устието на р. Камчия. До 1985 г. са известни седем находища, а до края на 2006 г. -34 находища. Най-висока е плътността на територии с надморска височина между 1000 m и 1400 m (средно 8.2 индивида от 12 находища), в райони с обширни и компактни горски масиви (Централен Балкан, Западни Родопи, Странджа). Рядък е в Дунавската равнина, липсва в откритите части на Тракия.

Видът е типичен обитател на старите широколистни гори. Най-висока е числеността му в мезофилни горски масиви с постоянен водоем, в низинните с преобладаване на различни видове дъб и полски ясен, а в планините – на бук. Единични индивиди живеят в хралупи на дървета с диаметър на стъблото 13–20 cm на 0.7–5 m височина от земята. Колонии са установявани само в по-стари дървета с диаметър 40–55 cm на височина 5–12 m. Само два индивида са намерени в пещери през зимата. Еднократно е установяван в къщички за прилепи в резерват „Ропотамо” в гора близо до залива Света Параскева.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Храни се летейки на малка височина в покрайнини на гори, просеки и групи дървета, облитайки отделните дървета и храсти като често събира храна от различни субстрати. В храната преобладават нелетящи наземни или живеещи по листата на дърветата безгръбначни животни и по-малко дневно летящи насекоми, които прекарват нощта, кацнали по листата на храсти или дървета.

Като летни убежища ползва почти само хралупи на дървета и рядко жилищни постройки и пещери.

Зимните убежища са пещери и галерии с висока влажност и температура между 4 и 11 градуса, по рядко при по-ниска от 1 до 7 градуса. Виси поединично или на малки групи (3-5 екземпляра). По-рядко се завира в цепнатини.

Остроух нощник (*Myotis blithii*) - Често срещан в ниските части на страната вид. Предпочита райони с пресечен релеф – хълмове, скални разкрития и венци, стръмни речни брегове и др., карстови райони обрасли с редки гори и хрусталаци Среща се и в паркове в по-големи населени места (Пловдив (Venda et al., 2003). Избягва обширните степни пространства. Пещеролюбив вид, който обитава пещерите през цялата година. Образува големи летни и зимни колонии. Често колонии са смесени с други видове прилепи. Храни се с едри насекоми нощни пеперуди, бръмбари, скакалци, които лови в полет или събира от земята. Летните му убежища са пещери, тъмни части на сгради, ниши и подпокривни пространства. Зимува в пещери които поддържат температура над 3° до 12-15° С.

Извършва редовни миграции между летните и зимните убежища, които може да са разположени на разстояние 60-70 до 160 км едно от друго.

За размножителни убежища ползва подземни обитания, пещери и галерии. Ражда в края на май - началото на юни.

Дългопръст нощник (*Myotis capaccini*) Среща се в ниските части на цялата страна, най-често в карстови райони с пещери. Ловува нощем над реки и влажни зони, включително и изкуствени водни тела, канали и язовири, улавяйки насекоми летейки над водната повърхност. Съществуват доказателства, че в състава на храната му влизат и малки рибки (Aizpuruа O, Garin I, Alberdi A, Salsamendi E, Ваagøе H, et al. 2013)

Видът е изключително пещеролюбив като целогодишно обитава пещери и подземни галерии, където формира големи (до няколко хиляди индивида) колонии, почти винаги заедно с пещерния дългокрил. Летните убежища обикновено са малки, сухи и проветриви пещери. За зимни убежища избира големи водни пещери с висока влажност и температура от 2 до 6 градуса. Извършва сравнително дълги миграции между летните и зимните си убежища, в рамките на 50 км, максимум 140 км (Hutterer et al. 2005).

Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*); Наречен е трицветен поради оцветяването в три цвята на космите му - в основата са сиви, по средата жълти, а върховете-наситено червеникавокафяви.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

У нас е разпространен в цялата страна в места с надморска височина до 1500 м. В югоизточна България е съобщаван за района на Билка, Атия, Черноморец, каптаж край Аркутино, Маслен нос и Караул таш край Приморско. При ловуване предпочита площи, покрити с храстова или дървесна растителност. Понякога ловува над водни площи. Заселва се също в карстови райони, паркове и градини.

Лети сред редки корони на дървета или малко над тях. Има сравнително висока летателна активност и може да ловува повече от два часа без да кацне. Храни се с дребни безгръбначни, които събира от листната повърхност на дървета и храсти. Хранителният му спектър включва паяци, мухи, мрежокрили и насекоми.

Летните му убежища са в пещери, тавани на жилищни постройки и по-рядко – изкуствени галерии. Характерно за летните убежища е високата температура в тях (36-40 градуса). Летните колонии са компактни и плътни. Често обитава летни убежища с подковоноси, също и с пещерния дългокрил и дългопръстия нощник.

Зимува в пещери и по-рядко в зимни галерии-поединично или на малки групи при температура 5-10 градуса.

Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*) Най-едрия прилеп от подковоносите. Среща се в цялата страна, без най-високите части на планините. Обитава редки гори, храсталаци, открити места в близост до карстови разкрития и скални венци и води басейни. Съобщаван е за различни места в Югоизточна България от нос Атия до Малко Търново (Benda et al 2003).

В откритите площи ловува летейки ниско над земята - 0.5-3 m, а в горите и на по-голяма височина. Нощем се отдалечава до около 10 км от убежището, но понякога и до десетки километри.

Летните му убежища са плитки пещери, скални струпвания, под покривни пространства в запустели сгради, руини, изкуствени галерии. Понякога обитаваните сгради са в близост до пещери, където се оттегля при лошо време. Често ползва временни и нощни убежища, където почива по време на лов и изяжда едрите уловени насекоми. Храни се с големи летящи насекоми, главно нощни пеперуди и бръмбари.

Зимните убежища са в подземни естествени и изкуствени галерии.

Сезонните движения между летните и зимните убежища обикновено не надхвърлят 50 км, но са известни и прелети от 100 км.

Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*); Най-малкия по размери вид от подковоносите, обитаващи Европа. Видът е разпространен в цялата страна, без планинските части над 1500 м.н.в. Съобщаван е за устието на р. Ропотамо и различни места в югоизточна България между Бургас и Малко Търново. (Benda et al, 2003).

Малкият подковонос е пещерен вид, свързан преди всичко с богати на растителност карстови райони, разредени гори, паркове и храсталаци. Среща се и в населени места. Ловува на височина около 2 - 5 метра над земята близо до убежища (обикновено до 5 км) около гори,

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

покрайнини на горите, храсталаци, речни обрасли с растителност брегове, над самата вода и около скали в карстови местности. Среща се и в агроландшафти, редовете на лозя, овощни градини, градини, над посеви с културни растения и пр. В състава на храната му влизат насекоми от 23 семейства и 7 разряда, главно люспестокрили (пеперуди) (*Lepidoptera*), двукрили (*Diptera*) и мрежокрили (*Neuroptera*), а също така и паяци.

Видът е сравнително социален, но през лятото мъжките и женските живеят поотделно.

Летните убежища са разнообразни – постройките (мазета, тавани), пещери, изкуствени галерии, скални струпвания и др.

Зимните му убежища са подземни- пещери и изкуствени подземни галерии. Предпочита вътрешните им части, където температура им е 5 - 9 градуса. Зимува поединично или на редки групи, с разстояние между отделните индивиди - до 50 см.

Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*); Обитава пещерите през цялата година, често заедно с други видове от рода, както и с обикновения нощник, остроухия нощник и пещерния дългокрил. Предпочита площи с храстови съобщества, гори и сухи степи. Обитава предимно пещери и не използва изкуствени местообитания (но има публикация за ползване на изоставена сграда в България (Venda *et al.* 2003). Формира големи колонии - до 800 - 2000 екземпляра.

Предпочитани дневни убежища са топли и влажните пещери, често в карстови райони.

Зимните убежища са в по-студени подземни обекти (обикновено големи пещери с постоянен микроклимат). Важно условие за благоприятното му състояние е повишената влажност тъй като при изсъхване на летателната ципа не може да лети.

Видът е с уседнал начин на живот и не извършва дълги миграции. Най дългата миграция е на разстояние до 90 км (Palmeirim and Rodrigues 1992).

Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*); Счита се, че това е най-често срещания в света прилеп (Palmeirim & Rodrigues 1995). Предпочита карстови райони тъй като обитава предимно естествени пещери. Образуват много големи колонии, достигащи десетки хиляди екземпляри, струпващи се гъсто по сводовете на пещерите. Често в тези колонии има и други видове прилепи, но дългокрилите преобладават. Размножителните колонии най-често се състоят от 500 до 2000 екземпляра.

Лови жертвите си в полет на височина 10-20м (Grzimek 1990, Nowak, 1997). Храни се с насекоми, (молци и от време на време с мухи). Предпочитани ловни територии са различни открити и полуоткрити естествени и изкуствени местообитания, включително и крайградските зони. Летните му убежища са пещери, рядко тавански помещения в сгради (Palmeirim & Rodrigues 1995). Зимува в пещери в топли места с температури от около 7-10° С и относителна влажност 80-85%. През лятото се отдалечава на разстояние до 70 км от пещерите в които пребивава, като остава във второстепенни временни убежища.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Извършва дълги сезонни миграции на разстояние между летните и зимни убежища до 833 км (Hutterer *et al.* 2005).

Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*); Числи се към най-рядко разпространените в Европа подковоноси (Kruštufek 1999). Среща се в ниските части на цялата страна, но по-чест и многоброен е в Южна България. Съобщаван е за пещерата край Маслен нос (Benda *et al.*, 2003).

Обитава богати на растителност места и по-рядко безслесни карстови райони. Храни се с насекоми, особено молци и бръмбари, уловени по време на полет.

През лятото населява пещери и скални цепнатини, естествени и изкуствени подземни кухни, често с проникваща светлина и непостоянна температура. В северните части от ареала на разпространението си ползва като летни убежища и тавански помещения в сгради. Зимува в пещери с постоянна температура 11-12 градуса, където образува големи колонии смесени с други пещерни видове. Стационарен вид, не са регистрирани значителни миграции.

Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*); Съобщаван е за различни места в Бургаска област, Билка, Средец, Звездец, Младежко, Петрова нива, Атия, Черноморец, Маслен нос и Караул таш край Приморско (Benda *et al.*, 2003).

Обитава гористи карстови райони в близост до вода. Ловува основно в гори и покрайнините им, по-рядко из крайречна дървесна растителност. Хваща плячката си по кората на дървета и храсталаци. Лети ниско и бавно, умее да „увисва“ във въздуха. Храни се с молци и други нощни насекоми.

Зимните му убежища са подземни кухни, обикновено обширни пещери с постоянен микроклимат. Обикновено се заселват в най-топлите части (10-13 градуса) на пещерите.

Летните убежища са естествени и изкуствени подземни кухни, по-рядко помещения в сгради.

Формира летни размножителни колонии. Понякога образува самостоятелни колонии в пещерите от 50 - 300 индивида. Често съжителства с други пещерни видове прилепи. У нас са регистрирани размножителни колонии обикновено с численост от няколко десетки до около 2000 индивида. В пещера в Северна България е регистрирана и рекордно голяма размножителна колония на вида, наброяваща 20 000 екземпляра. Ражда по едно малко в периода края на юни – началото на юли.

През зимата се среща в смесени колонии, най-често с подковоноса на Блази и подковоноса на Мехели и по-рядко с големия подковонос. Най-дългите регистрирани придвижвания не надвишават 140 км.

Птици:

От птиците в южната част на Черноморския зоогеографски район в който попада територията на община Приморско най-многобройни са представителите на палеоарктическия

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

вид орнитофауна (Voos, 1960), следвани от европейския тип, холоарктичния, европейскотуркестанския, фауната на стария свят и средиземноморския тип орнитофауна, като най-многочислени са представителите на разред Passeriformes (*Врабчови*).

В западната част от територията на общината в състава на орнитофауната преобладаващи са характерните за пояса на дъба горски видове птици и обитателите на населените места, откритите площи край тях и обработваемите земеделски земи.

Над община Приморско преминава Западно черноморския прелетен път на птиците Виа Понтика. По него два пъти в годината прелитат на ята или поотделно пеликани, щъркели, жерави, патици, гъски, мишелови и малкия креслив орел.

Горските площи които заемат 72.47% от територията на община Приморско се обитават от обитателите на широколистните гори с надморска височина до 500 m.: сойка (*Garrulus glandarius*), кос (*Turdus merula*), горска зидарка (*Sitta europaea*), зелен кълвач (*Picus viridis*), голям пъстър кълвач (*Dendrocopos major*), среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), черешарка зеленика (*Carduelis chloris*), голямо белогушо коприварче (*Sylvia communis*), голямо черноглаво коприварче (*Sylvia atricapilla*), кукувица (*Cuculus canoris*), поен дрозд (*Tursus philomelos*), горски бекас (*Scolopax susticola*), гълъб-хралупар (*Columba oenas*), обикновен мишелов (*Buteo buteo*) и малък крескив орел (*Aquila pomarina*).

В откритите пространства и обработваемите земи се срещат и сврака (*Pica pica*), посевна врана (*Corvus frugilegus*), сива врана (*Corvus corone*), чавка (*Corvus monedula*) и гарван гробар (*Corvus corax*).

В селищата и откритите площи край тях гнездят и търсят храна полско врабче (*Paser montanus*), домашно врабче (*Paser domesticus*), сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), качулата чучулига (*Galerida krsistata*) бяла стърчиопашака (*Motacilla alba*), селска лястовица (*Hirundo rustica*), градска лястовица, домашен гълъб (*Columba livia f.domestica*), гугутка (*Streptopelia decaocto*) обикновен скорец (*Sturnus vulgaris*), обикновената чинка (*Fringilla coelebs*), щиглец (*Carduelis carduelis*), домашна кукумявка (*Athene noctua*), градинска червеноопашка (*Phoenicurus ochruros*) и др.

В откритите пространства, каквито преобладават в западната част на общината и край градовете Приморско и Китен от грабливите птици най-често се среща обикновения мишелов (*Buteo buteo*), от врановите сврака (*Pica pica*), посевна врана (*Corvus frugilegus*), сива врана (*Corvus corone*), чавка (*Corvus monedula*) и гарван гробар (*Corvus corax*).

Докато над източната част на община Приморско белият щъркел (*Ciconia ciconia*) се наблюдава само по време на миграции на същия са предоставени благоприятни условия в западната част на общината. Редовно ята от бял щъркел (*Ciconia ciconia*) спират за почивка по време на пролетните и есенните прелети в нивите между гр. Приморско и с. Ясна поляна, а на стълбове в селата Ново Паничарево и Ясна поляна гнездят по 6 двойки бели щъркели в селище. На трудно достъпни места гнездят до 2 двойки черен щъркел (*Ciconia nigra*).

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

В източната част на общината поради наличието на няколко влажни зони, долното течение на р. Ропотамо и азмаците покрай него, блатото Стамополу, Дяволското блато, долното течение на р. Дяволска и Черноморското крайбрежие са предоставени местообитания и благоприятни условия за гнездене на значителен брой водолюбиви птици.

Откритите водни площи и обрастванията с водолюбива растителност покрай долното течение на р. Ропотамо и азмаците покрай него, блатото Стамополу, Дяволското блато, долното течение на р. Дяволска се обитават от голямата пъструшка (*Porzana porzana*), средна пъструшка (*Porzana parva*), червена чапла (*Ardea purpurea*), гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), ням лебед (*Cygnus olor*), голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), бял ангъч (*Tadorna tadorna*), фиш (*Anas penelope*), сива патица (*Anas strepera*), зимно бърне (*Anas crecca*), зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), шилоопашата патица (*Anas acuta*), лятно бърне (*Anas querquedula*), клопач (*Anas clypeata*), червеноклюна потапница (*Netta rufina*), кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), качулата потапница (*Aythya fuligula*), планинска потапница (*Aythya marila*), ледена потапница (*Clangula hyemalis*), траурна потапница (*Melanitta nigra*), кадифена потапница (*Melanitta fusca*), звънарка (*Bucephala clangula*), зеленоножка (*Gallinula chloropus*) и лиска (*Fulica atra*).

Някои от тях като зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), шилоопашата патица (*Anas acuta*), зимно бърне (*Anas crecca*), лятно бърне (*Anas querquedula*), зеленоножка (*Gallinula chloropus*) и лиска (*Fulica atra*) гнездят във влажните зони на територията на община Приморско, а останалите прелитат по време на миграции или зимуват. На по-големите и образувалите се малки пясъчни плажчета и заливчетата между Маслен нос и нос Куракия и скалите край морето, намират благоприятни условия речния дъждосвирец (*Charadrius dubius*) и пясъчния дъждосвирец (*Charadrius hiaticula*), а в морските води край тях зимуват средния нирец (*Mergus serrator*), големия нирец (*Mergus merganser*).

Като зимуващи видове в крайбрежната Черноморска ивица са срещат речна чайка (*Larus ridibundus*), чайка буревестница (*Larus canus*), малка черногърба чайка (*Larus fuscus*), сребриста чайка (*Larus argentatus*), трипръста чайка (*Rissa tridactyla*), белокрила рибарка (*Chlidonias leucopterus*), малка черноглава чайка (*Larus melanocephalus*), малка чайка (*Larus minutus*), дългоклюна чайка (*Larus genei*), дебелоклюна рибарка (*Gelochelidon nilotica*), гривеста рибарка (*Sterna sandvicensis*), речна рибарка (*Sterna hirundo*), белочела рибарка (*Sterna albifrons*), белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*) и черна рибарка (*Chlidonias niger*).

По покривите на сградите в градовете Приморско и Китен гнезди жълтокраката чайка (*Larus cachinnans*) от която търсеци храна индивиди могат да бъдат наблюдавани и в земеделски земи след разораването им далече на запад от Черноморския бряг. Над откритите площи покрай р. Дяволска прелита обикновената калугерица (*Vanellus vanellus*).

От срещашите се общо 257 вида птици на територията на Странджа, 149 са видове от европейско природозащитно значение.

Част от това природно богатство на Странджанския край се намира и на територията на община Приморско. Биоразнообразието на община Приморско е по-богато от това на община

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Царево и подобно на биоразнообразието на община Созопол. Отсъствието на големи промишлени предприятия в общината е основна причина да се запази природата и нейните обитатели.

Опасност за биологичното разнообразие на територията на община Приморско е възстановеното производство на дървени въглища с така наречените „жизни” или „манги”, концентрирани в близост със селата Писменово и Ясна поляна, които замърсяват въздуха не само в тези села, но и на село Китен и град Приморско.

От екологична гледна точка съвременен проблем на общината е увеличаването на битовите и строителни отпадъци на нерегламентирани сметища.

➤ **Защитени животински видове включени в Приложение № 3 срещащи се на територията на община Приморско**

В следващите таблици (Таблица 114, Таблица 115, Таблица 116, Таблица 117, Таблица 118) са представени животинските видове от различните класове установени на територията на община Приморско. От посочените класове животни, в Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие на територията на община Приморско не са установени видове единствено от клас Риби.

Таблица 114. Сухоземни безгръбначни животни, включени в Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	ЧК	Берн. конвенция	IUCN (2014.2)	Ендемични
1.	4053	Обикновен паракалоптенус (<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>)	II, III	II, IV				
2.	1083	Бръмбар рогач (<i>Lucanus cervus</i>)	II, III	II		III		
3.	1084	Бръмбар отшелник (<i>Osmoderma eremite</i>)	* II, III	* II, IV		II	NT	
4.	1088	Обикновен сечко (<i>Cerambyx cerdo</i>)	II, III	II, IV		II	VU	
5.	1087	Алпийска розалия (<i>Rosalia alpine</i>)	* II, III	* II, IV		II	VU	
6.		<i>Zerynthia polyxena</i>	III	VI		II		
7.	1060	Лицена (<i>Lycaena dispar</i>)	II, III	II, IV		II	NT	
8.		<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	II, III	II, IV				

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	ЧК	Берн. конвенция	IUCN (2014.2)	Ендемични
<p>Легенда: (VU) - уязвим; (NT) - почти застрашен; RE-регионален ендемит; LE-локален ендемит; BG- български ендемит; ЗБР - Закон за биологичното разнообразие; Директ. 92/43 - Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21.05.1992 за запазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна; Червена книга - Червена книга на Република България - Том II – Животни (2015); Берн. конв. - Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна; IUCN - The IUCN Red List of Threatened Species™ (2014.2.).</p>								

Таблица 115. Земноводни и влечуги включени в Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2014.2)	CITES
1.		Обикновен тритон (<i>Lissotriton vulgaris</i>)	III			III	LC	
2.	1171	Южен гребенест тритон (<i>Triturus karelinii</i>)	II, III	II, IV		II	LC	
3.	1188	Червенокоремна бумка (<i>Bombina bombina</i>)	II, III	II, IV		II	LC	
4.		Сирийска чесовница (<i>Pelobates syriacus</i>)	III	IV		II	LC	
5.		Кафява крастава жаба (<i>Bufo bufo</i>)	III			III	LC	
6.		Зелена крастава жаба (<i>Bufo viridis</i>)	III	IV		II	LC	
7.		Дървесница (<i>Hyla arborea</i>)	III	IV		II	LC	
8.	1220	Обикновена блатна костенурка (<i>Emys orbicularis</i>)	II, III	II, IV		II	NT	
9.	1222	Каспийска блатна костенурка (<i>Mauremys rivulata</i>)	II, III	II, IV	VU	II		
10.	1219	Шипобедрена костенурка (<i>Testudo graeca</i>)	II, III	II, IV	EN	II	VU	II
11.	1217	Шипоопашата костенурка (<i>Testudo hermanni</i>)	II, III	II, IV	EN	II	NT	II
12.		Балкански гекон (<i>Mediodactylus kotschyi</i>)	III	IV		II	LC	
13.		Късокрак гушер (<i>Ablepharus kitaibelii</i>)	III	IV		II	LC	
14.		Слепок (<i>Anguis fragilis</i> s.l.)	III			III		
15.		Жълтокоремник (<i>Pseudopus apodus</i>)	III	IV	VU	II		
16.		Зелен гушер (<i>Lacerta viridis</i>)	III	IV		II	LC	
17.		Ивичест гушер (<i>Lacerta trilineata</i>)	III	IV		II	LC	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2014.2)	CITES
18.		Стенен гущер (<i>Podarcis muralis</i>)	III	IV		II	LC	
19.		Кримски гущер (<i>Podarcis tauricus</i>)	III	IV		II	LC	
20.		Червейница (<i>Typhlops vermicularis</i>)	III			III		
21.		Голям стрелец (<i>Dolichophis caspius</i>)	III	IV		II		
22.		Черноврата стрелушка (<i>Platyceps collaris</i>)	III		CR	III	LC	
23.		Медянка (<i>Coronella austriaca</i>)	III	IV		II		
24.	5194	Пъстър смок (<i>Elaphe sauromates</i>)	II, III	II, IV	EN	II		
25.		Смок мишкар (<i>Zamenis longissimus</i>)	III	IV		II	LC	
26.		Сива водна змия (<i>Natrix tessellata</i>)	III	IV		II		
27.		Вдлъбнаточел смок (<i>Malpolon insignitus</i>)	III			III		
28.		Пепелянка (<i>Vipera ammodytes</i>)	III	IV		II	LC	

Легенда: (VU) - уязвим; (NT) - почти застрашен; RE-регионален ендемит; BG- български ендемит (LC) - слабо засегнат; ЗБР - Закон за биологичното разнообразие; Директ. 92/43 - Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21.05.1992 за запазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна; Червена книга - Червена книга на Република България - Том II – Животни (2015); Берн. конв. - Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна; IUCN - The IUCN Red List of Threatened Species™ (2014.2.).

Таблица 116. Птици включени в Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие

№	Вид	Статус	ЗБР	Дир. 2009/147	ЧК	Берн. конв.	IUCN	CITES
1.	Червеногуш гмуркач (<i>Gavia stellata</i>)	М	II, III	I		II	LC	
2.	Черногуш гмуркач (<i>Gavia arctica</i>)	М, 3	II, III	I		II	LC	
3.	Малък гмурец (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	П (В), М	III	II	VU	II	LC	
4.	Голям гмурец (<i>Podiceps cristatus</i>)	М, 3	III	II	VU	III	LC	
5.	Червеногуш гмурец (<i>Podiceps grisegena</i>)	Г (В), М	III	II	EN	II	LC	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Вид	Статус	ЗБР	Дир. 2009/147	ЧК	Берн. конв.	IUCN	CITES
6.	Ушат гмурец (<i>Podiceps auritus</i>)	М	II, III			II	LC	
7.	Черногуш гмурец (<i>Podiceps nigricollis</i>)	М	III	II	CR	II	LC	
8.	Обикновен буревестник (<i>Puffinus yelkouan</i>)	М,Сл.	III	I	EN	II	VU	
9.	Среден корморан (<i>Phalacrocorax aristotelis</i>)	М	II, III	I	VU		LC	
10.	Малък корморан (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>)	М	II, III	I	EN	II	LC	
11.	Розов пеликан (<i>Pelecanus onocrotalus</i>)	М	II, III	I		II	LC	
12.	Къдроглав пеликан (<i>Pelecanus crispus</i>)	М	II, III	I	CR	II	VU	I
13.	Голям воден бик (<i>Botaurus stellaris</i>)	М	II, III	I	EN	II	LC	
14.	Малък воден бик (<i>Ixobrychus minutus</i>)	Г (С), М	II, III	I	EN	II	LC	
15.	Нощна чапла (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	М	II, III	I	VU	II	LC	
16.	Гривеста чапла (<i>Ardeola ralloides</i>)	М	II, III	I	EN	II	LC	
17.	Малка бяла чапла (<i>Egretta garzetta</i>)	Г (В), М	II, III	I	VU	II	LC	III
18.	Голяма бяла чапла (<i>Egretta alba</i>)	М	II, III	I	CR	II	LC	III
19.	Сива чапла (<i>Ardea cinerea</i>)	Г (В), М	III	II	VU	III	LC	
20.	Червена чапла (<i>Ardea purpurea</i>)	Г (В), М	II, III	I	EN	II	LC	
21.	Черен щъркел (<i>Ciconia nigra</i>)	Г (В), М	II, III	I	VU	II	LC	II
22.	Бял щъркел (<i>Ciconia ciconia</i>)	Г (В), М	II, III	I	VU	II	LC	
23.	Блестящ ибис (<i>Plegadis falcinellus</i>)	М	II, III	I	CR	II	LC	
24.	Лопатарка (<i>Platalea leucorodia</i>)	М	II, III	I	CR	II	LC	II
25.	Ням лебед (<i>Cygnus olor</i>)	П (В), М	III	II	VU	III	LC	
26.	Поен лебед (<i>Cygnus cygnus</i>)	М	II, III	I	EN	II	LC	
27.	Сива гъска (<i>Anser anser</i>)	М	III		EN	III	LC	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Вид	Статус	ЗБР	Дир. 2009/147	ЧК	Берн. конв.	IUCN	CITES
28.	Червеногуша гъска (<i>Branta ruficollis</i>)	М	II, III	I	VU	II	EN	II
29.	Червен ангъч (<i>Tadorna ferruginea</i>)	М	II, III	I	CR	II	LC	
30.	Бял ангъч (<i>Tadorna tadorna</i>)	М	III	II	VU	II	LC	
31.	Сива патица (<i>Anas strepera</i>)	Г (В), М	III	II	CR	III	LC	
32.	Мраморна патица (<i>Marmaronetta angustirostris</i>)	Сл.	III	I		II	VU	
33.	Червеноклюна потапница (<i>Netta rufina</i>)	М	III	II	EX	III	LC	
34.	Кафявоглава потапница (<i>Aythya ferina</i>)	Г (С), М	III	II	VU	III	LC	
35.	Белоока потапница (<i>Aythya nyroca</i>)	Г (С), М	II, III	I	VU	III	NT	III
36.	Планинска потапница (<i>Aythya marila</i>)	З	III	II		III	LC	
37.	Обикновена гага (<i>Somateria mollissima</i>)	З	III			III	LC	
38.	Ледена потапница (<i>Clangula hyemalis</i>)	З	III	II		III	VU	
39.	Траурна потапница (<i>Melanitta nigra</i>)	З	III	II		III	LC	
40.	Кадифена потапница (<i>Melanitta fusca</i>)	З	III	II		III	LC	
41.	Звънарка (<i>Bucephala clangula</i>)	М	III	II		III	LC	
42.	Малък нирец (<i>Mergus albellus</i>)	М	II	I		II	LC	
43.	Среден нирец (<i>Mergus serrator</i>)	М	III	II		III	LC	
44.	Голям нирец (<i>Mergus merganser</i>)	М	III	II		III	LC	
45.	Осояд (<i>Pernis apivorus</i>)	Г (В), М	II, III	I	VU	II	LC	II
46.	Черна каня (<i>Milvus migrans</i>)	М	II, III	I	VU	II	LC	II
47.	Червена каня (<i>Milvus milvus</i>)	М	II, III	I	CR	II	NT	II
48.	Морски орел (<i>Haliaeetus albicilla</i>)	П (С)	II, III	I	VU	II	LC	I
49.	Египетски лешояд (<i>Neophron percnopterus</i>)	М	II, III	I	EN	II	EN	II
50.	Белоглав лешояд (<i>Gyps fulvus</i>)	М	II, III	I	EN	II	LC	II

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Вид	Статус	ЗБР	Дир. 2009/147	ЧК	Берн. конв.	IUCN	CITES
51.	Орел змияр (<i>Circaetus gallicus</i>)	М	II, III	I	VU	II	LC	II
52.	Тръстиков блатар (<i>Circus aeruginosus</i>)	Г (B), М	II, III	I	EN	II	LC	II
53.	Полски блатар (<i>Circus cyaneus</i>)	М	II, III	I	CR	II	LC	II
54.	Степен блатар (<i>Circus macrourus</i>)	М	II, III	I	EX	II	NT	II
55.	Ливаден блатар (<i>Circus pygargus</i>)	М	II, III	I	VU	II	LC	II
56.	Голям ястреб (<i>Accipiter gentilis</i>)	П (C), М	III		EN	II	LC	II
57.	Малък ястреб (<i>Accipiter nisus</i>)	П (C)	III		EN	II	LC	II
58.	Късопръст ястреб (<i>Accipiter brevipes</i>)	Г (B), М	II, III	I	VU	II	LC	II
59.	Обикновен мишелов (<i>Buteo buteo</i>)	П (C), М	III			II	LC	II
60.	Белоопашат мишелов (<i>Buteo rufinus</i>)	М	II, III	I	VU	II	LC	II
61.	Малък креслив орел (<i>Aquila=Clanga pomarina</i>)	Г (B), М	II, III	I	VU	II	LC	II
62.	Голям креслив орел (<i>Aquila=Clanga clanga</i>)	М	II, III	I	CR	II	VU	II
63.	Царски орел (<i>Aquila heliaca</i>)	М	II, III	I	CR	II	VU	I
64.	Скален орел (<i>Aquila chrysaetos</i>)	М	II, III	I	VU	II	LC	II
65.	Малък орел (<i>Hieraaetus pennatus</i>)	М	II, III	I	VU	II	LC	II
66.	Орел рибар (<i>Pandion haliaetus</i>)	М	II, III	I	CR	II	LC	II
67.	Белошипа ветрушка (<i>Falco naumanni</i>)	М	II, III	I	CR	II	LC	II
68.	Черношипа ветрушка (<i>Керкенец</i>) (<i>Falco tinnunculus</i>)	Г (B), М	III	II		II	LC	II
69.	Вечерна ветрушка (<i>Falco vespertinus</i>)	М	II, III	I	CR	II	LC	II
70.	Сокол орко (<i>Falco subbuteo</i>)	Г (B), М	III	II	VU	II	LC	II
71.	Сокол скитник (<i>Falco peregrinus</i>)	Г (B), М	II, III	I	EN	II	LC	I
72.	Воден дърдавец (<i>Rallus aquaticus</i>)	П (C)	III	II		III	LC	
73.	Голяма пъструшка (<i>Porzana porzana</i>)	Г (C), М	II, III	I	EN	II	LC	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Вид	Статус	ЗБР	Дир. 2009/147	ЧК	Берн. конв.	IUCN	CITES
74.	Средна пъструшка (<i>Porzana=Zapornia parva</i>)	Г (С), М	II, III	I	EN	II	LC	
75.	Малка пъструшка (<i>Porzana=Zapornia pusilla</i>)	М	II, III	I	CR	II	LC	
76.	Ливаден дърдавец (<i>Crex crex</i>)	Г (В), М	II, III	I	VU	II	LC	
77.	Зеленоножка (<i>Gallinula chloropus</i>)	II (С)	III	II		III	LC	
78.	Сив жерав (<i>Grus grus</i>)	М	II, III	I	EX	II	LC	II
79.	Стридожд (<i>Haematopus ostralegus</i>)	Г (В), М	III	II	CR	III	LC	
80.	Кокилобегач (<i>Himantopus himantopus</i>)	М	II, III	I	EN	II	LC	
81.	Саблеклюн (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	М	II, III	I	EN	II	LC	
82.	Турилик (<i>Burhinus oedicnemus</i>)	Г (В),М	II, III	I	VU	II	LC	
83.	Кафявокрил огърличник (<i>Glareola pratincola</i>)	М	II, III	I	EN	II	LC	
84.	Речен дъждосвирец (<i>Charadrius dubius</i>)	Г (С), М	III	II	VU	II	LC	
85.	Пясъчен дъждосвирец (<i>Charadrius hiaticula</i>)	М	III	II		II	LC	
86.	Морски дъждосвирец (<i>Charadrius alexandrinus</i>)	Г (В), М	II, III	I	CR	II	LC	
87.	Златистопер дъждосвирец (<i>Pluvialis apricaria</i>)	М	II, III	I		III	LC	
88.	Сребриста булка (<i>Pluvialis squatarola</i>)	З	III	II		III	LC	
89.	Обикновена калугерица (<i>Vanellus vanellus</i>)	М	III	II		III	LC	
90.	Голям брегобегач (<i>Calidris canutus</i>)	М	III	IIВ		III	LC	
91.	Трипръст брегобегач (<i>Calidris alba</i>)	М	III	II		II	LC	
92.	Малък брегобегач (<i>Calidris minuta</i>)	М	III	II		II	LC	
93.	Кривоклюн брегобегач (<i>Calidris ferruginea</i>)	М	III	II		II	LC	
94.	Тъмногръд брегобегач (<i>Calidris alpina</i>)	М	III	II		II	LC	
95.	Бойник (<i>Philomachus pugnax</i>)	М	II, III	I,IIВ		III	LC	
96.	Черноопашат крайбрежен бекас (<i>Limosa limosa</i>)	М	III	II		III	NT	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Вид	Статус	ЗБР	Дир. 2009/147	ЧК	Берн. конв.	IUCN	CITES
97.	Голям свирец (<i>Numenius arquata</i>)	М	III	II		III	NT	
98.	Голям червеноног водобегач (<i>Tringa erythropus</i>)	М	III	II		III	LC	
99.	Малък червеноног водобегач (<i>Tringa totanus</i>)	М	III	II	CR	III	LC	
100.	Малък зеленоног водобегач (<i>Tringa stagnatilis</i>)	М	III	II		II	LC	
101.	Голям зеленоног водобегач (<i>Tringa nebularia</i>)	М	III	IIIB		III	LC	
102.	Голям горски водобегач (<i>Tringa ochropus</i>)	М	III	II	EN	II	LC	
103.	Малък горски водобегач (<i>Tringa glareola</i>)	М	II, III	I		II	LC	
104.	Жълтокрак брегобегач (<i>Xenus cinereus</i>)	М	II, III	I		III	LC	
105.	Късокрил кюкавец (<i>Actitis hypoleucos</i>)	М	III	II		III	LC	
106.	Каменообръщач (<i>Arenaria interpres</i>)	М	III			II	LC	
107.	Тъпопашат морелетник (<i>Stercorarius pomarinus</i>)	М	III			III	LC	
108.	Остропашат морелетник (<i>Stercorarius parasiticus</i>)	Сл.	III			III	LC	
109.	Малка черноглава чайка (<i>Larus melanocephalus</i>)	М	II, III	I	VU	II	LC	
110.	Малка чайка (<i>Larus minutus</i>)	М	II, III	I		II	LC	
111.	Речна чайка (<i>Larus ridibundus</i>)	М	III	II	EN	III	LC	
112.	Дългоклюна чайка (<i>Larus genei</i>)	М, 3	II, III	I		II	LC	
113.	Чайка буревестница (<i>Larus canus</i>)	М	III	II		III	LC	
114.	Малка черногърба чайка (<i>Larus fuscus</i>)	М	III	II			LC	
115.	Голяма черногърба чайка (<i>Larus marinus</i>)	М	III	IIIB		II	LC	
116.	Трипръста чайка (<i>Rissa tridactyla</i>)	М	III	II		III	LC	
117.	Дебелоклюна рибарка (<i>Gelochelidon nilotica</i>)	М	II, III	I		II	LC	
118.	Каспийска рибарка (<i>Sterna caspia</i>)	М	II, III	I		II	LC	
119.	Гривеста рибарка (<i>Sterna=Thalasseus sandvicensis</i>)	М	II, III	I	EN	II	LC	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Вид	Статус	ЗБР	Дир. 2009/147	ЧК	Берн. конв.	IUCN	CITES
120.	Речна рибарка (<i>Sterna hirundo</i>)	Г (В), М	II, III	I	EN	II	LC	
121.	Белочела рибарка (<i>Sterna albifrons</i>)	Г (В), М	II, III	I	EN	II	LC	
122.	Белобуза рибарка (<i>Chlidonias hybridus</i>)	М	II, III	I	VU	II	LC	
123.	Черна рибарка (<i>Chlidonias niger</i>)	М	II, III	I	CR	II	LC	
124.	Белокрила рибарка (<i>Chlidonias leucopterus</i>)	М	III			II	LC	
125.	Хралупар (<i>Columba oenas</i>)	П (С)	III	IIIB	EN	III	LC	
126.	Обикновена кукувица (<i>Cuculus canorus</i>)	Г (С)	III			III	LC	
127.	Чухал (<i>Otus scops</i>)	П (С)	III			II	LC	II
128.	Бухал (<i>Bubo bubo</i>)	П (В)	II, III	I	EN	II	LC	II
129.	Обикновена кукумявка (<i>Athene noctua</i>)	П (С)	III			II	LC	II
130.	Горска улулулица (<i>Strix aluco</i>)	П (С)	III			II	LC	II
131.	Горска ушата сова (<i>Asio otus</i>)	П (С)	III			II	LC	II
132.	Блатна сова (<i>Asio flammeus</i>)	Г (В)	II, III	I		II	LC	II
133.	Козодой (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	Г (С)	II, III	I		II	LC	
134.	Алпийски бързолет (<i>Tachymarptis melba</i>)	М	III			II	LC	
135.	Черен бързолет (<i>Apus apus</i>)	Г (В)	III			III	LC	
136.	Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>)	П (С)	II, III	I		II	LC	
137.	Пчелояд (<i>Merops apiaster</i>)	Г (С), М	IIA, III			II	LC	
138.	Синявица (<i>Coracias garrulus</i>)	Г (С), М	II, III	I	VU	II	NT	
139.	Папуняк (<i>Upupa epops</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
140.	Въртошияка (<i>Jynx torquilla</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
141.	Сив кълвач (<i>Picus canus</i>)	П (С)	II, III	I	EN	II	LC	
142.	Зелен кълвач (<i>Picus viridis</i>)	П (С)	III			II	LC	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Вид	Статус	ЗБР	Дир. 2009/147	ЧК	Берн. конв.	IUCN	CITES
143.	Черен кълвач (<i>Dryocopus martius</i>)	П (С)	II, III	I	VU	II	LC	
144.	Голям пъстър кълвач (<i>Dendrocopos major</i>)	П (С)	III			II	LC	
145.	Сирийски пъстър кълвач (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	П (С)	II, III	I		II	LC	
146.	Среден пъстър кълвач (<i>Dendrocopos medius</i>)	П (С)	II, III	I		II	LC	
147.	Белогръб кълвач (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	П (С)	II, III	I	EN	II	LC	
148.	Малък пъстър кълвач (<i>Dendrocopos minor</i>)	П (С)	III				LC	
149.	Дебелоклюна чучулига (<i>Melanocorypha calandra</i>)	М	II, III	I	EN	II	LC	
150.	Късопръста чучулига (<i>Calandrella brachydactyla</i>)	М	II, III	I	VU	II	LC	
151.	Качулата чучулига (<i>Galerida cristata</i>)	П (С)	III			III	LC	
152.	Горска чучулига (<i>Lullula arborea</i>)	Г (С)	II, III	I		III	LC	
153.	Полска чучулига (<i>Alauda arvensis</i>)	Г (С)	III	III B		III	LC	
154.	Брегова лястовица (<i>Riparia riparia</i>)	М	III			II	LC	
155.	Селска лястовица (<i>Hirundo rustica</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
156.	Червенокръста лястовица (<i>Cecropis daurica</i>)	Г (В), М	III			II	LC	
157.	Градска лястовица (<i>Delichon urbicum</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
158.	Полска бърбица (<i>Anthus campestris</i>)	Г (С), М	II, III	I		II	LC	
159.	Горска бърбица (<i>Anthus trivialis</i>)	Г (С), М	III			III	LC	
160.	Ливадна бърбица (<i>Anthus pratensis</i>)	М	III			III	LC	
161.	Червеногуша бърбица (<i>Anthus cervinus</i>)	М	III			III	LC	
162.	Водна бърбица (<i>Anthus spinoletta</i>)	М	III			III	LC	
163.	Жълта стърчиопашка (<i>Motacilla flava</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
164.	Планинска стърчиопашка (<i>Motacilla cinerea</i>)	М	III			II	LC	
165.	Бяла стърчиопашка (<i>Motacilla alba</i>)	Г (С)	III			II	LC	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Вид	Статус	ЗБР	Дир. 2009/147	ЧК	Берн. конв.	IUCN	CITES
166.	Копринарка (<i>Bombycilla garrulus</i>)	М	III			II	LC	
167.	Орехче (<i>Troglodytes troglodytes</i>)	П (С)	III			II	LC	
168.	Сивогуша завирушка (<i>Prunella modularis</i>)	М	III			II	LC	
169.	Трънковче (<i>Cercotrichas galactotes</i>)	М	III			III	LC	
170.	Червеногръдка (<i>Erithacus rubecula</i>)	П (С)	III			II	LC	
171.	Северен славей (<i>Luscinia luscinia</i>)	М	III			II	LC	
172.	Южен славей (<i>Luscinia megarhynchos</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
173.	Домашна червеноопашка (<i>Phoenicurus ochruros</i>)	М	III			II	LC	
174.	Градинска червеноопашка (<i>Phoenicurus phoenicurus</i>)	М	III		VU	II	LC	
175.	Ръждивогушо ливадарче (<i>Saxicola rubetra</i>)	М	III			II	LC	
176.	Черногушо ливадарче (<i>Saxicola torquata</i>)	Г (В), М	III			II	LC	
177.	Сиво каменарче (<i>Oenanthe oenanthe</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
178.	Ориенталско каменарче (<i>Oenanthe isabellina</i>)	М	III			II	LC	
179.	Испанско каменарче (<i>Oenanthe hispanica</i>)	М	III			II	LC	
180.	Син скален дрозд (<i>Monticola solitarius</i>)	М	III		VU	II	LC	
181.	Белогуш дрозд (<i>Turdus torquatus</i>)	М	III			II	LC	
182.	Кос (<i>Turdus merula</i>)	П (С)	III			III	LC	
183.	Черногуш дроз (<i>Turdus ruficollis</i>)	М	III			III	LC	
184.	Хвойнов дрозд (<i>Turdus pilaris</i>)	М	III			III	LC	
185.	Поен дрозд (<i>Turdus philomelos</i>)	Г (С), М	III			III	LC	
186.	Имелов дрозд (<i>Turdus viscivorus</i>)	Г (С), М	III			III	LC	
187.	Свилено шаварче (<i>Cettia cetti</i>)	Г (С), М	III		EN	III	LC	
188.	Полски цвъркач (<i>Locustella naevia</i>)	М	III			II	LC	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Вид	Статус	ЗБР	Дир. 2009/147	ЧК	Берн. конв.	IUCN	CITES
189.	Речен цвъркач (<i>Locustella fluviatilis</i>)	Г (В), М	III		VU	II	LC	
190.	Тръстиков цвъркач (<i>Locustella luscinoides</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
191.	Мустакато шаварче (<i>Acrocephalus melanopogon</i>)	М	II, III	I		II	LC	
192.	Крайбрежно шаварче (<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
193.	Мочурно шаварче (<i>Acrocephalus palustris</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
194.	Блатно шаварче (<i>Acrocephalus scirpaceus</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
195.	Тръстиково шаварче (<i>Acrocephalus arundinaceus</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
196.	Малък маслинов присмехулник (<i>Hippolais pallida</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
197.	Голям маслинов присмехулник (<i>Hippolais olivetorum</i>)	М	II, III	I	VU	II	LC	
198.	Градински присмехулник (<i>Hippolais icterina</i>)	М	III		VU	II	LC	
199.	Малко черноглаво коприварче (<i>Sylvia melanocephala</i>)	М	III			II	LC	
200.	Ястребогушо коприварче (<i>Sylvia nisoria</i>)	Г (С), М	II, III	I		II	LC	
201.	Малко белогушо коприварче (<i>Sylvia curruca</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
202.	Голямо белогушо коприварче (<i>Sylvia communis</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
203.	Градинско коприварче (<i>Sylvia borin</i>)	М	III			II	LC	
204.	Голямо черноглаво коприварче (<i>Sylvia atricapilla</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
205.	Буков певец (<i>Phylloscopus sibilatrix</i>)	М	III			II	LC	
206.	Елов певец (<i>Phylloscopus collybita</i>)	П (С)	III			II	LC	
207.	Брезов певец (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	М	III			II	LC	
208.	Жълтоглаво кралче (<i>Regulus regulus</i>)	М	III			II	LC	
209.	Сива мухоловка (<i>Muscicapa striata</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
210.	Червеногуша мухоловка (<i>Ficedula parva</i>)	М	II, III	I	VU	II	LC	
211.	Полубеловрата мухоловка (<i>Ficedula semitorquata</i>)	Г (С), М	II, III	I	VU	II	NT	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Вид	Статус	ЗБР	Дир. 2009/147	ЧК	Берн. конв.	IUCN	CITES
212.	Беловрата мухоловка (<i>Ficedula albicollis</i>)	Г (С), М	II, III	I	CR	II	LC	
213.	Жалобна мухоловка (<i>Ficedula hypoleuca</i>)	М	III			II	LC	
214.	Мустакато тръстикарче (<i>Panurus biarmicus</i>)	Г (В)	III		EN	II	LC	
215.	Дългоопашат синигер (<i>Aegithalos caudatus</i>)	Г (С)	III			III	LC	
216.	Лъскавоглав синигер (<i>Parus=Poecile palustris</i>)	П (С)	III			II	LC	
217.	Жалобен синигер (<i>Parus=Poecile lugubris</i>)	П (С)	III			II	LC	
218.	Маатовоглав синигер (<i>Parus montanus</i>)	М	III			II	LC	
219.	Черен синигер (<i>Parus ater</i>)	М	III			II	LC	
220.	Син синигер (<i>Cyanistes caeruleus</i>)	П (С)	III			II	LC	
221.	Голям синигер (<i>Parus major</i>)	П (С)	III			II	LC	
222.	Горска зидарка (<i>Sitta europaea</i>)	П (С)	III			II	LC	
223.	Горска дърволазка (<i>Certhia familiaris</i>)	М	III			II	LC	
224.	Градинска дърволазка (<i>Certhia brachydactyla</i>)	П (С)	III			II	LC	
225.	Торбогнездещ синигер (<i>Remiz pendulinus</i>)	Г (С)	III		VU	III	LC	
226.	Авлига (<i>Oriolus oriolus</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
227.	Червеногърба сврачка (<i>Lanius collurio</i>)	Г (С)	II, III	I		II	LC	
228.	Черночела сврачка (<i>Lanius minor</i>)	М	II, III	I		II	LC	
229.	Сива сврачка (<i>Lanius excubitor</i>)	М	III		CR	II	LC	
230.	Червеноглава сврачка (<i>Lanius senator</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
231.	Гарван (<i>Corvus corax</i>)	П (С)	III				LC	
232.	Испанско врабче (<i>Passer hispaniolensis</i>)	П (С)	III			III	LC	
233.	Полско врабче (<i>Passer montanus</i>)	П (С)	III			III	LC	
234.	Обикновена чинка (<i>Fringilla coelebs</i>)	П (С)	III			III	LC	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Вид	Статус	ЗБР	Дир. 2009/147	ЧК	Берн. конв.	IUCN	CITES
235.	Планинска чинка (<i>Fringilla montifringilla</i>)	М	III			III	LC	
236.	Европейско канарче (<i>Serinus serinus</i>)	М	III			II	LC	
237.	Зеленика (<i>Carduelis chloris</i>)	П (С)	III			II	LC	
238.	Щиглец (<i>Carduelis carduelis</i>)	П (С)	III			II	LC	
239.	Елшова скатия (<i>Carduelis spinus</i>)	М	III		VU	II	LC	
240.	Обикновено конопарче (<i>Carduelis cannabina</i>)	Г (В)	III			II	LC	
241.	Кръсточовка (<i>Loxia curvirostra</i>)	М	III			II	LC	
242.	Червена чинка (<i>Carpodacus erythrinus</i>)	М	III			III	LC	
243.	Черешарка (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	П (С)	III			II	LC	
244.	Жълта овесарка (<i>Emberiza citrinella</i>)	Г (С), М	III			II	LC	
245.	Зеленогуша овесарка (<i>Emberiza cirrus</i>)	П (С)	III			II	LC	
246.	Сивоглава овесарка (<i>Emberiza cia</i>)	М	III			II	LC	
247.	Градинска овесарка (<i>Emberiza hortulana</i>)	Г (С)	II, III	I		III	LC	
248.	Тръстикова овесарка (<i>Emberiza schoeniclus</i>)	М	III			II	LC	
249.	Черноглава овесарка (<i>Emberiza melanocephala</i>)	Г (С)	III			II	LC	
250.	Сива овесарка (<i>Emberiza calandra</i>)	П (С)	III			III	LC	

Легенда: Г - гнездящ/размножаващ се (В- вероятно гнездене, С - сигурно гнездене), П - постоянен, М - мигриращ, З - зимуващ, Сл – случаен.; (VU) - уязвим; (NT) - почти застрашен; RE-регионален ендемит; BG- български ендемит (LC) - слабо засегнат; EN - застрашен

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 117. Бозайници, включени в Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ. 92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	IUCN (2014.2)	CITES
1.	1355	Видра (<i>Lutra lutra</i>)	II, III	II, IV	VU	II	NT	I
2.	1361	Рис (<i>Lynx (Felis) lynx</i>)	*II, III	II, IV	CR	III	LC	II
3.	2617	Мишевиден сънливец (<i>Myomimus roachi</i>)	II, III	II	VU	III	VU	
4.	2635	Пъстър пор (<i>Vormela peregusna</i>)	II, III	II, IV	VU	III	VU	
5.		Източноевропейски (белогръд) таралеж (<i>Erinaceus concolor</i>)	III		LC		LC	

Легенда: (VU) - уязвим; (NT) - почти застрашен; RE-регионален ендемит; BG- български ендемит (LC) - слабо засегнат; EN - застрашен

Таблица 118. Прилети, включени в Приложение № 3 на Закона за биологичното разнообразие

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ.92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	Бон. конв.	IUCN (2014.2)	EUROBATS
1.	1302	Подковонос на Мехели (<i>Rhinolophus mehelyi</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	VU	+
2.	1303	Малък подковонос (<i>Rhinolophus hipposideros</i>)	II, III	II, IV	LC	II, III	II	LC	+
3.	1304	Голям подковонос (<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>)	II, III	II, IV	NT	II, III	II	LC	+
4.	1305	Южен подковонос (<i>Rhinolophus euryale</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	NT	+
5.	1307	Остроух нощник (<i>Myotis blythii</i>)	II, III	II, IV	NT	II, III	II	LC	+
6.	1310	Дългокрил прилеп (<i>Miniopterus schreibersii</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	NT	+
7.	1316	Дългопръст нощник (<i>Myotis capaccinii</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	VU	+
8.	1321	Трицветен нощник (<i>Myotis emarginatus</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	LC	+
9.	1323	Дългоух нощник (<i>Myotis bechsteinii</i>)	II, III	II, IV	VU	II, III	II	NT	+
10.	1324	Голям нощник (<i>Myotis myotis</i>)	II, III	II, IV	NT	II, III	II	LC	+

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Код	Вид	ЗБР прил.	Директ.92/43 прил.	Червена книга	Берн. конв.	Бон. конв.	IUCN (2014.2)	EUROBATS
11.	1312	Ръждив вечерник (<i>Nyctalus noctula</i>)	III	IV	LC	II, III	II	LC	+
12.	1317	Натузиово прилепче (<i>Pipistrellus nathusii</i>)	III	IV	LC	II, III	II	LC	+
13.	2016	Средиземноморско прилепче (<i>Pipistrellus kuhlii</i>)	III	IV	-	II, III	II	LC	+
14.		Полунощният прилеп (<i>Eptesicus serotinus</i>)	III	IV	LC	II, III	II	LC	+
15.		Алкатоев ношник (<i>Myotis alcaethoe</i>)	III	IV	-	II, III	II	DD	+
16.		Сив дългоух прилеп (<i>Plecotus austriacus</i>)	III	IV	LC	II	II	LC	+
17.		Кафяво прилепче (<i>Pipistrellus pipistrellus</i>)	III	IV	LC	III	II	LC	+
18.		Малко кафяво прилепче (<i>Pipistrellus pygmaeus</i>)	III	IV	-	II	II	LC	+
19.		Малък вечерник (<i>Nyctalus leisleri</i>)	III	IV	VU	II	II	LC	+

Легенда: (VU) - уязвим; (NT) - почти застрашен; (LC) - слабо засегнат; (DD) - недостатъчно данни;

ЗБР - Закон за биологичното разнообразие;

Директ. 92/43 - Директива на Съвета 92/43/ЕИО от 21.05.1992 за запазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна;

Червена книга - Червена книга на Република България - Том II – Животни (2011);

Берн. конв. - Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернска конвенция);

Бон. конв. - Конвенция за опазване на мигриращите видове диви животни (Бонска конвенция);

IUCN - The IUCN Red List of Threatened Species™ (2014.2);

EUROBATS - Споразумение за опазване на популациите на европейските прилепи.

2.8. ЛАНДШАФТ

2.8.3. Обща ландшафтна характеристика

Предмет на настоящата екологична оценка е проектът за Изменение на Общия устройствен план на община Приморско. Планът предвижда включването на нови устройствени зони в землищата на териториалните единици гр. Приморско, гр. Китен, с. Писменово, с. Ново Паничарево, с. Веселие и с. Ясна поляна.

Според класификационната система на ландшафтите в България /проф. П. Петров/, територията на община Приморско попада в **Междупланинско-зоналната област на южнобългарските низини и ниски планини, в Странджанската подобласт и в Приморския ландшафтен район.**

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Територията, в която ще се осъществи планираното включване на нови устройствени зони в шест землища на община Приморско, се отличава от съседните територии по природни условия, ресурсен потенциал и специфична ландшафтна структура.

В Междупланинско-зоналната област на южнобългарските низини и ниски планини се наблюдава значителна сложност в регионалната ландшафтна структура. Това проличава особено при подобластната ѝ диференциация, която се състои от шест подобласти. Една от тях е Странджанската подобласт.

Характерно за Странджанската подобласт са двете доминиращи по площ ландшафтни групи:

- група ландшафти на нископланинските субколхидски гори върху андезити;
- група ландшафти на нископланинските субколхидски гори върху мезозойски седиментни скали.

Ландшафтната единица „Странджанска подобласт“ се характеризира със следните количествени показатели: абсолютна височина от 0 до 710 м, гъстота на разчленението от 0.5 до 3.0 м/км², дълбочина на разчленението от 25 до 250 м/км² и съвременни вертикални движения от -3 до -1 мм/год. От тук се вижда, че територията на тази подобласт е сравнително ниска - със средна височина 355 м. Усреднените стойности за останалите показатели са - средна гъстота на разчленението 1.8 м/кв.км и средна стойност на съвременни вертикални движения – (-2) мм за една година.

Териториите на предложените в проекта за Изменение на Общия устройствен план на община Приморско нови устройствени зони попадат в един от трите района на Странджанската подобласт - Приморския ландшафтен район.

Съвременният облик на ландшафта в този район е формиран под влияние на продължително антропогенно въздействие.

Максимално засегнати от човешката дейност природни геокомпоненти в този район са растителността, животинският свят, почвите и водите. Във вертикалната структура на ландшафта на Приморски ландшафтен район по-динамични изменения са настъпили в крайбрежните му части, вследствие на интензивното застрояване. В хоризонталната структура на ландшафта видими промени са настъпили в крайселищните територии в резултат от развитие на земеделието. Не по-слаба е динамиката на изменения на ландшафта във вътрешната част на района, в която преобладават горски територии (около 70% от територията на общината). Промените в растителността са свързани с изсичането на горите, добив на дървесина над планираните количества и производството на дървени въглища. Допълнителни промени настъпват с лошото поддържане на коритата на реките и неконтролирания добив на инертни материали от коритата им. Промените в тези два компонента оказват влияние и върху останалите два - животинския свят и почвената покривка.

Основният елемент на хоризонталната структура на разглежданата ландшафтна територия е Черно море. То е предпоставка за образуването и връзката между останалите

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

елементи на ландшафта: плажна ивица, крайбрежни територии, земеделски земи, гори, реки, блата, селищни единици и курортни образувания.

Друг характерен елемент на вертикалната и хоризонталната ландшафтна структура е техническата инфраструктура. Тя е слабо развита в този район и обхваща системата от сгради, съоръжения и линейни мрежи на определени дейности, като транспорт, електроснабдяване, водоснабдяване и канализация, третиране на отпадъци, както и на горскостопанска и геозащитна дейност.

В зависимост от преобладаващото участие на природни или антропогенни компоненти ландшафтите се разделят на:

- природни ландшафти - те са формирани под влияние на природните фактори и не попадат под въздействието на човешката дейност. Устойчивостта на тяхната структура се определя от процесите на саморазвитие и саморегулиране. Това са ландшафти, попадащи под закрила на законодателството - природни обекти, някои от горските и крайбрежни ландшафти;

Най-съществено значение за облика на района имат горските и крайбрежните ландшафти. Специфичните климатични условия на Странджа, липсата на големи възвишения, излазът на море, малкият процент урбанизирани територии, разпределението на растителните горски видове по групи растителни съобщества, разновидностите на горския ландшафт, правят определяща ролята на експозицията на терените, предвидени за застрояване в оценяваните с доклада изменения на Общия устройствен план на община Приморско.

- антропогенни ландшафти - те са резултат от човешката дейност, която променя в различна степен някои природни компоненти, формирайки техния специфичен характер и структура. Те обхващат различно променени от стопанската, строителната и културната дейност на човека природни условия и имат нарушени взаимоотношения и взаимовлияния със съществуващия растителен и животински свят;

Към това подразделение на ландшафтите спадат:

- селищните ландшафти - това са урбанизираните територии с основно жилищни функции; най-голямата селищна единица - град Приморско, и следващата я по големина - град Китен, се намират в крайбрежната част на разглеждания ландшафтен район. И двете селища са от V-ти функционален тип с преобладаващо нискоетажно, курортно застрояване; терените за производствени дейности са съответно 0,01 % и 0,02 % спрямо териториите им; в т.нар. ”вътрешна” част - частта западно от крайбрежна ивица, попадат малки по площ и население териториални единици от VI-ти функционален тип – с. Веселие /869 жители/, с. Ново Паничарево /907 жители/, с. Ясна поляна /695 жители/ и едно селище от VIII-ми функционален тип - с. Писменово /246 жители/. В тях преобладава нискоетажното застрояване; производствените дейности в селищата са слабо изразени или липсват; те са свързани с лично селскостопанско производство и дребен поминък;

- курортни ландшафти – това са територии за рекреационно–курортни зони. Включват рекреационни устройствени зони за курорти и допълващите ги дейности,

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

рекреационни устройствени зони за ваканционни селища и рекреационни устройствени зони за вилен отдих; преобладава ситуирането им в крайбрежната част, в крайселищните зони и край водни площи.

- земеделските ландшафти - освен селищните и курортните ландшафти, към антропогенните спадат и земеделските ландшафти; концентрирани са в близките до селищата територии; при тях се наблюдава слаба тенденция към провеждане на процедури за промяна на статута на земята с цел строителство.

Елементите на техническата инфраструктура в ландшафтния район са добре развити само в крайбрежната част. В повечето случаи те имат линейни структури – пътно трасе, електропровод, водопровод и др., които преминават през територията, наземно и/или надземно, налагайки линейни очертания в ландшафта. През територията на община Приморско в посока север-юг, преминава само един второкласен път (II-99), част от Републиканската пътна мрежа с трасето Бургас - Созопол - Приморско - Царево - Малко Търново.

Елементите на техническата инфраструктура в ландшафта на т.нар. „вътрешна“ част - частта западно от крайбрежна ивица са слабо развити. Транспортният достъп до населените места се осъществява чрез път III-ти клас /път III-992/ Ясна поляна-Приморско/, чрез третокласен път III-9009 Ново Паничарево-Ясна поляна и чрез общински пътища Приморско - Китен и ММЦ - с. Писменово.

Ландшафтният район, в който попада община Приморско, е със слаба антропогенна намеса по отношение както на застрояване, така и на земеделско усвояване на териториите. Това е свързано със социално-икономическите проблеми на Общината и на ключовите процеси, протичащи в нея. Най-острият проблем остава процесът на обезлюдяване на малките територии, произтичащ от липсата на поминък за населението. Оценяваният план за Изменение на Общия устройствен план на община Приморско е стъпка по отношение на бъдещото социално-икономическо развитие на района с приоритет на туристическия отрасъл.

Според степента на намесата на човека и степента на съхранение на природните дадености, ландшафтът на разглежданата територия като цяло може да се определи като природно-антропогенен.

Според плана за ИОУП на община Приморско се предвижда увеличение на териториите за рекреационни дейности с 475 ha и териториите за спорт и атракции с 320 ха, което означава увеличение на дела на курортните ландшафти, част от антропогенните. В баланса на община Приморско горските територии намалят с 423 ha, а част от земеделските територии – с 442 ha. Това определя намалянето на природните и на земеделските ландшафти.

Проектните решения относно обхвата на отделните територии и устройствените зони, разпределени по териториалните единици на общината, са както следва:

1. Землище на гр. Приморско

- Жилищни устройствени зони. Няма увеличение на площта на проектните жилищни

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

територии спрямо съществуващите.

- с малка височина - 3бр. устройствени зони (УЗ). Жм₁ – жилищна зона с преобладаващо застрояване с малка височина, плътност и интензивност; Приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г. Разположена е западно от гр. Приморско, концентрирана около м. „Узунджата“. В конкретната територията вече има построени жилищни сгради с малка височина, преобладаващо в северната част. Проектната строителна граница на гр. Приморско обхваща тази зона. Жс₂ и Жс₃ са в съществуващата регулация на гр. Приморско.

- със средна височина – 8 бр. УЗ (Жс₁ ÷ Жс₈) – намират се в съществуващата строителна граница на гр. Приморско.

- Смесени централни територии – 2 бр. УЗ (Ц₁ и Ц₂). Разположени са на юг от гр. Приморско и са предвидени като устройствени зони за многофункционално ползване от тип смесена централна зона.

- Зони за озеленяване - 4 бр. УЗ. От 37 ха са увеличени на 54 ха (от 0.52 на 0.75% от общата площ на землището). Оз₁ и Оз₂ са разположени западно от сегашната строителна граница на гр. Приморско. Оз₃ обхваща н. Кюприя. Оз₄ е разположена в южната част на гр. Приморско.

- Смесени многофункционални устройствени зони - 4 бр. УЗ (Смф₁ ÷ Смф₄);

Разположени са югозападно от гр. Приморско и южно от проектната зона Жм₁ върху равнинен терен (около територията на м. „Шопака“). Най-западната зона от тях е Смф₁. В някои от тях вече има съществуващи строителен хипермаркет, складове и бази.

- Територии за рекреационни дейности - 10 бр. УЗ. От 39 ха са увеличени на 280 ха (от 0.55 на 3. 92% от общата площ на землището). Изменението от 39 на 280 ха води до най-голямо процентно увеличение в проектната площ на този вид зони. Включват курортни зони, селищни образувания и вилна зона. След извършената справка с регистъра на МРРБ и представените от тях данни, относно местоположението на местообитанията тип - дюни, устройствени зони Ос₁ и Ок₁ ще се редуцират, като от тях бъдат изключени всички дюнни местообитания. В границите им ще останат само вече съществуващите сгради и инфраструктурни обекти (пътища, трафопост и др.)

- Рекреационни устройствени зони, предназначени за курорт и допълващи го дейности - 3 бр. (Ок₁ ÷, Ок₃); Ок₁ е разположена южно от Ос₁ и попада на територията на къмпинг „Аркутино“, м. „Аркутино“, землище град Приморско. Територията е урбанизирана и е с начин на трайно ползване „За друг обществен обект, комплекс“. Към настоящия момент в УЗ Ок₁ има изградени сгради и техническа инфраструктура (Бивш мотел „Аркутино“). Тя е разположена до път II-99 за Царево с изключително силен трафик, особено през летните месеци. Ок₂ е разположена в северната част на гр. Приморско, като попада в съществуващите строителни граници на града. Ок₃ се намира на юг от гр. Приморско.

- Рекреационни устройствени зони, предназначени за ваканционни селища – 7 бр. (Ос₁, Ос₃ ÷ Ос₈). Устройство зона Ос₃ в землището на гр. Приморско се намира на територията

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

на селищно образувание в м. „Ченгер“, в близост до буферната зона Бегликташ. Има одобрен и действащ ПУП, съгласуван с РИОСВ - Бургас с положително Становище по екологична оценка БС-50-ЕО/2008. Ос₄, Ос₅ и Ос₆ са приети с проекта за ОУП през 2006 г. Единствено УЗ Ос₄ е обединена със съществуващата в близост до нея по-малка по площ устройствена зона.

- Рекреационни устройствени зони, предназначени за вилен отдих – 1 бр. (Ов₁);
- Територии за спорт и атракции – 3 бр. УЗ От тях Тса₁ е приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г., без промяна на устройствения режим, а Тса₂ и Тса₃ са новопредвидени с проекта за ИОУП. Тук има голямо площно увеличение – от 2 на 206 ha (от 0.03 на 2.88% от общата площ на землището).

- Терени със самостоятелен устройствен режим – за озеленяване, за техническа инфраструктура, за гробища.

- Обособяват се и следните територии:

- Земеделски територии с устройствен режим с допустима промяна на предназначението;

- Горски територии с допустима промяна на предназначението (южно от посочените Ов₁ и Ос₃ в м. „Ченгер“, между главен път Бургас - Приморско и залива Стомополу);

- Горски територии със забрана за промяна на предназначението.

Площта на горските територии според Изменението на ОУП на Община Приморско се редуцира от съществуващите 5168 ha на 4800 ha (от 72.45 на 67.29% от общата площ на землището на гр. Приморско).

- Други значителни по площ територии – плажове и брегоукрепителни съоръжения, дюни, гори, горски територии и земи, защитни гори, рекреационни гори и лесопаркове, резервати и буферни зони на резервати, водни площи.

Относно антропогенния ландшафт в землището на гр. Приморско проектът за ИОУП променя съотношението на ландшафтните единици в полза на територии за рекреационни дейности и такива за спорт и атракции. Друг елемент от антропогенния ландшафт – земеделските територии, са редуцирани със 153 ha. Част от природния ландшафт – горски територии, са с намалена площ от 5168 на 4800 ha. Предвид факта, че гр. Приморско е административен център на разглежданата територия, е обяснима необходимостта от обособяване на Централна устройствена зона (Смесени централни територии).

2. Землище на гр. Китен

- Жилищни устройствени зони. Предвидено е увеличение на жилищните територии от 28 на 39 ha (от 1.66 на 2.27% спрямо общата площ на землището на гр. Китен).

- с малка височина - 4 бр. УЗ (Жм₁ ÷ Жм₄) - жилищна зона с преобладаващо застрояване с малка височина, плътност и интензивност). Жм₁ ÷ Жм₃ се намират в съществуващите строителни граници на гр. Китен. Жм₄ е разположена на югозапад от града в м. „Коручешме“.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- Зони за озеленяване - 2 бр. УЗ. От 21 ha са увеличени на 22 ha (от 1.22 на 1.30% от общата площ на землището).

- Територии за рекреационни дейности - 13 бр. От 168 ха са увеличени на 217 ha (от 9.81 на 12.71% от общата площ на землището). Това е най-значително увеличение на устройствени зони в землището. Най-голям обхват имат Ок₁, Ос₂ и Ов₁, които са разположени върху равнинни терени.

- Рекреационни устройствени зони, предназначени за курорт и допълващи го дейности - 9 бр. УЗ (Ок₁ ÷ Ок₉). С изключение на Ок₁, всички останали са разположени в съществуващите строителни граници на гр. Китен;

- Рекреационни устройствени зони, предназначени за ваканционни селища - 3 бр. УЗ (Ос₁ ÷ Ос₃). Ос₁ и Ос₂ са предвидени да се развият северозападно от гр. Китен, а Ос₃ – югозападно;

- Рекреационни устройствени зони, предназначени за вилен отдиш - 1 бр. (Ов₁). Разположена югозападно от гр. Китен в м. „Габерчетата“ и м. „Коручешме“ върху равнинен терен. Зоната е приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г.

- Терени със самостоятелен устройствен режим - за озеленяване, за техническа инфраструктура, за гробища.

- Обособяват се и следните територии:

- Земеделски територии с устройствен режим с допустима промяна на предназначението, разположени в м. „Габерчетата“ и „Коручешме“ с площ 43.07 ha, извън защитена зона.

- Горски територии според Изменението на ОУП на Община Приморско се редуцират площно от съществуващите 1041 ha на 987 ha (от 60.92 на 57.75% от общата площ на землището на гр. Китен).

- Други значителни по площ територии - плажове и брегоукрепителни съоръжения, дюни, гори, горски територии и земи, защитни гори, рекреационни гори и лесопаркове, резервати и буферни зони на резервати, водни площи.

Относно антропогенния ландшафт в землището на гр. Китен проектът за ИОУП променя съотношението на ландшафтните единици в полза на територии за рекреационни дейности и такива за спорт и атракции. Част от природния ландшафт-горски територии, са с намалена площ от 1041 на 987 ha.

3. Землище на с. Писменово

- Жилищни устройствени зони. Няма значително изменение на площта на проектните жилищни територии спрямо досега предвидените.

- с малка височина - 1 бр. УЗ Ж_{м1} - жилищна зона с преобладаващо застрояване с малка височина, плътност и интензивност. Зоната е приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- Територии за рекреационни дейности – 3 бр. УЗ:

- Рекреационни устройствени зони, предназначени за вилен отдых - 3 бр. УЗ (Ов₁ ÷ Ов₃). Трите зони са извън границите на защитени зони. Най-значима по площ е устройствена зона Ов₂, разположена на изток и североизток от с. Писменово.

- Обособяват се и следните територии:

- Земеделски територии с устройствен режим с допустима промяна на предназначението, разположени североизточно от с. Писменово в м. „Хасанкьойска лъка“, извън границите на защитена зона.;

- Земеделски територии -проектното решение предвижда редуциране на земеделски територии. Това са обработваеми ниви и трайни насаждения, както и необработваеми земи, като при последните отнетата площ е най-голяма;

- Горски територии.

- Терени със самостоятелен устройствен режим – за озеленяване, за техническа инфраструктура, за гробища.

- Други значителни по площ територии – гори, горски територии и земи, защитни гори, водни площи.

Относно антропогенния ландшафт в землището на с. Писменово проектът за ИОУП няма чувствителни промени в съотношението на ландшафтните единици. Природният ландшафт – горски територии, е съхранен, като запазва съществуващата си площ.

4. Землище на с. Ново Паничарево

- Жилищни устройствени зони. Няма предвидени изменения на проектните жилищни територии спрямо съществуващите:

- с малка височина - 1 бр. УЗ Ж_{м1} - жилищна зона с преобладаващо застрояване с малка височина, плътност и интензивност. Устройствовата зона обхваща регулационните граници на населеното място, в които са разположени съществуващите жилищни сгради. Зоната е приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г.

- Територии за рекреационни дейности - 2 бр. УЗ:

- Рекреационни устройствени зони, предназначени за вилен отдых - 2 бр. УЗ (Ов₁ и Ов₂). По-голяма по площ е Ов₁ западно от с. Ново Паничарево в м. „Биволът”, при която не са предвидени промени в строителните граници на селищното образуване. Намира се извън защитена зона и е приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г.;

- Северно от селото е предвидена Ов₂.

- Смесени многофункционални устройствени зони - 1 бр. УЗ (Смф₁), разположена източно от с. Ново Паничарево. Към момента на тази територия има съществуващи селскостопански сгради.

- **Обособяват се и следните територии:**

- Земеделски територии с устройствен режим с допустима промяна на

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

предназначението, разположени северозападно от с. Ново Паничарево.

- Земеделски територии -проектното решение предвижда редуциране на земеделски територии. Това са обработваеми ниви и необработваеми земи;
- Горски територии.

- Терени със самостоятелен устройствен режим-за озеленяване, за техническа инфраструктура, за гробища.

- Други значителни по площ територии - гори, горски територии и земи, защитни гори, водни площи.

Относно антропогенния ландшафт в землището на с. Ново Паничарево проектът за ИОУП няма чувствителни промени в съотношението на ландшафтните единици. Природният ландшафт - горски територии, е съхранен, като запазва съществуващата си площ.

5. Землището на с. Ясна Поляна

- Жилищни устройствени зони. Няма предвидени изменения на проектните жилищни територии спрямо съществуващите:

- с малка височина - 1 бр. УЗ Ж_{м1} - жилищна зона с преобладаващо застрояване с малка височина, плътност и интензивност.

- Територии за рекреационни дейности – 3 бр. УЗ:

- Рекреационни устройствени зони, предназначени за ваканционни селища – 2 бр. УЗ (Ос₁ и Ос₂). Зоните са разположени съответно западно и югоизточно от с. Ясна поляна.

- Рекреационни устройствени зони, предназначени за вилен одих - 3 бр. УЗ (Ов₁ ÷ Ов₃). Трите зони са разположени на север, североизток и изток от с. Ясна поляна. Те представляват най-голямо изменение на проектните устройствени зони спрямо съществуващите зони.

- Обособяват се и следните територии:

- Земеделски територии с устройствен режим с допустима промяна на предназначението - няколко територии, разположени на югозапад, юг и югоизток от с. Ясна поляна.

- Земеделски територии-проектното решение предвижда редуциране на земеделски територии. Това са обработваеми ниви и необработваеми земи;

- Горски територии.

- Терени със самостоятелен устройствен режим - за озеленяване, за техническа инфраструктура, за гробища.

- Други значителни по площ територии - гори, горски територии и земи, защитни гори, водни площи.

Относно антропогенния ландшафт в землището на с. Ясна поляна проектът за ИОУП има промени в съотношението на ландшафтните единици и променя съотношението на ландшафтните единици в полза на територии за рекреационни дейности и отнема от площта на

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

част от земеделските територии. Природният ландшафт - горски територии, е съхранен, като запазва съществуващата си площ.

Неизпълнението на идеите за развитие заложи в проекта за ОУП е възможно да предпази тези територии от планирано урбанизиране и да съхрани природния им характер. Остава, обаче рискът от дисперсното им застрояване, несъответстващо на темповете на реализиране на обслужващата инфраструктура, а също възникване на стихийно урбанизиране на територии в природни и защитени ландшафти. Съществува и реална възможност от нарушаване крайбрежният ландшафт чрез увеличаване дела на урбанизираните зони и преуплътняване с частични градоустройствени решения в териториалния обхват на община Приморско.

2.9. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Изключително благоприятните природо-географски и климатични условия са способствали за развитието на човешка дейност по гръцката колонизация. Икономическото развитие на тракийските племена през този период се свързва главно с рударството в Странджа, тези земи от най-дълбока древност. Съществуват податки и сериозни основания да се счита, че територията е била обитавана още през късния енеолит (V хилядолетие пр. н. е.), за доказването на което предстоят археологически проучвания, основно подводни.

Най-интересната част от културно-историческото наследство на община Приморско е свързана с траките, техните представи и вярвания.

Крайбрежната ивица по протежение на Черно море от курортно селище „Дюни“ до град Приморско е сравнително интензивно наситена с културни ценности от тракийската ранножелязна епоха, античността и средновековието. Трите тракийски крепости, които се намират тук - „Малкото кале“, „Вълчановото кале“ и „Маслен нос“ са част от една по-голяма верижна система, която на север започва от връх „Ала тепе“ при село Маринка и през крепостите на полуостров Атия и „Лободовото кале“ и „Бакърлъка“ създава здрав защитен щит, охраняващ рудните богатства на „Меден рид“ още в края на II-то и началото на I-то хилядолетие пр. Хр. и през цялата античност, когато е съществувала древногръцката колония Аполония на мястото на днешния Созопол.

Според геолозите рудните месторождения в „Меден рид“ са резултат от вулканична дейност, оставила видими следи в целия район, опасващ тази отсечка от Черноморския бряг. Първо ще дадем данни за трите важни тракийски крепости: „Малкото кале“, изследвано чрез разкопки от 1972 г. до 1978 г., „Вълчаново кале“, и „Маслен нос“, които многократно са посещавани от специалисти археолози.

➤ Културно историческо определение и характеристика на община Приморско

• гр. Приморско

Приморско (PrimorskoThera; Zonarita, Приморско, обл. Бургас)

Thracia

Arrian, 36, 20; Tab, Peut.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Крепост. Намира се на полуострова, където е разположен курортния град. Крепостни стени, глинена лампа, мост на Дяволска река.

Тера. Пътна станция и крепост. Намира си на около 4 км северно от града на Маслен нос.

Крепост. Намира се на около 5 км северно от града в м Лъвската глава на десния бряг на река Ропотамо. Крепостни стени, халицадска, късноантична и средновековна керамика

Пристанищно селище (*Hersonessos* през античността, *Oriospotamo* през средновековието. Керамика от бронзовата епоха, останки от сгради, ръчна мелница, които се откриха в акваторията пред устието на р. Ропотамо до нос Св. Димитър. В по-горните културни пластове керамика от началото на VI в. пр. Хр. до късното средновековие.

Шкорпил, К. и Х. 1890/91, с. 127; Пандалеев, Ив. 1928/29, с. 328; Димитров, Б. 1973, 6-7 и 23-34; Мегалитите в Тракия, 1976, 129-133; Станчев, Д. 1990; Карайотов, Ив., Петков, Ав., Ангелова, Хр. 1988, с. 175; Карайотов, Ив. 1987, 357-360; Karayotov, Iv., 1990, 64-66; Karayotov, Iv., 1992, 277-279; Karayotov, Iv., 2001, 558-567; Карайотов, Ив., 2003_a 73-79.

Крепости

➤ **Крепост “Бурхама”**

За тази крепост са налични само данни, почерпени от стари публикации, че на връх Бурхама от лявата страна на река Ропотамо също има крепост, но през последните десетилетия тя не е посещавана от специалисти.

Перспективи

Налага се проверка дали данните в по-старата историография са верни и оценка за датировката и характера на евентуалната крепост.

➤ **Крепост „Вълчаново (Ченгерско) кале”, “Лъвската глава”, “Петров баир”, Ранули.**

Проучвания

На тази крепост са извършвани само археологически наблюдения и е събиран материал от повърхността. В Бургаския музей се пазят две миниатюрни глинени съдчета от ранножелязната епоха, открити от пещерняци между скалите на скалното образувание „Лъвската глава”. Те са открити едно в друго и със сигурност могат да се свържат с култа към Великата майка на боговете (*Magna mater deorum*) (Делирадев 1950, 178, Мегалитите 1, 130-131, Странджа 1990, 148; Димитров, 1973, 23-34).

Под името „Вълчаново кале” крепостта е обявена за културна ценност от местно значение и е ситуирана на 5 км. северно от град Приморско.

Описание и датировка

Крепостните съоръжения следват особеностите на терена и на недостъпните места липсва каменна стена. Най-добре са запазени отделни сектори на стената от източната и северната страна. Заедно с естествените скални валуни (високи 5-7 метра), включени в укрепителната система, те очертават неправилен четириъгълник с площ около 30 дка. Каменната стена на места е градена без спойка, но съществува вероятност да се открие и употреба на бял хоросан. Подобен характер имат някои строежи от вътрешността на крепостта. От източната страна се забелязват следи от вход и по седловината има следи от път към него. Материалите датират от ранната желязна епоха, античността и средновековието.

Някои автори локализируют тук средновековната крепост Ранули, която е спомената в прочутия Хамбарлийски надпис, отразяващ мълниеносните победи на хан Крум през 812 г. Възможно е между името на залива „Ватерухи“ и топонима „Ранули“ да съществува някаква историческа връзка, защото първата дума по гръцки означава „жаба“, а втората е съответно умалително на латински език със същата семантика.

Перспективи

Изключително важен обект, който е рядко съчетание на културна ценност с природна забележителност. Често е предмет на иманярски попълзновения, които го засягат всестранно.

➤ **Крепост „Маслен нос“, „Зейтинборунското кале“, Еля, Тера, Сира.**

Проучвания

Тук са извършвани огледи и са правени кратки описания. В акваторията на „Маслен нос“ през 1960 г. проф. Иван Гълъбов осъществява първото българско подводно проучване. Открити са няколко антични амфори. (Делирадев, 1952,178; Мегалитите 1; Велков, 1963, 32; Димитров, 1972,46; Лазаров 1975, с. 21).

Описание

В литературата е отбелязано, че крепостната стена е от ломен камък без спойка и прегражда носа само от страна на сушата. Това се потвърди и от лични наблюдения. Засега оттук липсват датиращи материали, но оловните щокове и средновековната керамика, открити в пристанището, говорят, че крепостта е била обитавана през античността и средновековието (виж пристанище „Маслен нос“).

Наскоро северно от крепостта в крайбрежните скали бяха открити десетина позлатени копчета с две кръстосани адмиралтейски котви и надпис „Руско параходно общество“. Това изглежда са остатъци от дрехите на руските моряци от кораба „Царевич“, който се разбил в скалите при „Маслен нос“ през 1902 г. (Бубалов, 1995,50). Средновековни и по-късни извори наричат носа на гръцки „Еля“ и на турски „Зехтин борун“ и „Шейтан бурун“ - „Дяволски нос“. Френският географ Жан Белен през 1738 г. отбелязва, че гърците го наричат „Сира“, което е раг

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

---

excelence производно от античното „тера“, което означава „дивеч“, „животни“, „животинско чудовище“, а понякога се употребява и със значение „лъв“, което напомня и достигналия до нас топоним „Лъвска глава“ (виж Крепост „Вълчаново кале“(Карайотов, 1994, 32-35).

Некропол

Тракийският могилен некропол, който може да се свърже с крепостта „Маслен нос“, е разположен по склона на Кале баир и се състои от около 30 могилки с каменни крепиди. Те са паметник от национално значение, без още да са обявени.

Перспективи

Необходимо е изработването на първична документация и издаване на специфична заповед на заинтересуваните Министерства на културата, околната среда и регионалното развитие, в която да бъдат фиксирани границите на крепостния комплекс с прилежащия му некропол и близкия жертвен камък „Апостол таш“.

- **Долмени и други мегалитни паметници в крайбрежната ивица между курортно селище „Дюни“ и град Приморско**

Долмени

Разположение и проучвания

В археологическата литература са описани 4 долмена, на територията на община Приморско. Първият е разположен над левия бряг на Ченгерска река (десен приток на Ропотамо), вторият и третият са на западния склон на връх Китка и четвъртият, наречен “змейова дупка”, е над извора „Георгъов врисъ“ върху седловината между върховете Китка и Петров баир. Последният може да се посети лесно, защото се намира близо до парковото шосе от Перла за устието на Ропотамо. Нито един от долмените не е проучен чрез археологически разкопки. В миналото иманяри са нанесли чувствително поражения върху тях (Мегалитите, 1 131, обр.198; Мегалитите, 2, 348, № 5; Странджа 1990,149, фиг.14). Само долменът край парковото шосе от Перла до устието на река Ропотамо е обявен за културна ценност от национално значение в Държавен вестник бр. 35 от 1965 г. Наречен е долмен “Змейова къща” и е ситуиран на 4 км. северно от град Приморско.

Описание

1. За първия долмен е останало описание, според което от главната му камера били запазени две плочи, наклонени назад от тежестта на покрива. От предната камера били само наклонените навътре плочи и част от фасадната.

2. Долменът, намиращ се на западния склон на връх Китка, има запазени странични плочи и две напречни. Предната плоча от покрива е паднала пред долмена.

3. Още един долмен е бил забелязан на западния склон на Китка. Той заемал мястото на един разрушен каменен блок.

4. Четвъртият долмен има само частично запазен покрив.

Долмените са тракийски мегалитни паметници, използвани за погребване на племенни вождове през периода от XII до VI в. пр. Хр. При проучването им се откриват следи от многократно използване. Сред материалите има керамични урни и съдове от ранножелязната епоха, амфори от VI -V в. пр. Хр., а в един долмен при с. Звездец са открити елинистически монети на Месамбрия от III в пр. Хр.

➤ **Жертвени камъни**

Разположение и състояние на проучванията

В района на Ропотамо са описани два жертвени камъка. Първият - „Апостол таш” се намира североизточно от връх Китка, близо до Маслен нос. Вторият се казва “Беглик таш” и се намира източно край планинския гребен, южно от залива „Света Параскева”. Жертвените камъни са едновременно културни ценности и природни забележителности и трябва да имат по-особен статут. Сега те не са обявени за паметници (Мегалитите, 2, 348, № 5; Странджа 1990,149).

Описание

Жертвеният камък „Апостол таш” е със сърцевидна форма, обърната обратно. Пред този блок в скалата има полусферични вдлъбнатини. „Беглик таш” е естествено положен върху други скали и под него може да се мине свободно. Върху южната му заоблена и недостъпна повърхност има три котлообразни вдлъбнатини със широки бразди при горния им край. Н. с. Цоня Дражева проведе археологически изследвания около „Беглик таш” и откри фрагментирана керамика от дълъг хронологически период, започващ през ранната желязна епоха и достигаш до късно средновековната.

Тракийско светилище „Беглик таш” - Разположено на платото на маслен нос, то е образувано от огромни гладки камъни и е най-старото намерено досега тракийско мегалитно светилище по нашето Черноморие и Югоизточна Тракия. Използвано е от края на бронзовата епоха (XIII в. пр. Хр.) до заселването на първите християни по тези земи. Големите скали, някои от които с височина до 9 м., са частично обработени от човешка ръка. Мястото е било обожествявано от древните траки, които са носели дарове за боговете, извършвали са ритуали и са го превърнали в светилище.

Фиг. 20 Изглед от светилището

Перспективи

В близко бъдеще трябва да се направи експедиция, която да изготви първична документация, въз основа на която тези жертвени камъни да бъдат обявени за паметници с комплексно значение - природни и културни. Тъй като в законодателството не съществува подобна категория, би могло да се направи предложение тя да бъде въведена.

➤ ПРИСТАНИЩА (антични, средновековни и късно-средновековни)

Пристанището Херсонесос, Тера, Ориоспотамо, Падама, Свети Димитър пред устието на река Ропотамо

Разположение и история на проучванията

Останките и следите от голямото многовековно пристанище, което се е намирало точно пред устието на река Ропотамо, сега се откриват по цялото протежение на мислената права от края на моста пред устието до края на скалите в морето, които са всъщност най-вдадената част на нос Свети Димитър.

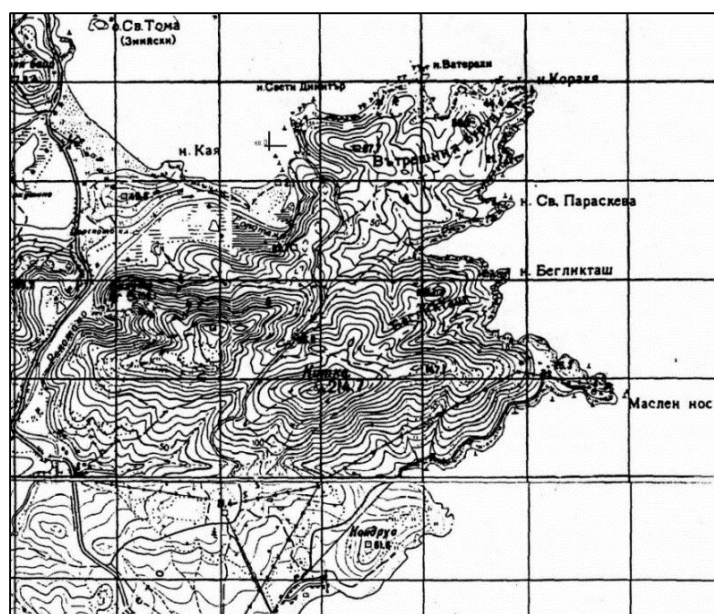
Цялото пространство около тази мислена ос е изпълнено с находки. Докато скалите на носа могат да се възприемат за тяхна източна граница, то западната остава неясна и уточняването ѝ е предмет на бъдещи проучвания.

Находките продължават и на сушата в близост до бившето гранично поделение и паметника на загиналия войник. Тук може да се очаква крепостна стена. В края на миналия век археологът Карел Шкорпил е забелязал една правоъгълна яма, дълга 2.5 m. През 1982 г. тя беше пропаднала в морето и смалена до 1 m., а сега напълно е пропаднала и вълните размиват последните белези от нея.

Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.

Фиг. 21 Карта на Херсонесос. С две прави, под прав ъгъл е отбелязано мястото на потъналото пристанище „Херсонесос“

Фиг. 22 Полуостровът северно от град Приморско, Херсонесос в древността

Първите находки от пристанището бяха открити през 1976 г. при драгажни работи с плаващия кран „Гигант“. Тогава в колекциите на музеите в Бургас и Варна попаднаха десетки

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

глинени съдове от късната античност и средновековието. При оглед на дъното тук многократно са откривани каменни котви и оловни щокове, а от 1982 г. до 1989 г. „Морско общество” - Бургас проведе мащабни археологически проучвания под ръководството на ст. н. с. Иван Карайотов. За тези изследвания има предварителни публикации (Карайотов 1987,360; Karaiotov, 1990,64-67; Karayotov, 1992,277-280; Минчев, 1982, 26-28, № 14-25; Карайотов, 1994,32-35; Карайотов, 1995, 58-60;18-20).Налага се изводът, че потъването на това антично и средновековно пристанище се дължи на комплексни причини - повишаване нивото на морето, въздействие на прибоите и пропадане на брега и подхлъзване на вулканичните скални пластове.

Резултати от досегашните проучвания

При подводните археологически проучвания беше установена относително точната стратиграфия на потъналото пристанище пред устието на река Ропотамо. На 3.5 -4 м. под подводния грунд в един от проучените квадрати бяха открити подредени по двойки дървени колове. Между тях бяха поставени тънки гредички, издялани с квадратно сечение. Те са били обмазани с глина и се намериха стотици фрагменти от нея. Керамичния материал в този пласт датира от ранната фаза на бронзовата епоха т. е. между 2000 и 1750 г. пр. Хр. Над този сочен пласт с дебелина близо 0.50 м. следва пласт от ситни камъчета и миди, сред които се откриват цели съдове и фрагменти от епохата на гръцката колонизация на Черноморските брегове. Пластовете от 3 м. до дънната повърхност са наситени с материали от римската епоха, късната античност, средновековието и късното средновековие.

Фиг. 23 Глинен съд от бронзовата епоха, открит в залива пред устието на река Ропотамо.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Фиг. 24 Глинени ритон, открит при подводните проучвания пред устието на река Ропотамо.

Най-интересен при бъдеща съвместна работа на археолози, биолози и геолози е пластът от раннобронзовата епоха. Освен дървени колове и гредички в този пласт беше открита една каменна мелница и няколко цели керамични съда.

В пласта от епохата на колонизацията се намери един цял киликс с чернофигурна украса - схематично изображение на медуза. Тези съдове се датират на границата на архаиката и може да се каже, че датират началото на VI в. пр. Хр. Това означава, че в случая са открити един от най-ранните паметници, почти синхронен с датата на основаването на древна Аполония (Созопол). През ранната епоха пристанището пред устието на Ропотамо се е наричало Херсонесос и това сигурно се дължи на разположението му в северната извивка на големия полуостров, който завършва с Маслен нос.

Фиг. 25 "Купичката с очи" от залива пред устието на Ропотамо, VI в. пр. Хр.

През римската епоха комплексът от пристанища и пътна станция около големия полуостров са се наричали Тера. Тази дума означава, „дивеч“, „чудовище“. Не може да се изключи нейното въздействие при възникването на новия топоним „Лъвската глава“. „Тера“

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

(„дивеч“) косвено говори, че и в далечното минало районът около устието на Ропотамо е бил благодатно място за лов и риболов.

В средновековието възниква името Ориоспотамо, което означава “Гранична река”. От „Ориоспотамо” чрез метатеза е произлязло названието на самата река Ропотамо. Това е абсолютно сигурно, макар че ще разочарова романтичните поклонници на легендата за красавицата Ро и тези, които възпроизвеждат името на тази всъщност неподвижна река от гръцкия глагол “рео”, който означава “тека”. През късното средновековие тук е съществувало селището Свети Димитър, оцеляло чрез названието на носа. То се споменава в османо-турски документи от 1493 заедно с близкото селище Ченгер, разположен малко по-навътре в полуострова (Райчевска, 2000,160-161.).

Перспективи

Потъналото пристанище пред устието на Ропотамо и неговата част, останала върху брега около паметника на загиналия войник и в района на бившето поделение са изключително перспективен обект. Той предполага мащабни интердисциплинарни изследвания от екип включващ археолози, биолози, геолози и други чужди специалисти.

➤ Пристанището на крепостта “Маслен нос”

Разположение и проучвания

Разположено е в южната акватория на острова и е добре защитено от северните и североизточните ветрове.

Тук през различни години са откривани десетки каменни и оловни котви, антични амфори от периода на колонизацията и средновековна керамика. В тази акватория през 1969 г. проф. Иван Гълъбов провежда първата българска подводна археологическа експедиция /сега на мястото има паметна плоча, отразяваща този факт. В по-късни години тук са правели подводно разузнаване експедициите “Шелф-юг” и групата за подводни проучвания от експедицията „Аполония-Странджа”, наречена по-късно. (Гълъбов, 1961,19-21; Димитров, 1973,6-7; Димитров, 1974, 54-55; Димитров-Николов, 1975, 308-312; Лазаров, 1975,16-17; Мегалитите, 1, 129-130, Мегалитите, 2, 450-451).

Археологически материали

Оттук са извадени каменни котви от ранножелязната епоха, оловни щокове от античността и железни котви от римската епоха, средновековието и късното средновековие. Материалите се съхраняват в Бургаския и Созополския музей.

Перспективи

Откритите досега материали предполагат бъдещи детайлни проучвания, или поне периодични разузнавания и документиране на нови находки, защото на това място котвите и

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

керамичния материал периодично се разкриват и впоследствие отново засипват от по-големи или по-малки бури.

Тези проучвания ще дадат възможност да се направи съпоставка с обилните материали от пристанище “Ропотамо” и да се направи обща оценка на археологическата ситуация на полуострова и на функционирането на пристанищата, разположени в този район.

➤ **Пристанище “Ватрухи”, “Ватерухи”**

Разположение и проучвания

Намира се в залива Ватрухи /Жабата/, югоизточно от устието на река Ропотамо и северно от нос Коракия /Гарванът/. Тук са провеждани само подводни археологически наблюдения (Мегалитите, 2, 450; Странджа 1990,148)

Характер

Всъщност естественният залив „Ватрухи” е използван за убежище на кораби през античността и средновековието. Някои от тях са оставили каменните си котви, оловните си щокове и средновековните, късносредновековни и съвременни железни котви.

Перспективи

В залива Ватрухи биха могли да се направят по-детайлни подводни археологически проучвания с разкопаване на дънния гунд.

➤ **Енеолитното селище „Стамопуло”**

Разположение и проучване

При копаене на кладенец в местността „Качката” на 3.5 km северозападно от Приморско през 1922 г. селяните се натъкнали на енеолитни находки. Според спомените на учителя Ст. Драгулев, който е предал находките във Варненския музей, те били намерени на 9 м дълбочина. Край влажната зона „Стамопуло” са открити археологически материали от енеолитната епоха. Те са публикувани от Васил Миков. Самото име на мястото „Стамопуло”, което е гръцко буквално означава „спирка на птици”. Това е наше тълкуване. То е двусъставно и изглежда идва от глагола „стамато” - спирам и “пули” - птица. (Миков, 1925, 236; Миков, 1833, 107; Лазаров, 1975, 32; Lazarov,1974,107; Станчев, 1990, 27, 37-38)

➤ **Змийският остров**

Този малък остров се намира северозападно от устието на Ропотамо и отстои само на 200 м. от брега и е най-малък по територия наш черноморски остров (0.003 кв. км.). Другото му име е „Свети Тома” и някои автори погрешно го смесват с едноименния “Остров змеинный”, който всъщност се намира срещу устието на Дунава и на него се намира светилище на Ахил Понтарх (Ахил господар на Понта) [Гочев 1993, 55].

На нашия Змийски остров, който през 1921 г. е бил подарен от Созополската община на цар Борис III, археологически находки не са открити.

➤ **Азине, Лезине, Зоне, Зунарита, Атаната, Кюприя, Приморско**

Местонахождение и проучвания

На полуострова, където сега е разположен град Приморско има следи от антична и вероятно средновековна крепост. Някога Карел Шкорпил е видял останки от крепостна стена, която прегражда източната част на полуострова. Според неговите наблюдения в южния край на обграденото пространство личали следи от голяма сграда. Тук не са провеждани археологически разкопки. При подводно разузнаване в южния залив по време на експедицията „Понтос-73“ водолазите откриха площадка от плоски каменни плочи, но тя вероятно има естествен произход (Шкорпил, 1891,127,128; Делирадев, 1950, 178; Странджа 1990, 148).

Литературни и картографски извори за Приморско

Литературните и особено картографски извори за селищата на мястото на Приморско са изключително много. В един анонимен портолан от 1553 г. пристанището е наречено Атаната (Странджа 1990, 47). Името Азине четем в картата на Герхард Меркатор, отпечатана в 1634 г., Николаус Фишер от 1698 г.(Странджа 1990,49, фиг.8; 52 фиг.12) и др. Венцел фон Броня нарича тукашното пристанище Кюпрю Алти (Странджа 1990, 59). На картата на Хайнрих Киперт от 1971 г. е отбелязано селото Зунарита, а северно от него Ченгер и северозападно Салихдер /Салихляр/ (Странджа 1990,73, фиг.44). *Ая Димитрий /при устието на Ропотамо, Зунарита и Ченгер се срещат в османотерския документ от 1493 г (Райчевска, 2000, с. 157).*

Перспективи

Останките от Ая Димитрий и Ченгер попадат в границите на парка Ропотамо и е желателно да бъдат предложени за обявяване за културни ценности с определени граници на защитната зона.

➤ **Църквата „Света Параскева“**

Намира се в най-вътрешната извивка на едноименния залив. Въпреки че не е обявена за културна ценност , тази кръстокуполна църква е декларирана и при подновяването ѝ проектът и възстановителните действия трябва да бъдат съгласувани с НИОНКЦ.

Перспективи

В скоро време трябва да бъдат извършени предварителни по-подробни проучвания с участието на археолози, архитекти и биолози, които да излязат с предложение за точен статут на паметника и евентуално да определят една защитена територия около него, в която всички дейности да се извършват според точни предписания.

Кратки изводи

Описаните културни ценности са изключително много за един такъв малък периметър, какъвто са влажните зони от Алепу до Приморско. Някои от паметниците като потъналото пристанище пред устието на Ропотамо и селището от енеолита край Стамопуло могат да се възприемат като археологически паметници и природни забележителности едновременно. Затова при третирането им (разбира се и на останалите) трябва да се прилага широк комплексен подход. Техните проблеми трябва да бъдат застъпени в документа за управление на този забележителен резерват, защото от това и природата и паметниците биха спечелили много.

За улеснение на управленските действия след раздела за литературата, на която се позоваваме добавяме и списък на действащите закони и нормативни актове, касаещи паметниците на културата и в един случай един комплексен закон, включващ и природните забележителности под водата.

➤ гр. Китен

Непосредствено до днешното Китен може да се видят внушителните останки на крепостта Урдовиза. Тя се намира на едноименния полуостров, чийто име идва от далечната бронзова епоха в древна Тракия. Сега тук е запазена крепостната стена, която е преграждала полуострова откъм сушата. Ако се направят разкопки със сигурност ще се открие, че тя е запазена на височина повече от 3 - 4 м. Тази стена датира от епохата на средновековието, оставило сочни легенди за миналото на това забележително място, където Странджа и морето си разменят динамични прегръдки, а при безветрие, когато застине морето в неговата огледална повърхност сякаш се оглеждат хилядолетията и от тях изплуват царствените отражения на древни царици и царе, за които има и легендарни и исторически сведения.

Понякога човек трудно може да ги разграничи, респектиран и обаян от богатството на образи, археологически материали и писмени сведения за този прекрасен кът от България.

Старото име на Китен „Урдовиза” е безспорно свързано с древните траки. Докато първата му съставка трудно може да намери обяснение то втората “виза” се е запазила като име на тракийски град, столица на одриските царе през последните векове на царуването им. Останките на тракийската Бизия сега се намират при днешния град Виза в Южна Странджа. Най-забележителните бизийски владетели са управлявали оттук царството си като васали на Рим през епохата на Август, Тиберий и Калигула. Историята е съхранила имената на Реметалк I и неговия син Котис, който бил приятел на знаменития римски поет Овидий.

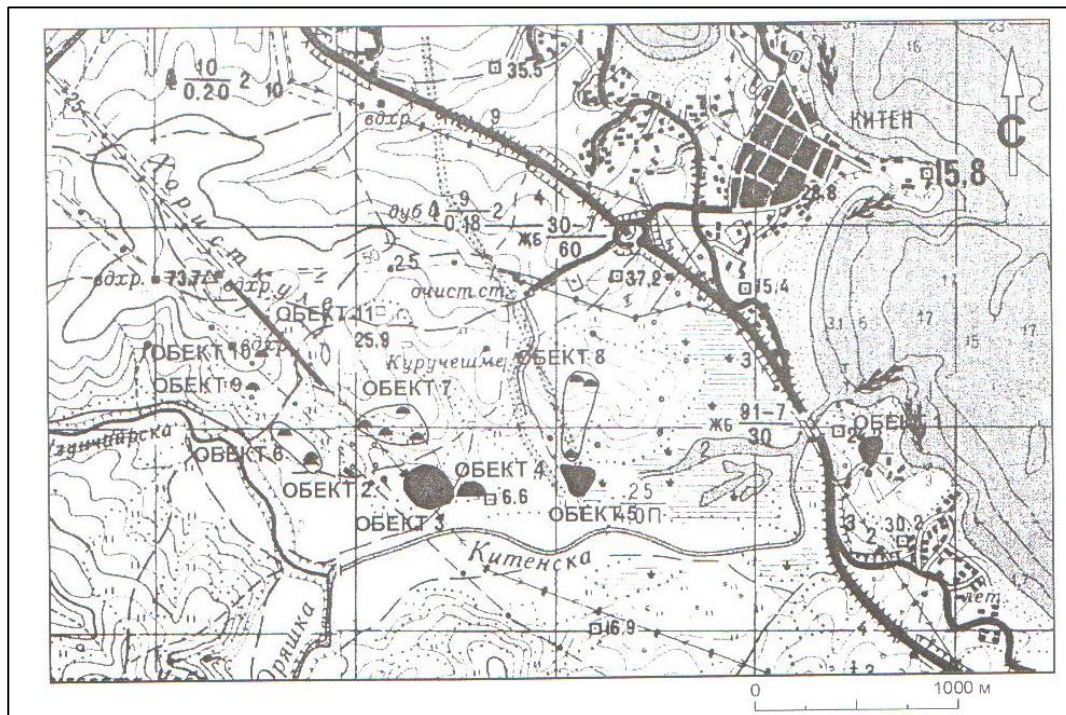

Фиг. 26 Карта на полуостров Урдовиза

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Фиг. 27 Скица с обозначени археологически обекти в района на полуостров Урдовизка. Под № 1,2,3,5 и 11 са нанесени обходните от експедицията, организирана от Националния археологически институт при БАН останки от древни селища. № 4, 9 и 10 са надгробни могили, 6, 7 и 12 могилни некрополи.

По време на заточението си в черноморския град Томи (Констанца) този римлянин е посветил цяла поема на бизиеца Котис. След обявяването на тракийското царство за римска провинция Тракия през 45/46 г. след Хр. принцеси и принцове от визийската династия са станали владетелки и владетели в древните черноморски области Боспорското царство (п-ов Крим) и Армения. Вероятно в общопонтийската слава на бизийската династия се крие тайната за царствената природа на героините на странджанските легенди и песни Мария и бяла Стана Урдовизка които имали царски корен. Само през тракийско време в Странджа е имало забележителни царици като Пютодорида и Полемократия, които биха могли по-късно да населят тукашните легенди.

Най-старите археологически находки бях открити при подводните проучвания в южния залив на Китен. Те датират от първата и средната фаза на бронзовата епоха (2 500 - 1 500 години пр. Хр. Най-напред керамика от този период се появи при експедицията „Понтос-73“ през 1973 г., през осемдесетте години и експедиция „Космос“, водена от проф. Велизар Велков се натъкна на подобни находки.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Фиг. 28 Стълба на крепостната стена на Урдовиза

Базата за подводни изследвания - Созопол проведе тук мащабни проучвания във връзка със строежа на пристанището. Беше изследвана значителна площ под водата. Открити бяха оръдия на труда от рог, камък и кост. Сред находките заслужава да се постави ударение върху два каменни калъпа за отливане на бронзови брадви, върху една бронзова кама от II-то хилядолетие пр. Хр., една култова брадвичка, един глинен идол „седаща жена“ (изключително рядък) и един костен идол. Най-масова е керамиката - повече от 20 цели съда и над 500 фрагментирани. Костният материал-рогове, кости на различни животни, включително и коне също правят впечатление с огромното си количество. Това обаче, което най-силно впечатлява са запазените дървени колове от къщите, които някога са били на брега на река Караач, сменила коритото си през хилядолетията. При повишаване нивото на Черно море тези колове са попаднали под водата и на това дължим съхраняването им. Дендро-хронологическите изследвания, предприети от американски учени, позволиха да се състави специална таблица за датиране на дървените находки в целия район на Черноморието и Пропонтида (Мраморно море).

През 2000 г. подводните проучвания продължиха съвместно с Американския институт по подводна археология. Те обаче сега са съсредоточени върху останките на един потънал кораб от късното средновековие и за него ще говорим по-нататък. В акваторията на Урдовиза и от север и от юг са открити ранни каменни котви, съответстващи по хронология на бронзовата епоха. Намерени са и оловни котви от класическата древност. Те обаче трудно могат да се свържат със споменатата от Хекатей крепост Бориза, отбелязана по повод похода на персийския цар Дарий срещу скитите. Приемането на „Бориза“ като предшественик на „Бизия“ би ни тласнало в съвсем друга посока при езиковия коментар на думата „Урдовиза“, която по-лесно се свързва с древнотракийската „Бизия“. Все пак трябва да отбележим, че в акваторията на

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

южния залив се открива керамика от периода на древногръцката колонизация и от вековете на римското владичество в Тракия.

От ранния период на античността (края на V век пр. Хр.) датира надгробната епиграма, намерена в укрепена вила на десния бряг на река Караач, на около 200 m от устието. Епиграмата гласи:

*“Аз, Сатир, син Херагор, възпитан приживе в Перинт,
извършил чужовни дела, тук почивам.
Херагор, син на Сатир”*

*Фиг. 29 Надгробен надпис, открит на десния бряг на „Дяволска река”,
южно от полуостров Урдовиза.*

Тук се сблъскваме с имената на три поколения колонисти. Дядото и внукът носят името Херагор. Сатир е бащата на младия Херагор и син на стария. За него е отбелязано, че е възпитан в Перинт - град на брега на Мраморно море, прекръстен през късната античност Хераклея (днес Ергели). Надгробният надпис е в стихотворна форма (хекзаметър) и заедно с надписа върху прочутия релеф от Созопол, посветен на Дейнес, син на Анаксандър е второто по древност стихотворение, открито в днешните български земи. През 2008 г. ръководителите на археологическите проучвания на полуостров Урдовиза доц. Кръстина Панайотова и Методи Даскалов организираха теренно обхождане във вътрешността на Странджа по поречието на река Караач и откриха изключително много останки от антични и средновековни селища и некрополи, отразени на картата Обр. 09а. Наличието на толкова много паметници е в пълно съответствие с присъствието на Сатирос, син на Херагорос именно в Караачката долина недалеч от морето.

Произходът на Сатир от Перинт недвусмислено говори, че тук е била основана търговска фактория от град Перинт, който по това време (края на V век пр. Хр.) бил верен съюзник на

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Атина. Косвеният извод, който произтича от този факт е, че територията на древна Аполония (Созопол) не е достигала до Урдовиза. Странджанският бряг със сигурност е бил твърдо владян от самите траки и затова техните топоними като „Урдовиза“ са оцелели през хилядолетията и се употребяват и до днес, докато името на тракийското племе „кробизи“ и старото име на Истанбул „Бизантион“ и тракийското градче „Бизанте“ са останали само в историята. След като имаме град Бизия във вътрешността на Странджа съвсем не е изключено името „Урдовиза“ да означава „Бизия на морския бряг“, „Крайбрежна Бизия“. Това би могло да е причината топонимът да достигне до нас под различни форми „Вердизо“, „Вердузо“ и даже „Пордовиза“.

Географски обаче Карабизия, чийто име се извежда от наименованието на племето „кробизи“, стои много далече. Затова първото противопоставяне е за предпочитане.

Според Певтингеровата карта, достигнала до нас в пергаментен свитък от XIII век, но отразяваща пътната мрежа в Римската империя от II - III век някъде в района на Урдовиза се е намирала пътната станция Буатиико. От Тера, която се е намирала на полуострова, завършващ с „Маслен нос“ до Буатиико разстоянието било 10 мили. Въпреки че разстоянието по суша от района на „Маслен нос“ до Урдовиза в общи линии съвпада този топоним се среща само тук и засега е трудно да се коментира.

Въпреки своята внушителност, запазена и до днес, крепостните съоръжения на полуостров Урдовиза не са изследвани с разкопки. Задоволяваме се все още с повтаряне на описанието, дадено от братя Шкорпилови в края на XIX век, когато те се били по-добре запазени. Първите български археолози свидетелстват, че стената била изградена от местен камък на бял хоросан, имала направление север - юг и входа бил фланкиран от две кръгли кули. По бреговете на полуострова не са констатирани крепостни съоръжения. И да са съществували те отдавна са пропаднали в морето и сега трябва да търсим рухналите им останки чрез подводно проучване. Във вътрешността на крепостта Шкорпилови са видели основи на църква с три апсиди. Пред стената и сега се забелязват следи от ров, а извън укреплението някога е имало ями за съхраняване на зърнени храни.

През средновековието Урдовиза е отбелязано на десетки карти, споменава се и в италианските портулани, но останалите писмени извори са твърде пестеливи по отношение на него. Божидар Димитров под формата Оркуиза се мъчи да го открие в арабския географ Идриси още през XII век, но внимателен преглед на цитираното издание ни убеждава, че това не отговаря на истината. Безспорно е обаче сведението, че през декември 1351 г. (според проф. Гюзелев, 1352 според Б.Димитров) крепостта Урдовиза е била превзета от една генуезка ескадра и впоследствие обложена с контрибуция от 10 00 номизми (перпери). Когато съобщават този факт историците се позовават на Генуезката сметководна книга за войната от 1351/52 г. и на византийския автор Алексей Макремболит. Малко по-късно през 1366 г. край Урдовиза преплавали корабите на западния рицар Амедей Савойски без да я засегнат. Вероятно богатата преди това пристанищна крепост е била напълно изтощена финансово след предходния набег на генуезците. Проф. Гюзелев смята, че през следващата 1352 г. Урдовиза и другите

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

южночерноморски градове по Странджанското крайбрежие били предадени от гнузците на българския цар Иван Александър.

Фиг. 30 Водолаз над останките от кораб в южния залив на Урдовиза.

Фиг. 31 Дървена макара от такелажна на кораба.

След победата в морска битка в Босфора на 13 февруари 1352 г. генуезката флота, сразявайки византино-венециано-каталонската морска коалиция, започнала да се чувства господар в Черно море. Адмирал Паганино Дория дори открил консулство и loja в Несебър и подтикнал интензивна дипломатическа савалка между генуезката Пера на Босфора и Търновград през Месамбрия. Така цар Иван Александър едновременно поддържал връзки с победените венецианци чрез консулството им във Варна, а с генуезците чрез Месамбрия, където

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

вероятно е било постигнато споразумението за преминаване на Урдовиза към пределите на Търновското царство през пролетта на 1352 г. След като през 1366 г. зеленият граф Амедей Савойски прескочил тази странджанска крепост тя трябва да е останала българска, както предполага Божидар Димитров.

Според историческото писмо на Лауро Овирини, писано в Константинопол Урдовиза е паднала под турска власт чак в 1453 г. заедно с останалата част от нашето Южно Черноморие. По повод настъпването на османския период си заслужава да споменем и легендарните свидетелства за Урдовиза. Защото нейната богата история не е оставила подробни свидетелства в писаната история, но за сметка на това странджанските легенди не я пропускат.

С Урдовиза е свързана една легенда, която сигурно е възникнала през XIX век сред просветеното крайбрежно население. Според нея гръмовержецът Зевс имал три дъщери Агата, Виза и Сиза. Те станали основателки на градовете Агатополис, Урдовиза и Созополис и дори им дали съответните имена. Българското население обаче не знае нищо за Виза, а според запазените предания тук се е подвизавала владетелката Мария, в други варианти Стана. Именно „Бяла Стана Урдовизка“ станала причина да се обособи прословутата „Хасекия“. Преданието за нея съдържа елементи от прадревния сюжет за Троянската война. Тук обаче хубавата Елена е заменена от „бяла Стана“ (Мария), на която средновековието придава и войнски качества.

Някои автори предполагат, че като населено място Урдовиза е съществувала до XVII век. Притиснато от казашките морски експедиции по-голямата част от населението, според тях, се е преселило във вътрешността на Странджа и е образувало село Визица. Все пак това е само едно предположение, но дори и да го приемем трябва изрично да подчертаем, че пристанище Урдовиза продължава да съществува и през XVIII и XIX век. Около средата на XVII век френският консул в Смирна Шарл дьо Пейсонел говори за селата Дурде, Визе и Адалиман, които явно съответстват на Урдовиза, през 1786 г. австриецът Венцел фон Броняр го споменава под името „Поровиза“ или „Портовица“ и според него това е дало името на цялата долина на река Караач, която се казвала „Портовица дереси“.

При подводните проучвания бяха открити три потънали кораба. Единият от тях е подробно проучен и сега българо-американската експедиция подготвя изваждането му. Според публикацията на Калин Порожанов корабът има дължина 22 m. и е широк 3 m. При изследването му са открити 5 глинени кани-стомни с профил на устието подобен на трилистна детелина. Те са гледжосани т.е. покрити са с тъмнозелена глеч. Намерена е също така паница със сграфитоукраса. Намерена е също така част от кухненската посуда - медни казани и една дървена лъжица, парче от свинска кожа, фрагмент от рогозка, части от въжета, карбонизирани се железни предмети, сред които една желязна халка и др. Една дървена апликация с изображение на християнски кръст е позволила на изследователите да стигнат до заключението, че корабовладетелят и екипажът са били християни. Този кораб е датиран от изследователите в периода от XVI до XVIII век.

➤ **С.ВЕСЕЛИЕ**

1. Тракийската крепост „Малкото кале“

Разположение

Крепостта „Малкото кале“ се намира на източно от с.Веселие и на около 3 км северозападно от влажната зона „Алепу“ („Лисицата“) върху най-високия едноименен връх. Оттук се открива широка панорама, обхващаща целия район на влажната зона, с която е бил свързан и животът на траките, които най-интензивно са я обитавали през периода от XI - I в. пр. Хр. Обявена за културна ценност от местно значение в Държавен вестник бр. 35 от 1965 г., като е ситуирана на 4 км източно от село Веселие.

Проучвания

Археологическите разкопки тук бяха ръководени от поляка Мечислав Домарадски, който тогава (1972-1978 г.) беше аспирант и специалист в Института по тракология при БАН, и от н.с. Иван Карайотов от Бургаския окръжен музей. Тези изследвания бяха част от едно комплексно проучване на Странджа под общото ръководство на проф. Александър Фол в качеството му на директор на Института по тракология. Те дадоха добри резултати и през 1979 г. станаха повод за провеждането на Първия международен симпозиум „Тракия Понтика“, който вече се е състоял седем пъти. Докладите на шест от симпозиумите вече са публикувани в едноименната поредица на английски, френски, немски и руски език (Мегалитите-1 и 2; Странджа, Thracia Pontica -I.VI).

Описание и резултати от разкопките

Крепостта заема площ от 4 дка и крепостната стена следва спецификата на терена като включва няколко големи скални образувания, играли ролята на крепостни кули в древността. От югозападната стена в един естествен скален процеп се е намирал входът към крепостта. Стената е от ломен камък без спойка като в отделни сектори отделните камъни са по-големи по размер и наподобяват т.н. „циклопски градеж“, характерен за укрепленията от периода на микенската култура в континентална Гърция. Стената има средна дебелина 2.5 м и сега може да се види сравнително голям сектор от нея, разкрит при археологическите разкопки.

Проучването установи, че най-ранните културни напластявания тук датират от първата фаза на ранножелязната епоха - XI - X в. пр. Хр. Върху тях стъпва крепостната стена, която е била изградена през първите векове на древногръцката колонизация по Черноморския бряг. Жилищата вътре в крепостта са били от дървени подпори и плетеница от пръти, обмазана с глина. Те така са били разположени между скалите, че по-високите от тях са играели ролята на подпори. Всъщност по външен вид тези жилища са наподобявали долмените, в които траките от този период са погребвали своите вождове. Открити бяха много глинени подови замазки и глинени фрагменти от стенната мазилка на жилищата. Най-ранните съдове, характерни за

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

ранната желязна епоха в Тракия и за културния пласт “Троя VIIIb2” по Блеген сега са подредени в началото на експозицията на Археологическия музей в Созопол.

По-късните напластявания на крепостта „Малкото кале” датират от епохата, когато основаната в края на VII в. Аполония вече е съществувала. Заслужава да се отбележат многобройните фрагменти от амфорна тара, чернофирнисова керамика и керамика с релефна украса от елинистическата епоха. На няколко места бяха открити струпвания (археологически комплекси) от глинени тежести за рибарски мрежи и един склад от каменни топки за прашка, които имат естествен вулканичен произход и се срещат на много места в района, но откриването им в културни напластявания красноречиво говори, че те са били употребявани от халщадските траки и като бойно средство при защита на крепостта с пражки, а вероятно и без тях.

Тежестите за рибарски мрежи са ярко свидетелство, че древните траки са използвали влажните зони и крайбрежната акватория на морето, за да ловят риба. Морските занаяти не са им били чужди и ние дори виждаме едно пластично изображение на котва върху фрагмент халщадска керамика. Според една монета от времето на понтийския цар Митридат VI Евпатор крепостта е била обитавана чак до началото на I в. пр. Хр. и може би точно до 72 г. пр. Хр. когато крайбрежието било завладяно от римския пълководец Марк Лукул. От изворите се знае, че Аполония тогава е била наказана с пълно разрушаване на укрепленията поради присъствието на Митридатови войници в нея. Впоследствие тракиецът Меток, син на Тарула възстановил крепостната стена на Аполония и това показва, че след завладяването от Рим тракийският етнически елемент повече се чувства в самия град, а крепостите по Меден рид вероятно временно са били изоставени, за да се събудят за живот чак през периода на късната античност - IV - VI в. Затова на „Малкото кале” се открива керамика от епохата на византийския император Юстиниан.

Разположение и проучване на некропола

Некрополът на крепостта се намира югозападно в непосредствена близост до нея. Той се състои от каменни и насипни могилки и каменни кръгове. В една от проучените две могили се откри елинистическо погребение чрез изгаряне и полагане на останките в глинена урна. Тук беше намерена торква (украса за шия) от бронзова обла тел, която датира от III в. пр. Хр., има келтски произход и може да се свърже с идването на келтите в Тракия по това време. Погребение от IV в. пр. Хр. беше открито в големия каменен кръг близо до голямата насипна могила в западното подножие на крепостта, която не беше изчерпателно проучена. В каменните могилки се откриваха изобилни фрагменти от елинистически амфори, сред които най-многобройни бяха внесените от остров Родос през III-II в. пр. Хр.

➤ НОВО ПАНИЧАРЕВО

В землището на село Ново Паничарево не са открити досега на са открити движими антични паметници. В местността Юрта обаче има следи от т. нар. „Старо Паничарево”, което фигурира в османските данъчни регистри по името „Чанакчи”. За последен път селище на това

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

място се споменава в данъчен регистър от 1653 г. След няколко премествания селото се застроява на сегашното си място и е наречено „Ново Паничарево“.

Фиг. 32 Църквата „Света Троица в село Ново Паничарево

В границите на населено място с. Ново Паничарево има 12 възрожденски къщи в - декларирани с писмо № 4216 / 15.12.1976 г., без предварителна категория.

Фиг. 33 Възрожденски къщи в с. Ново Паничарево

➤ **ЯСНА ПОЛЯНА**

На най-високата община над десния бряг на язовир „Ясна поляна” е разположена тракийска крепост. При взривни работи по време на строежа на язовира през 1969 г. е открито съкровище от златни статери на Филип Македонски (382-336 г. пр. Хр.) и Александър III Велики (356-323 г. пр. Хр.). В колекцията на Археологически музей, Бургас се съхраняват 24 статера от това съкровище - 10 на Филип и 14 на Александър. Върху лицевата страна на филиповите монети е гравирана глава на Аполон надясно, а върху opakото състезател върху двуколка (бига) с препускащи надясно коне. Александровите монети имат върху лицевата страна глава на богинята Атина с коринтски шлем, а върху opakото е изобразена богинята на победата Нике, полуобърната наляво. В дясната си ръка тя държи венец, а в лявата тризъбец. Монетите имат знаци и монограми на различни монетарници на елинистически градове и са сечени според атическата тегловна система.

Съкровището от село Ясна поляна, община Приморско има изключително голямо значение и след неговото публикуване от проф. Михаил Лазаров през 1971 г. (Лазаров 1991, 20-22) то е реинтерпретирано многократно в световната научна книжнина от световни авторитети като проф. Маргарет Томсон (M. Thompson (1911-1992)), и проф. Мартин Прайс, (Martin Price (1939-1995) във фундаменталния му труд върху монетосеченето от името на Александър III Велики (Price 1991). Ясно полянското съкровище е било укрито през последната четвърт на IV век пр. Хр.

Фиг. 34 Съкровището от село Ясна поляна

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Фиг. 35 Съкровището от село Ясна поляна

➤ **ПИСМЕНОВО**

Писменово е ново село, разположено върху няколко странджански хълма недалеч от морския бряг. Още се почни, че през три последователни години - 1910 г. - 1911 г. на това място са се заселили тримата братя - четиримата братя граматиковци Груд, Димитър, Стоян и Райко Арнаудови. Не е изключено в бъдеще и тук да се открият по-древно археологически паметници.

2.9.3.1. Недвижими културни ценности на територията на община Приморско

Статут на недвижими културни ценности на територията на община Приморско притежават следните обекти, изброени по населени места в следващата таблица.

Предвид изискванията и препоръките дадени в Становище вх. №04-06-8/31.08.2016 г., на Национален институт за недвижими културни ценности, гр. София да бъде актуализиран списъка с културни ценности на територията на общината е изпратено писмо с Изх. № 04-06-9/06.10.2016 г. от Община Приморско до НИИКН да бъде предоставен на проектантския колектив – към момента на изготвяне на настоящият вариант на ДЕО информацията не е получена. При получаването на информацията, тя ще бъде отразена в окончателният вариант на ДЕО.

Таблица 119.

№	Населено място	обект	Статут, документ	вид	категория
1	<i>с.Веселие</i>	Крепост „Малкото кале“, 4 км източно	ДВ бр.35 от 1965 г.	архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	местно
2	<i>с.Веселие</i>	Къща наследници Стоян Костадинов Узунов	Писмо №4216 от 15.12.1976 г.	архитектурно-строителен	
3	<i>с.Веселие</i>	Къща на Кирил Минков Аджаров	Писмо №4216 от 15.12.1976 г.	архитектурно-строителен	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Населено място	обект	Статут, документ	вид	категория
4	<i>с.Веселие</i>	Къща на Недялка Иванова Кирова	Писмо №4216 от 15.12.1976 г	архитектурно-строителен	
5	<i>с.Веселие</i>	Къща на Иван Петков Дудев	Писмо №4216 от 15.12.1976 г	архитектурно-строителен	
6	<i>с.Веселие</i>	Къща на Стамат Георгиев Арабаджиев	Писмо №4216 от 15.12.1976 г	архитектурно-строителен	
7	<i>с.Веселие</i>	Къща на Янучка Попгеоргиева	Писмо №4216 от 15.12.1976 г	архитектурно-строителен	
8	<i>с.Веселие</i>	Чешмата до манастира „Св.св.Константин и Елена“	Писмо №4216 от 15.12.1976 г	архитектурно-строителен	
9	<i>с.Веселие</i>	Къща на Миленка Кирова Говедарова	Писмо №4216 от 15.12.1976 г	архитектурно-строителен	
10	<i>с.Веселие</i>	Къща на Яни Георгиев	Писмо №4216 от 15.12.1976 г	архитектурно-строителен	
11	<i>с.Веселие</i>	Къща на Костадин Стоянов Киров	Писмо №4216 от 15.12.1976 г	архитектурно-строителен	
12	<i>гр.Китен</i>	Крепост, м. „Урдовница“, на морския бряг	ДВ бр. 35 от 1965 г.	архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	местно
13	<i>кв.Китен гр.Приморско</i>	Антично /II-III в./ и средновековно /XI-XII в./ българско селище, 1,5 км югозападно от квартала, на десния бряг на р.Куру чешме /Суша чешма/	Списък от 27.03.1989 г.	археологически	
14	<i>с.Ново Паничарево</i>	Къща на Страти Стефанов	Писмо №4216 от 15.12.1976 г.	архитектурно-строителен	
15	<i>с.Ново Паничарево</i>	Къща на Стою Георгиев Кинчев	Писмо №4216 от 15.12.1976г.	архитектурно-строителен	
16	<i>с.Ново Паничарево</i>	Къща на Петко Стоянов Димитров	Писмо №4216 от 15.12.1976 г.	архитектурно-строителен	
17	<i>с.Ново Паничарево</i>	Къща на Георги Иванов Петров	Писмо №4216 от 15.12.1976 г.	архитектурно-строителен	
18	<i>с.Ново Паничарево</i>	Къща на Илия Михалев Търнички	Писмо №4216 от 15.12.1976 г.	архитектурно-строителен	
19	<i>с.Ново Паничарево</i>	Къща на Жеко Николов Биволаров	Писмо №4216 от 15.12.1976 г.	архитектурно-строителен	
20	<i>с.Ново Паничарево</i>	Къща на Мелехрени Петкова Мичева	Писмо №4216 от 15.12.1976 г.	архитектурно-строителен	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

№	Населено място	обект	Статут, документ	вид	категория
21	<i>с.Ново Паничарево</i>	Къща на Иван Георгиев Чонгарски	Писмо №4216 от 15.12.1976 г.	архитектурно-строителен	
22	<i>с.Ново Паничарево</i>	Къща на Керана Георгиева Терзиева	Писмо №4216 от 15.12.1976 г.	архитектурно-строителен	
23	<i>с.Ново Паничарево</i>	Къща на Милка Иванова Генева	Писмо №4216 от 15.12.1976 г.	архитектурно-строителен	
24	<i>с.Ново Паничарево</i>	Къща на Кулат Михалев Калоянов	Писмо №4216 от 15.12.1976г.	архитектурно-строителен	
25	<i>с.Ново Паничарево</i>	Къща на Георги Стоев Белчеванов	Писмо №4216 от 15.12.1976 г.	архитектурно-строителен	
26	<i>с.Ново Паничарево</i>	Църква „Света Троица“	Списък от 25.01.1977г.	художествен	
27	<i>гр.Приморско</i>	Крепост Вълчаново кале, 5 км северно	ДВ бр.35 от 1965г.	архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	местно
28	<i>гр.Приморско</i>	Долмен Змейова къща, 4 км северно	ДВ бр.35 от 1965г.	архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	национално
29	<i>с.Ясна поляна</i>	Къща на Жека Мавраганова	Писмо №4216 от 15.12.1976г.		
30	<i>с.Ясна поляна</i>	Къща на Тона Димитрова Кехатова	Писмо №4216 от 15.12.1976г.		
31	<i>с.Ясна поляна</i>	Къща на Стана Петрова Тофтисова	Писмо №4216 от 15.12.1976г.		
32	<i>с.Ясна поляна</i>	Къща на наследници на Недялко Андреев, дюкян и къща	Писмо №4216 от 15.12.1976г.		
33	<i>с.Ясна поляна</i>	Къща на Илчо Димов Илчев	Писмо №4216 от 15.12.1976г.		
34	<i>с.Ясна поляна</i>	Старата чешма в селото	Писмо №4216 от 15.12.1976г.		
35	<i>с.Ясна поляна</i>	Църква „Успение Богородично“	Писмо №3292 от 28.09.1976г. Списък от 0.02.1979 г.	архитектурно-строителен художествен	

Територията на общината е приоритетно наситена с археологически културни ценности. Естествено и по-късните исторически периоди са представени от възрожденските жилищни сгради и някои църкви в селата във вътрешността. Недвижимото културно наследство като цяло притежава безспорно голям потенциал за развитие на културно-познавателен, конгресен и научен туризъм. Особено големи са очакванията от бъдещите подводни археологически експедиции и редовните, последователни, планирани сухоземни археологически проучвания на вече разкрити и идентифицирани обекти (Урдовиза, Вълчаново кале, крепостта на Маслен нос и др.).

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Културно-историческото наследство на общината е обогатено от местни традиции и обичаи, които съставляват нематериалното културно наследство на региона, както и от съвременни утвърдени културни прояви, които допълват и разнообразяват културния календар на общината.

По значими обичаи и културни прояви:

- ✓ традиционно производство на дървени въглища от ромски катунари;
- ✓ ежегоден фестивал на народното творчество - фолклорен фестивал „Атлиманска огърлица“;
- ✓ ежегодно състезание по риболов;
- ✓ национално Оф Роуд състезание;
- ✓ ежегодни пленери в с. Ясна поляна - по дървопластика и за детски рисунки;
- ✓ ежегоден фестивал по спортни танци;
- ✓ празник на гр. Приморско - 24 май.
- ✓ музейна сбирка “Българската Ясна поляна” за последователите на Толстой в с. Ясна поляна;
- ✓ музейна сбирка „Историческо развитие на гр. Китен” и резултати от подводна археологическа експедиция.

Община Приморско е един от изпълнителите (съвместно с още четири общини) на европроекта по ОПРР „Магията на древността и красотата на природата от Бургаския залив до Странджа”.

2.10. ОТПАДЪЦИ

Общият устройствен план на община Приморско обхваща територия с обща площ от 350,1 кв. км.. В границите на общината има 6 населени места: 2 града – гр. Приморско и гр. Китен и 4 села – Ясна поляна, Веселие, Писменово и Ново Паничарево.

Отпадъците се генерират ежедневно при разнообразната човешка дейност. *Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за управление на отпадъците (ЗУО) и Закона за ратификация на Базелската конвенция за контрол на трансграничното движение на опасни отпадъци и тяхното обезвреждане, заедно със съответните подзаконови нормативни актове, са основните закони в областта на управление на отпадъците в България. Законът за опазване на околната среда дава общите изисквания към опазването на всички компоненти на околната среда (въздух, води, почви, земни недра, биоразнообразие) и управлението на факторите, които оказват вредно въздействие върху нея (отпадъци, шум, химични вещества и антропогенна дейност). Той дава рамкови разпоредби относно принципите, които трябва да се спазват за*

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

опазване на околната среда (и в частност на управлението на отпадъците) и общите задължения на лицата и компетентните органи.

Законът за управление на отпадъците (ЗУО) урежда екологосъобразното управление на отпадъците като съвкупност от права и задължения, решения, действия и дейности, свързани с образуването и третирането на отпадъците. Този закон се прилага за битови, производствени, строителни и опасни отпадъци. *Законът за управление на отпадъците* урежда и йерархията за управление на отпадъците: предотвратяване, оползотворяване (рециклиране, повторно използване и/или извличане на вторични суровини и енергия от отпадъците) и обезвреждане. Със закона се регламентират правата, задълженията, решения, действия и дейности свързани с образуването и третирането на отпадъци, както и различните форми на контрол.

От 1999 г. МОСВ разработва програмни документи, които определят политиката по управление на отпадъците на национално ниво и идентифицират конкретните инвестиционни проекти, гарантиращи нейното прилагане на местно ниво. До момента са изпълнени три Национални програми за управление на дейностите по отпадъците (НПУДО), съответно с период на действие 1999 - 2002 г., 2003 - 2007 г. (срокут на действие е удължен и през 2008 г.) и 2009 - 2013 г. Действащият *Национален план за управление на отпадъците за периода 2014 - 2020 г.* е разработен в съответствие с чл. 28 и чл. 29 от Рамковата директива за отпадъците и чл. 49 и чл. 50 от ЗУО. При разработването на НПУО са взети предвид, освен законовите изисквания и редица европейски и национални програмни и методически документи.

Националният план за управление на отпадъците (НПУО) има ключова роля за постигане на ефективно използване на ресурсите и устойчиво управление на отпадъците, тъй като анализите на съществуващата ситуация показват, че в България съществува значителен потенциал за подобряване на предотвратяването и управлението на отпадъците, по-добро използване на ресурсите, разкриване на нови пазари и създаване на нови работни места, като същевременно бъдат намалени вредните въздействия на отпадъците върху околната среда. НПУО се основава на следните основни принципи:

„Предотвратяване” – образуването на отпадъци трябва да бъде намалено и избегнато, където това е възможно.

„Разширена отговорност на производителя” и „замърсителят плаща” – лицата, които образуват или допринасят за образуването на отпадъци или замърсяват околната среда или сегашните притежатели на отпадъците трябва да покрият пълните разходи за третиране на отпадъците и да ги управляват по начин, който гарантира висока степен на защита на околната среда и човешкото здраве.

„Превантивност” – потенциалните проблеми с отпадъците трябва да бъдат предвиждани и избягвани на възможно най – ранен етап.

„Близост” и „самодостатъчност” – отпадъците трябва да бъдат обезвреждани възможно най – близко до мястото на тяхното образуване, като отпадъците, генерирани в ЕС, трябва да бъдат третирани в рамките на Съюза.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

„Участие на обществеността“ – съответните заинтересовани страни и органи, както и широката общественост имат възможност да участват в разработването на плановете за управление на отпадъците и на програмите за предотвратяване на отпадъците и имат достъп до тях след разработването им.

НПУО е насочен към прехода от управление на отпадъците към ефективно използване на отпадъците като ресурс и устойчиво развитие чрез предотвратяване на образуването им, доколкото е възможно. Успешното изпълнение на плана ще доведе до предотвратяване и намаляване на вредното въздействие на отпадъците върху околната среда и човешкото здраве и намаляване на използването на първични природни ресурси. НПУО е напълно съобразен с основните цели в европейското екологично право в сектор "Отпадъци". НПУО поставя следните основни цели:

Цел 1: Намаляване на вредното въздействие на отпадъците чрез предотвратяване образуването им и насърчаване на повторното им използване.

Цел 2: Увеличаване на количествата на рециклираните и оползотворени отпадъци, чрез създаване на условия за изграждане на мрежа от съоръжения за третиране на цялото количество генерирани отпадъци, което да намали риска за населението и околната среда.

Цел 3: Управление на отпадъците, което гарантира чиста и безопасна околна среда.

Цел 4: Превръщане на обществеността в ключов фактор при прилагане йерархията на управление на отпадъците.

С изпълнението на тези цели по управление на отпадъците ще се постигне подобряване на качеството на живот на населението в страната, чрез осигуряване на здравословна и благоприятна среда и запазване на богатото природно наследство на основата на устойчиво развитие на страната. *Законът за управление на отпадъците* изисква от общините да разработят общински програми за управление на дейностите по отпадъците по обхват определен в Закона. С разработването на тези Програми се цели: намаляване или ограничаване образуването на отпадъци, както и на степента на тяхната опасност; рециклиране, регенериране или други форми на оползотворяване на отпадъците; екологосъобразно обезвреждане на отпадъците; и почистване на старите замърсявания с отпадъци.

Общинска програма за управление на отпадъците на Община Приморско е с период на действие 2008-2016 г. Приета е с Решение на Общински съвет Приморско. Актуализирана Програма за управление на отпадъците на Община Приморско, съобразена с времевия период на действие на НПУО и разработена в съответствие със Заповед № РД-211/31.03.2015 г. на Министъра на околната среда и водите за утвърждаване на „Методически указания за разработване на общински и методически указания за разработване на регионални програми за управление на отпадъците за периода 2015-2020 г.“ все още не е изготвена. Съгласно чл. 52 от ЗУО кметът на общината разработва и изпълнява програма за управление на отпадъците за територията на съответната община. Програмата се разработва и приема от общинския съвет,

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

който контролира нейното изпълнение за период, който следва да съвпада с периода на действие на НПУО.

Генерираните на територията на община Приморско отпадъци, съгласно ЗУО, се делят на следните видове:

- Битови отпадъци;
- Строителни отпадъци;
- Производствени отпадъци;
- Опасни отпадъци.

2.10.3.1. Битови отпадъци

Битови отпадъци са тези, които се получават в резултат от жизнената дейност на населението по домовете, в административни, социални и обществени сгради. Към тях се приравняват и отпадъци от търговски обекти, занаятчийски дейности, обекти за отдих и забавления, когато нямат характер на опасни отпадъци и в същото време тяхното количество или състав няма да попречи на последващото им третиране съвместно с битовите. Количеството и състава на отпадъците зависят от мястото на тяхното образуване, от стандарта на живот на населението и неговата култура, степента на благоустроеност на населените места, начина на отопление и др.

Обслужваните населени места от система за организирано събиране и сметоизозване на битови отпадъци в община Приморско са 6 бр., т. е. процентът на обхванатото население е 100 %.

Община Приморско е изготвила Доклад за изготвяне на морфологичен анализ на състава и количествата на битовите отпадъци, образувани на територията на Община Приморско, съобразен с Методиката за определяне на морфологичния състав на битовите отпадъци със Заповед № РД-744 от 29.09.2012 г. на Министъра на околната среда и водите. Според доклада средният процент на обследваните компоненти е следният:

Хранителни отпадъци-18.62 %; Хартия /общо/-14.15 %; Пластмаса /общо/-15.36 %; Текстил-3.91 %; Гума-1.33 %; Кожа-0.51%; Градински отпадъци-10.52%; Дърво-4.62%; Стъкло-6.42 %; Метали-3,09 %; Инертни отпадъци-19.14 %; ИУЕЕО-1.29%; Опасни отпадъци-0.98 %;

Съществуващите депа за отпадъци на територията на община Приморско са следните: Депо за неопасни отпадъци Китен. Изградено е по проект през 1985 г.-има дренажна система и шахта за събиране на инфилтратата. Експлоатираше се като депо за общини Приморско и Царево. Намира се в землището на гр. Китен в местност „Емшерите“ върху площ от 25.319 дка. Със Заповеди № РД-71 от 06.07.2009 г. и Заповед № РД-49 от 25.05.2011 г. на Директора на РИОСВ-Бургас е преустановена експлоатацията, считано съответно от 16.07.2009 г. и 26.05.2011 г. Изготвен е проект за рекултивация от 2011 г., който е съгласуван с МОСВ. Включено е в основния списък на проект № DIR 51222031-1-173, одобрен от УС на ПУДООС на 19.12.2013 г. Проведена е процедура за обществена поръчка за определяне на изпълнител.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Избрано е ДЗЗД „Урдовиза“. На депото не се обезвреждат отпадъци и достъпът до него е ограничен. Битовите отпадъци от общината се извозват за предварително третиране на Претоварна станция Китен и оттам на Регионално депо за неопасни отпадъци Созопол-РДНО-общо за общини Созопол, Царево и Приморско.

Събирането и извозването на битовите отпадъци се извършва от ОП „Чистота и озеленяване“. Извозването е по график и маршрут според сезона. От гр. Приморско и гр. Китен извозването целогодишно се извършва всеки ден, а за селата през зимния сезон е през ден, а през лятото ежедневно. Сметовозната техника и съдовете за отпадъци са в добро състояние.

Претоварна станция е разположена в землището на гр. Китен в ПИ № 000153 на площ от 5601 кв. м., като 1000 кв. м. от целия имот /6601 кв. м./ е отдадена за поставяне на сепарираща инсталация. Претоварна станция се обслужва от ОП „Чистота и озеленяване“, за което е издадено разрешение за извършване на дейности по третиране на отпадъци от Директора на РИОСВ-Бургас № 02-ДО-463-00 от 15.05.2014 г. Претоварна станция е въведена в експлоатация от Държавна приемателна комисия. За нея от ДНСК е издадено Разрешение за ползване № СТ-12-1150/11.11.2008 г. Отпадъците, генерирани от общините Приморско и Царево постъпват в Претоварна станция Китен със специализирани автомобили. Претеглят се на 40-тонна електронна автомобилна везна Лирекс модел CSDP 3.3x12. Отпадъците се предават за предварително третиране-сепариране на лице притежаващо документ по чл. 35 от ЗУО-в настоящия момент на „КМД“ ЕООД, притежаващо регистрационен документ издаден от Директора на РИОСВ-Бургас № 02-РД-290-01 от 06.01.2016 г. и „Финтрейд Инженеринг“ ООД, притежаващо регистрационен документ издаден от Директора на РИОСВ-Бургас № 02-РД-89-00 от 10.09.2014 г. След извършената сепарация отпадъците постъпват в бункер модел WP750.75-42-50 и с компактор Werner Weber модел WP700.70-4000 116245 се компресират /уплътняват/ в 25-кубикови контейнери модел P25.WP750. Преди използването им 25-кубиковите контейнери – 8 бр. се съхраняват в обособена зона за складиране на контейнери. При използването им контейнерите се качват на линия за транспортиране /релсов път/, по който се придвижват по един контейнер до работно положение под бункера за пресоване на отпадъци. Пълният контейнер с уплътнени отпадъци се извозва с контейнеровоз до регионално депо за неопасни отпадъци Созопол. Контейнеровозите са 2 броя, марка „Ивеко Стралис“. При повреда на сепариращата инсталация постъпващите в Претоварна станция смесени битови отпадъци директно постъпват в приемния бункер, уплътняват се и се извозват до РДНО Созопол.

Мобилната сепарираща инсталация, поставена на Претоварна станция е с капацитет 3т/час, модел ESMOS, производство гр. Левски България. Сепариращата инсталация е разположена на горно ниво на Претоварна станция на площадката за приемане на отпадъци. След претегляне сметовозните коли разтоварват отпадъците в приемния бункер на инсталацията за сепариране, откъдето се подават към захранващия верижен транспортър, който ги отвежда към транспортната сепарираща лента, върху която се разстилат. Работещите отделят определения за тяхното работно място вид отпадък от лентата и го пускат през

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

специалните отвеждащи устройства, от които отпадъците попадат в съответните съдове за разделно събраната фракция. След запълване на съдовете със сортирани отпадъци, съдовете се изнасят от инсталацията и се складираат на обособените участъци, а на тяхно място се поставят празни.

Нерициклируемият отпадък-остатъкът от сепарацията от лентата директно постъпва в приемния бункер на Претоварна станция. На ниското ниво на претоварна станция сортираните хартиени и пластмасови отпадъци след претегляне се подават на преса за балиране модел HSM 860 с капацитет 5 т/ден. Сепариращата инсталация на този етап се експлоатира от „КМД“ ЕООД, притежаващо регистрация и регистрационен документ № 02-РД-290-01 от 06.01.2016 г., издаден от Директора на РИОСВ-Бургас и от „Финтрейд Инженеринг“ ООД, притежаващо регистрация и регистрационен документ № 02-РД-289-00 от 10.09.2014 г., издаден от Директора на РИОСВ-Бургас.

Община Приморско участва в Регионално сдружение за управление на отпадъците по реда на Закона за управление на отпадъците с общините от региона, съгласно Националната програма за управление на дейностите по отпадъците. Регион Созопол включва общините Созопол, Приморско и Царево. Регионалната система за управление на отпадъците-регион Созопол включва Регионално депо за неопасни отпадъци, което се ползва от 3-те общини и Претоварна станция Китен на която предварително се третира битовите отпадъци от общини Приморско и Китен. РДНО Созопол е разположено в м-т „Чоплака“, землище на с. Равадиново, Община Созопол. Оператор на депото е Община Созопол. За „Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Созопол, Приморско и Царево“ е издадено Комплексно разрешително № 204-Н1/2015 г. РДНО включващо Клетка 1, Клетка 2 и Клетка 3 е с общ капацитет 368075 т /250 т/24ч/. Капацитетът на отделните клетки е както следва: Клетка 1 – 90105 т, Клетка 2 – 44550 т, Клетка 3 – 233420 т. В района на РДНО Созопол в бившата Клетка 4 се предвижда да се реализира инвестиционно предложение „Изграждане на енергиен обект за производство на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници чрез автоматизирана сепарационна инсталация за неопасни отпадъци“, като оператор на инсталацията ще бъде „Про Васте Плюс“ АД. На този етап на терена е изградена инсталация за сепариране на битови отпадъци – код 20 03 01 и отпадъци с кодове 19 12 10 и 19 12 12 с капацитет 95 т/денонощие с обособени 10 бр. работни поста и допълнителни 6 бр. С преса за балиране с капацитет до 3 т/час ще се балират рециклируемите фракции от хартия и част от пластмасата. Предвижда се поставянето на линия за третиране на пластмасови отпадъци, включваща съоръжение за механично третиране на PET бутилки и съоръжение за рециклиране на PE-PP. Предвижда се и съоръжение за третиране на стъкло, както и възможност за сепариране на отпадъци от системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки и системи за събиране на хартия, пластмаса, стъкло и метали.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Строителството на РДНО е завършено през 2007 г. и същата година е издадено решение за ползване № СТ-12-795 от 10.09.2007 г. Началото на експлоатацията датира от 06.07.2009 г. Технологията на депониране в РДНО Созопол е следната:

Пристигащите отпадъци се претеглят на автоматична везна. Сметовозните коли разтоварват отпадъците в края на обръщателната площадка. В самото начало булдозерът /компакторът/ пробутва отпадъците от обръщателната площадка към най-ниската точка на клетката и оформя път от отпадъци за да не стъпват уплътняващата техника и сметовозните коли върху дренажните тръби. След разтоварването на отпадъците се пристъпва към разстилане и уплътняването им на пластове от 20-30 см. Тези процеси се извършват върху определен за деня работен участък. С разриването и прибутването на отпадъците за деня се оформя пресечна пирамида с височина 1.80 м и страничен наклон 1:3. Този дневен участък след това се запряства с почва с дебелина 0.20 м.

Съгласно ЗУО и *Наредбата за опаковките и отпадъците от опаковки* - НООО системите за разделно събиране на отпадъци от опаковки и разделно събиране на битови отпадъци най-малко за следните отпадъчни материали: хартия и картон, метали, пластмаси и стъкло задължително включват всички населени места с население по-голямо от 5000 жители и курортните населени места. На основание тези документи Община Приморско трябва да въведе системи за разделно събиране на отпадъци от опаковки и разделно събиране на битови отпадъци – метали, стъкло, хартия и пластмаса на територията на гр. Приморско и гр. Китен.

Община Приморско е имала сключен договор с „Екоколект“ АД № 154 от 27.06.2013 г. за организиране и реализиране на система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. С писмо от 21.01.2015г. организацията предлага да бъде прекратен по взаимно съгласие с тримесечно предизвестие и от 21.04.2015г. изтегля съдовете си за РСОО. Впоследствие общината е изпратила писма до различни организации по оползотворяване на отпадъци от опаковки с предложение за сътрудничество, но без резултат. Реално от 2015 г. на територията на община Приморско няма реализирана система за РСОО.

На територията на общината няма разположени изкупни площадки на лицензирани фирми за изкупуване на вторични суровини.

2.10.3.2. Строителни отпадъци

„*Строителни отпадъци*“ са отпадъците получени в резултат на строителната дейност на строителни площадки, както и отпадъци от разрушаване или реконструкция на сгради и съоръжения. Голяма част от тях са класифицирани в 17 група - „Отпадъци от строителство и разрушаване на сгради“ в Наредба № 2 за класификация на отпадъците. Опасните отпадъци представляват малка част от този поток. Те включват следните материали: азбест, оловни тръби, бои, лепила, обработено с консерванти дърво, замърсена пръст и различни материали съдържащи ПХБ. Тези количества са относително малки в сравнение с цялото количество на

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

потока отпадъци, но е изключително важно да се вземат специални предпазни мерки за тяхното управление.

Действията на общинската администрация са насочени към намаляване на безконтролното изхвърляне на отпадъците от строителни и строително-ремонтни дейности край междуселищните пътища и на нерегламентираните сметища.

Строителните отпадъци и земни маси се генерират на територията на община Приморско в резултат на дейностите, извършвани от фирми, занимаващи се със строителство, реконструкция и модернизация на сгради, съоръжения и инфраструктура, както и от строителни и ремонтни дейности, извършвани от населението.

Управлението на строителните отпадъци е регламентирано с общинските наредби за управление на отпадъците. От 2003 г. функционира обособено депо за строителни отпадъци върху стара кариера за инертни материали м. „Узунджата“ с площ 47.2 дка. Запълването на кариерата със строителни отпадъци е процес за рекултивация на старата кариера по съгласуван проект от МОСВ от 04.08.2003 г. Капацитет на приемане на депото е 558527 куб. м. Годишно се приемат строителни отпадъци, слабо примесени със земни маси около 36 000 куб. м. Има обособен КПП на депото, назначено лице, приемащо отпадъците и проверяващо съпровождащите отпадъците документи. Община Приморско няма проблеми по отношение управлението на строителните отпадъци, тъй като кариерата все още има достатъчен капацитет за приемане на отпадъци от ново строителство, разрушаване и ремонтни дейности, още повече, че в РДНО е разрешено приемане на строителни отпадъци с цел оползотворяване - подравняване на терени, запръстяване на отделните пластове и при рекултивацията на клетките за депониране на отпадъци.

2.10.3.3. Производствени отпадъци

„Производствените отпадъци“ са отпадъците, образувани в резултат на производствената дейност на физическите и юридическите лица. Характерът на отпадъците се определя от видовете производства, които са развити на територията на община Приморско. Като цяло това са малки и средни предприятия от преработващата индустрия и сектор услуги. Количеството образувани производствени отпадъци е с променлива характеристика през последните години, същото се отнася и за състава им. Преобладаващи като вид са хартия и картон, пластмаси, дърво. По-голямата част от отпадъците се предават на специализирани фирми, а останалата част с неопасен характер се депонират.

Утайки от ПСОВ. На територията на община Приморско функционират ПСОВ - Китен и сезонна ПСОВ в хотелски комплекс „Лазурно море“ на „ИФ фаворит“ ООД. От ПСОВ Китен се генерират отпадъци с код 19 08 01 - отпадъци от решетки, 19 08 02- утайкиот пясъкозадържатели и 19 08 05 – утайки от пречистване на отпадъчни води от населени места. Отпадъците генерирани през 2015 г. са предадени за обезвреждане чрез депониране на РДНО Созопол. Утайката с код 19 08 05 се обезводнява и стабилизира в следните съоръжения:

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

декантерна центрофуга и 4 бр. изсушителни полета и двуетажен утайтел и резервоар за уплътнена утайка.

Опасни отпадъци

В Общинската програма за управление на отпадъците на община Приморско 2008-2016 г. няма изчерпателна информация относно потока „опасни отпадъци“ – място на образуване, количество, състав, система за събиране и начините за третиране. В тази връзка може да се направи допускането, че образуваните опасни отпадъци на територията на общината са главно отработени масла и нефтопродукти, излезли от употреба луминесцентни лампи и др. лампи съдържащи живак и др. масово разпространени опасни отпадъци. Събирането и третирането на опасните отпадъци, генерирани от производствени предприятия се осъществява от фирми, притежаващи разрешение по ЗУО, с които предприятията имат сключени договори.

Община Приморско е организираща дейностите по разделно събиране на специфичните видове отпадъци, регламентирани в съответните специализирани наредби. За целта има сключени договори с фирми, които имат разрешение за извършване на тази дейност, както следва:

С фирма „Трансинс Батери“ АД № 56 от 10.03.2014 г. за организиране на дейностите по разделно събиране, съхраняване и предаване за предварително третиране, рециклиране, оползотворяване на НУБА за срок от три години. Поставени са 12 броя съдове за разделно събиране на портативни НУБА в общински и административни сгради на територията на общината.

- С фирма „Трансинс авторециклиращ консорциум“ АД, гр. Варна №54 от 10.03.2014 г. с цел прилагане на система за събиране, транспортиране, съхраняване, оползотворяване и/или обезвреждане на излезли от употреба гуми за срок от три години.
- С фирма „Трансинс технорециклираща компания“ АД № 55 от 10.03.2014 г. за организиране на система за разделно събиране на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване. Поставени са 2 броя съда за събиране на ИУЕЕО в сградата на Община Приморско. Събират се на кампании от населението в общината два пъти годишно.
- С фирма „Ауторек“ ЕАД от 24.06.2014 г. за събиране, транспортиране, временно съхраняване и разкомплектоване на излезли от употреба моторни превозни средства и за повторна употреба, рециклиране и/или оползотворяване на отпадъци от моторни превозни средства, намиращи се върху общинска собственост кампанийно.

Няма сключен договор за организиране на дейностите по разделно събиране на отработени масла и отпадъчни нефтопродукти

2.10.3.4. Болнични отпадъци

Болничните отпадъци се третираат съгласно указания на МЗ, Наредбата за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци (приета с ПМС №53 от 1999 г., ДВ, бр. 29/1999 г.) и Наредба №1 от 2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения (обн., ДВ, бр. 13 от 2015 г.). Екологосъобразното управление на опасните отпадъци от лечебните заведения е от голямо значение, с оглед предотвратяване и ограничаване на вредното въздействие на отпадъците върху човешкото здраве и околна среда.

Всички формирани отпадъци от лечебни и здравни заведения на територията на община Приморско се събират разделно в специални съдове и се обеззаразяват с подходящ дезинфектант. Отпадъците се предават на база сключени договори на фирми, притежаващи разрешение по ЗУО.

2.10.3.5. Излезли от употреба пестициди

За обезвреждането на натрупани на територията на община Приморско пестициди и други препарати с изтекъл срок на годност през 2005 г. общината е реализирала проект, с който същите са събрани и затворени за съхранение в контейнери тип „ББ-куб“ по технологията на фирма „БАЛ БОК ИНЖЕНЕРИНГ“ - АД гр. София. Контейнерите „ББ-куб“, осем на брой са разположени на определената им площадка в землището на с. Ясна поляна. Осигурява се периодично наблюдение на контейнерите. При извършени контролни проверки, относно начина на съхранението не са констатирани нарушения.

Основните проблеми на община Приморско свързани с третирането на отпадъци са:

- нерекултивирано спряно от експлоатация депо;
- неорганизирано събиране на рециклируемите отпадъци от опаковки и битовите отпадъци-хартия и картон, метал, стъкло и пластмаси;
- неорганизирано събиране и третиране на биоотпадъците;
- неорганизирано събиране на опасните битови отпадъци;

2.10.4. Развитие на околната среда без прилагането на плана

Оценката на развитието на компонентите и факторите на околната среда без прилагането на плана е следната: Отпадъци - Ще продължи създаването на нерегламентирани замърсявания. Няма да се изпълняват задълженията на общината, произтичащи от изискванията на Закона за управление на отпадъците и подзаконовите му нормативни документи.

Най-общо казано, ще се задълбочат диспропорциите в развитието между отделните части на територията, ще продължи унищожаването на част от природните ресурси, а друга част ще остане неоползотворена.

При по-нататъшното териториално развитие и изграждане на селищата няма да бъдат съобразявани в необходимата степен действащите екологични ограничители. Няма да могат да се планират ефективно и да се реализират компенсационни мероприятия, в случаите, когато негативното въздействие върху околната среда е неизбежно.

2.11. РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ - ШУМ, ВИБРАЦИИ, РАДИАЦИИ

Шум

Шумът е фактор, въздействащ върху околната среда и всички живи организми. Под шум се разбира всеки нежелан звук, който причинява неприятно или смущаващо възприятие или има увреждащо действие. С понятието шум се определя комплекс от звуци в широк честотен диапазон - от 16 Hz до 20 kHz, които оказват неблагоприятно въздействие върху човешкия организъм. Неприятното звуково въздействие във времето причинява стресови и болестни състояния, като понякога води и до фатален изход. Няма област и човешка дейност, при които да не се наблюдава шумово излъчване. Недвусмислено е установено, че шумът има висока социална цена.

Той трябва да се възприема не по-малко сериозно от другите видове замърсявания, тъй като влиянието му върху човешкото здраве е съизмеримо с тяхното. Шумът в околната среда, причинен от транспортните, промишлените и ремонтните дейности, е един от главните екологични проблеми в урбанизираните територии. Количествено шумът се оценява чрез величината „ниво на звуковото налягане“ и се изразява с мерната единица Децибел (dB). В околната среда преобладават променливите шумови емисии. За оценяването им е въведен терминът „еквивалентно ниво на шума $L_{Aeq} [dB(A)]$ ”.

Съществуват многобройни по разнообразие мерки за намаляване нивата на шум от основните съществени източници в селищната среда - пътен трафик, железопътен и въздушен трафик, от индустрия и всички останали локални източници. Най-натоварени в акустично отношение са големите градове в страната. Това се дължи на непрекъснато нарастващия брой на транспортните средства. Недостатъците в градоустройствените и в транспортно-комуникационните планове, както и неефективното до този момент планиране и управление на акустичната среда от страна на общинските власти, са фактори, които допълнително утежняват акустичния климат в населените места.

Оценката, управлението и контролът на шума в околната среда, причинен от автомобилния, железопътния, въздушния и водния транспорт, както от промишлените инсталации и съоръжения и от локални източници на шум, се регламентират чрез *Закона за защита от шума в околната среда*, в сила от 01.01.2006 г., както и чрез подзаконовите документи към него, издадени в съответствие с изискванията на чл. 11 и чл. 14.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Един от тези документи е *Наредба № 6 от 26 юни 2006 г. на Министерство на здравеопазването и Министерство на околната среда и водите*. С нея се определят:

1. показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието;
2. граничните стойности на показателите за шум в околната среда;
3. методите за оценка на стойностите на показателите за шум в околната среда и на вредните ефекти от шума върху човешкото здраве.

По този начин се създава възможност за оценки и прогнози за състоянието на шумовото натоварване в урбанизираните територии и в тихите зони извън тях, за разработването на стратегически карти за шум и планове за действие с оглед защита здравето на населението и подобряване качеството на живот.

Граничните стойности на нивата на шума в различни територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях са определени в *Таблица № 2 от Приложение № 2 към чл. 5 от Наредба № 6/2006 г. на МЗ и МОСВ*, представена както следва:

Таблица 120.

№	Територии и устройствени зони в урбанизираните територии и извън тях	Еквивалентно ниво на шума в dB(A)		
		ден	вечер	нощ
1	2	3	4	5
1.	Жилищни зони и територии	55	50	45
2.	Централни градски части	60	55	50
3.	Територии, подложени на въздействието на интензивен автомобилен трафик	60	55	50
4.	Територии, подложени на въздействието на релсов железопътен и трамваен транспорт	65	60	55
5.	Територии, подложени на въздействието на авиационен шум	65	65	55
6.	Производствено-складови територии и зони	70	70	70
7.	Зони за обществен и индивидуален отдих	45	40	35
8.	Зони за лечебни заведения и санаториуми	45	35	35
9.	Зони за научноизследователска и учебна дейност	45	40	35
10.	Тихи зони извън агломерациите	40	35	35

С Наредба № 4 от 27 декември 2006 г. на МРРБ, МЗ, МВР и МОСВ за ограничаване на вредния шум чрез шумоизолиране на сградите при тяхното проектиране и за правилата и нормите при изпълнението на строежите по отношение на шума, излъчван по време на строителство, се определят:

1. Техническите изисквания за защита от шум на сградите при проектирането им;
2. Техническите правила за изпълнение на строителните и монтажните работи (СМР), чрез които се осъществява защитата от шум в сградите;
3. Техническите правила и норми за извършване на СМР при изпълнението на строежите по отношение на шума в околната среда;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

---

4. Изискванията към инвестиционния проект на строежа.

Тя се прилага при проектиране и изпълнение на жилищни сгради и на сгради за обществено обслужване в областта на здравеопазването, образованието, културата и изкуството, търговията, общественото хранене, хотелиерството и услугите, административни и производствени сгради. Изискванията на наредбата за ограничаване на шума, излъчван при изпълнението на СМР, се прилагат за всички строежи.

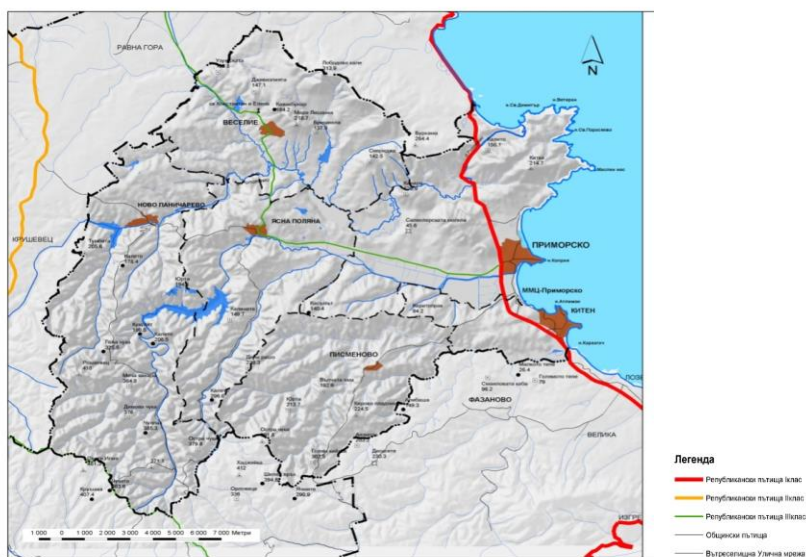
От 12.02.2011 г. е в сила и Наредба № 54 от 13.12.2010 г. на МЗ и МОСВ за дейността на националната система за мониторинг на шума в околната среда за изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда (отменяща Наредба № 2 от 2006 г.). С тази наредба се уреждат редът и начинът на функциониране на националната система за мониторинг на шума в урбанизираните територии, като и изискванията за провеждане на собствен мониторинг и предоставяне на информация от промишлените източници на шум в околната среда. Целта на Наредбата е да се оцени шумовото натоварване в урбанизираните територии, създавано от основните източници на шум. Съгласно тази наредба РЗИ по места провеждат регулярни измервания на шумовите нива в пунктове, определени съгласно Методика на МЗ.

2.11.1.1. Транспортен шум

Основните източници на шум в урбанизираните територии са транспортните средства. Интензивният автомобилен трафик е основния фактор, който влияе върху акустичната среда на града. Автотранспортният шум е в пряка зависимост от интензивността на движението, скоростта и структурата на транспортния поток, пропускателната способност на пътните артерии, възрастта на автомобилния парк, вида и качеството на пътната настилка, ситуационното и нивелетно разположение на пътя и характера на терена встрани от него.

Основният шумов фон се създава от автомобилите - леки и товарни и тези на масовия градски транспорт. През последните години в резултат на масовия внос на автомобили предимно „втора употреба“ автомобилният парк е основно подменен. Въпреки че повечето от автомобилите са втора употреба, нивото на излъчвания от тях шум е значително по-ниско от използваните преди това, но същевременно техният брой се увеличава интензивно. Най-високи нива на шума се предизвикват от средствата на масовия градски транспорт, особено от много остарелите автобуси, от товарните камиони и др.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Фиг. 36 Транспортна схема на община Приморско

Единственият сухоземен транспорт в рамките на община Приморско е автомобилният (Фиг. 36). Ето защо пътната мрежа е от първостепенно значение. През територията на община Приморско, с площ от 350.7 км², преминават следните пътища:

II-99 /Бургас - Маринка/ - Созопол - Приморско - Царево - Малко Търново,

III-992 /Бургас - Созопол/ - Росен - Веселие - Ясна поляна - Приморско,

III-9009 /Маринка - Звездец/ - Ново Паничарево - Ясна поляна.

По част от южната границата на Общината тангира път III-907 /Маринка - Звездец/ - Визица - /Царево - Малко Търново/.

Общата дължина на пътната мрежа на територията на Общината възлиза на 42.5 км. Това определя плътност от 0.121 км/км² при средна за страната 0.1716 км/км². Този показател е важен, защото определя съобщителната скорост на движение и дава представа за нейното планиране и ефективността ѝ по отношение на транспортното обслужване.

Сравнително близо до територията на Общината, на около 2.5 км от западната ѝ граница, преминава първокласният път I-9 /Е-87/ Бургас - Маринка - Звездец - Малко Търново - Република Турция, който е с ново трасе от 2004 г. Връзката между него и второкласния път II-99 в посока запад - изток се осъществява от третокласните отсечки от път III-992 Ясна поляна-Приморско и път III-9009 (Маринка-Звездец) - Ново Паничарево - Ясна поляна.

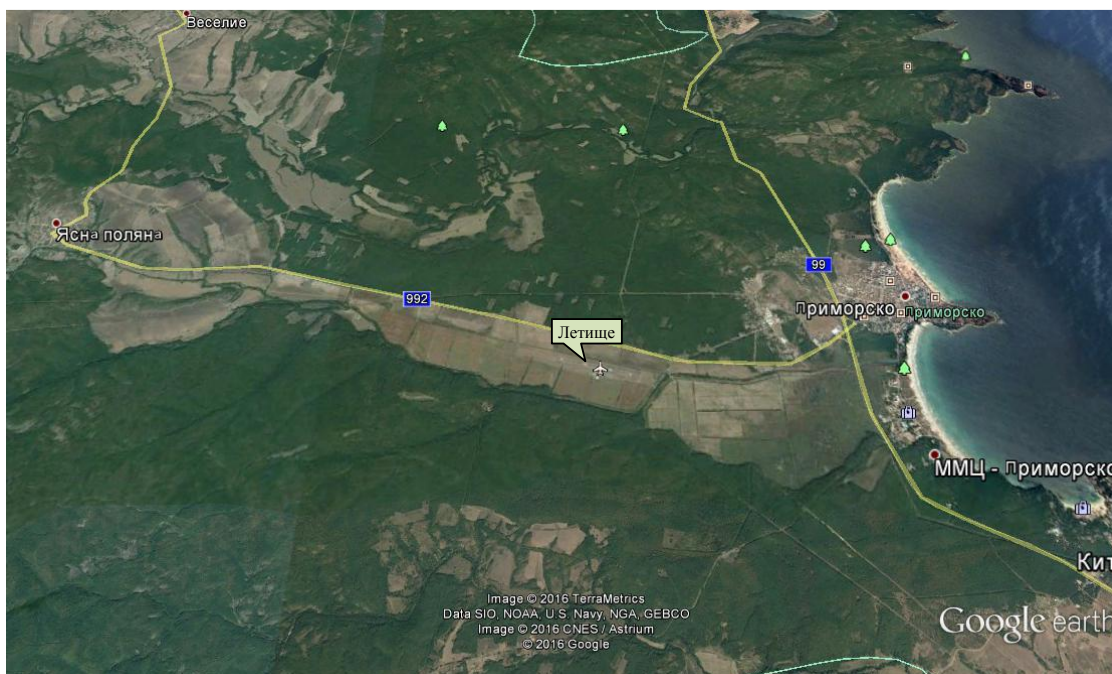
На около 4.3 км в северозападна посока от ММЦ Приморско и на 7.2 км югоизточно от с. Ясна поляна, успоредно на път III-992 в местността „Еленица“, е разположено пътническо летище за малки самолети и чартърни полети, инвестиция на „Албена“ АД (Фиг. 36). Пистата е с дължина 800 м и е предвидена за излитане и кацане на леки и свръхлеки въздухоплавателни

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

средства с разпереност на крилата до 16 m. Капацитетът на летателната писта е 900 бр. обслужени полети на година. На този етап реално полети се осъществяват не повече от 6 месеца годишно, от м. април до м. септември включително, през активния туристически сезон. Това означава, че дневната натовареност на летището е най-много 4-5 обслужени въздухоплавателни средства. Поради своето местоположение на значително разстояние от жилищни и курортни зони и типа обслужвани въздухоплавателни средства, както и поради функционирането му изцяло през летния сезон, това съоръжение не създава перманентни съществени акустични натоварвания в прилежащите терени и жилищните и курортни зони в района. Има предвиждания за разширение на летището, а до него е заложено изграждане на малък мотел. Акустичното натоварване от реализирането на такъв проект следва да е предмет на оценка на конкретното инвестиционно намерение.

Фиг. 37 Местоположение на летище Приморско

От северна страна теренът на ММЦ Приморско граничи с общински път за село Писменово. От източна страна площадката тангира с общински път Приморско - Китен. Пътят е с две пътни ленти, но настилката не е в добро състояние.

Второкласният път II-99 от Републиканската пътна мрежа в чертите на Общината е с дължина от 10.2 км /от км 38. 800 до км 49.000/. Това е най-важната транспортна връзка, осигуряваща контактите между северното и южното Черноморие. По него се осъществяват най-големите туристически превози. Пътят е с габарит 7.5/10.5 m. Състоянието на настилката може да се определи като средно. По дължината на трасето има два преброителни пункта: Г 59 /на км

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

42.870/ и Д 1606 /на км 46.170/. При тях се следи средно - денонощната годишна интензивност на автомобилното движение от органите на АПИ - *Централен институт на пътните технологии, национални и европейски норми и стандарти* (ЦИПТНЕНС) гр. София. По данни от тези преброявания за 2010 година, състоянието следното:

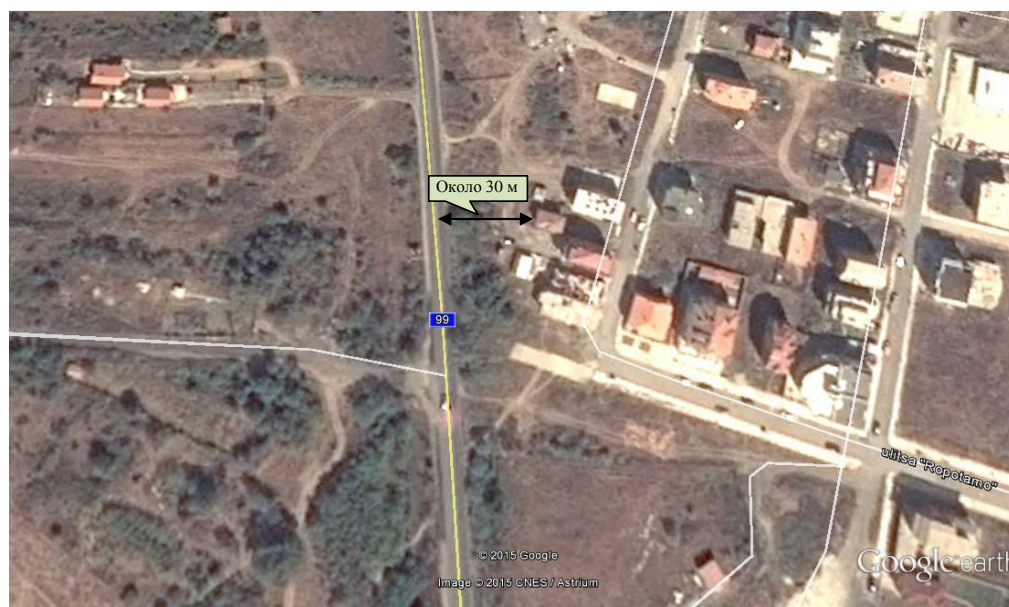
На пункт Г-59 са отчетени общо 5843 МПС, от които.

- леки коли - 74.37%;
- леко и средно товарни коли 19.67%;
- тежко товарни и с ремарке 3.87%;
- автобуси 2.09%.

За пункт Д-1606 тези цифри са следните:

- общо МПС - 6350;
- леки автомобили 81.67%;
- леко и средно товарни - 13.82%;
- тежко товарни и с ремарке 2.79%;
- автобуси 1.72%.

Този път преминава на около 30 м западно от нови жилищни сгради на гр. Приморско (Фиг. 38). Затова ще оценим акустичното натоварване върху жилищната зона от транспортния трафик в този участък на път П-99, използвайки данните от преброяването в пункт Г 59.

Фиг. 38 Път П-99 до гр. Приморско

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Съгласно тази информация транспортният поток до най-близките жилищни сгради е с интензивност около 244 МПС/час, с относителен дял на тежкотоварните МПС (т.е. структура) $p=25.6\%$. Максимално допустимата скорост на движение в този участък е 60 км/час. Ландшафтът е равнинен; пътната настилка е асфалтова и наклонът на пътя не превишава 5%. При тези параметри на транспортния поток, съгласно Приложение 3, т. 1 към чл. 6 на Наредба № 6/2006 г., на разстояние 7.5 m от оста на крайната лента за движение и на височина 2 m над нивото на платното за движение се формира шум с еквивалентно ниво от около 71 dB(A). Това ниво на разстояние около 35 m намаля до около 66.2 dB(A), оставайки високо спрямо граничната стойност 60 dB(A), определена в Приложение № 2 към чл. 5 от Наредба № 6/2006 г. на МЗ и МОСВ. Изчисленото шумово ниво от 66.2 dB(A) реално допълнително намалява до жилищните сгради поради шумопоглъщащата и шумоизолираща роля на съществуващата край пътя в този участък храстова и високорастяща дървесна растителност.

Извън населените места, при максимално разрешена скорост на движение 80 км/час, еквивалентното шумово ниво, създавано от трафика по път II-99 е около 72.4 dB(A).

Път II-99 тангира с терена на ММЦ Приморско от западна посока, с почивни станции и новопостроени хотелски комплекси северно от него, както и със землището на град Китен. Наличието на високостеблена дървесна растителност филтрира, забавя, отразява и поглъща част от звуковата енергия. От научни изследвания е установено, че при оптимална ширина на зеления пояс 25-30 m нивото на звука намалява с 10-12 dB. В разглеждания район, западно от терена на ММЦ и почивни станции, дървесният пояс е с ширина над 50 m, съответно излъчваният шум от транспортния поток по път II-99 намалява в по-голяма степен и не влияе съществено на акустичната среда в обитаемите зони.

Третокласният път III-992 е вторият по значение път в Общината. Той има в голяма степен обслужващ характер за прилежащите села и връзката с гр. Приморско. Пътят е слабо натоварен. Дължината му на територията на община Приморско възлиза на 21.90 км /от км 9.50 до км 31.40/. Габаритът му е различен: от км 9.50 до км 20.00 той е 5.0 - 5.5/7 метра, а от км 20.00 до км 31.40 той е 6/9 метра. Първият участък е с настилка в лошо състояние, докато вторият е рехабилитиран наскоро и там настилката е добра. По този път има три преброителни пункта: Д 1627 на км 8.700, Д 1628 на км 19.120 (след с. Веселие) и Д 1629 на км 26.000 (след с. Ясна поляна преди Приморско). При преброяването са получени следните данни:

За пункт Д 1627:

- общ брой МПС - 343;
- леки автомобили - 251 /73.18%/;
- леко и средно товарни - 69 /20.12%/;
- тежко товарни и с ремарке - 10 /2.91%/;
- автобуси - 13 /3.39%/.

За пункт Д 1628:

- общ брой МПС - 295;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- леки автомобили - 210 /71.18%/;
- леко и средно товарни - 54 /18.31%/;
- тежко товарни и с ремарке - 11 /3.73%/;
- автобуси - 20 /6.78%/.

За пункт Д 1629:

- общ брой МПС - 822;
- леки автомобили - 615 /74.82%/;
- леко и средно товарни - 141 /17.15 %/;
- автобуси - 26 /3.16 %/.

Третокласният път III-9009 е с дължина от 8.90 км /от км 3.00 до км 11.90/. Габаритът му е 6/8 метра. Състоянието на настилката е определено като лошо. По този път не се извършват преброявания, но от Областно пътно управление Бургас са предоставени данни по експертна оценка. Те показват следното:

- общ брой МПС - 646;
- леки автомобили - 484 /74.92%/;
- леко и средно товарни - 130 /20.12 %/;
- тежко товарни и с ремарке - 18 /2.79 %/;
- автобуси - 14 /2.17 %/.

Тъй като този път преминава през жилищната зона на с. Ново Паничарево, ще оценим акустичното натоварване от транспортния трафик по него на база предоставените данни. Според тях

- интензивността на движение е 27 - 30 МПС/час;
- структура на потока МПС - около 25.1%;
- максимално разрешена скорост - 40 км/час;
- движението е двупосочно, с по една лента за всяка посока;
- пътното покритие е асфалт;
- наклон на пътя - в границите на селото не превишава 5%.

При тези параметри на транспортния поток, съгласно Приложение 3, т. 1 към чл. 6 на Наредба № 6/2006 г., на разстояние 7.5 m от оста на крайната лента за движение и на височина 2 m над нивото на платното за движение се формира шум с еквивалентно ниво от около 59.2 dB(A). Малък брой жилищни парцели се намират в непосредствена близост до пътя; основната част от жилищната зона на селото е разположена на запад, отдалечавайки се от него. Така не особено натовареният транспортен поток по този път на оказва съществено натоварване на акустичната среда в селото.

Третокласният път III-992 преминава през цялата територия на селата Веселие и Ясна поляна: в с. Веселие навлиза от северозападна посока, а в с. Ясна поляна - от север при входа от

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

с. Веселие през централната част и излиза на изток към общинския център Приморско. В центъра на село Ясна поляна към този път се включва и трафикът от третокласния път III-9009 от с. Ново Паничарево.

Фиг. 39 Път III-992 и път III-9009 в с. Ясна поляна, община Приморско

Транспортният трафик през с. Веселие се характеризира чрез данните от преброителен пункт Д 1628, интензивността е около 12.3 МПС/час, твърде ниска, за да създава съществени шумови натоварвания в жилищната зона на селото.

За да оценим акустичното натоварване от транспортен шум в жилищната зона на село Ясна поляна, ще използваме данните за преброителен пункт Д 1629 /на км 26.0008/ на път III-992, тъй като там е обхванат трафикът и от двата пътя (III-992 и III-9009).

Параметрите на автомобилния трафик са:

- интензивност на движението - около 35 МПС/час;
- структура на потока МПС - около 25.1%;
- максимално разрешена скорост - 40 км/час;
- движението е двупосочно, с по една лента за всяка посока;
- пътното покритие е асфалт;
- наклон на пътя - средно в границите на селото не превишава 5%.

При тези параметри на транспортния поток, съгласно Приложение 3, т. 1 към чл. 6 на Наредба № 6/2006 г., на разстояние 7.5 м от оста на крайната лента за движение и на височина

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

---

2 м над нивото на платното за движение се формира шум с еквивалентно ниво от около 60dB(A). Това ниво съвпада с граничната стойност, определена в *Приложение № 2 към чл. 5 от Наредба № 6/2006 г. на МЗ и МОСВ*. Т.е. някои от жилищните сгради, ситуирани непосредствено до пътя, са изложени на евентуални шумови натоварвания. В повечето случаи къщите са построени в дворни пространства, с висока дървесна растителност и декоративно озеленяване, които редуцират шумовите излъчвания от транспортния трафик. Освен това за всички пътища от Общината е характерна силна сезонна неравномерност.

Съгласно предоставената информация за второкласния път П-99, поемащ основно туристическия трафик, тя достига до 75%, докато за път III-992 тя е около 25%. Респективно реалните шумови натоварвания следват същата неравномерност.

Общинската пътна мрежа включва тринадесет броя пътя с обща дължина от около 75 км. Определено най-важният от тях е отсечката Приморско - Китен покрай брега. Не разполагаме с конкретни данни за параметрите на транспортния поток по този път, за да оценим количествено акустичното натоварване, причинявано от трафика. През летните месеци движението е доста натоварено. То е от коли, велосипедисти и пешеходци. Поради конкретните дадености движението по този път се извършва с по-ниски скорости, преминавайки основно край гористи терени и край морския бряг, без да тангира пряко с почивни бази или жилищни сгради. Считаме, че летният трафик по този път не създава съществено акустично натоварване в жилищните и курортни зони на Приморско и Китен.

Масовият обществен пътнически транспорт (МОПТ) на територията на Общината се осъществява с автобуси и микробуси. Превозвачите са частни фирми. До всички села има линии, с междинни или крайни спирки. В рамките на активния туристически сезон се осигуряват допълнителни курсове до гр. Приморско и гр. Китен. През лятото се осъществяват междуградски линии от всички по-големи градове в страната. Превозвачи са множество фирми. В Китен и Приморско има автогари, а в селата има спирки.

Автогарите в двете населени места, Приморско и Китен, са подходящо ситуирани в крайни парцели, на достатъчно разстояние от жилищни сгради, около тях има високостеблена дървесна растителност. Така е сведен до минимум броят жители и временно пребиваващи, подложени на акустично натоварване в резултат от функционирането на автогарите и не се натоварва акустичната среда в населените места.

По информация от съставителите на проекта за изменение на ОУПО Приморско плътността на общинските пътища е 0.213 км/км² при средна за страната 0.1614 км/км². Плътността на цялата пътна мрежа в чертите на Общината е 0.34 км/км², близка до средната за страната 0.333 км/км². Този показател се доближава до средните стойности за крайбрежните черноморски общини, който е 0.35 км/км².

2.11.1.2.Източници на шум от битов характер

На второ място по значимост за формирането на акустичната среда в населените места са локалните източници на шум и шум от битов характер - строителни и ремонтни дейности,

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

товаро-разтоварни работи, събиране на сметта, игри на деца (училища, детски градини, детски площадки) и др.

Следващият по значение фактор, който влияе върху акустичната среда на населените места, е шумът, излъчван от заведенията за обществено хранене, увеселителните заведения, различните сервиси и авторемонтните работилници, разположени в непосредствена близост до жилищните сгради.

На територията на община Приморско няма обособен пункт за измерване на шумовите характеристики в жилищните зони съгласно регламентираната и ръководена от Министерство на здравеопазването „Система за контрол, ограничаване и намаляване на комуналния шум в населените места“. Поради това Общината не разполага с реални данни за шума на нейната територия. По принцип шумове от заведения за обществено хранене и от увеселителни заведения биха натоварвали селищната акустична среда в Приморско и Китен 2 - 3 месеца през активния туристически сезон. От РЗИ-Бургас извършват локално замерване при евентуално подадени сигнали от граждани. Няма данни за постъпили такива жалби и проведени измервания на територията на община Приморско.

2.11.1.3.Индустриален шум

Шумът от производствените дейности засега е на трето място по отношение влияние върху акустичната среда в жилищните зони на населените места. В голямата си част тези дейности са обособени в промишлените зони и/или са извън границите на населените места. Проблем биха могли да създават малки производствени предприятия, разположени в близост до жилищни сгради, като дървообработващи предприятия, предприятия за алуминиева дограма и др.

Икономиката на община Приморско е представена основно от селско стопанство, туризъм и свързаните с него обслужващи дейности.

Съществуващите почвено-климатични условия са благоприятни за развитието на животновъдство, растениевъдство и овощарство. На територията на общината се отглеждат крави, овце, кози и птици. Основен дял в растениевъдството заема производството на картофи, отглеждането на царевица, домати и чушки за лична употреба. Развити са също лозарството и овощарството, макар че плодородността е ниска. При тези дейности се формират сезонни шумови емисии, които са с ниски нива и краткотрайни; те по-скоро могат да се причислят към шумовите емисии от битов произход.

Преработваща промишленост в района на общината не се развива, тъй като основната визия на община Приморско е районът да се развива като туристическа дестинация без излишни замърсители. В съответствие с това липсват и производствени източници на шум.

Изпълнителната агенция по околна среда към МОСВ осъществява мониторинга на шума от промишлени източници, чиято цел е да предоставя информация за състоянието на акустичната среда в населените места, вследствие дейността на промишлените предприятия -

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

източници на шумово излъчване. ИАОС поддържа и актуализира база данни с измерванията на акустичното натоварване, които са за:

- Нивото на шума по границата на промишления източник в dB(A);
- Нивото на шума в мястото на въздействие - най-близката жилищна или обществена сграда в dB(A).

За осъществяване ефективен контрол на шума, излъчван от промишлени инсталации и съоръжения, съгласно разпоредбите на Закона за защита на шума в околната среда РИОСВ-Бургас провежда контрол по утвърден график. Измерванията се извършват от акредитираната Регионална лаборатория Бургас, прилагайки „Методиката за определяне на общата звукова мощност, излъчвана в околната среда от промишлено предприятие и определяне на нивото на шума в мястото на въздействие”, утвърдена със заповед № РД-613/08.08.2012 г. на Министъра на околната среда и водите. Данните от проведените измервания се предават ежегодно в ИАОС и се публикуват в „он-лайн” достъпната информационна система. Поради липсата на големи производствени предприятия на територията на Общината не са извършвани такива измервания.

От изложението до тук може да се направи изводът, че акустичната обстановка на територията на община Приморско не се различава от типичната за урбанизираните зони и не се наблюдават трайни наднормени шумови натоварвания на околната среда.

3.10.2. Вибрации

Физическото определение за вибрации е „механично трептене на еластична среда”. Измерването на вибрациите е наложително, за да се оцени както влиянието им върху експлоатационния срок на машините, така и да се установи прякото въздействие върху здравето на човека. От голямо значение е и обстоятелството, че вибрациите, пренасяни от машините, конструкциите и сградите, се излъчват в околното пространство като шум, което води до влошаване на общата акустична обстановка.

От 12 юни 1989 г. е в сила Директива 89/391 ЕИО – „Рамкова директива“ за БЗР (безопасност и здраве при работа) за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците на работното място. Рамковата директива с нейното широко приложно поле и други директиви, посветени на конкретни аспекти на безопасността и здравето при работа, са основата на европейското законодателство в областта на безопасността и здравето.

На основата на Директива 89/391 ЕИО и подчинената на нея Директива 2002/44/ЕС- *Вибрации* на ЕС у нас от МЗ и МТСП е разработена Наредба № 3, ДВ, бр. 40/2005 г. за защита на здравето и безопасността на работещите от рискове, свързани с експозицията на вибрации. Европейската директива, както и Наредбата, въвеждат не само нормите, но и методите на измерване и оценка, задълженията на работодателите, здравните аспекти и наблюдение и др. информационни приложения, посочени подробно в международните стандарти, третиращи общите и локални вибрации.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Освен Наредба № 3, ДВ, бр. 40/2005 г., у нас е действаща и Наредба № 45 за норми за допустимите стойности на вибрациите в жилищните сгради, издадена от министъра на народното здраве и председателя на Комитета по архитектура и благоустройство, обн., ДВ, бр. 4 от 15.01.1980 г., в сила от 1.01.1980 г.

На територията на община Приморско кратковременни вибрации в околната среда биха могли да възникват от преминаващи тежкотоварни МПС и строителни машини, от извършвани строително-ремонтни дейности и други. Същите източници, както и действаща наблизо строителна техника, предизвикват такива вибрации и в жилищните сгради. За сега няма систематизирани наблюдения и резултати от проведени измервания на вибрации за жилищните райони на Общината. Предполага се, че съответните оператори взимат необходимите мерки за поддържане в изправност на наличната им техника и за минимизиране във времето на извършваните с тази техника операции, така че да са сведени до минимум евентуално възникнали вибрации в прилежащите терени.

На територията на община Приморско няма данни за оплаквания от граждани, свързани с шум и вибрации от заведения за развлечение, разположени в жилищни зони и сгради.

2.11.2. Йонизиращи лъчения

Йонизиращите лъчения, които съкратено се наричат с придобилия гражданственост термин “радиация”, са неизбежен факт в живота на човечеството. Радиацията, респективно нейните източници са съществували и съществуват в природата от възникването на Земята. Радиоактивни източници могат да бъдат получавани и по изкуствен начин. Развитието на съвременната цивилизация е неразривно свързано с все по-широкото използване на различни по вид и интензитет източници на радиация, създадени от човека. Броят на хората, които влизат в контакт с източници на йонизиращи лъчения и биха могли да бъдат облъчени от тях, непрекъснато нараства. Така проблемите, свързани с радиацията, от чисто научни, технологични и икономически се превръщат и в социален проблем на нашето съвремие.

Разпространените в природата естествени радионуклиди заедно с космическото лъчение създават т.нар. *естествен радиационен фон*, който въздейства непрекъснато на всички живи организми на планетата.

Естественият радиационен гама-фон е физична характеристика на околната среда и представлява полето на гама-лъчите, в което се намират всички живи организми на Земята. Измерваната величина е мощност на дозата на гама-лъчението (МЕД) и е специфична за всеки пункт, област, регион. Данните за мощността на дозата гама-лъчение за страната се получават в реално време от 26 постоянни локални мониторингови станции (ЛМС) на Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния гама-фон, администрирана от Изпълнителната агенция по околна среда. Най-близо разположена до община Приморско е ЛМС до гр. Ахтопол. През последните години стойностите на гама фона, отчетени в тази станция, варират в интервала 0.10 - 0.12 микроСиверта/час, като остават в долната граница на характерните стойности за страната.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Радиационното състояние на околната среда се контролира чрез измервания на естествения радиационен (наречен „гама“) фон, а също така и чрез оценяване съдържанието на естествените радионуклиди Уран-238, Радий-226, Торий-232, Калий-40 и други в различните компоненти на околната среда. С това са ангажирани Министерството на околната среда и водите, Министерството на здравеопазването, Националният център по радиобиология и радиационна защита и други институции чрез своите регионални подразделения.

Различното съдържание на естествените радионуклиди в почвите се дължи на наличието и специфичното им за всеки регион разпределение в почвообразуващите скали. Принципно е невъзможно изработването на нормативен документ, определящ гранични стойности на това естествено съдържание. Поради това измерените стойности се сравняват с фонове величини, определени след множество дългогодишни измервания и характеризиращи почвите, незасегнати от стопанска дейност в отделните области от страната. Пробите се вземат от почвен слой 0÷20 cm и се извършва гама-спектрометричен анализ за определяне съдържанието на естествени и техногенни радионуклиди в тях. Вземането на извадките за изпитване е съпътствано с измерване на гама фон и координати на конкретния пункт.

Радиологичният мониторинг на необработваемите почви, извършван от ИАОС, се осъществява в мрежа от над 400 постоянни пункта за наблюдение, равномерно разпределени по цялата територия на страната.

Радиационният мониторинг на обекти от околната среда на територията на община Приморско се осъществява от ИАОС - Регионална лаборатория Бургас.

Два пункта от територията на община Приморско са включени в постоянната мрежа за радиологичен мониторинг на околната среда, извършван ежегодно от ИАОС - при с. Веселие и при гр. Приморско. Резултатите от извършените измервания на гама-фона с портативен радиометър и от гама-спектрометрични изпитвания на проби от необработваеми почви се представят ежегодно в РИОСВ-Бургас и ИАОС. Същите се публикуват в Годишните доклади за състоянието и опазването на околната среда. В следващата таблица са представени обобщени данни за радиационното състояние в региона на община Приморско през последните 5 години:

Таблица 121.

№ по ред	Радионуклид, гама-фон, мерна единица	Интервал стойности	
		от	до
1.	Уран-238 (²³⁸ U), Bq.kg ⁻¹	15	40
2.	Радий-226 (²²⁶ Ra), Bq.kg ⁻¹	20	45
3.	Торий-232 (²³² Th), Bq.kg ⁻¹	20	45
4.	Калий-40 (⁴⁰ K), Bq.kg ⁻¹	350	600
5.	Цезий-137 (¹³⁷ Cs), Bq.kg ⁻¹	0	50
6.	МЕД (гама фон), μSv.h ⁻¹	0.10	0.20

Тези стойности са в рамките на фоновите концентрации за страната. Отложеният след аварията в Чернобилската АЕЦ на територията на страната техногенен Цезий-137 за района на

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

община Приморско е в най-ниския диапазон (0 - 50 Вq.kg⁻¹) в сравнение с други региони на България.

Измерванията на радиационния гама-фон и анализите на проби от необработваеми почви от постоянните пунктове при гр. Приморско и с. Веселие през последните години не установяват отклонения от характерните фоновы стойности за региона.

Освен пунктовете за радиологичен мониторинг на необработваеми почви, на територията на община Приморско се контролират радиационни параметри и на повърхностни води - от р. Ропотамо до моста при с. Веселие и от язовир „Ясна поляна“. Анализите се извършват в Лабораторията за радиационни изпитвания при ИАОС - София. Данните от ежегодните изпитвания за обща алфа-активност и обща бета-активност се публикуват в годишните доклади на РИОСВ-Бургас за състоянието на околната среда.

Получените резултати са значително под средногодишните стойности, регламентирани в Приложение № 7 към чл. 12, ал. 4 на *Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г. за характеризирание на повърхностните води (издадена от Министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 22 от 5.03.2013 г., в сила от 5.03.2013 г., изм. и доп., бр. 79 от 23.09.2014 г., в сила от 23.09.2014 г.)*.

В следващата таблица са представени обобщени данни за обща алфа-активност и обща бета-активност, измерени в пробите от река Ропотамо и от язовир „Ясна поляна“ през последните 5 години:

Таблица 122.

№ по ред	Показател	СГС съгласно Наредба № Н-4 от 14.09.2012 г	Река Ропотамо	Язовир „Ясна поляна“
1.	Обща бета-активност, Вq.l ⁻¹	0,5	0,02 - 0,09	< 0.04* - 0,06
2.	Обща алфа-активност, Вq.l ⁻¹	0,2	< 0.04*	< 0.04* - 0,06

На територията на община Приморско не е констатирано радиационно замърсяване на околната среда.

2.11.3. Нейонизиращи лъчения

Нейонизиращи лъчения са електромагнитните лъчения, които поради своята същност не предизвикват йонизация в средата, през която преминават.

Спектърът на нейонизиращите електромагнитни излъчвания включва ултравиолетовите, видимите, инфрачервените лъчи и радиовълните.

Източници на електромагнитни лъчения в околната среда са високоволтните електропроводи и съоръжения от електропреносната мрежа. Те са с определена зона на въздействие в границите на съответните сервитути. Многобройните трафопостове, изградени в жилищните зони преди години, са ситуирани съгласно действащата тогава Наредба № 7 за хигиенните изисквания за здравна защита на селищната среда (отменена по-късно, ДВ, бр.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

38/17.05.2011 г.). По този начин е ограничено евентуалното вредно въздействие на ЕМП в прилежащите жилищни зони. Това се отнася и за населените места на община Приморско.

Открит остава въпросът за въздействието на електромагнитните излъчвания от многобройните антени и базови станции на мобилните оператори в населените места. За сега няма информация за проведени измервания за параметрите на сумарните електромагнитни полета, достигащи до жилищни сгради, детски градини, училища и други обществени заведения на територията на община Приморско. Резултатите от такива измервания би следвало да се оценят за съответствие с изискванията на Наредба № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти (обн., ДВ, бр. 35 от 1991 г.; попр., бр. 38 от 1991 г., изм. доп. ДВ бр. 8/2002 г.)

Пределно-допустимите нива на напрегнатостта и на плътността на енергийния поток на електромагнитните полета (ЕМП) в селищата и зоните за продължително обитаване, курортните зони, зоните за отдих и лечение и др. в границите на тяхната регулация, определени с издадената от МЗ и МОСВ Наредба № 9/03.05.1991 г. (ДВ бр. 35, попр. ДВ бр. 38/14.05.1991 г., изм. ДВ бр. 8/22.01.2002 г.) за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии, са представени в следващата таблица:

Таблица 123.

№ по ред	Честотен обхват, в който работи излъчвателят	Пределно допустимо ниво
1.	от 30 до 300 kHz	25 V/m
2.	от 0.3 до 3 MHz	15 V/m
3.	от 3 до 30 MHz	10 V/m
4.	от 30 до 300 MHz	3 V/m
5.	от 0.3 до 30 GHz	10 μ W/cm ²

Честотният обхват, определен като вреден с Наредба № 9 на териториите на населените места, е с граници от 30 kHz до 30 GHz.

Освен Наредба № 9/1991 г. всички мобилни оператори са задължени да спазват и *Техническите изисквания за работа на мобилни наземни мрежи и съоръженията, свързани с тях* (в сила от 13.11.2007 г., приети с Решение № 1310 от 25.10.2007 г. на Комисията за регулиране на съобщенията, посл. изм. с Решение № 381 от 10 май 2013 г. ДВ. бр.51 от 11 юни 2013 г.). Съгласно тях операторите трябва да предприемат такива мерки, че да намалят до минимум риска за населението от вредните електромагнитни полета и излъчвания, като разполагат електронните съобщителни устройства на такива места, където населението ще бъде най-малко изложено на вредни излъчвания.

В тези Изисквания е заложено и спазването на стандарта EN 50 360 - европейски стандарт за хигиенни изисквания за честоти от 300 MHz до 3 GHz.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

В момента за всеки обект, който по своето основно предназначение излъчва, пренася или трансформира електромагнитна енергия, се определя конкретна хигиенно-защитна зона. На основание чл. 35 от *Закона за здравето* местоположението на обекта се съгласува от Главния държавен здравен инспектор само при условие, че сградите и местата за постоянен или инцидентен престой на хора не попадат в границите на хигиенно-защитната зона на конкретния излъчвател.

2.11.3.1. Електроснабдяване

Източник на електроенергия за община Приморско е общата електроенергийна система на страната. Захранването на Общината с електрическа енергия става от Националната електропреносна мрежа посредством две подстанции. Информация за тях според Обяснителната записка към проекта за ИОУП Приморско е представена в следващата таблица (по данни към 2012 г. от „ЕВН България ЕР“ АД - КЕЦ Приморско):

Таблица 124.

Наименование	Капацитет	Състояние	Собственост
1	2	3	4
П/ст „Приморско“	2x25 MVA	добро	НЕК-ЕАД
П/ст „Босна“	2x7.5 MVA	добро	НЕК-ЕАД

На територията на Общината няма подземни комуникации 110 kV. През нея преминават три електропроводни въздушни линии. В следващата таблица са представени характеристиките им:

Таблица 125.

Наименование	Капацитет	Състояние	Собственост
ВЛ 110 kV „Ропотамо“	От П/ст „Приморско“ до П/ст „Босна“ - АС - 185 мм ²	добро	НЕК-ЕАД
ВЛ 110 kV „Юнга“	„Приморско“ - „Дружба“ - АСО-400 мм ²	добро	НЕК-ЕАД
ВЛ 110 kV „Василико“	„Приморско“ - „Василико“ АС-185 мм ²	добро	НЕК-ЕАД

Наличната електроразпределителна мрежа ВН-110 kV е развита добре. Тя преминава през територията на Приморско към Царево и Босна. Техническото ѝ състояние е много добро, мрежата е добре поддържана и експлоатирана.

Данните за ел. товари по изводи и трафопостове са представени в следващата таблица:

Таблица 126.

Район, населено място	Подстанция	Извод	Брой ТП	Ри /kW/ по изводи	Ри /kW/ към П/ст
гр. Приморско	Приморско	Алепу	4	870	63920
„	„	Перла 4	2	720	
„	„	Перла 2	7	2100	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Район, населено място	Подстанция	Извод	Брой ТП	Ри /kW/ по изводи	Ри /kW/ към П/ст
„	„	Хлебозавод	16	9340	
„	„	Съвет	10	680	
„	„	Дяв. ханче	5	2400	
„	„	КОТ	8	5520	
„	„	Почивка	9	4500	
„	„	Утаична	7	2140	
„	„	ММЦ	6	3320	
„	„	Простор	3	1700	
гр. Китен	Приморско/ ВС Китен	KB21	8	4400	
„	„	Ремонт строй	1	360	
„	„	Тексим	7	3150	
„	„	Промет	4	2060	
„	„	Редки метали	9	5040	
„	„	ТИЛ	3	1350	
„	„	Болеро	3	1490	
гр. Приморско	Приморско	Кайряк	5	1940	
с. Писменово	„	Кайряк	8	1900	
с. Я.Поляна	„	Кайряк	3	400	
с. Я.Поляна	„	Утраш	4	670	
с. Веселие	„	Веселие	6	1110	
гр. Приморско	„	Зеленково	3	270	
с. Я.Поляна	„	Преливник	2	180	
гр. Приморско	„	Лагуна	1	190	
с. Паничарево	Босна	Паничарево	7	1528	1528

Плътността на инсталираната трансформаторна мощност на територията на Общината възлиза на 3180 kW/км². По населени места тя се разпределя както следва:

Таблица 127.

№	Населено място	П/ст 110/20kV	Брой ТП	Инстал. трансф. мощност, MVA
1.	Землище Приморско	„Приморско“	21	5.894
2.	гр.Приморско	„Приморско“	54	33.25
3.	гр.Китен	„Приморско“	40	20.22
4.	с.Ясна поляна	„Приморско“	9	1.508
5.	с.Писменово	„Приморско“	4	1.02
6.	Земл.Писменово	„Приморско“	4	0.926
7.	с.Веселие	„Приморско“	6	1.098
8.	с.Н.Паничарево	“Босна”	7	1.528
			Общо: 145	Общо: 65.444

Местоположението на трансформаторните постове е съобразено с изискванията на нормативните документи за безопасност от възникване на наднормени ЕМП в околната среда.

В по-голямата част от населените места на Общината функционира добре изградено улично осветление.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

За съществуващите електропроводи на територията на Общината са осигурени обслужващи сервитути за профилактика и ремонт, независимо от частното владение на земята, като са спазени изискванията на издадената от МЕ, МЗХ и МРРБ Наредба № 16 от 2004 г. за сервитутите на енергийните обекти (ДВ, бр. 88 от 2004 г., изм. ДВ. бр.77 от 2.09.2008 г., ДВ бр.75 от 29.09.2015 г.). Може да се отбележи също, че са спазени и проведени изискванията на Наредба № 3 за устройство на електрическите уредби и електропроводните линии за съответната хоризонтална ширина:

- за извънселищна територия за 20 kV - 10 м, за 110 kV - 20 м;
- в населените места за 20 kV - 2 м, за 110 kV - 4 м.

По този начин се осигурява защита от евентуални наднормени електромагнитни натоварвания на околната среда извън съответните сервитути. В тези зони не се допуска извършване на СМР, товаро-разтоварни дейности, складиране на строителни материали и паркиране на монтажна и транспортна техника.

2.11.3.2. Комуникационни мрежи, далекосъобщение и пощи

Пощенското обслужване предоставя вътрешни и международни пощенски услуги, разпространение на печата, парично-преводна дейност и услуги по възложителство за гр. Приморско и останалите населени места на Общината. Гръбнакът на съобщителната инфраструктура са Районната пощенска станция в Приморско и още четири пощенски станции, макар че съществуват някои проблеми с навременните пощенски услуги в някои от по-малките населени места.

По отношение на телекомуникационните връзки в експлоатация са телефонни цифрови централи, а качеството на връзките е на сравнително добро ниво. Броят на служебните и бизнес телефони в общината е 401, а на частните е 1907 телефона. Общия брой на телефонните постове е 2308. От тази цифра се вижда, че почти всеки трети жител на общината има телефон. Мобилните оператори Виваком, Мобилтел и Теленор покриват територията на цялата община, в т.ч. предоставят и „интернет“, с достатъчно монтираните базови станции и транслатори.

Покритието с ефирен телевизионен и радио сигнал е осигурено за цялата територия на Общината. Голяма част от жителите ползват и кабелна телевизия.

На този етап няма конкретна информация от проведени измервания на електромагнитното натоварване на територията на община Приморско. Може да се каже, че като цяло натовареността с нейонизиращи електромагнитни лъчения на селищната и околната среда на Общината не се отличава от характерната за всички урбанизирани територии в страната.

2.12. ЗДРАВНО-ХИГИЕННИ АСПЕКТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

2.12.1. Здравни хигиенни условия на селищната среда оказващи влияние

Здравната оценка към настоящият доклад отразява аспектите на човешкото здраве от въздействието върху околната среда и характеризираните източници на вредно въздействие, които могат да възникнат от проекта за *„Изменение на Общ устройствен план на Община Приморско“*. Съществуващото състояние се използва за анализ и оценка на здравни социално-икономически въздействия от изменението на плана, който от своя страна е база и за определяне на ефективността на прогнозните мерки за профилактика на възможното неблагоприятно влияние на околната среда върху здравето на населението.

Рамката за оценка на здравният риск, за качеството на живот и благосъстояние в община Приморско представлява интегриран подход, който изисква комбинирана оценка на риска и неговото управление с цел контролиране на заболяванията, свързани с източниците на въздействие, експертиза на състоянието на компонентите на околна среда и характеристика на основните замърсители. Това осигурява хармонизирана рамка от здравни насоки по отношение на свързаните рискове и появата на кумулативен ефект.

Рамката включва оценка на здравните рискове преди поставянето на здравни цели и предприемане на мерки за намаляване на отрицателното въздействие и повишаване качеството на живот, там където е възможно, като част от по-широкия процеса на ангажиране.

Територията, върху която е построено едно населено място, в много голяма степен предопределя възможностите за създаване на благоприятна жизнена среда, като отделните елементи на населеното място се характеризират със свои специфични от хигиенна гледна точка особености и функционални предназначения.

За избягване на отрицателните и използване на положителните въздействия върху жизнената среда, елементите на населеното място при съвременното градоустройство се групират във функционално обособени зони, обхващащи жилищните, курортните, промишлените, транспортно-складовите и крайградските територии. Тяхното разполагане едни спрямо други се подчинява на редица хигиенни принципи и норми, отразени в общите устройствени планове.

Основни фактори, влияещи върху човешкото здраве при замърсяване на околната среда се явяват атмосферните замърсители, замърсителите във водите и в частност в питейната вода и води, предназначени за къпане, шумовото замърсяване на жилищни територии /жилищни и обществени сгради/ и други обитавани от хора урбанизирани територии, нейонизиращи лъчения в жилищните, производствените, обществените сгради и урбанизираните територии; химични фактори и биологични агенти в обектите с обществено предназначение; курортни ресурси и не на последно място нерегламентираното третиране на различните по вид отпадъци и замърсените почви.

Община Приморско, следва да предлага физическа и социална среда, която да отговаря на здравните потребности на техните жители чрез благоустрояване и рационално изграждане на различните териториални единици и развитие на комуналното стопанство. Общото

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

устройствено планиране следва да съобрази всички горепосочени фактори, с оглед отсъствие на вредно въздействие върху здравето на населението. С оглед опазване на човешкото здраве, от съществено значение са градоустройствените зони, които по силата на съответни наредби, следва да бъдат спазвани в процеса на планиране.

Потенциалното въздействие на изменението ОУП на община Приморско ще е основно върху населението на град Приморско. Изменението ще има и общонационално значение, определено от климатичното значение на града като курортно населено място и определящите от това икономически позиции при формиране на брутния национален продукт.

Изменението в ОУП На община Приморско не крие евентуална рязка неблагоприятна промяна в условията на средата, която на практика да засегне местното население. Прегледът на изменението на ОУП осигуряването на достатъчна здравна защита на жилищната среда в т.нар. критични зони: жилищните квартали и сгради, обекти с обществено предназначение - културни обекти и комплекси; спортни зони и терени за отдих, обекти на здравеопазването, а също така на елементите на транспортната и инженерна инфраструктура.

Територията, върху която е разположена община Приморско, характеристиката на климатичните и метеорологичните фактори, характеристиката на екологичното състояние на отделните компоненти на околната среда е благоприятна от здравна гледна точка и определя създаването на условия за подходяща жизнена среда. Общият преглед на измененията в ОУП на община Приморско установи, че в проектната документация, елементите на селищната мрежа са подходящо групирани един спрямо друг, при спазване на курортно утвърденото зонироване на града и отстоянията за здравна защита между отделните устройствени зони. От хигиенни позиции не се установяват противоречия във функционално местоположение и съседства на жилищните терени, курортните зони и зоните за производствено-складови дейности, както и на земеделските и зелените територии.

Следва да се има предвид, че икономиката на община Приморско ще продължава да е концентрирана най-вече върху курортната дейност, търговията, транспорта, услугите и селското стопанство.

Изменението на ОУП предвижда запазване благоприятните условия за бъдещото развитие на града и населените места на територията на общината – запазват се и се предвиждат допълнително озеленените площи, рекреационна зона, културни и спортни обекти. Предвидени са за бъдещо изграждане обекти на администрацията и обекти с обществено обслужващи функции, канализационни, водоснабдителни и електроснабдителни подстанции, пречиствателни съоръжения, увеличаване на площта за транспорт и комуникации. Жилищните територии в общината се устройват и застрояват като устройствени зони с преобладаващо ниско и средно и комплексно застрояване, което е обосновано за особеностите на курортния град и изпълнява комунално-хигиенните изисквания. В тези зони се предвиждат сгради за обитаване, както и обекти с нежилищни функции.

Изменението в ОУП не предвижда увеличаване на териториите за производствено-складови дейности и за техническа инфраструктура, което да се отразява неблагоприятно на санитарно-хигиенните условия на средата.

2.12.2. Здравно-демографски показатели

Населението на община Приморско играе важна роля във формирането на териториално-стопанския комплекс на региона. В демографския потенциал на общината настъпват известни изменения, породени от политически, икономически и социални причини. За разлика от други общини в България и в Бургаска област, тук те не са толкова сериозни.

Общината има 6 населени места с общо население 6 578 жители (към 15.07.2015 г.). От тях 3 941 жители се пада на гр. Приморско, а 2 254 на селата от общината. Съотношението между мъже и жени се запазва с годините с 1% в полза на жените. Към края на май 2015 г. икономически активните лица са 2 517. Регистрираните безработни са 134. Нивото на безработица е 5.32%.

Първото преброяване е извършено на 31.12.1932 г. и е отчетено, че броя на живущите в гр. Приморско е 1124. Може да се отбележи, че населението не е нараснало драстично от началното преброяване до това през 2015. По статистически данни през последните години в община Приморско има около 70 живородените деца. Коефициент на раждаемост през годините според данни на НСИ се запазва в рамките на 10-11. В селата родените са общо 24, от които 7 брачни и 17 извънбрачни.

Смъртността в община Приморско за 2014 е 101 души - 55 мъже и 46 жени. В този район се наблюдава по-висока смъртност на мъжете-около 13/100, а при жените стойностите са значително по-малки – около 9.5/100. Коефициента на смъртност с годините нараства от 13 и достига стойности през последната година до 19. Естественят прираст е отрицателен и е около -/-34/, който с годините нараства от -/18/. Независимо от наличието на отрицателен естествен прираст на населението на общината, през периода 2008-2014 г. се забелязва известна стабилизация по този показател, което личи и от броя на населението през тези години. Това се дължи не само на механичен прираст, но и в стабилизацията на показателите: раждаемостта и смъртност.

В механичното движение на населението през 2015 г. за община Приморско се наблюдават общо 174 заселени души. Изселените от своя страна са общо 118 души. Механичният прираст е положителен - 56. Степента на урбанизацията в общината е 46%, което означава, че тя е нормално развита селска община с изявен градски център. В община Приморско, делът на населението под трудоспособна възраст е 1190 души или 18.8%, на населението на трудоспособна възраст е 3706 души (58.6%) и на населението над трудоспособна възраст е 1419 души (22.6%). Преобладава населението във възрастовата група 18-64 г., след нея е групата от 0 - 17 г. и на последно място е тази над 65 г. Това означава, че застаряването на населението не е от главните проблеми в общината и развитието и е положително.

Туризмът и търговията играят основна роля в икономиката на общината. Тя развива летен рекреационен туризъм, за който има много благоприятни възможности. Освен тази традиционна форма на туризъм, условията в общината позволяват развитието на алтернативни видове туризъм. Туризмът е станал емблематичен не само за общината, но и за страната. Отрасълът осигурява работни места за 69% от работещите в общината. Фирмите, които се

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

занимават с туризъм и туристически услуги са предимно частни. Те са обединени в местна туристическа организация - Съвет по туризма. Броят на преминалите туристи през общината непрекъснато нараства с 10% от броя на туристите в община Созопол и с около 30% повече от гостуващите туристи в община Царево. В Приморско и Китен през последните 5 години се утвърждава “работния туризъм”- българи от вътрешността на страната идват в общината, за да изкарат своята лятна почивка и да работят като сезонни работници.

Успешно се развиват търговията, животновъдството и растениевъдството. Ако положителното развитие на общината продължи и в следващите години тя има възможност да се превърне в една от най-проспериращите малки морски общини в Европа и в една от най-привлекателните европейски и световни центрове за летуване и туризъм. За тази цел в демографско отношение общината работи към промени като стремеж към привличане на повече жители, постоянно живеещи в някои от градовете или селата в общината, запазване на високата раждаемост и ниската смъртност, както и допълнително развитие на стопанските сектори, играещи най – важна роля за развитие.

Извод:

Проблемът с отрицателният естествен прираст и покачване коефициент на смъртност през годините на населението в община Приморско са изключително остри и значими. Основание за подобна оценка дава обстоятелството, че днешната структура ще определя възпроизводството на населението и на работната сила през следващите десетилетия.

Основните приоритети в демографското развитие на общината следва да бъдат насочени към стабилизиране и запазване на населението, ограничаване неблагоприятните тенденции в демографските процеси, развитие на образованието и обучението.

2.12.3. Заболеваемост на населението

Заболеваемостта в община Приморско не може да се разгледа като частичен случай. Профила ще бъде разгледан на фона на общата заболеваемост за област Бургас. В лечебните заведения за хоспитализация в област Бургас за 2014 г. са регистрирани 310 случая на 1000 души в сравнение с 2012 г. - 229 случая/1000 души. Заболеваемостта е леко завишена с 1,35, като с това са завишени и факторите влияещи върху здравето на населението от 67 за 2012 г. на 111 за 2014 г. Основен дял в нея заемат болестите на органите на кръвообращението и формират 23.2% от общо регистрираните заболявания. Болестите на дихателната система, които формира 18.9%. От 5-7% формират болестите на костно-мускулната, нервната, храносмилателната, пикочно-половата система и 17.00% на др.

2.12.4. Здравно-хигиенни аспекти

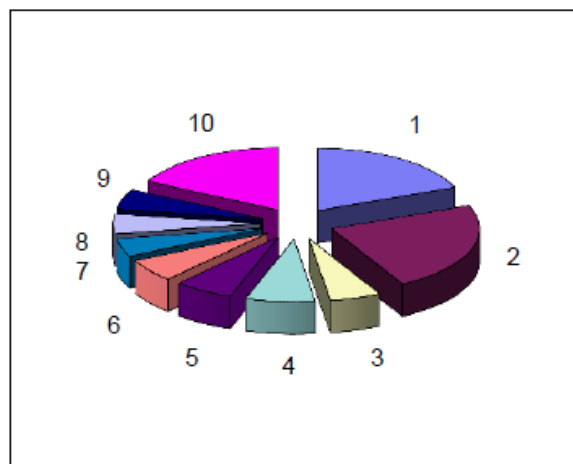
Без прилагането на плана ще се забави икономическото развитие на общината, ще се пропуснат ползи от финансиране и допълнителни инвестиции и усвояване на целеви средства

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

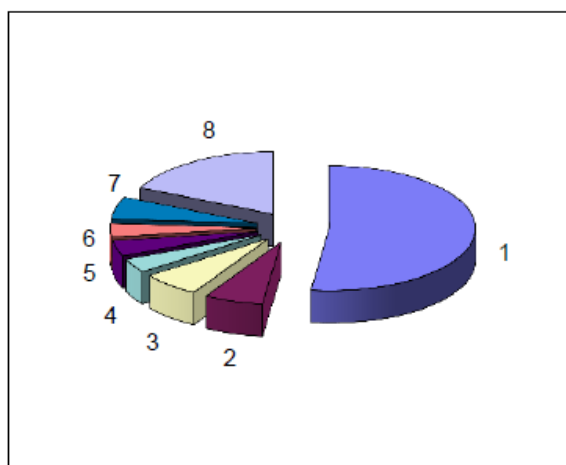

от ЕС, което ще забави подобряването на условията на труд и качеството на живот в населените места.

Фиг. 40 Структура на заболяемост на населението на община Приморско, в %

От общо регистрираните заболявания във възрастовата граница от 0 до 17 год. основен дял в нея заемат болестите на дихателната система, които формират 52% от общо регистрираните заболявания, следван от болести на кожата и травми – по 6,5%. С малък относителен дял около 3% са болестите на окото, ухото и пикочно-половото система. Други заболявания отново заемат около 18%.

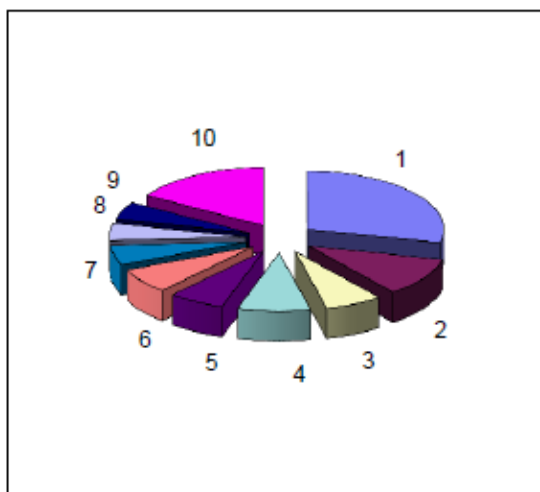

Фиг. 41 Структура на заболяемост при децата (до 17 г. възраст) в община Приморско, в %

При децата до 17 годишна възраст отново най-често поставяната диагноза е от класа на болестите на дихателната система. Следват симптоми, признаци и недобре определени състояния, болести на окото и травми и отравяния.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Регистрираните заболявания във възрастовата граница над 18 год. основен дял в нея заемат болестите на органите на кръвообращението формират 28.7% от общо регистрираните заболявания. Болестите на дихателната система, които формират 10.8%. Процента на другите заболявания се движи в границите на общото население.

Фиг. 42 Заболеваемостта от злокачествени новообразувания на населението на община Приморско, в %

Заболеваемостта от злокачествени новообразувания намалява макар и с бавни темпове, както в общия брой случаи, така и в новооткритите случаи.

Таблица 128.

Брой случаи	Отн. дял в %				
	2014г.	2013г.	2012г.	2011г.	2010г.
1. Меланом и зл. нов. на кожата	21,8	22,3	22,5	25,2	24,9
2. Млечна жлеза	17,1	17,4	17,5	17	18,5
3. Женски полови органи	15,5	15,8	15,8	15,6	15,4
4. Храносмилателни органи	16,1	15,7	15,7	14,8	14,2
5. Дихателна система	5,6	5,4	5,3	5,4	5,1
6. Пикочна система	7,1	6,7	6,6	6,4	6,3
7. Мъжки полови органи	5,2	5,2	4,9	4,4	4,3
8. Устни, устна кухина, фаринкс	2,7	2,8	2,9	3,0	3,0
9. Лимфна и кръвотворна тъкан	3,6	3,6	3,5	3,4	3,6
10. Око, гл. мозък, цен. нерв. с-ма	1,3	1,2	1,2	1,2	1,1
11. Щитовидна жлеза	1,4	1,3	1,3	1,4	1,2
12. Мезотелиална и меки тъкани	1,1	1,2	1,2	1,1	1,0
13. Кости и ставни хрущяли	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3
14. Неточно опред. локализации	1,3	1,1	0,9	0,9	1,1

Бр. случаи /новооткр./	Отн. дял в %				
	2014г.	2013г.	2012г.	2011г.	2010г.
1. Храносмилателни органи	25,2	24,6	26,3	26,1	26,4
2. Меланом и зл. нов. на кожата	14,8	13,1	14,7	12,2	13,4
3. Дихателна система	10,7	12,1	12,1	13,3	13,3
4. Женски полови органи	9,5	10,5	9,3	10,2	8,9
5. Млечна жлеза	10,9	11,7	10,8	10,8	10,3
6. Пикочна система	8,6	8,2	7,1	7,2	7,5
7. Мъжки полови органи	6,3	6,5	7,9	5,9	4,3
8. Неточно опред. локализации	4,5	3,6	4,1	3,3	4,9
9. Лимфна и кръвотворна тъкан	3,1	3,8	2,2	3	5,2
10. Устни, устна кухина, фаринкс	2,7	2	2,4	3	2,4
11. Око, гл. мозък, цен. нерв. с-ма	1,5	2,3	1,2	2,2	1,8
12. Щитовидна жлеза	0,9	0,3	0,3	0,9	0,6
13. Мезотелиална и меки тъкани	1	1,1	1,2	1,8	0,9
14. Кости и ставни хрущяли	0,1	0,3	0,4	0,2	0,05

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Като се има предвид високата смъртност и кратката преживяемост на болните от тези заболявания в национален мащаб, това не е особено обещаващо. Всяка година нови и повече болни са с диагноза рак на кожата, на женските полови органи, на млечната жлеза и пикочната система. През последните години се е увеличила е заболеваемостта от новообразувания на простатата и щитовидната жлеза. Данните по отношение на регистрирани заболявания от активна туберкулоза показват значително намаляване броя на заболелите от 383 случая през 2009 на 276 случая през 2014 г.

Системата на здравеопазването в община Приморско и областта е обезпечена с достатъчно здравни заведения и болнични легла. В условията на стартирала здравна реформа остават не обхванати от лекарски практики много от социално слабите слоеве и села, няма оборудвани кабинети за практиките в малките населени места. Като заплаха остава извън системата на качествена здравна помощ слоеве от социално слабото население.

За община Приморско, данните за заболеваемостта показват, че честотата на заболеваемостта е съизмерима със средните стойности за област Бургас и страната. Резултатите от анализа на заболеваемостта в общината Приморско, показва че населението има добро здравно състояние. За оценката са наблюдавани общата заболяемост и болести, които се предполага, че могат да отразяват здравният риск от замърсяването на околната среда. Заболеваемостта на детското и възрастното население следва общите закономерности в страната. Характерно е увеличаването на заболяванията сред детското население и възрастни в региона се дължи главно на респираторните болести, като техният дял е 2/3 от общата заболяемост. Най-значителна е чистотата на острите инфекции на горните дихателни пътища. Това води до повишена посещаемост при личните лекари. Заболеваемостта на детското население показва по-голямата честота от тази на възрастното население. Преобладаването на детската заболяемост характеризира по-малката резистентност към вредни фактори, и е демографски обусловено.

Заболеваемостта при възрастното население през последните години се задържа почти на постоянно ниво. Високи нива на заболяванията сред възрастното население имат болестите на костно-мускулната система /причина – влажният климат и делът на дните с мъгла/, болести на нервната система, болести на сърцето /причина е стресогенният фактор, свързан със социално-икономически показатели на общината: икономическа активност, заетост и безработица/.

Обобщената характеристика за здравното състояние в района практически е определено от здравен статус на населението в областта. Най-честите заболявания на това население са свързани със стресогенния фактор, сърдечни болести, болести на органите на кръвообращението, заболявания на кръвоносната система и мозъчно - съдови заболявания, болести на стомашно-чревния тракт, злокачествени новообразувания - рак на белия дроб, колоректален рак, рак на гърдата и рак на простатата.

Извод:

Подобряването на здравно-демографските показатели е сложен и продължителен процес. Наред със социално-икономическите фактори влияние оказват и стила на живот (тютюнопушене, небалансирано хранене, психоемоционален стрес, ниска двигателна активност, тютюнопушене), хронични неинфекциозни заболявания (хипертония, мозъчно-съдова болест, затлъстяване, диабет), генетични фактори, рискови фактори на околната среда, ниска здравна и сексуална култура, особено сред малцинствените групи, регресивен тип възрастова структура на населението.

2.12.5. Характеристика на рисковите фактори. Въздействие върху човешкото здраве

2.12.6. Рискови фактори, свързани със стила и начина на живот

Негативни фактори, свързани с начина на живот са:

- 1) *Тютюнопушенето* е поведенчески фактор с изключително неблагоприятни здравни последици. Той е сред най-разпространените, най-сериозните и тежки рискови фактори за здравето. Доказана е връзката за възникването на около 20 вида заболявания, причинени от употребата на тютюн, а също така и пасивното пушене. От тях по-важни са рак на белия дроб, заболявания на дихателната система /астма, бронхит, пневмонии/, сърдечно-съдови заболявания.
- 2) *Злоупотребата с алкохол* води до соматични, психологични и социални последици. Потвърдена е връзката на алкохола с цирозата на черния дроб, рака на устната кухина, фаринкса, ларинкса, хранопровода; има доказателства за връзка с рака на стомаха, дебелото черво, гърдата; по-голям е рискът за инсулт, хипертония, кардиомиопатия; може да се увреди половата функция, нервната система и др.
- 3) *Нерационалното хранене* води до редица болести: на органите на кръвообращението, някои видове рак, диабет, болести на храносмилателната система, а също и болести свързани с недохранването.
- 4) *Ниска двигателна активност* се асоциира с редица болестни състояния на организма: в детската възраст тя забавя нормалното физическо и психическо развитие, води до появата на затлъстяване и други състояния; в средната възраст и нагоре – съдейства за възникване на редица хронични болести: сърдечно-съдови, диабет тип 2, остеопороза, метаболитни и злокачествени заболявания и други.
- 5) *Злоупотреба с наркотици* е сериозен рисков фактор с тежки последици за индивида, семейството и обществото, който довежда до понижаване качеството на живота, преждевременна смърт (инфекции, СПИН, хепатит, предозиране), деформирани семейни

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

отношения и хроничен стрес за членовете на семейството, престъпност, понижаване на интелектуалния потенциал, увреждане на генетичния фонд.

- б) *Психосоциалният стрес* повишава значително риска от появяване на артериална хипертония, атеросклероза, миокардни увреждания, внезапна сърдечна смърт, диабет, астма и редица психосоматични заболявания.

2.12.6.1. Рискови фактори, свързани със социално-икономическата среда

Влиянието на социалните фактори се изразява в тяхната скритост и дългосрочност. Например състоянието на хроничен стрес може да доведе дадено заболяване след по-продължителен период от време и тогава лекарят да не отбележи значението на този фактор.

Ниските доходи и икономическата несигурност са значими стресови фактори от много години, които в голяма степен са повлияли за развитието на хронични заболявания, ниска раждаемост и други неблагоприятни здравни и демографски показатели.

Може да се очаква, че социалните и битови фактори ще имат все по-значима роля през следващите години за повишаване на здравния риск на населението в общината.

Общинската администрация ще има първостепенна задача за подобряване на състоянието на местната икономика и разширяването ѝ, обърната към нуждите на живущите; подобряване на бизнес климата в градовете за създаване на възможности за разкриване на нови работни места от бъдещите и от по-големите съществуващи фирми; развиване на преработвателната промишленост на добиваната селскостопанска продукция. Особено внимание следва да се обърне към малките фирми и бъдещи микро-предприятия възможно разположени в селата. Сериозни потенциални възможности за разкриване на нови работни места са целевите финансираня на Европейския съюз за изграждане на инфраструктурата в общината като пътища, водопроводи, канализация и други.

2.13. ЕВЕНТУАЛНО РАЗВИТИЕ НА КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ФАКТОРИТЕ ВЛИЯЕЩИ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА БЕЗ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА

2.13.1. Текущо състояние на компонентите на околната среда и тяхното развитие без прилагането на плана

2.13.1.1. Атмосферен въздух

Съществуващият потенциал на територията на общината е значителен и с реализирането на предвидените проектни предложения, съобразени със съвременните тенденции за развитие на България като част от Европейската общност при спазване на нейните екологични норми, би допринесло за икономическото стабилизиране на община Приморско.

2.13.1.2. Повърхностни и подземни води

Текущото състояние на компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат без реализиране на проекта за ИОУП на Община Приморско беше разгледано в т. 2.2 и може да бъде систематизирано и обобщено по следния начин за съответните компоненти на околната среда и фактори, които ѝ въздействат:

A. Повърхностни и подземни води.

При неприлагане на плана не се очаква тенденция към изчерпване на водните ресурси. Ще продължи антропогенно натоварване и влошаване качествата на водите на р. Дяволска, р. Ропотамо, р. Караагач и Черно море, поради заустване на недостатъчно пречистените отпадъчни води от ПСОВ Китен и ПСОВ Веселие, липсата на локални пречистителни станции и съоръжения и канализация в част от населените места, наличието на малки нерегламентирани сметища и неприлагане на добри фермерски и аграрни практики.

Ще се запазят и силно неблагоприятните тенденции за:

- недостатъчно използване на капацитета на питейните водоизточници;
- завишаване загубите на питейна вода (над 49% в момента), в резултат на амортизацията на водопроводната мрежа;
- използване на питейната вода за напояване;
- непълна изграденост на канализационна мрежа и продължаващата ѝ амортизация;
- съществуването на нерегламентирани сметища (стари замърсявания);
- наводнения при високи води на река Дяволска и р. Караагач въздействащи негативно върху земеделските и жилищни територии, водещи до екологични и социално-икономически щети и невъзможност за постигане на целите и изпълнение на част от мерките за защита на водите, регламентирани в ПУРБ.

2.13.1.3. Геоложката основа

Като цяло, инженерно-геоложките условия в община Приморско са благоприятни за извършването на строителни дейности. Регистрирани свлачища, са контролирани и под наблюдение, и в тези райони няма планирани устройствени зони. Неприлагането на плана ще запази съществуващото състояние на геоложката среда и няма да доведе до значителни промени и развитие за бъдещ период.

Строителство ще е възможно във всички участъци на общината при съобразяване с:

- конкретните инженерно-геоложки условия и особености на строителните почви, изграждащи земната основа;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- неравномерната и понякога значителна дебелина на изветрителната зона, понижените физико-механични качества на скалите в големите разломни зони;
- сеизмичността на района.

В заключение, основният принцип, който следва задължително да се спазва при изграждането на нови или при реконструкцията на съществуващи строителни обекти и съоръжения, е строителните дейности да се извършват след провеждането на конкретни и подробни инженерно-геоложки и хидрогеоложки проучвания, при стриктно спазване на законовата и подзаконова нормативна уредба и на всички норми за проектиране и изпълнение на строително-монтажните работи.

2.13.1.4. Земи и почви

Състоянието на земи и почвите през следващите години на територията на община Приморско, се очаква да се подобрява под въздействието на следните фактори: ограниченото прилагане на минерално торене, вследствие на икономическите затруднения и организационни проблеми в земеделието; организационното реструктуриране, финансовите затруднения и влошената механизация ще екстензифицират почвообработките, с което ще се намали ерозионният интензитет;

Отрицателно въздействие през следващите години се очаква, че би могло да окаже реалната тенденция за застрояване в границите на земеделски земи с нетипични обекти (жилищни, вилни или логистични обекти). Поставените в Общинския план за развитие (ОПР 2014-2020 г.) стратегически и специфични цели за повишаване производството и продукцията в промишлеността и селското стопанство, изграждане на подходяща бизнес среда и повишаване на инвестиционния интерес към общината, оптимално използване на природните ресурси за развитие на туризма, разнообразяване на икономическите дейности и повишаване качеството на живот в селата в общината е възможно да бъде ограничено от наличието на остарялата техническа инфраструктура и от части сграден фонд, както и плановете на съществуващите производствени зони на територията на административния център на общината град Приморско.

Очертаващата се тенденция, може да доведе до хаотичното застрояване за различни цели, често в условия на недостатъчна инфраструктурна осигуреност (канализация, транспортни връзки и др.), което носи и своите рискове за въздействие върху околната им среда (включително върху земите и почвите).

При неприлагането на плана е възможно да настъпи, увеличаване на пустеещите земи, промяна на предназначението на земята предимно за строителство без съответния контрол, незаконно урбанизиране на територии и др.

2.13.1.5. Ландшафт

Неприлагането на плана се очаква в голяма степен да запази настоящето състояние на ландшафта и съществуващите тенденции за трансформиране на значителната част от природните и земеделски ландшафти в антропогенни (от вилно-селищен тип), но като цяло основния тип на ландшафтите остава непроменен.

2.13.1.6. Биоразнообразие (флора и фауна). Защитени територии по Закона за защитените територии и защитени зони включени в екологичната мрежа Натура 2000

Планът за ИОУП на община Приморско предвижда мероприятия по изграждане, преустройство, обновяване и развитие на влизащите в състава на община Приморско населени места, като всичко това е подчинено на основната цел на проекта-очертаване визията, философията и перспективите за развитие на общината, както подходите и мерките за тяхното постигане.

Развитието на общината без прилагане на плана вероятно ще продължи да осигурява и в близките десетилетия добра съхраненост на съобществата в защитените природни територии обявени по *Закона за защитените територии* и обитанията в защитените зони, обявени по *Закона за биологичното разнообразие*.

От друга страна неприлагането на плана предполага хаотизъм в инвестиционните процеси и потенциални нарушения в целостта на защитените зони обявени по *Закона за биологичното разнообразие*, увреждане на обитания и ключови елементи в тях. Демографските процеси в общината вероятно ще се развият съобразно песимистичния вариант на прогнозите за периода определен за действие на плана 15-20 г. след приемането му. При този вариант се предвижда запазване с разширение на дейността промишлените предприятия и по-силно за селското стопанство в бъдеще, с минимален икономическия растеж (прогнозиран на база минали периоди).

Комплексният анализ на съвременното състояние на растителността и на местообитания на територията на община Приморско, дава възможност да се прогнозира насоките на тяхното изменение в резултат на естествено протичащите сукцесии в екосистемите и при различни форми на антропогенно въздействие, без прилагането на Изменението на общия устройствен план.

В преобладаваща част от естествените горски екосистеми сукцесионните изменения на растителността се прогнозира да протичат при паралелно изменение и на другите компоненти на местообитанията, в направление към устойчиво състояние (климакс). Отклоненията от този естествен процес могат да бъдат свързани с различни форми на антропогенни въздействия, природни аномалии и влиянието на очакваните глобални промени в климата. В производните и вторични (изкуствени) горски екосистеми са възможни различни насоки на протичащите вторични сукцесии. При оптимистичния вариант, прогнозата за сукцесионни изменения на

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

растителните съобщества, на местообитанията и на горските екосистеми са в направление на устойчиво развитие и стабилизация. Отклоненията от този процес, както и при естествените горски екосистеми могат да бъдат свързани с различни форми на антропогенни въздействия и на други непериодично изменящи се екологични фактори.

При песимистичния вариант, могат да се прогнозират вторични сукцесии на растителните съобщества, свързани с деградация на растителността, с деградация на отделни компоненти на местообитанията и обща дестабилизация на горските екосистеми. Тези регресивни процеси в горските екосистеми могат да се ускорят и от различни форми на пряко или косвено антропогенно въздействие, природни аномалии и влиянието на очакваните глобални промени в климата.

В храстовите и тревни екосистеми, които са формирани при деградация на горските екосистеми след изкореняване на гори, сечи и др. форми на антропогенни въздействия, в зависимост от фазата на вторичната сукцесия, в която се намират в настоящия момент, също могат да се прогнозират различни насоки на развитие. При оптимистичния вариант на прогнозата, развитието е в направление на стабилизация, която е свързана с мезофитизация на растителните съобщества, повишаване на продуктивността и опазване на биологичното разнообразие. При песимистичния вариант, се прогнозира вторични сукцесии на растителните съобщества свързани с деградация на растителността (ксерофитизация или хигрофитизация), с деградация на отделни компоненти на местообитанията и обща дестабилизация на храстово-тревните екосистеми, която най-често е свързана и с намаляване на биологичната продуктивност и биоразнообразието. Тези регресивни процеси в храстовите и тревните екосистеми могат да се ускорят от различни форми на пряко или косвено антропогенно въздействие или други непериодични екологични фактори на въздействие.

Деградацията на тревните обитания, промяната на състава на растителната покривка и захрастяването на пасищата и сенокосните ливади водят до промени в числеността на популациите на населяващите тревните обитания степни видове, безгръбначни, влечуги и дребни бозайници, които са храна за много птици, обитаващи разположените в общината защитени природни територии.

Очертаните прогнози за изменение на растителността и местообитанията на територията на поземлените имоти, дават основание да се направи извода, че и без реализирането на Изменението на ОУП на Община Приморско е възможно протичането на деградационни процеси при естествено изменение на компонентите на околната среда, или свързани с пряко или косвено антропогенно въздействие.

Основна цел на Изменението на Общия устройствен план е осигуряване на устойчиво социално-икономическо развитие на Община Приморско, като общият устройствен план е териториална основа за провеждане на политиката на туристическо развитие при гарантирано опазване на околната среда, ефективна природозащита и опазване на качествата на природните екосистеми. Изменението на ОУП на Община Приморско има стратегически характер и определя общата рамка на устройството на отделните територии, без да навлиза в детайли. Въз основа на него следва да бъдат изготвени подробни устройствени планове, които ще

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

конкретизират общите принципи и предвиждания за устройство, развитие и опазване на средата по отношение на всеки поземлен имот на територията на общината.

Естествените крайбрежни хабитати при незастрояване ще съхранят реликтната и термофилна фауна, която е силно фрагментирана поради “бурното” и хаотично строителство. Особено ценни са крайбрежните терени заети от пясъчни дюни, плажове, и скалисти терени, обрасли с ксерофилна растителност. Други много ценни хабитати са влажните зони където биоразнообразието е изключително богато и уникално по своята специфика.

Предвидените в проекта за ИОУП на Община Приморско нови устройствени зони обхващат предимно, прилежащи на населените места открити площи и по рядко от долитащи от близките горски територии.

В случай, че планът остане нереализиран тези територии ще бъдат посещавани за търсене на храна предимно от обитаващите населените места и откритите площи край тях птици - полска чучулига, качулата чучулига, градска лястовица (*Delichon urbica*), селска лястовица (*Hirundo rustica*), домашно врабче (*Passer domesticus*), полско врабче (*Passer montanus*), сойка (*Garrulus glandarius*), кос (*Turdus merula*), сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), черешарка зеленика (*Carduelis chloris*), голямо белогушо коприварче (*Sylvia communis*), голямо черноглаво коприварче (*Sylvia atricapilla*), сврака (*Pica pica*), посевна врана (*Corvus frugilegus*), сива врана (*Corvus corone*), чавка (*Corvus monedula*), гарван гробар (*Corvus corax*). обикновена чинка (*Fringilla coelebs*), сива мухоловка (*Muscicapa striata*) и др., които са характерни за населените места и площите край тях.

В западната част на общината като трофична база предвидените като нови устройствени зони тенът могат да бъдат ползвани и от други птици бяла стърчиопашка, бял щъркел, жълтокрака чайка, посевна врана и гълъбови. Териториите ще бъдат облитани от пойни, насекомоядни и хранещи се със семена и насекоми скорци, чучулиги и вранови птици.

С прилагането на плана се цели преустановяване на хаотизма в инвестиционните процеси и обезлюдяването, водещи до нежелателни негативни процеси в растителните съобщества и обитанията на видовете.

С неприлагането на плана възможностите за постигане на основните цели, в това число модернизацията, реконструкцията и развитието на техническата инфраструктура и опазване на околната среда като основни фактори за подобряване и стабилизация на социално - икономическите процеси в общината, при съобразяване с ограничителните параметри на съществуващите конструкции и съоръжения и при съхраняване и възобновяване на природните ресурси няма да бъдат постигнати.

2.13.1.7. Отпадъци

Стремежът при реализирането на проекта за ИОУП е баланс между различните аспекти на развитието - териториален, икономически, социален и екологичен. Прилагането на общия устройствен план цели постигането на динамично, устойчиво и балансирано развитие на отделните райони на Община Приморско за планиране и намаляване на регионалните различия,

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

ще доведе до подобряване, запазване и възстановяване на естествената околна среда и развитието на екологичната инфраструктура.

Без прилагането на изменението на общия устройствен план количествата на отпадъците на територията на Общината би довело до неравномерното им натрупване /нерегламентирани „сметища“/, което значително увеличава трудността при управлението им. Това ограничава максимално обществото от възможността за разделното им събиране и оползотворяването им и лишава населението от важен ресурс.

Това води до замърсявания, които от своя страна са предпоставка за промяна в състава и свойствата на почвите, увеличаване на ерозията и от своя страна замърсява водите /повърхностни и подпочвени/, въздуха /миризми, прах, различни видове въгледороди/, отрицателно въздейства върху растителните и животински видове в региона, увеличава заболяемостта на населението.

2.13.1.8.Рискови енергийни източници - шум, вибрации, радиации

При неприлагането на така представения проект за ИОУП на община Приморско не се очаква промяна по отношение на йонизиращите и нейонизиращите лъчения.

По отношение на фактор „Шум“ ще се задълбочат и съществуващите към настоящия момент проблеми с временни наднормени нива на шум в селищната среда, дължащи се в най-голяма степен на автомобилния транспорт.

Неприлагането на устройствената концепция, предложена с проекта за ИОУП на община Приморско, би могло да доведе до запазване и задълбочаване на съществуващите проблеми по отношение на акустичната обстановка в района на града и селата на Общината и да възпрепятства тяхното комплексно решение в съчетание с други планови документи.

2.13.1.9.Културно-историческо наследство

По нататъшното развитие на елемента „Културно-историческо наследство“ (КИН) ще заема важно място в проект за ИОУП на община Приморско, като очертава потребността от дългосрочна визия и продължителна работа за осъществяване на основната функция на този елемент: да подпомага и допълва на другите функционални системи ресурсите, с които разполага община Приморско и да спомогне за тяхното интегриране като стимулатор за бъдещото развитие на общината.

Практиките от последните години дават основание да се прогнозира, че и през следващите години КИН ще продължи да бъде подложено на изпитания, произтичащи основно от икономическата обстановка и динамиката на урбанистичното развитие.

Негативно въздействие в бъдеще може да се очаква в следните насоки:

- комерсиалното отношение към културно-историческото наследство;
- увеличаване на инвестиционен интерес и липсата на свободни терени, подходящи за строителство в централата градска част;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- влошаване на качеството на атмосферния въздух в централните райони и съответното негативно въздействие върху паметниците на културата;

Това ще окаже въздействие преди всичко на обществената значимост на културното наследство неговата познавателна, образователна и историческа стойност.

Все по-често се създават условия и поводи някои от паметниците на културата да бъдат отписвани от списъците на КИИН или разрушени, за да бъдат частично възстановени, преустроени и адаптирани за други нужди, да бъдат подменени с нови сгради с по-голяма етажност и по-голяма разгъната застроена площ. Това ще окаже въздействие преди всичко на обществената значимост на наследството неговата познавателна, образователна и историческа стойност. Основните проблеми са по-скоро от законодателен и административен порядък на национално равнище и са свързани със собствеността, използването и управлението на паметниците на културата.

При не прилагането на плана могат да се задълбочат съществуващите градоустройствени проблеми, които при неправилно планиране могат да засегнат обекти на КИИН. След като проект за ИОУП се одобри трябва да обособят защитени територии за опазване на тези обекти, което гарантира, че те ще запазят своята цялост и автентичност. Разработването на устройствени решения и мерки рамките на всички населени места на територията на общината, ще бъде свързано със съхраняването и интегрирането в другите системи на ИОУП на КИИН.

2.13.1.10. Здравно-хигиенни аспекти

За да бъде определена степента на въздействие на цитираните по-горе елементи на околната среда (атмосферно замърсяване, акустичен дискомфорт и т.н.) върху човешкото здраве са необходими детайлни проучвания, които предвид характера и обема си не са част от настоящия доклад. Въпреки това, анализът на здравно-демографските показатели, отнесен към наднормените значения на факторите на средата, дава основание за формулиране на следните по-общии изводи:

По отношение на заболяемостта на населението най-честите заболявания на това население са свързани със стресогенния фактор, сърдечни болести, болести на органите на кръвообращението, заболявания на кръвоносната система и мозъчно - съдови заболявания, болести на стомашно-чревния тракт, злокачествени новообразувания - рак на белия дроб, колоректален рак, рак на гърдата и рак на простатата .

В резултат на извършените анализи в настоящия раздел от Доклада за ЕО, могат да се изведат следните основни фактори на средата, с по-силно влияние върху здравето на населението:

- Наднормените концентрации на фини прахови частици в атмосферния въздух на територията на Община Приморски с първостепенни източници - битово отопление и транспорт оказват въздействие върху динамиката на сърдечносъдовите заболявания;

- Наднормените шумови нива с първостепенен източник автомобилния транспорт, повлияват в определена степен на честотата и динамиката на болестите на нервната и сърдечно-съдовата система.

Намаляването или елиминирането въздействието на някои рискови фактори на околната среда може да доведе до съществено понижаване на риска от редица заболявания. Колкото повече рискови фактори съществуват, толкова е по-голям рискът от възникване на заболяване, тъй като вредното въздействие на рисковите фактори се умножава при тяхната комбинация. Затова е важен стремежа към намаляване на комбинираното вредно влияние на няколко рискови фактора.

3. ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА ТЕРИТОРИИ, КОИТО ВЕРОЯТНО ЩЕ БЪДАТ ЗНАЧИТЕЛНО ЗАСЕГНАТИ

Тук ще бъдат разгледани само онези от характеристиките /компонентите на околната среда и включените в тях територии които им вероятност да бъдат значително засегнати или повлияни от реализацията на проекта за изменение на ОУП на община Приморско в така предложения му вариант.

3.1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

Реализацията на проекта за ИОУП на Община Приморско не може да доведе до значителни отрицателни въздействие върху КАВ в района на град Приморско и съставните селища.

Вероятността за поява на допълнително въздействие върху територията на общината от реализацията на ИОУП е минимална. Това зависи основно от характера на бъдещото курортно, вилно и спортно строителство. Не се очакват допълнителни въздействия от производствена дейност (ОУП не предвижда създаването на нови зони с производствено предназначение). Допълнително въздействие от увеличаване на автопотоците по четвъртокласните общински пътища през летния туристически сезон не се очаква да надхвърли 10-25% спрямо съществуващия трафик.

3.2. ПОВЪРХНОСТНИ И ПОДЗЕМНИ ВОДИ

3.2.2. Източници на замърсяване предвидени в ИОУП

Местната промишленост е слабо развита - предимно в първичния сектор добив на кариерни материали и дървени въглища. Известно развитие има горското стопанство и дърводобива. Селското стопанство е слабо развито - земеделските земи са едва 20.94% от територията, а от тях едва 9.92% са обработваеми.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Доминирането на стопанския туризъм (около 73% отброя на регистрираните предприятия и фирми) определя основната специфика на функциониране на общината - силна сезонна пулсация на броя на пребиваващите на територията на общината - постоянно население и туристи.

Водещ в икономиката на общината е третичния сектор (услуги), представен основно от туризма и търговията. Разрастването на третичния сектор е отражение на общата за страната и областта тенденция, като в случая съвпада с опита на населението и наличието на добре развита туристическа инфраструктура, като значително преобладават броят на предприятията от търговията, ремонта и техническото обслужване и в сферата на хотелиерството и ресторантьорството.

Останалите отрасли на икономиката са:

Риболовът се възражда основно като второ занятие. Има значителен брой частни риболовци във Приморско и Китен. Общият размер на заетите с риболов се изчислява по броя на регистрираните лодки и възлиза на около 150 души, докато уловът на риба е изчислен на 100 т, от които 5-10 т черноморска акула и есетрови. Разпространен е и уловът на миди, въпреки че промишленото култивиране на миди е неразвито. Очевидно риболовът ще остане жизнено важен елемент от местния бит и специфична основа за развитието на туризма.

Добивна промишленост.

Единственият обект, които е със стопанско значение е кариерата за добив на трошен камък край град Приморско. Кариерата има местно значение.

Възражда се добивът на дървени въглища на територията на горското стопанство в района на с. Писменово продукцията е предимно за износ в Гърция (фирма „Даниагрес“-Благоевград), поминък, който може да окаже печеливш, но при внимателно зонирание извън пределите на населеното място и защитените и уязвими територии.

Селско стопанство.

Плантацията за блатно кокиче на „Софарма“ АД, разработена върху 100 хектара заблатени земи в района на Дяволското блато.

Развитието на туризма от една страна и на хранително-вкусовата промишленост от друга симулира достатъчно селското стопанство; в общината то е специализирано във връзка с обслужването на туристическите дейности. Същевременно развитието на специфичен туризъм на тази територия и високите екологични изисквания към средата налагат известни ограничения по отношение на интензивното отглеждане на животни, което би следвало да се извършва извън 5 км ивица. Това предполага пасищно животновъдство в по-малки ферми, което ще се впише в ландшафта и ще стане част от агротуризма.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Развитие на Производствено складова зона гр. Приморско

ИОУП не предвижда нови значими територии за промишлена дейност. С цел е да се освободи територията на града от несвойствени дейности, като в същото време се гарантира развитието на важни градски функции, които са добре обслужени с транспортна и инфраструктурна мрежа е предвидено доизграждане на Производствено складова зона гр. Приморско, която се намира на 1.6 км западно от града. Територията ѝ, с обща площ от 284 ха, е частично усвоена. В зоната е предвидено развитие на:

- Хранителна промишленост - с възможност да включва: рибопреработване, месопреработване, млекопреработване, производство на газирани напитки.
- Лека промишленост: шивашки цехове, общарски цех и цех за тапицерии.
- Складова база за промишлени стоки от леката промишленост: стоки за бита, домакинска техника, стоки за морски туризъм, плажни принадлежности.
- Строителна дейност: варов възел, бетонов възел, цех за бетонови изделия.
- Складова база за вторични суровини: за строителни материали, горивни материали, за метали, бои, битова химия.
- Авторемонтна дейност: ремонт на селскостопанска техника, тенекеджийски услуги, ремонт на строителна техника, заваръчни работи, цех за метални изделия - огради, врати
- Други дейности: противопожарна служба, бензиностанции, газостанции, паркинги за коли, автобаза за леки и товарни автомобили.
- Обслужваща зона: административни сгради, фирмени магазини, здравна служба, заведения за обществено хранене, магазини за хранителни стоки.
- Производство на дървени въглища.

Съгласно разработения предварителен проект на разглежданото ИОУП се предвижда отвеждането на отпадъчните води да се реализира посредством канализационната мрежа чрез включване на цялото количество в главните колектори за отпадъчни води.

При условие, че в следващи фази на проектиране предвидените дейности се съобразят със съществуващата нормативна база и се предвидят подходящи и достатъчен брой локални пречиствателни съоръжения, те не биха се отразили негативно на повърхностните и подземни води от замърсяване.

При реализацията ще е необходимо проектиране и реализация на нови водопроводни и канализационни участъци. При условие, че се спазват нормативни изисквания и документи, свързани с коментиранията материя, промените няма да окажат негативно въздействие върху околната среда и в частност повърхностните водни течения и подземните води.

3.2.3. Промени в обхвата на система “Обитаване” и развитие на туристическата база

Икономическият профил на общината се определя основно от стопанския туризъм. На територията на общината са разположени Курортен комплекс Ропотамо и Курортен комплекс

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Приморско - ММЦ - Китен, в рамките на които гр. Приморско и с. Китен са със статут морски климатичен курорт с национално значение, а м. Аркутино (в рамките на КК Ропотамо) е морски климатичен курорт от местно значение. Разположения в територията резерват Ропотамо, множеството защитени местности и природни забележителности и близостта на Природен парк Странджа на юг и разположения северно курортен комплекс Созопол-Каваците-Дюни, допълнително обогатяват и засилват привлекателността на общината като туристическа дестинация.

С проектното решение са изследвани възможностите за обособяване на нови територии и зони за разполагане на нови курортно-туристически локализации и до развитието на съществуващите.

Предвидените с проектното решение видове устройствени зони с курортно-туристически функции са няколко вида:

- Зони за курорт и допълващите го дейности - включващи разнообразни по вид и категория обекти за настаняване и съпътстващите ги дейности по чл. 28, ал. (1) от Наредба №7;
- Зони за вилен отдих, предназначени за вилено строителство;
- Зони за ваканционни селища - обекти за настаняване с вилообразен характер и ниска етажност, както и необходимите съпътстващи обслужващи и развлекателни обекти.

По своето разположение спрямо съществуващите урбанизирани територии, предвидените зони за курортно-рекреационни дейности се разполагат в:

- Обособени зони в рамките на населените места - съществуващи и новопредложени в неусвоени територии в регулация;
- Нови терени, предвидени за включване в регулация;
- Територии със статут на обработваеми земи с възможност за ограничено застрояване - по §4 от 3033, със започнал стихийен процес на урбанизация;
- Крайселищни територии около селата (предимно необработваеми земи) с удобни връзки с населените места и благоприятни природни дадености (изложение на терена, близост до река, до горски масиви и пр).

Предвидените по проект площи на зоните с предназначение за курорт и допълващи дейности, зони за вилен отдих, територии за ваканционни селища са следните:

КК Приморско - Перла

Северозападна зона за курорт и допълващи дейности, в рамките на неусвоени терени в регулация - 63.4 ha; - Ок

м. Перла - зона Ок - 2 ha, съществуваща, предложение за регулация; м. Ченгер - зона Ос - 24 ha, предложение за регулация; м. „Мириус“ - зона Ос - 30 ha, предложение за регулация; м. „Узунджата“ - зона Ов - вилна зона - 81 ha - предложение за регулация;

Обща площ на новопредвидените курортни и вилни зони - 173,4 ha. Прогнозен капацитет на новата леглова база 21250 л.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

КК Международен младежки център (Дяволски залив)

ММЦ - зона Ок - съществуващ полигон (усвоен 25%) – 55.20 ha - предложение за регулация;

ММЦ - зона Ок - ново предложена - 36 ha - предложение за регулация;

Обща площ - зона Ок на ММЦ – 91.2 ha. Прогнозен капацитет на новата леглова база 7740 л.

КК Китен и с. Писменово

Китен - неусвоени терени в регулация - зона Ок - 6 ha;

м. Китен - юг - зона Ок - 8.25 ha - предложение за регулация;

с. Писменово - зона Ов - вилна зона - 36 ha - предложение за регулация.

Обща площ на новопредвидените курортни зони – 14.25 ha. Прогнозен капацитет на новата леглова база 5400 л.

Залив Аркутино

зона Ок - 5 ha - предложение за регулация;

Прогнозен капацитет на новата леглова база 400 л.

Вилни зони в селата Ясна поляна, Веселие, Ново Паничарево

зона Ов - 15 ha – ново предложени, предложение за регулация;

Прогнозен капацитет на новата леглова база - вили 1700 л.

Прогнозен капацитет за селски туризъм (реконстр. база) – 1500 л.

Общ прогнозен капацитет на новата леглова база 37990 л.

Прогнозно увеличение на легловата база от реконструкция и уплътняване на усвоени терен - 3500 до 5000 легла.

Общ прогнозен капацитет на новата леглова база (ново строителство и реконструкция) 42 990 легла.

Възможностите за изграждане на нова леглова база чрез усвояване на нови терени извън регулация, чрез застрояване на неусвоени терени в регулация, чрез уплътняване на курортното строителство във вече усвоени терени и чрез реконструкция на съществуващата база се доближават до оптималния рекреационен капацитет на бреговата ивица.

Следва да се отбележи обаче, че не цялата новосъздадена база за различните видове рекреационни дейности може да се съсредоточи в непосредствена близост до брега.

Разполагането на нови зони за отдих и рекреация (предимно вилни зони и ваканционни селища) не само в рамките на 5-километровата крайбрежна зона, но и в

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

дълбочина на територията, заедно с другите предвидени с проекта ландшафтно устройствени мероприятия ще благоприятства както за създаване на по-голяма разнообразие на среди за отдих, така и за балансираното (без претоварване) урбанистично развитие на крайбрежната зона.

Големият проблем пред общината е осигуряването на условия и терени за ново жилищно строителство, свързано с демографската прогноза за нарастване на населението на общината до 2030 г. с две до пет хиляди нови обитатели. Този брой почти се покрива със сегашното население на двата града. По тази причина и в съответствие с приетата демографска прогноза трябва да се оценят поземлените потенциали на двата града за поемане на ново жилищно строителство и резервират терени за тяхното далеко перспективно развитие. В този смисъл изменението на общите устройствени планове на двата града е спешна мярка.

Предвиденото с ОУП разширение на жилищните и курортните функции на населените места *предполага основния поток отпадъчни води, генериращи се след реализирането на предвижданията на ОУП да бъде с битов характер.*

Съгласно разработения проект на ОУП на Община Приморско се предвижда цялото количество отпадъчни битово - фекални води от средите за обитаване и курортна дейност след реконструкция на съществуващата и изграждане на нова канализационна мрежа да се включат в главните колектори за отпадъчни води и да постъпват за пречистване в ПСОВ. За селищата от общината, където няма изградена канализационна мрежа, се предвижда отвеждането на отпадъчните води да е децентрализирано, т. е. чрез изграждане на малки локални пречиствателни станции и отпадъчните води от тях да се изпускат в най-близко протичащата река или дере. Това има и благоприятно екологично значение, особено през летните месеци, когато водата в реките естествено е намаляла.

При условие, че се спазват предложенията на ОУП за улавяне, отвеждане и пречистване на формираните отпадъчни води и свързаните с тях нормативни документи, промените в обхвата на система “Обитаване” няма да окажат негативно въздействие върху околната среда и в частност повърхностните водни течения и подземните води.

Съгласно ИОУП не се очакват замърсени отпадъчни води да се заустват във водоприемници или подземни хоризонти.

Към настоящия момент основната част от отпадъчните води на Общината постъпват в канализационна система и заустват в ПСОВ „Китен” и ПСОВ” Веселие”.

Отпадъчните води от населените места от вътрешността на Общината (Ново Паничарево, Ясна Поляна) заустват в септични ями.

Предвид изчерпания капацитет на съществуващата ПСОВ - Китен се предвижда реконструкция и модернизация на ПСОВ Китен.

Предложенията са относно промяна на технологична схема и съобразно новия капацитет от Qср.ден -300 л/сек.

➤ Технологична схема с предварителна денитрификация, нитрификатор и реагентно отстраняване на фосфор;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- Стойности на допустимите показатели за качеството на пречистените води Съгласно Наредба № 6 от ЗВ за заустване в „чувствителна зона” ;
- Преустройство на съществуващ възел решетки, демонтаж на стара и монтаж на 2 бр. нови автоматизирани фини решетки, всяка за Qср.ден -300 л/сек;
- Реконструкция на съществуващи пясъкозадържатели – 2 бр. хоризонтални – с нова система за изваждане на пясъка, включване към него на класификатор за пясък, с шнек за директно товарене на транспортен автомобил;
- Изграждане на денитрификатори - за предварителна денитрификация;
- Реконструкция на съществуващи 2 броя биобасейни, включваща технологично свързване към нови денитрификатори;
- Изграждане на нови 2 биобасейна към съществуващите 2, като се запази секционният тип на проточност и новите биобасейни да представляват 2 нови работни линии. Всяка от 4 - те работни линии да може да работи самостоятелно и независимо една от друга;
- Строително преустройство на съществуващите 2 бр. вторични утаители , включващо увеличаване на съществуващата дълбочина с цел оптимизиране на процеса за утаяване на трети ВРУ;
- Рехабилитация на съществуващ смесител за хлор;
- Изграждане на реагентно стопанство за дозиране на реагент за дефосфатизация и за дезинфекция;
- Добавяне на нови въздуходувки към съществуващите 4 бр. с оглед повишената нужда от разтворен кислород при изграждането на новите ББ;
- Реконструкция и машинно преоборудване на съществуваща ПС за активна утайка и калови, дренажни и битови води, в аспект интегрирането ѝ към новата технологична схема.

Третиране на утайката

- Изграждане на съоръжение за анаеробно стабилизиране на излишна активна утайка при природни условия - открит изгнивател;
- Като терен да се използва участъкът на съществуващите емшерови кладенци - по преценка на Проектанта да се определи броят на отпадащите от схемата емшерови кладенци;
- Рехабилитация на съществуващите изсушителни полета - вкопането им под терена , нова дренажна система, бордове, захранващи линии;
- Реконструкция на съществуваща ПС за утайки. Машинно преоборудване. Да се осигурят функционални и технологични връзки в системата-помпена станция - открит изгнивател - емшери - изсушителни полета - декантерна центрофуга - за обезводняване;
- Изграждане на площадка-депо за временно съхраняване на обезводнени утайки.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Дъждовни води

Количеството на дъждовните води зависи от местните условия - географски, климатични, топографски, степен на благоустроеност на територията и т.н.

Формираните повърхностни и атмосферни води ще се отводняват в зависимост от приетото вариантно решение за рехабилитация и изграждане на канализационна мрежа в агломерация Приморско-Китен.

При първия вариант се предвижда изграждане на смесена канализация. Освен изграждане и реконструкция на 62 км канализационна мрежа ще се реконструират и съществуващите КПС.

При втория вариант се предвижда разделна система на канализацията. При него се предвижда да се изгради разделна канализационна система, като частично съществуващите главни колектори ще останат да функционират като дъждовна канализация. Схемата на отвеждане на битовите отпадъчни към канализационните помпени станции се запазва.

Окончателно решение за избор на вариант ще се вземе след технико-икономическа обосновка на идейните решения в следващата фаза - ИДЕЕН ПРОЕКТ.

3.3. ОТПАДЪЦИ

Предвижданията на предварителния проект на ИОУП на община Приморско не предвижда съществени изменения по отношение управлението на отпадъците на територията на общината. С проекта за ИОУПО определя зони с производствено складови функции от разновидност „Смесена обществено-обслужваща производствено-складова зона“ Соп за застрояване с производствени, складови и обслужващи сгради и съоръжения. Те се устройват преобладаващо в периферията на населените места и извън нея. Обособяването на тези устройствени зони спомага за съсредоточаване на малките производствени предприятия, които се предполага, че генерират по-голямо количество отпадъци. Планирането на тези зони спомага за недопускане на хаотично разположения на обекти в други части на населените места и разпространението на други потоци отпадъци в тях.

Неразделна част от подобряването на екологичната обстановка е ефективното управление на отпадъците, включващо подобряване на инфраструктурата и дейностите свързани с отпадъците. Препоръчително е в ОУПО да се предвидят възможни терени за екологична инфраструктура и/или терени за третиране на отпадъци, които кмета на общината има задължение да осигури по реда на чл. 19 от ЗУО, в това число:

- Площадки за събиране на опасни отпадъци и др.;
- Площадки за разделното събиране, съхраняване и третиране на биоразградими и зелени отпадъци;
- Площадки за събирането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинствата на територията на общината.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

В тази връзка е необходимо да се увеличи процента на разделно събираните и рециклирани отпадъци на територията на общината, за да бъдат изпълнени заложените в ЗУО цели. По този начин ще бъде намалено влиянието на фактор „Отпадъци“ върху компонентите на околната среда и ще намали риска за човешкото здраве.

3.4. ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ И ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

С проекта за Изменение на Общия устройствен план на община Приморско се предвижда включването на нови устройствени зони в различни населени места на територията на общината, като при изготвянето на проекта са взети в предвид вече съществуващите и одобрени устройствени зони съгласно действащия в момента ОУП на Община Приморско, съгласуван със Становище по екологична оценка № 01-01/2006 на РИОСВ-Бургас. Една част от проектираните устройствени зони попадат в границите на защитени зони по смисъла на *Закона на биологичното разнообразие*, за които не е направена оценка тъй като при провеждането на предходната процедура за одобряването на сега действащия проект, все още не са били определени и заложен в ЗБР. Практическото реализиране на промените в изменението на общия устройствен план, ще бъде свързано с въздействия върху биоразнообразието, и като цяло върху околната среда в периода на строителство при реализацията на обектите в предвидените УЗ и в процеса на тяхната експлоатация.

Съществуващите и предвидените нови устройствени зони в проекта за Изменението на общия устройствен план на община Приморско, които могат да окажат пряко или косвено въздействие върху защитените зони и техни елементи са следните:

- **Землище на Приморско**

- ❖ Устройствова зона Ос₁ разположена на границата с община Приморско, попада на територията на къмпинг „Аркутино“, в поземлен имот № 58356.507.10 (стар №000443), м. „Аркутино“, землище град Приморско която е урбанизирана и е с начина трайно ползване „*За друг обществен обект, комплекс*“ с площ от 25.4 ha. Територията на къмпинга изцяло попада в границите на защитена местност „Беглик таш“ и ЗЗ ВГ 0001001 „Ропотамо“. **След извършената справка с регистъра на МРРБ и представените от тях данни, относно местоположението на местообитанията тип – дюни, тази устройствова зона ще се редуцира като от нея бъдат изключени всички дюнни местообитания, и в границите и да останат само вече съществуващите сгради и инфраструктурни обекти (пътища, графопост и др.);**
- ❖ Курортна зона Ок₁ разположена южно от Ос₁ попада на територията на къмпинг „Аркутино“, разположен в поземлен имот №58356.507.10 и 58356.507.9 (стар № 000441), м. „Аркутино“, землище град Приморско е урбанизирана, и е с начин на трайно ползване „*За друг обществен обект, комплекс*“. Територията на къмпинга изцяло попада в границите на защитена местност „Беглик таш“ и ЗЗ „Ропотамо“ ВГ 0001001. Към настоящият момент в УЗ Ок₁ има изградени сгради и техническа инфраструктура (Бивш мотел „Аркутино“) и е разположена до път П-99 за Царево с изключително силен трафик,

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

особено през летните месеци. След извършената справка с регистъра на МРРБ и представените от тях данни, относно местоположението на местообитанията тип – дюни, тази устройствена зона ще се редуцира като от нея бъдат изключени всички дюнни местообитания, и в границите и да останат само вече съществуващите сгради и инфраструктурни обекти (пътища, трафопост и др.);

- ❖ Селищно образувание Ос₃ в м. „Ченгер“, гр. Приморско с площ от 11.46 ha в близост до буферната зона Бегликташ - е с одобрен и действащ ПУП, съгласуван с РИОСВ-Бургас с положително Становище по екологична оценка БС-50-ЕО/2008;
- ❖ Вилна зона Ов₁ до УЗ Ос₃ в м. „Ченгер“ с площ 34.11 ha в близост до буферната зона Бегликташ;
- ❖ Горски територии с допустима промяна на предназначението южно от посочените Ов₁ и Ос₃ в м. „Ченгер“, между главен път Бургас-Приморско и залива Стомополу. Териториите обхващат устройствени зони Ос₄ с площ 13.32 ha, Ос₅ с площ от 16.03 ha и Ос₆ с площ от 25.13 ha. Тези зони са били приети с проекта за ОУП през 2006 г., като единствено УЗ Ос₄ е обединена със съществуващата в близост до нея по-малка по площ устройствена зона. УЗ попадат изцяло в границите на защитена зона BG 0002041 „Комплекс Ропотамо“ по Директива за птиците и ЗЗ „Ропотамо“ BG0001001 по Директивата за хабитатите;
- ❖ Ваканционно селище Ос₂ северно от бившата резиденция Перла, площ 1.32 ha. Попада в зоната на защитена зона BG 0002041 „Комплекс Ропотамо“ по Директива за птиците (приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г. с предвиждане Ок₂);
- ❖ Жилищна устройствена зона Жм₁ (приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г.) с площ от 73.83 ha. Територия с площ от 6.35 ha попада в защитена зона BG 0002041 „Комплекс Ропотамо“ по Директива за птиците;
- ❖ Озеленяване ОЗ₂ с площ 1.85 ha, попада в зона по Директива за местообитанията – ЗЗ „Ропотамо“ с код BG 0001001;
- ❖ Многофункционална устройствена зона Смф₁ с площ 6.904 ha, от които 4.79 ha попадат в защитена зона по Директива за местообитанията BG 0001001 „Ропотамо“. Устройствовата зона е приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г., трябва са се отбележи, че територията ѝ е заета от вече изградени складово производствени обекти и съоръжения;
- ❖ Многофункционални устройствени зона Смф₂ (с площ от 0.66 ha), Смф₃ (с площ от 2.35 ha) и Смф₄ (с площ от 0.71 ha) изцяло попадащи в защитена зона по Директива за местообитанията BG 0001001 „Ропотамо“. В посочените устройствени зони има вече изградени обекти занимаващи се със складово производствена дейност;
- ❖ Територия за спорт и атракции/1(съкр. Тса 1), землище Приморско (приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г., без промяна на устройствения режим) с площ от 178.839 ha. Територията на УЗ изцяло попада в границите на ЗЗ „Ропотамо“ BG 0001001.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- ❖ Територия за спорт и атракции/2 и 3 (съкр. Тса 2 и Тса 3), землище Приморско (новопредвидени с проекта за ИОУП) с площ съответно от Тса/2 - 20.47 ha и Тса/3 - 9.1917 ha. Територията на УЗ изцяло попада в границите на ЗЗ „Ропотамо“ BG 0001001.

- **Землище на Китен**

- ❖ Вилна зона Ов1 с площ 49.454 ha в м. „Габерчетата“, „Коручешме“, граничи със защитена зона BG0000143 „Караагач“ по Директива за местообитанията (приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г.);
- ❖ Земеделски земи с допустима промяна на предназначението в м. „Габерчетата“ и „Коручешме“ с площ 43.07 ha, извън защитена зона;
- ❖ Устройствова зона Ос3 (с площ от 6.78 ha), която граничи със защитена зона BG0000143 „Караагач“ по Директива за местообитанията;
- ❖ В землището на град Китен се предвиждат и още две УЗ Ос1 (с площ от 2.60 ha) и Ос2 (с площ от 1.96 ha), които не попадат в защитени зони от екологичната мрежа Natura 2000.

- **Землище на Писменово**

- ❖ Вилна зона Ов1 с площ 2.50 ha, северно от селото в м. „Големия каратопрак“, извън границите на защитена зона;
- ❖ Вилна зона Ов2 с площ 3.38 ha, извън границите на защитена зона, земеделски земи в м. „Юроклията“;
- ❖ Жилищна устройствова зона Жм1, площ 20.46 ha, земеделски земи, извън защитена зона (приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г.);
- ❖ Вилна зона Ов3 с площ 0.203 ha, земеделска земя, извън защитена зона;
- ❖ Земеделска земя с допустима промяна на предназначението с площ 46.87 ha, земеделска земя в м. „Хасанкьойска лъка“, извън границите на защитена зона.

- **Землище на Ново Паничарево**

- ❖ Вилна зона Ов1 с площ 51.76 ha, земеделска земя в м. „Биволът“, извън защитена зона (приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г.);
- ❖ Вилна зона Ов2 с площ 11.39 ha, земеделска земя в м. „Ляската“, извън защитена зона;
- ❖ Многофункционална устройствова зона Смф1 с площ от 2.97 ha, граничеща със защитена зона BG00010001 „Ропотамо“ по Директивата за местообитанията;
- ❖ Жилищна устройствова зона Жм1 (приета и одобрена с проекта за ОУП-2006 г.). Устройствовата зона обхваща регулационните граници на населеното място в която са разположените съществуващите жилищни сгради на територията на населеното място.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Тя граничи със защитена зона по Директива за местообитанията BG00010001 „Ропотамо“.

• **Землище Веселие**

- ❖ Вилна зона Ов₁ с площ 5.87 ha, земеделска земя, която граничи със защитена зона BG 0002077 Бакърлъка по Директива за птиците и 1.86 ha от вилната зона попада в границите на защитена зона BG00010001 „Ропотамо“ по Директивата за местообитанията;
- ❖ Вилна зона Ов₂ с площ 14.08 ha, земеделска земя, частично граничи със защитена зона BG 0002077 „Бакърлъка“ по Директива за птиците;
- ❖ Земеделска земя допустима промяна на предназначението за изграждане на устройствени зони Ос₁ Ов₃, Ов₄, Ов₅, Ов₆, Ов₇ с обща площ от 40.58 ha, (приети и одобрени с проекта за ОУП-2006 г. с предвиждане Ов15), извън границите на защитени зони от Натура 2000;
- ❖ Вилна зона Ов₈ с площ 0.50 ha, земеделска земя, извън защитена зона;
- ❖ Вилна зона Ов₉, площ 0.36 ha, земеделска земя извън защитена зона;
- ❖ Многофункционална устройствена зона Смф₁ с площ 6.11 ha, земеделска земя в м. „Свинарника“. В границата на устройствената зона, има вече изградени селскостопански постройки, тъй като зоната попада в имоти, представляващи бивши селскостопански дворове;
- ❖ Вилна зона Ов₁₀ (площ 0.56 ha), Ов₁₁ (площ 0.36 ha), Ов₁₂ (площ 0.60 ha), Ов₁₃ (площ 1.55 ha), в м. „Чифтелията“ и Ов₁₄ (площ 0.83 ha) м. „Мандриците“. Вилните зони 10, 13 и 14 граничат със защитена зона по Директивата за местообитанията защитена зона BG00010001 „Ропотамо“.

• **Землище на Ясна Поляна**

- ❖ Вилна зона Ов₁ с площ 1.00 ha, земеделска земя в м. „Бостанлъка“, извън защитена зона извън защитени зони от Натура 2000;
- ❖ Вилна зона Ов₂ с площ 17.6 ha, земеделска земя в м. „Крушка“, извън защитени зони от Натура 2000;
- ❖ Ваканционно селище Ос₁ с площ 2.23 ha, земеделска земя в м. „Дълбокия дол“, близко до границата на защитена зона по Директивата за местообитанията защитена зона BG0001001 „Ропотамо“;
- ❖ Ваканционно селище Ос₂ с площ 4.15 ha, земеделска земя в м. „Градината“, извън защитена зона.

Характерът на дейностите свързани с реализацията на проекта за Изменение на общия устройствен план на община Приморско предполага следните най-общии въздействия върху

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

компонентите и факторите на околната среда, при най-неблагоприятни условия. С оглед намаляване неблагоприятно въздействие на върху местообитанията в границите на ЗЗ ВГ 0001001 „Ропотамо“, настоящият план не потвърждава статута им на устройствени зони, като по този начин не са посочени в баланса на територията. Съгласно *Наредба 8 на МРРБ за обема и съдържанието на устройствените схеми планове - Приложение 3* и по искане на Кмета на община Приморско, гореспоменатите територии са отразени графично на плана. Това в бъдеще означава, че могат да се допускат, при наличие на инвестиционна инициатива, за отделни имоти подробни устройствени планове (ПУП), придружени от съответните екологични процедури (ЕО, ОС по преценка на компетентния орган за територията на община Приморско в случая РИОСВ-Бургас) *без за това да се налага изменение на общия устройствен план (ИОУП).*

4. СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ЕКОЛОГИЧНИ ПРОБЛЕМИ, УСТАНОВЕНИ НА РАЗЛИЧНО НИВО, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА ИЛИ ПРОГРАМАТА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ОТНАСЯЩИТЕ СЕ ДО РАЙОНИ С ОСОБЕНО ЕКОЛОГИЧНО ЗНАЧЕНИЕ, КАТО ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ПО ЗАКОНА ЗА БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ

4.1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ

Както в повечето общини, основните източници на вредни емисии са битовото отопление с твърди горива, автотранспорта и местната промишленост.

4.1.3.1.1. Битово отопление

Община Приморско включва шест населени места - град Приморско (общински център), град Китен и селата Веселие, Ново Паничарево, Писменово и Ясна Поляна. Очакваният годишен разход на дърва за отопление (за целия отоплителен сезон) в съответствие с данните на Националния статистически институт (НСИ) за разход на горива и енергия от населението за 2014 г., е показан в *Таблица 129.*

Таблица 129.

Средностатистически разход на дърва за отопление на населените места в Община Приморско							
		Разстояние	Надм. Вис.	Жители	Домакинства	Дърва	Въглища
		км	м	брой	брой	т/год	т/год
1.	Веселие	12.7	117	837	279	378.7	66.4
2.	Китен	4.1	10	1113	371	503.6	88.3
3.	Ново Паничарево	16.4	104	907	302	410.4	72.0
4.	Писменово	8.4	103	209	70	94.6	16.6
5.	Приморско	0	0	3351	1117	1516.3	265.8
6.	Ясна Поляна	11.8	60	706	235	319.5	56.0
	Сума:			7123		3223.2	565.1

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 130.

Очаквани годишни и моментни нива на емисиите от битовото отопление по населени места						
	Веселие		Китен		Ново Паничарево	
	тон/год	г/сек	тон/год	г/сек	тон/год	г/сек
Серни оксиди (Sox)	0.23	0.029	0.30	0.039	0.25	0.032
Азотни оксиди (Nox)	0.54	0.069	0.72	0.092	0.58	0.075
Въглероден оксид (CO)	43.71	5.622	58.13	7.476	47.37	6.092
ФПЧ-10 (PM-10)	5.82	0.748	7.73	0.994	6.30	0.811
ЛОС (VOC)	10.04	1.291	13.35	1.717	10.88	1.399
Бензен	0.367	0.047	0.49	0.063	0.40	0.051
	Писменово		Приморско		Ясна Поляна	
	тон/год	г/сек	тон/год	г/сек	тон/год	г/сек
Серни оксиди (Sox)	0.06	0.007	0.911	0.117	0.192	0.025
Азотни оксиди (Nox)	0.13	0.017	2.157	0.277	0.455	0.058
Въглероден оксид (CO)	10.92	1.404	175.016	22.507	36.873	4.742
ФПЧ-10 (PM-10)	1.47	0.189	23.223	2.987	4.911	0.632
ЛОС (VOC)	2.51	0.322	40.187	5.168	8.467	1.089
Бензен	0.09	0.012	1.469	0.189	0.310	0.040
Забележка: Моментните емисии в г/сек са изчислени на базата на шестмесечен отоплителен сезон с интензивност 12 часа в денонощието.						

В конкретния случай емисионният фактор за ФПЧ-10 при условията на изгаряне на дърва в домашни печки е заимстван от US EPA (*U.S. EPA. Compilation of Air Pollutant Emission Factors, 5th ed. (AP-42), Vol I: Stationary Point and Area Sources. 1.10 Residential Wood Stoves. Research Triangle Park, North Carolina: U.S. Environmental Protection Agency, Office of Air Quality Planning and Standards, October 1998.*). Той е разработен специално за тази цел (изгаряне на дърва в домашни печки без катализаторни устройства) и му е присвоен висок рейтинг (EMISSION FACTOR RATING B), поради което е предпочетен пред подобни емисионни фактори от други източници. В конкретния случай емисионният фактор за дърва е 15.3 кг/тон.

Емисионният фактор за ФПЧ-10 при условията на изгаряне на въглища в домашни печки е заимстван от ЕАОС (European Environmental Agency. *The third edition of the EMEP/CORINAIR Atmospheric Emission Inventory Guidebook. SOURCE ACTIVITY TITLE: SMALL COMBUSTION INSTALLATIONS; Residential SNAP CODE: 020202; 020205. Update December 2007.*). Неговата неопределеност е свързана с факта, че отразява средните емисии за въглища с различни качества и различна топлотворна способност. Но от друга страна, той отразява процеса на горене в домашни печки. (US EPA не предлага подобен емисионен фактор).

Очакваните годишни и моментни емисии на вредни вещества от битовото отопление по населени места са представени в *Таблица 130*.

От *Таблица 129*. и *Таблица 130*. се виждат, годишните нива на емисии от битовото отопление са пропорционални на броя на жителите по населени места. В тази светлина, най-

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

големият източник на емисии от битовото отопление е град Приморско, което формира 47% от всички емисии. В случая от най-голямо значение са емисиите от ФПЧ-10, чието ниво достига около 50 т/год. Очевидно е, че емисиите на останалите вредни вещества са на нива, които не могат да доведат до превишаване на нормите за опазване на човешкото здраве.

4.1.3.1.2. Промисленост

Основна роля в развитието на общината играят туризмът и търговията, съсредоточени главно в общинския център (53% от заетите лица работят в тази сфера), които не са свързани със значителни източници на замърсяване на атмосферния въздух. В селското стопанство са заети около 14% от работоспособното население, а в промишлеността и строителството съответно по 7% от заетите. Преработваща промишленост в района на общината не се развива, тъй като основната визия на община Приморско е районът да се развива като туристическа дестинация без излишни замърсители.

РИОСВ-Бургас контролира 11 обекта на територията на Община Приморско с източници на емисии в атмосферния въздух, в това число:

- търговски обект Мастерхаус, гр. Приморско;
- ЕТ „Антония 05“ гр. Приморско ул. Опълченска №14 А (търговия бои и лакове);
- ЕТ „Янита 2003-Михаил Василев“ гр. Китен ул. Илия Бояджиев №7(търговия бои и лакове);
- ЕТ „Българопол-91“, гр. Приморско, Промислена зона (бетонов възел, гр. Приморско);
- ЕТ Г.С. Лисов гр. Приморско ул. Ропотамо №40 (търговия бои и лакове);
- ЕТ Иван Ангелов гр. Китен ул. „Урдовиза“ №2 (търговия бои и лакове);
- Комплект строй ЕООД, гр. Бургас, ул. „Ал. Стамболийски“ №17 (п-во на млечни продукти с. Веселие);
- „ММ“ ЕООД, гр. Приморско (търговия бои и лакове);
- Общинска производствена база, гр. Приморско (бетонов възел, гр. Приморско);
- „Търговия“ ЕООД, гр. Китен, общ. Приморско (търговия бои и лакове);
- „Химпекс“ ООД, кр. Китен, общ. Приморско (бензиностанция);

Както се вижда от горния списък, на територията на общината няма значими промишлени източници на емисии в атмосферния въздух, които биха довели до значителни промени в КАВ.

На територията на общината няма големи неподвижни организирани източници с висок риск за замърсяване на въздуха, както и обекти с издадени комплексни разрешителни.

Съществуващите почвено климатични условия са благоприятни за развитието на животновъдството, растениевъдството и овощарството. На територията на общината се отглеждат крави, овце и кози и птици. Основен дял в растениевъдството заема картоф производството, отглеждането на царевица и домати и чушки за лична употреба. Развито е

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

лозарството и овощарството, където поради нарушена агрообработка плодородността е ниска. Този род селскостопански дейности не могат да създадат условия за значимо влошаване на КАВ.

4.1.3.1.3. Транспорт

Съгласно писмо №1266/11.10.2012 г. та Агенция „Пътна инфраструктура“ (АПИ) на територията на Община Приморско преминават трасетата на следните републикански пътища:

- Път II-99 Бургас - (Маринка - Созопол - Приморско - Царево - М. Търново) с дължина на участъка 10.20 km;
- Път III-992 Бургас - Созопол - Росев - Веселие - Ясна поляна - Приморско) с дължина 21.90 km;
- Път III-9009 (Маринка-Звездец - Ново Паничарево - Ясна Поляна) с дължина 8.9 km;
- Пътни връзки: ПВ „Приморско“; ПВ „Китен“ с дължина 1.5 km;

Справка от преброителните пунктове на Агенция пътна инфраструктура (АПИ) за три от посочените по-горе пътища е представена в *Таблица 131*. По четвъртокласните пътища IV-1304 и IV-1306 няма преброителни пунктове и няма данни за реалния трафик.

Таблица 131.

**Средноденоношна годишна интензивност на МПС по
видове по републиканската пътна мрежа на територията
на Община Приморско**

		ЛА	ТА	Сума МПС
		Към 2012 г.		
1	Път II-99	5186	91	6350
2	Път III-992	329	305	649
3	Път III-9009	Няма преброителни пунктове		
		Прогноза за 2030 г.		
1	Път II-99	9885	1708	11767
2	Път III-992	858	254	1471
3	Път III-9009	Няма прогноза		
Забележка: ЛА леки автомобили; ТА – товарни автомобили и автобуси; МПС – моторни превозни средства				

От *Таблица 131* се вижда, че основният трафик е съсредоточен по път II-99. В нея са показани броя на леките и тежкотоварните автомобили. Лекотоварните, средно товарните и автобусите са включени в общия брой МПС. Трафикът по път II-99 се причислява към категория „Силен“ (за „силен“ трафик се приема средноденоношна интензивност над 5000 МПС/24 часа). Средната натовареност на второкласните пътища у нас е също по-ниска и достига около 4300 мпс/24 часа. Третокласния път III-992 е натоварен значително по-малко от средната натовареност на третокласните пътища у нас, която е около 2200 МПС/24 часа.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Четвъртокласния път III-9009 не може да се оцени, тъй като АПИ не следи трафика по тях (няма преброителни пунктове).

В Таблица 131 е даден и прогнозния трафик по същите пътища към 2030 г. Той също е подготвен от АПИ. Прогнозата показва, че очакваният трафик по път II-99 може да се увеличи почти двойно. Очакваното увеличение по третокласен път III-992 е по-малко и остава под средното натоварване на третокласните пътища в България.

Тези данни за трафика дават основание да се очаква, че емисиите от азотни оксиди към 2012 г., генерирани от автомобилните двигатели, не могат да създадат опасни приземни концентрации. Това не се отнася обаче за емисиите от прах и ФПЧ₁₀, суспендирани от пътните платна, като резултат от движението на автомобилите. Тези емисии зависят основно от интензивността на трафика и количеството пътен нанос върху пътните платна. Общата дължина на РПМ в рамките на община Приморско е 42.5 km. По данни на АПИ, участъците с добро състояние на пътната настилка е 12.2 km, със средно състояние - 11 km и с лошо състояние - 19.3 km.

Сезонната изменчивост на трафика по път II-99 е голяма. Максималният трафик се наблюдава през летния туристически сезон. През останалите сезони на годината интензивността на трафика намалява с повече от 50%.

4.1.3.1. Заключение

Направеният анализ на основните източници на емисии в атмосферния въздух на територията на Община Приморско, в това число битово отопление, транспорт и промишленост показва, че вероятността от наднормено замърсяване със серни оксиди, азотни оксиди, въглероден оксид и други газообразни замърсители е незначителна. Единственият замърсител, който би могъл да предизвика временно влошаване на КАВ са ФПЧ₁₀. Причина за това допускане е, че при определени метеорологични условия битовото отопление (през отоплителния сезон) и транспорта (през цялата година) биха могли да доведат до превишаване на 24-часовата НОЧЗ. По тази причина проверка за КАВ чрез моделиране ще бъде направена само за замърсителя ФПЧ₁₀.

4.1.4. Използван модел за оценка на КАВ

За комплексна оценка на разсейването на емисиите от различни типове източници на територията на Община Приморско е използван модела на Американската агенция за опазване на околната среда (EPA) ISC-Aermod (Industrial Source Complex) с интерфейс на канадската софтуерна фирма Lakes Environmental за работа в операционна система Windows. Това е Гаусов модел за оценка на разсейването от комплексни източници за краткосрочни и дългосрочни периоди, включително многогодишни периоди. Крайните резултати се представят във вид на концентрации на замърсителя в мрежа от предварително избрани рецептори или чрез изчисляване на отлаганията (сухи, мокри или общо сухи и мокри). За изчислителните процедури са използвани множество модификации на гаусовото уравнение, включително с отчитане на

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

релефа на терена (равнинен и пресечен) и обтичането на прилежащите към източника сгради. Осредняването на резултатите (концентрациите) може да се осъществява за различни периоди от време, в това число за 1, 2, 3, 6, 8, 12 и 24 часа. Дълговременните осреднявания могат да се изчисляват месечно, годишно и за целия изследван период (включително няколко години). Всеки източник може да се дефинира като точков, открита площ с неправилен периметър, площ с форма на кръг, площ с форма на квадрат, правоъгълник или многоъгълник, обемен, открит пламък, факел, линеен източник. Броят на едновременно изследваните източници от всички типове е практически неограничен и зависи от възможностите на използваната компютърна система. Те могат да се групират по определени признаци и по този начин да се проследява влиянието на отделни групи източници. За всеки източник е необходимо да се въведе надморска височина, височина на източника над земята, масова емисия на замърсителя, температура на газа на изход от източника и други, в зависимост от типа на източника (в зависимост от типа на източника част от входните данни се модифицират).

Към основните данни се включва стойността на масовата емисия, отразяваща максималното натоварване на източника по време на изследвания период. Отчитането на неравномерността на емисията става чрез въвеждане на система от коефициенти, характеризиращи почасовото (по часове в денонощието), седмичното (по дни от седмицата), месечното (за всеки месец от годината) сезонното (пролет, лято, есен, зима) и годишното натоварване на източника (ако изследвания период е по-дълъг от една година). За целта е необходимо да се разполага с детайлна информация за интензивността на работа на източниците (при линейни източници - интензивността на движението на МПС за всеки източник). За да се отчете влиянието на прилежащите сгради върху разсейването е необходимо да се знаят техните габаритни размери (ширина, дължина и височина) и ориентацията им спрямо използваната система координати. Ако се изследва разсейването и утаяването на частици към основните данни трябва да се добави средния диаметър за всяка фракция, относителния ѝ дял в масови части и плътността. За оценка на разсейването на ФПЧ-10 има разработени отделни процедури.

Първата стъпка при подготовката на системата за работа е да се въведе електронна карта (карти) на изследваната територия в определен мащаб. За целта се използва картографската система на програмния комплекс, позволяваща въвеждането на картов материал в подходящ мащаб в неограничен брой слоеве. В конкретния случай като базова карта е използвана сателитна снимка на района на община Приморско във формат .bmp. Тя обхваща територия с размер 16100 метра в направление X (запад-изток) и 13150 метра в направление Y (юг-север). Илюстрация на базовата карта с нанесена топография е показана на *Фиг. 43*.

В основата на изчисленията на разсейването стои **метеорологичният файл**. Той е с честота на данните един час и обхваща пълна календарна година. Той съдържа данни за годината, месеца, деня и часа, направлението и силата на вятъра, температура на въздуха, височина на слоя на смесване (за извънградски и градски район), категория на устойчивост на атмосферата и др.. Той е разработен чрез сервизните програми на модела на базата на първични данни от НИМХ към БАН за Приморско за 2014 г.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Изменението на интензивността на всеки източник в рамките на годината се определя от коефициентите на часово, дневно и сезонно натоварване. Стойностите на тези коефициенти за всички източници се въвеждат в отделен файл. Те служат за коригиране на максималната интензивност на източниците за период от една година.

Фиг. 43 Моделна карта на района на община Приморско с нанесена топография

Видът и обемът на крайните резултати може да се задава със специални опции. За всеки от зададените периоди на осредняване (1, 2, 3, 4, 6, 8, 12, 24 часа, месец, година, зададен период) могат да се съставят таблици (файлове) с първи, втори, трети, четвърти, пети и шести по стойност концентрации за всеки рецептор. Мах-файловете съдържат всички концентрации, чиято стойност превишава зададена граница с информация за координатите на рецептора, час, дата, месец и година. При изследване на разсейването на токсични вещества се създават т.н. ТОХ-файлове, съдържащи информация за точките, в които се надвишава токсикологичната

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

граница. Treshold-файловете съдържат информация за превишаване на друга предварително зададена концентрационна граница (определя броя на превишаванията на дадена норма в продължение на една година). Дневните файлове съдържат информация за разпределението на концентрациите поотделно за всички дни от изследвания период.

Контурните графики представляват серия от неправилни линии, свързващи рецептори с еднаква концентрация и нанесени с различни цветове върху информационната карта на изследвания район. Доколкото в случай се изследва разсейването на ФПЧ-10, от многото възможности, които предоставя симулиращата система бяха избрани:

- Първи и шести по стойност 24 часови осреднения - представляват контурни карти на най-високите средноденонощни концентрации за всички рецептори;
- средни концентрации за изследвания период.

Горните контурни карти се получават както за едновременната работа на всички източници, така и за всяка дефинирана отделно група източници. За настоящата оценка са използвани две групи източници:

- Група 1 – „**Битово отопление**” – включва всички източници на емисии от домашни печки на територията на община Приморско в рамките на отоплителния сезон;
- Група 2 – „**Транспорт**”, включваща всички източници на емисии от транспорта по път II-99 и път III-992 в границите на изследваната територия за период от една година;

Официални изследвания на точността на модела при подобни условия показват (*Coupling of the Weather Research and Forecasting Model with AERMOD for pollutant dispersion modeling. A case study for PM10 dispersion over Pune, India. Amit P. Kesarkar^a, Mohit Dalvi^a, Akshara Kaginalkar^a and Ajay Ojha^b, Atmospheric Environment, Volume 41, Issue 9, March 2007, Pages 1976-1988*), че оценката на 24-часовите концентрации е със средна грешка 19.7%, а на средногодишните 2.9%.

Въведените в модела изходни данни за източниците са както следва:

Площни източници на емисии от ФПЧ-10

Таблица 132.

Моделни данни за битовото отопление на община Приморско						
Код	Източник	Емисия	Дължина	Широчина	Площ	Емисия
	на емисии	г/сек	м	м	м ²	г/м ² .сек
AREA1	Веселие	0.748	1500	1000	1500000	4.988E-07
AREA2	Ясна Поляна	0.632	1000	850	850000	7.431E-07
AREA3	Приморско	2.987	2000	1250	2500000	1.195E-06
AREA4	Китен	0.994	1000	950	950000	1.046E-06

В модела са въведени четири източника. Те включват основната територия на община Приморско, която се отоплява основно чрез изгаряне на твърдо гориво. Емисиите са на базата

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

на данните за разхода на горива от населението, представени в Таблица 130. и Таблица 131. Допълнително са преизчислени в г/м².сек. За целите на моделирането е прието, че битовото отопление работи средно 12 часа в денонощието през отоплителния сезон. Както и в предходния случай, за тези 12 часа коефициента на интензивност на емисиите е приет за единица. За останалите часове от денонощието е приет коефициент нула (източника не излъчва емисии).

Параметрите на площните източници са представени в Таблица 132.

Линейни източници на емисии от ФПЧ-10

Таблица 133.

Моделни данни за линейни източници					
Код	Източник	Дължина	Трафик	ЕФ база	ЕФ изч
		км	МПС/час	g/km	g/s
SLINE1	Път II-99	15.5	643	2.377	6.58
SLINE2	Път III-992	18.2	66	2.377	0.79

Оценката на емисиите на общ суспендиран прах и ФПЧ-10 в резултата на движението на транспортните средства по пътните настилки е значително по-сложно и зависи основно от вида и качеството на пътните настилки. Към момента МОСВ не предоставя методика за изчисляване на суспендирания от автомобилите прах. По тази причина, за оценка на емисиите на общ суспендиран прах (в това число и ФПЧ) от автотрафика е използвана методика на US EPA (*Compilation of Air Pollutant Emission Factors, 5th ed. (AP-42), Vol I: Stationary Point and Area Sources. 13.2.1 Paved Roads. Research Triangle Park, North Carolina: U.S. Environmental Protection Agency, Office of Air Quality Planning and Standards, October 1998, Update 2006*), основаващ се на математическото моделиране.

Ако се приеме, че частиците, които се задържат по-дълго време в атмосферата, са с размер до 30 микрона и тяхното количество се оцени на 100%, то фракциите с по-малки размери ще бъдат значително по-малко. По данни на US EPA, относителният дял на ФПЧ-10 се очаква да бъде около 20% от общото количество прах.

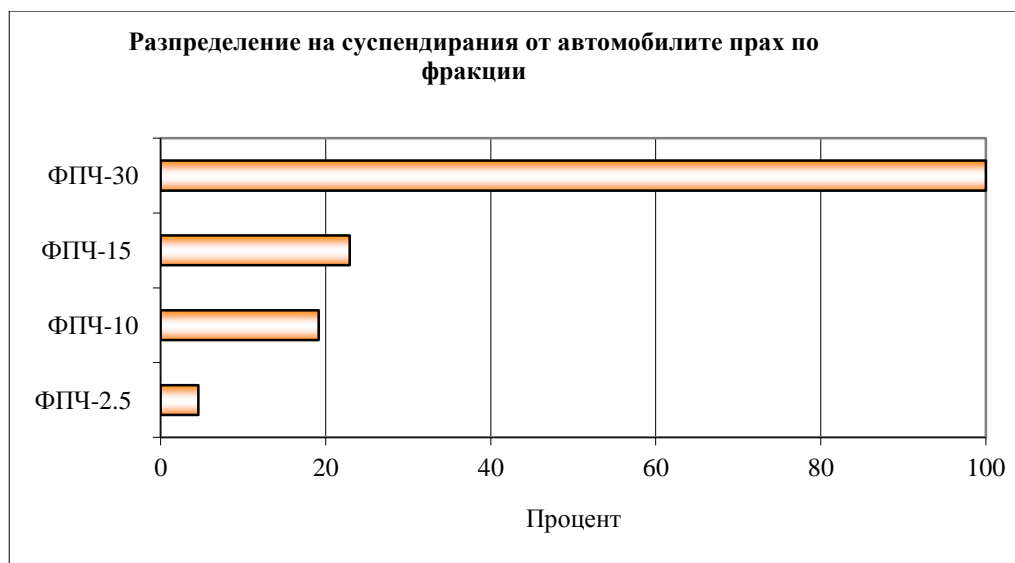
Най-малък е относителният дял на ФПЧ-2.5, чийто относителен дял е под 5% (Фиг. 44).

Доколкото условията по пътищата не могат да бъдат еднозначно определени, Американската агенция по опазване на околната среда (EPA) е стигнала до извода, че моделите за оценка на емисиите от прах следва да се правят при т.н. равновесни условия. Това са условия, при които количеството на постъпващите върху пътната настилка отлагания са равни на суспендираните в атмосферния въздух. Това автоматически означава че се елиминират условията, при които процесът на отлагане е нарушен: лед, сняг, дъжд, ветрова ерозия и др. Равновесната стойност на отлаганията върху пътното платно се нарича „пътен нанос“ и зависи от много фактори. Най-важните от тях са средна скорост на движение на МПС, средно дневен трафик, брой пътни платна, средно дневен трафик на платно, дял на тежкотоварните превозни средства, наличие или отсъствие на бордюри, канавки и платна за паркиране.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Повърхностният нанос по пътната настилка (sL) се определя опитно чрез измерване съотношението на разпръснатия прах, който преминава през 200 - мрежов филтър. По време на експеримента всички МПС следва да са в движение с постоянна скорост. Такива измервания в България за сега не са правени.

Фиг. 44 Разпределение на суспендирания от автомобилите прах по фракции

Когато специфичните стойности на sL не могат да бъдат определени експериментално, US EPA предлага критерии за избор на таблични стойности. За целта улиците (пътищата) се разделят на две групи: силен трафик (над 5000 МПС на 24 часа) и слаб трафик (под 5000 МПС на 24 часа.) За първият случай се предлагат стойности на sL в границите от 0.4 до 3 г/м², а за втория случай от 0.1 до 0.5 г/м². Ниските стойности предполагат отлично състояние на асфалтовото покритие, докато високите стойности отговарят на лошо състояние. При неасфалтирани пътища пътният нанос може да има много по-високи стойности и се подбира от помощни таблици. За изчисляване на конкретните емисионни фактори на включените в модела линейни източници са използвани следните данни:

- SLINE1 - второкласен път II-99 с обща дължина (в границите на моделната карта) 15.5 км. Пътен нанос-3 г/м²; средно тегло на автомобилите 1.2 тона; средна скорост 50 км/час; По данни на АПИ средният максимален трафик по този път 643 МПС/час (час пик), което отговаря на средноденонощен трафик е около 6350 МПС/24 часа. Изменението на интензивността на движение по часове в денонощието е на базата на осреднени измервания на извънградски трафик (Фиг. 45);
- SLINE2 – третокласен път III-992 с дължина 18.2 км. Пътен нанос-3 г/м²; Максимален трафик 66 МПС/час, което отговаря на средно денонощен трафик 650 МПС/24 часа. Останалите параметри отговарят на горния линеен източник.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Фиг. 45 *Относителни коефициенти за часово натоварване за типичен извънградски трафик по основната РПМ*

Очаквани максимални 24-часови концентрации на ФПЧ-10 към 2014 г.

Представените по-долу концентрационни карти отразяват влиянието на битовото отопление и транспорта за пълна календарна година (2014) с отчитане на сезонността на отоплението и променливия трафик по пътната мрежа, в това число с отчитане на дневната интензивност (Фиг. 45) и сезонната изменчивост чрез следните коефициенти: Зима - 0.695; Пролет - 0.808; Лято - 1.00; Есен - 0.820. В транспортните източници не е включен градския трафик по вътрешните улици на Приморско и Китен поради липса на конкретни данни.

Разпределението на максималните средноденонощни концентрации на ФПЧ-10 е показано на Фиг. 46. На нея със светло син цвят са нанесени линиите с постоянна концентрации (изоконцентрационните линии) на ФПЧ-10 в $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Зоните, шриховани в червено отграждат териториите, в които концентрацията на ФПЧ-10 превишава СД НОЧЗ по Наредба №12/2010 г. от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Тази картина е получена чрез “филтруване” на масива от средноденонощни концентрации за всеки рецептор за всеки час от календарния период и извеждане на максималните стойности. Следователно, тя не отразява замърсяването на атмосферата в конкретен момент от време, а обединява най-неблагоприятните за разсейване условия за всички рецептори, които най-често не съвпадат по време. На Фиг. 47 са по казани шестите по стойност максимални 24-часови концентрации.

Фиг. 46 и Фиг. 47 позволяват да се направят следните изводи:

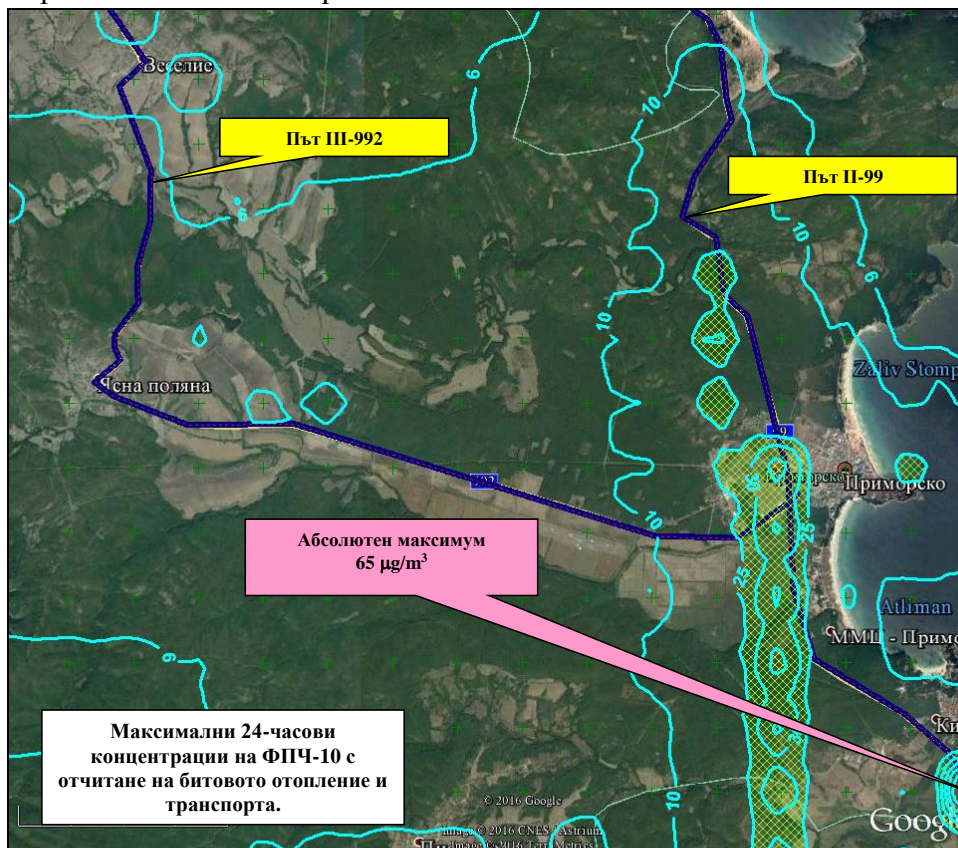
- Наличието на малка шрихована в червено зона показва, че при особено неблагоприятни условия е възможно да се превиши СД НОЧЗ по наредба №12/2010 г. от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Тази зона е с радиус около 300 метра. Тя е разположена в югоизточната част на изследваната територия на юг от град Китен и частично

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

навлиза в морето. Очевидно е предизвикана от транспорта по време на максимален трафик Абсолютният максимум достига $65 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

- Към особено неблагоприятните метеорологични условия следва да се причислят случаите с височина на слоя на смесване под 100 метра, които за 2014 г. са били в границите 4%.
- Специфичен фактор за изследваната територия е съществуващата денивилация (разликата в денивелацията от запад към изток е около 180 метра). Очевидно е, че основният източник на ФПЧ-10 е транспорта. Зоните с концентрация около и над $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ са разположени по протежение на път П-99, леко изместени на запад при вятър от източната четвърт.

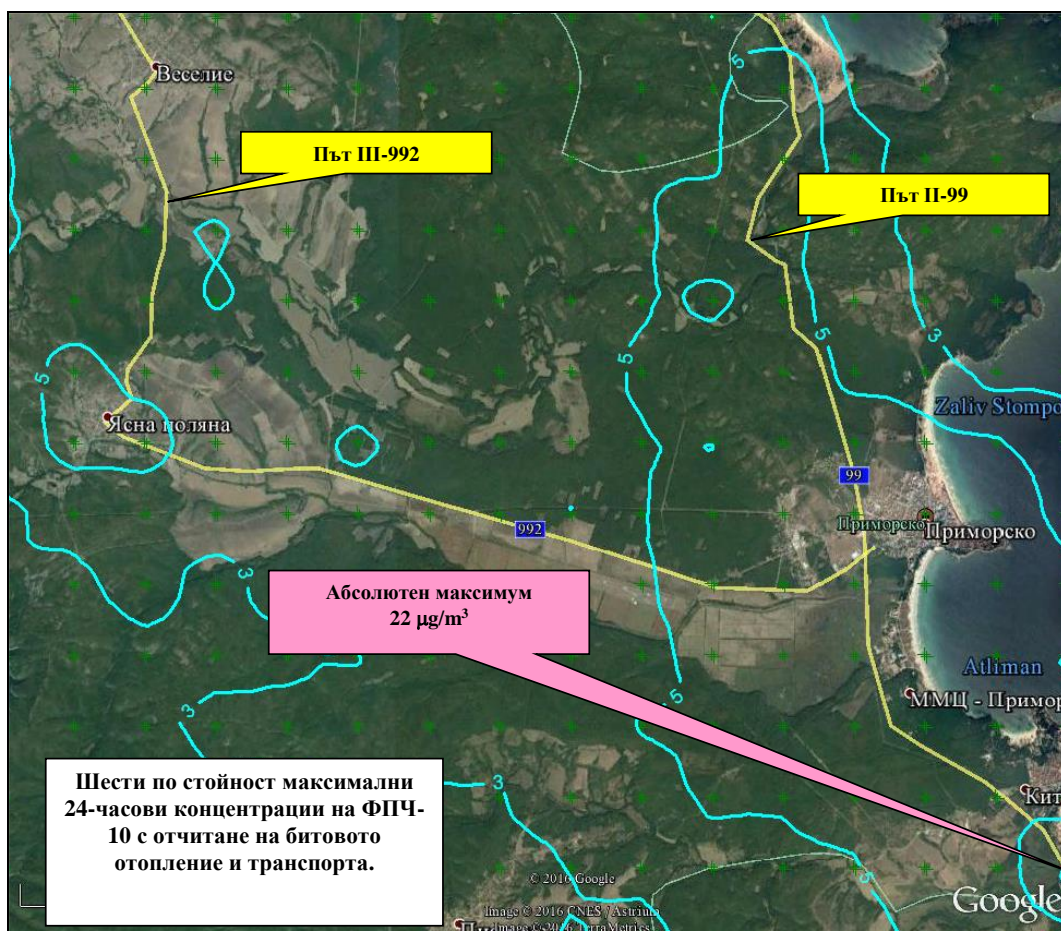
Фиг. 46 Максимални 24-часови концентрации на ФПЧ-10 с отчитане на битовото отопление и транспорта.

- Във вътрешността на община Приморско максималните 24-часови концентрации са в границите от 5 до $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Не се очаква превишение на СД НОЧЗ от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Това се отнася и за териториите на двата града – Приморско и Китен където максималните 24-часови концентрации не се очаква да превишават $25-30 \mu\text{g}/\text{m}^3$;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- Шестите по стойност максимални 24-часови концентрации на ФПЧ-10 (Фиг. 47) показват, че превишаване на СД НОЧЗ от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ не се очаква. Това дава отговор и на въпроса за очаквания брой превишения на СД НОЧЗ, който в конкретния случай може да бъде до 5. В този случай абсолютният максимум се понижава до $22 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

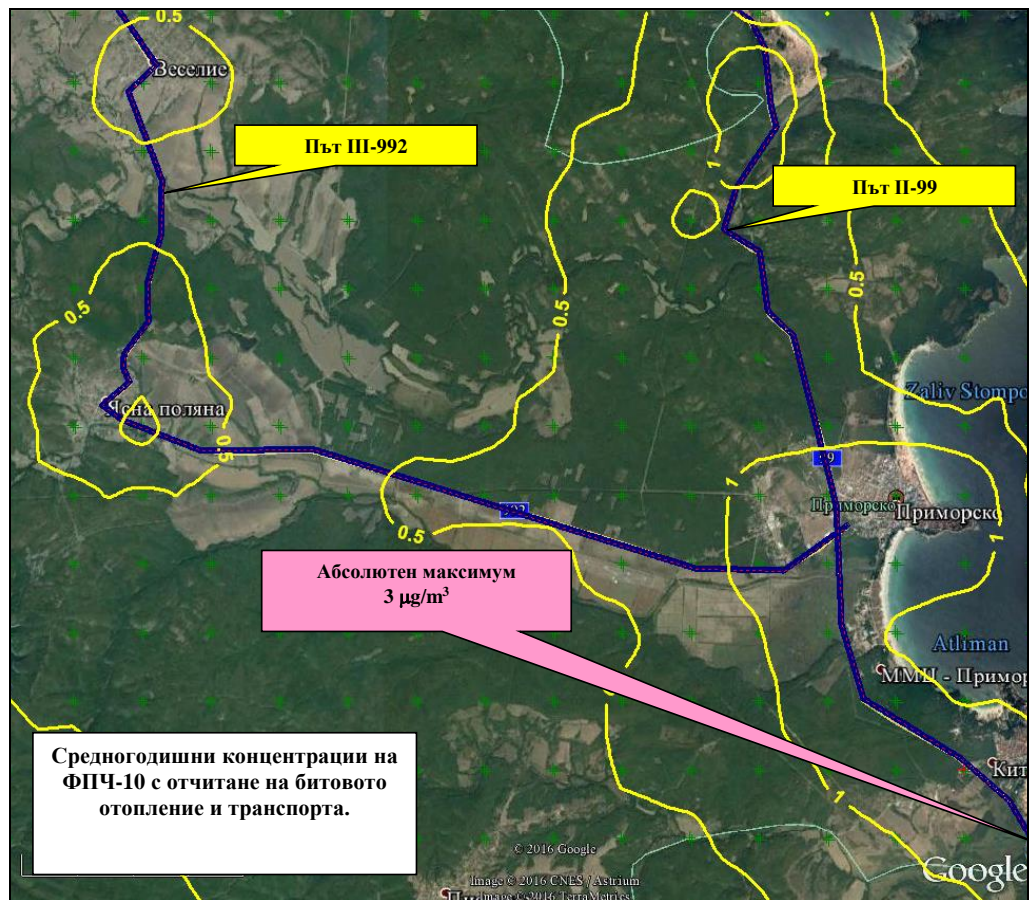
Фиг. 47 Шести по стойност максимални 24-часови концентрации на ФПЧ-10 с отчитане на битовото отопление и транспорта.

Оценката на очакваните средногодишни концентрации на ФПЧ-10 за е представена на Фиг. 48. Те отразяват едногодишен период с метеорологични данни за 2014 г.

В района на град Приморско средногодишните концентрации на ФПЧ-10 се очаква да бъдат в границите от 1 до $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Извън населеното място СГ концентрации спадат до около $1 \text{g}/\text{m}^3$. Основната причина за ниските стойности на очакваните СГ концентрации е сезонността на битовото отопление и ниския трафик през тъмната част на деня.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

В конкретния случай не са отчетени някои специфични селскостопански работи, които могат да бъдат източник на емисии от прах и ФПЧ-10.

Фиг. 48 Средногодишни концентрации на ФПЧ-10 с отчитане на битовото отопление и транспорта.

Извод

Резултатите от математическото моделиране по отношение на ФПЧ₁₀ позволяват да се направи извода, че КАВ в град Приморско и Община Приморско е добро. Превिшаване на СД НОЧЗ от 50 µg/m³ може да се очаква само при особено неблагоприятни метеорологични условия в югоизточните части на територията по протежение на път II-99. Повторяемостта на тези случаи не се очаква да превишава 5 до 6 пъти в календарна година (при допустими по Наредба №12/2010 до 35). Тези случаи са характерни за активния туристически сезон. В останалите райони на общината, превишаване на СД НОЧЗ не се очакват, тъй като броят на жителите в останалите населени места е много по-малък от този на град Приморско.

Трябва да се има предвид, че в реални условия приземните концентрации на ФПЧ₁₀ могат да бъдат и по-високи, тъй като моделирането не включва абсолютно всички източници на емисии. Въпреки това, няма основание да се очакват значителни разлики.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

4.2. ПОВЪРХНОСТНИ И ПОДЗЕМНИ ВОДИ

Съществуващите екологични проблеми, които имат отношение към плана, са свързани с развитието на инфраструктурата формирането на битови отпадъчни води в населените места, хаотична урбанизация на земеделските земи и други и са представени в *Таблица 134*.

Таблица 134. Съществуващи екологични проблеми, които имат отношение към ИОУП

<i>Приоритетен проблем</i>	<i>Въздействие</i>	<i>Цел</i>	<i>Насоки</i>
<i>1. Формирани отпадъчни води от населените места и производствени обекти-недостатъчно пречистване от ПСОВ.</i>	<i>Изменение на биологичните и химичните показатели на водите. Влошаване на екологичното състояние.</i>	<i>Подобряване на хидробиологичните условия. Намаляване на биогеенния натиск.</i>	<i>Намаляване на общото количество на непълно пречистените отпадъчни води до европейските нормативни изисквания.</i>
<i>2. Стари замърсявания от нерегламентирани сметища.</i>	<i>Изменение на биологичните и химични показатели вследствие инфилтрат от незаконни сметища</i>	<i>Намаляване на замърсяването от нерегламентирани сметища</i>	<i>Премахване на съществуващите нерегламентирани сметища</i>
<i>3. Дифузно замърсяване от селското стопанство поради неприлагане на добри аграрни и фермерски практики.</i>	<i>Изменение на биологичните и химичните показатели.</i>	<i>Достигане на добро химично, биологично и общо екологично състояние на водите. Достигане и поддържане на добър екологичен статус.</i>	<i>Прилагане на добри земеделски и фермерски практики.</i>
<i>4. Проблем с отпадъци в реките, напоителните и отводнителни канали.</i>	<i>Влошаване на екологичния статус на водите. Замърсяване на речните корита и канали.</i>	<i>Поддържане на пропускателността на речните корита и каналите.</i>	<i>Контрол при управление на отпадъците.</i>
<i>5. Нарушена морфология на речните корита, водещи до ерозионни процеси от нерегламентирано изземване на инертни материали от речните корита.</i>	<i>Нарушение на Хидроморфологичните условия; ерозия на речния бряг; унищожаване на крайречни диги и др. съоръжения. Риск от наводнение на прилежащи земи.</i>	<i>Рекултивация на засегнатите от изземването на инертни материали участъци.</i>	<i>Забрани, ограничения и контрол за добив на инертни материали от реките. Укрепване и поддържане на речния бряг и речните корита от ерозия.</i>
<i>6. Понижаване на нивото на подземните води от нерегламентирано изземване на инертни материали.</i>	<i>Понижаване на нивото на подземните води от удълбочаване на речното корито.</i>	<i>Предотвратяване и превантивни мерки срещу ерозионните процеси. Рекултивация на засегнатите участъци.</i>	<i>Забрани, ограничения и контрол за добив на инертни материали от речните корита.</i>

4.3. ЗЕМНИ НЕДРА И ГЕОЛОЖКА ОСНОВА

Въздействията върху геоложката основа възникват както в резултат на естествени (природни) процеси като ерозията и денудацията, така и при изпълнение на строителни дейности на територията на община Приморско (изграждане на нови сгради и различни видове строителни съоръжения, както и при реконструкции, основни обновявания и ремонти, преустройства, надстрояване или промяна на предназначението на съществуващи строежи).

Тези въздействия ще възникнат при реализацията на ОУПО Приморско и произтичащите инвестиционни инициативи. В тази връзка, устройството и застрояването на терени, попадащи

в стръмни склонови участъци, както и подсичането на скатове, свързано със строителство на линейни съоръжения (особено - на пътища), е необходимо да се извършва при реализиране на превантивни мерки, възпрепятстващи възникването или активизирането на свлачищни или срутищни процеси - т.нар. „*Рискови разрушителни геоложки процеси с внезапно действие или с периодично активизиране*“. Въздействието върху геоложката основа на естествени процеси като водната ерозия (т.нар. „*Процеси и явления с непрекъснато действие*“) е факт, който е в основата на негативни въздействия върху околната среда.

4.4. БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ФЛОРА, ФАУНА, ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ И ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ

На територията на Община Приморско броят на защитените територии по смисъла на ЗЗТ е 7, - 4 защитени местности, 3 природни забележителности и 1 резерват. Броят на ЗЗ съгласно ЗБР е общо 7 – 4 защитени зони за опазване на природните местообитания и 3 по директивата за опазване на дивите птици. Защитените зони заемат обща площ 25379. 3 ha (7.73 % от територията на общината). Всичките са отдалечени от населени места и устройствени зони с допустим режим на застрояване, с изключение на ЗМ „Блато Стамополу“, ПЗ „Пясъчни дюни ММЦ“ и ПЗ „Пясъчни дюни „Перла“.

Предвижданията на проекта за ИОУП на община Приморско създават предпоставки за промени основно в границите на населените места и прилежащите на тях площи, като с прилагането на плана земите в съседство с разположените на територията на общината Защитени територии, обявени по *Закона за защитените територии* запазват предназначението си.

Потенциалните отрицателни въздействия и увреждането на предмета на опазване на разположените на територията на общината могат да бъдат следствие на причини с неантропогенен (естествен) и антропогенен произход.

Въздействия с неантропогенен произход са природни бедствия, наводнения, земетресения, ветровали, снегопади, продължителни суши, естествени сукцесии и др., които са в състояние да разрушат или увредят скални образувания, изкоренят, повредят дървесната растителност или изцяло променят характера и състава на растителността.

С антропогенен произход са въздействията свързани с иманярски набези, вандализъм, незаконни сечи и паша на добитък, причинени по небрежност и невнимание пожари, колекционерство и др.

Проблемите с антропогенен произход за защитените територия най-често са нарушенията на режима на опазването им. Обикновено това са бране на цветя и събирането на билки и горски плодове от туристи или местни жители. По редки са случаите на преследване на дивеч и ловуване на територията на защитени територии и паша на домашни животни в тези в които това категорично е забранено и наложено в заповедите за обявяването им.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Сечите и стопанските дейности в защитени територии в противоречие с режима на опазването им са изключения поради прилагания контрол от държавните и контролните органи.

До голяма степен всички потенциални неблагоприятни въздействия могат да бъдат минимизирани с прилагането на всички мероприятия при прилагането на окончателния вариант на проекта за ИОУП.

4.5. ЛАНДШАФТ

4.5.5. Зони с нарушен ландшафт

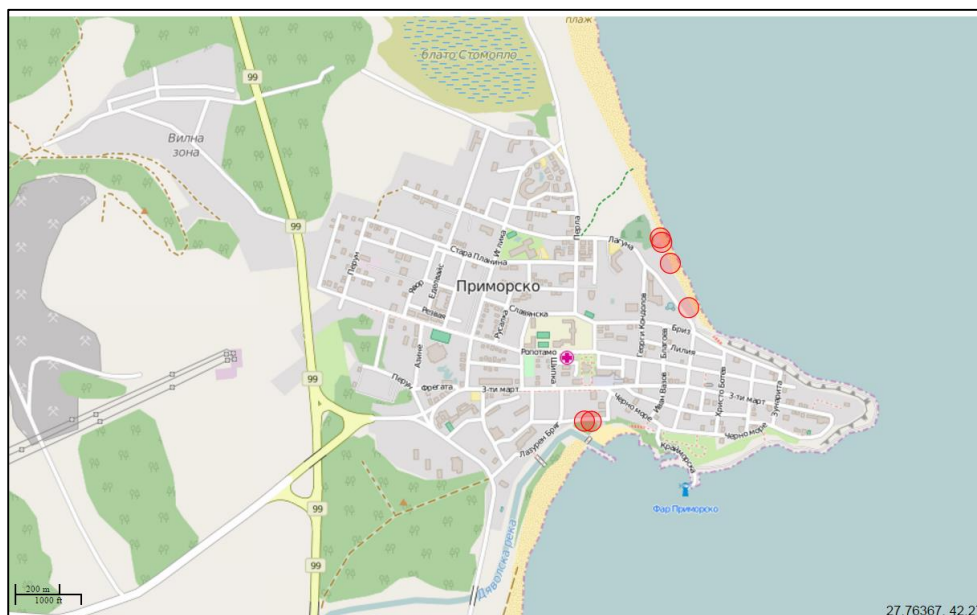
4.5.5.1. Свлачища

По данни на „Геозащита Варна“ ЕООД, в границите на която попада община Приморско са регистрирани 6 активни свлачища, дадени в следващата таблица и показани на *Фиг. 49*

Таблица 135.

Свлачище №	Местоположение	Тип на свлачището/структура/механизъм	Дата на регистрация	Изследвания
BGS 27.58356-01	гр. Приморско-крайбрежен склон под ПИ V-766-свл. 1 - морски брегови склон	Структура на свличане: асеквентно Механизъм на свличане: делапсивно Възраст на свлачището: съвременно	08.05.2013 г.	08.05.2013 г.
BGS 27.58356-02	гр. Приморско-крайбрежен склон под гробището-свл. 2- морски брегови склон	Структура на свличане: асеквентно Механизъм на свличане: делапсивно Възраст на свлачището: съвременно	08.05.2013 г.	08.05.2013 г.
BGS 27.58356-03	гр. Приморско-крайбрежен склон под гробището-свл. 3- морски брегови склон	Структура на свличане: асеквентно Механизъм на свличане: делапсивно Възраст на свлачището: съвременно	08.05.2013 г.	08.05.2013 г.
BGS 27.58356-04	гр. Приморско-южен бряг-под ул. „Крайбрежна“-свл. 1 - морски брегови склон	Структура на свличане: асеквентно Механизъм на свличане: детрузивно Възраст на свлачището: съвременно	17.07.2014 г.	17.07.2014 г.
BGS 27.58356-05	гр. Приморско-южен бряг-под ул.„Крайбрежна“-свл. 2 - морски брегови склон	Структура на свличане: асеквентно Механизъм на свличане: детрузивно Възраст на свлачището: съвременно	17.07.2014 г.	17.07.2014 г.
BGS 27.58356-06	гр. Приморско-склон между рампата и гробището - морски брегови склон	Структура на свличане: асеквентно Механизъм на свличане: детрузивно Възраст на свлачището: съвременно	17.07.2014 г.	17.07.2014 г.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Фиг. 49 Карта на свлачища регистрирани на територията на община Приморско

4.5.5.1. Полезни изкопаеми

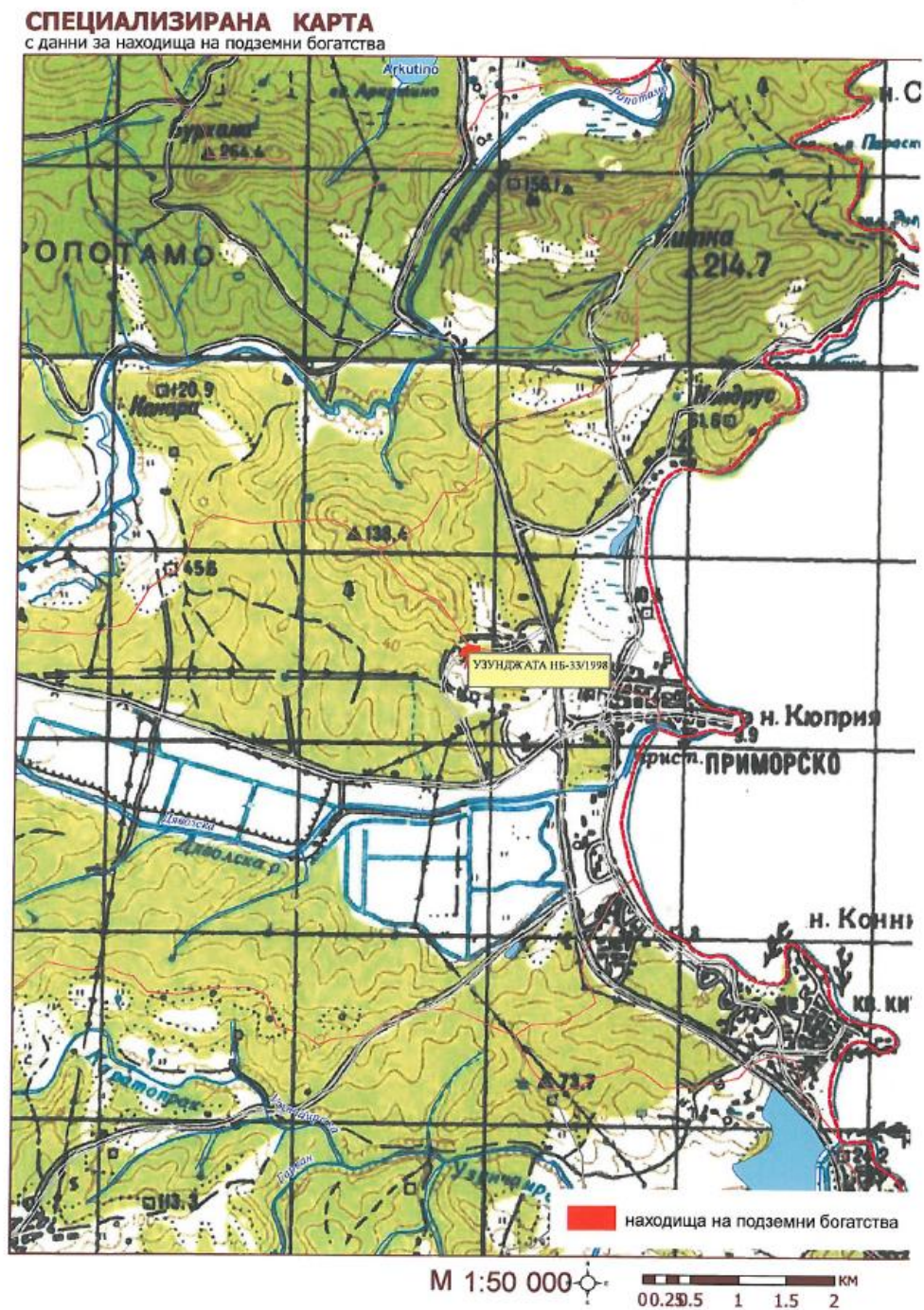
По смисъла на ЗПБ (закон за подземните богатства), в Националния регистър на откритията, на територията на община Приморско е регистрирано находището на андезитобазалти и андезитобазалтови туфи в м. „Узунджата“, чието изземване е прекратено. В момента кариерното гнездо се използва за депо за строителни отпадъци.

Съгласно информацията предоставена от МИЕТ /ново в писмо с Изх. 08-00-647/ 01.11.2012 г., на територията на община Приморско има регистрирано находище на строителни материали „Узунджата“, което се води на отчет в Националния баланс на запасите и ресурсите, с утвърдени запаси на андезити, андезитови туфи и трахиандезити. Същото съгласно чл. 2, ал. 3 от Закона за подземните богатства попада в категорията „подземни богатства с установени находища“.

В миналото в обекта е извършван добив на инертни материали, който е преустановен със Заповед №785 от 07.12.2000 г. на кмета на община Приморско. Към днешна дата на територията на община Приморско няма предоставени права за добив /концесия/, търсене и проучване и за проучване на подземни богатства. В момента кариерното гнездо се използва за депо за строителни отпадъци.

Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.

Фиг. 50 Специализирана карта с данни за находища на подземни богатства на територията на община Приморско

Територията на общината попада в обсега на Бургаско-Странджанския руден район. В металогенно отношение той се характеризира с развитието на рудни находища от полиметално-медната формация. Известно е рудопроявление на меднопорфирни руди около с. Писменово. От нерудните изкопаеми интерес представляват запасите от габродиорит, годен за добив на блокове и плочи за облицовка.

На територията на община Приморско няма находища на полезни изкопаеми заведени в националния баланс на запасите.

4.6. ОТПАДЪЦИ

Изграждането на регионално депо „Созопол” регион Созопол е приключило и е в процес на експлоатация. В експлоатация е и ПСО „Китен“. Все още не е решен проблема с разделното събиране и третиране на биоотпадъците, разделното събиране и третиране на отпадъците от опаковки и битовите отпадъци - хартия и картон, стъкло, пластмаси и метал. Не е въведена система обхващаща разделното събиране на всички видове МРО и опасни отпадъци от домакинствата на всички населени места.

4.6.6. Възможни значителни въздействия върху околната среда и факторите, които я увреждат и връзките между тях.

Община Приморско ще продължи да се развива и променя независимо дали ще се реализира проекта на Общия устройствен план или не. Както в момента, така и при това бъдещо развитие, ще се генерират отпадъци. Отпадъците могат да окажат влияние върху отделните компоненти на околната среда и човешкото здраве, ако не се вземат мерки за тяхното надеждно управление. Необходимо условие за това е наличието на съоръжения за тяхното третиране и обезвреждане. При изготвяне на ОУП на Община Приморско е необходимо да се отчетат изградените съоръжения от Регионалната система за управление на отпадъците (РСУО) – Регион Созопол и да се отрази разположението им.

Компонентите на околната среда, върху които отпадъците биха могли да окажат влияние, са: почви, повърхностни и подземни води, растителен и животински свят, ландшафт, атмосферен въздух и човешко здраве. Възможното им въздействие е следното:

Въздух: Вредно въздействие върху въздуха ще има нерегламентираното изгаряне на някои видове отпадъци, вместо разделното им събиране и тяхното съхраняване, извозване и обезвреждане по екологосъобразен начин. От изгарянето им могат да се получат вредни емисии, които за определен период от време да замърсят неконтролируемо въздуха в района. Към този вид отпадъци се отнасят опаковки от полиетилен и PVC опаковки, опаковки от дървесни материали, композитни многослойни опаковки, смесени опаковки от суровини и материали, остатъци от бои, мастила, лепила, адхезиви и смоли, съдържащи опасни вещества, дървесен материал от строителството, хартиени и картонени опаковки, опаковки, съдържащи остатъци от опасни вещества или замърсени с опасни вещества.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Ландшафт: При неконтролирано изхвърляне на отпадъците, върху близки терени или дерета, ще се наруши околния ландшафт, вследствие на антропогенното въздействие на тези отпадъци върху него. В резултат на разнасяне от вятъра на леки фракции от тези отпадъци на големи разстояния и задържането им по храстите и дърветата се наблюдава негативен визуален ефект. Преобладаващата част от тези разнесени отпадъци са трудно разградими в продължение на много години.

Води: Съществува опасност от замърсяване на водите в случай, че генерираните отпадъци не се събират, съхраняват, транспортират и депонират на определени от Община Приморско места. На първо място ще се замърсяват атмосферните води, стичащи се по скатове на депонираните на място и неизвозени отпадъци. Те от своя страна могат да замърсят повърхностните води или част от тях могат да проникнат до подземните водоносни хоризонти и да предизвикат в някои от водоносните пластовете значително и трайно замърсяване.

Почви: Част от генерираните отпадъци се класифицират като опасни. Ако се допусне безотговорно и неконтролирано изхвърляне (депониране) на тези отпадъци на територията на общината вследствие на стичане на атмосферните води по скатове или преминаването (инфилтрирането) им през отпадъците ще бъдат замърсени лежащите под тях почви.

Растителност: Изхвърляне на генерираните отпадъци върху терени и дерета от територията на проекта за ИОУП, при условие че това се допусне, може да доведе до нарушаване на хабитатите на ценни растителни видове (триви, храсти, дървета).

Животински свят: При неконтролирано изхвърляне на отпадъците се осигурява свободен достъп на животни и птици до тях. Този свободен достъп до незаконно изхвърлените отпадъци, използването на околната растителност и на самите отпадъци за храна може да доведе до разнасянето на болести и зарази на неопределено разстояние, както и да доведе до смъртта на някои животни и птици.

Тези въздействия могат да се очакват, ако генерираните отпадъци не се събират, съхраняват, транспортират и обезвреждат надеждно, съгласно нормативните изисквания и предписанията на Община Приморско. Те се различават по степен и обхват на засегнатите компоненти в зависимост от вида на преобладаващото количество отпадъци, които не са третирани съгласно предписанията. Има възможности за ефективно управление на отпадъците, от което зависи цялостния облик на Община Приморско и състоянието на околната среда. В заключение може да се отбележи, че предложенията за ОУП на Община Приморско няма да доведат до негативно въздействие на отпадъците върху околната среда, нейните компоненти и човешкото здраве.

4.7. АКУСТИЧНА ОБСТАНОВКА

Шумът от автомобилния транспорт е основен фактор за повишени шумови нива в населените места, като представлява около 80% от общото шумово натоварване. Това се отнася и за селищните територии на община Приморско, попадащи в обхвата на проекта за ИОУП на община Приморско.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Основният аспект на вредното въздействие на шума е свързан с влиянието му върху човешкия организъм и здраве. Високите шумови нива влияят върху слуховия апарат на човека, психическото и нервно състояние на личността, имунната система, обмяната на веществата, сърдечно-съдовата система и др. Подлежащите на контрол обекти са източниците на шум, намиращи се в промишлени зони, жилищни зони и в близост до жилищни зони. Приоритетни са тези, които се намират в жилищни зони с цел да се предотврати дискомфорта през различните части на денонощието и вредните ефекти от шума върху здравето на населението.

Шумовата среда на територията на община Приморско се нарушава основно от транспортния поток и сезонната дейност на дискотеките и откритите заведения в селищата по крайбрежието. За всички пътища от Общината е характерна силна сезонна неравномерност. Шумовото натоварване и замърсяване от автомобилния трафик през туристическия сезон нараства значително. За второкласния път II-99, поемащ основно туристическия трафик, тази неравномерност достига до 75%, докато за път III-992 тя е около 25%.

Разходките с лодки по р. Ропотамо, със скорост по-висока от 5 мили/час, биха могли да предизвикат шумово натоварване на територията на резерват „Ропотамо“.

Структурата на пътната мрежа на територията на община Приморско не дава директна връзка на южното Черноморие с вътрешността на страната. Предвиждането на такава отсечка би скъсило разстоянието до град Приморско и би разтоварило движението до Бургас. Тя би могла да има крайна цел град Средец, откъдето връзките със страната са по комфортни. Също така би могло да се помисли и за изграждане на воден път Приморско - Бургас, който в миналото е функционирал успешно, като до 1945 година е бил традиционен за региона.

По принцип транспортната система на Общината е сравнително добре развита и се поддържа задоволително. Съгласно направения анализ във връзка с изработването на проекта за ИОУП пропускливостта на РПМ и ОПМ не е изчерпана, показателят „Плътност на пътна мрежа“ е по-нисък от средния за страната, но за сега задоволява транспортните връзки и мобилността на жителите ѝ.

Факторите, които биха оказвали влияние върху акустичната обстановка и за в бъдеще, могат да се групират в следните категории:

- Увеличаващ се брой на МПС (предимно лични МПС);
- Недостатъчна пропускателна способност на използваната транспортна мрежа;
- Грешки, допускани в градоустройственото планиране на селищните територии;
- Продължаващо застрояване на терени, разположени край натоварени улици и пътища;
- Липса на ефективна шумозащита;
- Незадоволително състояние на пътните и уличните настилки;
- Липса на ефективен предварителен и текущ санитарен контрол.

Поради направените констатации за отсъствие на сериозно шумово натоварване през последните години не е имало необходимост от провеждане на специални шумозащитни мероприятия от страна на общинското ръководство.

4.8. ЙОНИЗИРАЩИ И НЕЙОНИЗИРАЩИ ИЗЛЪЧВАНИЯ

Два пункта от територията на община Приморско са включени в постоянната мрежа за радиологичен мониторинг на околната среда, извършван ежегодно от ИАОС - при с. Веселие и при гр. Приморско. Измерванията на радиационния гама-фон и анализите на проби от необработваеми почви от тези пунктове през последните години не установяват отклонения от характерните фонове стойности за региона. Не се наблюдават отклонения и в изследваните радиологични характеристики на водните проби от река Ропотамо и язовир „Камчия“.

На територията на община Приморско не е констатирано радиационно замърсяване на околната среда. Поради това не се е налагало осъществяване на антирадиационни и защитни мероприятия в този аспект.

Нейонизиращи лъчения са електромагнитните лъчения, които поради своята същност не предизвикват йонизация в средата, през която преминават. Въздействието им върху човешкия организъм е коренно различно от това на йонизиращите. Излагането на електромагнитни полета причинява незабавни биологични ефекти, ако полетата са достатъчно силни. Те могат да ускоряват топлинното движение на молекулите в живите тъкани, в резултат на което се повишава температурата в тях и са възможни вредни последици.

Електромагнитното поле (ЕМП) е съвкупност от електрично и магнитно поле и се разпространява в пространството във вид на електромагнитни вълни. Източници на електромагнитни лъчения в околната среда са високоволтовите електропроводи и съоръжения от електропреносната мрежа на България. Те са с ограничена зона на въздействие в границите на нормативно определените сервитути.

Елементите и съоръженията на инфраструктурата на електроенергийната система в община Приморско имат оптимално разположение по отношение на територията ѝ с оглед специфичното ѝ развитие в областта на туризма. От една страна те преминават главно извън или в тила на територията, така че я натоварват минимално, от друга страна - съоръженията са разположени в достатъчна близост, така че осигуряват достатъчна енергийна обезпеченост.

Захранващата мрежа 110 kV е оразмерена с определен резерв за максимални товари, които след 1990 г. рязко са намалели. След 2000 г. се наблюдава рязко повишение на товарите, а през 2009 г. се задържат на едно ниво. В този смисъл с тенденцията за интензивно развитие на туризма в Южното Черноморие се налага планиране и изграждане на допълнителни мощности.

Общината все още не разполага с необходимите трансформаторни постове, съответстващи на нуждите на потребителите. Техническото ниво на вътрешната кабелна мрежа в някои от селата е незадоволително, тъй като електрическите кабели са монтирани преди 30 и повече години, те са с малка квадратура и мощност и не отговарят на нарасналите нужди и потребление през последните години на динамично развитие. Започналата подмяна на носещите стълбове и въздушни електропроводи с по-съвременни технически решения следва да продължи.

В сферата на телекомуникациите е необходимо осъвременяване с цел осигуряване на далекосъобщителни услуги с европейски стандарт, като се предвижда разширяване достъпа до

цифрови наети линии, ADSL широколентов абонатен достъп за подаване на данни, високоскоростен интернет, интерактивни услуги и др.

4.9. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

Територията на община Приморско е със значителен брой установени и декларирани недвижими културни ценности и обекти.

По голяма част от достигналото до наши дни недвижимо археологическо наследство е съхранено именно поради неговата отдалеченост, обособеност и недостъпност, спрямо функциониращите към настоящия момент урбанизирани и селскостопански територии в общината.

Основна заплаха по отношение на съхранението на елементите на културно-историческото наследство на територията на всички населени места в общината са следните основни фактори:

- Липса на осведоменост на населението, което от своя страна води след себе си до „безстопанствено отношение“ (изхвърляне на битови отпадъци в границите на археологическите обекти, повреждане на указателни и информационни табели, на туристическа инфраструктура и др.);

- Деградация на археологическото наследство в т. ч. и поради наличие на „агресивни“ замърсители в атмосферния въздух. От момента на разкриване и излагане на даден обект от археологическото наследство, той започва да се руши постепенно. Скоростта на рушене зависи от характеристиките на материалите и средата в която се излагат находките, степента на излагане. Влияние оказва и увеличаването на автомобилния трафик, замърсяването на атмосферата с вредни емисии, но високата влажност и наличието на солни аерозоли в атмосферния въздух;

- Нерегламентирани разкопки и трафик на предмети и елементи част от на археологическо наследство.

Във връзка с посочените фактори могат да се посочат следните насоки за изследване, откриване и допълване на културно-исторически паметници във връзка с обновяването на и разширения на населените места в общината и инфраструктурата им, както следва:

1. Особено внимание трябва да се отдели за предвидените за реконструкция жилищни територии и терени. Тази практика трябва да бъде предотвратена с предварителни теренни обхождания на местата предвидени за реконструкция, събиране на цялата налична до момента информация от спомени за по-ранни стари, разкопки, и случайни находки. Поради тази причина съгл. чл. 160, ал. 2 на *Закона за културното наследство, в сила от 10.04.2009 г., посл. изм. ДВ. бр. 93 от 24.11.2009 г.*, когато при изпълнение на инвестиционното предложение или проекти и извършване на изкопните и строителни дейности се открият структури

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

и находки, които имат признаци на културни ценности, дейността се спира незабавно и се прилагат съответно чл. 72 и 73;

2. При започване на теренните реконструкции е необходимо постоянно наблюдение от страна на музейни работници с археологическа квалификация, включително и документиране с различни технически средства;
3. Препоръчително е ограничаване на строителството в крайбрежната зона и насочване на инвестициите за инфраструктурни, обслужващи и рекреационни дейности, обвързани с развитието на културния, научно-познавателния и конгресен туризъм.

Да се изисква от изпълняващите строителни дейности-теренни, строителни, реконструкционни, или други, свързани с разширяването на е вътрешно - комуникационни намерения и дейности, постоянна информация за вероятни находки - движими и недвижими. Изискването може да бъде обвързано със Споразумения основаващо се и на законовите норми в Република България.

4.10. ЗДРАВНО-ХИГИЕННИ АСПЕКТИ

Като част от подготовката за оценка на въздействието върху здравето е направен подробния профил на рисковите фактори, проучени от изменението на ОУП на община Приморско и въздействието им върху здравето на хората и компонентите на околната среда.

Параметрите на основните климатични фактори, създаващи условия за концентриране на атмосферните примеси (честотата на случаите “тихо време”, по-ниското количество на слънчева радиация, високата относителна влажност и честотата на случаите с мъгли, случаите на ветрова ерозия и „прашни бури“) определят благоприятните мокри климатични условия върху постоянните вредни емисии на атмосферния въздух в региона през различните месеци, пренася замърсителите във вертикална посока и с отдалечаването от бреговата ивица.

Основните източници на емисии в приземния атмосферен слой са в секторите: местна промишленост; транспорт; отопление (битови и обществени източници) и строителните дейности.

Качеството на атмосферния въздух, съответно нивото на концентрация на замърсяващите вещества в приземния слой на атмосферата в даден район, е в зависимост от редица фактори, оказващи влияние върху тяхното разсейване или задържане, като местоположение, интензивност, честота, продължителност и височина на емисиите, както и от метеорологичните фактори като посока и скорост на вятъра, валежи, условия за температурни инверсии и т.н.

Основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой, съгласно чл. 4 (1) от *Закона за чистотата на атмосферния въздух*, са концентрациите на: суспендирани частици; фини прахови частици; серен диоксид; азотен диоксид и/или азотни оксиди; въглероден оксид; озон; олово (аерозол); бензен; полициклични ароматни въглеводороди; тежки метали - кадмий, никел и живак и арсен.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

---

1) Азотен диоксид

Групата на азотните оксиди включва различни оксиди на азота, като най-широко застъпените в различните емисии са NO и NO₂.

Здравни ефекти - възпаления на белия дроб и понижена устойчивост на респираторни инфекции (грип). Продължително въздействие на концентрации над ПДК може да причинят структурни промени в белия дроб.

Източници-горивни процеси, протичащи при високи температури (Енергетика, Двигатели с вътрешно горене)

Препоръка-Болни с хронични респираторни заболявания са по-чувствителни към завишени концентрации на NO_x.

2) Въглероден оксид

Въглеродният оксид е безцветен, горящ газ, без миризма. Образува се при изгаряне на различни видове горива при недостиг на кислород.

Здравни ефекти-Въглеродният оксид реагира бързо с хемоглобина на кръвта, образувайки карбоксиемоглобин. Реакцията протича със скорост 200 пъти по-бързо отколкото тази на кислорода с хемоглобина. Намалява работоспособността на човека. Той е токсичен газ.

Източници-Най-голям източник е автомобилния транспорт – над 65% от общото емитирано количество, топлоцентрали, промишленост и др.

Препоръка-Болни от сърдечно-съдови заболявания са чувствителни към високи концентрации. Необходимо е да се избягва продължителен престой при високи концентрации.

3) Серен диоксид

Серният диоксид принадлежи към групата на серните оксиди (SO_x), които се формират при изгаряне на горива с високо сярно съдържание.

Здравни ефекти - проблеми с дишането, респираторни заболявания, повишена чувствителност на тези, които имат хронични заболявания като бронхит, емфизем и сърдечно-съдови заболявания. SO₂ и NO_x са основни компоненти на „киселите дъждове“.

Източници-индустрията, енергетиката, отопление с въглища, съдържащи много сяра.

Препоръка-болни с хронични респираторни заболявания са по-чувствителни към завишени концентрации на SO₂. Необходимо е да се избягва продължителен престой при концентрации над ПДК.

4) Болести на дихателната система.

В структурата на заболяемостта с най-висок относителен дял са болестите на дихателната система (23,3 % от всички заболявания) като цяло е след дяла заема от болестите на органите на кръвообращението / 24,8% /, а също и в отделните населени места.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Резултатите от анализа на структурата на групата на респираторните заболявания показва определена специфика в различните населени места и статистически значими разлики с контролните селища ($P < 0,05$).

От респираторните заболявания на горните дихателни пътища са регистрирани остър назофарингит и тонзилит а в долните отдели на белия дроб – бронхит и пневмония.

Общ прах и фини прахови частици (ФПЧ₁₀) и фини прахови частици (ФПЧ 2.5).

Здравни ефекти - Прахът е основен атмосферен замърсител на въздуха. Вредният му здравен ефект зависи главно от големината и химическия състав на суспендираните прахови частици, от адсорбираните на повърхността им други химически съединения, в това число мутагени, ДНК-модулатори и др., както и от участва на респираторната система, в който те се отлагат. Прахът постъпва в организма предимно през дихателния тракт, при което по-едрите частици се задържат в горните отдели, а по-фините частици (под $10 \mu\text{m}$ - ФПЧ₁₀) достигат до по-ниските отдели на дихателната система.

Вредният ефект на замърсяването с прах е по-силно изразен при едновременното присъствие на серен диоксид в атмосферния въздух. Установено е тяхното синергично действие по отношение на дихателните органи и откритите лигавици. То се проявява с дразнещо действие и зависи от продължителността на експозицията. Кратковременната експозиция на $500 \mu\text{g}/\text{m}^3$ прах и серен диоксид увеличава общата смъртност при населението, а повишена заболяемост и нарушаване на белодробната функция се наблюдава при концентрации наполовина по-ниски. Продължителна експозиция на серен диоксид и прах се проявява с повишаване на неспецифичните белодробни заболявания, предимно респираторни инфекции на горните дихателни пътища и бронхити - при значително по-ниски концентрации (от 30 до $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$), което е особено силно изразено при деца. Най-раними на комбинираното действие на праха и серния диоксид са хронично болните от бронхиална астма и от сърдечно-съдови заболявания.

5) Шумово замърсяване

Шумът и шумовото “замърсяване” на околната среда представляват един от големите екологични проблеми на нашето време. Шумът е комплекс от звуци, които действат неблагоприятно върху човешкия организъм. Минималната звукова енергия, която при човека е в състояние да предизвика слухово възприятие, се нарича долен слухов праг и се означава с 0 децибела. Най-горната граница, при която човек възприема звука като болка, се нарича горен слухов праг или праг на болката и отговаря на сила на звука от 130 децибела при 1000 херца честота.

Основни видове и източници:

Транспортен шум: МПС-леки и тежкотоварни, мотоциклети, мотопеди, релсов и авиационен транспорт.

Производствен шум: предприятия, цехове и работилници.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Вътреквартален шум: паркинги, гаражи, сметосъбиращи коли, гари, обекти с обществено предназначение.

Вътреградски шум: от разположените в сградите хладилни-, санитарно-техническо оборудване, вентилатори, асансьори и др.

Вътрежилищен шум: от битови прибори.

Шумът не само в работна среда, но и в околната среда е сериозен проблем за здравето на хората. Шумът понякога може да е мъчителен, но проблем е, когато вреди на здравето. Шумът допринася за най-сериозните поражения на слуха, доказано чрез широкомащабни медицински изследвания на връзката между шума и някои здравословни проблеми.

Здравни ефекти

В трудовохиgienната практика у нас са възприети три класа шумови нива, които кореспондират със степента и характера на биологично влияние на шума: I клас /86-95dB/ - шум с неблагоприятно действие върху функционалното състояние на организма; II клас /96-105 dB/ - шумови нива с изразено вредно въздействие – задълбочаващи се слухови увреждания; III клас /над 106 dB/ - особено опасен за организма. Редица автори предлагат скали за субективна оценка на влиянието на шума, които обхващат широк диапазон на интензивност от 45 до 105 dB.

Така например Gödeke различава четири степени на влияние на шума върху организма:

I степен - /40-50 dB/ - предизвиква психични реакции;

II степен - /60-80 dB/ - причинява разстройства на вегетативната нервна система;

III степен - /90-110 dB/ - води до понижаване на слуха;

IV степен - /над 120 dB/ - създава условия за невъзвратимо увреждане на слуховият апарат.

5. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА И ПРОГРАМАТА, И НАЧИНЪТ, ПО КОЙТО ТЕЗИ ЦЕЛИ И ВСИЧКИ ЕКОЛОГИЧНИ СЪОБРАЖЕНИЯ СА ВЗЕТИ ПОД ВНИМАНИЕ ПО ВРЕМЕ НА ИЗГОТВЯНЕТО НА ПЛАНА ИЛИ ПРОГРАМАТА

5.1. ЦЕЛИ НА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА НА НАЦИОНАЛНО И МЕЖДУНАРОДНО РАВНИЩЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПЛАНА

Целите на опазване на околната среда, с които е съобразен изготвения проект за ИОУП са

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

съобразени с всички действащи нормативни стратегически документи на местно регионално и национално ниво. Те са разгледани по долу в текста за отделните стратегии, планове и програми на национално и международно равнище, съгласно препоръките направени в Писмо с Изх. № НСЗП-85/ 02.09.2016 г.

5.1.1. Документи на международно ниво

5.1.1.1. Стратегия на ЕС за адаптация към изменението на климата (Брюксел, 16.4.2013 COM (2013) 216 final)

Общата цел на стратегията за адаптация на ЕС е да допринесе за повишаване на устойчивостта на Европа спрямо изменението на климата. Това означава повишаване на степента на готовност и способност да се реагира на последиците от изменението на климата на местно, регионално, национално и европейско равнище, разработване на съгласуван подход и подобряване на координацията.

Цел 1 - Насърчаване на действия от страна на държавите членки

В Рамковата конвенция на ООН по изменението на климата се препоръчва като подходящ инструмент в световен мащаб да се използват национални стратегии за адаптация. Те са ключови инструменти за анализ, предназначени да информират относно действията и инвестициите и да определят приоритети за тях.

От особена важност е да се гарантират съвместни подходи и пълна съгласуваност между националните стратегии за адаптация и националните планове за управление на риска.

➤ **Действие 1: Насърчаване на всички държави членки да приемат подробни стратегии за адаптация**

Комисията предоставя насоки за формулиране на стратегии за адаптация. Те са предназначени да подпомогнат държавите от ЕС да разработят, прилагат и преразглеждат своите политики за адаптация. Те обхващат аспекти, които липсват в съществуващите стратегии за адаптация, като например трансгранични въпроси, както и необходимостта да се гарантира съгласуваност с националните планове за управление на риска от бедствия.

До 2014 г. Комисията ще разработи индекс за готовност за адаптация, като определи основни показатели за измерване на равнището на готовност на държавите членки.

До 2017 г. Комисията ще оцени дали предприетите от държавите членки действия са достатъчни въз основа на докладите, получени съгласно Регламента за механизма за мониторинг, и на индекса за готовност за адаптация. Ако Комисията счете за недостатъчен напредъка по отношение на обхвата и качеството на националните стратегии, тя незабавно ще обмисли дали да предложи правно обвързващ инструмент.

- **Действие 2: Осигуряване на финансиране по LIFE в подкрепа на изграждането на капацитет и засилването на действията за адаптация в Европа (2013-2020)**

Комисията ще насърчава адаптацията особено в следните уязвими области:

- трансгранично управление на наводненията, насърчаване за съвместни споразумения, основани на Директивата на ЕС относно наводненията;
- трансгранично управление на крайбрежните зони, като се наблегне върху гъсто населените делти и крайбрежните градове;
- включване на адаптацията в градското планиране, плановете на сгради и управлението на природните ресурси;
- планински и островни райони, като се наблегне върху устойчиви сектори на селското стопанство, горското стопанство и туризма;
- устойчиво управление на водите; борба с опустиняването и горските пожари в засушливи райони.

- **Действие 3: Въвеждане на адаптацията в рамките на Споразумението на кметовете (2013-2014 г.)**

Въз основа на модела на инициативата за Споразумението на кметовете, Комисията ще подкрепя адаптацията в градовете, като по-специално постави началото на доброволен ангажимент за приемане на местни стратегии за адаптация и дейности за повишаване на осведомеността.

Цел 2: По-добра информираност при вземането на решения

Задълбочават се знанията по адаптацията, необходими за вземането на решения: расте броят на програмите за научни изследвания, националните и регионалните стратегии за адаптация и оценките на уязвимостта.

- **Действие 4: Запълване на празнотите в знанията**

Основните празноти в знанията са:

- информация за щетите, както и за разходите за адаптация и ползите от нея;
- анализи и оценки на риска на регионално и местно равнище;
- рамки, модели и инструменти в помощ на процеса на вземане на решения и за оценка на ефективността на различните мерки за адаптация;
- средства за мониторинг и оценка на минали усилия за адаптация.

Като част от изпълнението на стратегията, Комисията ще продължи да работи с държавите членки и заинтересованите страни за доуточняване на тези празноти в знанията и за установяване на подходящите инструменти и методики за справяне с тях. Констатациите ще

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

бъдат взети предвид при планирането на „Хоризонт 2020“ (2014-2020 г.) и ще бъдат от полза за по-добро взаимодействие между науката, създаването на политики и предприятията.

Специално внимание ще бъде отделено на оценки на разходите и ползите за различните политики съгласно натрупания опит по тях и на новаторски форми на финансиране чрез по-тясно взаимодействие с регионалните и местните органи и финансовите институции.

Цел 3: Осигуряване на устойчивостта на действията на ЕС срещу изменението на климата: насърчаване на адаптацията в ключови уязвими сектори

Приоритет и отговорност на Комисията е включването на мерки за адаптация в политиките и програмите на ЕС, така че действията на ЕС да бъдат „устойчиви срещу изменението на климата“.

Комисията внася и законодателни предложения за включване на мерки за адаптация в селското и горското стопанство, морското пространствено планиране и интегрираното управление на крайбрежните зони, енергетиката, предотвратяването и управлението на риска от бедствия, транспорта, научните изследвания, здравеопазването и околната среда.

В бъдещи политически инициативи в области като инвазивните чуждоземни видове (2013 г.), екологичната инфраструктура (2013 г.), земята като ресурс (2014 г. - 2015 г.) и нова стратегия за горите (2013 г.) също се очаква адаптацията да бъде взета предвид. В ход е изготвянето на насоки за адаптацията и управлението на крайбрежните зони (за 2014 г.), а през 2013 г. са издадени насоки за адаптацията и мрежата „Натура 2000“.

Инфраструктурни проекти, които се характеризират с дълъг жизнен цикъл и големи разходи, трябва да са устойчиви срещу сегашните и бъдещите въздействия на изменението на климата.

➤ **Действие 6: Улесняване на климатичната устойчивост на общата селскостопанска политика (ОСП), политиката на сближаване и общата политика в областта на рибарството**

Като част от стратегията се предоставят насоки относно начина за по-нататъшно включване на адаптацията в ОСП и в политиката на сближаване. Подобни насоки ще бъдат издадени през 2013 г. за общата политика в областта на рибарството. Те са предназначени за управляващите органи и други заинтересовани страни, участващи в проектирането, разработването и изпълнението на програмата за периода 2014 г.-2020 г.

➤ **Действие 7: Осигуряване на по-устойчива инфраструктура**

През 2013 г., Комисията ще възложи мандат на европейските органи по стандартизация да започнат разглеждането на значими за индустрията стандарти в областта на енергетиката, транспорта и сградния сектор, за да установят кои стандарти трябва да бъдат

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

преработени с оглед по-добре да се отразят съображения за адаптация. Тя ще предостави със стратегията и насоки за разработчиците на проекти за инфраструктура и физически активи с оглед да се осигури устойчивост на уязвимите инвестиции срещу изменението на климата.

➤ **Действие 8: Насърчаване на застрахователни и други финансови продукти за устойчиви инвестиции и бизнес решения**

Зелената книга относно застраховането срещу природни и причинени от човека бедствия, приета заедно с настоящата стратегия, е първа стъпка към насърчаване на застрахователите да подобрят начина, по който те спомагат за управлението на рисковете от изменението на климата.

Цел 3: Рамка за координация

Комисията ще улеснява координацията на политиките и ще се стреми към сътрудничество с държавите членки посредством съществуващия комитет по изменението на климата. Държавите членки следва също до края на 2013 г. да определят национални звена за контакт, които да координират комуникацията между своите държави и Комисията и да допринасят за повишаване на осведомеността и за отчетността.

Цел 4: Финансиране на адаптацията

Улесняването на достъпа до финансиране ще бъде решаващ фактор за изграждането на устойчивостта на Европа срещу изменението на климата. Проектът за многогодишна финансова рамка (МФР) за периода 2014-2020 г. включва предложение за увеличаване на разходите, свързани с климата, до най-малко 20 % от бюджета на ЕС. От стратегическо значение е такива инвестиции да са устойчиви срещу изменението на климата. По-конкретно, Комисията включва адаптацията към изменението на климата в своите предложения за всички съответни програми за финансиране от ЕС през периода 2014 г. - 2020 г.

С цел да се гарантира успешното изпълнение, органите в държавите членки се насърчават да разработват полезни взаимодействия между различните източници на финансиране - особено програми на ЕС за финансиране и подкрепа, за да се увеличи въздействието на инвестициите и да се преодолее, доколкото е възможно, недостигът на средства.

Съгласно посочените цели и предвидените към тях действия в посочената стратегия, предвижданията направени в проекта за ИОУП на община Приморско и неговата реализация не се очаква да повлияе върху климатичната обстановка в териториалния му обхват и е в съответствие с тях.

5.1.2. Документи на национално и регионално ниво

5.1.2.1. Национална програма за развитие: България 2020 (НПР БГ 2020)

НПР БГ2020 е документ за националните решения за растеж. Той е в съответствие с ангажиментите на България на европейско и международно ниво, но въплъщава стремежа на държавата за избор на национален път за напредък.

НПР БГ2020 е интегриран документ за социално-икономическото развитие на България до 2020 г., показващ връзката между приоритетите на ЕС в контекста на Стратегията „Европа 2020“ и националните приоритети на България. Той обхваща пълния комплекс от действия на държавата в областта на социално-икономическото развитие, като същевременно определя мястото на мерките за постигане на националните цели, чието реализиране е заложено в Националната програма за реформи, Конвергентната програма и всички действащи стратегически и програмни документи. Поради това НПР БГ2020 осигурява и основа за програмния документ по Кохезионната политика на ЕС за периода 2014 г.-2020 г.

Основаните цели поставени в програмата са, както следва:

1. Повишаване на жизнения стандарт чрез конкурентоспособно образование и обучение, създаване на условия за качествена заетост и социално включване и гарантиране на достъпно и качествено здравеопазване;

2. Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението;

3. Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.

Приоритетите на НПР БГ2020 са формулирани както следва:

Приоритет 1. Подобряване на достъпа и повишаване на качеството на образованието и обучението и качествените характеристики на работната сила.

Успешното изпълнение на Приоритет 1 ще способства за постигането на Цел 1 и Цел 3 на НПР БГ2020. Натрупаните несъответствия между знанията и уменията на работната сила и потребностите на пазара на труда, по специално уменията, свързани с новите технологии, са сериозна пречка пред развитието на конкуренто-способността на българската икономика. Създаване на по-тясна връзка между образование, квалификация и нуждите на бизнеса е основен фокус на този приоритет.

Определени са следните подприоритети:

Подприоритет 1.1 *Осигуряване на достъпно и качествено образование за развитие на личността чрез осъвременяване на системата на образование и осигуряване на нейната*

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

адаптивност спрямо потребностите на пазара на труда предвижда модернизиране на образователната система на всички нива.

Подприоритет 1.2 *Подобряване на качествените характеристики на работната сила имат за цел повишаване на конкурентоспособността, гъвкавостта и устойчивостта на човешките ресурси.*

Подприоритет 1.3 *Повишаване качеството и ефективността на научните изследвания е засилване на стойността от научната дейност.*

Подприоритет 1.4 *Повишаване качеството и ефективността на здравните услуги.*

Подприоритет 1.5 *Развитие на културата и изкуствата, културните и творческите индустрии, разширяване достъпа до изкуство и повишаване на културата на населението цели.*

Подприоритет 1.6 *Развитие на спорта и повишаване на физическата култура на населението*

Приоритет 2. Намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване.

Реализирането на Приоритета ще допринесе за повишаване на ефикасността и устойчивостта на политиката в областта на социалното включване. Дейностите в Приоритета са насочени към провеждане на реформи и прилагане на иновативни мерки, чрез които да се развият нови подходи и модели за справяне с бедността и социалното изключване и/или да се допълнят провежданите към момента политики в посочените области.

Определени са следните подприоритети:

Подприоритет 2.1 *Осигуряване на възможности за заетост и за повишаване на доходите от труд*

Подприоритет 2.2 *Осигуряване на устойчиви, качествени и достъпни междусекторни услуги с цел превенция на социалното изключване*

Подприоритет 2.3 *Осигуряване на устойчивост и адекватност на социалните плащания*

Приоритет 3. Постигане на устойчиво интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал.

Приоритетът е насочен към развитие на потенциал на българските райони, намаляване на междурегионалните различия и превръщането на всички региони в привлекателно място за живеене и бизнес със съхранена природа и уникални културни паметници и традиции. Мерките реализирани по този приоритет ще допринасят за намаляване на икономическите и социални неравенства, за интегрирано развитие на градовете, за подобряване на техническата инфраструктура и за засилване на икономическото, социално и териториално сближаване в страната. Приоритетът е ориентиран към политиката за развитие на районите, постигането на цели за намаляване на икономическите и социалните неравенства, както и към интегрирано

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

развитие на градовете и укрепване на ролята им в селските райони за постигане на вътрешна териториална хомогенност.

Определени са следните подприоритети:

Подприоритет 3.1 *Усъвършенстване и интегриране на националната система за планиране и управление на регионалното развитие и системата за пространствено планиране*

Подприоритет 3.2 *Стимулиране развитието на градовете и подобряване на интеграцията на българските региони в национален план*

Подприоритет 3.3 *Подкрепа за развитието на изоставащите и подобряване на качеството на живот в селските региони*

Подприоритет 3.4 *Подкрепа за ефективно и устойчиво усвояване на туристическия потенциал на регионите и развитие на културните и креативни индустрии в регионите*

Подприоритет 3.5 *Създаване на условия за опазване и подобряване на околната среда в регионите, адаптиране към настъпващите климатични промени и постигане на устойчиво и ефективно използване на природните ресурси*

Подприоритет 3.6 *Засилване на териториалната кохезия чрез развитие и разширяване на трансграничното, междурегионално и транснационалното сътрудничество*

Приоритет 4. *Развитие на аграрния отрасъл за осигуряване на хранителна сигурност и за производство на продукти с висока добавена стойност при устойчиво управление на природните ресурси.*

Членството на България в ЕС превърна Общата селскостопанска политика (ОСП) в решаващ фактор за развитието на българското земеделие. Въпреки че през последните пет години положителният ефект за отрасъла от подкрепата с европейски средства и увеличаващия се размер на националните средства е безспорен, най-общо, земеделското производство в страната се характеризира все още със сравнително ниска конкуренто- способност и недостатъчната пазарна ориентация, породени в голяма степен от натрупаните през годините на прехода проблеми в сектора. Успешната реализация на мерките в приоритета ще спомогне за постигането на Цел 3 на НПР БГ2020 „Повишаване на конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване на благоприятна бизнес среда, насърчаване на инвестициите, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност“.

Определени са следните подприоритети:

Подприоритет 4.1 *Балансирано секторно и структурно развитие на аграрния отрасъл*

Подприоритет 4.2 *Модернизиране и технологично обновяване на стопанствата и инфраструктурата в отрасъла.*

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Подприоритет 4.3 *Повишаване на професионалната квалификация и информираността на земеделските производители*

Подприоритет 4.4 *Превръщане на земеделското производство в привлекателен бизнес, осигуряващ стабилни и справедливи доходи на заетите в него*

Подприоритет 4.5 *Устойчиво използване и управление на природните ресурси*

Подприоритет 4.6 *Създаване на конкурентоспособен рибарски сектор, осигуряващ устойчиво управление на рибарството и аквакултурите*

Подприоритет 4.7 *Постигане на високо ниво на защита на човешкото здраве и интересите на потребителите по отношение на храните чрез прилагането на интегриран подход на контрол по цялата хранителна верига*

Приоритет 5. *Подкрепа на иновационните и инвестиционни дейности за повишаване на конкурентоспособността на икономиката.*

Иновациите са най-доброто средство за възстановяване на българската икономика и справяне с предизвикателствата пред обществото. Науката и иновациите са ключови фактори, които ще помогнат на България да премине към интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, и успоредно с това да се справи с належащите обществени предизвикателства. Повишаването на иновативността на икономиката е свързано с интензивно инвестиране в модерни производствени мощности и изграждане на иновативна инфраструктура (вкл. технологични центрове, паркове, иновационни мрежи и т.н.). Приоритетът е насочен към подобряване на конкурентоспособността на българската икономика.

Реализирането на приоритета ще спомогне за повишаване конкурентоспособността на българската икономика и преструктурирането ѝ в икономика на знанието, базирана на интелигентен и устойчив растеж.

Определени са следните подприоритети:

Подприоритет 5.1 *Създаване на благоприятна институционална средище;*

Подприоритет 5.2 *Повишаване качеството и ефективността на научните изследвания и иновациите;*

Подприоритет 5.3 *Подкрепа на високотехнологичните производства и услуги;*

Подприоритет 5.4 *Подкрепа на сектор „Туризм“;*

Подприоритет 5.5 *Повишаване на конкурентоспособността и жизнеспособността основно на МСП.*

Приоритет 6. *Укрепване на институционалната среда за по-висока ефективност на публичните услуги за гражданите и бизнеса.*

Приоритетът е насочен към осигуряване на оптимална институционална среда и предоставяне на ефективни публични услуги, като необходими условия за благоприятна бизнес-

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

среда и икономически растеж. Като водещи фактори за конкурентоспособност и растеж, върху които са фокусирани политиките, са изведени електронното правителство, откритото управление и оптимизираната и добре подготвена администрация. Успешната реализация на мерките ще доведе до постигането и на трите цели на НПП БГ2020. Политиките, включени в Приоритета ще допринесат за постигането на по-висок икономически растеж, увеличаване на ефективността на публичните разходи, както и за нарастване на преките чуждестранни инвестиции и повишаване на производителността.

Определени са следните подприоритети:

Подприоритет 6.1 *Подобряване на институционалната среда;*

Подприоритет 6.2 *Администрация на знанието;*

Подприоритет 6.3 *Администрация, ориентирана към постигането на резултати;*

Подприоритет 6.4 *Администрация, ориентирана към потребителите;*

Подприоритет 6.5 *Администрация, прилагаща принципите на открито управление.*

Приоритет 7. *Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност.*

Приоритетът е насочен към изграждане на енергийни инфраструктурни мрежи и подобряване на конкурентоспособността на българската икономика. Като водещи фактори за конкурентоспособност, върху които са фокусирани политиките, са изведени енергийната безопасност, независимост и ефективност. Реализирането на приоритета ще способства за повишаване на енергийната безопасност, независимост и ефективност на икономиката, както и за подобряване на околната среда.

Политиките, включени в Приоритета ще допринесат за постигането на по-висок икономически растеж, намаляване на енергийната интензивност на икономиката, ограничаване на емисиите от парникови газове, намаляване на разходите за енергия, като дял от доходите на домакинствата, както и за нарастване на инвестициите и повишаване на производителността.

Определени са следните подприоритети:

Подприоритет 7.1 *Гарантиране на енергийната сигурност на страната;*

Подприоритет 7.2 *Повишаване на енергийната ефективност;*

Подприоритет 7.3 *Достигане на 16% на енергията от възобновяеми източници (ВЕИ) в брутното крайно потребление на енергия до 2020 г.;*

Подприоритет 7.4 *Създаване на интегриран вътрешен пазар на енергия;*

Подприоритет 7.5 *Повишаване на ефективността на използване на ресурсите.*

Приоритет 8. *Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари.*

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Приоритетът е свързан с изграждането и реконструкцията на транспортната инфраструктура и създаването на оптимални условия за развитие на икономиката, за подобряване на достъпа до пазари, за ограничаване на замърсяването на околната среда. Стратегическите инвестиции в сектора на транспорта ще допринесат за неговото преструктуриране, за въвеждане на принципите на доброто управление, за ресурсната ефективност и за повишаване на конкурентоспособността на икономиката. Бързото развитие на транспортната инфраструктура е основно условие за генериране и поддържане на висок икономически растеж, за балансирано развитие и предпоставка за привличане и оползотворяване на местните, националните и чуждестранните частни инвестиции.

Бързото развитие на транспортната инфраструктура е основно условие за генериране и поддържане на висок икономически растеж, за балансирано развитие и предпоставка за привличане и оползотворяване на местните, националните и чуждестранните частни инвестиции.

Определени са следните подприоритети:

Подприоритет 8.1 Изграждане на устойчива железопътна транспортна система, чрез реформиране на сектора;

Подприоритет 8.2 Ефективно поддържане, модернизация и развитие на транспортната инфраструктура. Интегриране на българската транспортна система в европейската;

Подприоритет 8.3 Постигане на висока степен на безопасност и сигурност на транспорта;

Подприоритет 8.4 Ограничаване негативното въздействие на транспорта върху околната среда и здравето на хората;

Подприоритет 8.5 Устойчиво развитие на масовия обществен транспорт;

Подприоритет 8.6 Подобряване свързаността и интеграцията на българските региони в национален и международен план и свързаността с големите градски центрове в съседните страни.

В следващата таблица са разгледани целите и приоритетите имащи пряка връзка с реализацията на плана, както следва:

Таблица 136.

Цели/ приоритети/ мерки	Предвиждане на проекта за ИОУП Приморско	Очаквано въздействие
Цел 1 - Изграждане на инфраструктурни мрежи, осигуряващи оптимални условия за развитие на икономиката и качествена и здравословна околна среда за населението.	<p>Развитие и реконструкция на съществуващата инфраструктура (пътната електроснабдителната, водоснабдителната и др.)</p> <p>Реконструкция на съществуващите системи за пречистване на отпадъчни води;</p> <p>По етапно развитие на рекреационни устройствени зони;</p> <p>Намаляване на устройствените показатели за плътност, интензивност и етажност, в зони с висок биологичен екологичен потенциал;</p>	Положително

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

<i>Цел 2. Повишаване конкурентоспособността на икономиката чрез осигуряване благоприятна бизнес среда, прилагане на иновативни решения и повишаване на ресурсната ефективност.</i>	<i>Развитие на териториите за курорти и рекреация, спорт и атракции и смесени многофункционални зони Редукция на част от извънградските структури – вилни и жилищни зони в среда с висок природен потенциал; Развитие на селския туризъм, посредством изграждането на качествена инфраструктура.</i>	<i>Положително</i>
<i>Приоритет 3. Постигане на устойчиво регионално развитие и използване на местния потенциал</i>	<i>Усвояване и поетапно развитие на курортния потенциал в границите на общината; Съхранение на природен потенциал, с цел опазване посредством редуциране на част от съществуващите устройствени зони; Съхранение и опазване на съществуващото културното наследство.</i>	<i>Положително</i>
<i>Приоритет 7. Енергийна сигурност и повишаване на ресурсната ефективност.</i>	<i>Оптимизация на съществуващите мощности; Реновиране на съществуващите подстанции; Изграждане на нови трафопостове в новоурбанизираните зони около населените места.</i>	<i>Положително</i>
<i>Приоритет 8: Подобряване на транспортната свързаност и достъпа до пазари.</i>	<i>Предвиждане и на нова пътно-транспортна инфраструктура Развитие на мека (велоалеи и др.) транспортна инфраструктура</i>	<i>Положително</i>

5.1.2.2. Национална стратегия за регионално развитие (НСРР) за периода 2012 - 2022 г.

НСРР играе важна роля за постигане на съответствие и взаимно допълване между целите и приоритетите на политиката за регионално развитие и секторните политики и стратегии, които спомагат за балансирано развитие на районите.

Главната стратегическа цел, изведена в НСРР, е:

„Постигане на устойчиво интегрирано и балансирано регионално развитие с използване на местния потенциал и сближаване на районите в икономически, социален и териториален аспект.“

Предвид огромните дефицити в национален, европейски и световен контекст, постигането на тази главна стратегическа цел изисква ефективно използване на специфичните регионални и местни потенциали, засилване на конкурентните им предимства и премахване на бариерите за тяхното развитие. Същевременно икономическото развитие е съчетано с опазване и подобряване на околната среда, опазване на природното и културно наследство и включването му в регионални туристически продукти, които да популяризират специфичната културна идентичност на българските райони.

Главната стратегическа цел е дезагрегирана на няколко йерархични нива: стратегически цели, приоритети и специфични цели, които са взаимосвързани и допълващи се.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Стратегическите цели обхващат основните аспекти на сближаване - икономическо, социално и териториално/пространствено:

Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване в европейски, национален и вътрешнорегионален план чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда;

Стратегическа цел 1 е фокусирана в генериране на допълнителна енергия и развитие чрез активизиране на собствените ресурси и съхраняване на собствената регионална специфика. Тази цел е в съзвучие с новата философия на регионалната политика: „догонващо развитие не само чрез преразпределение на ресурси към по-слабите, а и чрез мобилизиране на спецификата и потенциала им”. Сред недостатъчно добре оползотворените ресурси, които са и носители на местна и регионална специфика и потенциали за развитие, са природните ресурси и културното наследство, както и традиционните икономически дейности. Необходимо е да се приложат мерки за ефективното използване и валоризиране на тези специфични потенциали както в централните, така и в периферните селски райони.

ПРИОРИТЕТ 1.1. Активизиране на специфичния потенциал на регионалните и местните икономики чрез подкрепа за повишаване конкурентоспособността на малкия и средния бизнес.

Специфичният потенциал на местните икономики може да се съживи и активизира чрез умело подпомагане на малките и средни предприятия, които дават основния принос за развитие на регионалните икономики и които са в състояние да генерират икономически растеж и развитие както на основата на традиционни, така и на основата на нови високотехнологични производства.

Икономическото развитие ще се подкрепя, като се съблюдава принципа на устойчиво развитие и се цели намаляване на консумацията на енергия и суровини, технологично обновяване и развитие на зелени икономически дейности.

Специфична цел 1: Стимулиране на икономическото развитие на районите от ниво 2 чрез подобряване на достъпа до производствените зони и инфраструктурата им.

Дейностите, които ще бъдат изпълнявани, са ориентирани към подобряване на достъпа до инфраструктурни мрежи на територията на обособени производствени зони в регионите като водоснабдяване, канализация, пречистване на отпадъчните води, вътрешна мрежа от пътища/улици в производствената зона, захранване с ел. енергия, захранване с природен газ, достъп до интернет, осигуряване на достъп до логистични и складови услуги, свързване на зоната с републиканската пътна мрежа и жп мрежата на страната, където е необходимо и икономически възможно.

Обект на тази специфична цел ще бъдат както производствените зони в урбанизираните територии, така и тези, разположени в селски райони.

Специфична цел 2: Подкрепа на традиционни икономически дейности в районите и общините.

Съхраняването на регионалната идентичност е свързано с подкрепа за развитието на традиционните икономически дейности - местни занаяти, грънчарство, килимарство,

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

стъklarство, каменоделство и др., които изпитват временни затруднения, но имат потенциал за бъдещо развитие, имат висока добавена стойност и могат да доведат до повишаването на регионалната конкурентоспособност. Съхраняването на специфични еко-технологии на производство и на специфични продукти са част от регионалната идентичност и ще бъдат обект на подкрепа.

Специфична цел 3: Повишаване на конкурентоспособността на районите чрез развитие на нови бизнес модели за МСП, въвеждане на нови технологии и иновации в МСП в изостанали, селски райони и райони за целенасочена подкрепа.

Внедряването на нови технологии и прилагането на иновации е най-сигурният път за повишаване на конкурентоспособността на районите. Този тип публични интервенции са с доказана устойчивост и способност за привличане на желани инвестиции, водещи до създаване на привлекателни работни места, задържане на човешкия капитал и генериране на регионален растеж.

Малките и средни предприятия са ключово звено в икономиката на всеки от районите от ниво 2, тъй като не само произвеждат значителна част от brutния вътрешен продукт в регионите, но и създават заетост, която в условията на финансова криза осигурява социална и финансова стабилност на населението.

Предприятията в изоставащите в развитието си райони е необходимо да бъдат подкрепяни за модернизирани, повишаване на капацитета на заетите, чрез придобиване на нови професионални умения и разработване на маркетингови стратегии, с цел запазване на работните места и създаване на нови. По този начин ще се противодейства на процеса на миграция и обезлюдяване на населените места в регионите. За ревитализация на такива общини е необходимо прилагане на интегрирани програми, които ще съдържат комплекс от мерки за подпомагане на малкия бизнес, включително за реструктуриране и разширяване на производствените дейности в микро, малки и средни предприятия.

Специфична цел 4: Стимулиране активизирането на бизнеса в изоставащи райони и постигане на дългосрочна устойчивост чрез насърчаването на индивидуалното и колективното предприемачество.

Дейностите, които ще се подкрепят, са стартиране на собствена стопанска дейност и на развитието на съответни подкрепящи публични услуги в икономически изостаналите райони, в т.ч. географски неблагоприятни райони, като се осигури необходимата бизнес инфраструктура. Обект на подкрепа ще бъдат безработни лица от общините със средно равнище на заетост под 65% за възрастовата група 20-64 год.

ПРИОРИТЕТ 1.2. Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и творчески индустрии в районите.

Специфичните дадености на българските райони благоприятстват развитието на устойчиви форми на туризъм - природен, културен, екологичен и др. Туризмът може да

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

интегрира и мобилизира средите на бизнеса и да се развива като сериозна икономическа дейност, която диверсифицира икономиката на районите, като същевременно създава привлекателни работни места за млади хора.

В последните години туризмът се налага като просперираща икономическа дейност, която има значителен дял в икономиката на районите и създава заетост. Същевременно той е дейност, която може да бъде основа за развитие на иновации и да допринесе за позитивен имидж на регионите.

Специфична цел 1: Стимулиране на специфични за отделните райони видове туризъм, базирани на природно-ландшафтни и културни ценности и прояви.

Богатите природни и антропогенни рекреационно-туристически ресурси на районите, особено на районите от вътрешността, не са валоризирани в достатъчна степен.

Ориентацията следва да бъде към нетрадиционни и специфични за всеки район форми на туризъм, базирани на местните културни и природни ценности. Вниманието трябва да бъде насочено към предотвратяване на рисковете от деградация на ресурсите и загубване на идентичността. Дейностите, с които ще се реализира целта, са свързани с консервация, реставрация и интегриране на недвижими културни ценности, включително с религиозен характер, в съвременната среда /в т.ч. чрез изграждане на съпътстваща техническа инфраструктура/ и др. Ще се развие инфраструктурата за туризъм в защитените територии. В обхвата на дейностите ще бъдат 100 културни паметника, 3 национални и 11 природни паркове.

Специфична цел 2: Опазване, валоризация, цифровизация, представяне на недвижими, движими и нематериални културни ценности.

Дейностите по тази цел ще допринасят за подготовка на културното наследство от всякакъв характер за включване в регионални туристически продукти и популяризиране в световен план. Цифровизацията на културното наследство ще допринесе за привличане на туристи и учени в страната, с което индиректно ще се стимулира местната икономика.

Специфична цел 3: Разработване, регионален маркетинг и реклама на регионални туристически продукти, основани на местния потенциал.

Дейностите са насочени към формиране на регионални туристически продукти, провеждане на пазарни проучвания, подпомагачи създаването на регионален туристически продукт, разработване на бранд стратегии за регионите на страната, отразяващи тяхната културна специфика, обичаи и традиции и културни събития, които имат периодичен характер - фестивали, музикални дни, театрални дни, дни на поезията и др.

Изпълнението на тази цел следва да се насочи към успешно и оригинално представяне на специфичните районни качества и на уникалността на културните и природните ценности.

Специфична цел 4: Подпомагане на културните и творчески индустрии в районите.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Културните и творческите индустрии са пряко свързани с туристическото развитие, но не само с него, а и с цялостното културно развитие на местните и регионалните общности, с възраждането и стимулирането на традиционните културни индустрии и прояви в сферата на изкуствата, художествените занаяти и въобще в сферата на културата.

Изпълнението на тази цел е от особено важно значение за повишаване на местния и регионален потенциал, културното равнище и качеството на живота. Дейностите ще включват подкрепа на визуалните изкуства и популяризиране на съвременни иновативни форми на художествено изразяване, мобилност на визуални, сценични и аудиовизуални произведения и на техните автори и изпълнители, подкрепа на българското участие в международно значими културни събития и инициативи.

Специфична цел 5: Реализиране на национален туристически маркетинг.

Дейностите по тази цел ще допълват регионалния маркетинг и ще включват провеждане на комуникационни кампании на вътрешни и на целеви пазари, провеждане на мултинационални кампании с участието на телевизионни и други медии, производство на рекламни клипове и филми, мултимедийни и иновативни промоционални материали и др.

ПРИОРИТЕТ 1.3. Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда

Бъдещото икономическо развитие на районите задължително следва да бъде ориентирано към намаляване на негативните въздействия върху околната среда и по-ефективно използване на ресурсите в контекста на Стратегията „Европа 2020“.

Специфична цел 1: Подобряване качеството и ефективността на водоснабдителните услуги за бизнеса и населението в районите и доближаване до европейските стандарти в тази област.

Дейностите са насочени към провеждане на технически и технологични мероприятия в съответствие със стратегията за ВИК инфраструктурата за изграждане на нови и реконструкция на съществуващи водоснабдителни мрежи, подобряване на техническото състояние на водопроводните системи и изграждане на пречиствателни станции за питейни води, рехабилитиране на съществуващи и изграждане на нови язовири, особено в региони с режим на водоснабдяването. Като резултат от провеждането им ще се подобри качеството на средата за живеене в регионите и ще ги направи по-привлекателни за бизнеса и за туристите.

Специфична цел 2: Устойчиво управление на водните ресурси в регионите чрез изграждане и модернизирание на канализационните системи и пречистване на отпадните води.

Тази специфична цел е свързана пряко с целите на Стратегията „Европа 2020“ за подобряване управлението на водния цикъл като цяло и в частност за провеждане на технически и технологични мероприятия в съответствие със Стратегията за развитие на ВиК инфраструктурата за изграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

отпадъчни води в населените места над 2000 е.ж. Дейностите ще включат и изграждане на биологично стъпало на пречиствателни станции за отпадъчни води за всички агломерации с над 2000 еквивалентни жители и на стъпало за отстраняване на биогенни елементи (азот и фосфор), на пречиствателни станции за отпадъчни води за агломерации над 10 000 е.ж., които заустват пречистените отпадъчни води в чувствителни зони. Предвижда се изграждане на регионални центрове за третиране/компостиране на утайки генерирани от ПСОВ.

Посочените дейности са свързани с изпълнение на националните ангажименти по осигуряване на прилагането на европейското законодателство в областта на околната среда.

Специфична цел 3: Ефективно използване на ресурсите в регионите чрез оптимизиране събирането на отпадъци и внедряване на съвременни технологии за разделно събиране, компостиране на биоразградимите отпадъци, рециклиране и екологично обезвреждане в изпълнение на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа в периода до 2020 г.

Дейностите са насочени към комплексното решаване на проблемите, свързани с отпадъците. Целта е да се ограничи вредното им въздействие върху здравето на хората и околната среда и същевременно се премине към повторната им употреба, с което ще се намали ползването на първични природни ресурси. Предвижда се изграждането на компостиращи инсталации за биоразградими отпадъци на площадките на регионалните депа за обезвреждане на битови отпадъци, изграждане на инсталации за разделяне, сепариране на отпадъците, закриване и рекултивация на депа за отпадъци на територията на съществуващи сметища, които не отговарят на съвременните технически стандарти.

По-доброто управление на отпадъците и намаляването на количеството на отделените отпадъци ще допринесе за намаляване на емисиите на парникови газове в регионите.

Специфична цел 4: Опазване, поддържане и възстановяване на биологичното разнообразие като част от природния потенциал за устойчиво развитие на районите.

Дейностите по тази цел ще включват разработване и актуализиране на планове за управление на защитени територии и изпълнение на мерки, както и разработване на планове за управление на защитени зони по „Натура 2000“ и изпълнение на мерки.

Важен елемент от цялостната дейност е картирането на природни местообитания и видове, предмет на опазване в зоните по „Натура 2000“, включително в акваторията на Черно море, поддържане на благоприятно природозащитно състояние на природните местообитания, осъществяване на мониторинг за установяване на промени, с оглед инициране на природозащитни мерки. Важна дейност е разработването на планове за действие за застрашени животински и растителни видове, както и опазването, поддържането и възстановяването на местообитания и видове. Важна дейност е разработването на планове за действие за застрашени животински и растителни видове, както и опазването, поддържането и възстановяването на местообитания и видове. Биоразнообразието е не само природно богатство, но и потенциал за

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

бъдещото развитие. Опазването на редки видове на фауната и флората се обвързва с развитието на формите на устойчив, природен туризъм.

Защитените видове ще се популяризират като символи на района, които да засилват интереса към него. Създаването на подходящи условия за наблюдение на редки и застрашени видове и привличането на лимитиран брой туристи, вкл. с научни цели ще създаде поминък за местното население на зоните и ще изгради позитивно отношение към опазването и доброто управление на защитената зона. В този контекст, прилагането на мерките от плановете за управление на защитените зони следва да се разглежда като част от стратегията за развитие на районите и да се координира с цялостния пакет от дейности по нейното изпълнение.

Специфична цел 5: Превенция на природни рискове.

Природните катаклизми - наводнения, земетресения, активизиране на свлачища, проливни дъждове и обилни снегове, зачестиха в последните години. Една от основните причини за тези явления се считат настъпващите промени в климата на Земята. За да се осигури икономическа и социална стабилност и развитие на българските райони в дългосрочен план е необходимо да се планират дейности, осигуряващи им адаптиране към климатичните промени и редуциране на природните рискове до допустими нива.

Дейностите, които се предвижда да бъдат реализирани, са насочени към изграждане на системи за ранно предупреждение за възникващи опасности от наводнения, пожари, активизиране на свлачищни райони, почистване на корита на реки и изграждане на защитни съоръжения и др.

Специфична цел 6: Повишаване на качеството на атмосферния въздух на територията на страната, в т.ч. в градските центрове.

Дейностите са насочени към намаляване на общите годишни емисии на серен диоксид, азотни оксиди, летливи органични съединения и амоняк в атмосферния въздух и са свързани с постигане изискванията на Европейската директива, относно емисиите от промишлеността, изпълнение на мерките от условията на комплексните разрешителни на предприятията и изпълнение на мерките от общинските програми за управление на качеството на атмосферния въздух в районите с нарушено качество на въздуха.

Като цяло дейностите по специфичната цел ще подобрят качеството на околната среда и ще я направят по-здравословна за хората, които живеят и се трудят в районите с нарушено качество на въздуха.

Стратегическа цел 2: Социално сближаване и намаляване на регионалните диспропорции в социалната сфера чрез създаване на условия за развитие на човешкия капитал;

Стратегическа цел 2 е ориентирана към създаването на подходящи условия за развитието и реализацията на човешките ресурси в районите с оглед намаляване на негативните демографски и миграционни процеси и подобряване на качеството на живот в населените места.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Приоритетните дейности са ориентирани към подобряване на качеството и средата на живот в регионите чрез осигуряване на достъп до образователни, здравни, социални и културни услуги, модернизирани и изграждане на образователна, културна и спортна инфраструктура, създаване на условия за насърчаване на трудовата географска мобилност на хората, като се запазва тяхното местоживеене.

ПРИОРИТЕТ 2.1. Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални и културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в районите.

Подобряването на инфраструктурата на образованието и културните услуги, спортната база като физическа среда от обекти и като организация на обслужващите системи е от особено важно значение за цялостното развитие на районите и общините, особено на изоставащите.

Специфична цел 1: Модернизирани на образователната инфраструктура на училищата по изкуства и култура.

Специализираната професионална подготовка в областта на изкуствата в България се осъществява в 21 училища по изкуствата, а профилираната подготовка в областта на културата - в 2 училища. Обект на подобряване ще бъде и допълнителната база, функционираща към училищата, вкл. общежития за учениците. По този начин ще се осигурят необходимите условия за повишаване качеството на обучение и професионалната подготовка на учениците.

Специфична цел 2: Подобряване на държавната и общинска културна инфраструктура.

Мерките и дейностите по специфичната цел са насочени към осигуряване на достъп до културно и природно наследство чрез изграждане и обновяване на инфраструктурата на културните институции - кина, опери, театри, концертни зали, музеи и художествени галерии; обновяване на експозициите, ремонт и осигуряване на достъп до културното съдържание за лица в неравностойно положение; превръщане на обществените библиотеки в съвременни информационни, социални и културни центрове и използване на техния технически и кадрови потенциал за гарантиране устойчивото развитие на общността и др.

Специфична цел 3: Осигуряване на достъп до обекти за образователни, здравни, социални и културни услуги в регионите.

Специфичната цел доразвива и допълва областта на въздействие на Приоритет 2.1., като се предлагат мерки за комплексно пространствено и физическо интегриране на обектите на образователната, здравна, социална и културна инфраструктура в населените места. Дейностите предвиждат благоустрояване на прилежащите територии - зелени площи, пешеходни зони, улично осветление, спирки на обществения транспорт, изграждане на инфраструктура за достъп до обществените сгради на хора в неравностойно положение (рампи, асансьори, обособяване на места за паркиране и др.).

Специфична цел 4: Изграждане и реконструкция на спортната инфраструктура за професионален спорт и спорт в свободното време.

Мерките и дейностите за реализация на специфичната цел предвиждат ремонт и модернизирание на съществуващата, както и изграждане на нови обекти на спортната инфраструктура за професионален спорт и спорт в свободното време в регионите, съобразно държавната политика за осигуряване на условия за подобряване на физическата активност. Предвижда се изграждане на нови спортни обекти и реконструиране на съществуващата спортна база в около 200 общини на страната.

ПРИОРИТЕТ 2.2. Подкрепа на трудовата географска мобилност в районите.

Създаването на по-добър стандарт на живот в населените места чрез предлагане на алтернативи за прекарване на свободното време и осигуряване на възможности за трудова мобилност на хората е важно условие за постигане на балансирано и устойчиво регионално развитие и намаляване на миграционния поток към големите градове и столицата на страната.

Специфична цел 1: Стимулиране на мобилността на работната сила за ограничаване на миграционните процеси в районите.

Приоритетните мерки и дейности са ориентирани към създаване на условия и механизми за стимулиране на трудовата географска мобилност на работната сила в посока на подобряване на транспортната свързаност и подкрепа за развитието на обществения транспорт по направленията с най-интензивни ежедневни трудови пътувания около големите градски центрове, което ще улесни мобилността на трудовите ресурси, като се запази местоживеенето им и по този начин ще се въздейства върху неблагоприятните миграционни тенденции към големите градове и столицата.

ПРИОРИТЕТ 2.3. Развитие на капацитета на националните, регионалните и местните власти за стратегическо планиране и подобряване на управлението на регионалното развитие.

Предвид динамиката и сложността на управлението на регионалното развитие, укрепването на капацитета на звената на всички нива на планиране и координацията между тях оказва пряко влияние върху ефективното и ефикасно изпълнение на целите и приоритетите на политиката за регионално развитие. По-доброто управление е свързано и с осигуряването на необходимите условия и ресурси за устойчиво и хармонично развитие на територията, вкл. и чрез разработването на стратегическите документи за регионално и местно развитие, подготовката на цифрови кадастрални карти, устройствени схеми и др.

Специфична цел 1: Прилагане на принципите и практиките на стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Специфичната цел ще се реализира чрез изпълнението на мерки и дейности, насочени към подобряване на процесите на планиране, програмиране и осъществяване на ефективна регионална координация между инструментите за подпомагане на регионалното развитие; осигуряване на съответствие между стратегиите и плановете за регионално развитие, разработвани по *Закона за регионалното развитие* и стратегическите документи за устройствено планиране, изисквани по *Закона за устройство на територията*.

Специфична цел 2: Разработване на цифрови кадастрални карти.

Приоритетното създаване на кадастрални карти за териториите с предстоящи стратегически инфраструктурни проекти е изключително важно за засилване на инвеститорския интерес към съответните територии, както и за осигуряване на условията за интегриране на данни за територията на България в европейското пространство.

Специфична цел 3: Осигуряване на устойчиво и хармонично развитие на територията.

Осъществяването на специфичната цел предполага изпълнението на мерки и дейности за устойчиво и хармонично устройствено планиране и осигуряването на по-добри условия за инвестиционния процес, като се актуализират съществуващите и разработят нови устройствени схеми и планове, които да гарантират комплексно, интегрирано и устойчиво развитие на населените места, чрез насърчаване на полицентрично и балансирано териториално развитие, благоустрояване на градската среда, интегрираното развитие в градовете, извънградските и други специфични райони, териториална интеграция в трансграничните и транснационални функционални зони, управление и свързване на екологичните, ландшафтни и културни ценности в регионите.

Стратегическа цел 3: Териториално сближаване и развитие на трансграничното, междурегионалното и транснационалното сътрудничество.

Стратегическа цел 3 е насочена към териториалното сътрудничество като ключов инструмент на политиката за сближаване в ЕС. Този инструмент ще продължи да се използва за изграждане на съвременни модели на интегрирано териториално сближаване и развитие на всички райони в България, както по линия на трансграничното сътрудничество, така и в обхвата на програмите, подкрепящи междурегионалното и транснационалното сътрудничество.

ПРИОРИТЕТ 3.1 Развитие на трансграничното сътрудничество и мобилизиране потенциала на периферните гранични територии.

Трансграничното сътрудничество притежава реален потенциал за подпомагане преодоляването на специфичните проблеми и минимизиране въздействието на факторите, водещи до забавено развитие и упадък на граничните и периферните райони. Като средство за насърчаване на инвестициите, за развитието на бизнеса и туризма, за опазването на природните ресурси сътрудничеството между граничните райони, съдейства за повишаване

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

привлекателността им за хората, които живеят и работят там, както и за засилване на интереса на стратегическите инвеститори към тези райони.

Специфична цел 1: Активизиране на трансграничните контакти и разширяване на сътрудничеството за постигане на интегрирано икономическо, социално и териториално развитие на съседните гранични райони.

Областите на въздействие, както и предвижданите мерки могат да обхващат разработване и изпълнение на съвместни проекти и инициативи между периферните гранични райони, насочени към подобряване качеството на живот и работната среда, достъпа до основните публични услуги, създаването на нови възможности за повишена регионална конкурентоспособност и устойчиво развитие. През периода 2014-2020 г. интервенциите по този приоритет ще продължат да бъдат подпомагани по линия на ЕФРР в рамките на целите на ЕС в областта на териториалното сътрудничество, чрез очаквания нов пакет от програми за трансгранично сътрудничество.

ПРИОРИТЕТ 3.2 Развитие на междурегионално и транснационално сътрудничество, включително за постигане на стратегическите приоритети на макрорегионално ниво.

Междурегионалното и транснационалното сътрудничество на европейско ниво стимулира трансфера на опит и добри практики между публични институции, фирми и неправителствени организации, чрез реализирането на проекти от общ интерес и създаването на транснационални мрежи в областта на околната среда, транспорта, комуникациите, информационните технологии. Основна цел е да се постигне икономически растеж и устойчивост чрез насърчаване на икономическия, културния и социалния обмен.

Специфична цел 1: Разширяване на междурегионалното сътрудничество

За българските региони тази специфична цел е свързана с обмен на опит по тематични цели между партньорите на територията на ЕС за идентифициране, трансфер и разпространение на добри практики в областта на устойчивото развитие на градските и селските райони; насърчаване на трансграничната мобилност, анализ на тенденции в развитието на регионите в контекста на целите за териториално сближаване и хармонично развитие на цялата територия на ЕС чрез проучвания, събиране на данни и други мерки.

Специфична цел 2: Разширяване на транснационалното сътрудничество

Транснационалното сътрудничество е насочено към въздействия, адресиращи проблеми и цели на развитието на големи транснационални територии в ЕС с участието на национални, регионални и местни органи, включително морско трансгранично сътрудничество с оглед постигането на по-висока степен на териториална интеграция на съответните територии, допринасяща за териториално сближаване на цялата територия на ЕС.

Специфична цел 3: Укрепване на връзките между университетите, изследователските центрове и регионалния бизнес в Дунавския макрорегион

Целта е обвързана с мерки за създаване на условия за по-добро сътрудничество между съществуващи научни и образователни институти и обучителни центрове с местния бизнес, като особен акцент се поставя върху нуждите от структурно приспособяване и развитие на изоставащите, необлагодетелствани райони в Дунавския макрорегион. В България Северозападният и Северният централен район се нуждаят от разработване и прилагане на мерки за осигуряване на условия за обучение в реална среда и за усвояване на практически умения, улесняващи прехода от образование към пазара на труда.

Стратегическа цел 4: Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места.

Стратегическа цел 4 е свързана с концентриране на усилия и ресурси за устойчиво интегрирано градско развитие, за полицентрично развитие на йерархизирана система от градове-центрове, простиращи влиянието си върху периферни селски зони, и за осигуряване на транспортната и комуникационна свързаност на районите и градовете в национален и международен план. Тази стратегическа цел изразява стремежа към по-обширно териториално покритие на зоните с работни места, висок жизнен стандарт и висока конкурентоспособност.

***ПРИОРИТЕТ 4.1.* Интегрирано устойчиво градско развитие и укрепване на полицентричната мрежа от градове.**

Обект на тази приоритетна цел са градовете от първо, второ, трето и четвърто ниво в националната мрежа от населени места, определени в концепцията за териториално-урбанистично развитие и в съвместния документ на държавите от Вишеградската четворка, България и Румъния.

Специфична цел 1: Интегрирано обновяване и развитие на градовете и подобряване качеството на градската среда.

Тази цел мобилизира инструментариума на интегрираното планиране на ниво „град“ в името на устойчивото му развитие: подкрепа за създаване на нови зони с потенциал за развитие, рехабилитация на стари производствени зони, подобряване на жилищната среда, благоустрояване на публичните пространства (обновяване на паркове, зелени площи, детски площадки, велоалеи, улично осветление и др.), подобряване на достъпа до публични услуги (образование, здравеопазване и социални услуги), включително за хора с увреждания, мерки за енергийна ефективност, производство на енергия от ВЕИ в градска среда, развитие на

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

интегриран екологичен градски транспорт, газифициране, подобряване чистотата на атмосферния въздух в големите градове и др. Реализацията на бъдещите проекти, определени на основа на ИПГВР, ще бъде през плановия период 2014–2020 г. Дейностите за интегрирано градско развитие ще се подкрепят от инструмента за финансов инженеринг Jessica и ЕФРР.

Специфична цел 2: Подобряване на благоустройството, транспортната и комуникационната свързаност в агломерационните ареали на големите градове.

С реализацията на тази цел ще се създадат условия за излъчване на енергия към зоните на влияние (агломерационните ареали) чрез доразвитие на инфраструктурните мрежи и изнасяне на функции от центъра към вторичните ядра на градския агломерационен ареал и прекъсване на екстензивното териториално „разливане на града“ в околградската територия.

Целта визира осъществяване на координирани действия за подобряване и доразвиване на инфраструктурните мрежи и предоставяне на публични услуги на територията на градските вкл. на агломерационните ареали. Специално внимание ще се обърне на развитието и подобряването на услугите, предоставяни от обществения транспорт. Подобряването на стандарта за живот в тези зони ще ги направи по-привлекателни за живеене и ще съдейства за развитие на икономически дейности, свързани с предоставяне на услуги за населението.

Специфична цел 3: Стимулиране ролята на малките градове в селските райони за предоставяне на услуги и създаване на работни места.

Ролята на малките градове в селските райони е отразена в документите на общоевропейската политика за балансирано териториално развитие (Европейската перспектива за пространствено развитие, Ръководните принципи на СЕМАТ от Хановър, Териториалния дневен ред на ЕС 2020 и др.). В България мрежата от малки градове е развита равномерно в националната територия и това е добър шанс да изпълнят своята организираща роля за околните селски райони. В концепцията – модел за териториално-урбанистично развитие, тези градове са около 95 бр. и формират четвъртото йерархично ниво на градските центрове.

ПРИОРИТЕТ 4.2. Подобряване на свързаността на районите в национален и международен план, включително с големите градски центрове в съседните страни.

Транспортната свързаност допринася за реализиране на икономическия растеж, за устойчивостта и за достъпа до основни услуги в районите. Свързаността на районите в национален и международен план, както и на големите градове в страната с големите градове и столиците на съседните страни, подобрява достъпа до пазари на стоки и услуги, осигурява движението на хората и мобилността на работната сила. Свързването на центрове на растеж в национален и международен план, създава условия за мобилизиране потенциала на териториите и влияе пряко на тяхното икономическо развитие и конкурентоспособност.

Специфична цел 1: Подобряване на свързаността на районите в международен план - с големите градски центрове в съседните страни.

Подобряването на свързаността на районите в национален и европейски план зависи пряко от усъвършенстване на мрежата на коридорите от трансевропейската транспортна мрежа TEN-T и на друга транспортна инфраструктура от европейско и национално значение. Това е от особено важно значение за големите градски центрове от първо и второ ниво и тяхната обвързаност в европейските мрежи на градовете. На първо място стои обвързаността със столиците и другите големи градски центрове в съседни страни от Югоизточна Европа и страните от Вишеградската четворка.

Специфична цел 2: Подобряване на транспортната свързаност в национален план, чрез развитие на пътната инфраструктура с регионално значение.

Пътищата от II и III клас имат изключително важно значение за осигуряване свързаността и транспортните връзки между регионите и вътре в тях, с което се създават благоприятни условия за функциониране на фирмите и предприятията в районите, за осигуряването на достъпа им до пазарите на стоки, суровини и бизнес услуги. Същевременно за населението в региона пътните връзки от II и III клас осигуряват достъпа до общинските и областните центрове, където се предоставят услуги от по-висок клас на гражданите - административни, образователни, здравни, културни, търговски и др.

По същество, с тази цел се дава териториален ориентир за приоритизиране на секторната транспортна програма по отношение на постигането на по-добра свързаност между районите и вътре в районите и подобряване на мрежата от пътища от II и III клас особено за Югоизточен и Югозападен район.

Специфична цел 3: Развитие на връзките „град-район“ и подобряване на достъпа до културни ценности, логистичните центрове, местата за рекреация и туризъм, производствените и бизнес зоните в районите.

Връзките на града-център с околните територии, които са под прякото му въздействие, често надхвърлят границите на града и общината и се простират и по-далече в рамките на зоната на далечно влияние. Всъщност зоната на влияние е зона на взаимна обвързаност. От една страна благотворното влияние на града – център върху по-малките градове и селски населени места в района се проявява по отношение на предоставянето на периодични и епизодични услуги в сферите на образованието, здравеопазването, културата и др. услуги.

Дейностите по специфичната цел предвиждат реконструкция и изграждане на общинската пътна мрежа, осигуряваща или подобряваща достъпа до местата за предоставяне на публични услуги.

Специфична цел 4: Развитие на широколентова инфраструктура и преодоляване на т.нар. „цифрова изолация“ на слабо населените и периферни райони.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

В средно и слабо населените селски райони ниската степен на ширококолов пътен достъп поставя населението в неравностойно положение по отношение възможностите за обучение, достъп до информация и електронни услуги и не позволява на местния бизнес да постигне равна конкурентоспособност с подобен бизнес в големите градове. В населените места в селските райони е целесъобразно изграждане на обществени компютърни зали, на безжични зони около тях и др. Дейностите, чрез които ще се постигне специфичната цел, са осигуряване на високоскоростна Интернет връзка на населените места, включително в селските райони, реализиране на съвместни мерки за интегриране усилията на институциите, предлагащи комунални услуги /ток, газ, вода и др./, създаване на обща база данни и създаване на цифрова карта.

ПРИОРИТЕТ 4.3. Подобряване качеството на живот в селските райони

Интегрираният подход за балансирано и устойчиво регионално развитие изисква в обхвата на стратегията да бъдат включени мерки и дейности за подобряване на качеството на живот в селските райони и насърчаване на диверсификацията на тяхната икономика. Необходимо е да бъдат създадени условия за стимулиране на предприемачеството и подобряването на конкурентоспособността на местната икономика с цел преодоляване на нейната зависимост от аграрния сектор.

Специфична цел 1: Насърчаване изграждането на местната инфраструктура, обновяването на селата, предлагането на местни основни услуги и опазване на културното и природно наследство.

Тази цел е насочена към изграждане на местната инфраструктура за достъп и инженерните мрежи, предлагащи основни публични услуги, обновяването и благоустрояването на селата, както и опазването и валоризирането на културното и природното наследство и ландшафта в селските райони.

Специфична цел 2: Насърчаване публично-частното партньорство за реализация на стратегии за местно развитие.

Местните стратегии за развитие обединяват усилията на заинтересованите страни в селските райони за ефективно използване на местния потенциал за развитие. Те служат като основа за идентифициране на проекти, които могат да се реализират по схемата на публично-частното партньорство.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 137.

Цели/ приоритети/ мерки	Предвиждане на проекта за ИОУП Приморско	Очаквано въздействие
<p>Стратегическа цел 1. Икономическото сближаване, чрез развитие на собствения потенциал на районите и опазване на околната среда такива приоритети са: Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културни и творчески индустрии; Създаване и реконструкция на текущата инфраструктура, на територията на общината с цел за опазване на околната среда.</p>	<p>По етапно развитие на рекреационни и курортни устройствени зони; Развитие и реконструкция на съществуващата инфраструктура (пътната електроснабдителната, водоснабдителната и др.);</p> <p>Планиране и изграждане на мрежа от вторични посетителски информационни центрове за нуждите на културния туризъм – специализирани или комбинирани с други подобни (музейни сбирки, читалища, посетителски центрове в природни ценности и др.);</p> <p>Подобряване на достъпа и инфраструктурната осигуреност на културните центрове, обвързано с изграждането и развитието на туристическите маршрути;</p> <p>Реконструкция на съществуващите системи за пречистване на отпадъчни води;</p> <p>Намаляване на устройствените показатели за плътност, интензивност и етажност, в зоните с висок биологичен и екологичен потенциал;</p> <p>Внимателно планиране на щадящи околната среда дейности в и около територии с природозащитен статус</p>	<p>Положително</p>
<p>Стратегическа цел 2. Социалното сближаване: Подобряване достъпа до образователни, здравни и културни услуги и развитие на спортната инфраструктура, такива приоритети са: Развитие на капацитета за стратегическо планиране и по-специално специфичната цел за осигуряване на устойчиво и хармонично развитие на територията чрез качествено устройствено планиране и създаване на добри условия за инвестиционния процес.</p>	<p>Развитие на специализирана инфраструктура, свързана с отдиха, масовия спорт и туризма;</p> <p>Развитие на обществено обслужващата инфраструктура;</p> <p>Разириряване на културната инфраструктура и експониране на културното наследство;</p> <p>Териториално устройствено зоничане на територията в рамките за следващите фази и етапи на планирането ѝ.</p>	<p>Положително</p>

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

<p>Стратегическа цел 4. <i>Балансирано териториално развитие чрез укрепване на мрежата от градове-центрове, подобряване свързаността в районите и качеството на средата в населените места, такива приоритети са:</i></p> <p><i>Стимулиране ролята на малките градове в селските райони за предоставяне на услуги и създаване на работни места;</i></p> <p><i>Развитие на връзките град - район и подобряване достъпа до културно-исторически обекти, логистични центрове, местата за рекреация и туризъм, производствените и бизнес зоните в района.</i></p> <p><i>- Насърчаване изграждането на местната инфраструктура, обновяване на селата, предлагането на местни основни услуги и опазването на културното и природно наследство като важен фактор за подобряване качеството на живот в селските райони.</i></p>	<p><i>Развитие на курортни зони и курортни територии в малките населени места;</i></p> <p><i>Развитие на пътната и комуникационната инфраструктура с осигурен достъп до всички малки населени места;</i></p> <p><i>Ландшафтно-устройствени мероприятия ще благоприятства както за създаване на по-голяма разнообразие на среди за отдих, така и за балансираното (без претоварване) урбанистично развитие на крайбрежната зона.</i></p> <p><i>Развитие и реконструкция на съществуващата инфраструктура (пътната, електроснабдителната, водоснабдителната и др.).</i></p>	<p style="text-align: center;"><i>Положително</i></p>
--	---	---

5.1.2.3. Трети национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г.

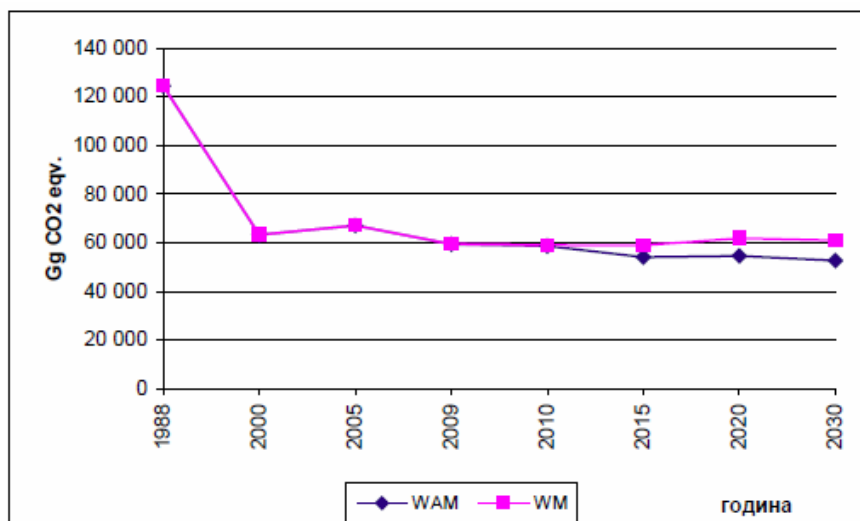
➤ **Сценарии и прогнози за изменение на емисиите на парникови газове (ПГ)**

Емисиите на парникови газове през 2009 г. бележат спад с около 52% спрямо нивата им през базовата 1988 г. поради няколко основни причини като прехода към пазарна икономика, реструктуриране на промишлеността, политика към либерализиране на енергийните пазари, включително и такива фактори като намаление на населението и на БВП. Основният сценарий, заложен в Третия НПДИК, отразява всички одобрени и приложени политики и мерки за намаляване на емисиите на парникови газове в страната до края на 2009 г. и е наречен Сценарий с мерки - WM. Той предвижда количеството емисии на ПГ през 2020 г. да бъде около 61 800 Gg CO₂ екв.

Вторият сценарий е Сценарият с допълнителни мерки - WAM. Той отразява всички приети политики и мерки за намаляване емисиите на парникови газове в страната след 2009 г., включително отражението на политиките и мерките, представени в плана. Съгласно този сценарий сумарните емисии на страната през 2020 г. ще бъдат около 54 500 Gg CO₂ екв., те са представени на следващата графика.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

В плана са заложи мерки включват изпълнение както на действащи (към 2012 г.), така и на предвидени (до 2020 г.) стратегии и секторни политики. Общият ефект от мерките по сектори, изразен в очаквано намаляване на емисиите парникови газове до 2020 г., се изчислява на 44.832 млн. тона CO₂екв.

Влиянието на отделните сектори е разгледано на кратко в следващата точка

➤ **Сектор „Енергетика“**

Най-големият източник на емисии на парникови газове в страната са енергийните предприятия за производство на електрическа и топлинна енергия.

Причина за понижението на интензитета на емисиите парникови газове е намалената консумация на въглища за бита. Тази понижена консумация е резултат от политики и мерки, приложени от Министерството на икономиката и енергетиката, компенсирани частично значителното увеличение на емисиите, предизвикано от предсрочното извеждане от експлоатация на ядрени мощности.

Съществена част от намалението на емисиите е постигнато от подобрената експлоатация на блокове 5 и 6 в АЕЦ „Козлодуй“ и от подобрената експлоатация на топлофикационните дружества

➤ **Сектор „Промисленост“**

Правителствената политика за ускорена приватизация води до почти пълна приватизация на промишлените инсталации. Като следствие, най-неефективните предприятия са затворени. Новите собственици въвеждат различни мерки за спестяване на енергия, които са основно организационни мерки и мерки „без разходи“ или с „ниски разходи“.

➤ **Сектор „Бит и услуги“**

В този сектор е постигнато най-значителното намаление на емисии на ПГ в сравнение с базовата за инвентаризациите година. Намалението е постигнато чрез либерализация на енергийния пазар и, най-вече - чрез премахване на субсидиите. Намалението на емисиите е причинено от намаленото потребление на течни горива и въглища и увеличеното потребление на природен газ, както и от утroyаване потреблението на ВЕИ (дърва и друга биомаса).

➤ **Сектор „Транспорт“**

Приватизацията на автомобилния транспорт, значителното съкращаване на субсидиите за железопътния транспорт и закриването на железопътни маршрути водят до промяна в структурата на транспорта – от железопътен в автомобилен, което е причина за регистрирания относителен растеж на емисиите от парникови газове. Емисиите на ПГ от сектора намаляват в сравнение с базовата година.

Намалението следва драстичния спад в транспортната дейност (измерена в тонкилометри). Голямата разлика между намалението на емисиите и намалението на товаропотока отразява променената структура на транспортиране – от железопътни превози към автомобилни, което увеличава специфичните емисии.

➤ **Сектор „Селско стопанство“**

В този сектор не са приложени съществени мерки за намаление на емисиите. Редукцията е пряко следствие от общия спад на селскостопанската дейност от 1988 г. насам. Намалението на емисиите от животновъдството следва намалението в броя на селскостопанските животни. Важен елемент на правителствената политика е усвояването на средствата от ЕС, ориентирани към подпомагане на селските организации с оглед увеличаване на тяхната роля при достигане на пазарна защита в изкупуването на селскостопанска продукция.

➤ **Сектор „Отпадъци“**

Правителствените програми си поставят за цел и вече постигат осезателно намаление на генерираните количества отпадъци. Мерките за намаление на емисиите на ПГ, които се предвиждат в този сектор, са свързани преди всичко с управление на твърдите битови отпадъци.

Анализът на инвентаризациите на ПГ за последните няколко години сочи, че депата за твърди битови отпадъци са най-големият източник на метан (CH₄) измежду всички източници на CH₄, които се отчитат в националната инвентаризация. Добив и оползотворяване на газ от депата не се практикува у нас и целият газ от депата се емитира в атмосферата или (в редки случаи) се изгаря.

Прогнозите на емисиите в сценария с мерки предполагат прилагането на програми за намаляване на количествата биоразградими отпадъци за депониране и улавяне и изгаряне във факел на метана от депата. Най-добрите практики могат да осигурят улавяне и изгаряне във факел само на около 50% от генерирания газ.

*Доклад за екологична оценка на план/программа:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Основните политики и мерки с пряко и значимо въздействие върху поведението на операторите и инвеститорите в енергийния сектор, респективно – върху тенденциите на емисиите на парникови газове, са както следва:

- изискванията за намаляване на емисиите от серни диоксиди, азотни диоксиди и прах съгласно Програмата за прилагане на Директива 2001/80/ЕС относно ограничаване на определени замърсители на въздуха от големи горивни инсталации и комплексните разрешителни, издадени на операторите на отделните инсталации по смисъла на чл. 117, ал. 1 и 2 към Глава 7, раздел II от ЗООС;
- политиката за насърчаване на инвестициите в модернизиране на съществуващи и изграждане на нови въглищни централи чрез подписване на дългосрочни договори между централите и НЕК за изкупуване на енергията.

В *Третия национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г.* са разгледани и представени подробни мерки за прилагане в отделните сектори с цел правилно прилагане политиката на страната по изменение на климата в България.

Съгласно предвижданията на проекта за ИОУП на община Приморско, няма направени предвиждания за територии планирани за промишлени дейности с такъв мащаб, които евентуално биха повлияли върху климатичното състояние в района на общината.

5.1.2.4. Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в България до 2015 г.

Генералната стратегическа цел, която страната ще преследва в дългосрочен план за развитието и управлението на водния сектор, поставена в *„Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в Р. България до 2015 г.“*, е: устойчиво ползване на водните ресурси за осигуряване на водоснабдяването за питейни нужди на населението и за икономиката в условията на басейново управление на трансграничните води и на глобално изменение на климата при гарантиране на екологична устойчивост на засегнатите водни системи и националните интереси, свързани с осигуряването на необходимата по количество и качество вода за нуждите на сегашните и бъдещите поколения. За постигането на тази дългосрочна цел са формулирани четири стратегически цели, чието изпълнение ще бъде осъществено през периода 2005-2014 г.

В таблицата по-долу са описани начините, по които тези стратегически цели са взети предвид в изменението на ОУП на община Приморско, дали допринасят за постигане на стратегическите цели, както и дали са съобразени или противоречат с тях.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 138.

Стратегически цели на национална стратегия за управление и развитие на водния сектор в РБългария до 2015 г.	Предложения в ИОУП за постигане на целите
<p><i>I. Осигуряване на населението с достатъчно количество и гарантирано качество води за питейно-битовите нужди: Индикатори за прогрес:</i></p> <p><i>1.1. Обхващане на цялото население от централно водоснабдяване, което се контролира и регулира съгласно нормативната уредба.</i></p> <p><i>1.2. Намаляване на загубите от вода във водоснабдителните системи.</i></p> <p><i>1.3. Премахване на режима на водоснабдяване на населените места.</i></p> <p><i>1.4. Намаляване ползването на питейни води за други нужди.</i></p> <p><i>1.5. Прилагане на ценова политика, гарантираща икономичното и с грижа за качеството използване на водните ресурси от населението на страната.</i></p> <p><i>1.6. Подобряване на качеството на питейните води.</i></p> <p><i>1.7. Подобряване качеството на ВиК услугите и достигане до нивата и стандартите на тези услуги.</i></p>	<p><i>Предложения, осигуряващи постигането на целите:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Предложената схема в ИОУП за оптимизиране на водоснабдителната система ще допринесе за постигане на подцел 1.1. - Подмяна на съществуващите етернитови тръби на водопроводната мрежа със съвременни материали ще допринесе за постигане на подцел 1.2. - Контрол за рационално използване на водните ресурси в промишлеността - издаване на разрешително за водоползване, въвеждане на индивидуално отчитане на водопотреблението ще допринесе за постигане на подцел 1.4. - Изграждане на канализация към всяко населено място и ПСОВ за пречистване на отпадъчните битови води; ликвидирани и рекултивация на незаконните сметища; осигуряване на охранителни пояси А, Б, С и спазване на режима на ползване в тях; прилагане на добри земеделски и фермерски практики в селското стопанство. Тези предложения ще допринесат за постигане на подцел 1.6.
<p><i>II. Опазване и подобряване на състоянието на повърхностните и подземните води: Индикатори за прогрес:</i></p> <p><i>2.1. Увеличаване броя на водните тела с добро качество на водите</i></p> <p><i>2.2. системно намаляване на стопанските обекти, представляващи риск за замърсяване на подземните води.</i></p> <p><i>2.3 Намаляване на товара на замърсяване, включително и от аварии на повърхностните и подземни води от стопански отрасли.</i></p> <p><i>2.4. Пълно обхващане на стопанските обекти, замърсители на водите в система за мониторинг и контрол, включително собствен мониторинг.</i></p> <p><i>2.5. Възстановяване на биоразнообразието и качеството на обитание на растителните и животинските видове в естествените водни обекти.</i></p> <p><i>2.6. Увеличаване на дела на отпадъчните води от населените места с над 2000 жит., които преминават през канализационните мрежи и се третираат в ПСОВ.</i></p>	<p><i>Предложения, които ще допринесат за постигане на целите:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Предложените в ИОУП насоки и мерки за постигане или поддържане на добро химично и добро екологично състояние на водите на р. Мехмедчойска, р. Ропотамо, р. Дяволска, р. Караач, ез. Аркутино, ез. Стамополу, ез. Алепу, Дяволско блато, яз. Ясна поляна , крайбрежните морски води ще допринесат за постигане на подцел 2.1. - Въвеждане на ефективно действащи ПС към съответни стопански обекти; ситуирането в производствените зони на производствени дейности със съвременни технологии; системен контрол за емисионните норми на предприятия, формирани производствени води, ще допринесе за постигане на подцели 2.2, 2.3 и 2.4. - Цялостна канализация на населените места; Тези предложения ще допринесат за постигане на подцел 2.6.
<p><i>III. Развитие на водостопанските отрасли при ефективно и интегрирано управление на ползите от тях води:</i></p> <p><i>3.1. Осигуряване на нарастващи възможности за развитие на поливно земеделие в страната.</i></p> <p><i>3.2. Нарастване на дела на обратното водоснабдяване в промишлеността</i></p> <p><i>3.3. Развитие на туризма, отдиха и спорта, свързани с естествените и изкуствени водни обекти.</i></p> <p><i>3.4. Нарастване на дела на обратното водоснабдяване в промишлеността</i></p>	<p><i>Предложения, които ще допринесат за постигане на целите:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Предвидените насоки за развитие на селското стопанство в ИОУП ще допринесат за постигане на подцел 3.1. <p><i>Предвидените насоки за развитие на туризма в Общината ще допринесат за постигане на подцел 3.3.</i></p>
<p><i>IV. Защита на националните и обществените интереси при развитието и управлението на водния сектор:</i></p>	<p><i>Предложения, които ще допринесат за постигане на целите:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Предложенията в ИОУП за развитие на

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

4.1. Опазване на подземните ресурси като стратегически резерв за питейно-битови нужди.	различните стопански сектори при спазване на действащите нормативни изисквания ще допринесат за постигане на подцел 4.1.
4.2. Предотвратяване на кризи и инциденти от вредното въздействие на водите.	- Предложенията, залегнали в „План за действие при аварии и бедствия“ на територията на общината ще допринесат за постигане на подцел 4.2.

5.1.2.5. Регионален план за развитие на Югоизточен район за планиране за периода 2014-2020 г.;

Дългосрочната политика за регионално развитие се стреми към баланс между различните аспекти на развитието: социално-икономически, екологични и териториални, както и между различните групи териториални общности и нива, като по този начин играе ключова роля за устойчивото развитие.

Стратегическите цели за развитие на ЮИР в периода 2014-2020 г. са следните:

Стратегическа цел 1: Икономическо сближаване на ЮИР на междурегионално (с другите райони от ниво 2 в страната) и вътрешнорегионално (между областите в рамките на района от ниво 2) ниво посредством използване на собствения потенциал на района в условията на щадящо околната среда развитие;

Приоритет 1. Повишаване конкурентоспособността на регионалната икономика и подкрепа за малкия и средния бизнес в Югоизточен район..

Приоритет 2. Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и творческите индустрии в Югоизточен район.

Приоритет 3. Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда в Югоизточен район.

Стратегическа цел 2: Социално сближаване и намаляване на междуобластните неравенства в ЮИР чрез инвестиции в човешките ресурси и подобряване на социалната инфраструктура.

Приоритет 1. Подобряване на достъпа до образователни, здравни, социални, културни услуги и развитие на спортната инфраструктура в Югоизточен район.

Приоритет 2. Подобряване на качествените характеристики и конкурентоспособността на човешките ресурси в Югоизточен район.

Приоритет 3. Укрепване на административния капацитет на местните и регионалните власти в Югоизточен район.

Стратегическа цел 3: Развитие и подобряване на териториалното сближаване на ЮИР чрез използване на различните форми на териториалното сътрудничество – трансгранично, транснационално и междурегионално;

Приоритет 1. Развитие на трансграничното сътрудничество и мобилизиране потенциала на периферните гранични територии в Югоизточен район.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Приоритет 2. Развитие на междурегионално и транснационално сътрудничество в помощ на постигане на стратегическите цели за развитие на Югоизточен район.

Приоритет 3. Опазване българската акватория на Черно море и развитие на морското дело и рибарството в Югоизточен район.

Стратегическа цел 4: Балансирано териториално развитие на ЮИР чрез укрепване на градовете-центрове, подобряване свързаността в района и качеството на средата в населените места.

Приоритет 1. Интегрирано развитие на градовете в Югоизточен район и подобряване качеството на градската среда;

Приоритет 2. Подобряване свързаността на Югоизточен район в национален и международен план;

Приоритет 3. Подобряване качеството на живот в селските райони.

Формулираните стратегически цели са в тясно съответствие с целите на Националната стратегия за регионално развитие на Република България 2012-2022 г. и с Националната програма за развитие: България 2020.

В следващата таблица са описани предложенията в ИОУП на община Приморско и тяхното съобразяване със стратегическите цели и приоритети заложи в Регионалния план за развитие на Югоизточен район за планиране за периода 2014-2020 г.

Таблица 139.

Регионален план за развитие на Югоизточен район за планиране за период 2014-2020 г.	Предложения в ИОУП за постигане на целите
<p>Стратегическа цел 1. Икономическо сближаване на ЮИР на между регионално и вътрешно регионално ниво посредством използване на собствения потенциал на района в условията на щадящо околната среда развитие</p> <p>Приоритет 1. Повишаване конкурентоспособността на регионалната икономика и подкрепа за малкия и средния бизнес в Югоизточен район</p> <p>Специфична цел 1. Подобряване на достъпа до производствените зони в ЮИР и изграждане и реконструкция на бизнес инфраструктура, мрежи и кластери.</p> <p>Приоритет 2. Развитие на устойчиви форми на туризъм и на културните и творческите индустрии в Югоизточен район.</p> <p>Специфична цел 1. Стимулиране развитието на специфични за ЮИР видове туризъм.</p> <p>Приоритет 3. Развитие на инфраструктурата за опазване на околната среда в Югоизточен район.</p> <p>Специфична цел 1. Подобряване качеството на водоснабдителната инфраструктура и услуги на територията на ЮИР.</p> <p>Специфична цел 2. Изграждане и модернизирание на канализационната инфраструктура и на пречиствателните станции за отпадни води в ЮИР.</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Дейностите, които ще бъдат изпълнявани, са ориентирани към подобряване на достъпа до инфраструктурни мрежи на територията на обособени производствени зони в ЮИР като водоснабдяване, канализация, пречистване на отпадъчните води. – Развитие на морски туризъм, културно- исторически и природен туризъм – Развитие на екологичната инфраструктура изграждане на нови и реконструкция на съществуващи водоснабдителни мрежи, като в резултат от осъществяването им ще се подобри качеството на средата за живот в района. -изграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за отпадъчни води в населените места над 2000 е.ж.(Реконструкция на ПСОВ Китен) -насока изграждане на ПСОВ е свързано с намаляване на емисиите и количеството на непречистени води, зауставани във водни обекти и като следствие от това за в бъдещи периоди подобряване състоянието на водите. – Намаляване на замърсяването на морските води; – Устойчива експлоатация на рибните ресурси и аквакултурите; – Превенция на рисковете от бедствия и аварии; – Създаване и непрекъсната актуализация на база данни за рискови зони и замърсени участъци; – Съхраняване на крайбрежните екосистеми;

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

<i>Специфична цел 5. Превенция на природни рискове на територията на ЮИР.</i>	<ul style="list-style-type: none"> – <i>Изграждане на системи за ранно предупреждение за възникващи опасности от наводнения, пожари, активиране на свлачищни райони, предвид разработената Предварителна оценка на риска от наводнения, в която са определени районите с потенциален риск от наводнения;</i> – <i>Почистване на корита на реки и изграждане на защитни съоръжения;</i> – <i>Изграждане на съоръжения за борба с ерозията;</i> – <i>Залесяване на обезлесени участъци;</i>
---	--

5.1.2.6. Областната стратегия за развитие на област Бургас (2014-2020 г.)

Областната стратегия за развитие на област Бургас е важна част от системата за стратегическо планиране на устойчиво интегрирано регионално и местно развитие и се разработва в контекста на актуалното социално-икономическо състояние на областта и в съответствие със стратегическата ориентация на регионалната политика в Европейския съюз и националните цели и приоритети за регионално развитие при съобразяване с нормативна и институционална среда за нейното прилагане, наблюдение и оценка.

Областната стратегия за развитие на област Бургас за периода 2014-2020 г. се разработва и изпълнява във взаимодействие и съгласувано с предвижданията на действащите устройствени схеми и планове и перспективите за пространствено развитие за територията на областта. Стратегията е средносрочен документ за стратегическо планиране на регионалното развитие на Област Бургас, който се разработва в съответствие с регионалния план за развитие на Югоизточен район.

Основната цел е да се разработи проект на Областна стратегия за развитие на област Бургас за периода 2014-2020 г., който да определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво интегрирано регионално и местно развитие на територията на област Бургас в съответствие с предвижданията на *Националната стратегия за регионално развитие за периода 2012-2022 г., Регионалния план за развитие на Югоизточен район 2014-2020 г. и другите структуроопределящи секторни политики и стратегии на национално и европейско ниво*, като същевременно се отчетат потенциала и нуждите на област Бургас.

Основните предизвикателства и задачи пред Стратегията за развитие на област Бургас през плановия период 2014-2020 г. и политиките за нейната реализация са следните:

- Съгласуване на стратегията с целите на политиката за социално и икономическо сближаване в рамките на Европейския съюз и предвиждане на мерки, които съответстват на европейските политики и регламентите на Структурните фондове;
- Повишаване на равнището на социално-икономическо развитие на областта и реализация на догонване до равнища, адекватни на средните стойности на социално-икономическо развитие на европейските райони. Област Бургас притежава нужния потенциал да осъществи съкращаване на значителните различия със средните параметри на европейските райони;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- Прилагане на интегриран подход за развитие на територията на областта и интегрирано въздействие върху отделните сектори на развитието. Това означава подходящо комбиниране и допълване на отделните мерки с оглед постигане на общо положително въздействие върху инфраструктурния, човешкия, иновационния и природно-културния потенциал на областта.

Основно значение за разработката на Областна стратегия на развитие на област Бургас 2014-2020 г. (ОСРОБ 2014-20) има формулирането на ключови принципи като ръководни насоки. Може да се говори за следните такива:

- **Принцип на комплексните системи** – т.е. обекта, за който се разработва стратегията – област Бургас, се разглежда като комплексна (сложна) система, която функционира в нелинеен формат на взаимодействия и действия. Област Бургас е част от системата на Югоизточен регион. Последната е компонент от националната система, която е елемент от системата на Европейски съюз (ЕС);
- **Принцип на йерархичността** – разработката на стратегия на развитие на област Бургас е на ниво (NUTS 3), съответно тя е част от Югоизточен регион (ниво NUTS 2), което пък е елемент от ниво NUTS 1 и т.н. Съответно целите и приоритетите следва да се подчиняват на по-общите цели и приоритети, а те в крайна сметка на генералните разработени в Стратегия „Европа 2020“;
- **Принцип на детайлизацията и конкретизацията** – генералните и съответно общите цели и приоритети на различните нива трябва да бъдат детайлизирани на равнище област Бургас във формата на конкретни цели и насоки (приоритети), така че да бъдат конфигурирани като стратегии, които освен цели включват отговорни субекти, действия, механизми, източници за финансиране и ресурси и т.н.;
- **Принцип на оптималния баланс** - предполага, че целите и приоритети се разработват в многовариантен формат - оптимистичен, песимистичен и балансиран, така че да се балансират по най-оптимален начин възможните рискове и възможни шансове във връзка с формулирането на цели и приоритети, както и разработката на стратегията (стратегии) по достигане на целите и изпълнението на приоритетите;
- **Принцип на синергията** - този принцип изхожда от виждането за възможността с минимум средства да се формира максимум резултат, ако тези средства се вложат в необходимото време на нужното място и се постигне желаната координация;
- **Принцип на субсидиарността** - решенията по създаване на политики трябва да се вземат на възможно най-децентрализирано ниво, в което централното управляващо тяло да не взема участие, освен ако това не е по-ефикасно от действията, предприети от долните нива.

Главната цел на Областната стратегия на развитие на област Бургас 2014 г. -2020 г. е формиране на устойчиво социално-икономическо развитие на област Бургас интегриращо хора, техносфера и природа в перспективна териториално пространство. Тази главна цел се постига чрез следната съвкупност от стратегически цели:

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- **Стратегическа цел 1: Формиране на устойчива икономическа динамика на база иновационна платформа на развитие, създаваща високо равнище на трудова заетост, характеризиращо се с добри качествени показатели, създаване на усъвършенствана инфраструктура и провеждане на политики на запазване на околната среда;**

Специфична цел 1: Изграждане на финансова мрежа за формиране на инвестиционни потоци в ключови направления по изграждане на устойчива икономика на база иновационна платформа на развитие;

Специфична цел 2: Изграждане на маркетингово-продажбена мрежи за реализация на стокови потоци и услуги;

Специфична цел 3: Изграждане на мрежа от предприятия – производители на продукти и услуги със значителен иновационен компонент и висока добавена стойност, така че да се осигурява конкурентни продукти и услуги;

Специфична цел 4: Изграждане на съвременна транспортно-комуникационна инфраструктура;

Специфична цел 5: Формирането на мрежи от работещи организации, описани по-горе и създаване на условия за високо равнище на трудова заетост с добри качествени показатели на работните места;

Специфична цел 6. Разработка на специализирана демографска стратегия за област Бургас, в разработката на която да бъдат привлечени както административни ресурси на областно и общинско равнище, така и експертни ресурси от академични и университетски организации.

- **Стратегическа цел 2: Постигане на успешна социална динамика, базирана на развито здравеопазване и мрежа от социални услуги, модерно и достъпно образование, хуманистична култура, активна демографска политика и растеж - положителен естествен прираст в областта, рязко съкращаване на емиграцията - външна и вътрешна, понижаване на равнището на ранна смъртност.**

Специфична цел 7: Изграждане от заинтересувани професионални кръгове на програма за профилактични здравни мероприятия, работещи в превантивен режим на действие по отношение на ключови причинители на ранна смъртност – сърдечно-съдови, ракови и прочее заболявания;

Специфична цел 8: Повишаване на качеството на начално, средно и висше образование. За тази цел с институционалната подкрепа на областна администрация формиране и осъществяване от съответните компетентни служби по линия на Министерството на

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

образованието и науката, както и на съответните ръководства на училища, училищни настоятелства, колежи и университети, и техните настоятелства на програма за дистанционно обучение - лекции и семинари по важни теми с водещи преподаватели и личности от областта, страната и чужбина на безвъзмездна, престижна основа;

Специфична цел 9: Разработка на екостратегия за постигане на приоритет 7 - Околна среда - сред най-запазената в България;

Специфична цел 10: Разработка на стратегия за усъвършенстване на институционалния капацитет на областна и общински администрации.

Областната стратегия за развитие на област Бургас (2014-2020 г.)	Предложения в ИОУП за постигане на целите
<p>Стратегическа цел 1: <i>Формиране на устойчива икономическа динамика на база иновационна платформа на развитие, създаваща високо равнище на трудова заетост, характеризиращо се с добри качествени показатели, създаване на усъвършенствана инфраструктура и провеждане на политики на запазване на околната среда;</i></p> <p>Специфична цел 2: <i>Изграждане на маркетингово-продажбена мрежи за реализация на стокови потоци и услуги;</i></p> <p>Специфична цел 4: <i>Изграждане на съвременна транспортно-комуникационна инфраструктура;</i></p> <p>Стратегическа цел 2: <i>Постигане на успешна социална динамика, базирана на развито здравеопазване и мрежа от социални услуги, модерно и достъпно образование, хуманистична култура, активна демографска политика и растеж - положителен естествен прираст в областта, рязко съкращаване на емиграцията - външна и вътрешна, понижаване на равнището на ранна смъртност.</i></p> <p>Специфична цел 9: <i>Разработка на екостратегия за постигане на приоритет 7 - Околна среда - сред най-запазената в България;</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Развитие на морски туризъм, културно- исторически и природен туризъм; - Създаване на условия за целесъобразна реализация на поземлената собственост чрез развитие на социалната, техническата и зелената инфраструктура и за изграждане на структурообразуващи обекти чрез формулиране на конкретни изисквания към прилагането на плана чрез последващите нива на планиране; - Изграждане на нови и реконструкция на съществуващи водоснабдителни мрежи, като в резултат от осъществяването им ще се подобри качеството на средата за живот в района; - Дейностите, които ще бъдат изпълнявани, са ориентирани към подобряване на достъпа до инфраструктурни мрежи на територията на обособени производствени зони в определените райони за водоснабдяване, канализация, пречистване на отпадъчните води; - Изграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за отпадъчни води в населените места над 2000 е.ж.(Реконструкция на ПСОВ Китен); - Намаляване на замърсяването на морските води; - Свеждане до минимум отнемането на ценни земи за нуждите на урбанизацията и друго строително усвояване без при това да се компрометира инвестиционната привлекателност на територията; - Създаване и непрекъсната актуализация на база данни за рискови зони и замърсени участъци; - Съхраняване на крайбрежните екосистеми; - Изграждане на системи за ранно предупреждение за възникващи опасности от наводнения, пожари, активиране на свлачищни райони, предвид разработената - Изграждане на съоръжения за борба с ерозията; - Залесяване на обезлесени участъци;

5.1.2.7. Общински план за развитие на Община Приморско за периода 2014-2020 г.

Обединяващата визия за развитие, представляваща желаното и постижимо състояние на общината през 2020 г., се разгръща в четирите стратегически цели.

Стратегическите цели получават продължение в синергията между приоритетните области, изразяващи определена област за действие и съдържащи набор от мерки – реализацията на визията за развитие на община Приморско и всяка стратегическа цел ще бъдат реализирани чрез допълване между приоритетните области. По този начин принос към дадена цел ще имат повече от една приоритетна област.

Обща цел:

„Активиране на местния потенциал за постигане на устойчиво развитие и конкурентоспособност на местната икономика и по-добро качество на живот на местното население“.

Стратегически цели:

1) Постигане на балансирано развитие чрез развитие на динамична и конкурентоспособна икономика

Първата цел представя желаното състояние на икономиката в общината. Поставя се акцент върху усъвършенстването на утвърдените отрасли, като туризма и сферата на услугите.

2) Интегрирано пространствено развитие и устойчиво подобряване на инфраструктурата на общината

Втората цел е насочена към пространственото развитие на общината. Тук се включват действия за активизиране на общинските селищна мрежа и очертаване на възможни общи инициативи между отделните населени места. Балансираната пространствено-функционална структура изисква доизграждане на липсващите и обновяване на съществуващите мрежи и съоръжения на техническите инфраструктури в рамките на населените места и извън тях, насочени към тяхната по-добра свързаност и достъпност.

3) Повишаване качеството на живот и осигуряване на равен достъп до качествени социални услуги.

Тази цел е насочена към подобряването на социалната сфера. Тя отразява желанието за успешно въвеждане на европейските принципи за социална интеграция на групите, застрашени от редица социални рискове, включително социално изключване.

4) Повишаване на административния и експертен капацитет в управлението на общината и стимулиране на териториалното сътрудничество.

Четвъртата цел е насочена към повишаването на ефективността и ефикасността на общинската администрация и сътрудничеството и обмяната на опит с други общини от региона и други европейски държави.

Стратегическите цели имат ясен фокус – избегнато е тяхното прекалено обхвато формулиране и опасност от неефективно разпределение на ресурсите по време на предстоящото им реализиране. Планираната система от индикатори за наблюдение на плана осигурява механизъм за измерване на степента на тяхното осъществяване.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

В следващата таблица са разгледани стратегическите цели от Общинския план, пряко свързани с плана и направените с него предложения за реализирането им.

Таблица 140.

Общински план за развитие на Община Приморско за периода 2014-2020 г.	Предложения в ИОУП за постигане на целите
<p>Стратегическа цел 1. Постигане на балансирано развитие чрез развитие на динамична и конкурентно-способна икономика</p> <p>Мярка 1.3.1.: Развитие на разнообразни форми на туризъм</p> <p>Мярка 1.3.2.: Провеждане на политика за популяризиране на Приморско като туристическа дестинация</p> <p>Мярка 1.4.1.: Развитие на зоните за локализация на бизнеса</p> <p>Стратегическа цел 2. Интегрирано пространствено развитие и устойчиво подобряване на инфраструктурата на общината</p> <p>Мярка 2.1.1: Модернизация и разширяване на местната транспортна инфраструктура - пътна мрежа, публичен транспорт</p> <p>Мярка 2.1.2: Подобряване на водоснабдяването, канализацията и пречистването на отпадните води</p> <p>Мярка 2.1.3.: Подобряване на електроснабдяването</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Развитие на морски туризъм, културно- исторически и природен туризъм; – Свеждане до минимум отнемането на ценни земи за нуждите на урбанизацията и друго строително усвояване без при това да се компрометира инвестиционната привлекателност на територията; – Дейностите, които ще бъдат изпълнявани, са ориентирани към подобряване на достъпа до инфраструктурни мрежи на територията на обособени производствени зони в определените райони за водоснабдяване, канализация, пречистване на отпадъчните води; – Създаване на условия за целесъобразна реализация на поземлената собственост чрез развитие на социалната, техническата и зелената инфраструктура и за изграждане на структурообразуващи обекти чрез формулиране на конкретни изисквания към прилагането на плана чрез последващите нива на планиране; – Изграждане на нови и реконструкция на съществуващи водоснабдителни мрежи, като в резултат от осъществяването им ще се подобри качеството на средата за живот в района; – Изграждане на канализационни системи и пречиствателни станции за отпадъчни води в населените места над 2000 е.ж.(Реконструкция на ПСОВ Китен); – Намаляване на замърсяването на морските води; – Превенция на рисковете от бедствия и аварии; – Създаване и непрекъсната актуализация на база данни за рискови зони и замърсени участъци; – Съхраняване на крайбрежните екосистеми; – Изграждане на системи за ранно предупреждение за възникващи опасности от наводнения, пожари, активиране на свлачищни райони, предвид разработената
	<ul style="list-style-type: none"> – Почистване на корита на реки и изграждане на защитни съоръжения; – Изграждане на съоръжения за борба с ерозията; – Залесяване на обезлесени участъци;

6. ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗМОЖНИ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ И ОЧАКВАНО РАЗВИТИЕ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИТЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА ОТ РЕАЛИЗАЦИЯТА НА ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ ЗА ОУП НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО

6.1. АТМОСФЕРЕН ВЪЗДУХ.

6.1.1. Характеристики на потенциалното въздействие от реализиране на проекта за ИОУП

Настоящият Общ устройствен план на общината си поставя за главна цел да се запази природен туристически потенциал и за следващите поколения. Като основни приоритети са изведени: Опазване на природната среда и акватория от замърсяване и унищожаване, изграждане на качествена инфраструктура за развитие на селски туризъм и изграждане с предимство на техническата и транспортна инфраструктура в предложените зони с ИОУП на общината за урбанизация и спорт, към които има инвестиционни интереси.

Балансът на територията на община Приморско показва, че основните усилия ще бъдат насочени към значително увеличаване на рекреационния капацитет чрез оформяне на нови зони за курортно и вилово строителство и спортни съоръжения. Установено е, че към момента наличната леглова база в крайбрежната зона на община Приморско е 20361 легла, чиято годишна използваемост е едва 13.5%. На базата на изчисления е установено, че максималния рекреационния капацитет е над 88800 легла, а като оптимален капацитет се посочва цифрата 61800 легла. На тази база ИОУП си поставя за цел да осигури терени за ново строителство (нови курортни и вилни зони) за да може към 2030 г. оптималния рекреационен капацитет да бъде достигнат. Това се постига чрез:

- Увеличаване на териториите за рекреационни дейности, курортни и вилни зони от 300 на 775 ha (увеличение около 1.6 пъти);
- Увеличаване на териториите за спорт и атракции от 2 до 322 ha (увеличаване повече от 150 пъти);
- Увеличаване на териториите за обществени и обслужващи функции от 5 на 27 ha;
- Увеличаване на териториите за транспорт и комуникации с 25 ha;
- Не се предвиждат нови територии за производствени дейности;
- Териториите за жилищни функции се увеличават незначително;

Осигуряването на новите територии става основно за сметка на:

- Намаляване на обработваемите земи с 269 ha;
- Намаляване на необработваемите земи с 161 ha;
- Намаляване на трайните насаждения с 13 ha;
- Намаляване на горските територии с 424 ha;

Така предложеното ИОУП не създава предпоставки за развитие на производствена дейност, свързана със замърсяване на атмосферния въздух. Рисковете в това направление са свързани основно с очакваното значително увеличаване на броя на едновременно пребиваващите туристи по време на летния туристически сезон. Съгласно оптималния

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

прогнозен вариант броят на едновременно пребиваващите може да достигне 73000 души, в това число около 62000 почиващи, 10000 постоянно население и около 1200 временно заети в туристическия бизнес. Според проекта за ИОУП, основната част от почиващите и обслужващия ги персонал ще бъде локализиран в крайбрежната зона на град Приморско и град Китен, съответно в зона „А” и зона „Б”. В останалата част от общината плътността на почиващите ще бъде многократно по-малка.

Доколкото община Приморско е привлекателна като лятна туристическа дестинация, увеличаването на броя на едновременно почиващите през летния туристически сезон не е свързано с увеличаване на разхода на твърди горива за целите на битовото отопление на населението. Демографската прогноза към ОУП показва, че населението на общината към 2030 г. не се очаква да надхвърли 10 000 души. Това означава, че КАВ през отоплителния сезон няма да претърпи съществени промени (резултатите от моделирането показват, че в този период КАВ е много добро).

Основните рискове от интензивното развитие на летния туризъм в община Приморско е свързан на първо място с претоварването на крайбрежните зони от голям брой едновременно почиващи за относително къс период (2 до 3 месеца). Тъй като единственият транспорт в общината е автомобилния, увеличаването на броя на едновременно почиващите е пряко свързано с пропорционално нарастване на интензивността на автомобилния трафик към зоните за рекреация. Доколкото тези зони са в близост до морския бряг, основните автомобилни потоци ще натоварят път II-99.

Прогнозата на АПИ показва (*Таблица 131*), че очаквания денонощен трафик към 2030 г. се очаква да достигне 11767 МПС/24 часа. В сравнение с 2012 г. нарастването на автомобилния трафик е двойно. Това означава, че в определени периоди (основно летните месеци) ще бъде достигната максималната пропускателна способност на отсечката от път I-99, която преминава през територията на общината. За да се получи представа за очакваното натоварване на път I-99 следва да се сравни със средно денонощната интензивност на трафика по второкласната републиканска пътна мрежа, което е около 3500 МПС/24 часа с перспектива да нарасне до около 4000 МПС/24 часа.

Прогнозата на АПИ за път III-992 е, че трафикът към 2030 г. ще се увеличи до около 1600 МПС/24 часа, което е под средната интензивност за третокласните пътища на страната (около 2000 МПС/24 часа). Увеличаването на трафика по път II-99 води след себе си и пропорционално увеличение на замърсителите, характерни за автомобилния транспорт: азотни оксиди, въглероден оксид, частици (сажди), въглеводороди и др. Значително следва да се увеличат и емисиите от ФПЧ-10, суспендирани от пътните платна. При претоварен трафик движението се характеризира с неравномерност, която от своя страна също увеличава емисиите на вредни вещества от автомобилните двигатели.

От приложената към проекта за ИОУП карта се вижда, че път II-99 преминава в непосредствена близост (по западната страна на границата) на разширената рекреационна зона между Приморско и Китен (територията на съществуващия сега ММЦ). От източна страна същата зона е ограничена от четвъртокласния път (крайбрежен) между Приморско и Китен. Към момента този път е слабо натоварен, но в условията на активен туристически сезон с голям брой

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

едновременно почиващи той ще бъде единствената алтернатива за придвижване на курортистите в района и до близките населени места. Както АПИ така и ОУП не дават прогноза за натоварването на четвъртокласната (общинска пътна мрежа).

Малко по-благоприятно, но подобно, е разположението на новите зони за вилно строителство и рекреация разположени северно от Приморско. Част от тях граничат на запад с път II-99, а на изток с четвъртокласния път от Приморско до резиденция Перла и устието на река Ропотамо. Извън туристическия сезон тези пътища са много слабо натоварени, но ОУП не дава прогноза за тяхното евентуално натоварване при достигане на прогнозния туристически капацитет. От проекта за ИОУП не става ясно и дали съществуващата пътна връзка между път II-99 и резиденция Перла ще бъде отворена за ползване (към момента тази връзка не се ползва). Евентуалното ѝ отваряне ще улесни автомобилния достъп до районите северно от Приморско, което от своя страна ще увеличи значително и трафика през летните месеци.

Увеличаването на територии за рекреация спорт и туризъм във вътрешността на общината (Веселие, Ясна Поляна, Ново Паничарево) е малко и не се очаква да доведе до значими отрицателни въздействия. Прогнозното натоварване на път III-992 към 2030 г. остава по-ниско от средното натоварване на третокласната пътна мрежа в страната към момента.

Реализирането на ИОУП в предлагания вид би довело през следващите 15 години до засилено курортно и спортно строителство (хотели, почивни станции, вили, заведения за хранене, спортни съоръжения и др.), което традиционно е свързано с емисии от строителен прах, в това число и на ФПЧ-10 и временни емисии от двигателите на строителните машини. Очаква се, че такова строителство ще бъде разсредоточено във времето и ще се извършва извън активния туристически сезон. Емисиите от строителна дейност имат временен характер и след приключването ѝ се преустановяват, а районите около тях се благоустрояват. От друга страна строителните машини допринасят за увеличаване на пътния нанос (замърсяване с почва), което от своя страна значително увеличава суспендирането на прах от транспортните пътища.

6.1.1.1. Въздействие върху хората и тяхното здраве

Изменението на ОУП на Община Приморско ще доведе до увеличаване на туристическия потенциал и подобряване на условията за живот на населението, като не се очаква да доведе до последствия, които биха имали значително вредно влияние върху здравето на хората. Новите зони за рекреационни дейности, курортни и вилни зони и зони за спорт и атракции се очаква да доведат до увеличаването на почиващите през активния летен сезон до около 62 000 (към 2030 г.), което от своя страна изисква увеличаване на временно заетите лица за обслужване на туристите, дейностите по снабдяване и търговия и други съпътстващи туризма спомагателни дейности. Основният негативен ефект от значителното нарастване на рекреационния капацитет на общината обаче е свързан с пропорционалното нарастване на автомобилния трафик към местата за настаняване с произтичащите от това вредни емисии от автомобилните двигатели и суспендирането на прах от пътните платна.

Оценката на влиянието на пътния трафик към 2030 г. (по прогнозни данни на АПИ) е направена за замърсителите ФПЧ-10 и азотни оксиди с описания по-горе дисперсионен модел на US EPA „AERMOD“. В модела е заложен прогнозен трафик за двата пътя, водещи към крайбрежните зони на общината както следва:

- За път II-99 – 1190 МПС/24 часа;

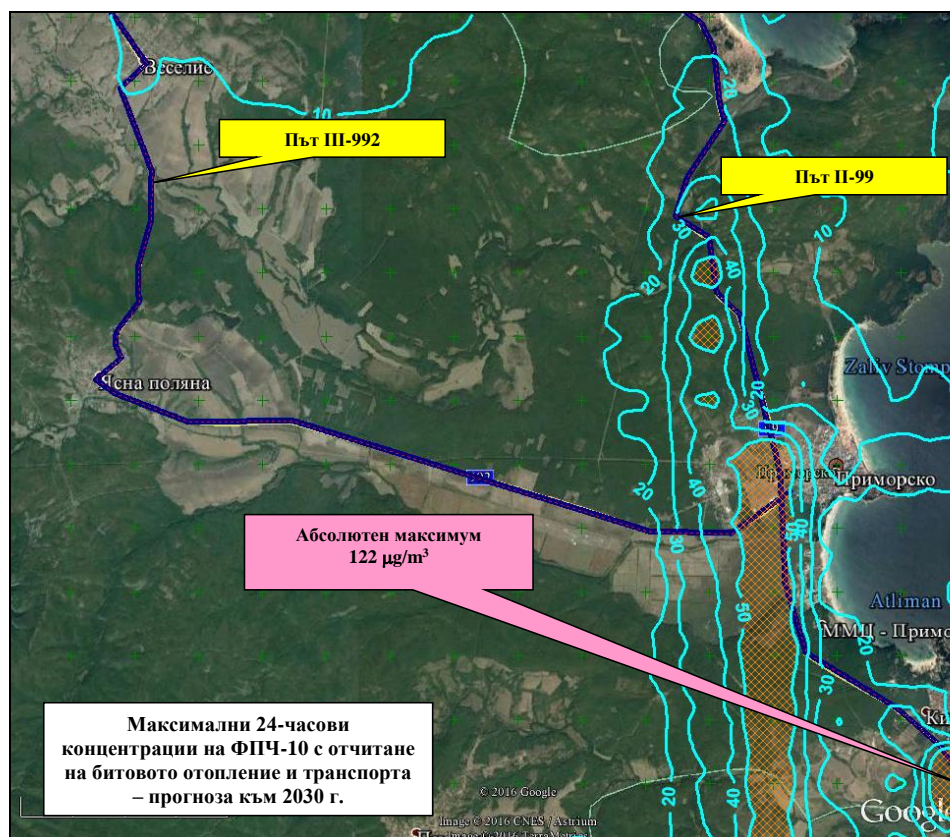
*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- За път Ш-992 – 149 МПС/24 часа;

Влиянието на битовото отопление е отразено чрез увеличаване на броя на постоянно живеещите в общината до 10000 (ОУП прогноза 2030 г.), което води и до пропорционално нарастване на емисиите от изгаряне на твърди горива в домашни условия. В модела не са заложени емисии от производствена дейност (такава няма и не се предвиждат), замърсяваща атмосферния въздух. Не е отразено и влиянието на четвъртокласните пътища, за които няма данни както за настоящия момент, така и за прогнозния период. Изчисленията са проведени с метеорологичните файлове на НИМХ към БАН за 2014 г. за два замърсителя: ФПЧ-10 и азотни оксиди. Резултатите са представени:

- За ФПЧ-10-първи и шести по стойност 24-часови концентрации и средногодишни концентрации;
- За азотни оксиди – първи по стойност максимални едночасови концентрации и средногодишни концентрации;

6.1.1.1.1. Очаквано замърсяване с ФПЧ-10

Фиг. 51 Максимални 24-часови концентрации на ФПЧ-10 с отчитане на битовото отопление и транспорта – прогноза към 2030 г.

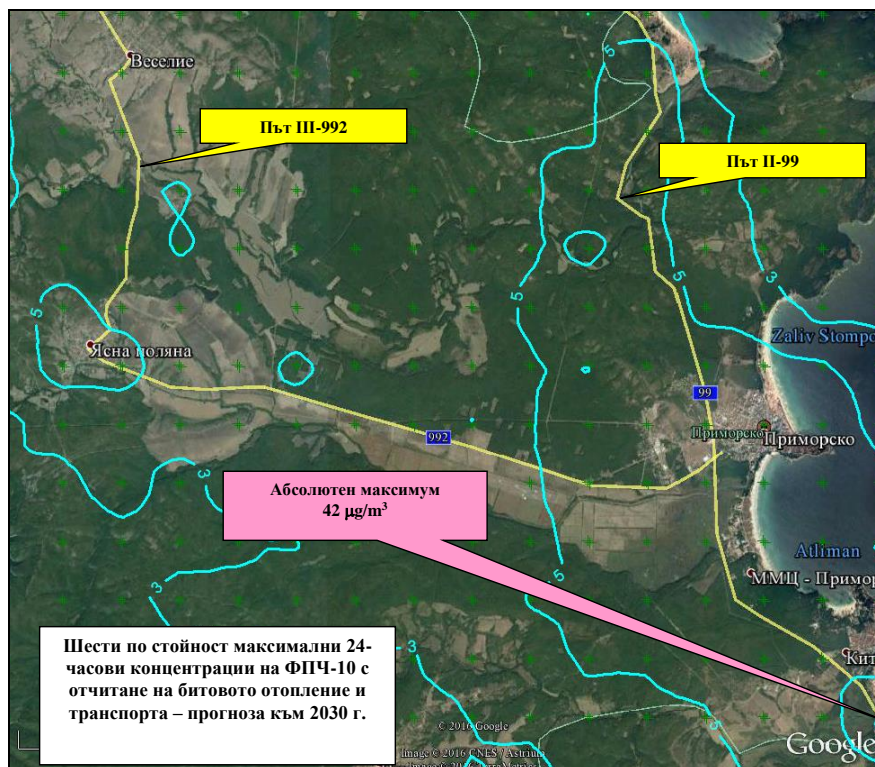

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Разпределението на максималните средноденонощна концентрации на ФПЧ-10 е показано на *Фиг. 51*.

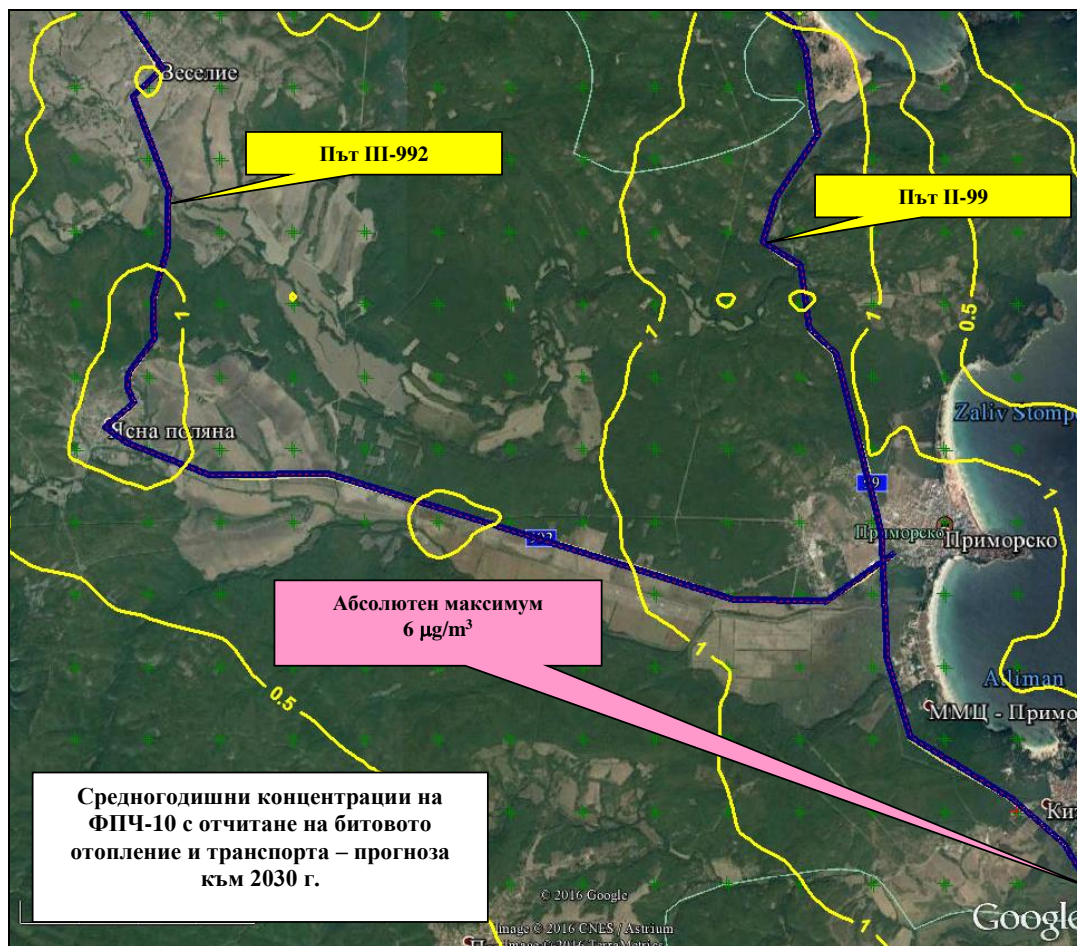
На нея със светло син цвят са нанесени линиите с постоянна концентрации (изоконцентрационните линии) на ФПЧ-10 в $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Зоните, шриховани в червено отграждат териториите, в които концентрацията на ФПЧ-10 превишава СД НОЧЗ по Наредба №12/2010 г. от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Тази картина е получена чрез “филтруване” на масива от средноденонощни концентрации за всеки рецептор за всеки час от календарния период и извеждане на максималните стойности. Следователно, тя не отразява замърсяването на атмосферата в конкретен момент от време, а обединява най-неблагоприятните за разсейване условия за всички рецептори, които най-често не съвпадат по време. На фигурата се наблюдава една удължена „червена” зона с дължина (в рамките на изследваната територия) 6200 метра и широчина около 800 метра. Бризовите ветрове изместват зоната западно от траекторията на пътя. Северно от нея се наблюдават няколко малки концентрични „червени” зони, в които максималната СД концентрация също превишава СД НОЧЗ по Наредба №12/2010 г. от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Абсолютният максимум е разположен южно от Китен и достига $122 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

На *Фиг. 52* са по казани шестите по стойност максимални 24-часови концентрации на ФПЧ-10.

Фиг. 52 Шести по стойност максимални 24-часови концентрации на ФПЧ-10 с отчитане на битовото отопление и транспорта – прогноза към 2030 г.

Фиг. 53 Средногодишни концентрации на ФПЧ-10 с отчитане на битовото отопление и транспорта – прогноза към 2030 г.

Фиг. 52 и Фиг. 53 позволяват да се направят следните изводи:

- Наличието на значителни по площ щриховани в червено зони показва, че при особено неблагоприятни условия е възможно да се превиши СД НОЧЗ по наредба №12/2010 г. от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ в значителна площ западно от път II-99. Тази зона е с дължина над 6 км. В югоизточната част на изследваната територия, на юг от град Китен, и разположена друга «червена» зона, в която е регистриран абсолютния максимум от $122 \mu\text{g}/\text{m}^3$;
- Към особено неблагоприятните метеорологични условия следва да се причислят случаите с височина на слоя на смесване под 100 метра (Таблица 22), които за 2014 г. са били в границите 4%;
- Основна причина за «изместване» на запад от път II-99 на най-голямата зона с превишение на СД НОЧЗ по наредба №12/2010 г. от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$ е съществуващата

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

денивилация на изследвания терен и преобладаващите през летния сезон дневни бризове в направление от изток към запад;

- Във вътрешността на община Приморско максималните 24-часови концентрации са в границите от 10 до 20 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Не се очаква превишение на СД НОЧЗ от 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Това се отнася и за териториите на двата града – Приморско и Китен където максималните 24-часови концентрации не се очаква да превишават 25-30 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.
- Шестите по стойност максимални 24-часови концентрации на ФПЧ-10 (Фиг. 53) показват, че превишаване на СД НОЧЗ от 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ не се очаква. Това дава отговор и на въпроса за очаквания брой превишения на СД НОЧЗ, който в конкретния случай не се очаква да превишат 5. В този случай абсолютният максимум се понижава до 42 mg/m^3 .

Оценката на очакваните средногодишни концентрации на ФПЧ-10 за е представена на Фиг. 53. Те отразяват едногодишен период с метеорологични данни за 2014 г.

В района на град Приморско и Китен средногодишните концентрации на ФПЧ-10 се очаква да бъдат в границите от 2 до 3 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Извън населеното място СГ концентрации спадат до под 1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Основната причина за ниските стойности на очакваните СГ концентрации е сезонността на битовото отопление, краткия период на много висок трафик (летен туристически сезон) и ниския трафик през тъмната част на деня.

В конкретния случай не са отчетени някои допълнителните емисии от четвъртокласната пътна мрежа в крайбрежния район както и трафика в населените места.

6.1.1.1.2. Очаквано замърсяване с азотни оксиди

Оценката на замърсяването с азотни оксиди от автомобилния транспорт е направено също с модела AERMOD. За целта са използвани данните за прогнозното натоварване на път II-99 и III-992 към 2030 г. Комбинираният емисионен фактор е изчислен на базата на съотношението на леките автомобили и тежкотоварните автомобили и автобуси при следния среден разход на гориво:

- Леки автомобили - бензин 10.3 л/100 км;
- Леки автомобили - дизел 7.3 л/100 км;
- Леки автомобили - газ 11.3 л/100 км;
- Тежки автомобили и автобуси – дизел 30.8 л/100 км.

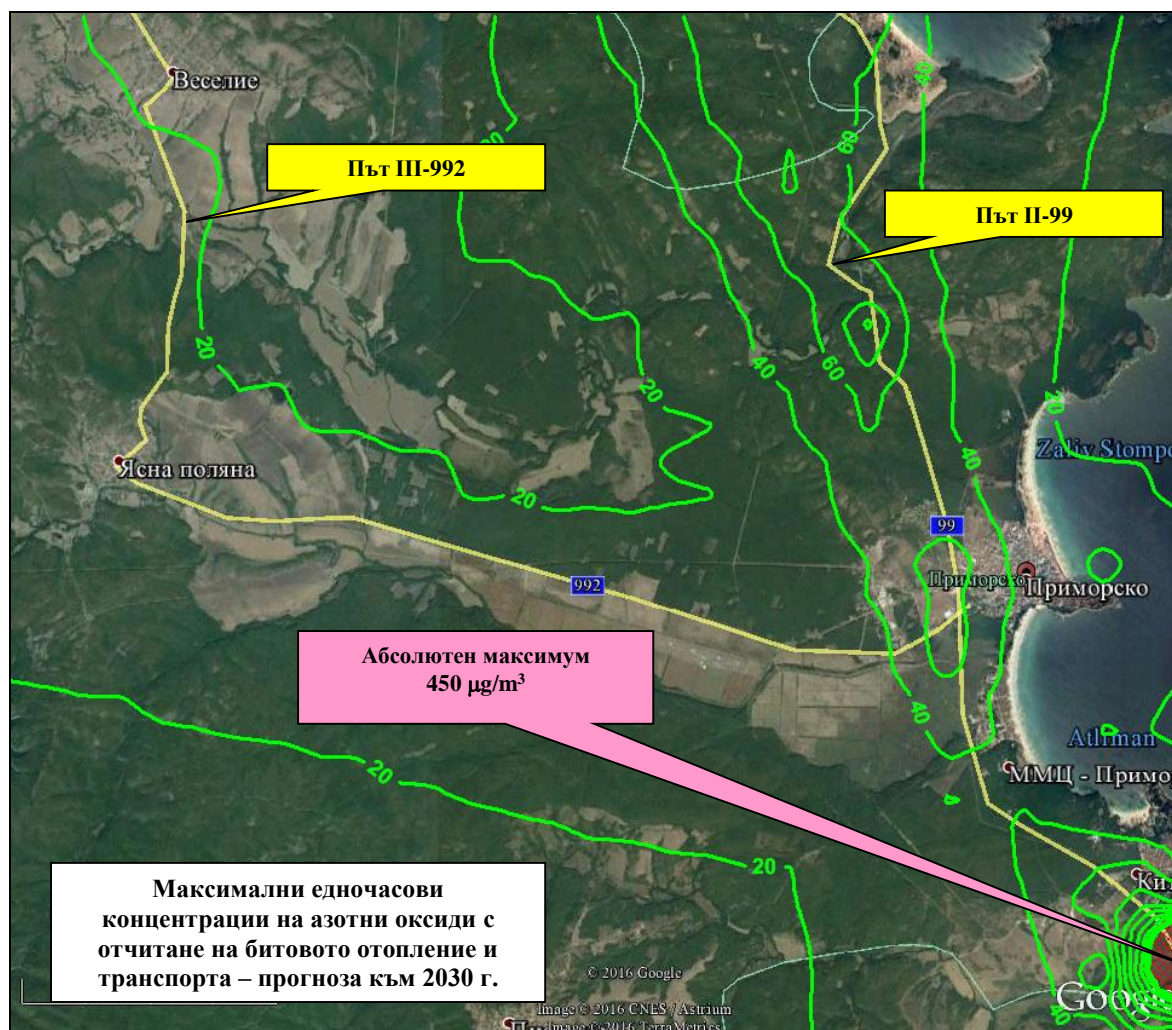
Съотношението на автомобилите ползващи бензин, дизел и газ е на базата на данни от КАТ Бургас за 2013 г. Изчисленията са проведени по методиката на МОСВ (Актуализирана методика за изчисляване по балансови методи на емисиите на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферния въздух. МОСВ.) Данните за линейните източници са представени в Таблица 141.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 141. Моделни данни за линейни източници – азотни оксиди към 2030 г.

Код	Източник	Дължина	Трафик	ЕФ база	ЕФизч
		км	МПС/час	g/km	g/s
SLINE1	Път II-99	15.5	1190	3.130	16.037
SLINE2	Път III-992	18.2	149	3.130	2.358

Оценката на разсейването на азотните оксиди с отчитане на прогнозния трафик към 2030 г. е направена чрез изчисляване на максималните едночасови концентрации (Фиг. 53) и средногодишните концентрации (Фиг. 54) над цялата изследвана територия.

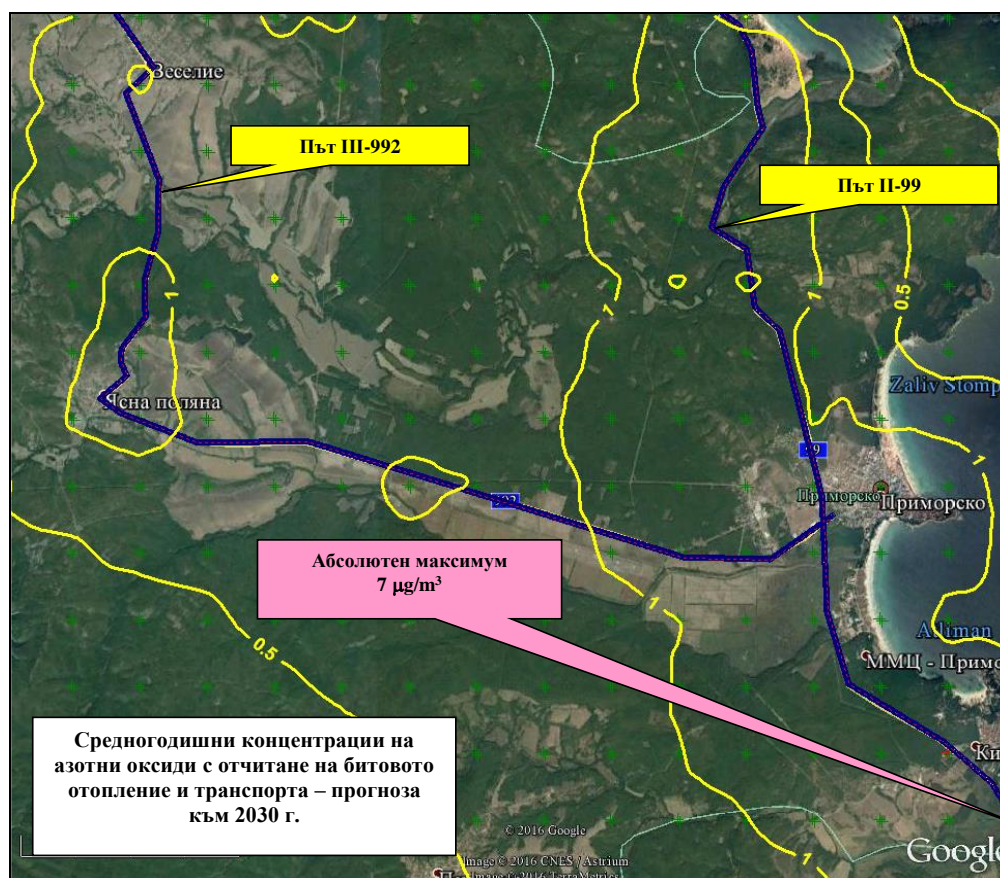
Фиг. 54 Максимални едночасови концентрации на азотни оксиди с отчитане на битовото отопление и транспорта – прогноза към 2030 г.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Представената на Фиг. 54 картина показва, че относително по-високи концентрации се очакват по протежение на път П-99. В тази зона максималните едночасови концентрации са в границите от 80 до 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Непосредствено до бреговата ивица максималните едночасови концентрации се понижават до границите от 20 до 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Подобна е картината и във вътрешността на общината, където влиянието на път П-99 силно намалява. Както и в останалите моделни случаи, абсолютният максимум е разположен южно от Китен (щрихована в червено) и достига 450 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Тази стойност е повече от два пъти над едночасовата НОЧЗ по Наредба №12 от 200 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Проверката на шестите по стойност максимални едночасови концентрации на азотни оксиди показва, че превишаване на нормата се очаква не повече от 2-3 пъти годишно в същата област при допустими 19 превишения.

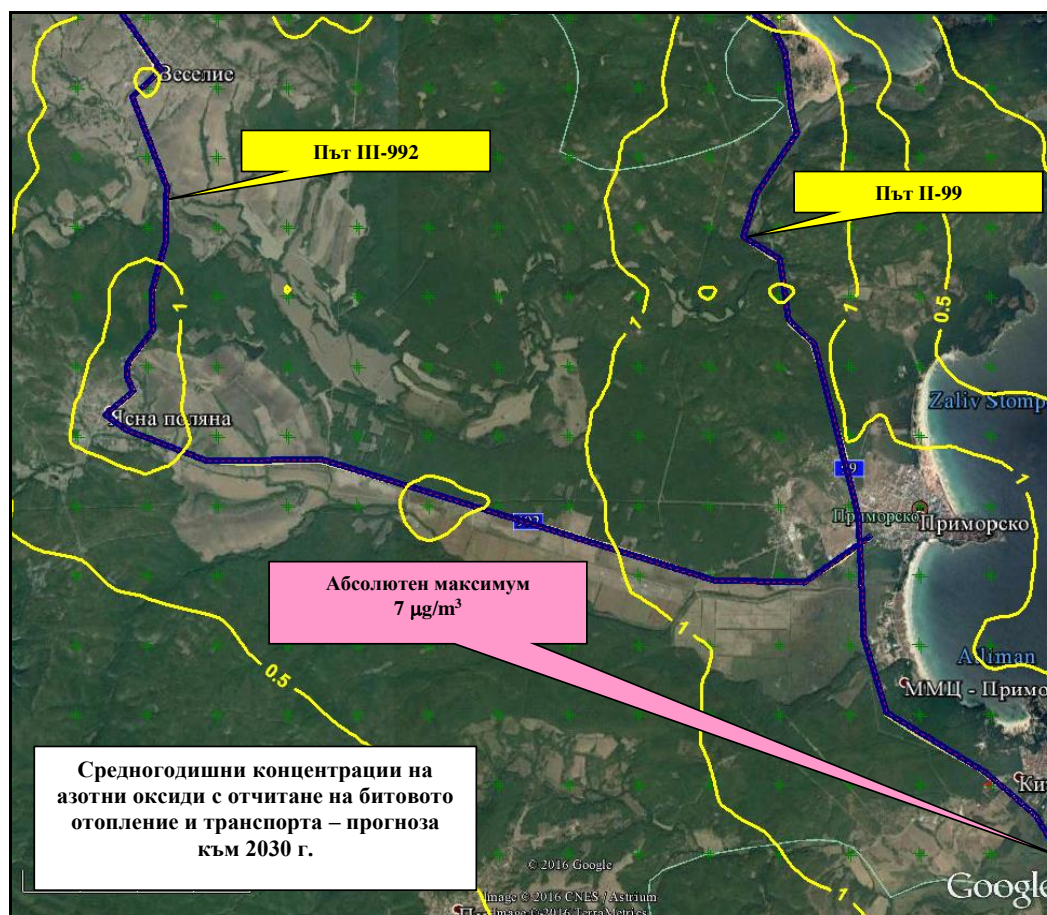
Съсредоточаването на локалните максимуми в горната зона най-вероятно се дължи на особености на терена. В тази зона път П-99 слиза до ниво около 5 метра над морското равнище. На север Китен е разположен на надморска височина около 25 метра. В западна посока теренът също се повишава до около 35 метра. При слаб вятър от север и североизток зоната остава подветрена и създава условия за „натрупване“ на замърсители.

Фиг. 55 Средногодишни концентрации на азотни оксиди с отчитане на битовото отопление и транспорта – прогноза към 2030 г.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Очакваните средногодишни концентрации на азотни оксиди към 2030 г. са показани на Фиг. 55. Тя показва една благоприятна картина, тъй като върху цялата изследвана територия средногодишните концентрации са в границите от 1 до 2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Очакваният абсолютен максимум е около 7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, което е около 6 пъти по ниско от СГ НОЧЗ по Наредба №12/2010 от 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Причините за ниските средногодишни концентрации са няколко. На първо място, влиянието на увеличения автомобилен трафик към 2030 г. има сезонен характер и съвпада с летния туристически сезон. Обратно, през отоплителния сезон трафикът по път II-99 и III-992 силно намалява и се доближава до средното натоварване на второкласната, съответно третокласната, републиканска пътна мрежа. Увеличението на емисиите от битовото отопление е много по-малко и те също имат сезонен характер (средно по 12 часа на денонощието през отоплителния сезон). Двата основни комплексни източници се разминават във времето, поради което нямат кумулативен ефект.

Фиг. 56 Средногодишни концентрации на азотни оксиди с отчитане на битовото отопление и транспорта – прогноза към 2030 г.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Очакваните средногодишни концентрации на азотни оксиди към 2030 г. са показани на Фиг. 5б. Тя показва една благоприятна картина, тъй като върху цялата изследвана територия средногодишните концентрации са в границите от 1 до 2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Очакваният абсолютен максимум е около 7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, което е около 6 пъти по ниско от СГ НОЧЗ по Наредба №12/2010 от 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Причините за ниските средногодишни концентрации са няколко. На първо място, влиянието на увеличения автомобилен трафик към 2030 г. има сезонен характер и съвпада с летния туристически сезон. Обратно, през отоплителния сезон трафикът по път II-99 и III-992 силно намалява и се доближава до средното натоварване на второкласната, съответно третокласната, републиканска пътна мрежа. Увеличението на емисиите от битовото отопление е много по-малко и те също имат сезонен характер (средно по 12 часа на денонощието през отоплителния сезон). Двата основни комплексни източници се разминават във времето, поради което нямат кумулативен ефект.

ИЗВОДИ:

В рамките на срока на действие на ИОУП Приморско се очаква КАВ да се запази на добро ниво. Главните предпоставки за това са следните:

- Степента на замърсяване от битовото отопление с твърдо гориво се определя преди всичко от броя на постоянно пребиваващите в общината жители. Демографската картина на общината показва тенденция към намаляване на населението, което от своя страна води до намаляване на потреблението на твърди горива от населението. Независимо, че ИОУП предсказва слабо увеличение на населението (до 10000 жители към 2030 г.), моделните изследвания показват, че влиянието на този потенциален ръст е малко и не може да се отрази съществено върху КАВ на общината;
- Като източник на прах новото строителство (даже и да е интензивно) има временен характер. Като правило, завършването на всеки строителен обект е свързано с доизграждане на инфраструктурата в микрорайона, залесяване и др. Мерки, които не само ликвидират съществуващия източник на прах, но и намаляват възможностите за ветрова ерозия;
- Съществуващите източници на прах от селскостопанска дейност не се очаква да се увеличават;
- Негативното въздействие на автотранспорта на КАВ по отношение на ФПЧ_{10} в общината зависи основно от състоянието на пътната и уличната мрежа, която в момента не е много добра. В рамките на действието на ИОУП се очаква, че почти двойно увеличение на трафика по път II-99 и по-малко по път III-992. Това увеличение има сезонен характер (летен туристически сезон), поради което не предизвиква кумулативен ефект с битовото отопление;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- На базата на моделните изчисления може да се направи извода, че към момента качеството на атмосферния въздух по отношение на ФПЧ-10 и азотни оксиди е много добро. Към 2030 г. се очаква леко влошаване на КАВ в близост до път II-99 през летния туристически сезон без да предизвиква нарушаване на НОЧЗ по Наредба №12/2010 г.;
- В реални условия е възможно КАВ да бъде малко по-лошо от предсказаното чрез моделиране. Причината за това е, че в модела не са включени като източници на емисиите от градският трафик и емисиите от четвъртокласните пътни връзки в крайбрежната зона (до настоящия момент такива преброявания не са правени). Риск от нарастване на емисиите крият четвъртокласните пътни връзки: Приморско – Китен през ММЦ), Приморско – резиденция Перла, Приморско – Беглик Таш - устие на река Ропотамо и Резиденция Перла – Маслен нос. Първи три пътя са асфалтирани, но в лошо състояние, а четвъртият е с трошено каменна настилка. Към настоящия момент трафикът по тези пътища е минимален и се увеличава малко през летния туристически сезон (влиянieto му може да се пренебрегне). Превръщането на значителни зони от територията между Приморско и река Ропотамо, както и зоната между Приморско и Китен в зони за рекреация, неминуемо ще предизвика увеличение на трафика с произтичащите от това негативни последици. Към момента това негативно влияние не може да се оцени количествено.

6.1.1.2. Въздействие върху елементите на Националната екологична мрежа

Въздействие върху елементите на Националната екологична мрежа не се очаква. От моделните изчисления се вижда, че даже когато тези елементи са разположени в непосредствена близост, в средногодишен план концентрациите на ФПЧ₁₀ и азотни оксиди остават значително под нормите.

6.1.1.3. Вид на въздействието

Реализацията на проекта за ИОУП на Община Приморско ще доведе до умерено нарастване на значително на автотранспорта по пътищата от РПМ (основно път II-99) в рамките на общината. По време на строителството на нови обекти ще се появят временни източници на общ суспендиран прах (в това число и ФПЧ), чието действие след завършване на строителството ще бъде преустановено.

Вида на въздействието се определя преди всичко от специфичните свойства и химическия състав на емитираните в атмосферата замърсители. На етап ИОУП не се очаква емитиране на други замърсители, освен азотни оксиди, въглероден оксид, ОСП, ФПЧ и ЛОС. Прякото въздействие на реализацията на проекта за ИОУП върху КАВ на град Приморско и град Китен може да се оцени като слабо до умерено (през летния туристически сезон), но с

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

постоянен характер. Влиянието му върху КАВ в съставните селища може да се оцени като минимално.

6.1.1.4. Обхват на въздействието и засегнати населени места

Границите на въздействие от реализацията на ИОУП върху КАВ се очаква да не надхвърлят съществуващите граници на Община Приморско.. Основният риск е свързан с очакваното двойно увеличаване на трафика по път II-99, което ще се отрази основно в прилежащите на пътя територии с дълбочина до около 800 - 1000 метра в западно направление. Това ще засегне основно град Приморско и Китен. Селата във вътрешността на общината практически няма да бъдат засегнати.

6.1.1.5. Продължителност, честота и обратимост на въздействието.

Въздействието на ИОУП върху КАВ в резултат на новото строителство има временен характер и продължителността му съвпада със срока на неговото действие. Въздействието от увеличаването на легловата база за рекреация, спорт и туризъм има постоянен характер. Това въздействие се предизвиква от очакваното увеличение на автомобилните потоци през летния туристически сезон и пропорционалното увеличени на емисиите от автомобилните двигатели. Този тип въздействие е с честота до три месеца в годината.

Очакваните въздействия върху качеството на атмосферния въздух имат обратим характер.

6.1.1.6. Трансграничен характер на въздействията

Въздействието на предвидения за реализиране на проекта за ИОУП на Община Приморско няма трансграничен характер.

6.1.1.7. Заключение

В следващата таблица е представена матрица за оценка на замърсяването на атмосферния въздух в района на Община Приморско.

Таблица 142.

МАТРИЦА ЗА ОЦЕНКА НА ЗАМЪРСЯВАНЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ В РАЙОНА ОБЩИНА ПРИМОРСКО				
Район	ЗАМЪРСЯВАНЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ОТ ПРОМИШЛЕНОСТТА	ЗАМЪРСЯВАНЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ОТ АВТОМОБИЛНИЯ ТРАФИК	ЗАМЪРСЯВАНЕ НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ ОТ БИТОВИ ГОРИВНИ УРЕДБИ	ЗАМЪРСЯВАНЕ ОТ НЕОРГАНИЗИРАНИ СМЕТИЩА
Община Приморско	++	+	+	0
ЛЕГЕНДА ++ - НЯМА ЗАМЪРСЯВАНЕ + - СЛАБО ЗАМЪРСЯВАНЕ 0 - УМЕРЕНО ЗАМЪРСЯВАНЕ - - СЕРИОЗНО ЗАМЪРСЯВАНЕ -- - КРИТИЧНО ЗАМЪРСЯВАНЕ				

6.2. ВОДИ И ВОДНИ ОБЕКТИ

6.2.2. Повърхностни, подземни, питейни и отпадъчни води

6.2.2.1. Актуализация на данните от демографското развитие на Община Приморско

На територията на Общината съгласно проекта за „Изменение на ОУП на Община Приморско” се очаква демографското натоварване към 2030 г. при оптимален прогнозен вариант да е както следва:

Постоянно население	-	10 000 души
Легла - почиващи	-	61 811 души
Временно работещи от други общини в летния сезон	-	1 200 души
Общо		73 011 души.

Водоснабдителната норма се определя на база на инкасираното водоснабдително количество и разпределението на това количество по месеци (по данни от „Водоснабдяване и канализация” ЕАД - Бургас).

От наличната информация могат да се направят следните изводи:

➤ Налице е голямата сезонна неравномерност в количеството на подаваната вода, като най-голямо е водопотреблението през месеците юни, юли, август и септември, а най-малко - ноември, декември, януари и февруари;

➤ Китен и Приморско са селища с постоянно население, ползващо вода целогодишно, а к.к. ММЦ е курорт, в който водопотреблението е силно изразено през летните месеци.

За агломерацията през годините в сезон средното водопотребление на човек на ден е между 190 и 210 л/ж/ден., а извън сезон е между 80-120 л/ж/ден. По тази причина при определянето на изходните параметри по-нататък е използвана усреднена водоснабдителна норма - за сезон 200 л/ж/ден и извън сезон 120 л/ж/ден.

Необходимите водни количества при водоснабдителна норма 200 (120) л/ж/ден към 2030 г. ще бъдат:

Таблица 143.

Вид	Брой	Вод. норма	$Q_{ср.ден}$ m^3/d	Кд	$Q_{нас.мах.d}$ m^3/d	Кч	$Q_{нас.мах.h}$ m^3/h	$Q_{пн}$ l/s
Необходими водни количества през време на курортния сезон								
Брой ползватели в сезон	73011	200	14602,2	1,5	21903,3	2,0	1216,85	
Загуби (20% $Q_{ср.ден}$), m^3/d			2920,44		2920,44		121,68	
$Q_{нас.мах.d}$, m^3/d					24823,74			
$Q_{нас.мах.h}$, m^3/h							1338,53	
$Q_{нас.мах.h}$, l/s							371,81	40,0
$Q_{ор}$, l/s							411,81	
Необходими водни количества извън курортния сезон								
Брой ползватели извън сезон	10000	120,0	1200,0	1,5	1800,0	2,0	100,0	

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Загуби (20% $Q_{ср.ден}$), m^3/d			240,0		240,0		10,0	
$Q_{нас.мах.d}$, m^3/d					2040,0			
$Q_{нас.мах.h}$, m^3/h							110,0	
$Q_{нас.мах.h}$, l/s							30,55	40,0
$Q_{ор}$, l/s							70,55	

Съгласно Наредба №1з - 1971 за противопожарни строително технически правила и норми за осигуряване на безопасност при пожар, чл.171, табл.15, са предвидени 2 броя едновременно действащи пожари, с предвиден разход за един пожар противопожарно водно количество $Q_{пп} = 20$ л/с, за главните водопроводни клонове $Q_{пп} = 30$ л/с и $Q_{пп} = 5$ л/с, за второстепенните клонове.

$$Q_{пп.общ} = 40 \text{ л/с}$$

При такова натоварване необходимото общо водно количество е 411,81 л/с (70.55), от които за ПБВ 371.81 л/с (30.55), а за противопожарни нужди 40 л/с.

6.2.3. Водоснабдяване. Налични и необходими допълнителни водоизточници за осигуряване на нужните водни количества

Местни водоизточници

Местните водоизточници при система „Приморско“, тръбни кладенци с дебит до 30 л/с, за Приморско и Китен, след въвеждане на водоснабдяването от яз. ”Ясна поляна” през 1972 г. не са използвани. За този дълъг период, в който те не са работили, са фактически амортизирани и разбити. Също е състоянието на местните водоизточници на другите населени места. Ползват се само кладенците при ПС „Веселие” с дебит 6 л/с и местната ПС за с.Ясна Поляна с дебит 2 л/с

$$\text{Общ дебит } Q = 8 \text{ л/с}$$

За ползването на посочените водни количества е необходимо да се изготви проект, осигурят средства и възложи на строител за тяхното възстановяване.

Централни водоизточници

Язовир Ясна поляна е основният водоснабдител с питейна вода на Южното черноморско крайбрежие с дебит 0.3 $m^3/сек$ през зимата и до 1 $m^3/сек$ през лятото. Язовир „Ясна поляна” има общ обем $V = 32320000$ m^3 вода и полезен обем $V = 24770000$ m^3 .

Общият дебит на подаваната вода след пречиствателна станция I етап ПСПВ е $Q = 1300$ л/с, от тях за консумация за собствени нужди на ПСПВ $Q = 150$ л/с.

Язовир „Ново Паничарево”, с общ обем $V = 2020000$ m^3 и полезен $V = 1739000$ m^3 .

Подавани водни количества

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Подадена вода за общината, по данни на „ВК” ЕАД – Бургас, през 2013 г., е $Q_{\text{под}} = 2467102 \text{ м}^3/\text{год}$, средно денонощно се подава $Q = 78 \text{ л/с}$.

Получавано средно денонощно подавано водно количество на човек на денонощие при население общо 8000 души.

$$Q_{\text{ср.дн.}} = 2467102 \text{ м}^3/\text{год} = 6759,18 \text{ м}^3/\text{дн.} = 0,845 \text{ м}^3/\text{ж./дн.} = 845 \text{ л/ж./дн.}$$

В това число влиза и разхода на вода от курортистите през летните месеци, за които няма получена информация.

Съгласно член 18 от наредбата, се определят до 20 % от $Q_{\text{ср.дн.}}$, за технически загуби, които се прибавят към $Q_{\text{мак.дн.}}$, без да се умножават с коефициентите за денонощна и часова неравномерност.

$$\text{Технически загуби } 20 \% \text{ от } Q_{\text{ср.дн.}} = 78 \times 0.20 = 15.60 \text{ л/с}$$

$$Q_{\text{мак.дн.}} = Q_{\text{ср.дн.}} \times K_{\text{дн.}} = 78 \times 1.50 = 117 \text{ л/с}$$

$K_{\text{дн.}}$ – коефициент на денонощна неравномерност. Определя се чрез проучвания. При липса на данни се приема в границите на 1,5 за урбанизирани територии, повече от 10000 души.

$$Q_{\text{мак.ден.}} = 117 + 15.60 = 132.60 \text{ л/с}$$

Необходимото противопожарно водно количество е същото съгласно Наредба 1з-1971

$$Q_{\text{пп}} = 2 \times 20 = 40 \text{ л/с}$$

$$\underline{Q_{\text{ор.подавано}} = 132,60 + 40 = 172,60 \text{ л/с, което сега се осигурява.}}$$

6.2.3.1. Прогноза и оценка на очакваните изменения в режима на повърхностните и подземните води в резултат на предвидените в ИЗМЕНЕНИЕ НА ОУП водоползване, ползване на водни обекти при коригиране на реки, при изграждане на хидротехнически съоръжения и др.

6.2.3.1.1. Необходими допълнителни водни количества към 2030 г.

За Приморско, Китен и селищата с курортисти, съгласно препоръчвания оптимален прогнозен вариант за демографско натоварване от 73011 души, максимално дневното водно количество за ПБН е 411.81 л/с, от които за ПБВ 371,81 л/с, а за противопожарни нужди 40 л/с.

При осигурявани към момента 172.60 л/с, необходимото допълнително водно количество до 2030 г. е

$$Q_{\text{мах.дн.}} = 411.81 - 172.60 = 239.21 \text{ л/с}$$

Допълнителното максимално денонощно водно количество е предвидено да се покрие с:

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

- Изграждане на допълнителни резервоари с общ обем, който включва втора камера при съществуващия резервоар в Приморско с $V=4000 \text{ м}^3$, втората камера на резервоара в Китен с обем $V=4500 \text{ м}^3$ и още обем $V=1000 \text{ м}^3$. За осигуряване на нови територии е необходим общ обем $10\,000 \text{ м}^3$, което ще осигури допълнителен приток от $Q_{\text{макс.дн}}=116 \text{ л/с}$.
- Изграждане на резервоар за противопожарни нужди с размер $V = 432 \text{ м}^3 = 5 \text{ л/с}$.

Необходимото допълнително водно количество

$$Q_{\text{макс.дн}} = 239.21 - 116 = 123.21 \text{ л/с} = 0.123 \text{ м}^3/\text{с}$$

Необходимият годишен обем $V=0.123 \times 86400 = 3369.6 \times 365 = 3878928 \text{ м}^3$.

Разходи за производствени и други нужди ще се определят допълнително и конкретно в следваща фаза на проектиране.

Като се има предвид, че водоснабдяването на Общината е приоритетно с повърхностни води, а също и прогнозите за намаляване на водния ресурс на ниво 2025-2050 г. под влияние на изменението на климата е наложително да се търсят алтернативни водоизточници при аварийни (ремонтни) ситуации и в по-далечна перспектива.

6.2.3.1.2. Необходими водоизточници от повърхностни води, за допълнителни водни количества

За решаване на въпросите с осигуряване на необходимите водни количества, се предлага, да бъдат реализирани по етапи следните водоснабдителни обекти от повърхностни води, **намиращи се на територия, извън обхвата на ОУП, както следва:**

✓ Язовир „Индже войвода”, изгражда се на река „Даръ дере”, приток на река „Факийска”, в Бургаска област. Общ завирен обем $V=12130000 \text{ м}^3$. Спряно е строителството поради липса на средства през 1992 г. Степен на изграденост 40 %.

Предлага се създаване на условия за довършване на язовира, с ПСПВ и водопроводни връзки, за нуждите на „Промет” и селищата в района, с капацитет $Q = 310 \text{ л/сек}$, водни количества, които сега се вземат от яз. Ясна поляна”.

При реализиране ще се осигури водно количество

$$Q_{\text{ср.дн.}} = 310 \text{ л/с}$$

✓ Язовир „Младеж”, ще се изгражда на река „Младежка”, приток на река „Велека”, в Бургаска област. Общ завирен обем $V=41000000 \text{ м}^3$. Необходимо е възлагане изготвяне на проекти и осигуряване на средства за довършването му, като II етап от водоснабдителна

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

система „Ясна поляна“. Започване на строителството на язовира с гравитачна деривация с дължина 8 - 9 км, чрез тунелно строителство, с вливане води в яз. "Ясна поляна". Изграждане на пречиствателна станция /ПСПВ/ с капацитет $Q = 1100$ л/с с възможност за гравитачно водопровод-подаване до Приморско и другите курортни селища по Черноморието.

Qср.дн. = 1100 л/с .

Очаквано водно количество до Qср.дн.=1410 л/с

В проекта на ИЗМЕНЕНИЕ НА ОУП не се предвижда корекция на реки.

6.3. ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗЕМНИТЕ НЕДРА, ГЕОЛОЖКАТА ОСНОВА И ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА

6.3.1. Геоложка основа

Въздействията върху геоложката основа възникват както в резултат на естествени (природни) процеси като ерозията и денудацията, така и при изпълнение на строителни дейности на територията на община Приморско (изграждане на нови сгради и различни видове строителни съоръжения, както и при реконструкции, основни обновявания и ремонти, преустройства, надстрояване или промяна на предназначението на съществуващи строежи).

Тези въздействия ще възникнат при реализацията на ОУПО Приморско и произтичащите инвестиционни инициативи. В тази връзка, устройството и застрояването на терени, попадащи в стръмни склонови участъци, както и подсичането на скатове, свързано със строителство на линейни съоръжения (особено - на пътища), е необходимо да се извършва при реализиране на превантивни мерки, възпрепятстващи възникването или активизирането на свлачищни или срутищни процеси - т.нар. „*Рискови разрушителни геоложки процеси с внезапно действие или с периодично активизиране*“. Въздействието върху геоложката основа на естествени процеси като водната ерозия (т.нар. „*Процеси и явления с непрекъснато действие*“) е факт, който е в основата на негативни въздействия върху околната среда.

Основните типове въздействия върху околната среда от реализацията на плана върху компонента геоложка основа могат да се дефинират, както следва:

- **по вид** - по време на изпълнение на ново строителство, укрепване, ремонт и рехабилитация на сгради и/или съоръжения на техническата инфраструктура въздействието е *пряко, първично, краткосрочно, временно, отрицателно, обективно обусловено*; при експлоатацията на реализираните обекти, произтичащи от прилагането на плана, въздействието е *пряко, постоянно, дългосрочно и с незначителни последици* и с подчертано *положителен ефект*;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- **по вероятност** - неблагоприятни въздействия могат да се проявят с различна вероятност при различните мероприятия, предвидени в проекта за ИОУП Приморско.
Възможното въздействие върху околната среда (в частност - върху геоложката основа) се оценява, както следва:

- **по продължителност** - дългосрочно по време в обхвата на действие на проекта за ИОУП на община Приморско;
- **по териториален обхват** - съответства на степента на намеса - най-често е с локален обхват;
- **по честота** - временно (в периодите по време на строителството) и постоянно - по време на експлоатация на различните обекти, които ще бъдат реализирани чрез проекта за ИОУП на община Приморско;
- **кумулятивен ефект** - от наслагващите се фактори, които оказват въздействие върху човешкото здраве.

6.3.2. Минерално разнообразие

С проекта за изменение на ОУП на община Приморско не се предвижда усвояване на нови територии за добив на полезни изкопаеми (т.е., не се предвижда разширение на дейностите по експлоатация на минералните ресурси на територията на общината). Като цяло, добивът на полезни изкопаеми в оказва неблагоприятни въздействия за околната среда и здравето на хората, като самите кариери и баластриери нарушават и ландшафта около населените места, в които се намират.

Вид на въздействията - вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни

Основните типове въздействия върху околната среда от реализацията на плана върху компонента минерално разнообразие могат да се дефинират, както следва:

- **по вид** - по време на експлоатацията на находища на минералните ресурси въздействието е *пряко, първично, дългосрочно (до изтичане срока на концесията), временно, отрицателно, обективно обусловено;*

- **по вероятност** - неблагоприятните въздействия могат да се проявят с различна вероятност по време на прилагане на проекта за изменение на ОУП на община Приморско.

Възможното въздействие върху околната среда, в частност и върху геоложката основа, се оценява, както следва:

- **по продължителност** - дългосрочно по време на експлоатацията на находища на минерални ресурси;
- **по териториален обхват** - съответства на степента на намеса - най-често е с локален обхват;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- *по честота* - временно (в периодите по време на строителството) и постоянно - по време на експлоатация на различните обекти, които ще бъдат реализирани чрез проекта за ИОУП на община Приморско;
- *кумулятивен ефект* - от наслагващите се фактори, които оказват въздействие върху околната среда и човешкото здраве.

6.4. ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ КОМПОНЕНТ ЗЕМИ И ПОЧВИ

С проектното решение са изследвани възможностите за обособяване на нови територии и зони за разполагане на нови курортно-туристически локализации и до развитието на съществуващите.

Предвидените с проектното решение видове устройствени зони с курортно-туристически функции са няколко вида:

- Зони за курорт и допълващите го дейности - включващи разнообразни по вид и категория обекти за настаняване и съпътстващите ги дейности по чл. 28, ал. (1) от Наредба №7;
- Зони за вилен отдих, предназначени за вилно строителство;
- Зони за ваканционни селища - обекти за настаняване с вилообразен характер и ниска етажност, както и необходимите съпътстващи обслужващи и развлекателни обекти.

По своето разположение спрямо съществуващите урбанизирани територии, предвидените зони за курортно-рекреационни дейности се разполагат в:

- Обособени зони в рамките на населените места - съществуващи и ново предложени в неусвоени територии в регулация;
- Нови терени, предвидени за включване в регулация;
- Територии със статут на обработваеми земи с възможност за ограничено застрояване - по §4 от 3033, със започнал стихийен процес на урбанизация;
- Крайселищни територии около селата (предимно необработваеми земи) с удобни връзки с населените места и благоприятни природни дадености (изложение на терена, близост до река, до горски масиви и пр.).

Данни за предвидените по проект площи на зоните с предназначение за курорт и допълващи дейности, зони за вилен отдих, територии за ваканционни селища:

➤ ***КК Приморско - Перла***

- северозападна зона за курорт и допълващи дейности, в рамките на неусвоени терени в регулация - 63.4 ha;
- Ок м. Перла - зона Ок - 2 ha, съществуваща, предложение за регулация; м. „Ченгер“ - зона Ос - 24 ha, предложение за регулация; м. „Мириус“ - зона Ос - 30 ha, предложение за регулация; м. „Узунджата“ - зона Ов - вилна зона - 81 ha - предложение за регулация;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- обща площ на новопредвидените курортни и вилни зони - 173.4 ha. Прогнозен капацитет на новата леглова база 21250 л.

➤ **КК Международен младежки център /ММЦ/ (Дяволски залив)**

- ММЦ - зона Ок - съществуващ полигон (усвоен 25%) - 55.20 ha- предложение за регулация;
- ММЦ - зона Ок - ново предложена - 36 ha- предложение за регулация;
обща площ - зона Ок на ММЦ -91.2 ha. Прогнозен капацитет на новата леглова база 7740 л.

➤ **КК Китен и с. Писменово**

- Китен - неусвоени терени в регулация - зона Ок - 6 ha;
- м. Китен - юг - зона Ок - 8.25 ha - предложение за регулация;
- с. Писменово - зона Ов- вилна зона - 36 ha - предложение за регулация;
- обща площ на новопредвидените курортни зони - 14.25 ha. Прогнозен капацитет на новата леглова база 5400 л.

- Залив Аркутино - зона Ок - 5 ha - предложение за регулация; Прогнозен капацитет на новата леглова база 400 л.

- **Вилни зони в селата Ясна поляна, Веселие, Ново Паничарево - зона Ов - 15 ha**
- ново предложени, предложение за регулация;

Прогнозен капацитет на новата леглова база - вили 1700 л.

Прогнозен капацитет за селски туризъм (реконстр. база) - 1500 л.

Общ прогнозен капацитет на новата леглова база 37990 л.

Прогнозно увеличение на легловата база от реконструкция и уплътняване на усвоени терен - 3500 до 5000 легла.

Общ прогнозен капацитет на новата леглова база (ново строителство и реконструкция) 42990 легла.

Следва да се отбележи обаче, че не цялата новосъздадена база за различните видове рекреационни дейности може да се съсредоточи в непосредствена близост до брега.

Въздействие върху компонента земи и почви, при реализирането на отделните обекти в предвидените устройствени зони с плана, както следва:

- По време на строителството - пряко;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Първичният терен ще бъде нарушен. Нарушенията ще бъдат свързани с дейности, нарушаващи почвената покривка - в участъците на строителните работи.

Необходимо е отделяне на хумуса (макар и минимален), депонирането му отделно от останалата земна маса и последващото му използване по предназначение.

Част от изкопаните земни маси ще се използват при вертикалната планировка на терена, а останалата част ще бъдат изнесени от терена и депонирани на подходящо място (съгласувано с общината).

Строителните площадки са ограничени по площ (само с оглед на обслужване на строителството).

След приключване на строителните работи по даден обект е необходимо да се възстановят всички нарушения на околния терен, да се предвидят противоерозионни мерки и ландшафтно оформяне с подходяща за района растителност.

Необходимо е да се заличат временните строителни площадки и да се възстанови нарушената почвена покривка върху тях.

По време на експлоатацията на обектите - Нарушения на нови терени няма да има.

Не се очаква замърсяване на граничещите терени. Поради своето местонахождение и специфичност на обекта не се очаква промяна на почвеното плодородие на граничещите земи.

6.5. ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ КОМПОНЕНТИ ФЛОРАТА И ФАУНАТА

➤ Прилепи

С прилагането на плана строителството на всеки един терен включен в на отделните устройствени зони, предвидени с проекта за ИОУП на община Приморско ще бъде с временни, ограничени в границите на работния ден въздействия. Строително монтажните дейности които ще се извършват с прилагането на плана не застрашават подземни местообитания, пещери и галерии, а присъствието им на територията се ограничава до облитането ѝ през тъмната част на денонощието в топлите месеци на годината. Територията на която се предвиждат новите устройствени зони засяга 1,935% от общата площ на земеделските земи и 5,16% от общата площ на горските площи на територията на общината. Терените са предимно ниско продуктивни и прилежащи на населените места терени в които липсват стари дървета с хралупи служещи за дневни убежища на горските видове прилепи. Дейностите, които се предвиждат в новите устройствени зони не застрашават местообитанията на прилепната фауна тъй като всички въздействия от свързаните с прилагането на плана бъдещи инвестиционни предложения ще бъдат в границите на предвидените нови устройствени зони и обема на сградите, които се предвижда да бъдат изградени в тях. Въздействието по време на строителните дейности върху прилепите, чиято активност е през нощта ще бъде незначително, а след приключването им териториите ще продължат да бъдат облитани през нощта от всички видове срещащи се на територията на общината прилепи.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

➤ **Птици:**

С прилагането и реализирането на проекта за ИУПО Приморско чрез отреждането на предвидените за нови устройствени зони терени се предвижда спад в размера на земеделските земи (1.935%) и намаляне с 5.16% общия размер на горските площи на територията на общината. В настоящия етап на територията на населените места едрата дървесна растителност е представена от овощни и декоративни дървета, най-големите и най-стари от които са орехите. Планът предвижда увеличаване на размера на зелените площи за публичен достъп от 37 на 54 ха. Това предполага запазване на числеността и видовия състав на обитаващите пояса на широколистните гори и откритите площи край населените места видове птици и създаване условия за намиране на удобни за гнездене места и допълнителна храна на обитаващите населени места видове.

Някои от видовете като полско врабче (*Passer montanus*), домашно врабче (*Passer domesticus*), селска лястовица (*Hirundo rustica*) и градска лястовица селска лястовица (*Delichon urbica*), ще продължат да ползват за гнездене подпокривните пространства на сградите в населените места а за други такава възможност ще бъде създадена с отреждането на нови терени за зелени площи за обществено ползване. С увеличаване на територията на зелените площи и засаждането на дървесна растителност е възможно поява на гнездящи колонии на чавката (*Corvus monedula*), а за свраката (*Pica pica*) са достатъчни и единични дървета. Нишите по сградите, между покривите и стените, зелените площи за обществено ползване, дървесната растителност по улиците ще бъдат обитавани от домашното врабче (*Passer domesticus*), полското врабче (*Passer montanus*), свраката (*Pica pica*), гугутката (*Streptopelia decaocto*), големия синигер (*Parus major*), синия синигер (*Parus caeruleus*), южния славей (*Luscinia megarhynchos*), сирийския пъстър кълвач (*Dendrocopus syriacus*), средния пъстър кълвач (*Dendrocopus medius*), обикновената кукумявка (*Athene noctua*), а прилежащите на жилищните сгради и крайселищни части червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), сива овесарка (*Miliaria calandra*), градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), бяла стърчиопашка (*Motacilla alba*), жълта стърчиопашка (*Motacilla flava*), качулата чучулига (*Galerida cristata*), полска чучулига (*Alauda arvensis*), обикновен скорец (*Sturnus vulgaris*), чавка (*Corvus monedula*), сива врана (*Corvus corax*), гарван гробар (*Corvus corax*), щиглец (*Carduelis carduelis*) и др.

Териториите на населените места в западната част на общината ще бъдат и с благоприятни условия за някои по-разпространени хищни птици като черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*), малкия ястреб (*Accipiter nisus*) и големия ястреб (*Accipiter gentilis*), като за тези птици ще бъдат запазени възможностите за ловуване и в самите селища.

За населяващите в настоящия момент територията на населените места птици реализирането на плана ще бъде с незначителни въздействия, тъй като промени в численостите им не се очакват, а за някои от тях въздействията ще бъдат положителни тъй като планът предвижда запазване и увеличаване на територията на зелените площи.

6.5.1. Описание и анализ на степента на въздействие в проект за изменение на ОУП на Община Приморско върху предмета и целите на опазване на защитените зони.

В следващата таблица, е представен баланс на територията по-отношение на засегнатия процент от защитените зони в обхвата на проекта за изменение на ОУП на община Приморско. От данните се вижда, че от попадащите частично или изцяло защитени зони на територията на община Приморско, засегнати от предвижданията на плана са 33 „Ропотамо“ BG 0001001, от която от общата площ се засягат 0.34 %, а от сухоземната 3.68 %. (в землищата на град Приморско, град Китен и село Веселие) С предвижданията на плана се засяга 4.53 % от територията на 33 „Комплекс Ропотамо“ BG 0002041 по Директивата за птиците. В останалите защитени зони не се предвижда устройствено планиране което няма да доведе до промени в структурата и функциите им, но върху някой от тях се очаква кумулативно въздействат поради близостта им до ново предвидени и разширяване на вече съществуващи устройствени зони - такава е защитена зона - BG0000143 „Караагач“ по Директивата за местообитанията. Голяма част от териториите на предвиденото разширение с плана в по-малките населени места на общината, са разположени в близост до населените места с малки изключения като една част са със съществуващо вилно строителство, а други с одобрени ПУП.

На територията на община Приморско, По данни на специализираната карта на дюнните местообитания предоставена от МРРБ изготвена с Договор № КД-1-33 за „Създаване на специализирани карти и регистри по Закона за устройството на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК) на дюните“, разположени на територии с одобрени кадастрална карта и кадастрални регистри“, изискана от проектантите - на територията на землище гр. Приморско и гр. Китен са уточнени и измерени подвижни (бели дюни) код на местообитанието 2120, неподвижни дюни с тревна растителност (сиви дюни) - код на местообитанието 2130*, облесени дюни - код на местообитанието 2180, влажни дюни – код на местообитанието 2190 с обща площ от 124.8 ha. При изготвянето на карата са използвани – извадка от кадастралната карта и кадастралните регистри в цифров вид и предварителна информация от картите за разпространението на дюнни природни местообитания по проекта на МОСВ „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза Г”.

Територията им попада в имоти с идентификатори 37023.502.46, 37023.502.48, 37023.502.76, 37023.502.8, 58356.50.15, 58356.50.15, 58356.50.15, 58356.50.15, 58356.50.17, 58356.50.17, 58356.50.17, 58356.50.18, 58356.50.19, 58356.50.20, 58356.50.21, 58356.50.22, 58356.50.26, 58356.501.572, 58356.501.574, 58356.501.575, 58356.501.72, 58356.501.93, 58356.502.112, 58356.502.118, 58356.502.119, 58356.502.121, 58356.502.122, 58356.502.123, 58356.502.124, 58356.502.125, 58356.502.126, 58356.502.127, 58356.502.128, 58356.502.129, 58356.502.130, 58356.502.131, 58356.502.133, 58356.502.134, 58356.502.135, 58356.502.136, 58356.502.136, 58356.502.140, 58356.502.144, 58356.502.149, 58356.502.150, 58356.502.151, 58356.502.154, 58356.502.156, 58356.502.162, 58356.502.163, 58356.502.164, 58356.502.168, 58356.502.182, 58356.502.183, 58356.502.184, 58356.502.60, 58356.502.64, 58356.502.64,

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

58356.502.65, 58356.502.66, 58356.502.66, 58356.502.75, 58356.502.76, 58356.502.78, 58356.507.10, 58356.507.10, 58356.507.10, 58356.507.14, 58356.507.15, 58356.507.2, 58356.507.9, 58356.71.11, 58356.71.12, 58356.71.13, 58356.71.13, 58356.71.16, 58356.71.19, 58356.71.9, 58356.73.107, 58356.73.69, 58356.73.72 по кадастрална карта и регистри на землище гр. Приморско и землище гр. Китен. (в отделно *Приложение към доклада е представени таблични данни и картен материал с разположението на дюнните местообитания.*)

В землищата на селата Веселие и с. Ясна поляна са предвидени отнемане на площи от земеделски територии, отделени в баланса с категория „9.4. Скали, пясъци, мочурища и дърета“ - съответно 8 ha в с. Ясна поляна и 2 ha в с. Веселие. Устройствовените зони планирани с ИОУП в землището на с. Ясна поляна не попадат в границите на защитени зони част от екологичната мрежа Натура 2000, и не засягат части от природни местообитания съгласно проекта те попадат в територии предвидени за „Допустима смяна на предназначението“ с означение DS_SS. В землището на с. Веселие тези земеделски територии попадат в устройствови зони Ос/1 и Ов/3, граничещи с регулацията на с. Веселие и извън границите на защитени зони. В тези територии няма установени природни местообитания или местообитания на целеви животински видове.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 144. Баланс на предвижданията на проекта за Изменение на ОУП на община Приморско в границите на защитените зони от Натура 2000

Защитена Зона	Обща площ (ha)	Площ на 33 в Община Приморско (ha)	Урбанизирани територии с одобрени ПУП съгласно действащ ОУП-2006 г.			Предложение за урбанизирани територии по действащ ОУП-2006 г. и потвърдени от ИОУПО 2015 г.			Общо урбанизирани територии с одобрени ПУП съгласно действащ ОУП-2006 г. и ИОУПО		
			Обща площ (ha)	% от обща площ	% от площ на 33 в Община Приморско	Обща площ (ha)	% от обща площ	% от площ на 33 в Община Приморско	Обща площ (ha)	% от обща площ	% от площ на 33 в Община Приморско
BG0000208	16238.1	9768.2	0	0.00	0.00	0	0.00	0	0	0.00	0
BG0000143	64.1	50.3	0	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0
BG0002041	3867.6	3491.9	151.1	3.91	4.33	158.2	4.09	4.53	309.3	8.00	8.86
BG0001001	98099	10525.6	151.1	0.15	1.44	336.3	0.34	3.20	487.4	0.49	4.63
BG0001007	118856.1	86.7	0	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0
BG0002040	115416.1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BG0002077	33505.2	1456.6	0	0.00	0.00	0	0.00	0.00	0	0.00	0

6.5.2. Описание и анализ на въздействието на проект за изменение на ОУП на община Приморско върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в защитените зони

Потенциалните въздействия върху природните местообитания и местообитания на растителни видове, които могат да се прогнозираат при реализацията на плана са свързани с:

- пряко унищожаване на части от местообитания и на растителни съобщества при осъществяване на строителството;
- замърсяване на въздуха, почвите и водите при нормално функциониране на изградените съоръжения и при аварии;
- повишена опасност от пожари;
- навлизане на рудерални и плевелни видове, които могат да променят структурата на растителните съобщества и да стимулират вторични сукцесии в различни направления.

6.5.2.1. Степен на въздействия върху типовете природни местообитания - предмет на опазване на защитените зони

6.5.2.1.1. Защитена зона BG 0000143 „Караагач” по Директивата за хабитатите

По време на дейностите по картирането на хабитатите през 2011-2012 г., от описаните в стандартния формуляр за зоната хабитати, не са установени природни местообитания с код 1240 *Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*, 2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)* и 6420 *Средиземноморски влажни съобщества на високи тревни от съюз *Molinio-Holoschoenion**, поради които за тях не е направена оценка за степента на въздействие от реализацията на плана. Описаните по долу в текста природни местообитания са новоустановени за защитената зона.

• Природно местообитание - 1130 Естуари

В защитена зона „Караагач“ природно местообитание 1130 е новоустановено и заема площ от 1.74 ha, което е 2.71 % от площта на зоната (64.16 ha) и това да бъде референтната стойност на местообитанието в защитената зона.

В момента на установяването този тип местообитание е извън границите на защитената зона. Предлага се зоната да бъде разширена, така, че да включва устието на р. Караагач, а с това и новия тип местообитание. В състава на крайбрежната растителност са установени видовете *Ulva intestinalis*, *Cladophora* spp.

По отношение на Критерии 1 за определяне на БПС местообитание 1130 се намира в *благоприятно състояние*. По отношение на Критерии 2 и 3 е в *неблагоприятно-незадоволително състояние*, което е причина цялостното състояние също да е *неблагоприятно-незадоволително*. На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност А) - отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване – С) средно или слабо опазване и цялостна оценка – С) значима стойност.

Липсва фрагментация в рамките на местообитанието. Автомобилен път преминава с мост над естуара, без да го фрагментира. Естуара на реката е подложен на силно антропогенно въздействие през лятото - висока концентрация на туристи в съседство. Потенциални заплахи за местообитанието са и хидрологичните промени в по-горното течение – нарушен воден отток, повишена еутрофикация и замърсяване.

Въздействията върху местообитанието ще са косвени, и ще са свързани основно с увеличеното антропогенно натоварване на плажната ивица през туристическия сезон. В границите на природното местообитание не попадат устройствени съгласно предвижданията на плана.

Природно местообитание 1410 Средиземноморски солени ливади

Новоустановен тип местообитание в границите на защитената зона. Съобразно данните от проведеното картиране, природно местообитание 1410 е представено в 33 „Караагач“ с обща площ от 0.56 ha в близост до устието на река Китенска. Това се равнява на 0.87 % от общата площ на зоната (64.11 ha).

Флористичният състав на ценозите е беден, което е характерно за това местообитание и включва типични видове – *Juncus maritimus*, *Eleocharis palustris*, *Elymus elongatus*, *Polypogon monspeliensis*. Видовата комбинация е типична за природното местообитание за около 50 % от картираната площ. Оценка по този параметър – неблагоприятно – незадоволително състояние. По отношение на структурата на местообитанието не е установена фрагментация, в границите му. Според данните от теренните наблюдения през 2011 г. оценката на ПС е *неблагоприятно – незадоволително състояние*.

На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност В) - отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване – В) добро опазване и цялостна оценка – В) с добра стойност.

Не се очаква природното местообитание да бъде засегнато от реализацията на плана, тъй като в границите му не са предвидени и не попадат устройствени зони. В близост до него също не са разположени други зони с устройствен режим.

- **Природно местообитание 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа *Magnopotamion* или *Hydroharitionopotamion***

Нов тип местообитание в защитената зона в резултат на новото картиране е установено, че местообитание 3150 е представено в границите на защитената зона с площ от 54.25 ha, което се равнява на 84.55% от площта на защитената зона.

Природното местообитание заема по-голямата площ на зоната в централната ѝ част. Езерото е почти изцяло покрито от хигрофити - тръстика, с малко водно огледало в централната част, в което се развиват хидрофити. Силно напреднали сукцесионни промени изразени в изплитняване, затлачване, обрастване с тръстика. По отношение на замърсяването и еутрофикация езерото е силно зависимо от водата на р. Караагач и от връзката с морето, която в по-голямата част е прекъсната. Интензивно е развит и туризъм в съседство. Асфалтовия път по

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

цялата източна страна и строителство в северния край на местообитанието прекъсват връзката му с морето.

На местообитанието са дадени следните оценки в актуализирания стандартен формуляр: по показателя представителност В) - добра представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване - С) средно или слабо опазване и цялостна оценка – В) с добра стойност.

В границите на природното местообитание попадат устройствени зони, предвидени с плана:

Таблица 145.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието заето от УЗ
Ов/1, землище град Китен	0.0126	0.41	3.0818
Общо	0.0126	0.41	3.0818

Пряко въздействие с реализацията на проекта за Изменението ОУП се очаква върху 0.01263 ha от площта на местообитанието, попадащо в границите на устройствена зона Ов/1, землище град Китен. Очакват се и косвени въздействия свързани с увеличаване на сега съществуващото антропогенно натоварване на плажната ивица през туристическия сезон в границите на зоната.

- **Природно местообитание 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion***

По време на извършеното картиране това местообитание е установено по границата на защитената зона. Предлага се разширяване на границите на зоната, с което да се включи река Карагач и местообитание 3260. Първоначалното определената му площ в стандартния формуляр е 131.362 ha.

Местообитанието е представено в границите на защитена зона с площ от 25.29 ha, на база 100 % картиране в зоната. Предлага се това да е новата референтна стойност на местообитанието в зоната. Основните негативни влияния върху местообитанието в зоната са морфологични и хидрологични промени и замърсяване, изразени по-силно в течението на р. Дяволска.

На местообитанието са дадени следните оценки в актуализирания стандартен формуляр: по показателя представителност А) - отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване –В) добро опазване и цялостна оценка и цялостна оценка – В) с добра стойност.

Пряко въздействие от реализацията на проекта за Изменението ОУП не се очаква върху площта на местообитанието. Очакват се и косвени въздействия свързани с увеличаване на сега съществуващото антропогенно натоварване на плажната ивица през туристическия сезон в границите на зоната.

- **Природно местообитание - 8230 Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-scleranthion*, *Sedo-albiveronicion dillenii*.**

Нов тип местообитание в защитената зона. Съобразно данните от проведеното картиране, природно местообитание 8230 е представено в защитената зона с обща площ от 0.04 ha. Това се

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

равнява на 0.06 % от общата площ на зоната (64.11 ha). Местообитанието не фигурира в Стандартния формуляр на защитена зона „Караагач“ и картираната площ увеличава площта му в мрежата Натура 2000. По време на картирането е установено богатство на мъхове и лишеи върху скалните повърхности, като не по-малко от 90% площта на местообитанието е в благоприятно състояние.

Според резултатите от теренните наблюдения, оценени по методиката за определяне на ПС, природно местообитание е в благоприятно състояние.

На местообитанието са дадени следните оценки в актуализирания стандартен формуляр: по показателя представителност В) - добра представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване - С) средно или слабо опазване и цялостна оценка и цялостна оценка – В) с добра стойност.

Не се очаква природното местообитание да бъде засегнато от реализацията на плана, тъй като в границите му не са предвидени и не попадат устройствени зони. В близост до него също не са разположени други зони с устройствен режим.

- **Природно местообитание 91ЕО* Алувиални гори с *Alnus glutinosa*, *Fraxinus excelsior* (Alno-Padion, Alnionincane, Salicion albae)**

Местообитанието е новоустановено за защитената зона

Нов тип местообитание за защитената зона с обща площ от 3.38 ha. Това се равнява на 5.27 % от общата площ на ЗЗ (64.11 ha). Тази площ се препоръчва да бъде приета за референтна, тъй като в актуалния към момента стандартен формуляр на зоната това местообитание отсъства.

Част от площите, заети от това местообитание не са от горския фонд и съответно няма информация за възрастта им. Друга част попадат в подотдели, за които е отбелязана възраст 0. Според много приблизителна окомерна оценка, предполагаме средна възраст около 25 години. В приземната покривка участват видовете *Lycopus europaeus*, *Lythrum salicaria*, *Phragmites australis*, *Iris pseudacorus* и др. Установени са и увивните растения *Hedera helix* и *Periploca graeca*. Видовият състав е характерен за местообитанието. В съседство с картираните полигони са установени залесявания с *Robinia pseudacacia* и *Pinus nigra*. Въздействието е под 1% от площта на местообитанието годишно. В полигоните на местообитанието са установени типичните видове, но количественото им участие и отсъствието на гори във фаза на старост извеждат местообитанието в неблагоприятно – лошо състояние.

6.5.2.2. Защитена зона BG 0000208 „Босна” по Директивата за хабитатите

С реализирането на проекта за ИОУП на Община Приморско не са предвидени за урбанизиране територии включени в ЗЗ „Босна” BG 0000208 при неговата реализация не се очакват преки негативни въздействия върху природни типове местообитания включени в Стандартния формуляр на зоната, посочени в **Таблица 146**.

Таблица 146.

КОД	Пр.	ИМЕ	% Покритие в границите на ЗЗ	Устройствено зонирание/УЗ/ по проекта за ИОУП
4030		Европейски сухи ерикоидни съобщества	0.03	Не се предвижда УЗ и местообитанието, няма да бъде засегнато пряко или косвено от плана

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

6210		Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхиден)	0.22	Не се предвижда УЗ и местообитанието, няма да бъде засегнато пряко или косвено от плана
6220	*	Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i>	0.12	Не се предвижда УЗ и местообитанието, няма да бъде засегнато пряко или косвено от плана
6430		Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс	0.006	Не се предвижда УЗ и местообитанието, няма да бъде засегнато пряко или косвено от плана
6510		Низинни сенокосни ливади	0.0093	Не се предвижда УЗ и местообитанието, няма да бъде засегнато пряко или косвено от плана
8220		Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове	0.0321	Не се предвижда УЗ и местообитанието, няма да бъде засегнато пряко или косвено от плана
8230		Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>	0.14	Не се предвижда УЗ и местообитанието, няма да бъде засегнато пряко или косвено от плана
9180*		Смесени гори от съюза <i>Tilio-Acerion</i> върху сипеи и стръмни склонове	0.01	Не се предвижда УЗ и местообитанието, няма да бъде засегнато пряко или косвено от плана
91E0	*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)	0.233	Не се предвижда УЗ и местообитанието, няма да бъде засегнато пряко или косвено от плана
91F0		Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> , покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>)	0.086	Не се предвижда УЗ и местообитанието, няма да бъде засегнато пряко или косвено от плана
91G0	*	Панонски гори с <i>Quercus petraea</i> и <i>Carpinus betulus</i>	0.193	Не се предвижда УЗ и местообитанието, няма да бъде засегнато пряко или косвено от плана
91M0		Балкано-панонски церово-горунови гори	59.15	Не се предвижда УЗ и местообитанието, няма да бъде засегнато пряко или косвено от плана
91S0	*	Западно понтийски букови гори	17.929	Не се предвижда УЗ и местообитанието, няма да бъде засегнато пряко или косвено от плана

При реализацията на проекта за изменение на ОУП на община Приморско не се очакват и преки негативни въздействия и върху растителните видове включени в групата „Други значими растителни и животински видове“.

6.5.2.2.1. Защитена зона BG 0001007 „Странджа“ по Директивата за хабитатите

С реализирането на проекта за ИОУП на Община Приморско не са предвидени за урбанизиране територии включени в ЗЗ „Странджа“ BG 00001007 при неговата реализация не се

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

очакват преки негативни въздействия върху природни типове местообитания включени в Стандартния формуляр на зоната (Вж. т. 2.6.3.4)

При реализацията на проекта за ИОУП на община Приморско не се очакват и преки негативни въздействие и върху растителните видове включени в групата „Други значими растителни и животински видове“.

6.5.2.3. Защитена зона BG 0001001 „Ропотамо“

От 33 BG 0001001 „Ропотамо“ с проекта Изменението на ОУП на Община Приморско за планиране са предвидени общо 363.3 ha, и които представляват 0.37 % от общата площ и 3.68 % от сухоземната площ на 33 увеличена с *Решение № 660 от 1 ноември 2013 г. на Министерски съвет, на основание чл. 10, ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие* от 12 815.82 ha на 98 099.76 ha.

При реализацията на проекта за изменение на ОУП на община Приморско не се очакват преки негативни въздействия **свързани с отнемане на площи** от природни типове местообитания, посочени в *Таблица 147* включени в Стандартния формуляр на 33 „Ропотамо“.

Таблица 147.

Код	Тип природно местообитание
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини
1170	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна
1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити с морска вода
1160	Обширни плитки заливи
1310	<i>Salicornia</i> и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени
2110	Зараждащи се подвижни дюни
3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа <i>Magnopotamion</i> или <i>Hydroharition</i>
6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (<i>Festuco-Brometalia</i>) (*важни местообитания на орхидеи)
8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове
8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите <i>Sedo-Scleranthion</i> или <i>Sedo albi-Veronicion dillenii</i>
8330	Подводни или частично подводни морски пещери
91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа
92D0	Южни крайречни галерии и храсталаци (<i>Nerio-Tamaricetea</i> и <i>Securinegion tinctoriae</i>)

Частично пряко или косвено въздействие с реализацията на проекта за ИОУП на Община Приморско, може да се очаква върху следните типове природни местообитания предмет на опазване в 33 BG0001001 „Ропотамо“ посочени в следващата таблица.

Таблица 148.

Код	Тип природно местообитание
1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини
1170	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна
1130	Естуари
1150*	Крайбрежни лагуни
1210	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси
1240	Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>
1410	Средиземноморски солени ливади

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

1530*	Панонски солени степи и солени блата
2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица(бели дюни)
2130*	Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)
2180	Облесени дюни
2190	Влажни понижения между дюните
3260	Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fluitantis</i> и <i>Callitriche-Batrachion</i>
6220 *	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас Thero-Brachypodietea
6430	Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския и алпийския пояс
6510	Низинни сенокосни ливади
62A0	Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества
91AA*	Източни гори от космат дъб
91E0*	Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Pandion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i>)
91F0	Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>)
91M0	Балкано-панонски церово-горунови гори
92A0	Крайречни галерии и от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>

- **Природно местообитание - 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини**

Сублиторални (покрити от морска вода през цялото време) пясъчни, пясъчно-глинести и пясъчно-тинести плитчини, с растителност принадлежаща към класа *Zosteretea marinae* или лишени от растителност. Растителността е предимно съобщества на *Zostera marina*, формираща гъсти подводни ливади (много рядко и ограничено – *Zostera nana*), сред които понякога се срещат и морски макрофитни водорасли. Дълбочината на водата е до 10 м. Местообитанието обхваща I и частично II етаж от фотофилния хоризонт на сублиторала. Местоположението, площта и формата на плитчините са непостоянни, а прозрачността на водата е ниска.

Общата площ на местообитание 1110 в защитената зона е 4749.1 ha, по данни от актуализирания стандартен формуляр на защитената зона. На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност – В) добра представителност, по относителна площ попада в група В) $15 \geq p > 2\%$; по степен на опазване А) – отлично опазване и цялостна оценка – В) с добра стойност.

Пряко въздействие върху местообитанието свързано с пряко отнемане или засягане на площи от него не се очаква, от реализацията на плана. Тези плитчини могат да бъдат открити в асоциация с тинести и пясъчни крайбрежни равни площи (природно местообитание 1140).

Възможни са косвени въздействия свързани с увеличеното антропогенно натоварване през туристическия сезон, предвид на факта, че това местообитание е разположено в урбанизиран район и в близост до плажната ивица.

- **Природно местообитание - 1130 Естуари**

Природното местообитание е представено в най-долните участъци на реките и разширените им устия при вливането в морето. Характеризират се с изменчивост на хидрологичните условия, зависещи от сезона и водния отток на реката.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Общата площ на местообитание 1130 в защитената зона е 24.72 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода 2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност – А) отлична представителност, по относителна площ попада в група В) $15 \geq p > 2\%$; по степен на опазване В) – средно или слабо опазване и цялостна оценка – В) с добра стойност.

В границите на природното местообитание попадат устройствени зони, предвидени с плана:

Таблица 149.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието засегнато от УЗ
Тса/2 (Територия за спорт и атракции), землище град Приморско	0.1367	24.71	0.5535
Общо	0.1367	24.71	0.5535

Пряко въздействие върху местообитанието се очаква върху 0.136 ha от площта му, попадаща в границата на устройствена зона Тса/2 (терен за спорт и атракции) землище град Приморско.

Възможни са косвени въздействия свързани с увеличеното антропогенно натоварване през туристическия сезон, предвид на факта, че това местообитание е разположено в изключително урбанизиран район и граничи непосредствено с регулационните граници на град Приморско и Републикански път втори клас II-99 по посока град Царево и град Малко Търново.

• **Приоритетно природно местообитание - 1150* Крайбрежни лагуни**

Крайбрежните лагуни са специфичен тип местообитания на плитки крайбрежни басейни с различно солена вода, отделени от морето с пясъчна коса или с брегови валове. В отделни части на водоемите има растителни съобщества от различни класове-*Phragmitetea*, *Potametea*, *Ruppiaetea maritimaе* и др. Общата площ на местообитание 1150 в защитената зона е 305.062 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода 2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност - отлична представителност, по относителна площ попада в група В) $15 \geq p > 2$ по степен на опазване С) - средно или слабо опазване и цялостна оценка – В) с добра стойност.

Пряко въздействие върху местообитанието се очаква върху 0.011 ha от площта му, попадаща в границата на устройствена зона Ос/1, землище град Приморско.

В границите на природното местообитание попадат устройствени зони, предвидени с плана:

Таблица 150.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието засегнато от УЗ
Ос/8- землище град Приморско	0.011	305.062	0.0035
Общо	0.011	305.062	0.0035

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Възможни са косвени въздействия свързани с увеличеното антропогенно натоварване през туристическия сезон предвид на факта, че това природно местообитание е разположено в изключително урбанизиран район и граничи непосредствено с регулационните граници на град Приморско и Републикански път втори клас II-99 по посока град Царево и град Малко Търново.

- **Природно местообитание - 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна**

Местообитанието е включено в Червена книга на РБългария, т. III Природни местообитания със статус „Застрашено“ (Todorova, 2011). *Cystoseira barbata* и *Cystoseira crinita* присъстват в Червена книга на Черно море като видове с регионално значение и със IUCN статус „Уязвими“ (VU), както и в Букурещката конвенция.

Местообитанието е представено от Подводни скални субстрати от варовици или пясъчници, както и биогенни рифове от стриди (*Ostrea edulis*), образли с макрофитни кафяви, червени и зелени водорасли и миди (*Mytilus galloprovincialis*, *Mytilaster lineatus* и др). Местообитанието се намира в псевдолиторалната и сублиторалната зона на морския шелф и включва хоризонтите на фотофилната - до 25 m и сциофилната растителност - над 25 m дълбочина, в които се наблюдава непрекъснато зонироване на бентосните растителни и животински съобщества.

Доминираща е формацията *Cystoseireta*. *Cystoseira* е с многогодишен талус, докато повечето други кафяви водорасли са със сезонно развитие (предимно зимни), а повечето червени и зелени са едногодишни, с масово развитие през пролетта и лятото.

Местообитанието е разпространено върху плоски и наклонени скални рифове на дълбочина от 0-1 метра до границата на еуфотичната зона, на полуоткрити брегове, затворени заливи и пристанища, в еутрофни води с повишени концентрации на биогени и ниска прозрачност: Варненски залив, Бургаски залив, Крапец, Дуранкулак, пристанището на Балчик и др.

Общата площ на местообитание 1170 в защитената зона е 61360.45 ha, по данни от актуализирания стандартен формуляр на защитената зона. На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност – А) отлична представителност, по относителна площ попада в група В) $15 \geq p > 2\%$; по степен на опазване А) – отлично опазване и цялостна оценка – А) отлична стойност.

Пряко въздействие върху местообитанието свързано с пряко отнемане или засягане на площи от него не се очаква.

Възможни са косвени въздействия свързани с увеличеното антропогенно натоварване през туристическия сезон, предвид на факта, че това местообитание е разположено в урбанизиран район и в близост до плажната ивица.

- **Природно местообитание – 1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси**

Местообитания, образувани на места с абразионен бряг, където морето особено през зимата разрушава намиращите се в непосредствена близост до прибоя скални или льосови откоси и стени. Така се натрупва наносен материал – мидени черупки, дребен чакъл, изхвърлени от

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

вълните водорасли – богат на азот, върху който се развиват формации от едногодишни или от едногодишни и многогодишни растителни видове (клас *Sakiletea maritima*).

Общата площ на местообитание 1210 в защитената зона е 7.39 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода 2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност – А) отлична представителност, по относителна площ попада в група В) $15 \geq p > 2$ по степен на опазване В) – добро опазване и цялостна оценка – А) с отлична стойност.

В границите на природното местообитание попадат устройствени зони, предвидени с плана:

Таблица 151.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието засегнато от УЗ
Ос/5- землище град Приморско	0.1247	7.39	1.6871
Общо	0.1247	7.39	1.6871

Пряко въздействие върху местообитанието се очаква върху 0.1247 ha от площта му, попадаща в границата на устройствена зона Ос/5, землище град Приморско.

Възможните косвени въздействия са свързани с увеличеното антропогенно натоварване на плажната ивица през туристическия сезон, граничеща непосредствено с местообитанието.

- **Природно местообитание - 1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium***

Този тип местообитание е свързано с крайморски скали и скални брегове, на които са формирани халофитни скални съобщества, които най-често се отнасят към асоциацията *Goniolimoni-Crithmetum maritimi*. Общата площ на местообитание 1240 в защитената зона е 37.29 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода 2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност - А) отлична представителност, по относителна площ попада в група В) $15 \geq p > 2\%$; по степен на опазване – А) отлично опазване и цялостна оценка – А) с отлична стойност.

В границите на природното местообитание попадат следните части от устройствени зони, предвидени с плана:

Таблица 152.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието засегнато от УЗ
Ос/5- землище град Приморско	0.9974	37.9	2,67%
Общо	0.9974	37.9	2.67%

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Пряко въздействие върху местообитанието се очаква върху 0.9974 ha от площта му или 2,67 % от площта му, попадаща в границата на устройствена зона Ос/5, землище град Приморско. Възможни са косвени въздействия свързани с увеличеното антропогенно натоварване през туристическия сезон, след реализацията на планираните в УЗ обекти.

• **Природно местообитание - 1410 Средиземноморски солени ливади**

Този тип местообитание е съставено от съобщества на високи (0.9-1 m) дзуки, житни и острици по крайнините на солени водоеми по крайбрежието на Черно море, принадлежащи към разред *Juncetalia maritimi*, респективно *Juncion maritimae*. Към това местообитание в България се отнасят съобществата на *Juncus maritimus*, *Juncus littoralis* (syn.: *Juncus acutus subsp. tommasinii*), *Elymus elongatus*, *Phacelurus digitatus* (syn.: *Rottboellia digitata*).

Общата площ на местообитание 1410 в защитената зона е 19.19 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода 2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност - В) добра представителност, по относителна площ попада в група А) $100 \geq p > 15\%$; по степен на опазване – В) добро опазване и цялостна оценка – А) с отлична стойност.

В границите на природното местообитание попадат устройствени зони, предвидени с плана:

Таблица 153.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието засегнато от УЗ
Ос/8- землище град Приморско	0.1281	19.19	0.6675%
Общо	0.1281	19.19	0.6675%

Пряко въздействие върху местообитанието се очаква върху 0.1281 ha или 0.6675% от площта му, попадаща в границата на устройствена зона Ос/8, землище град Приморско.

Възможните косвени въздействия са свързани с увеличеното антропогенно натоварване на плажната ивица през туристическия сезон, граничеща непосредствено с местообитанието.

• **Приоритетно природно местообитание - 1530* Панонски солени степи и солени блата - Местообитанието е новоустановено за защитената зона „Ропотамо“ BG 0001001**

Засолени степи, крайречни низини, периферия на блата и мочури, условията на континентален климат с високи температури и засушаване през лятото. Засоляването на терените се дължи на образуването на пролетни разливи и обилното изпаряване на почвената вода през лятото. Често се наблюдава изцъфтяване на соли на повърхността на почвите. По-високото участие на нетипични халофити се наблюдава в някои крайдунавски низини, където процесите на засоляване са се активизирали след пресушаването на крайречните блата.

Природното местообитание е новоустановено за защитената зона. То заема площ от 29.93 ha, и съгласно критериите за БПС състоянието му е определено като *неблагоприятно - лошо природозащитно състояние*.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност – С) значима представителност, по относителна площ попада в група; С); по степен на опазване – С) средно до слабо опазване и цялостна оценка – С) добра стойност.

В границите на природното местообитание попадат следните устройствени зони, предвидени с плана, както следва:

Таблица 154.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието засегнато от УЗ
Ос/8, землище град Приморско	1.28405	29.93	4.2901
Тса/2, землище град Приморско	8.90038	29.93	29.7373
Общо	10.1844	29.93	34.02574

Пряко въздействие от реализацията на плана се очаква върху 10.1844 ha или 34.025 % от площта на природното местообитание, попадаща в границите на устройствени зони Ос/8 и Тса/2, землище град Приморско. Възможни са косвени въздействия свързани с увеличеното антропогенно натоварване през туристическия сезон, предвид на факта, че това местообитание е разположено в изключително урбанизиран район и граничи непосредствено с регулационните граници на град Приморско и Републикански път втори клас II-99 по посока град Царево и град Малко Търново.

➤ **Дюнни местообитания в ЗЗ ВГ0001001 „Ропотамо“**

Дюнните местообитания в границите на предвидените нови и приети с ОУП от 2006 г. устройствени зони имат мозаечно разпределение, а една част попадат в части от урбанизирани територии. Приоритетно природно местообитание 2130* е в съчетание с други природни местообитания с код 91F0 и 2180. Дървесните съобщества по дюните в местообитанието имат типичен ксеротермен облик - дърветата са ниски и разклонени. В състава им участват видове *Quercus frainetto*, *Quercus cerris*, *Carpinus orinetalis*, *Celtis australis*, *Paliurus spina-christi*, *Jasminum fruticans*, *Hedera helix*, *Tilia tomentosa*.

В границите на УЗ (одобрени с ОУП 2006г.) попадат следните площи от този тип местообитания са представени в *Таблица 155, Таблица 155-1, Таблица 155-2 и Таблица 157-3.*

Двете от първоначално предвидените устройствени зони - курортна зона **Ок₁** разположена южно от **Ос₁** с площ от **5.49 ha** попада на територията на къмпинг „Аркутино“ и устройствена зона **Ос₁** на границата с община Приморско с площ от **1.282 ha** отпадат от проекта, предвид на факта, че също засягат дюнни местообитания и в тях няма да има устройствено планиране. Те са представени в следващите таблици.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 155.

Природно местообитание	Площ на природното местообитание в ЗЗ „Ропотамо“ в ха	Площ на природното местообитание в УЗ в ха	% от общото площ на природното местообитание в УЗ	Устройствена зона по проекта за ИОУП
2120 Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	4.92	0.117	2.3780	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2120 Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	4.92	0.000011	0.00022	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2120 Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	4.92	0.018	0.3658	Ц/1-Приморско
2120 Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)	4.92	0.005	0.1016	Ц/1-Приморско
Общо:	4.92	0.1350	2.85 %	-

Таблица 155-1.

Природно местообитание	Площ на природното местообитание в ЗЗ „Ропотамо“ в ха	Площ на природното местообитание в УЗ в ха	% от общото площ на природното местообитание в УЗ	Устройствена зона по проекта за ИОУП
2130*Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	90.35	0.099	0.1095	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	90.35	0.033	0.03652	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	90.35	0.000067	0.00007	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	90.35	0.002	0.0022	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	90.35	0.006	0.0066	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	90.35	0.194	0.2147	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	90.35	0.0004	0.0004	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	90.35	0.002	0.0022	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	90.35	0.004	0.0044	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	90.35	0.337	0.3729	Ц/2-Приморско
2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	90.35	0.000011	0.00001	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)	90.35	0.019	0.0210	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
Общо:	90.35	0.6964	0.771 %	-

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 155-2.

Природно местообитание	Площ на природното местообитание в ЗЗ „Ропотамо“ в ha	Площ на природното местообитание в УЗ в ha	% от общото площ на природното местообитание в УЗ	Устройствена зона по проекта за ИОУП
2180 Облесени дюни	23.28	0.185	0.7946	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2180 Облесени дюни	23.28	0.499	2.1434	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2180 Облесени дюни	23.28	0.30	1.28	Ок/1 -Китен
2180 Облесени дюни	23.28	0.00035	0.0015	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2180 Облесени дюни	23.28	0.437	1.8771	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2180 Облесени дюни	23.28	0.154	0.6615	Ц/1-Приморско
2180 Облесени дюни	23.28	0.091	0.3908	Ц/1-Приморско
2180 Облесени дюни	23.28	0.032	0.1374	Ц/1-Приморско
2180 Облесени дюни	23.28	0.033	0.1417	Ок/3 –Приморско (ММЦ)
2180 Облесени дюни	23.28	1.366	5.8419	Ц/1-Приморско
2180 Облесени дюни	23.28	0.214	0.9192	Ц/1-Приморско
2180 Облесени дюни	23.28	0.091	0.3908	Ц/1-Приморско
2180 Облесени дюни	23.28	0.032	0.1374	Ц/1-Приморско
2180 Облесени дюни	23.28	0.033	0.1417	Ц/1-Приморско
2180 Облесени дюни	23.28	0.100	0.4295	Ц/1-Приморско
2180 Облесени дюни	23.28	0.018	0.0773	Ц/1-Приморско
2180 Облесени дюни	23.28	0.005	0.0215	Ц/1-Приморско
2180 Облесени дюни	23.28	0.100	0.4295	Ц/1-Приморско
2180 Облесени дюни	23.28	0.317	1.3616	Ц/1-Приморско
2180 Облесени дюни	23.28	0.033	0.1417	Ц/1-Приморско
Общо:	23.28	4.001	17.18	-

Таблица 155-3.

Природно местообитание	Площ на природното местообитание в ЗЗ „Ропотамо“ в ha	Площ на природното местообитание в УЗ в ha	% от общото площ на природното местообитание в УЗ	Устройствена зона по проекта за ИОУП
2190 Влажни понижения между дюните	3.17	0.075	2.3659	Ц/1-Приморско
2190 Влажни понижения между дюните	3.17	0.214	6.7507	Ц/1-Приморско
2190 Влажни понижения между дюните	3.17	0.005	0.1577	Ц/1-Приморско
Общо:	3.17	0.294	9.274	-

Таблица 156. Въздействия върху дюнните местообитания

Параметри и Въздействия	Обща площ	Видов състав	Инвазивни видове
Пряко унищожение на местообитанията	Очаква се въздействие, върху местообитания с код 2120, 2130*, 2180 и 2190	Очаква се въздействие	Очаква се въздействие

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Граници (екотон) на местообитанието	Очаква се въздействие	Очаква се въздействие	Очаква се въздействие
Фрагментация	Очаква се въздействие	Очаква се въздействие	Очаква се въздействие
Опасност от битово и др. замърсявания (напр. аварии в инфраструктурата)	Очаква се въздействие	Очаква се въздействие	Очаква се въздействие
Кумулативно въздействие	Очаква се кумулативно въздействие	Очаква се кумулативно въздействие	Очаква се кумулативно въздействие

Природните местообитания имат мозаечно разпределение в границите на цялата ЗЗ „Ропотамо“, както и на територията на Община Приморско. Посочените дюни местообитания попадат в съществуващи и вече приети устройствени зони с ОУП-Приморско 2006 г. - (Ц/1, план 2006 г. предвиждане Жм/1, Ц/2, план 2006 г. предвиждане за „търговски обекти“, Ок/1 гр. Китен план 2006 г. предвиждане Ок 1/11).

При реализирането на плана в така предложения му вариант се очаква, както пряко така и косвено въздействие върху посочените природни местообитания тип – дюни, като допълнително ще доведе и до тяхното фрагментиране. Възможните косвени въздействия са свързани с увеличеното антропогенно натоварване на плажната ивица през туристическия сезон, граничеща непосредствено с местообитанията които се разполагат главно в територии предвидени са плаж.

- **Природно местообитание - 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion***

Речни участъци в средните и долни течения (в равнини и низини от 0 до 1000 м н. в.), с прикрепена водна растителност, най-често от съюзите *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*. Дъното е глинесто, тинесто-глинесто или тинесто-песъчливо, по-рядко с участие на чакъл. Скоростта на водата е бавна, дълбочината на реката – неголяма. Наблюдава се пролетен максимум и есенен минимум на оттока. В участъците с най-бавно течение – заливи и вировете се натрупват най-много тинести наноси, което създава възможност за заселване на типични хидрофити, а в крайбрежната зона и заливите, при липса или много слабо течение се срещат и ценозите на хигрофити.

Типичните растителни видове са Хидрофити: *Potamogeton fluitans*, *P. crispus*, *P. perfoliatus*, *Zannichellia palustris*, *Ranunculus trichophyllus*, *R. aquatilis*, *Myriophyllum spicatum*, *Ceratophyllum demersum*. *Хузрофити*: *Callitriche* spp., *Spirodela polyrrhiza*, *Elodea canadensis*, *Berula erecta*, *Mentha aquatica*, *Sagittaria sagittifolia*, *Sparganium erectum*, *Butomus umbellatus*, *Typha latifolia*.

Природното местообитание е новоустановено за защитената зона. То заема площ от 25.29 ha, и съгласно критериите за БПС състоянието му е определено като *неблагоприятно - незадоволително състояние*. На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност – А) отлична представителност, по относителна площ попада в група; С); по степен на опазване – В) добро опазване и цялостна оценка – С) значима стойност.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Пряко въздействие от реализацията на плана се очаква върху 0.0486 ha или 0.1923 % от площта на природното местообитание, попадащо в границите на устройствени зони Ов/1, землище с. Веселие, Тса/1 и Тса/2 землище град Приморско. Възможни са косвени въздействия свързани с увеличеното антропогенно натоварване през туристическия сезон и човешкото присъствие в района на населените места, съществуващата инфраструктура разположени близост до отделни части на местообитанието.

- **Приоритетно природно местообитание 6220* Псевдостепа с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea***

Природното местообитание е представено от ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на едногодишни житни растения като *Bromus fasciculatus*, *B. madritensis*, *B. intermedius*, *Brachypodium distachyon*, *Aegilops neglecta*, *A. geniculata*, *Lagurus ovatus*, *Cynosurus echinatus* и др. С подчертано съдоминиращо участие в тези съобщества са и ниски до средно високи многогодишни житни треви като *Poa bulbosa*, *Cynodon dactylon*, *Dactylis glomerata ssp. hispanica* и др. Тези съобщества са богати на едногодишни растения, сред които представители на родовете *Euphorbia*, *Silene*, *Nigella*, *Adonis*, *Linum*, *Papaver*, *Geranium*, *Trigonella*, *Trifolium* и др., ароматни полухрастчета от род *Thymus* и геофити от родовете *Allium*, *Muscari*, *Ophrys*, *Romulea* и др. Съобществата, които се причисляват към този тип местообитание, се отнасят към съюзите *Thero Brachypodion*, *Astragalo-Poion bulbosae*, *Trachynion distachya* и *Xeranthemion annui*.

Общата площ на местообитание 6220* в защитената зона е 375.1 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода 2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценка: по показателя представителност – В) добра представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0\%$; по степен на опазване – В) добро опазване и цялостна оценка – С) значима стойност.

В границите на природното местообитание попадат следните устройствени зони, предвидени с плана, както следва:

Таблица 157.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието заето от УЗ
Ов/1, землище гр. Приморско	2.9293	375.98	0.1923
Общо	2.9293	375.98	0.1923

Пряко въздействие от реализацията на плана се очаква върху 2.9293 ha или 0.1923 % от площта на природното местообитание, попадащо в границите на устройствена зона Ов/1, землище гр. Приморско. Възможни са косвени въздействия свързани с увеличеното антропогенно натоварване през туристическия сезон, изразено с активно човешко присъствие през летния сезон, във връзка близостта на плажната ивица.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

• **Природно местообитание 62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества**

Ксеротермни тревни съобщества, близки до степните съобщества от *Festucetalia valesiacaе* (6210).

Този тип местообитание се развива при преходно-континентален климат и се характеризират с по-голямо участие на средиземноморски видове. Разпространени са в ниските части на хълмистите възвишения, предпланините и планините върху плитки, скелетни почви. Типичните растителни видове са Растения: *Carex humilis*, *Bromus moesiacus*, *Centaurea chrysolepis*, *Satureja montana*, *Asphodelus albus*, *Potentilla alba*, *P. cinerea*, *Edraianthus serbicus*, *Plantago argentea*, *Chrysopogon gryllus*, *Jurinea mollis* и др.

Общата площ на местообитание 62A0 в защитената зона е 31.16 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода 2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценка: по показателя представителност – В) добра представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0\%$; по степен на опазване – В) добро опазване и цялостна оценка – С) значима стойност.

В границите на природното местообитание попадат следните устройствени зони, предвидени с плана, както следва:

Таблица 158.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието заето от УЗ
Смф/1	0.4943	31.16	1.5862
Ос/4, землище гр. Приморско	0.7331	31.16	2.3524
Ос/6, землище гр. Приморско	0.7160	31.16	2.2979
Общо	1.9433	31.16	6.2366

Пряко въздействие от реализацията на плана се очаква върху 1.9433 ha или 6.2366 % от площта на природното местообитание в границите на защитената зона, попадащо в границите на устройствени зони Ос/4, Ос/6 (1.4491 ha) и Смф 1 (0.4943 ha), землище гр. Приморско.

• **Природно местообитание - 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс**

Местообитанието е съставено от съобщества на еутрофни високи треви от 3 подтипа:

37.13. Заливаеми поляни и ливади в крайречните гори, обрали с високи треви (*Veronica longifoliae-Lysimachion vulgaris*).

37.71 – Влажни и нитрофилни високотревни съобщества край водните течения и по границите на горите принадлежащи на разредите *Glechometalia hederaceae* и *Convolvuletalia sepium* (съюз *Aegopodion podagrariae* и *Filipendulion*):

37.8 – Хигрофилни съобщества от високи многогодишни треви в планинския и алпийския пояс от клас *Betulo-Adenostyletea*.

Общата площ на местообитание 6430 в защитената зона е 11.30 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценка: по показателя представителност – В) добра представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0\%$; по степен на опазване – С) средно до слабо и цялостна оценка – С) значима стойност.

В границите на природното местообитание попадат следните устройствени зони, предвидени с плана, както следва:

Таблица 159.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието заето от УЗ
Ов/1, землище с. Веселие	0.0978	11.30	0.8658
Тса/1, землище град Приморско	0.0053	11.30	0.0468
Тса/2, землище град Приморско	0.0522	11.30	0.4622
Общо	0.1554	11.30	1.3749

Пряко въздействие от реализацията на плана се очаква върху 0.1554 ha или 1.3749 % от площта на природното местообитание в границите на защитената зона, попадащо в границите на устройствени зони Ов/1, землище с. Веселие, Тса/1 и Тса/2, землище град Приморско. Възможни са косвени въздействия върху природното местообитание свързани с увеличеното антропогенно натоварване през туристическия сезон, изразено с активно човешко присъствие през летните месеци и разположения в непосредствена близост главен път I-99.

• **Природно местообитание - 6510 Низинни сенокосни ливади**

Природното местообитание е представено от мезофилни сенокосни ливади от клас *Molinio-Arrhenatheretea* (съюзи *Arrhenatherion*, *Deschampsion*). Развиват се върху богати почви – най-често на алувиално-ливадни и смолници в низините на реките, влажните долове и котловинните полета. Съобщества, доминирани от житни треви и с много богато разнотравие. Повечето от тях се косят 1-2 пъти годишно след края на активния вегетационен сезон. Срещат се от влажни до сухи подтипове. Активната паша води до обедняване и изсушаване на почвата.

Общата площ на местообитание 6510 в защитената зона е 81.04 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода 2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценка: по показателя представителност – В) добра представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0\%$; по степен на опазване – В) добро опазване и цялостна оценка – В) добра стойност.

Съгласно критериите за БПС състоянието му е определено като *неблагоприятно - незадоволително състояние*.

В границите на природното местообитание попадат следните устройствени зони, предвидени с плана, както следва:

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 160.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието заето от УЗ
Ов/1, землище с. Веселие	0.4755	81.04	0.5868
Тса/1, землище град Приморско	6.0361	81.04	7.4483
Тса/2, землище град Приморско	1.2230	81.04	1.5091
Ос/8, землище град Приморско	0.2562	81.04	0.3161
Общо:	7.9909	81.04	9.8604

Пряко въздействие от реализацията на плана се очаква върху 7.9909 ha или 9.8604 % от площта на природното местообитание в границите на защитената зона, попадащо в границите на устройствени зони Ов/1, землище с. Веселие, Тса/1, Тса/2 и Ос/8, землище град Приморско. Възможни са косвени въздействия върху природното местообитание свързани с увеличеното антропогенно натоварване през туристическия сезон, изразено с активно човешко присъствие през летните месеци, разположените в непосредствена близост главен път I-99 и град Приморско.

• **Приоритетно природно местообитание - 91АА** Източни гори от космат дъб**

Местообитанието е съставено от светли дъбови гори, доминирани от *Quercus pubescens*, на Каменисти места с разнообразна скална основа (варовици и силикати). Често заедно с косматия дъб могат да съдоминират и други дървесни видове с подобна екология – *Quercus virgiliano*, *Carpinus orientalis*, *Fraxinus ornus*. Срещат се в условията на преходно-континентален, преходно-средиземноморски и евксински климат. Видовият им състав е много богат, често включва топлолюбиви средиземноморски елементи. Типичните растителни видове са *Quercus pubescens*, *Q. virgiliana*, *Q. frainetto*, *Q. cerris*, *Fraxinus ornus*, *Acer monspessulanum*, *Carpinus orientalis*, *Pistacia terebinthus*, *Geranium sanguineum*, *Pyrus amygdaliformis*, *Juniperus oxycedrus*, *Phillyrea latifolia* и др.

В защитена зона „Ропотамо“ съставът на първия дървесен етаж е доминиран от косматия (белия) дъб (*Quercus pubescens*) -около 3-4 десети, цера - *Quercus cerris* и благуна - *Q. frainetto* с по около 2-3 десети. В някои от полигоните на местообитанието участието на келявия габър - *Carpinus orientalis* и мъждряна - *Fraxinus ornus* достига до 2 десети. Единично участие имат клена – *Acer campestre* и полския бряст – *Ulmus minor*.

Общата площ на местообитание 91АА* в защитената зона е 49.91 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода 2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценка: по показателя представителност – В) добра представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0\%$; по степен на опазване – С) средно до слабо опазване и цялостна оценка – В) добра стойност.

Съгласно критериите за БПС състоянието му е определено като - *лошо състояние*.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

В границите на природното местообитание попадат следните устройствени зони, предвидени с плана, както следва:

Таблица 161.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието заето от УЗ
Ос/4, землище град Приморско	2.0356	49.91	4.0785
Ос/6, землище град Приморско	0.5370	49.91	1.0760
Общо:	2.5726	49.91	5.1546

Пряко въздействие от реализацията на плана се очаква върху 2.5726 ha или 5.1546 % от площта на природното местообитание в границите на защитената зона, попадащо в границите на устройствена зона Ос/4 и Ос/6 землище град Приморско.

- **Приоритетно природно местообитание - 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa*, *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnionincane*, *Salicion albae*)**

Местообитанието е представено от Крайречни гори в низините и планините. Развиват се на богати алувиални почви, периодично наводнявани от сезонното прииждане на реката.

Подтипове:

А) Монодоминантни гори на *Alnus glutinosa* с единично участие на *Fraxinus oxycarpa* (съюз *Alno-Padion*) в долните течения на реките от Черноморско-Средиземноморския басейн. Почвите са богати, много влажни до преовлажнени, дълбоки, с признаци на оглеяване и намалена проветривост. Понякога съобществата на черната елша са с прекъснато, ивичесто разположение покрай реките, поради което имат характер на „галерии“.

Б) Крайречни съобщества на *Alnus glutinosa* и/или *Alnus incana* в горните и средните течения на реките (*Alnion incanae*). Почвите са влажни до преовлажнени, спорадично заливани, отцедливи и проветриви. В ниския планински пояс основен едификатор е *Alnus glutinosa*, а в средния планински елово-буков пояс основен едификатор е *Alnus incana*.

В) Крайречни, заливни гори или галерии, доминирани основно от *Salix alba*, *Populus alba* и *Populus nigra* и по-малко от *Salix fragilis*, които принадлежат към съюза *Salicion albae*. Почвите са преовлажнени блатни и алувиални. По брега на Дунав, в непосредствена близост до водата тези, гори преминават в храсталаци на *Salix purpurea* и *Salix triandra*. На много места, особено по р. Дунав, първичната им структура е силно променена от масовото участие в храстовия етаж на инвазивния американски вид *Amorpha fruticosa*.

В границите на защитена зона „Ропотамо“, първият дървесен етаж на местообитанието се състои основно от черна елша (*Alnus glutinosa*) с участие около 6 десети, от полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), бял бряст (*Ulmus laevis*).

Общата площ на местообитание 91E0* в защитената зона е 29.96 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода 2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценка: по показателя представителност –

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

В) добра представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0\%$; по степен на опазване - С) средно до слабо опазване и цялостна оценка - В) добра стойност. Съгласно критериите за БПС състоянието му е определено като – *неблагоприятно лошо състояние*.

В границите на природното местообитание попадат следните устройствени зони, предвидени с плана, както следва:

Таблица 162.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието заето от УЗ
Ов/1, землище с. Веселие	0.0529	29.96	0.1767
Тса/1, землище град Приморско	0.2611	29.96	0.8716
Тса/2, землище град Приморско	0.2778	29.96	0.9273
Общо:	0.5919	29.96	1.9757

Пряко въздействие от реализацията на плана се очаква върху 0.5919 ha или 1.9757 % от площта на природното местообитание в границите на защитената зона, попадащо в границите на устройствени зони Ов/1, землище с. Веселие, Тса/1 и Тса/2, землище град Приморско.

- **Природно местообитание - 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia*, покрай големи реки (*Ulmion minoris*)**

Местообитанието е представено от периодично заливани крайречни смесени широколистни гори. Почвата може добре да изсъхва между заливанията или да остава преовлажнена. Тези гори са се развили на по-нови алувиални наслаги. В зависимост от водния режим доминиращите дървесни видове принадлежат към родовете *Fraxinus*, *Ulmus* или *Quercus*. Тревната растителност е добре развита. Подтипове:

А) Лонгозни гори (асоциация *Smilaco excelsae-Fraxinetum oxycarpae*). Заливни гори с участие на *Quercus robur*, *Fraxinus oxycarpa* и *Ulmus minor* и наличие на лиани. Видовият състав на съобществата е богат, а вертикалната структура е сложна. Тревната покривка е с непостоянен състав, зависещ от локални особености и динамични процеси.

Б) Влажни низинни дъбови гори - асоциация *Scutellaria altissimae-Quercetum roboris*. Високи многоетажни гори, доминирани от *Quercus robur* или *Quercus pedunculiflora* и участие на лиани, но значително по-малко в сравнение с лонгозните гори. В тревния етаж видовото разнообразие е сравнително по-малко, участват редица ранно-пролетни видове.

В) Тракийски гори от *Quercus pedunculiflora*. Представяват най-сухия вариант на низинните влажни дъбови гори. Това са съобщества от *Quercus pedunculiflora* или с преобладаване на този вид в равнините, главно върху смолници и по-рядко върху черноземи. В повечето случаи са стари гори. Обикновено са сравнително малки по площ и са заобиколени от селскостопански територии.

В защитена зона „Ропотамо“, Първият дървесен етаж се състои основно от полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*) и бял бряст (*Ulmus laevis*) - съответно с участие над 4 десети - и с единично участие на цер (*Quercus cerris*), полски бряст (*Ulmus minor*), клен (*Acer campestre*), бяла върба

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

(*Salix alba*), черна елша (*Alnus glutinosa*) и рядко - единични индивиди от разположени в култури от черна топола.

Общата площ на местообитание 91F0 в защитената зона е 220.56 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода 2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценка: по показателя представителност – А) отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $15 \geq p > 0\%$; по степен на опазване – С) средно до слабо опазване и цялостна оценка – В) отлична стойност.

Съгласно критериите за БПС състоянието му е определено като – *неблагоприятно лошо състояние*.

В границите на природното местообитание попадат следните устройствени зони, предвидени с плана, както следва:

Таблица 163.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието заето от УЗ
Ов/1, землище с. Веселие	0.1853	220.56	0.0840
Ок/1, землище град Приморско	0.4688	220.56	0.2125
Ос/8, землище град Приморско	0.7686	220.56	0.3484
Тса/1, землище град Приморско	4.8384	220.56	2.1936
Тса/2, землище град Приморско	0.0926	220.56	0.0419
Тса/3, землище град Приморско	0.2067	220.56	0.1447
Общо:	6.2042	220.56	2.8129

- **Природно местообитание - 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори**

Този тип местообитание е свързано с ксеротермни дъбови гори с преобладаване на *Quercus frainetto* Ten. и *Quercus cerris* L. Растителните съобщества от този тип формират плавни преходи с ксеротермни смесени дъбови гори с преобладаване на субсредиземноморски и средиземноморски елементи. Общата площ на местообитание 91M0 в защитената зона е определено на 4944.16 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода 2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност – А) отлична представителност, по относителна площ попада в група С) $2 \geq p > 0$; по степен на опазване – отлично опазване и цялостна оценка – С отлична стойност.

В границите на природното местообитание попадат следните устройствени зони, предвидени с плана, както следва:

Таблица 164.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието заето от УЗ
Ов/1, землище град Приморско	0.0840	4944.16	0.0019
Ос/4, землище град Приморско	3.9668	4944.16	0.0802
Ос/5, землище град Приморско	7.8701	4944.16	0.1591
Ос/6, землище град Приморско	16.9897	4944.16	0.3436

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Ос/7, землище град Приморско	27.9537	4944.16	0.5653
Ос/8, землище град Приморско	28.4429	4944.16	0.5752
Тса/1, землище град Приморско	87.8679	4944.16	1.7772
Тса/2, землище град Приморско	0.0035	4944.16	0.00007
Тс/3, землище град Приморско	0.1012	4944.16	0.0919
Терен за гробища/1, землище град Приморско	0.0183	4944.16	0.0004
Общо:	177.7336	4944.16	3.5104

Пряко въздействие от реализацията на плана се очаква върху 177.7336 ha или 3.5104 % от площта на природното местообитание в границите на защитената зона, попадащо в границите на устройствени зони Ов/1, Ос/4, Ос/5, Ос/6, Ос/7, Ос/8, Тса/1, Тса/2, Тса/3 и Терен за гробища/1, землище град Приморско.

• **Природно местообитание - 92А0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba* – новоустановено за защитената зона**

Местообитанието е съставено от крайречни горски съобщества в средиземноморския басейн, доминирани от *Salix alba*, *Salix fragilis*, *Populus alba*, *Populus nigra*. В дървостоя единично участие имат *Quercus robur*, *Alnus glutinosa*, *Ulmus minor*, а в храстовия етаж – *Cornus sanguinea*, *Viburnum opulus*, *Frangula alnus*. Разпространени са на преовлажнени места край реките в низините и долните части на планинските склонове. Почвите са торфено блатни или алувиални. То е съставено от следните подтипове:

- 44.6155 – Рило-Родопско-Средиземноморски гори от тополи
- 44.6611 – Западно понтийски галерии от бяла топола
- 44.6612 – Западно понтийски галерии от бяла и черна топола

В защитена зона „Ропотамо“, първият дървесен етаж се състои основно от черна елша (*Alnus glutinosa*) с участие около 6 десети, от полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), бял бряст (*Ulmus laevis*). Единично в дървесния етаж участва бяла върба (*Salix alba*), а в други - полигони се наблюдава и участие на бял (обикновен) габър (*Carpinus betulus*), цер (*Quercus cerris*), което е свързано с изявата на екотонната зона между разглежданото местообитание и местообитание 91F0. Рядко, в местообитанията участват и единични индивиди от граничещи с полигоните култури от култивари на черна топола (*Populus nigra*).

Общата площ на местообитание 91А0 в защитената зона е определено на 2.97 ha, съгласно последните актуални данни от картирането на природните местообитания праведно от МОСВ през периода 2011-2012 г. На местообитанието са дадени следните оценки: по показателя представителност – С) значима представителност, по относителна площ попада в група; С); по степен на опазване – С) средно до слабо опазване и цялостна оценка – С) добра стойност.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 91А0 в зона BG0001001 „Ропотамо“ по трите критерия: „неблагоприятно - лошо състояние“.

В границите на природното местообитание попадат следните устройствени зони, предвидени с плана, както следва:

Таблица 165.

Устройствена зона	Площ (ha) на местообитанието в УЗ	Площ на местообитанието в защитената зона (ha)	% от площта на местообитанието заето от УЗ
Тса/2, землище град Приморско	2.97	0.0926	3.1183
Общо:	2.97	0.0926	3.1183

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Пряко въздействие от реализацията на плана се очаква върху 0.0926 ha или 3.1183 % от площта на природното местообитание в границите на защитената зона, попадащо в границите на устройствена зона Тса/2, землище град Приморско.

6.5.3. Животински видове, обект на опазване в зоната и очаквано влияние върху тях при реализация на предвидените в проект за изменение на ОУП на Община Приморско проектни възможности за развитие.

6.5.3.1. Степен на въздействия върху местообитания и популациите на приоритетни животински видове - предмет на опазване на защитените зони

➤ **Защитена зона BG 0000143 Караагач по Директива 92/43/ЕЕС**

• **Целеви животински видове предмет на опазване в защитената зона**

Клас Риби (Pisces)

Съгласно Специфична информация получена в резултат на проект: „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“, на територията на защитената зона са включени два вида сладководни риби:

- Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*)
- Уклея (*Chalcaburnus chalcoides*)

Разработеният проект за изменение на Общ устройствен план (ИОУП) на община Приморско и предвиденото зонироване в границите на защитената зона не засяга повърхностни водни тела, местообитание на двата вида сладководни риби.

Въздействие не се очаква.

Степен на въздействие – 0.

Земноводни (Reptilia)

Представител на земноводните, предмет на опазване на територията на защитената зона е Южен гребенест тритон (*Triturus karelinii*). При проведеното картиране през периода 2011-2012 г. този вид не е установен в защитената зона.

При практическото реализиране на устройствените зони, предвидени с проекта на ИОУП на община Приморско, няма да бъдат засегнати, унищожени или увредени и фрагментирани местообитания на целевия вид, както и прекъсване на биокоридори.

Въздействие не се очаква.

Степен на въздействие – 0.

Влечуги (Reptilia)

При реализирането на проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", на територията на защитената зона са установени 5 вида:

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- Пъстър смок (*Elaphe sauromates*);
- Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis orbicularis*);
- Шипоопашата костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*);
- Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca iberica*);
- Южна блатна костенурка (*Mauremys rivulata*)

➤ **5194 Пъстър смок (*Elaphe sauromates*)**

Независимо, че има данни за намиране на вида през периода 2007-2010 г. По време на проведените полеви проучвания по проект: "Картуране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", видът не е установен на територията на защитената зона. Както за зоната, така и за територията на планираните с ИОУП устройствени зони няма данни за популацията на този вид.

При практическото реализиране в бъдеще на ИОУП на община Приморско няма да има унищожаване или увреждане на местообитания, прекъсване на биокоридори или смъртност на екземпляри по време на изграждане на устройствените зони.

Въздействие не се очаква;

Степен на въздействие – 0.

➤ **1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis orbicularis*)**

За територия на предвидената в ИОУП устройствена зона Ов₁ няма данни за наличие на водни обекти, които могат да бъдат местообитание на вида. Практическото реализиране на устройствената зона няма да доведе до унищожаване или увреждане на местообитания, прекъсване на биокоридори или смъртност на екземпляри.

Въздействие не се очаква;

Степен на въздействие – 0.

➤ **1219 Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca iberica*)**

В рамките на полевите проучвания в зоната проведени през 2011-2012 г. не са установени екземпляри от този вид. На територията на устройствената зона няма данни за наличие на популация на вида. При практическото реализиране на устройствените зони предвидени с ИОУП няма да бъдат засегнати, увредени или унищожени местообитания на целевия вид. Не се очаква прекъсване на биокоридори и смъртност на екземпляри.

Въздействие не се очаква;

Степен на въздействие – 0.

1217 Шипоопашата костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*)

В рамките на полевите проучвания през 2011-2014 г. в зоната няма установени екземпляри. От целевия вид. Няма данни за наличие на популация на вида в териториалния

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

обхват на устройствените зони. Бъдещото реализиране на ИОУП няма да засегне местообитания на вида, тяхно унищожаване или увреждане. Не се очаква прекъсване на биокоридори.

Въздействие не се очаква;

Степен на въздействие - 0.

1222 Южна блатна костенурка (*Mauremys rivulata*)

При проведеното проучване по проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", видът не е установен на територията на защитената зона. За конкретната територия на устройствената зона няма данни за наличие на популация на вида *Mauremys rivulata*. Реализацията на ИОУП и предвидените устройствени зони няма да засегне, увреди или унищожи местообитания на целевия вид. Не се очаква прекъсване на биокоридори и смъртност на екземпляри.

Въздействие не се очаква;

Степен на въздействие - 0.

Заключение. *Обобщената оценка за потенциалното отрицателно въздействие от реализацията на изменението на Общия устройствен план на община Приморско върху целите за опазване на видовете влечуги в защитена зона „Караагач“ може да се оцени като нулево, тъй като с предвижданията на проекта не се засягат площи от оптимални и пригодни местообитания на видовете.*

➤ **Бозайници (*Mamalia*)**

1355 Видра (*Lutra lutra*)

Независимост от получената информация от местни рибари, че видрата обитава блатото по време на проведените теренни проучвания през 2011-2012 г., видът не е установен в зоната. Видът е пряко свързан с реките, водните територии и прилежащите им брегове, които няма да бъдат засегнати от предвидените изменения на Общия устройствен план на община Приморско.

Унищожаване или увреждане на местообитания, смъртност на индивиди и прекъсване на биокоридори по време на строителните дейности не се очакват.

Видрата в този район е пряко свързан с река Караагач, водните територии и прилежащите им брегове, които няма да бъдат засегнати от предвидените с проекта за изменение на общия устройствен план. Тази площи няма да бъдат отнети или трайно променени, като пригодни и оптимални местообитания на видрата. Въздействието върху вида ще бъде временно безпокойство и прогонване на индивиди в резултат на строителните дейности и увеличаване на човешкото присъствие и строителна техника в близост до неговите местообитания, в съседни на местообитанията зони. Не се очаква фрагментиране на местообитания на видрата. Запазването на качествата на речното течение, като благоприятно местообитание на видрата ще гарантира запазване на популацията на вида в тази част на страната. Посочените въздействия не засягат пряко индивиди и техни местообитания и ще се проявят по време на строителството с временен характер, с краткосрочни отрицателни въздействия.

Въздействие незначително;

Степен на въздействие - 1.

2635 Пъстър пор (*Vormela peregusna*)

Целевият вид не е регистриран на територията на защитената зона. Реализацията на устройствена зона Ов₁ ще засегне пренебрежимо малка площ от 0.005 ha пригодни местообитания на вида.

Въздействие незначително;

Степен на въздействие - 1.

Заклучение. *Обобщената оценка за потенциалното отрицателно въздействие на изменението на Общия устройствен план на община Приморско върху целите за опазване на видовете бозайници в защитена зона „Караагач“ може да се оцени като нулево. Благоприятното природозащитно състояние на популациите ще се съхрани изцяло в защитената зона.*

➤ **Безгръбначни животни (Invertebrata)**

За защитена зона „Караагач“ от представителите на безгръбначната фауна е включен само един вид - 1060 Лицена (*Lucaena dispar*) според резултатите по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природните местообитания и видове - фаза I“ проведени през 2011-2012 година.

1060 Лицена (*Lucaena dispar*)

До края на 2012 г. няма установени геореферирани находища на този вид на територията на защитената зона. При реализация на измененията на Общия устройствен план на община Приморско потенциалните и оптимални местообитания на вида не се засягат. Не се прекъсват биокоридори. Няма предпоставки за смъртност на отделни екземпляри.

Въздействие не се очаква;

Степен на въздействие - 0.

6.5.3.2. Очаквани въздействия върху целевите животински видове от реализацията на плана в защитена зона BG 0000208 Босна по Директива 92/43/ЕЕС

При изпълнение на проекта за ИОУП на Община Приморско не се очакват преки и косвени въздействия върху приоритетни животинските видове, предмет на опазване в зоната. С реализацията на плана не се предвижда устройствено зонироване на територията на защитената зона, при което няма да бъдат засегнати, увредени или унищожени оптимални и пригодни местообитания на целевите видове. Не се очаква прекъсване на биокоридори и смъртност на отделни индивиди.

Благоприятното природозащитно състояние на популациите ще се съхрани изцяло в границите на защитената зона.

6.5.3.3. Очаквани въздействия върху целевите животински видове от реализацията на проекта за изменение на ОУП в Защитена зона BG0001001 „Ропотамо“ по Директива 92/43/ЕЕС

➤ **Клас Риби (Pisces)**

Видовете риби, предмет на опазване в защитена зона „Ропотамо“ са:

- Виюн - *Misgurnus fossilis*,
- Европейска горчивка - *Rhodeus sericeus amarus*,
- Карагъоз - *Alosa immaculate*,
- Обикновен щипок - (*Cobitis elongatoides*) (syn. *Gobitis taenia*),
- Уклей - *Chalcalburnus chalcoides*

При изменението на ОУП на община Приморско предвидените за урбанизиране територии, съгласно устройственото зонироване, не засягат водоеми, като природни местообитания на сладководните видове риби. Няма да бъдат засегнати оптимални и пригодни местообитания във водни басейни на целевите видове риби предмет на защита в защитената зона и техните популации.

Въздействие не се очаква;

Степен на въздействие - 0.

Заключение. *Обобщената оценка за потенциалното отрицателно въздействие на изменението на Общия устройствен план на община Приморско върху целите за опазване на видовете риби в защитена зона „Ропотамо“ може да се оцени като нулево. Благоприятното природозащитно състояние на популациите ще се съхрани изцяло в защитената зона.*

Клас Земноводни (Amphibia)

В стандартния формуляр на защитената зона са вписани 2 вида земноводни.

- Южен гребенест тритон (*Triturus karelini*);
- Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*).

1171 Южен гребенест тритон (*Triturus karelini*)

По време на полевите изследвания проведени през 2011-2012 от МОСВ видът не е установен в 40 отделни трансекти в местообитания на вида с различна степен на пригодност. С реализирането на плана се засягат площи от местообитанията на вида от различна степен на пригодност посочени в следващата таблица:

Таблица 166.

Устройствена зона	Площ (ha) на засегнати местообитанията от УЗ	Пригодност на местообитанията (<i>Triturus karelini</i>)
Ов1- Приморско	31.1412	Слабо пригодни
	0.2055	Пригодни
	2.4911	Оптимални
ОЗ1 - Приморско	1.4356	Слабо пригодни
	-	Оптимални

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

ОЗ ₂ - Приморско	-	Слабо пригодни
	-	Пригодни
	0.3897	Оптимални
Ос ₄ - Приморско	12.511	Слабо пригодни
	1.2635	Пригодни
	0.3923	Оптимални
Ос ₅ - Приморско	13.9419	Слабо пригодни
	0.4533	Пригодни
	1.522	Оптимални
Ос ₆ – Приморско ¹	17.98	Слабо пригодни
	1.27	Пригодни
	5.86	Оптимални
Ос ₇ - Приморско	26.2606	Слабо пригодни
	0.1118	Пригодни
	2.5348	Оптимални
Ос ₈ - Приморско	27.479	Слабо пригодни
	0.0274	Пригодни
	4.2718	Оптимални
Ов ₁₄ - с. Веселие	0.00336	Слабо пригодни
	0.001952	Оптимални
Тсп- Приморско	121.1789	Слабо пригодни
	1.1257	Пригодни
	29.169	Оптимални
Гробища- Приморско	0.1839	Слабо пригодни
	0.9039	Оптимални
Общо	251.4047	Слабо пригодни
	4.5112	Пригодни
	105.7874	Оптимални

*Засегнати площи на този целеви вид при реализация на устройствените зони предвидени с ИОУП е 105.7874 ha оптимални местообитания, което е 5.21% от площта им в защитената зона и 4.5112 ha от пригодните местообитания, което е 0.09% от площта им в защитената зона. За устройствените зони ще се засегнат и отнемат 251.4047 ha или 8.88 % от слабо пригодните местообитания на *Triturus karelinii* на територията на зоната.*

Въздействие – Средно;

Степен на въздействие – 5.

➤ **1188 Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*)**

За конкретната територия на устройствените зони няма данни за наличие на популация на този вид. Очаквани въздействия по време на строителството на включените в проекта за ИОУП на община Приморско устройствени зони са представени в следващата таблица.

Таблица 167. Пригодност на местообитанията на целевия вид (*Bombina bombina*)

Устройствена зона	Площ (ha) на засегнати местообитанията от УЗ	Пригодност на местообитанията (<i>Bombina bombina</i>)
Ов ₁ - Приморско	27.1264	Слабо пригодни
	35.3205	Пригодни
ОЗ ₂ - Приморско	0.3717	Слабо пригодни
	1.3889	Пригодни
	0.648	Оптимални
	107.1011	Слабо пригодни

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Тсп	22.4976	Пригодни
	8.0014	Оптимални
Терен за гробища /1 - Приморско	0.0254	Слабо пригодни
	1.0624	Пригодни
Ос4 - Приморско	0.0656	Слабо пригодни
	2.7251	Пригодни
	0.1995	Оптимални
Ос5 - Приморско	32.773	Слабо пригодни
	8.4043	Пригодни
	3.0165	Оптимални
Ос6 - Приморско	-	Слабо пригодни
	5.4537	Пригодни
	0.0169	Оптимални
Ос7 - Приморско	13.4621	Слабо пригодни
	15.1425	Пригодни
	8.5563	Оптимални
Ос8 - Приморско	19.0475	Слабо пригодни
	11.1851	Пригодни
	0.7442	Оптимални
Общо	200.0003	Слабо пригодни
	84.9697	Пригодни
	13.1601	Оптимални

При реализация на устройствените зони предвидени в ИОУП реално засегнати ще бъдат 13.1601 ha оптимални местообитания, което е 1.47 %, и 84.9697 ha от пригодните местообитания, което е 5.85 % от площта на местообитанието в защитената зона. От слабо пригодните местообитания ще се засегнат 200.0003 ha или 7.43 % от слабо пригодните местообитания на вида.

**Въздействие - Очаква се средно въздействие;
Степен на въздействие - 4.**

Заключение. Потенциалното отрицателно въздействие, на изменението на Общия устройствен план на община Приморско, върху целевите за опазване видове земноводни в защитената зона може да се оцени, като средно (Степен 4), чиито оптимални местообитания ще бъдат засегнати.

Оценка на риска за видовете земноводни, предмет на опазване в зоната

Потенциалното отрицателно въздействие, на изменението на Общия устройствен план на община Приморско, върху целевите за опазване видове земноводни в защитената зона може да се оцени, като средно (Степен 4 и 5), чиито оптимални местообитания ще бъдат засегнати.

➤ **Клас Влечуги (Reptilia)**

Съгласно Специфичната информация и резултатите от проучването по проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", за територията на защитената зона са посочени 5 вида влечуги:

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- Леопардов смок (*Zamenis situla*)
- Пъстър смок (*Elaphe sauromates*)
- Шипоопашата сухоземна костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*)
- Шипобедрена сухоземна костенурка (*Testudo graeca iberica*)
- Южна блатна костенурка *Mauremys rivulata* (syn. *Mauremys caspica*)
- Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis orbicularis*)

• **1293 Леопардов смок (*Zamenis situla*)**

Няма налични данни за намирането на вида в зоната през последните 6 години. Очаквани въздействия по време на реализиране на устройствените зони включени в ИОУП на община Приморско са представени в следващата таблица.

Таблица 168.

Устройствена зона	Площ (ha) на засегнати местообитания от УЗ	Пригодност на местообитанията (<i>Zamenis situla</i>)
Ов1 - Приморско	1.380	Слабо пригодни
	-	Пригодни
	-	Оптимални
Оз2 - Приморско	0.0680	Слабо пригодни
	-	Пригодни
	-	Оптимални
Ос4 - Приморско	11.144	Слабо пригодни
	9.334	Пригодни
	32.647	Оптимални
Ос5 Приморско	37.182	Слабо пригодни
	2.241	Пригодни
	0.460	Оптимални
Ос6 Приморско	0.1425	Слабо пригодни
	0.0192	Пригодни
	0.0514	Оптимални
Ос7 - Приморско	3.748	Слабо пригодни
	4.589	Пригодни
	5.636	Слабо пригодни
Ос8 - Приморско	0.3450	Пригодни
	0.000005	Оптимални
	2.6447	Слабо пригодни
Тсп - Приморско	1.2404	Пригодни
	0.08	Оптимални
	0.035	Слабо пригодни
Терен за Гробища - Приморско	0.035	Слабо пригодни
Общо	8.6427	Слабо пригодни
	3.2188	Пригодни
	2.5278	Оптимални

При практическото реализиране на включените в ИОУП устройствени зони ще бъдат засегнати 2.5278 ha или 0.68 % от оптималните местообитания за вида *Zamenis situla*, 3.2188 ha, което е 0.66 % от пригодните за вида местообитания.

Въздействие – слабо;

Степен на въздействие -1.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- **5194 Пъстър смок (*Elaphe sauromates*)**

В рамките на полевите проучвания през 2011-2012 г. в зоната няма установени екземпляри, но има данни за намирането на вида по време на предишни изследвания (в периода 2007-2010 г.). С реализацията на устройствените зони се засягат оптимални и пригодни местообитания на вида.

Таблица 169.

Устройствена зона	Площ (ha) на засегнати местообитанията от УЗ	Пригодност на местообитанията (<i>Elaphe sauromates</i>)
Ос/4 – землище град Приморско	0.1055	Пригодни
	9.7575	Оптимални
Ос/5 – землище град Приморско	5.0937	Пригодни
	35.6889	Оптимални
Ос/6 – землище град Приморско	3.5829	Пригодни
	14.1579	Оптимални
Ос/7 – землище град Приморско	0.1757	Пригодни
	37.5723	Оптимални
Ос/8 – землище град Приморско	0.0886	Пригодни
	31.7289	Оптимални
Ов/1 – землище град Приморско	7.47	Пригодни
	26.61	Оптимални
Ов/14. землище село Веселие	-	Пригодни
	1.8499	Оптимални
Оз/2 - землище град Приморско	1.8253	Оптимални
	-	Пригодни
Тсп/1 и Тсп/2-землище град Приморско	21.9763	Пригодни
	177.1936	Оптимални
Терен за гробища/1 – землище град Приморско	1.0878	Оптимални
Общо	38.4946	Пригодни
	323.3743	Оптимални

При практическото изпълнение на включените в ИОУП устройствени зони ще бъдат засегнати 323.3743 ha, което е 5.324% от оптималните местообитания за вида *Elaphe sauromates*, в границите на защитената зона. Пригодните за вид местообитания ще бъдат намалени с 38.4946 ha или 1.108 % от тяхната площ в зоната.

Въздействие – слабо;

Степен на въздействие -1.

- **Шипоопашата сухоземна костенурка (*Eurotestudo hermanni boettgeri*)**

В рамките на полевите проучвания в зоната през 2011-2012 г. са установени 40 екземпляра, от които 20 мъжки, 14 женски и останки от 6 коруби. За конкретната територия на устройствените зони на територията на община Приморско няма данни за популацията на вида. Очакваните въздействия по време на строителството и потенциалните заплахи за местообитания на целевия вид са представени в следващата таблица.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 170.

Устройствена зона	Площ (ha) на засегнати местообитания от УЗ	Пригодност на местообитанията (<i>Eurotestudo hermanni boettgeri</i>)
Ов1 - Приморско	1.7422	Слабо пригодни
	34.0415	Пригодни
	0.0469	Оптимални
Ос4 Приморско	0.5102	Слабо пригодни
	12.5538	Пригодни
	0.1075	Оптимални
Ос5 Приморско	2.7801	Слабо пригодни
	13.1687	Пригодни
Ос6 Приморско	0.08	Слабо пригодни
	25.03	Пригодни
	-	Оптимални
Ос7 - Приморски	0.2184	Слабо пригодни
	36.5704	Пригодни
	0.8604	Оптимални
Ос8 - Приморско	0.3276	Слабо пригодни
	31.3890	Пригодни
	0.1013	Оптимални
Ов1 Веселие	0.1077	Пригодни
	1.7422	Слабо пригодни
Ов14 - Веселие	0.0220	Пригодни
	0.0311	Слабо пригодни
ОЗ2 - Приморско	0.0059	Слабо пригодни
	1.7258	Пригодни
	0.0937	Оптимални
Тсп1 и Тсп/2- Приморско	129.1335	Слабо пригодни
	66.9796	Пригодни
	2.5126	Оптимални
Терен за гробища/1 - Приморско	0.0054	Пригодни
	1.0823	Оптимални
	-	-
Общо	134.8558	Слабо пригодни
	222.1822	Пригодни
	4.8104	Оптимални

При изграждане на устройствените зони, включени в проекта ИОУП ще бъдат засегнати 4.8104 ha от оптималните местообитания за вида, което е 0.9% от площта им в зоната и 222.1822 ha или 4.40% от пригодните местообитания.

Устройствената зона за озеленяване заема 0.0937 ha 0.018% от оптималните местообитания на вида и 1.7258 ha, 0.03% от пригодните местообитания. В озеленените площи не се предвижда застрояване и оптималните и пригодни местообитания няма да бъдат пряко засегнати.

Въздействие – средно;

Степен на въздействие - 4

• 1219 Шипобедрена сухоземна костенурка (*Testudo graeca iberica*)

В рамките на полевите проучвания през 2011-2012 г. в зоната са установени 34 екземпляра, от които 16 мъжки и 18 женски. С реализация на ИОУП и включените устройствени зони реално

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

ще бъдат засегнати 198.215 ha или 5.62 % от пригодните местообитания, и 0.5356 ha или 1.032 % от оптималните местообитания за вида *Testudo graeca iberica*. Очаква се частична фрагментация на популацията на вида вследствие изграждането на устройствените зони.

Въздействие - средно;

Степен на въздействие - 4.

- **1222 Южна блатна костенурка (*Mauremys rivulata*) (syn.*Mauremys caspica*);**

По време на полевите изследвания по проект "Картирание и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I", видът не е установен в зоната. За конкретната територия на разглежданите устройствени зони няма данни за популацията на вида. Очаквани въздействия по време на строителството. На устройствените зони и потенциалните заплахи за местообитанията са представени в следващата таблица.

Таблица 171. Вероятните въздействия върху местообитанията на целевия вид *Mauremys rivulata*

Устройствена зона	Площ (ha) на засегнати местообитания в УЗ	Пригодност на местообитанията (<i>Mauremys rivulata</i>)
Ов ₁ Приморско	0.0076	Слабо пригодни
	-	Пригодни
	-	Оптимални
Ос ₄ Приморско	0.0016	Слабо пригодни
	-	Пригодни
	-	Оптимални
Ос ₅ и Ос ₆ - Приморско	1.3087	Слабо пригодни
	0.1452	Пригодни
Ос ₇ - Приморско	8.8404	Слабо пригодни
	0.5852	Пригодни
	0.2071	Оптимални
Ос ₈ - Приморско	2.6887	Слабо пригодни
	0.5264	Пригодни
Ов ₁ - Веселие	0.0076	Слабо пригодни
Оз/2- Приморско	0.5395	Слабо пригодни
Тсп /1- Приморско	21.7539	Слабо пригодни
	15.3052	Пригодни
	0.0274	Оптимални
Общо	35.3641	Слабо пригодни
	15.5766	Пригодни
	0.2344	Оптимални

С реализирането на устройствените зони реално ще бъдат засегнати 0.2344 ha, което е 11.3% от оптималните местообитания за вида *Mauremys rivulata*, които за територията на защитена зона BG 0001001 „Ропотамо“ са определени 2.06 ha. Засягат се 15.5766 ha или 2.87% от пригодните местообитания на вида.

Въздействие - средно;

Степен на въздействие – 4

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

• **1220 Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis orbicularis*)**

В защитената зона са установени 155 екземпляра (възрастни) при полевите проучвания по проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, на територията на предвидените устройствени зони отсъстват повърхностни водни обекти и местообитания на целевия вид.

Таблица 172. Пригодност на местообитанията (*Emys orbicularis orbicularis*)

Устройствена зона	Площ (ha) на засегнати местообитания от УЗ	Пригодност на местообитанията (<i>Emys orbicularis</i>)
Ос1 - Приморско	-	Слабо пригодни
	0.1953	Пригодни
	-	Оптимални
Ос4 - Приморско	5.2769	Слабо пригодни
	7.7600	Пригодни
	-	Оптимални
Ос5 и Ос6- Приморско	28.2519	Слабо пригодни
	12.6947	Пригодни
	0.0490	Оптимални
Ос7 - Приморско	4.7892	Слабо пригодни
	24.5959	Пригодни
	12.0794	Оптимални
Ос8 - Приморско	8.8490	Слабо пригодни
	19.0092	Пригодни
	0.0704	Оптимални
Ов1- Приморско	20.6124	Слабо пригодни
	11.3696	Пригодни
	2.2464	Оптимални
ОЗ2	-	Слабо пригодни
	1.6829	Пригодни
	0.1424	Оптимални
Ов14 – с. Веселие	0.0110	Пригодни
	0.0208	Оптимални
Ов1 – с. Веселие	0.0236	Слабо пригодни
	0.0105	Пригодни
	0.1340	Оптимални
Тсп1-Приморско	74.4658	Слабо пригодни
	73.7379	Пригодни
	30.4111	Оптимални
Тсп2-Приморско	-	Слабо пригодни
	5.9728	Пригодни
	14.4891	Оптимални
Терен за гробища/1 - Приморско	-	Слабо пригодни
	1.0878	Пригодни
	-	Оптимални
Общо	142.8260	Слабо пригодни
	159.2698	Пригодни
	59.5002	Оптимални

Изграждането на устройствените зони, включени в ИОУП на община Приморско, ще бъдат засегнати 59.5002 ha, което е 3.59% от площта на оптималните местообитания на вида, 159.2698 ha или 5.023% от пригодните местообитания в рамките на зоната.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Устройствената зона за озеленяване заема 0.1424 ha или 0.0085% от оптималните местообитания на вида и 1.6829 ha, 0.053% от пригодните му местообитания в защитената зона. В озеленените площи не се предвижда застрояване и оптималните и пригодни местообитания няма да бъдат пряко засегнати.

Въздействие - средно;

Степен на въздействие - 4.

➤ **Клас Бозайници (Mammalia)**

Съгласно Специфичната информация по проект *Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I*, на територията на защитената зона са включени са 4 вида бозайници (без Прилепите):

- Видра - *Lutra lutra*,
- Европейски вълк - *Canis lupus*,
- Пъстър пор - *Vormela peregusna*,
- Евроазиатски рис - *Lynx lynx*

В проекта за изменението на ОУП на община Приморско предвидените за урбанизиране територии, съгласно устройственото зонироване предвидено в ИОУП, не се засягат пригодни и оптимални природни местообитания и популации на целевите видове: Видра (*Lutra lutra*), Европейски вълк (*Canis lupus*) и Евроазиатски рис (*Lynx lynx*), поради което не се очаква пряко негативно въздействие върху тези видове и техните популации. Благоприятното природозащитно състояние на популациите ще се съхрани изцяло в защитената зона.

Въздействие – не се очаква.

Степен на въздействие – 0.

• **2635 Пъстър пор (*Vormela peregusna*)**

Целевият вид не е регистриран с преки методи в защитената зона и не са открити находища на вида. На територията на защитената зона няма територии отговарящи на изискването за биокоридори. Присъствието на вида не е регистрирано в териториалния обсег на устройствените зони заложи в проекта да изменението на Общия устройствен план на община Приморско и е свързано с места обитавани от гризачи, които са негова плячка. Такива не са установени по проектираните устройствени зони в границите на защитената зона. Очаквани въздействия по време на строителството на устройствените зони и потенциални заплахи за местообитанията са представени в следващата таблица.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 173.

Устройствена зона	Площ (ha) на засегнати местообитанието в УЗ	Пригодност на местообитанията (<i>Vormela peregusna</i>)
Ов ₁ – Приморско	1.8520	Пригодни
Оз ₂ – Приморско	1.6916	Пригодни
Тсп/1 – Приморско	11.8684	Слабо пригодни
	21.3282	Пригодни
Ов ₁₄ - Веселие	0.0531	Пригодни
Ов ₁ - Веселие	1.8499	Пригодни
Общо	11.8684	Слабо пригодни
	24.9228	Пригодни

С реализирането на устройствените зони реално ще бъдат засегнати 24.9228 ha, което е 1.66 % от пригодните местообитания на вида в зоната и 11.8684 ha от слабо пригодните.

**Въздействие - Средно;
Степен на въздействие - 4**

➤ **Видра (*Lutra lutra*)**

При реализиране на предвидените в ИОУП устройствени зони от местообитанията на вида се засягат непригодни за вида територии на площ от 56.5667 ha в границите на устройствени зони Ос₄, Ос₅, Ос₆, Ос₇, Ос₈ и Тсп/1 - землище град Приморско, и Ов₁ землище с. Веселие. Няма да бъдат засегнати и отнети потенциални и оптимални за вида местообитания, и не се очаква отрицателно въздействие върху популациите на целевия вид в границите на защитената зона.

**Въздействие - не се очаква
Степен на въздействие - 0.**

➤ **Европейски вълк (*Canis lupus*)**

Спрямо предвижданията на ИОУП от местообитанията на вида се засягат непригодни за вида територии на площ от 24.4833 ha в границите на устройствени зони Ос₅ и Ос₆ - землище град Приморско. Няма да бъдат засегнати и отнети потенциални и оптимални за вида местообитания, и не се очаква отрицателно въздействие върху популациите му границите на защитената зона.

**Въздействие – не се очаква
Степен на въздействие – 0.**

➤ **Евроазиатски рис (*Lynx lynx*)**

Включените в ИОУП на община Приморско устройствени зони засягат непригодни за вида територии на площ от 24.4833 ha в границите на устройствени зони Ос₅ и Ос₆– землище град Приморско. Няма да бъдат засегнати и отнети потенциални и оптимални за вида местообитания, и не се очаква отрицателно въздействие върху популациите му границите на защитената зона.

**Въздействие – не се очаква;
Степен на въздействие – 0.**

➤ **Прилепи**

• **1308 Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)**

Биологични особености на вида

Рядък вид, срещащ се в горски ландшафти, предимно в планинските и полупланинските райони. Обитава обрасли с гори райони, главно в планините. Съобщаван е за Черноморец и Малко Търново (Venda et al, 2003).

Биология. Води скрит начин на живот и рядко може да бъде наблюдаван. Ловува в крайнини на гори, над пътища и алеи в гори и паркове като лети ниско и бавно. Храни се с малки насекоми, които често лови над водни басейни или събира от повърхността на листата.

През лятото женските формират малки колонии в цепнатини на кората на дърветата. Мъжките обикновено живеят поединично, но понякога се присъединяват към колониите на женските.

Зимува главно в подземни убежища. У нас предпочита студени пещери, с температура около 0 градуса. Може да се намери близо до входа на пещерата дори при много студено време. Зимува както поединично, така и в големи колонии, съставени от индивиди от двата пола. Понякога мигрира. Известни са придвижвания до 290 km.

Копулацията е през есента и зимата. Ражда през юни по едно (рядко две) малки. Полова зрелост при женските настъпва на втората година. Максималната продължителност на живота е 23 години.

Оценка на популацията в зоната. Досега видът не е регистриран в границите на защитената зона. Съгласно резултатите от анализа на данните, събрани по време на проекта „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” и разработен модел, площта на потенциалните местообитания е оценена на **2136 ha** (16.67 % от площта на защитената зона). Площта на местообитания с високо качество по индуктивен модел е оценена на **260.3 ha (2.0%** от площта на защитената зона). В зоната е налице ниска степен на фрагментиране на местообитанията. Оценката природозащитното състояние на вида, направена само по показателя „засегнати площи в местообитанията” е **благоприятна**.

Потенциалните ловни местообитания включват горски площи между с. Ново Паничарево и Зеленковска река в западната част от защитената зона и стопанисваните от ДДС Ропотамо гори между пътищата Приморско- Созопол, Приморско - Ясна поляна и територията на резерват Ропотамо.

Оценка на популацията в територията засегната от изменението на ОУП на община Приморско. Видът присъства в територията, като тук е известно негово лятно убежище. Част от територията представлява потенциално най-благоприятно местообитание за вида, както и подходяща ловна територия.

- **1324 Голям нощник (*Myotis myotis*)**

Биологични особености

Разпространение у нас. В България се счита като обикновен и често срещан вид. Известен е от над 200 находища на територията на цялата страна, без най-високите части на планините. Повечето находища са между 100 и 800 m н.в.

Местообитание. Среща се във всички карстови райони у нас. Пещерообитаващ вид, формиращ смесени колонии с остроухия нощник.

Биология. Данни за хранителната биология на вида у нас засега не са публикувани. Установено е, че над 46% от храната му се състои от едри бръмбари-бегачи (сем. Carabidae). По данни от Западна Европа големият нощник най-често ловува в овощни градини и широколистни гори, а по-рядко в смесени гори, лозя, обработваеми полета с малка площ, смърчови гори. Северна Европа размножителни колонии са открити в сгради, най-вече в тавански помещения; зимува в пещери, мини и мазета, рядко в мостове (Stutz 1999).

Хранителните местообитания най-често се намират в радиус 2-6 km, максимум до 15 km от убежището. Лови жертвите си в полет или ги събира от различни повърхности - най-често от земята. В състава на храната му влизат едри насекоми, които лови в полет (напр. нощни пеперуди) или събира от земята (бръмбари, шурци и др.). Средният размер на ловната територия на един прилеп е около 0.5 km². При ловуване лети на височина 5 - 8 m. Извършва редовни миграции между летните и зимните убежища (понякога над 200 km), като използва редица временни междинни убежища. У нас най-дългата регистрирана миграция е 40 km.

Копулацията е главно през есента, по-рядко през пролетта когато женските посещават мъжките. Само около 10% от женските участват в размножаването през първата си година. Максималната продължителност на живота е над 25 години, но най-често около 5 години.

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я, зимуващ и размножаващ се вид с численост на зимуващите от 1 до 100 индивида и размножаващите се от 1001 до 3000 индивида.

Оценка на популацията в зоната. Видът присъства в защитената зона, като през летния период е регистрирана и неговата максимална численост в единично убежище (изоставения хотелски комплекс «Перла - 2») от около 100 индивида. Формира част от смесената колония в абразионната пещера северно от Маслен нос, но обективна оценка на числеността му там е невъзможна, поради трудния достъп до колонията. Общо са установени три находища. Съгласно резултатите от анализа на данните, събрани по време на проекта „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” и разработен модел, площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на **583.8 ha** (4.6% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания по дедуктивен модел е оценена на **8484 ha** (66,2% от площта на защитената зона). Площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на **261 ha** (2,0% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на вида в ЗЗ е **неблагоприятно - незадоволително**, поради това, че в ЗЗ не са установени находища за зимуване.

Потенциалните ловни местообитания включват територии в западната част на защитената зона на между яз. Ясна поляна и Зеленковска река и в източната териториите около езерата Алепу, Аркутино и Стамополу, между поддържания резерват Вельов вир и р. Ропотамо на запад от пътя Приморско-Бургас и високите части на резерват Ропотамо между р. Ропотамо и Маслен нос.

В урбанизираните райони потенциално съществуват и некартирани размножителни колонии в подпокривни пространства на сгради.

- **1323 Дългоух ношник (*Myotis bechsteini*)**

Биологични особености на вида

Отделни индивиди се срещат почти из цялата страна. Видът е установен за пръв път в България при устието на р. Камчия. До 1985 г. са известни седем находища, а до края на 2006 г. - 34 находища. Най-висока е плътността на територии с надморска височина между 1000 m и 1400 m (средно 8.2 индивида от 12 находища), в райони с обширни и компактни горски масиви (Централен Балкан, Западни Родопи, Странджа) или присъствие на мозаечни хабитати. Рядък е в Дунавската равнина, липсва в откритите части на Тракия. Най-много находища в България са установени от морското ниво до около 300 м н.в. (Petrov, 2006).

Биология. Възрастните мъжки обикновено живеят поединично в различни убежища (най-често малки дупки в дървета). Характерна особеност и за двата пола е честата смяна/редуване на убежището в един и същи район/участък от гората пред и след размножителния сезон. Известно е, че женските са силно привързани към района откъдето произхождат, а мъжките са значително по-мобилни и много рядко остават да живеят в района, където са се родили. Колонии са установявани само в по-стари дървета с диаметър 40-55 cm на височина 5-12 m. Само два индивида са намерени в пещери през зимата. Еднократно е установяван в къщички за прилепи в резерват „Ропотамо“ в гора близо до залива Света Параскева. Като летни убежища ползва почти само хралупи на дървета и рядко жилищни постройки и пещери.

Храни се летейки на малка височина в покрайнини на гори, просеки и групи дървета, облитайки отделните дървета и храсти като често събира храна от различни субстрати. В храната преобладават нелетящи наземни или живеещи по листата на дърветата безгръбначни животни и по-малко дневно летящи насекоми, които прекарват нощта, кацнали по листата на храсти или дървета.

Зимните убежища са пещери и галерии с висока влажност и температура между 4 и 11 градуса, по рядко при по-ниска от 1 до 7 градуса. Виси поединично или на малки групи (3-5 екземпляра). По-рядко се завира в цепнатини. Понякога сменя убежищата си през зимата. В зимните групи често преобладават мъжките (до 75%). Максималната продължителност на живота е 21 години. Индивидуалният ловен участък е малък - 0.6-1 ha, често припокриващ се между индивидите от една колония.

Видът е стационарен, като рядко извършва по-големи миграции (максимално до 60 km) (Kerth, Petit, 2005). В България е установена вертикална миграция от 770 m между убежището до мястото на хващането. През юни се ражда по 1 малко, което суче около 3 седмици. От края на август до края на септември бехщайновите ношници (около 90% мъжки индивиди, 10% женски

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

индивиди) се струпват по входовете на пещери или изоставени минни галерии с цел намиране на партньори

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я, зимуващ и размножаващ се вид с численост на размножаващите се и зимуващите от 501 до 1000 индивида. Резултатите от теренните изследвания проведени в периода 2006-2012 г. Показват, че видът е с по-ниска численост (255 - 415 индивида) от посочената в стандартния формуляр.

Установени са общо 4 находища, от които едно място за струпване. Убежища на вид са регистрирани в горски площи с *Acer campestre*, *Quercus cerris* и *Q. polycarpa*. Съгласно резултатите от анализа на данните, събрани по време на проекта „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I - Обособена позиция 5” и разработен модел, площта на потенциалните местообитания е оценена на **6648 ha (51,9 %** от площта на защитената зона). Площта на местообитания с високо качество по индуктивен модел е оценена на **2769.9 ha (21.6 %** от площта на защитената зона). Регистриран е в 5 летни находища, трафопост край яз. Ясна поляна, в гора между поддържания резерват Вельов вир и р. Ропотамо на запад от пътя Приморско- Бургас, в суха гора между р. Ропотамо и Маслен нос и в гора близо до залива св. Параскева. В летните находища не са открити размножителни колонии. Потенциалните му обитания са оценени на база наличие на 5 стари дървета на хектар в горите. Свързаността на местообитанията с високо качество в зоната е оценена на **отлична**. Установено е, че в зоната е налице **много ниска** степен на фрагментиране на местообитанията с високо качество. Общата оценка на природозащитното състояние на вида в зоната е **благоприятна**.

Оценка на популацията в територията засегната от изменението на ОУП на община Приморско. Видът е регистриран. Част от територията представлява потенциално местообитание за вида, както и подходяща ловна територия. Съществуват изключително благоприятни условия за убежища в горските местообитания 91AA (Източни гори от космат дъб) и 91M0 (Балкано-Панонски церово-горунови гори).

- **1307 Остроух ношник (*Myotis blithii*)**

Биологични особености на вида

Разпространение у нас. В България се счита като обикновен и често срещан вид. Известен е от около 130 находища на територията на цялата страна, без най-високите части на планините. Повечето находища са между 100 и 800 м н.в. Често срещан в ниските части на страната. Предпочита райони с пресечен релеф - хълмове, скални разкрития и венци, стръмни речни брегове и др., карстови райони обрасли с редки гори и храсталаци. Среща се и в паркове в по-големи населени места. Избягва обширните степни пространства.

Местообитание. Среща се в почти всички карстови и скалисти райони в страната. Характерен пещерообитаващ вид, който обитава пещерите през цялата година. Образува големи летни и зимни колонии. Често колониите са смесени с други видове прилепи. Храни се с едри насекоми нощни пеперуди, бръмбари, скакалци, които лови в полет или събира от земята. Летните му убежища са пещери, тъмни части на сгради, ниши и под покривни пространства. Зимува в

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

пещери които подържат температура над 3° до 12-15° С. Извършва редовни миграции между летните и зимните убежища, които може да са разположени на разстояние 60-70 до 160 km едно от друго.

Биология. Максимумът на ражданията е през периода 20 май - 10 юни. Данни за хранителната биология на вида у нас засега не са публикувани. В Швейцария е установено, че над 60% от храната му се състои от едри дългопипалести скакалци (сем. Tettigoniidae), които лови в открити райони, пасища и често в прясно окосени ливади. У нас извършва редовни сезонни миграции между зимните и летни убежища в рамките на 50 до 80 km. Установената максимална продължителност на живота е около 30 години.

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я, зимуващ и размножаващ се вид с численост на зимуващите и пребиваващите от 1 до 100 индивида и размножаващите се от 1001 до 3000 индивида.

При картирането по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I- Обособена позиция 5*” в зоната са установени 4 зимуващи индивида. При картирането са установени общо 1500 екземпляра в 3 летни находища, абразивна пещера край Маслен нос, завоя на р. Ропотамо и подземия на недовършена сграда до бившата резиденция Перла. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания по дедуктивен модел е оценена на 612.3 ha (4.8% от площта на защитената зона).

Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания по дедуктивен модел е оценена на 8484 ha (66.2% от площта на защитената зона). Потенциално най-благоприятните местообитания по дедуктивен модел включват площи покрай р. Ропотамо, и между р. Ропотамо и ез. Аркутино. Потенциалните ловни местообитания включват територии в западната част на защитената зона на между яз. Ясна поляна и Зеленковска река и в източната териториите около езерата Алепу, Аркутино и Стамополу, между поддържания резерват Вельов вир и р. Ропотамо на запад от пътя Приморско- Бургас и високите части на резерват Ропотамо между р. Ропотамо и Маслен нос.

Посредством ултразвуков детектор е регистриран от автора на тази част на доклада на територията на гр. Приморско в началото на есента на 2014 г.

В урбанизираните райони потенциално съществуват и некартирани размножителни колонии в под покривни пространства на сгради.

Оценка на популацията в територията засегната от изменението на ОУП на община Приморско. Видът присъства целогодишно в територията, като тук е известно негово значимо лятно убежище. Част от територията представлява потенциално най-благоприятно местообитание за вида, както и подходяща ловна територия.

• **1316 Дългопръст нощник (*Myotis capaccini*)**

Биологични особености на вида

Разпространение у нас. Среща се в почти цялата страна, изключително в карстови райони с разнообразни подземни убежища - пещери, ниши, скални цепнатини и др. Ловува нощем над реки и влажни зони, включително и изкуствени водни тела, канали и язовири, улавяйки насекоми летейки над водната повърхност. Съществуват доказателства, че в състава на храната му влизат и

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

малки рибки (Aizpurua O, Garin I, Alberdi A, Salsamendi E, Baagøe H, et al. 2013).

Местообитание. Видът е изключително пещеролюбив като целогодишно обитава пещери и подземни галерии, където формира големи (до няколко хиляди индивида) колонии, почти винаги заедно с пещерния дългокрил. Летните убежища обикновено са малки, сухи и проветриви пещери. За зимни убежища избира големи водни пещери с висока влажност и температура от 2 до 6 градуса. Извършва сравнително дълги миграции между летните и зимните си убежища, в рамките на 50 km, максимум 140 km (Hutterer et al. 2005).

Биология. Формира размножителни колонии с численост от няколко десетки до няколко хиляди (50 до 3000, най-често 200-500, винаги смесени с *Miniopterus schreibersii*). Максимумът на ражданията е през периода 20-25 май. Зимува само в подземни убежища. Дългопръстите нощници извършват редовни сезонни миграции между убежищата си от порядъка на 50 до 150 км. У нас зимуването започва в края на ноември и продължава до към средата на март. През този период е установен в много пещери, но никъде с численост повече от 3-5 000 екземпляра. Миграцията към местата за размножаване вероятно става след 10-20 април. Обитава целогодишно само подземни убежища - карстови и вулкански пещери, минни галерии, по изключение влажни мазета на необитаеми сгради. Ловува често над водни площи. Женските встъпват в полова зрялост в първата есен от живота си, а мъжките през втората година. Те започват да раждат през април и приключват в края на май. Първите летящи малки се появяват в края на юни, а през юли напълно престават да сучат.

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като размножаващ се и зимуващ вид, с численост на размножаващата се популация от 1001 до 3000 индивида и от 1 до 100 зимуващи.

Оценка на популацията в зоната. Досега са установени общо четири находища на вида. С най-голяма численост видът присъства през летния период в изоставения хотелски комплекс «Перла - 2» (с численост от около 600 индивида) и в абразионната пещера северно от Маслен нос. Тези данни показват, че видът е с по-ниска численост от посочената в стандартния формуляр. При картирането в известните находища за зимуване са установени 50 индивида. В установените при полевите изследвания 2 летни находища и 2-те по литературни данни са регистрирани общо в тях 100 индивида. Съгласно резултатите от анализа на данните, събрани по време на проекта „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I-Обособена позиция 5*” и разработен модел, площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на **709.7 ha (5.5%** от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на **2723 ha (21,2%** от площта на защитената зона). Не са установени урбанизирани и неподходящи площи за вида като част от потенциалното му местообитание. Общата оценка на природозащитното състояние на вида в ЗЗ е **благоприятна**.

Потенциалните ловни местообитания включват течението на р. Ропотамо, яз. Ясна поляна и езерата Алепу, Аркутино и Стамополу.

Оценка на популацията в територията засегната от изменението на ОУП на община Приморско. Видът присъства целогодишно в територията, като тук е известно негово значимо

лятно убежище. Част от територията представлява потенциално най-благоприятно местообитание за вида, както и подходяща ловна територия.

- **1321 Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*)**

Биологични особености

Наречен е трицветен поради оцветяването в три цвята на космите му- в основата са сиви, по средата жълти, а върховете - наситено червеникавокафяви.

Разпространение у нас. Трицветният нощник е характерен обитател на нископланинските карстови райони у нас. Най-много са убежищата в ниско-планинския пояс (400-500 м). Единични екземпляри са установявани до ок. 1500 m в Централна Стара планина и в Западните Родопи. В югоизточна България е съобщаван за района на Билка, Атия, Черноморец, каптаж край Аркутино, Маслен нос и Караул таш край Приморско.

Местообитание. Първично пещерен обитател, в райони без пещери видът се среща и в мазета на изоставени постройки, тавани на църкви и къщи, стари военни бункери и други убежища. Летните му убежища са в пещери, тавани на жилищни постройки и по-рядко - изкуствени галерии. Характерно за летните убежища е високата температура в тях (36-40 градуса). Летните колонии са компактни и плътни. Често обитава летни убежища с подковоноси, също и с пещерния дългокрил и дългопръстия нощник.

Зимува в пещери и по-рядко в зимни галерии - поединично или на малки групи при температура 5-10 градуса. Копулацията е в края на лятото. На следващата година през май се сформират размножителни колонии, състоящи се главно от женски. Самостоятелни полети на младите са регистрирани най-рано на 20 юли. Максималната установена продължителност на живота е 20 години.

Биология. Обитанието на трицветния нощник в България може да се счита за сезонно (от април до септември), защото досега у нас не са открити големи зимуващи колонии. В известните у нас около 30 размножителни колонии броят на индивидите наброява средно от 300 до 1000. Предпочита площи с храстова или дървесна растителност. Формира размножителни колонии през май, предимно от женски индивиди. Младите излитат самостоятелно след втората половина на юли. Колониите се разпадат около средата на август. При ловуване предпочита площи, покрити с храстова или дървесна растителност. Понякога ловува над водни площи. Заселва се също в карстови райони, паркове и градини. Лети сред редки корони на дървета или малко над тях. Има сравнително висока летателна активност и може да ловува повече от два часа без да кацне. Храни се с дребни безгръбначни, които събира от листната повърхност на дървета и храсти. Хранителният му спектър включва паяци, мухи, мрежокрили и насекоми.

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като зимуващ и размножаващ се вид с численост на размножаващите се от 501 до 1000 индивида и на зимуващите от 1 до 100 индивида. Видът присъства в защитената зона само през летния период, като най-висока численост е регистрирана в изоставения хотелски комплекс «Перла - 2» - около 900 индивида. Установени са общо две находища. Съгласно резултатите от анализа на данните, събрани по време на проекта „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I-Обособена позиция 5” и разработен

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

модел, площта на потенциално най-благоприятните местообитания по дедуктивен модел е оценена на **810 ha (6.3 %** от площта на защитената зона). Площта на потенциално най-подходящите ловни местообитания е оценена на **6576 ha (51,3 %** от площта на защитената зона). Площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на **350 ha (2,7 %** от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на вида в 33 е **благоприятна**.

Потенциалните ловни местообитания включват горски площи между с. Ново Паничарево и Зеленковска река в западната част от защитената зона и стопанисваните от ДДС Ропотамо гори между пътищата Приморско- Созопол, Приморско - Ясна поляна и територията на резерват Ропотамо.

Оценка на популацията в територията засегната от изменението на ОУП на община Приморско. Видът присъства в територията през летния период, като тук е известно негово значимо лятно убежище. Част от територията представлява потенциално най-благоприятно местообитание за вида, както и подходяща ловна територия.

➤ **1304 Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)**

Биологични особености

Разпространение у нас. Обикновен вид на територията на страната без най-високите части на планините. Най-едрият прилеп от подковоносите Обитава редки гори, храсталаци, открити места в близост до карстови разкрития и скални венци и води басейни. Съобщаван е за различни места в Югоизточна България от нос Атия до Малко Търново (Venda et al 2003).

Биология. Излиза да ловува 10 - 20 минути след залез. Полетът е бавен на ниска височина. Отдалечава се на около 10-тина km от убежището. Формира размножителни колонии. В откритите площи ловува летежки ниско над земята - 0.5-3 m а в горите и на по-голяма височина. Нощем се отдалечава до около 10 km от убежището, но понякога и до десетки километри. Летните му убежища са плиткни пещери, скални струпвания, под покривни пространства в запустели сгради, руини, изкуствени галерии. Понякога обитаваните сгради са в близост до пещери, където се оттегля при лошо време. Често ползва временни и нощни убежища, където почива по време на лов и изяжда едрите уловени насекоми. Храни се с големи летящи насекоми, главно нощни пеперуди и бръмбари. Зимните убежища са в подземни естествени и изкуствени галерии. Сезонните движения между летните и зимните убежища обикновено не надхвърлят 50 km, но са известни и прелети от 100 km.

Женските за първи път раждат в третата година, но някои екземпляри едва в деветата. Женските не участват в размножаването всяка година. Продължителността на живота е до около 30 години.

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я, зимуващ и размножаващ се вид с численост на зимуващите от 1 до 500 индивида и

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

размножаващите се от 500 до 1000 индивида. Видът е установен в общо 4 находища, като най-значимо е това в изоставения хотелски комплекс «Перла - 2», където е регистрирана и максималната численост в лятна колония от около 1200 екземпляра. Досега в находищата за зимуване са били установени 21 екземпляра. Съгласно резултатите от анализа на данните, събрани по време на проекта „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I- Обособена позиция 5” и разработен модел, площта на потенциални местообитания е оценена на **472.3 ha (3.7%** от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на **1253 ha (9,8%** от площта на защитената зона). Според изготвения модел, площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на **817 ha (6,4%** от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на вида в ЗЗ е **благоприятно**.

Оценка на популацията в територията засегната от изменението на ОУП на община Приморско. Видът присъства целогодишно в територията. Част от територията представлява потенциално най-благоприятно местообитание за вида, както и подходяща ловна територия.

➤ **1303 Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*)**

Биологични особености на вида

Разпространение у нас. Обикновен вид в цялата страна, среща се до около 1500 м н.в. Най-малкия по размери вид от подковоносите, обитаващи Европа. Видът е разпространен в цялата страна, без планинските части над 1500 м.н.в. Съобщаван е за устието на р. Ропотамо и различни места в югоизточна България между Бургас и Малко Търново. (Venda et al, 2003).

Местообитание. Използва предимно подземни местообитания - естествени пещери и изкуствени галерии. Свързан е с карстови райони с богата растителност. Среща се и в населени места. Използва предимно подземни размножителни и зимни убежища, но обитава също така тавани, мазета и изоставени постройки. Летните убежища са разнообразни - постройки (мазета, тавани), пещери, изкуствени галерии, скални струпвания и др. Зимните му убежища са подземни пещери и изкуствени подземни галерии. Предпочита вътрешните им части, където температура им е 5 - 9 градуса. Зимува поединично или на редки групи, с разстояние между отделните индивиди - до 50 cm.

Биология. Формира размножителни групи през май-юни. Ражда по едно малко от средата на юни до средата на юли. Не се отдалечава на големи разстояния от убежището. Познати са миграции на индивиди на територията на България до около 100 km.

Ловува на височина около 2 - 5 метра над земята близо до убежища (обикновено до 5 км) около гори, покрайнини на горите, храсталаци, речни обрасли с растителност брегове, над самата вода и около скали в карстови местности. Среща се и в агроландшафти, редовете на лозя, овощни градини, градини, над посеви с културни растения и пр. В състава на храната му влизат насекоми от 23 семейства и 7 разреда, главно люспестокрили (пеперуди) (*Lepidoptera*), двукрили (*Diptera*) и мрежокрили (*Neuroptera*), а също така и паяци. Видът е сравнително социален, но през лятото мъжките и женските живеят поотделно. Копулацията се извършва обикновено през есента, но също и по време на хибернация и през пролетта. Бременността продължава 67 дни. Формира

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

размножителни групи през май-юни, най-често в постройки, съставени от 5-30 възрастни женски. Продължителността на живота е средно 4 години. Установена е рекордна продължителност от 21 години.

Стационарен вид - прелетите между зимните и летните убежища обикновено не надвишават 15 km. Главните им врагове са златките, домашните котки и хищните птици - сови, ястреби и други по едри видове, за които е уязвим тъй като лети по-бавно от тях и се ориентира, не посредством зрението, а чрез ехолокация.

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като зимуващ и размножаващ се вид с численост на зимуващите и размножаващите се от 1 до 500 индивида. Видът е регистриран с единични зимуващи екземпляри в изоставения хотелски комплекс «Перла -2». Скалните струпвания край нос „Беглик таш“ представляват особено благоприятно лятно убежище за вида. Съгласно резултатите от анализа на данните, събрани по време на проекта „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I - Обособена позиция 5*” ” и разработен модел, площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на **19.7 ha (0.2%** от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на **1728.2 ha** (13.5% от площта на защитената зона). Според изготвения модел, площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на **817.3 ha** (6.4% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на вида в зоната е **неблагоприятно - незадоволително**.

Оценка на популацията в територията засегната от изменението на ОУП на община Приморско. Видът присъства в територията, като тук е известно негово зимно убежище. Част от територията представлява потенциално местообитание за вида, както и подходяща ловна територия.

➤ **1302 Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*)**

Биологични особености на вида

Разпространение у нас. Рядък вид на територия на страната. Подковоносът на Мехели е известен от над 30 находища (BENDA et al., 2003). Повечето от тях са в Северна България, Източните Родопи, Сакар и Девентските възвишения. Находищата в Северозападна България очертават част от известната до момента северна граница на разпространение на вида на Балканите.

Местообитание. Характерен пещерообитаващ вид. Формира смесени колонии с други видове подковоноси прилепи. Обитава пещерите през цялата година, често заедно с други видове от рода, както и с обикновения нощник, остроухия нощник и пещерния дългокрил. Предпочита площи с храстови съобщества, гори и сухи степи. Обитава предимно пещери и не използва изкуствени местообитания (но има публикация за ползване на изоставена сграда в България (Benda et al. 2003). Формира големи колонии - до 800 - 2000 екземпляра. Предпочитани дневни убежища са топли и влажните пещери, често в карстови райони. Зимните убежища са в постудени подземни обекти (обикновено големи пещери с постоянен микроклимат). Важно условие

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

за благоприятното му състояние е повишената влажност тъй като при изсъхване на летателната ципа не може да лети.

Биология. Все още с недобре проучена биология. Най-често е свързан с карстови райони, но задължително условие за присъствието му е наличието на подземни убежища. Предпочита да ловува в открити местообитания- ливади и селскостопански площи Видът е с уседнал начин на живот и не извършва дълги миграции. Най дългата миграция е на разстояние до 90 km (Palmeirim and Rodrigues 1992). Ражда по едно малко в периода от края на юни до началото на юли.

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я вид без данни за числеността на популациите му.

Видът е регистриран с единични екземпляри в изоставения хотелски комплекс «Перла - 2». Съгласно резултатите от анализа на данните, събрани по време на проекта „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I - Обособена позиция 5*” и разработен модел, площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на **1400 ha (10.9 %** от площта на защитената зона). Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на **40.5 ha (0.3 %** от площта на защитената зона). Според изготвения модел, площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на **818 ha (6.4 %** от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на вида в защитената зона е **неблагоприятно - незадоволително**.

Потенциалните ловни местообитания включват територии в западната част на защитената зона на между яз. Ясна поляна и с. Ново Паничарево и в източната териториите между поддържаения резерват Вельов вир и р. Ропотамо на запад от пътя Приморско- Бургас и течението на р. Ропотамо между моста и яз. Ново Паничарево. В урбанизираните райони потенциално съществуват и некартирани размножителни колонии в подпокривни пространства на сгради.

Оценка на популацията в територията засегната от изменението на ОУП на община Приморско. Видът присъства в територията, като тук е известно негово лятно убежище. Част от територията представлява потенциално най-благоприятно местообитание за вида, както и подходяща ловна територия.

➤ **1310 Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*)**

Биологични особености на вида

Разпространение у нас. Среща се в почти цялата страна, изключително в карстови райони и такива с разнообразни подземни убежища - пещери, ниши, скални цепнатини и др.

Местообитание. Характерен обитател на карстовите райони. Предпочита карстови райони тъй като обитава предимно естествени пещери. Образуват много големи колонии, достигащи десетки хиляди екземпляри, струпващи се гъсто по сводовете на пещерите. Често в тези колонии има и други видове прилепи, но дългокрилите преобладават. Размножителните колонии най-често се състоят от 500 до 2000 екземпляра.

Биология. Формира размножителни колонии с численост от 500 до 10 000 екземпляра, често смесени с *Myotis capaccinii*. Максимумът на ражданията е през периода 20 юни - 10 юли.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Зимува само в подземни убежища при температура между 6° и 9° С. Пещерните дългокрили са добри летци, с бърз и маневрен полет, което е предпоставка за денонощни хранителни (до ок. 20 km) и сезонни миграции между убежищата си от порядъка на 50 до 150 km. Лови жертвите си в полет на височина 10-20 m (Grzimek 1990, Nowak, 1997). Храни се с насекоми, (молци и от време на време с мухи). Предпочитани ловни територии са различни открити и полуоткрити естествени и изкуствени местообитания, включително и крайградските зони. Летните му убежища са пещери, рядко тавански помещения в сгради (Palmeirim & Rodrigues 1995). Зимува в пещери в топли места с температури от около 7-10° С и относителна влажност 80-85%. През лятото се отдалечава на разстояние до 70 km от пещерите в които пребивава, като остава във второстепенни временни убежища. Максималната продължителност на живота му е 22 години.

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я, пребиваващ, зимуващ и размножаващ се вид с численост на размножаващите се от 1001 до 3000 индивида и на останалите групи от 1 до 200 индивида. Видът е характерен обитател на зоната, като тук се намират две значими негови убежища за страната - изоставеният хотелски комплекс «Перла - 2», където е регистрирана максималната численост в лятна колония от около 1000 екземпляра, но видът се среща там целогодишно, и абразионната пещера на север от Маслен нос, където размножителната колония е смесена с Големия ношник (*Myotis myotis*) и може да достигне численост от 3000 индивида. Съгласно резултатите от анализа на данните, събрани по време на проекта „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I-Обособена позиция 5” в зоната не са установени находища за зимуване на вида. Разработен е модел, според който площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на **2723 ha** (21.2% от площта на защитената зона). Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на **508 ha** (4% от площта на защитената зона).

В известните 3 летни находища в зоната са били установени общо 1251 екземпляра. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания по дедуктивен модел е оценена на 508 ha (4% от площта на защитената зона).

Потенциалните ловни местообитания включват територии над и около езерата Алепу, Аркутино и Стамополу и поречията на реките Ропотамо, Зеленковска и притоците им. Не са установени урбанизирани и неподходящи площи за вида като част от потенциалното му местообитание. Общата оценка на природозащитното състояние на вида в зоната е **благоприятна**.

Оценка на популацията в територията засегната от изменението на ОУП на община Приморско. Видът присъства целогодишно в територията, като тук е известно негово значимо лятно убежище. Част от територията представлява потенциално най-благоприятно местообитание за вида, както и подходяща ловна територия.

- **1306 Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*)**

Биологични особености;

Разпространение у нас. Среца се в ниските части на страната, предимно в Южна България. Съобщаван е за пещерата край Маслен нос (Benda et al, 2003).

Местообитание. Предпочита гористи карстови и скалисти терени. Пещеро-обитаващ вид. Обитава и богати на растителност места и по-рядко безслесни карстови райони. Храни се с насекоми, особено молци и бръмбари, уловени по време на полет. През лятото населява пещери и скални цепнатини, естествени и изкуствени подземни кухни, често с проникваща светлина и непостоянна температура В северните части от ареала на разпространението си ползва като летни убежища и тавански помещения в сгради. Зимува в пещери с постоянна температура 11-12 градуса, където образува големи колонии смесени с други пещерни видове. Стационарен, не са регистрирани значителни миграции.

Биология. Формира смесени колонии с други видове подковоноси прилепи. Ловува предимно в горски територии. През лятото населява пещери и скални цепнатини, често с проникваща светлина и непостоянна температура. Зимува в пещери с температура около 11-12 градуса, където образува колонии с други подковоноси прилепи. Стационарен вид, не са регистрирани миграции. Ражда по едно малко в края на юни - началото на юли (Попов & Седефчев, 2003).

Заплахи за вида са изсичането на горите в Средиземноморския район, безпокойство в подземни местообитания, както и унищожаване на убежищата му (Kruštufek 1999). В някои страни съществува заплахата от безпокойство поради туристически посещения на пещери и използването на пещерите за стопански цели и животновъдство.

Оценка на популацията в зоната.

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я, пребиваващ, зимуващ и размножаващ се вид с численост на размножаващите се от 501 до 1000 индивида и на останалите групи от 1 до 50 индивида. **Видът не е регистриран в зоната.** Съгласно резултатите от теренните проучвания и анализа на данните, събрани по време на проекта „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I- Обособена позиция 5*” е предложено видът да отпадне от Стандартния формуляр на защитената зона.

Нашите теренни проучвания също не доказват присъствието на вида и приемаме, че в зоната отсъстват ефективно заети местообитания. Съгласно разработен модел, площта на най-благоприятните местообитания е незначителна - едва **7.3 ha** (0.1% от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на **6779 ha** (52,9% от площта на защитената зона). Според изготвения модел, площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на **818 ha** (6,4% от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на вида в зоната е **неблагоприятно - незадоволително.**

Потенциалните ловни местообитания включват горски площи между с. Ново Паничарево и Зеленковска река в западната част от защитената зона и стопанисваните от ДДС Ропотамо гори

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

между пътищата Приморско- Созопол, Приморско - Ясна поляна и територията на резерват Ропотамо.

В урбанизираните райони потенциално съществуват и некартирани ловни територии, зелени площи и край селищни площи.

Оценка на популацията в територията засегната от изменението на ОУП на община Приморско. Видът не е регистриран досега. Част от територията представлява потенциално най-благоприятно местообитание за вида, както и подходяща ловна територия.

- 1305 Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)

Биологични особености на вида

Разпространение у нас. В България е сравнително често срещан вид, известен от над 100 находища - Атия, Черноморец, Маслен нос и Караул таш край Приморско и др. (BENDA et al., 2003). Среща се на много места, като е по-чест в Северна България. Повечето находища са между 100 и 500 m н.м.в (PANDURSKA, 1997).

Местообитание. Обитава хълмисти и гористи карстови райони в близост до вода. Видът е силно зависим от наличието на естествени или изкуствени подземни местообитания. Често съжителства с други пещеролюбиви видове (*Rhinolophus mehelyi* и *Rhinolophus blasii*). Ловува основно в гори и покрайнините им, по-рядко из крайречна дървесна растителност. Хваща пляката си по кората на дървета и храсталаци. Лети ниско и бавно, умее да „увисва“ във въздуха. Храни се с молци и други нощни насекоми. Зимните му убежища са подземни кухни, обикновено обширни пещери с постоянен микроклимат. Обикновено се заселват в най-топлите части (10-13 градуса) на пещерите. Летните убежища са естествени и изкуствени подземни кухни, по-рядко помещения в сгради.

Биология. Формира размножителни колонии след средата на май. Женските обикновено раждат след средата на юни до около средата на юли. Числеността в размножителните колонии у нас най-често е от 100 до 600 екз. (ПЕТРОВ, 2010), но достига до рекордните 7 000-10 000 екз. (БОРИСОВ, 2010; DIETZ et al., 2009 b). Зимува в пещери като числеността в колониите му достигна от 50 до хиляди екземпляра (BENDA, 2003). Ловни местообитания се явяват смесени широколистни гори, храсталаци, синори, крайречни гори, но със сигурност избягва откритите пространства и боровите насаждения.

Оценка на популацията в зоната. В стандартния формуляр на защитената зона е включен като зимуващ и размножаващ се вид с численост на размножаващите се от 501 до 1000 индивида и на зимуващите от 1 до 100 индивида.

Видът е установен в общо две находища, като най-значимото е това в изоставения хотелски комплекс «Перла - 2», където е регистрирана и максималната численост в лятна колония от около 1200 екземпляра. Южният подковонос обитава и Южната абразионна пещера край Маслен нос. Не са установени зимни убежища. Съгласно резултатите от анализа на данните, събрани по време на проекта „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I - Обособена позиция 5*“ и разработен модел, площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на **298.5 ha (2.3%** от площта на защитената зона). Площта на потенциално подходящите ловни местообитания е оценена на **1086**

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

---

ha (8,5% от площта на защитената зона). Според изготвения модел, площта на урбанизираните и неподходящите за вида местообитания е оценена на **615 ha (4,8%** от площта на защитената зона). Общата оценка на природозащитното състояние на вида в защитената зона е **благоприятно**.

Потенциалните ловни местообитания включват горски площи между с. Ново Паничарево и Зеленковска река в западната част от защитената зона и стопанисваните от ДДС Ропотамо гори между пътищата Приморско-Созопол, Приморско-Ясна поляна и територията на резерват Ропотамо.

Оценка на популацията в територията засегната от изменението на ОУП на община Приморско. Видът присъства в територията, като тук е известно негово значимо лятно убежище. Част от територията представлява потенциално местообитание за вида, както и подходяща ловна територия.

➤ **Безгръбначни животни (Invertebrata)**

Съгласно Специфичната информация в резултат от проведените теренни проучвания по проект „*Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I*“, за територията на защитената зона са посочени 14 вида безгръбначни:

- **Алпийски сечко (*Rosalia alpina*)**
- Бръмбар отшелник (*Osmoderma eremita*)
- Голям еленов рогач (*Lucanus cervus*)
- Буков сечко (*Morimus asper funereus*)
- Еднорог бръмбар (*Bolbelasmus unicornis*)
- Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*)
- Голям сечко (*Cerambyx cerdo*)
- Тигров молец на Джърси *Euplagia quadripunctaria*
- *Dioszeghyana schmidtii*
- *Propotaecrus bimicronatus* (*Propotaecrus cupriacus*-не се среща в България)
- *Anisus vorticulus*
- Лицена (*Lycaena dispar*)
- Еуфидриас (*Euphydryas aurinia*)
- Овална речна мида (*Unio crassus*)
- **4053 Обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*)**

До края на 2012 г. са установени 10 находища на целевия вид на територията на защитената зона. Присъствие на този вид скакалец не е регистрирано на територията на посочените устройствени зони, включени в ИОУП на община Приморско.

Очаквани въздействия по време на строителството на устройствените зони и потенциалните заплахи за местообитанията на целевия вид са представени в следващата таблица.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 174. Пригодност на местообитанията на вида (*Paracaloptenus caloptenoides*)

Устройствена зона	Площ (ha) на засегнати местообитанието в УЗ	Пригодност на местообитанията на вида <i>Paracaloptenus caloptenoides</i>
Ов1 - Веселие	1.4335	Непригодни територии
Ов14 - Веселие	0.0524	Непригодни територии
Ов1 - Приморско	28.3970	Непригодни територии
	5.6913	Слабо пригодни
Ос4 - Приморско	11.9441	Непригодни територии
	0.7925	Слабо пригодни
Ос5 - Ос6 - Приморско	20.5914	Непригодни територии
	20.4623	Слабо пригодни
Ос7 - Приморско	31.6280	Непригодни територии
	3.6639	Слабо пригодни
Ос8 - Приморско	27.5768	Непригодни територии
	1.6495	Слабо пригодни
ОЗ2 - Приморско	1.5682	Непригодни територии
	0.0744	Слабо пригодни
Тсп/1 и Тсп/2 - Приморско	91.5723	Не пригодни територии
	104.6905	Слабо пригодни
Гробища	1.0878	Слабо пригодни
Общо	214.7637	Непригодни
	138.1122	Слабо пригодни

Практическото реализиране на устройствените зони в защитена зона „Ропотамо“ ще се извърши на терени непригодни или със слаба пригодност за вида *Paracaloptenus caloptenoides*. Засегнатите непригодни площи са 214.7637 ha, а тези с слаба пригодност са 138.1122 ha.

Въздействие – не се очаква;

Степен на въздействие – 0.

- 1084 Бръмбар отшелник (*Osmoderma eremita*)

До края на 2012 г. не са установени геореферирани находища на вида на територията на защитената зона. На територията на устройствените зони не са установени стари, гниеци дървета, които са негово местообитание. Очаквани въздействия по време на изграждане на устройствените зони и съществуващите потенциални заплахи за неговите местообитания са представени в следващата таблица.

Таблица 175.

Устройствена зона	Площ (ha) на засегнати местообитанието в УЗ	Пригодност на местообитанията <i>Osmoderma eremita</i>
Ос5, Ос6 - Приморско	1.431	Непригодни територии
Общо	1.431	Непригодни територии

Изграждането на устройствените зони Ос5 и Ос6, в защитена зона „Ропотамо“, ще се извърши на 1.431 ha непригодни територии за вида *Osmoderma eremita*. Не се очаква негативно въздействие върху вида.

Въздействие – не се очаква;

Степен на въздействие - 0.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- **1083 Голям еленов рогач (*Lucanus cervus*)**

До края на 2012 г. са установени общо 16 геореферирани находища на вида в защитената зона. Присъствие на целевия вид не е регистрирано в териториалния обseg на устройствените зони заложен в изменението на Общия устройствен план на община Приморско. Видът е свързан със стари, гниеци дъбови дървета, каквито отсъстват на територията на проектираните устройствени зони, в границите на защитената зона. Очаквани въздействия по време на изграждане на устройствените зони и съществуващите потенциални заплахи за неговите местообитания са представени в следващата таблица.

*Таблица 176. Пригодност на местообитанията на (*Lucanus cervus*)*

<i>Устройствена зона</i>	<i>Площ (ha) на засегнати местообитанието в УЗ</i>	<i>Пригодност на местообитанията <i>Lucanus cervus</i></i>
Ов1 - Приморско	1.8233	Непригодни територии
	0.7296	Слабо пригодни
Ос4 - Приморско	1.2322	Слабо пригодни
Ос5, Ос6- Приморско	2.1153	Непригодни територии
	1.3384	Слабо пригодни
Ос7 - Приморско	0.1547	Непригодни територии
	2.8825	Слабо пригодни
Ос8 - Приморско	0.0527	Непригодни територии
	2.9101	Слабо пригодни
Ов14- Веселие	0.0202	Слабо пригодни
Тсп	0.3822	Непригодни територии
	9.5589	Слабо пригодни
ОЗ2 - Приморско	0.0272	Слабо пригодни
Гробища - Приморско	0.0285	Слабо пригодни
Общо	2.6244	Непригодни територии
	18.7099	Слабо пригодни

Включените в ИОУП на община Приморско устройствени зони ще се извърши на непригодни територии с площ от 2.62449 ha и слабо пригодни територии за вида *Lucanus cervus* на площ от 18.7099 ha. Не се очаква отнемане на площи от пригодни и оптимални местообитания на вида и намаляване на плътността на популацията в границите на защитената зона.

Въздействие - не се очаква;

Степен на въздействие - 0.

- **1089 Буков сечко (*Morimus asper funereus*)**

До края на 2012 г. не са установени геореферирани находища на вида на територията на защитената зона. Не е регистриран в териториалния обseg на устройствените зони заложен в изменението на Общия устройствен план на община Приморско. Очаквани въздействия по време на изграждане на устройствените зони и съществуващите потенциални заплахи за неговите местообитания са представени в следващата таблица.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 177. Пригодност на местообитанията на вида *Morimus asper funereus*

<i>Устройствена зона</i>	<i>Площ (ha) на засегнати местообитанието в УЗ</i>	<i>Пригодност на местообитанията <i>Morimus asper funereus</i></i>
Ов₁ - Приморско	0.4112	Слабо пригодни
	7.2249	Непригодни територии
Ос₄ - Приморско	0.5378	Непригодни територии
	11.5107	Слабо пригодни
Ос₅, Ос₆ - Приморско	40.0544	Слабо пригодни
Ос₇ - Приморско	7.0949	Непригодни територии
	25.5409	Слабо пригодни
Ос₈ - Приморско	1.7024	Непригодни територии
	27.054	Слабо пригодни
Тсп	97.8287	Слабо пригодни
	2.9180	Непригодни територии
Гробища	0.2044	Слабо пригодни
Общо	19.4780	Непригодни територии
	202.7557	Слабо пригодни

Практическото изпълнение на устройствените зони предвидени с ИОУП на община Приморско, ще се извърши на непригодни територии на площ от 19.4780 ha и слабо пригодни територии за вида *Morimus asper funereus* на площ от 202.7557 ha. Не се очаква отнемане на площи от пригодни и оптимални местообитания на вида и намаляване на плътността на популацията в границите на защитената зона.

Въздействие - не се очаква;

Степен на въздействие - 0.

- 1088 Голям сечко (*Cerambyx cerdo*)

До края на 2012 г. е установено 5 геореферирано находище на вида в защитената зона. На територията на проекта за изменение на ОУП и предвидените устройствени зони липсва, поради отсъствие на подходящи местообитания. Очаквани въздействия по време на изграждане на устройствените зони и съществуващите потенциални заплахи за неговите местообитания са представени в следващата таблица.

Таблица 178. Пригодност на местообитанията на (*Cerambyx cerdo*)

<i>Устройствена зона</i>	<i>Площ (ha) на засегнати местообитанието в УЗ</i>	<i>Пригодност на местообитанията <i>Cerambyx cerdo</i></i>
Ов₁ - Приморско	21.8901	Непригодни територии
	3.1727	Слабо пригодни
Ос₄ - Приморско	0.3562	Непригодни територии
	11.8548	Слабо пригодни
Ос₅, Ос₆ - Приморско	5.6187	Непригодни територии
	29.9418	Слабо пригодни
Ос₇ - Приморско	0.6049	Непригодни територии
	33.9266	Слабо пригодни
Ос₈ - Приморско	0.1861	Непригодни територии
	30.6632	Слабо пригодни
Ов₁₄ - Веселие	0.0496	Слабо пригодни
	0.0035	Непригодни територии
Гробища	0.3954	Непригодни територии
Общо	172.7455	Слабо пригодни
	29.0549	Непригодни територии

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Реализирането на устройствените зони ще се извърши на непригодни територии на площ от 29.0549 ha или слабо пригодни територии за вида *Cerambyx cerdo* на площ от 172.7455 ha. Не се очаква отнемане на площи от пригодни и оптимални местообитания на вида и намаляване на плътността на популацията в границите на защитената зона.

Въздействие - не се очаква;

Степен на въздействие - 0.

- 1078 Тигров молец на Джърси (*Euplagia quadripunctaria*)

До края на 2012 г. са установени общо над 50 геореферирани находища в различни части от зоната. На територията на устройствените зони не е установен. Очаквани въздействия по време на изграждане на устройствените зони и съществуващите потенциални заплахи за неговите местообитания са представени в следващата таблица.

*Таблица 179. Пригодност на местообитанията на *Euplagia quadripunctaria**

<i>Устройствена зона</i>	<i>Площ (ha) на засегнати местообитанието в УЗ</i>	<i>Пригодност на местообитанията <i>Euplagia quadripunctaria</i></i>
Ов1 - Приморско	19.7673	Непригодни територии
	9.6597	Слабо пригодни
Ос4 - Приморско	3.0638	Непригодни територии
	9.3645	Слабо пригодни
Ос5, Ос6- Приморско	9.6119	Непригодни територии
	31.4993	Слабо пригодни
Ос7 - Приморско	4.5286	Непригодни територии
	29.5193	Слабо пригодни
Ос8 - Приморско	2.2437	Непригодни територии
	29.2819	Слабо пригодни
Ов1 - Веселие	0.1532	Непригодни територии
Ов14- Веселие	0.0531	Непригодни територии
Тсп - Приморско	74.5502	Непригодни територии
	77.8294	Слабо пригодни
ОЗ2 - Приморско	0.1019	Непригодни територии
	1.2828	Слабо пригодни
Гробища - Приморско	1.0878	Слабо пригодни
Общо	113.9737	Непригодни територии
	188.4369	Слабо пригодни

Реализирането на устройствените зони ще се извърши на непригодни територии на площ от 113.9737 ha или слабо пригодни територии за вида *Euplagia quadripunctaria* на площ от 188.4369 ha. Не се очаква отнемане на площи от пригодни и оптимални местообитания на вида и намаляване на плътността на популацията в границите на защитената зона.

Въздействие - не се очаква;

Степен на въздействие - 0.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- 4032 Диошегиана (*Dioszeghyana schmidtii*)

До края на 2012 г. са установено общо 6 находища на този вид в зоната с установени 5 екземпляра. Територията, върху която ще бъдат реализирани устройствените зони, са непригодни и слабо пригодни терени. Очаквани въздействия по време на изграждане на устройствените зони и съществуващите потенциални заплахи за неговите местообитания са представени в следващата таблица.

Таблица 180. Пригодност на местообитанията на *Dioszeghyana schmidtii*

<i>Устройствена зона</i>	<i>Площ (ha) на засегнати местообитанието в УЗ</i>	<i>Пригодност на местообитанията <i>Dioszeghyana schmidtii</i></i>
Ов1 - Приморско	10.2130	Непригодни територии
	0.2210	Слабо пригодни
Ос4 - Приморско	11.5316	Непригодни територии
	0.8674	Слабо пригодни
Ос5 и Ос6-Приморско	34.0902	Непригодни територии
	0.8674	Слабо пригодни
Ос7 - Приморско	23.6205	Непригодни територии
	6.7711	Слабо пригодни
Ос8- Приморско	22.8185	Непригодни територии
	5.9260	Слабо пригодни
Ов1 - Веселие	0.6641	Непригодни територии
Ов14 - Веселие	0.0531	Слабо пригодни
ОЗ2 - Приморско	1..288	Непригодни територии
	0.3262	Слабо пригодни
Тсп - Приморско	87.7085	Непригодни територии
	111.4084	Слабо пригодни
Гробища - Приморско	1.0878	Слабо пригодни
Общо	191.8752	Непригодни територии
	127.5284	Слабо пригодни

Устройствените зони включени в изменението на ОУП на община Приморско ще се реализират на непригодни територии на площ от 191.8752 ha или слабо пригодни територии за вида *Dioszeghyana schmidtii* на площ от 127.5284 ha. Не се очаква отнемане на площи от пригодни и оптимални местообитания на вида и намаляване на плътността на популацията в границите на защитената зона.

Въздействие - не се очаква;

Степен на въздействие - 0.

- 4056 *Anisus vorticulus*

За периода 2011-2012 г. е установено 1 геореферирано находище на територията на защитената зона, с общо 6 живи екземпляра от целевия вид. Видът не е установен на територията на планираните устройствени зони. Очаквани въздействия по време на изграждане на устройствените зони и съществуващите потенциални заплахи за неговите местообитания са представени в следващата таблица.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Таблица 181. Пригодност на местообитанията на *Anisus vorticulus*

Устройствена зона	Площ (ha) на засегнати местообитанието в УЗ	Пригодност на местообитанията <i>Anisus vorticulus</i>
<i>Ос8 - землище град Приморско</i>	0.0027	Непригодни територии

Реализиране на устройствена зона Ос8 ще се извърши на 0.0027 ha непригодни за вида терени. Строителството не засяга благоприятни местообитания на *Anisus vorticulus* и е без въздействие върху неговата популация в защитената зона.

**Въздействие – не се очаква;
Степен на въздействие – 0.**

- 1060 Лицена (*Lycaena dispar*)

До края на 2012 г. няма установени геореферирани находища на вида на територията на защитената зона. Няма данни за наличие на този вид на територията на устройствените зони включени в ИОУП.

Очаквани въздействия по време на изграждане на устройствените зони и съществуващите потенциални заплахи за неговите местообитания са представени в следващата таблица.

Таблица 182. Пригодност на местообитанията на *Lycaena dispar*

Устройствена зона	Площ (ha) на засегнати местообитанието в УЗ	Пригодност на местообитанията <i>Lycaena dispar</i>
Оз2 - Приморско	0.9588	Непригодни територии
Ос7 - Приморско	11.9508	Непригодни територии
	0.069	Слабо пригодни
Ос8 - Приморско	9.3713	Непригодни територии
	0.1729	Слабо пригодни
Тсп/1 и Тсп/2 - Приморско	78.5174	Непригодни територии
	13.8647	Слабо пригодни
Ов1 -Веселие	1.8412	Непригодни територии
Общо	14.0445	Слабо пригодни
	103.3385	Непригодни територии

Реализирането на устройствените зони ще се извърши на непригодни територии на площ от 103.3385 ha или слабо пригодни територии за вида *Lycaena dispar* на площ от 14.0445 ha. Не се очаква отнемане на площи от пригодни и оптимални местообитания на вида и намаляване на плътността на популацията в границите на защитената зона.

**Въздействие - не се очаква;
Степен на въздействие - 0.**

- 1065 Еуфидриас (*Euphydryas aurinia*)

До края на 2012 г. няма установени геореферирани находища на този вид на територията на защитената зона. Териториите, която обхващат новите устройствени зони са непригодни

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

местообитания за вида. Очаквани въздействия по време на изграждане на устройствените зони и съществуващите потенциални заплахи за неговите местообитания са представени в следващата таблица.

*Таблица 183. Пригодност на местообитанията на *Euphydrys aurinia**

<i>Устройствена зона</i>	<i>Площ (ha) на засегнати местообитанието в УЗ</i>	<i>Пригодност на местообитанията <i>Euphydrys aurinia</i></i>
Ов1 - Приморско	13.6684	Непригодни територии
Ос7 - Приморско	0.3240	Непригодни територии
Ос8 - Приморско	0.8483	Непригодни територии
Тсп	7.3163	Непригодни територии
Ов1 - Веселие	1.4988	Непригодни територии
Ов14 - Веселие	0.0531	Непригодни територии
Гробища - Приморско	1.0837	Непригодни територии
Общо	24.7926	Непригодни територии

На териториите планирани за изграждане на устройствени зони отсъстват благоприятни местообитания на вида и не се очаква въздействие. Посочените устройствени зони ще се реализират на местообитания представляващи, непригодни територии за вида *Euphydrys aurinia* на площ от 24.7926 ha.

**Въздействие - не се очаква;
Степен на въздействие - 0.**

- **1032 Овална речна мида (*Unio crassus*)**

За периода 2011-2012 г. е установено 1 геореферирано находище в зоната с установени общо 6 екземпляра (6 черупки) от целевия вид. Върху територията, подлежаща на застрояване липсва, поради отсъствие на подходящи местообитания. Очаквани въздействия по време на изграждане на устройствените зони и съществуващите потенциални заплахи за неговите местообитания са представени в следващата таблица.

*Таблица 184. Пригодност на местообитанията на *Unio crassus**

<i>Устройствена зона</i>	<i>Площ (ha) на засегнати местообитанието в УЗ</i>	<i>Пригодност на местообитанията <i>Unio crassus</i></i>
Ов1 - Веселие	0.0121	Непригодни територии
Тсп/1 и Тсп/2 - Приморско	0.4251	Непригодни територии
Общо	0.4372	Непригодни територии

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Определените терени за планираните устройствени зони са непригодни местообитания за вида *Unio crassus*, на площ от 0.4372 ha. Не се очаква въздействието от реализацията на устройствените зони върху местообитанията и популацията на вида в защитената зона.

➤ **Оценка на риска за видовете безгръбначни предмет на защита в защитената зона**

Таблица 185. Обобщеното въздействие, от реализацията на плана върху безгръбначните, включени в предмета на опазване на защитена зона BG 0001001 „Ропотамо“

Безгръбначни животни, включени в Приложение II на Директива 92/43/ЕИО			
Вид		Оценка за степента на въздействие	
Овална речна мида	<i>Unio crassus</i>	0	Не се очаква въздействие
Обикновен сечко	<i>Cerambyx cerdo</i>	0	Не се очаква въздействие
Бръмбар рогач	<i>Lucanus cervus</i>	0	Не се очаква въздействие
Буков сечко	<i>Morimus asper funereus</i>	0	Не се очаква въздействие
Алпийска розалия	<i>Rosalia alpina</i>	0	Не се очаква въздействие
Бръмбар отшелник	<i>Osmoderma eremita</i>	0	Не се очаква въздействие
Еднорог бръмбар	<i>Bolbelasmus unicornis</i>	0	Не се очаква въздействие
Обикновен паракалоптенус	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>	0	Не се очаква въздействие
Тигров молец на Джърси	<i>Euplagia quadripunctaria</i>	0	Не се очаква въздействие
Диошегиана	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>	0	Не се очаква въздействие
	<i>Anisus vorticulus</i>	0	Не се очаква въздействие
Лицена	<i>Lycaena dispar</i>	0	Не се очаква въздействие
Еуфидриас	<i>Euphydryas aurinia</i>	0	Не се очаква въздействие

6.5.3.4. Очаквани въздействия върху целевите животински видове от реализацията на плана в защитена зона BG0001007 „Странджа“

С реализацията на изменението на ОУП на община Приморско не се предвижда устройствено зонироване в границите на защитената зона, и няма да бъдат засегнати оптимални и пригодни местообитания на целевите животински видове предмет на защита в зоната.

В тази защитена зона не се очакват преки и косвени въздействия върху приоритетните природни местообитания, предмет на опазване в зоната, от изпълнението на проекта за ИОУП на Община Приморско в така представения му вариант.

Въздействие – не се очаква;

Степен на въздействие – 0.

6.5.3.5. Очаквани въздействие върху птиците предмет на защита в защитената зона от реализацията на плана в защитена зона BG0002077 „Бакърлъка“

На територията на община Приморско попадат 1456.6 ha, попадащи в землището на село Веселие. С реализацията на плана не се предвижда устройствено зонироване в границите на

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

защитената зона, и в тази връзка може да се посочи, че няма да бъдат засегнати оптимални и пригодни местообитания на целевите животински видове предмет на защита в зоната.

В тази защитена зона не се очакват преки и косвени въздействия върху видовете птици, предмет на опазване в зоната. Няма да бъдат отнети територии и площи за гнездене, размножаване или хранене. В резултат от изпълнението на проекта за ИОУП на Община Приморско в така представения му вариант, не се очакват промени в структурата и функциите на защитената зона.

6.5.3.6. Очаквани въздействие върху птиците предмет на защита в защитената зона от реализацията на плана в Защитена зона „Странджа” BG0002040

На територията на община Приморско попадат 100.6 ha, попадащи в землището на село Веселие. С реализацията на плана не се предвижда устройствено зонироване в границите на защитената зона, и в тази връзка може да се посочи, че няма да бъдат засегнати оптимални и пригодни местообитания на целевите животински видове предмет на защита в зоната.

тази защитена зона не се очакват преки и косвени въздействия върху видовете птици, предмет на опазване в зоната. Няма да бъдат отнети територии и площи за гнездене, размножаване или хранене. В резултат от изпълнението на проекта за ИОУП на Община Приморско в така представения му вариант, не се очакват промени в структурата и функциите на защитената зона.

6.5.3.7. Очаквани въздействие върху птиците предмет на защита в защитената зона от реализацията на плана в защитена зона BG0002077 “Комплекс - Ропотамо“

а) Описание и анализ на въздействието на плановете, програми и проекти/инвестиционни предложения върху типовете природни местообитания и видовете - предмет на опазване в защитена зона “Комплекс - Ропотамо“

ЗЗ „Комплекс - Ропотамо“ е зона тип J и припокрива защитена зона ЗЗ „Ропотамо“.

Предмет на опазване в ЗЗ „Комплекс - Ропотамо“ са местообитания 80 на вида птици чиито местообитания подлежат на опазване съгласно чл.6, ал.1, т.3 от ЗБР и 60 вида птици които се струпват в значителни количества по време на размножаване, линеене, зимуване или миграция за които териториите в които се струпват подлежат на опазване съгласно чл.6, ал.1, т.4 от ЗБР. Видовете птици, които се опазват в защитената зона „Комплекс Ропотамо” са предимно водолюбиви птици, които обитават влажни зони, вкл. морски крайбрежия и други видове, обитавачи гори ливади, храсталаци и пасища.

Всички промени в устройствения план на община Приморско засягат прилежащи на населени места територии, които не могат да бъдат определени като ключови места в защитената зона и не се използват за почивка по време на сезонните миграции. Сезонните миграции по Черноморското крайбрежие са добре проучени (Мичев, Профиров) и определено прилежащите

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

на гр. Приморско и включените в състава на общината населени места не са сред местата в които се съсредоточават прелитащите по Източния Черноморски път Виа Понтика птици. Местата, които са от значение езерата Алепу, Аркутино, Стамополу, устието на р. Ропотамо и високите части от резерват Ропотамо и защитената местност Ропотамо остават незасегнати от плана, а и в никакъв случай не може да се говори, че връзката между морето и вътрешността на зоната е прекъсната тъй като с реализирането на плана повече от 20 км брегова ивица между гр. Приморско и в.с Дюни ще остане незастроена. Останалата застроена част от зоната е лесно преодолима от всеки един вид птици, а сред тези, които са предмет на опазване в защитената зона за нито един вид, обитаващ гори и открити площи във вътрешността на зоната не са установени хранителни миграции за търсене на храна на морския бряг. В случай, че становището на МОСВ относно възможността да бъдат нарушени денонощни хранителни миграции се основава на научно откритие следва да бъде посочен автора му и вида за който се отнася.

Оценката на степента на очакваните въздействия за всеки един вид подлежащ на опазване в ЗЗ „Комплекс Ропотамо“, е направена въз основа на основните параметри определящи благоприятния статус на видовете, промяна на числеността на вида, промяна на площта на местообитанията и безпокойство в места на гнездене, струпуване по време на миграции, зимуване и линееене.

Таблица 186. Таблична оценка с очакваните отрицателни въздействия и засегнати параметри и критерии:

Потенциално засегнат вид	Численост в ЗЗ	Промяна на числеността от ИОУП < >	Местообитание на вида	Вид на въздействията			
				Промяна в площта на местообитанията + - %	Фрагментация на популацията	Безпокойство в места на гнездене, струпуване по време на миграции, зимуване и линееене	Степен на въздействие
Червеногуш гмуркач (<i>Gavia stellata</i>)	0-1i	без промяна	водни басейни зимуващ	не	не	не	0
Черногуш гмуркач (<i>Gavia arctica</i>)	2-41i	без промяна	водни басейни зимуващ	не	не	не	0
Обикновен буревестник (<i>Puffinus yelkouan</i>)	1i	без промяна	водни басейни зимуващ	не	не	не	0
Среден корморан (<i>Phalacrocorax aristotelis</i>)	0-7i	без промяна	водни басейни зимуващ	не	не	не	0
Малък корморан (<i>Phalacrocorax pygmeus</i>)	4p 4-54i	без промяна	водни басейни влажни зони	не	не	не	0
Розов пеликан (<i>Pelecanus onocrotalus</i>)	10 -432i	без промяна	водни басейни преминаващ	не	не	не	0
Къдроглав пеликан (<i>Pelecanus crispus</i>)	100i	без промяна	водни басейни преминаващ	не	не	не	0
Малък воден бик (<i>Ixobrychus minutus</i>)	15-20p	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Голям воден бик (<i>Botaurus stellaris</i>)	1-2i	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Нощна чапла (<i>Nycticorax nycticorax</i>)	1-4i	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Гривеста чапла	18-25i	без	влажни зони с	не	не	не	0

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

<i>(Ardeola ralloides)</i>		промяна	обраствания				
Малка бяла чапла <i>(Egretta garzetta)</i>	3р 3-27i	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Голяма бяла чапла <i>(Egretta alba)</i>	1-2р 1-14i	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Ръждива чапла <i>(Ardea purpurea)</i>	11-19р	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Черен щъркел <i>(Ciconia nigra)</i>	2р	без промяна	скалисти речни долини	не	не	не	0
Бял щъркел <i>(Ciconia ciconia)</i>	преминава ащ	без промяна	населени места влажни зони	>	не	не	0
Блестящ ибис <i>(Plegadis falcinellus)</i>	10i	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Бяла лопатарка <i>(Platalea leucorodia)</i>	10i	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Поен лебед <i>(Cygnus cygnus)</i>	1-13i	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Червен ангъч <i>(Tadorna feruginea)</i>	1i преминава щ	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Мраморна патица <i>(Marmaronetta angustirostris)</i>	0-1i	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Белоока потапница <i>(Aythya nyroca)</i>	3р	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Малък нирец <i>(Mergus albellus)</i>		без промяна	открити морски площи	не	не	не	0
Осояд <i>(Pernis apivorus)</i>	2р	без промяна	гори с високи дървета	- 3,23%	не	не	0
Milvus migrans <i>(Черна каня)</i>	преминава аща	без промяна	гори край водни обекти	не	не	не	0
Морски орел <i>(Haliaeetus albicilla)</i>	1р	без промяна	алувиални гори	- 3,23%	не	не	1
Египетски лешояд <i>(Neophron percnopterus)</i>	преминава ащ 0-2i	без промяна	непристъпни скали (видът не гнезди в 33)	не	не	не	0
Орел змияр <i>(Circaetus gallicus)</i>	1р	без промяна	сухи местности	- 3,23%	не	не	1
Тръстиков блатар <i>(Circus aeruginosus)</i>	1-2р	без промяна	влажни места	не	не	не	0
Полски блатар <i>(Circus cyaneus)</i>	0-1i	без промяна	открити места преминаващ	не	не	не	0
Степен блатар <i>(Circus macrourus)</i>	рядко	без промяна	открити места преминаващ	не	не	не	0
Ливаден блатар <i>(Circus pygargus)</i>	рядко	без промяна	влажни места преминаващ	не	не	не	0
Късопръст ястреб <i>(Accipiter brevipes)</i>	рядко	без промяна	гори край реки преминаващ	не	не	не	0
Белоопашат мишелов <i>(Buteo rufinus)</i>	рядко	без промяна	скали, гори, открити площи	не	не	не	0
Малък креслив орел <i>(Aquila pomarina)</i>	1р	без промяна	гори до открити площи	- 3,23%	не	не	1
Голям креслив орел <i>(Aquila clanga)</i>	0-1i	без промяна	преминаващ не гнездец	не	не	не	0
Малък орел <i>(Hieraetus pennatus)</i>	1i	без промяна	скалисти места гори	не	не	не	0
Царски орел <i>(Aquila heliaca)</i>	1i преминава	без промяна	гори край селища и	не	не	не	0

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

	ащ		обработваеми земи				
Орел рибар (<i>Pandion haliaetus</i>)	4-20i преминав ащ	без промяна	гори край водни обекти	не	не	не	0
Белошипа ветрушка (<i>Falco naumanni</i>)	1i преминав ащ	без промяна	открити площи (не гнезди в ЗЗ)	не	не	не	0
Вечерна ветрушка (<i>Falco vespertinus</i>)	преминав аща	без промяна	открити площи (не гнезди в ЗЗ)	не	не	не	0
Малък сокол (<i>Falco columbarius</i>)	1i	без промяна	открити площи (зимуващ вид)	не	не	не	0
Сокол скитник (<i>Falco peregrinus</i>)	рядко	без промяна	трудно достъпни скалисти места	не	не	не	0
Голяма пъструшка (<i>Porzana porzana</i>)	2-18p	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Средна пъструшка (<i>Porzana parva</i>)	2-18p	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Малка пъструшка (<i>Porzana pusilla</i>)	1-9p	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Ливаден дърдавец (<i>Crex crex</i>)	10i	без промяна	влажни ливади	не	не	не	0
Сив жерав (<i>Grus grus</i>)	16-100i	без промяна	преминаващ вид	не	не	не	0
Кокилобегач (<i>Himantopus himantopus</i>)	10i	без промяна	влажни зони	не	не	не	0
Саблеклюн (<i>Recurvirostra avosetta</i>)	10i	без промяна	влажни зони	не	не	не	0
Кафявокрил огърличник (<i>Glareola pratincola</i>)	0-1i	без промяна	влажни зони не гнезди в ЗЗ	не	не	не	0
Морски дъждосвирец (<i>Charadrius alexandrinus</i>)	1-2i	без промяна	плажната ивица	не	не	не	0
Малък горски водобегач (<i>Tringa glareola</i>)	46i	без промяна	гнезди в арктика	не	не	не	0
Малка черноглава чайка (<i>Larus melanocephalus</i>)	40i	без промяна	зимуваща не гнезди в ЗЗ	не	не	не	0
Малка чайка (<i>Larus minutus</i>)	10-70i	без промяна	преминаваща не гнезди в ЗЗ	не	не	не	0
Дългоклюна чайка (<i>Larus genei</i>)	4-5i	без промяна	зимуваща не гнезди в ЗЗ	не	не	не	0
Дебелоклюна рибарка (<i>Gelochelidon nilotica</i>)	0-1i	без промяна	преминаваща не гнезди в ЗЗ	не	не	не	0
Гривеста рибарка (<i>Sterna sandvicensis</i>)	4p	без промяна	влажни зони	не	не	не	0
Речна рибарка (<i>Sterna hirundo</i>)	2-5p	без промяна	влажни зони	не	не	не	0
Белочела рибарка (<i>Sterna albifrons</i>)	10i	без промяна	преминаваща не гнезди в ЗЗ	не	не	не	0
Белобуза рибарка (<i>Chlidonias hybridus</i>)	1- 2i	без промяна	преминаваща не гнезди в ЗЗ	не	не	не	0
Черна рибарка (<i>Chlidonias niger</i>)	рядко	без промяна	преминаваща не гнезди в ЗЗ	не	не	не	0
Бухал (<i>Bubo bubo</i>)	1p	без промяна	скалисти места	не	не	не	0

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Блатна сова (<i>Asio flammeus</i>)	1i	без промяна	преминаваща не гнезди в 33	не	не	не	0
Козодой (<i>Caprimulgus europaeus</i>)	10-99р	без промяна	храсталаци гори високи тревни	- 3,23%	не	не	1
Земеродно рибарче (<i>Alcedo atthis</i>)	8р	без промяна	речни брегове	не	не	не	0
Сив кълвач (<i>Picus canus</i>)	5-6р	без промяна	гори паркове	- 3,23%	не	не	1
Черен кълвач (<i>Dryocopus martius</i>)	2р	без промяна	стари гори	- 3,23%	не	не	1
Среден пъстър кълвач (<i>Dendrocopos medius</i>)	20р	без промяна	гори паркове	- 3,23%	не	не	1
Белогръб кълвач (<i>Dendrocopos leucotos</i>)	1р	без промяна	стари гори	- 3,23%	не	не	1
Сирийски пъстър кълвач (<i>Dendrocopos syriacus</i>)	1- 9р	≥1- 9р	населени места ивици дървета	+	не	не	0
Горска чучулига (<i>Lullula arborea</i>)	15р	без промяна	покрайнини на гори поляни	не	не	не	0
Полска бърбрица (<i>Anthus campestris</i>)	3р	без промяна	каменисти места, дюни	не	не	не	0
Мустакато шаварче (<i>Acrocephalus melanopogon</i>)	2р	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Голям маслинов присмехулник (<i>Hippolais olivetorum</i>)	10-99р	без промяна	храсталаци, паркове, населени места	не	не	не	0
Ястребогушо коприварче (<i>Sylvia nisoria</i>)	1 -9р	без промяна	храсталаци, паркове, населени места	не	не	не	0
Полубеловрата мухоловка (<i>Ficedula semitorquata</i>)	10-110р	без промяна	гори край реки паркове градини	не	не	не	0
Червеногърба сврачка (<i>Lanius collurio</i>)	50р	без промяна	храсталаци населени места	не	не	не	0
Черночела сврачка (<i>Lanius minor</i>)	1р	без промяна	храсталаци ливади	не	не	не	0
Градинска овесарка (<i>Emberiza hortulana</i>)	1р	без промяна	храсталаци дървета	не	не	не	0
Малък гмурец (<i>Tachybaptus ruficollis</i>)	20р	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Голям гмурец (<i>Podiceps cristatus</i>)	6 -14р	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Червеногуш гмурец (<i>Podiceps grisegena</i>)	2- 12i	без промяна	влажни зони морски води	не	не	не	0
Черногуш гмурец (<i>Podiceps nigricollis</i>)	2- 41i	без промяна	влажни зони морски води	не	не	не	0
Голям корморан (<i>Phalacrocorax carbo</i>)	2- 105i	без промяна	влажни зони морски води	не	не	не	0
Сива чапла (<i>Ardea cinerea</i>)	2 -3р	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Ням лебед (<i>Cygnus olor</i>)	3 -6р	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Голяма белочела гъска (<i>Anser albifrons</i>)	0- 80i	без промяна	влажни зони зимуваща	не	не	не	0
Бял ангъч (<i>Tadorna tadorna</i>)	16- 150i	без промяна	влажни зони зимуващ	не	не	не	0

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Фиш (<i>Anas penelope</i>)	2-36i	без промяна	ловен вид влажни зони	не	не	ловен вид	0
Сива патица (<i>Anas strepera</i>)	1-5p 2-170i	без промяна	влажни зони с обраствания	не	не	не	0
Зимно бърне (<i>Anas crecca</i>)	5- 500i	без промяна	влажни зони зимуващ	не	не	ловен вид	0
Зеленоглава патица (<i>Anas platyrhynchos</i>)	2p 22- 458i	без промяна	влажни зони обраствания	не	не	ловен вид	0
Шилоопашата патица (<i>Anas acuta</i>)	11- 23i	без промяна	влажни зони зимуваща	не	не	ловен вид	0
Лятно бърне (<i>Anas querquedula</i>)	6- 100i	без промяна	влажни зони с преминаващ	не	не	ловен вид	0
Клопач (<i>Anas clypeata</i>)	6- 11i	без промяна	влажни зони преминаващ	не	не	ловен вид	0
Червеноклюна потапница (<i>Netta rufina</i>)	23- 49i	без промяна	влажни зони преминаващ	не	не	не	0
Кафявоглава потапница (<i>Aythya ferina</i>)	26- 5800i	без промяна	влажни зони преминаваща	не	не	не	0
Качулата потапница (<i>Aythya fuligula</i>)	4- 3470i	без промяна	влажни зони преминаващ	0	0	ловен вид	0
Планинска потапница (<i>Aythya marila</i>)	рядко	без промяна	влажни зони преминаваща	не	не	не	0
Ледена потапница (<i>Clangula hyemalis</i>)	2i	без промяна	влажни зони преминаваща	не	не	не	0
Траурна потапница (<i>Melanitta nigra</i>)	3i	без промяна	влажни зони преминаваща	не	не	не	0
Каdifена потапница (<i>Melanitta fusca</i>)	0-1i	без промяна	влажни зони преминаваща	не	не	не	0
Звънарка (<i>Vucephala clangula</i>)	14i	без промяна	влажни зони преминаваща	не	не	не	0
Среден нирец (<i>Mergus serrator</i>)	3- 40i	без промяна	влажни зони морски води	не	не	не	0
Голям нирец (<i>Mergus merganser</i>)	0- 2i	без промяна	влажни зони морски води	не	не	не	0
Малък ястреб (<i>Accipiter nisus</i>)	1p	без промяна	гористи места	не	не	не	0
Обикновен мишелов (<i>Buteo buteo</i>)	1p	без промяна	открити места гори	- 3,23%	не	не	0
Черношипа ветрушка (Керкenez) (<i>Falco tinnunculus</i>)	рядко	без промяна	открити места населени места	не	не	не	0
Сокол орко (<i>Falco subbuteo</i>)	1p	без промяна	открити места	- 3,23%	не	не	0
Воден дърдавец (<i>Rallus aquaticus</i>)	рядко	без промяна	влажни зони	не	не	не	0
Зеленоножка (<i>Gallinula chloropus</i>)	1p 7- 106i	без промяна	влажни зони обраствания	не	не	не	0
Лиска (<i>Fulica atra</i>)	5p 5000i	без промяна	влажни зони обраствания	не	не	ловен вид	0
Стридояд (<i>Haematopus ostralegus</i>)	26- 32i	без промяна	влажни зони	не	не	не	0
Речен дъждосвирец (<i>Charadrius dubius</i>)	10p	без промяна	крайбрежия на водоеми	не	не	не	0
Пясъчен дъждосвирец (<i>Charadrius hiaticula</i>)	рядко	без промяна	крайбрежия на водоеми	не	не	не	0
Сребриста булка (<i>Pluvialis squatarola</i>)	1-4i	без промяна	крайбрежия на водоеми	не	не	не	0

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Обикновена калугерица (<i>Vanellus vanellus</i>)	0-3i	без промяна	влажни зони ливади	не	не	не	0
Трипръст брегобегач (<i>Calidris alba</i>)	рядко	без промяна	крайбрежия на водоеми	не	не	не	0
Малък брегобегач (<i>Calidris minuta</i>)	рядко	без промяна	крайбрежия на водоеми	не	не	не	0
Кривоклюн брегобегач (<i>Calidris ferruginea</i>)	рядко	без промяна	крайбрежия на водоеми	не	не	не	0
Тъмногръд брегобегач (<i>Calidris alpina</i>)	0-1i	без промяна	крайбрежия на водоеми	не	не	не	0
Средна бекарина (<i>Gallinago gallinago</i>)	0-1i	без промяна	влажни зони зимувача	не	не	ловен вид	0
Черноопашат крайбрежен бекас (<i>Limosa limosa</i>)	10i	без промяна	влажни зони преминаващ	не	не	не	0
Голям свирец (<i>Numenius arquata</i>)	0-1i	без промяна	влажни зони преминаващ	не	не	не	0
Голям червеноног водобегач (<i>Tringa erythropus</i>)	рядко	без промяна	влажни зони	не	не	не	0
Малък червеноног водобегач (<i>Tringa totanus</i>)	2p	без промяна	влажни зони	не	не	не	0
Малък зеленоног водобегач (<i>Tringa stagnatilis</i>)	рядко	без промяна	влажни зони	не	не	не	0
Голям горски водобегач (<i>Tringa ochropus</i>)	рядко	без промяна	влажни зони	не	не	не	0
Късокрил кюкавец (<i>Actitis hypoleucos</i>)	рядко	без промяна	влажни зони обраствания	не	не	не	0
Речна чайка (<i>Larus ridibundus</i>)	4- 180i	без промяна	влажни зони морски води	не	не	не	0
Жълтокрака чайка (<i>Larus cachinnans</i>)	25-60p	без промяна	морски води селища	+	0	0	0
Чайка буревестница (<i>Larus canus</i>)	117i	без промяна	зимуваща крайбрежието	не	не	не	0
Малка черногърба чайка (<i>Larus fuscus</i>)	рядко	без промяна	зимуваща крайбрежието	не	не	не	0
Сребриста чайка (<i>Larus argentatus</i>)	рядко	без промяна	зимуваща крайбрежието	не	не	не	0
Трипръста чайка (<i>Rissa tridactyla</i>)	рядко	без промяна	зимуваща крайбрежието	не	не	не	0
Белокрила рибарка (<i>Chlidonias leucopterus</i>)	рядко	без промяна	влажни зони преминаваща	не	не	не	0
Пчелояд (<i>Merops apiaster</i>)	34p	без промяна	отвесни брегове	не	не	не	0
Брегова лястовица (<i>Riparia riparia</i>)	4p	без промяна	отвесни брегове	не	не	не	0

*Подробен анализ и характеристика на отделните видове птици е направена в доклада по ОСВ, изготвен и одобрен в хода на процедурата по ЕО на проекта за ИОУП

Проектът за ИОУП на Община Приморско определя основните устройствени принципи и изисквания за бъдещето развитие на Община Приморско в дългосрочен период. При определянето на очакваните въздействия върху всеки един вид от птиците, предмет на опазване в ЗЗ „Комплекс Ропотамо” BG0002041 сме имали предвид възможно най-тежкия вариант – реализиране на 100% от възможностите за застрояване във всяка предвидена устройствена зона.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Имайки предвид, че всяка една екологична група от включените в Заповед № РД 82 от №.82.2009 г. на МОСВ, с която е обявена защитената зона птици обитава различни части от нея и е с определени изисквания към обитанията в които гнезди, търси храна или пребивава в тях само като зимуващ вид могат да бъдат направени следните обобщения.

Едрите грабливи птици прелита над ЗЗ „Комплекс Ропотамо” BG0002041 предимно по време на миграции без да се задържат в нея. От прелитащите мигранти над защитената зона с най-голяма численост е малкия креслив орел (*Aquila pomarina*), който мигрира на тесен фронт по Западно черноморския път Виа Понтика. Пролетния прелет започва от средата на февруари до края на март, а есенният – от началото на август до края на октомври (Симеонов и др., 1990). Мигриращите птици прелитат над ЗЗ „Комплекс Ропотамо” BG0002041 без да се задържат в защитената зона. За сега единствените установени места на нощуване на мигриращите малки орли са в Добруджа, но вероятно мигрантите нощуват и в рида Бакърлъка (Матеева, Янков 2013).

От другите мигриращи видове от групата на грабливите и лешоядите броят на прелитащите над защитената зона е минимален. Установените миграционни потоци са на запад от ЗЗ „Комплекс Ропотамо” BG0002041 (Матеева, Янков 2013).

От зимуващите грабливи птици с най-голяма численост е обикновения мишелов (*Buteo buteo*). Зимуващите най-често се съсредоточават в открити площи и земеделски земи извън защитената зона където числеността на дребната бозайна фауна е по-голяма и по лесно мишеловите намират храна.

При извършеното обследване през месец януари 2015 г в три пътни участъка, Ново Паничарево – пътна връзка с път Бургас Малко Търново, Ново Паничарево- Ясна поляна – Приморско и в. с. Дюни- Приморско в един и същи ден регистрираните мишелови бяха съответно 12, 3 и 2, като най-много ловуващи бяха регистрирани (12) в участъка Ново Паничарево – пътна връзка с път Бургас Малко Търново, а най-малко (2) в границите на защитената зона в участъка в. с. Дюни- Приморско.

Гнездящите грабливи в ЗЗ „Комплекс Ропотамо” BG0002041 са с много малка плътност – 1-2 гнездящи двойки от вид поради което очакваната редукция от 3,23% общо на горите в землището на гр. Приморско ще бъде без значение за видове с такава ниска численост и въздействията, изразяващи се в загуба на местообитания за тази група, могат да бъдат определени като незначителни. За всеки един гнездящ вид ще бъдат налични горски площи в размер от 4877,4405 ха, което е в границите на средната за България плътност на гнездящите грабливи (1-2 гнездящи двойки в квадрат с размери 10 x 10 км).

Влизашите в състава на групата неграбливи птици, обитаващи горски обитания, храсталаци или открити пространства, ливади, пасища и обработваеми земеделски земи са с различна численост на гнездящите двойки, като всеки един вид обитава сравнително неголеми фрагментирани обитания, които напуска в постгнездовия период.

Зимуващите на юг чучулиги и бърбрици се събират на по-големи или малки ята които до отлитането си на юг се скитат в различни открити биотопи, каквито преобладават на юг от защитената зона. Останалите които не се събират на ята като кълвачите и сврачките често навлизат в пост-гнездовия в населените места, а някои от немигриращите видове остават и да зимуват в тях. С прилагането на ИОУП на Община Приморско измененията в площите на

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

устройствените зони ще бъдат с незначителни въздействия за тях тъй като числеността на тези видове ще се запази непроменена. В случая от значение за поддържане на висока численост на популациите им ще бъдат от значение дейностите, като стопанисване на горите, сеитбооборота в земеделските земи, използването на пестициди и интензификацията на селското стопанство.

От групата на водолюбивите с най-голяма численост по време на миграции е белия щъркел (*Ciconia ciconia*), като в ЗЗ „Комплекс Ропотамо” ВГ0002041 при миграция ятата спират за почивка или в изчакване на по-благоприятни метеорологични условия единствено в северозападната част на защитената зона в откритите площи между ез. Алепу и в.с. Дюни и близо до югозападната ѝ граница в ливади и земеделски земи покрай р. Дяволска, южно от с. Ясна поляна. Най-много гнездящи двойки от белия щъркел (*Ciconia ciconia*) гнездят извън защитената зона в двете селища Ясна поляна и Ново Паничарево на територията на община Приморско.

С прилагането на ИОУП площите с подходящи места за търсене на храна или Другите водолюбиви в почивка по време на миграция на белия щъркел (*Ciconia ciconia*) ще останат непроменени и въздействията върху него могат да бъдат определени като незначителни. Местата за гнездене и съсредоточаване по време на миграции, зимуване и в ЗЗ „Комплекс Ропотамо” ВГ0002041 на останалите видове от групата на водолюбивите са езерата Алепу, Аркутино, Стамополу, р. Ропотамо, мочурливите места покрай тях, акваторията на Черно море, плажовете и прибойната зона. По-голямата част от водолюбивите се срещат по време на миграция или като зимуващи видове, като се задържат до размразяването на водоемите в Северна Европа.

Всички те са в обхвата на защитени територии по смисъла на ЗЗТ или подлежат на опазване съгласно ЗУЧК. Ез. Алепу и мочурищата покрай него са на територия на община Приморско така, че същите остават незасегнати от ИОУП на община Приморско. По вероятни са очакванията от фрагментация на обитаващите ез. Стамополу и прилежащите му мочурливи площи водолюбиви птици от бъдещи инвестиционни намерения в територията обозначена като Земеделски земи с устройствен режим с допустима промяната на предназначението, което налага разработването на смекчаващи мерки с цел недопускане на увреждане на местообитания и осигуряване на спокойствие в места за гнездене на видовете, които гнездят в ез. Стамополу. С разработването на мерки за недопускане на фрагментация на местообитания на видове птици обитаващи влажни зони в ЗЗ „Комплекс Ропотамо” ВГ0002041 въздействията от прилагането на плана могат да бъдат сведени до незначителни.

6.6. ЛАНДШАФТ

6.6.4. Вид на въздействието от реализацията на плана

Видът на въздействието на предвидените с плана за ИОУП устройствени зони върху ландшафта ще бъде пряко и необратимо.

Предложеното ново устройство на територията, включващо застрояване в новообразувани устройствени зони, предвижда цялостна промяна на ландшафтната структура в съответната УЗ. Основно влияние върху ландшафта на териториите ще окаже предвиденото в плана строителство в рекреационните зони (курортни зони, ваканционни селища и вилни зони), съобразено със следните градоустройствени показатели: 30% плътност на застрояване, височина

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

---

7 ÷ 10 м (15 м) и Кинт 0.8 ÷ 1.5. Делът на площите за озеленяване ще бъде 50%, от които ½ ще бъдат засадени с подходяща дървесна растителност. Ще бъдат засегнати и линейни участъци извън разглежданите територии, чрез които ще се осъществят пътната връзка, ВК и Ел захранването на устройствените зони.

6.6.5. Обхват на въздействието

Обхватът на въздействието върху ландшафта на разглежданите територии в границите на община Приморско, ще бъде ограничен, в площите на новите обособени територии и устройствени зони за строителство, предвидени с плана за ИОУП на община Приморско и линейни участъци за достъп до тях и изграждане на инфраструктура.

6.6.6. Степен на сложност

Степента на сложност на този вид въздействие ще бъде средно висока, поради необходимостта от прецизност при създаването на нова функция на територията и запазване на основните елементи на ландшафта.

6.6.7. Продължителност на въздействието

Определено въздействие върху ландшафта ще има по време на изпълнение на строителство в планираните с проекта за ИОУП на община Приморско, устройствените зони и обособените територии. Използването на тежка строителна техника, струпването на строителни материали, временното складиране на земни маси ще окажат не само механично въздействие, но ще повлияят и върху естетическото възприемане на ландшафтната среда.

Продължителността на това въздействие върху ландшафта на оценяваните територии ще приключи след завършване на строителството, предвидено в Подробните устройствени планове за всяка отделна територия и устройствена зона от плана за ИОУП на община Приморско. Това ще бъде период от няколко месеца или години, през който ландшафтът в отделните устройствени зони ще се изменя динамично.

6.7. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКО НАСЛЕДСТВО

В проект за изменение на ОУП на община Приморско не са установени мероприятия, с негативно въздействие спрямо известни към настоящия момент културни ценности (архитектурни или археологически).

Представени са отделни детайлни схеми на елементите на културно - историческото наследство, с подробен анализ са определени ресурсите и са регламентирани детайлно техните режими на опазване и допустимите дейности в границите им с цел недопускане на негативни въздействия върху тях.

Със спазването на предложените с предварителния проект за ИОУП на община Приморско устройствени решения и рестрикции и предложената концепция, се очаква значително положително въздействие в посока опазване и развитие на системата от обекти на архитектурното и археологическото наследство.

6.8. ОТПАДЪЦИ

Характерът на въздействието на фактора „отпадъци“ от реализацията на проекта за ИОУПО Приморско върху компонентите на околната среда може да се класифицира като:

Вид на въздействието: пряко (директно от отпадъците); и косвено и вторично (чрез въздействието върху друг компонент на околната среда).

Кумулативни въздействия: не се очакват (при спазване на нормативните изисквания).

Начин на въздействие: едновременно (върху всички компоненти на околната среда и човешкото здраве).

Продължителност на въздействието: дългосрочно (при регламентирани съоръжения за отпадъци); краткосрочно или средносрочно (при незаконни сметища, докато бъдат почистени).

Честота на въздействието: постоянно (отпадъци се генерират при всекидневната човешка дейност).

Степен на въздействието: незначителна (при спазване на нормативните изисквания).

6.9. РИСКОВИ ЕНЕРГИЙНИ ИЗТОЧНИЦИ

6.9.1. Въздействия от шума

В направения анализ на съществуващото състояние на транспортно-комуникационната осигуреност на община Приморско е отчетено, че транспортната система е добре развита и се поддържа в задоволително състояние. Показателят „Плътност на пътна мрежа“ за общинските пътища е по-висок от средния за страната, а за цялата пътна мрежа е близък до средния за страната, доближавайки се до средната стойност 0,35 км/км² за крайбрежните морски общини. Констатирано е също така, че пропускателната способност на пътищата в Общината не е изчерпана.

Съгласно информацията от АПИ - ЦИПТНЕНС за прогнозното натоварване на петте преброителни пункта (два на път II-99, три на път III-992 до 2030 година и прогноза по експертна оценка за път III-9009) се очаква значително нарастване на трафика към крайния срок спрямо 2010 година. За път II-99 очакваното нарастване на трафика е с около 85 %, като съществената част ще се дължи на нарастването с около 90 % на трафика от леки коли.

За път III-992 се очаква нарастване на общия трафик с около 39-40 %, като броят на отделните видове транспортни средства нараства със същия процент. Същите са предвижданията и за път III-9009, като се очаква нарастване с около 44 % на броя тежкотоварни МПС. Тези прогнозни натоварвания биха се отразили неблагоприятно на акустичната среда в населените места, ако не се планират и осъществят адекватни мероприятия по отношение на пътната инфраструктура на Общината.

Развитието на пътната мрежа на територията на община Приморско следва да е главен инфраструктурен раздел при положение, че туризмът е и ще бъде основен отрасъл. Създаването на модерна пътна и улична мрежа чрез устройствения план ще гарантира къси, удобни и безконфликтни връзки. Това може да стане както с изграждането на нови такива, така също и с рехабилитация, реконструкция или ремонти на съществуващите пътни участъци. Има се в предвид не само подмяна на настилките на пътните платна, но и тротоари, съоръжения, банкети и

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

други. Наличието на една оптимална пътна мрежа ще подобри връзките със съседни общини, райони и областния център, ще поощри развитието на нови зони и ще подобри цялостното екологично състояние. В съчетание със задължително на места подходящо крайпътно и селищно озеленяване, тези мероприятия ще допринесат и за по-комфортна акустична среда в отделните зони на урбанизираната територия.

В проекта за ИОУП на община Приморско се предлага идеята за възобновяване на водния път Приморско-Бургас, който до 1945 година е бил традиционен за региона. Осъществяването на такава идея би довело до промяна в интензивността и структурата на сухоземния транспортен трафик, намаляване на броя преминаващи МПС и по този начин редуциране на шумовото натоварване в крайпътните зони.

Състоянието на пътната настилка влияе съществено върху нивото на шумовите емисии от движещите се МПС. По отношение на Републиканската пътна мрежа по път II-99 не се планира рехабилитация на пътя. В проекта за ИОУП е предвиден един нов пътен възел тип „Диамант” при пресичането с пътя за с. Писменово, който ще даде връзка с ММЦ Приморско. Този възел е залегнал в изготвения през 2009 г. ПУП на ММЦ.

На следващата *Фиг. 57* е показано местоположението на бъдещия пътен възел.

Фиг. 57 Пътен възел II-99 - Писменово

С изграждането и въвеждането в експлоатация на този пътен възел ще се осигури директна връзка от път II-99 за село Писменово, ММЦ и новите курортни комплекси до него, като по този начин ще се разтовари интензивният през летния сезон трафик по крайбрежния общински път. Така ще се редуцира и шумовото натоварване в крайбрежната зона.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

За третокласния път III-992, който от км 9.50 навлиза в територията на община Приморско, се предвижда рехабилитация и реконструкция на участъка от км 0.00 до км 20.00. За целта е изготвен технически проект, внесен в Агенция „Пътна инфраструктура“ с писмо № 1076/31.08.2012 година. Реализирането на този проект ще се отрази положително и на акустичната обстановка в селищните територии, главно в село Веселие.

За третокласния път III-9009 също се предвижда рехабилитация за целия участък от 11,900 км. И за него има изготвен проект, внесен за одобряване от АПИ със същото писмо. С реализацията на този проект също ще се подобри и акустичната среда на село Ново Паничарево. Този участък представлява интерес с оглед на евентуално изграждане на пътна връзка I-9 - Зидарово-Средец, която би подобрила съществено връзката на Общината с вътрешността на страната и разтоварила път I-9 в посока гр. Бургас.

От общинските пътища приоритет следва да има крайбрежната пътна връзка Приморско - Китен. Особено през летния сезон тя е значително натоварена. За тази отсечка има изготвен технически проект през 1988-1990 година от колектив на КИИП „Главпроект“. В него се предвижда пътят да се третира като булевард с четири активни ленти за движение, широки тротоари и обособена велоалея. Реализирането на този проект ще подобри връзката между двете населени места и ще увеличи туристическия интерес. В настоящия проект е предложено велоалеята да продължи до в.с. „Перла“. Булевардното оформление на този път със съответните озеленителни мероприятия, заедно с разтоварването му чрез пътен възел „Диамант“, ще бъде предпоставка за една по-комфортна акустична среда в прилежащите терени. За това ще допринесе и велоалеята, която следва да бъде предпочитан транспорт и алтернатива на леките коли по бъдещия булевард.

Много важни са и връзките на гр. Приморско и гр. Китен с вилна зона „Узунджата“ и вилната зона на гр. Китен. За осигуряване на тези връзки проектът предвижда нови пътни отсечки, минаващи под второкласния път II-99.

Предвидена е и нова пътна връзка от път II-99 до крайбрежния път в северния край на ММЦ.

За развитието на туризма, което е приоритет номер едно за община Приморско, е необходимо съществуващата пътна мрежа да е в добро състояние. Важна в тази насока е реконструкцията на пътищата, водещи до Маслен нос и устието на река Ропотамо. Въпреки че попадат в защитена зона, тези пътища обслужват една голяма територия.

За съществуващите общински пътища следва да се отделят средства за рехабилитации, реконструкции, ремонти, където е възможно - и съответно озеленяване, за да се осигури една завършена инфраструктура. Възможности за това има и със средства от европейските фондове за развитие на инфраструктурата.

Съгласно ИОУП Приморско се предвижда, макар малко, увеличение с 24 ha на площта на терените за транспорт и комуникации. Увеличението е изцяло за землището на общинския център гр. Приморско. Подобряването на транспортната инфраструктура ще има определен положителен принос за по-комфортна акустична среда на територията на Общината.

В перспектива масовият общински пътнически транспорт (МОПТ) би следвало да се развива по изискванията на ЕС, регламентиращи бърз и евтин достъп до и между населените

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

места на Общината. За целта би следвало да се изготви „Интегриран план за общински МОПТ”, с който ще е възможно община Приморско да кандидатства за европейско финансиране за внедряване на „екологично чисти” превозни средства за задоволяване транспортното обслужване на населението и обитателите в малките села, както и гостите през туристическия сезон. Включването на съвременни автобуси с електродвигатели в МОПТ ще има съществен принос и в намаляване на акустичното натоварване, причинено от транспортните средства, тъй като се променят качествено параметрите на транспортния трафик. а това ще подобри цялостно акустичната среда в жилищните и курортни зони на Общината.

В съответствие с перспективата за развитие на Общината предимно в сферата на туризма в проекта за ИОУП не се предвиждат нови терени за производствени дейности. Респективно няма да възникват акустични натоварвания от промишлени източници на шум.

В проекта за ИОУП се предвижда значително увеличение на терените за рекреационни дейности, курортни и вилни зони, озеленяване, паркове и градини, спорт и атракции. При застрояването им ще се прилагат изискванията за минимум 50% озеленени площи, като половината от тях следва да е осигурена за дървесна растителност, която осигурява и ефикасно шумопоглъщане. Така освен естетичното оформление ще е налице и комфортна акустична среда в съответната зона, а и в населеното място. По време на строителството на конкретен обект ще възникват краткотрайни шумови емисии от строителната техника и механизация. При извършването на такива СМР следва стриктно да се спазват изискванията на съответните нормативни документи с цел недопускането на по-дълготрайни наднормени шумови емисии в съседните терени и акустично натоварване в околната среда.

Зелената система на населените места е от съществено значение за комфортната акустична среда.

В населените места на община Приморско са създадени 10 парка и градини с обща площ 210 000 m², като на 1 човек от общината се пада по 34.03 m² изкуствено създадена зелена площ. Това е показател, който нарежда Общината на първо място сред общините на Черноморското крайбрежие.

На територията на гр. Китен, гр. Приморско и ММЦ-Приморско съществуват паркови масиви, съсредоточени в градските паркове и крайбрежните ивици.

Предвижданията на плана за ИОУП са да се изградят крайморски паркови зони, в които да се обособят и зони с атракционни дейности. На територията на ММЦ те ще се комбинират със зоната за спорт.

Зелената система на община Приморско съдържа както градски и крайморски паркове, така също и горски територии.

В оценявания проект за ИОУП на Общината се предвижда:

- Съществуващият лесопарк „Приморско” да се разшири в южна и източна посока. В източна посока лесопаркът изолира блатото „Стамополу” от тангиращия път П-99. В южна посока обхваща нарушените терени от изоставената кариера, като на мястото на изкопите се предвижда създаването на пейзажни водни площи. На юг достига до хидропарк „Дяволска река” и зоните на блатното кокиче. На запад обхваща складово-производствена зона без вредни производства, създавайки

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

буферна зона около нея и по този начин изолирайки шумови емисии, възникващи от товаро-разтоварни дейности.

- Съществуващият лесопарк „Китен” ще се разширява в следните посоки:
  - на запад - до съществуващия дендрариум включително;
  - на изток - до градския парк на гр. Китен и курортната му гора;
  - на юг - до хидропарк „Караагач”.

С изграждането на горе изброените паркови, лесопаркови и горски зелени зони ще се образува цялостна крайбрежна зелена система. Тя ще изпълнява рекреационни и санитарно-защитни функции, включително шумопоглъщащи и шумоизолиращи. Заедно с всички останали горски територии, така обособената зелена система ще охранява и подобрява природните дадености и екологията на крайморските територии в района. Също така ще благоприятства за една комфортна акустична среда на територията на община Приморско.

Всички тези предвиждания в ИОУП на община Приморско ще способстват за ограничаване и намаляване на евентуални шумови емисии в жилищните зони на Общината и ще осигурят благоприятна, комфортна акустична среда за гостите през туристическия сезон и за местното население.

В проекта за ИОУП на община Приморско няма заложени предпоставки за възникването на наднормени вибрации, отразяващи се неблагоприятно върху околната среда и здравето на гостите и жителите на Общината.

6.9.1.1. Въздействие от йонизиращите лъчения

Източници на допълнителни йонизиращи лъчения могат да бъдат ядрени аварии, атомни електроцентрали, дейности и инсталации за получаване и преработка на ядрено гориво, източници, използвани за медицински нужди (рентгенови апарати за диагностични цели, радиоизотопи, използвани за диагностика и терапия) и други.

Предложенията за градоустройствени решения, заложени в оценявания проект за ИОУП на община Приморско, нямат пряко отношение към разгледаните източници на йонизиращи лъчения; не се предвиждат терени за такива дейности. Поради това не се очаква реализацията на плана да доведе до промяна в радиационния статус на територията на община Приморско.

6.9.2. Въздействия от електромагнитните (нейонизиращи) излъчвания

Основните източници на повишени електромагнитните излъчвания на територията на община Приморско с възможно неблагоприятно въздействие върху човешкото здраве и околната среда са радио- и телевизионните предаватели, подстанциите за високо напрежение, електропроводите, трафопостовете, хранващи жилищни квартали и сгради, аналоговите и цифровите базови станции за мобилна комуникация и др.

Перспективното развитие на ел. консумацията може да бъде прогнозирано съобразно особеностите на селищната система, а именно за:

- зони за развитие на жилищни територии,
- обществено-обслужващи функции,

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- рекреационни, курортни и вилни зони,
- спорт и атракции,
- производствени дейности,
- складови дейности.

Съгласно обяснителната записка към оценявания план за ИОУП на община Приморско прогнозният общ върхов товар от нови и съществуващи товари ще възлиза на 73.19 MW при прогнозната плътност 3.556 MW/км². За осигуряването на този товар, в отговор на тенденцията за интензивно развитие на туризма, в проекта се предлага:

- съществуващите подстанции 110/20 kV да се реконструират с възможност за монтаж на нови трансформаторни мощности;
- съществуващата сграда на П/ст „Приморско” да се оборудва с нови трансформаторни мощности до 80 MW;
- Съществуващата сграда на П/ст „Босна” да се оборудва с нови трансформаторни мощности 2 x 16 MW.

Имайки предвид сезонния характер на върховите товари и силното завишаване на прогнозните урбанизирани територии с прилежащите им ел. товари, е необходимо да се оптимизират мощностите на съществуващите подстанции. Тяхното реновиране ще обезпечи с ел. енергия всички новоурбанизирани територии. Ще се подобри изцяло качеството и сигурността на цялата мрежа 20 kV ниско напрежение, както и оптималното разпределение на ел. товарите. В проекта се предлага също изграждане на нови трафопостове с магистрална схема на ел. захранване 20/0.4 kV. С осъществяването на тези проектни предложения ще се обезпечи оптимално осигуряване на територията на Общината с ел. енергия.

Развитието на ел. мрежата и точното местоположение на нови трафопостове е предмет на проучвания в следващ планов етап (при разработване на ПУП). Тогава следва да се приложат всички нормативни изисквания, касаещи изграждането на електропреносни мрежи и съоръжения, с цел безопасност и защита от възникване на наднормени електромагнитни излъчвания. Общо приложима превантивна мярка в това отношение е и подмяната на електрическите стълбове с подземно електрозахранване.

По принцип при спазване съответствието с действащите нормативни документи не се очакват вредни въздействия от ЕМП върху компонентите на околната среда и здравето на хората. В подробните устройствени планове следва да се прецизира разположението на трафопостовете, захранващи отделните групи от сгради.

Друг възможен източник на ЕМП в околната среда са елементите на съобщителната инфраструктура.

Прогнозата за развитие на ИКТ (информационно-комуникационните технологии) е на база предвижданото население за прогнозния период и очакваната цифровизация на съобщителна инфраструктура, която обслужва стопанския сектор, управлението и битово-комуналните потребители. Всеобща е тенденцията за намаляване броя на стационарните ТП (телефонни постове), независимо от възможността да се ползва VOIP, което се предлага от лицензирани

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

интернет доставчици. Ще нарасне значението и употребата на мобилни телефони тип „смайт-фон“ и други лесно преносими ИТ-апарати за лична употреба.

На този етап няма информация за планирано изграждане на територията на община Приморско на нови базови станции на трите мобилни оператора, които имат добре развита клетъчна мрежа в цялата страна.

В така представения проект за ИОУП на община Приморско няма предпоставки за възникването на наднормени електромагнитни излъчвания в околната среда и жилищните зони.

В заключение може да се обобщи, че не се очакват значителни и трайни негативни въздействия от шум, вибрации, йонизиращи и електромагнитни излъчвания в околната среда от реализацията на плана за ИОУП на община Приморско.

6.10. ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗДРАВНО-ХИГИЕННИТЕ АСПЕКТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

При оценката на риска са преценени факторите и тяхното влияние върху човешкото здраве в резултат на урбанизацията от изменението на ОУП на община Приморско. Здравният риск е оценен на базата на качеството на отделните компоненти на околната среда – въздух, води и почви, изменението на климата, показатели за експозиция на органични и неорганични замърсители, сравнени с допустимите граници, над които е определен системен риск за здравето.

За оценка върху здравето на населението е използвана прогноза на въздействие от изпълнение на плана, а мерките за защита и управление на риска изискват съблюдаване на някои препоръки. Налице са следните факти на въздействие:

Качество на въздуха

В оценката на потенциално неблагоприятните на здравето ефекти, произтичащи от излагането на човека на определена опасност е качеството на атмосферния въздух в региона, тъй като основно предвижданията в изменението на плана ще има пряко /здравето и условията на живот/ и непряко /доходите на населението/ въздействие върху социално–икономическото развитие на територията, която е предмет на планиране.

Здравната оценка има за цел да оцени рисковете на минали, настоящи или бъдещи въздействия на въздушно замърсяване и на промени в експозицията, произтичащи от планираните политики или друга модификации на качеството на въздуха, които могат да бъде количествено или качествено оценени. Понастоящем, концентрациите на замърсители, размер на контакт (излагане) на населението, и колко вредна е концентрацията за здравето на човека определят получения риск за здравето на изложеното население и е предназначен за вземане на мерки и решения от заинтересовани страни.

Някои групи - например по-възрастни хора, деца, бременни жени и хора с хронични болести може да имат по-голям риск и по-тежки последици за здравето, когато са изложени на замърсяване на въздуха. Освен това, някои групи могат да бъдат изложени на по-високи нива на замърсяване на въздуха на открито, например хората, живеещи в близост до натоварени

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

маршрути или тези, в специфична професионална насоченост или социално-икономически групи.

Замърсяване на атмосферния въздух като цяло е по-сложна смес. Следователно неблагоприятни въздействия върху здравето, наблюдавани в епидемиологични проучвания и приписва на физическо лице основните замърсители на въздуха, но може отчасти да се дължи и на други замърсители в сместа – прахови частици (PM), сажди, озон (O₃), азотен диоксид (NO₂), азотни оксиди (NO_x), серен диоксид (SO₂), въглероден оксид, тежки метали или черен дим

Данни за експозицията на населението на замърсители на въздуха обикновено идват от мониторинг върху качеството на атмосферния въздух от местни или национални институции. Оценките на населението, излагането на базата на замърсяване на въздух, оценката на данни са ограничени от географски и времеви обхват и измервания често са направени с помощта на различни процедури и техники. Наблюдението на качеството на въздуха в община Приморско е чрез моделиране розата на ветровете, използване на регресионни модели и висока резолюция на дисперсия. За общината няма извършвани изследвания по Националната система за мониторинг на околната среда, извършваща оценка на качеството на атмосферния въздух (КАВ).

На територията на общината няма разположени промишлени дейности, водещи до значителни замърсявания на атмосферния въздух. Бензиностанциите на територията на общината са приведени в съответствие с изискванията на Наредба № 16/1999 г. за ограничаване на емисиите на летливи органични съединения при съхранение, товарене или разтоварване и превоз на бензини. Изградени са херметични свързващи системи, улавящи бензиновите пари при зареждане на подземните резервоари на бензиностанцията, които не позволяват отделянето на вредни емисии в атмосферния въздух.

В община Приморско, съгласно разглежданите изменения в ОУП, няма и не се планират значими нови стационарни източници на атмосферно замърсяване, което заедно с климатичните и метеорологични условия, активното целогодишно движение на въздушните маси в района, крайморския и равнинния релеф е предпоставка за запазване здравословни условия по отношение чистота на атмосферния въздух. Изменението в ОУП на община Приморско определя като водещи местната промишленост, търговията, транспорта, услугите и селското стопанство, които отрасли, при условие на модерно развитие, не са значими генератори на атмосферно замърсяване. Следва да се търсят възможности за ограничаване на атмосферното замърсяване от изгаряне на твърди горива за отоплителни нужди, особено през зимния период.

Местна промишленост

Преработваща промишленост в района на общината не се развива, строителството ще бъде временно, локално и краткотрайно в периодите на подготвителните и строителните фази на обектите предвидени в изменението на плана. Развива се селското стопанство в общинските селищни системи - животновъдството, растениевъдството и овощарството. Спазването на съвременните санитарно-хигиенни изисквания в този профил не могат да създадат условия за значимо влошаване на КАВ.

Горивни източници от бита

Според цитираните в доклада данни за натоварване на атмосферния въздух с вредни вещества през зимния сезон най-голямо влияние оказват най-вече емисиите от битовото отопление (локални горивни източници предимно на твърдо гориво). Епизодично, в най-ниските части на общината, при определени метеорологични условия (високо атмосферно налягане, липса на вятър, ниска и плътна облачност, наличие на температурна инверсия) се създава потенциална възможност за повишаване нивата на замърсителите, изпускани от битовите горивни източници, най-вече на фини прахови частици и серен диоксид.

Най-голямо значение от този източник имат емисиите от въглероден оксид (СО), чийто най-голям процент е в градовете Приморско - 175.016 т/год. и Китен - 58.13 т/год. и емисии от ФПЧ-10 (РМ-10), чието ниво достига около 25 т/год. отново за гр. Приморско. Емисиите на останалите вредни вещества са на нива, които не могат да доведат до превишаване на нормите за опазване на човешкото здраве.

В период на безветрие или на инверсионни състояния от битовия сектор може да се очакват завишени концентрации на стойностите на серен диоксид, азотен оксид, азотен диоксид и др. През зимния сезон във вечерните часове може да се наблюдават завишени концентрации на серен диоксид поради вида отопление, ползвано в битовия сектор – дърва и въглища. При изгарянето на масово употребяваните в домакинството твърди горива емисиите са с ниска височина и ниска емисионна температура. За най-неблагоприятни климатични условия за замърсяване на атмосферния въздух могат да се определят зимните месеци, когато са чести случаите на температурни инверсии, мъгли и облачност.

Автомобилен трафик

Транспортът има значителен дял в замърсяването на въздуха с прах, оловни аерозоли, въглеродни оксиди, въглероден диоксид и в по-малка степен ФПЧ10.

По отношение на праховото замърсяване и съдържанието на фини прахови частици във въздуха съществено допринасят износените улични настилки.

Емисиите на ФПЧ10 от транспорт зависят най-вече от типа на превозните средства, които се използват (съотношението леки коли/тежкотоварни и автобуси), вида на използваното гориво (бензин, дизел, газ), интензивността на трафика и състоянието на пътната мрежа. Емисиите се изхвърлят неравномерно, както в рамките на денонощието, така и през дните от седмицата и сезоните, но събирането на точна и надеждна информация е изключително трудно и до момента няма практика да се извършва. Най-високите нива може да се предполага, че са вечер в интервала 16-20 ч, а най-ниските съответно през нощта в интервала 0-6 ч.

Допълнителен фактор за влошаване качеството на атмосферния въздух са емисиите от транспорта, локални горивни източници, битовото отопление, както и вторично замърсяване на въздуха с прах, поради нередовно почистване и миене на уличната мрежа.

За установяване прогнозата на въздействие се използват сравнителни литературни данни за контрол на атмосферни замърсители от пунктове, разположени на територии с приблизителни характеристики и съществуващи обекти. Степента на замърсяване, изразена в концентрации на

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

въглероден оксид, серен двуокис и азотни оксиди във въздуха при големи улици добре корелира с интензивността на автомобилния транспорт.

Увеличаването на автомобилният парк води и до пропорционално увеличение на разхода на горива, както и трафика в района. Трябва да се очаква, че с нарастването на общия брой автомобили в районите, в които ще се изграждат обекти, пропорционално ще нарастват и емисиите на вредни вещества, характерни за автотранспорта. Ще се формират също така емисии от ауспухните газове на използваната техника.

За минимизиране на риска от бъдещи инциденти в района следва да се работи с партньори от община Приморско, полиция и агенция „Пътища“ с цел подобряване качеството на пътната настилка, ограниченията на скоростта, обозначения и маршрути, които е необходимо да се разглеждат на ранен етап.

Замърсяване с ФПЧ

Според цитираните в настоящия доклад данни от използвания модел за разсейване на емисиите е отчетено относителният дял на ФПЧ-10 да бъде около 20% от общото количество прах. Най-малък е относителният дял на ФПЧ-2.5, чийто относителен дял е под 5%. Зоните с концентрация около и над $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ФПЧ-10 е около основен път Приморско-Бургас, а във вътрешността на община Приморско максималните 24-часови концентрации са в границите от 5 до $10 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Не се очаква превишение на средноденонощните стойности.

В района на град Приморско средногодишните концентрации на ФПЧ-10 се очаква да бъдат в границите от 1 до $2 \mu\text{g}/\text{m}^3$. В доклада са отбелязани зоните отново около главните пътища, в които концентрацията на ФПЧ-10 превишава от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Най-голямо е превишаването южно от Китен, което достига $122 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Най-голям брой превишения на ПС за СДН на ФПЧ-10 са регистрирани през зимните месеци.

Замърсяването е главно от горивни процеси при изгарянето на твърди горива, използвани за отопление от населението и автотранспорта. Регистрираните превишения и съвпадението на най-високите среднодневни концентрации с активния отоплителен сезон е ясно доказателство за това. Въпреки това, като цяло се очертава низходяща тенденция в замърсяването на атмосферния въздух с ФПЧ-10, което се доказва чрез занижените стойности на измерените максималните 24-часови концентрации на ФПЧ-10, които са в границите от 10 до $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$ и не се очаква превишаване на СД НОЧЗ от $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$. В района на град Приморско и Китен средногодишните концентрации на ФПЧ-10 се очаква да бъдат в границите от 2 до $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Извън населеното място СГ концентрации спадат до под $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Определянето на основните замърсители и тяхното въздействие в доклада е от особено значение във връзка с въздействието върху здравето. Епидемиологичните и токсикологични данни показват, че РМ (РМ_{2.5}, РМ₁₀) включва фракции с различни видове и степени на ефекти върху здравето. Различни размери на частиците, състав или характеристики могат да бъдат свързани с конкретни източници на емисии, по-добре от други замърсители на въздуха и следователно може да се счита за подходящ индикатор. По този начин, може да бъде РМ10 подходящ индикатор, когато се разглежда въздействието на повторно суспендиране на неасфалтирани пътища, индикатор за емисии на отработени газове от автомобилния.

Замърсяване с азотни оксиди

В доклада е направена оценка на разсейването на азотни оксиди от автомобилния транспорт чрез моделиране. Относително по-високи едночасови концентрации в границите от 80 до 120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ се очаква отново около главен път Приморско–Бургас. До брега концентрацията е в границите от 20 до 40 $\mu\text{g}/\text{m}^3$. Превишаване на нормата се очертава отново южно от Китен, поради особеностите на релефа. Средногодишните концентрации се очакват да са в границите от 1 до 2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ и не превишават нормата.

Извод:

Предвид на гореизложеното може да се направи извода, че в общината няма данни, които да показват системно замърсяване на въздуха, изразено с наднормени концентрации на вредни газове и прах. Поради липса на крупни източници на емисии, атмосферният въздух в района може да се окачестви като незамърсен и с добро качество. Отчетени са епизодични и краткотрайни превишения на пределно допустимите концентрации по действащото българско законодателство.

Може да се обобщи, че при действието на изменения ОУП не се очаква поява на значими нови замърсители във въздуха на селищната среда, в резултат на реализацията на проектните решения, заложи в плана, което е предпоставка за ограничаване на здравния риск. От комунално-хигиенни позиции е важно, че измененията в ОУП на община Приморско предвижда запазване и създава възможност за развитие на всички елементи на зелената система, допринасящи за опазване качеството на атмосферния въздух.

Рискът върху здравето на население от замърсяване на въздуха обикновено е представена от функцията концентрация-отговор, който обикновено се основава на относителен риск, получен от епидемиологично проучване. Смятаме, че въз основа на прогнозните данни е малко вероятно вдишването на прахови частици с посочените размери и други вредни емисии да бъде в концентрации, достатъчни за да засегне здравето на населението. Влошаването на качеството на въздуха над жилищната среда ще има незначително въздействие върху здравето на местното население. Доказателства признават, че продължителната на излагане на високи концентрации от прахови частици PM10 за по-дълъг период от време може да окаже влияние върху здравето, особено на сърдечно-съдовата система и върху хората, които са уязвими или са в основата на респираторни заболявания.

Препоръка:

- По отношение опазване качеството на атмосферния въздух: изискване към последващите подробни устройствени планове (ПУП) - гъстотата на разположението на предвижданото ново застрояване да осигурява достатъчни свободни пространства; обходни пътни трасета.
- Нивата на качество на въздуха в жилищните райони, районите за отдих около курортните обекти трябва да бъдат наблюдавани от компетентните органи.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- Община Приморско е необходимо да поддържа мероприятия за намаляване на запрашеността над местните производства, обектите за търговия и местата със завишен автомобилен трафик, чрез прилагане на подходящи решения в технологичните процеси и дейности, които водят до намаляване на прахообразуването и постъпването на прах в атмосферата.
- Необходимо е да се маркират точно маршрутите за тежкотоварна техника и механизация при строителството на нови обекти като се използват съществуващите пътища и не се допуска изграждане на нови пътища в границите на защитените зони. Да се гарантира, че определените маршрути се пренасочват далеч от населените места, доколкото това е възможно.

Качество на водите и почвата

В предлагания проект за „Изменение на ОУП на община Приморско“ проектните решения, засягат водопроводната и канализационни мрежи и съоръжения.

По отношение водоснабдяването на населението в община Приморско не се установяват нови и значими предпоставки за засягане на санитарно-охранителни зони и влошаване качеството на питейните води в новото ИОУПО, като са предвидени необходимите здравно-профилактични мерки. В настоящия доклад са представени водоизточниците и зоните за защита на водите в Община Приморско съгласно ПУРБ /санитарно-охранителни зони около тях и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване от подземни води, зоните с води за къпане, уязвими зони и чувствителни зони/.

Всички населени места в Община Приморско са осигурени с нормално водоснабдяване. На територията на общината, няма действащи промишлени предприятия, консуматори на вода за промишлени цели. Основният водоснабдител с питейна вода в общината е язовир Ясна поляна. Анализ на качеството на водата, използвана за питейно-битови цели на територията на Бургаска област за 2014 г., изготвен от РЗИ-Бургас сочи, че водите от язовир „Ясна поляна“ водоснабдяват жителите от Община Приморско, като инспекцията извършва непрекъснато наблюдение на качеството на питейната вода, подавана за нуждите на населението в общината. Броят на пунктовете, честотата и вида на мониторинга са съобразени с изискванията на Наредба № 9 от 16 март 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. Всяка година РЗИ-Бургас съвместно с експлоатационното дружество „В и К“ ЕАД гр. Бургас изготвя програма за мониторинг на питейната вода в Бургаска област. Извършват се изследвания по постоянен и периодичен мониторинг. В постоянния мониторинг са включени следните показатели: активна реакция, алуминий, амониев йон, вкус, електропроводимост, манган, мирис, мътност, нитрати, нитрити, цвят, колиформи, ешерихия коли, остатъчен свободен хлор. В периодичния мониторинг са включени органолептични, физико-химични, микробиологични и радиологични показатели, съгласно Приложение № 1 от Наредба № 9 от 16 март 2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

От проведените анализи е установено, че в общината няма селища с отклонения в показателите нитрати, флуориди, калций и магнезий. Отклонения в микробиологичните

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

показатели могат да настъпят при извършване на ремонтни дейности по водопроводната мрежа; наличие на стари и лесно аварирани в следствие на обилни валежи водопроводни мрежи в по-малките населени места на общината.

Водоснабдяването е неравномерно разпределено в годината поради увеличаването на консумацията на вода през летните месеци и във връзка с курортния сезон по Черноморското крайбрежие.

Водопроводната мрежа /вътрешна и външна/ на територията на селищата, в по-голямата си част е изградена, но силно амортизирана. Водопроводите са много стари, с малки диаметри и не могат да провеждат необходимите водни количества. Тръбите са много крехки, при напукване на земята, при засушаване през летните месеци, се появяват чести аварии по азбестоциментовите водопроводи, а от там и големи загуби на питейна вода. В периода 2006 - 2011 година участъци от водоснабдителната мрежа са подменени.

Систематичния контрол (мониторинг) върху качеството на водата за питейно-битови цели, подавана във водопроводната мрежа на територията на община Приморско, на състоянието и поддържането на водоизточниците, водоснабдителните съоръжения и на санитарно-охранителните им зони /пречиствателни станции за питейни води, хлораторни станции и съоръжения за обеззаразяване на водата, резервоари, помпени станции и др./ посочва, че водата се третира за обеззаразяване чрез хлориране в хлораторни станции. За водоизточниците има разрешителни за водоползване и учредени санитарно-охранителни зони, съгласно *Наредба 3/16.10.2000 г., в които се съблюдават ограниченията за ползване и достъп, съгласно действащата нормативна уредба.*

Обекти подлежащи на здравна защита и специфичен хигиенно-охранителен статут се явяват жилищните сгради, детските, учебни и лечебни заведения, обектите на хранителната промишленост, спортни и терени за отдих. Обекти имащи специфичен хигиенно-охранителен статут са водоизточниците за питейно водоснабдяване. Наличните данни от използваните документи по изготвяне на оценката, както и измененията в плана на община Приморско дават основание да се счита, че в настоящия момент няма хигиенни неблагоприятия по отношение влиянието на човешката дейност върху обектите подлежащи на здравна защита и водоизточниците за питейно водоснабдяване. По отношение на преобладаващото болшинство от жилищните сгради на населените места трябва да се отбележи, че в настоящия момент те се намират на значително разстояние спрямо предвидените зони и са извън обхвата на каквото и да е въздействие на вредно въздействие и здравен риск

Отчитайки дейността на контролните органи РИОСВ и РЗИ на територията на община Приморско - техните годишни отчети и анализи за дейността им, може да се обобщи, че няма в настоящия момент значими здравно-екологични проблеми, свързани с влияние върху човешкото здраве в следствие експлоатацията на стопански дейности и обекти.

Съгласно измененията в ОУП на община Приморско, местоположението на наличните водохващания за питейно-битово водоснабдяване остава в отдалеченост от налични комунални обекти и потенциални нови застроявания на територията на общината, което е предпоставка за запазване качеството и безопасността на доставяната питейна вода.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Реализирането на новите изменения не променя значимо количествените потребности на общината от питейно-битово водоснабдяване. Понастоящем подаваното водно количество, което в съответствие с планираното в новия план и демографска тенденция за общината, от хигиенни позиции може да се приеме за достатъчно и в бъдеще. Необходими са спешни мерки за рехабилитация на най-амортизираните водопроводни клонове, тъй като към момента реалните загуби на вода по водопроводната мрежа се изчисляват на 48,7%, което се явява и основният проблем за водоподаването в общината.

От хигиенни позиции, основна цел на дългосрочното планиране следва да е постепенното подобряване качеството и надеждността на цялостната водоснабдителна мрежа в община Приморско включва запазване количеството и качеството на подаваната вода, чрез намалението на загубите, както и чрез рехабилитацията на износените водопроводи и полагане на нови такива.

По отношение пречистването на отпадните води, общината е необходимо да възприеме постановките, залегнали в предходни планове и проучвания, като канализационната мрежа на град Приморско и гр. Китен е изградена като смесена за централната градска част и като частична – за новите жилищни зони. Схемата на отвеждане на битовите отпадъчни към канализационните помпени станции се запазва. Вариантни решения за рехабилитация и изграждане на канализационна мрежа в агломерация Приморско–Китен не изисква изграждане на дъждопреливници, наличието на подходящите водоприемници – реки, дерета и морето, голяма част от дъждовните води се отичат естествено към водоприемниците, без да се налага изграждане на канализация. Това води до естествено намаляване на притока от повърхностни води към района, което няма да позволи възникване на санитарно-хигиенни проблеми със замърсяването на почвите и повърхностните и подземни води от нетретирани битови отпадни води.

По отношение на **замърсяване на почвите**, в общината няма замърсени с тежки метали, пестициди и нефтопродукти почви, а оттук не съществува и риск за произвежданата селскостопанска продукция. Вкиселени и засолени почви в района няма. Генерираните твърди битови отпадъци от всички населени места се събират, извозват и депонират на регионалната депо. В района на общината няма действащи депа.

Основен приемник на **отпадъчните води** е изградената действаща градска пречиствателна станция /ГПСОВ/ - Китен за отпадъчни води на гр. Приморско и гр. Китен, а за землището на с. Веселие действа ПСОВ - Веселие. Във връзка с предстоящата реализация на т.н. ”воден цикъл” ще се извърши реконструкция и модернизация на пречиствателната станция - Китен. Тази инвестиция ще има пряк и косвен положителен ефект по опазване здравето на населението на територията, обхваната от изменението в ОУП.

В настоящия доклад са определени **зоните за къпане** с прилежащите към тях плажни ивици. Посочено е тяхното местоположение и регулаторни граници, характеризирани са брега и морското дъно в съответното зона. Качеството на водите за къпане се следи по микробиологични показатели - ентерококи, чревни ешерихия коли, салмонела и НАГ-вибриони от Регионалната здравна инспекция – гр. Бургас по определен график през пролетно-летния сезон, когато е възможно тяхното влияние върху население, гости и курортисти. Пункт към НАСЕМ е разположен в гр. Приморско и следи качествата на морските води в района. Извършени анализи

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

показват, че качеството на морските води в района на Приморско не се различават от тези установени по цялото Южно Черноморие.

Обобщен регионален доклад за качеството на водите за къпане в зоните за къпане на територията на бургаска област за 2015 г. посочва, че здравен контрол и мониторинг върху качеството на водите за къпане в официално определените зони за къпане в акваторията на Черно море се извършва съобразно изискванията на Наредба № 5 от 30 май 2008 г. за управление на качеството на водите за къпане (ДВ бр.53/2008г.). Измерената температура на морската вода се движи в границите 27-28 градуса. Според доклада в зоните за къпане, качеството на морските води отговарят на законовите изисквания. В дните с най-висока температура /края на м. юли и м. август/ резултатите от анализ за ешерихия коли показват еднократно завишаване в южен и северен плаж Китен и плаж ММЦ-Приморско. Резултатите от анализ за чревни ентерококи показват отклонение еднократно само в южен плаж Китен. Отклонения могат да настъпят при лоши метеорологични условия – обилни дъждове и силно вълнение, в близост до зауствания на реки и дерета, извън утвърдените пунктове.

Препоръка:

- При констатиране на хигиенни нарушения в качеството на водата за питейно-битово водоснабдяване от централната водопроводна мрежа, от местни водоизточници /самостоятелни каптирани извори, дренажи, сондажи и др./, на водите в зоните за къпане, община Приморско е необходимо да предприеме мерки за почистване, ремонт на съоръжението и др., с което да бъде предотвратено възможно допълнително замърсяване на водата.

- По отношение опазването на водите, цялостно изграждане на канализационната и колекторната мрежа с малки локални ПСОВ за две или повече населени места; саниране на съществуващите ВиК системи.

- По отношение управлението на отпадъците: актуализиране на програма за управление на отпадъците.

Шумовото замърсяване на жилищни територии и други обитавани от хора

Вредни за здравето са физичните фактори – шум, вибрации и ЕМЛ. Шумът е комплекс от трептения, различни по честота, сила, периодичност и др. Класификацията на шума се прави по произход - производствен, транспортен, комунално-битов; по вид на трептенията - нискочестотен, средно или високочестотен. В зависимост от характера на шума той бива постоянен и променлив (прекъснат, интермитентен, периодично повтарящ се.

Въздействието на шума е различно в зависимост от характера, честотата, интензитета и продължителност на експозицията.

Допустимите стойности на нивата на шум за различните територии и урбанизирани зони в зависимост от предназначението им за дневен, вечерен и нощен период, са регламентирани в Наредба № 6 от 26.06.2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите по показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението (ДВ, бр. 58/2006 г.).

Акустична обстановка

Източници на шум в селищната мрежа на общината са транспортните потоци на автомобилния транспорт, промишлени, транспортни и комунално- битови обекти, спортни площадки. Основен източник на шум на територията на общината е автомобилният транспорт. Направен е анализ на източниците на шум в общината: транспортен, битов, индустриален и на дела от населението, подложено на наднормено ниво на шума.

Транспортът е основният източник на шум на територията на общината, съгласно анализа на рисковите енергийни източници, където акустичната среда за населението се оценява като неблагоприятна през летния сезон.

Производствените зони и обекти са добре обособени, отдалечени от обекти, подлежащи на здравна защита. Еквивалентните бъдещи нива на шума е трудно да се прогнозира, тъй като шума ще е в пряка зависимост от интензивността на движението, скоростта и структурата на транспортния поток, пропускателната способност на пътните артерии, възрастта на автомобилния парк, вида и качеството на пътната настилка, ситуационното и нивелетно разположение на пътя и характера на терена встрани от него.

Благоприятно от здравно-профилактични позиции е, че при новия ИОУП предвижда запазване и доразвиване на съществуващите крайпътни озеленени площи и поддържането на “тихи зони”.

По отношение транспортната инфраструктура, от хигиенни позиции тя най-вече засяга състоянието и планирането на пътната и жп мрежа. Като цяло, пътната мрежа е развита и осигурява достъп до всички точки в населените места, но на места в малките селищни системи е амортизирана. Транспортно-географското разположение на общината е много добро – близо до гр. Приморско минава второкласен път II-99 /Бургас - Маринка/ - Созопол – Приморско - Царево - Малко Търново, а до селищните системи на общината се стига по третокласни пътища. Това определя и важността на пътната мрежа в общината с цел да се избегнат неблагоприятните здравни последици от интензивните транспортни потоци и запазване на чиста околна среда.

В голяма част от обходните пътища, пътните настилки са в задоволително състояние, Наложителна е рехабилитация на III-907 /Маринка - Звездец/ - Визица - Царево – Малко Търново/, включително от хигиенни позиции, с оглед намаляване на отделяните прахови и газови емисии от движението на МПС. На територията на общината няма железопътната инфраструктура.

Положително от хигиенна гледна точка е планираното в ИОУП и последователното изграждане на велосипедна мрежа в градовете Приморско и Китен с приоритет жилищните райони.

В зависимост от временните си характеристики ***вибрациите*** се делят на периодични, непериодични и случайни (стохастични). В зависимост от това върху каква част от човека те въздействат, вибрациите се разглеждат като общи или локални. В околната среда източници на общи вибрации могат да бъдат транспортните средства, строителните машини и съоръжения, използвани за открито строителство.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

През последните години се наблюдава тенденция към нарастване на броя и разновидностите на източниците на **електрически и магнитни полета** (ЕМП), използвани за лични, производствени и търговски цели. Такива източници са телевизията, радиото, компютрите, мобилните клетъчни телефони, микровълновите печки, радарите и някои уреди, използвани в индустрията, медицината и търговията.

Електромагнитните вълни могат да предизвикат биологични ефекти, които понякога, но не винаги, могат да доведат до неблагоприятни здравни ефекти. Като малка община, Приморско има на своя територия относително ограничен брой източници на електромагнитни лъчения (ЕМЛ), които най-общо са следните:

- радио предаватели с дълги, средни, къси вълни;
- подстанции - открити и закрити разпределителни устройства;
- електропроводи;
- трафопостове, охранващи жилищни сгради;
- базови станции за мобилна комуникация - аналогови и цифрови.

За общината не може да се очаква, че електромагнитният фон е силно завишен от наличието на източници за енергетиката и комуникацията. Наднормени стойности могат да се очакват главно в непосредствена близост до подстанции за високо напрежение, електропроводи, трафопостове и др. Понастоящем няма достатъчно данни за "електромагнитното замърсяване" на района. Наднормени стойности могат да се очакват главно в непосредствена близост до подстанции за високо напрежение, електропроводи, трафопостове и др. Мониторинг над ЕМЛ от базови станции и тяхното влияние върху защитени обекти с дейности на детско-юношеска възраст, се извършва от РЗИ-Бургас. Няма данни от замервания, доказващи негативно здравно въздействие върху населението.

Препоръка:

- По отношение акустичната среда и управлението на шума: запазване на съществуващи крайпътни изолационни площи по съществуващи и нови трасета При необходимост - изграждането на изкуствени шумозащитни екрани.
- Организацията на транспорта; пътната инфраструктура; изправността на МПС; озеленяването; застрояването на териториите – да бъде насочено към създаване и поддържане на „тихи зони” и зони, подлежащи на усилен шумова защита, особено тези, прилежащи към детски, здравни, учебни заведения и местата за отдих.
- Подобряване на качеството на пътните настилки, с оглед понижаване експозицията на шум и отделянето на прахови емисии в жилищните зони и обектите, подлежащи на здравна защита.
- Нивата на шума в районите около строителни и производствени площадките да бъде наблюдаван. Трябва да се следи особено внимателно за нежелани ефекти върху населението в близост до такива обекти.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Въздействие върху определени групи - възрастните хора, хората с увреждания, деца

Въздействията върху компонентите на околната среда и факторите могат да имат различно влияние върху хората в различните групи, които са по-чувствителни към промени в качеството на въздуха или увеличаване на пътния трафик, особено в определени часове. Това въздействие трябва да се вземе в предвид при разработването на мерките за намаляване на риска. Тези групи са особено податливи на въздействие от повишено право замърсяване и увеличението на трафика в непосредствената зона около извличането на минерала.

Оценка за комбинирано, комплексно, кумулативно и отдалечено въздействие на вредности.

С приемането на Измененията в ОУП на Община Приморско не се създават условия за осъществяване на комбинирано, комплексно, кумулативно и отдалечено въздействие на вредности. Здравно-хигиенният анализ на разработените и анализирани аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве, съгласно изискванията на Министерството на здравеопазването с писмо, изх. № V04-15-360/2012 г. се установи, че не са налични предпоставки за повишаване на здравния риск за населението при сравнение със сегашната ситуация. Не се предвиждат промени в устройственото планиране на територията, които да доведат до значимо и небалансирано индустриализиране на общината. Предложените изменения в ОУП запазва условията околната среда в община Приморско да се запази екологично чиста, с отсъствие на замърсяваща промишлена дейност, поради което не съществува вероятност за кумулативен ефект с индустриални замърсители.

При спазване на изискванията на националното и местно законодателство, реализирането на планираните нови устройствени предвиждания в ИОУП не се очаква да повиши здравния риск за населението.

Идентифицирана е значимостта на очакваните въздействия след направена оценка на потенциала на създаване на кумулативни ефекти по всеки от компонентите и факторите на околната среда. Установен е възможен кумулативен ефект на територията на строителни площадки от въздействието на атмосферен въздух, шум и вибрации. Но този ефект ще бъде локален и кратковременен и именно този потенциал ще бъде оценен по-долу.

Оценка на очакваните кумулативни ефекти и мерки за минимизиране:

Атмосферен въздух:

В прогнозата за въздействие върху атмосферния въздух е оценено въздействието върху КАВ в района на община Приморско. Резултатите показват много ниско ниво на вредните емисии в атмосферния въздух и практическо въздействие върху границите на жилищната среда и защитени обекти не се очаква от големи промишлени обекти, поради липсата на такива и от предстоящи строителни дейности. Очакваните емисии остават многократно по-ниски от общото фоново ниво в резултат на всички налични източници на въздействие в Община Приморско.

Шум и вибрации:

Оценката на шума в мястото на въздействие, за всеки дискретен рецептор може да бъде проведена по методиката за отчитане на шум от локални и промишлени източници на Наредба 6/26.06.2006 г. за показателите и нормите на шум в околната среда, отчитаща степента на

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

дискомфорт през различните части на денонощието. Заложеният в наредбата модел е опростен и не отчита кумулативната въздействие от всички източници. Положителното в изменението е че, от изложението до тук може да се направи изводът, че акустичната обстановка на територията на община Приморско не се различава от типичната за урбанизираните зони и не се наблюдават трайни наднормени шумови натоварвания на околната среда.

В близост до жилищни и курортни зони определено натоварване може да се очаква през натоварения летен сезон и може да се очаква незначителен кумулативен ефект от транспортните средства в района, от използването на едни и същи трасета за обслужване.

Необходимо е да се спазват общинските разпоредби в тези случаи за труд и отдых на населението.

Действия за минимизиране и предотвратяване:

Очакваните концентрации на замърсители, емитирани от разглежданите източници няма да окажат значително въздействие в района и жилищната територия на населеното място. За предотвратяване на потенциални възможности от замърсяване е необходимо при експлоатацията да се предвидят мерки по Наредба № 1/2005 г. за ограничаване на праховите емисии при товарене/разтоварване, транспортиране и складиране на земни маси и строителни материали при извършване на строителни дейности.

Извод:

Кумулативното въздействие от Изменението на ОУП на община Приморско може да се определи като незначително, предвид факта, че в района няма производствени обекти и през общината не преминават международни пътища. Антропогенния натиск ще се увеличи незначително, като отрицателното въздействие ще е постоянно, но локално само върху усвояваните терени. След изпълнение на цялостното изменение се очаква прекратяване на въздействието.

Обобщение на очакваните потенциални въздействия за здравния риск и мерки за здравна защита за населението на общината.

С изменението в ОУП на община Приморско, успешно от хигиенни позиции се определят рамките за бъдещото планиране и управлението на устройствения процес. Поставени са изискванията към последващите подробни устройствени планове (ПУП) със съответните план схеми, определено е устройството на различните видове територии в съответствие със здравно-профилактичните изисквания. Предвидени са необходимите мерки за гарантиране и в бъдеще на здравословни условия за живот, като новите дейности и обекти от изменението на плана не създава условия за повишаване на здравния риск за населението.

7. МЕРКИ, КОИТО СА ПРЕДВИДЕНИ ЗА ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ, НАМАЛЯВАНЕ И ВЪЗМОЖНО НАЙ-ПЪЛНО КОМПЕНСИРАНЕ НА НЕБЛАГОПРИЯТНИТЕ ПОСЛЕДСТВИЯ ОТ ОСЪЩЕСТВЯВАНЕТО НА ПЛАНА ИЛИ ПРОГРАМАТА ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Мерки, свързани с качеството на атмосферния въздух и микроклимат

С цел постепенно и постоянно подобряване на качеството на атмосферния въздух на територията на община Приморско, екипът по ЕО препоръчва да бъдат изпълнени следните мероприятия

Таблица 187.

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Използване на природен газ и алтернативни енергийни източници за отопление в битовия сектор и в производствените дейности	По време на прилагането на плана
2.	С цел ограничаване изпускането на неорганизиран емисии на замърсители в атмосферния въздух през периода на строителство, на отделните обекти, предвидени с плана да се изисква от възложителя -изпълнението на мерки за системно оросяване с цел намаляване емисиите от прах - на използваните пътища и алеи, при провеждане на изкопни работи, при товарно-разтоварни работи; -транспортване, товарене и разтоварване и складиране на прахообразуващи строителни материали да се извършва при спазване изискванията на ЗЧАВ и наредбите към него.	По време на прилагането на плана
3.	Преди разрешаване ползването на строежи, представляващи промишлени инсталации и съоръжения, да се изисква от възложителите да представят резултати от проведени от акредитирани лаборатории измервания на: -емисии на замърсителите, изпускани в атмосферния въздух от неподвижни източници - горивни (котли) и технологични, с цел установяване спазването на нормите за допустимите емисии, съгласно изискванията на ЗЧАВ и наредбите към него, като същите да се представят и на компетентния орган по околна среда РИОСВ-Бургас.	По време на прилагането на плана
4.	Отреждане при възможност на терени за изграждане на изолационни растителни пояси по булевардите и улиците с интензивно движение, и на терени за озеленяване с едроразмерна растителност (с прахоулавящи видове) в подробното проектиране;	По време на прилагането на плана
5.	Да се подобри състоянието на четвъртокласната пътна мрежа особено в крайбрежната зона.	По време на прилагането на плана

Мерки за опазване чистотата и запасите на подземните води

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	За опазването чистотата на подземните води приоритетно да се изпълни канализацията, предвидена в проекта за техническа инфраструктура, част от цялостния проект за ИОУП на община Приморско.	По време на прилагането на плана

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

2.	Да се извърши допълнително проучване за размера, вида, структурата и характера на замърсяването на подземните води.	По време на прилагането на плана
3.	В зоните с предвидено ново строителство да се извършват предварителни проучвания относно количествата и качествата на подземните водни ресурси.	По време на прилагането на плана
4.	В зоните с повишено ниво на подземните води и с риск от допълнително покачване да се правят геолого-хидрогеоложки проучвания и да се реализира допълнително дренiranje на терена за понижаване на подземните водни нива.	По време на прилагането на плана
5.	В зоните, в които е установено трайно понижаване на подземните водни нива, което се отразява неблагоприятно върху растителността, да се установят размерите на възникналата депресия и хидрогеоложките параметри на водоносните скали и почви в нейните очертания.	По време на прилагането на плана
6.	Да се спазва Програмата от мерки, предвидени за предотвратяване и намаляване на отрицателните въздействия върху подземните водни тела заложи в ПУРБ.	По време на прилагането на плана
7.	При реализация на ИОУП на община Приморско да се спазват мерките за опазване на подземните води от замърсяване, като се вземат предвид забраните по чл.118а, ал.1, т.1, 2, 3, 4 от <i>Закона за водите</i> .	По време на прилагането на плана
8.	Санитарно-охранителните зони около действащи питейни подземни водоизточници да се приведат в съответствие с действащите в момента наредби на базата на конкретни хидрогеоложки проучвания.	По време на прилагането на плана

Мерки за опазване качеството на повърхностните води

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Експедитивност при изготвянето и приемането на единна програма за основните приоритети на Общината в областта на корекцията на речните корита и изграждане на необходимата канализация, която да не допуска заустване на непечистена отпадна вода в деретата и реките на територията на общината.	По време на прилагането на плана
2.	За намаляване риска от наводнения на териториите вследствие преливания на реките е необходимо подобряване условията за поддръжка на речните корита и протекция от замърсяванията и затлачването на същите, изграждане на необходимите съоръжения към корекциите на речни корита, носещи потенциална опасност във връзка с ликвидиране и предотвратяване на вредното въздействие на водите.	По време на прилагането на плана
3.	Поддръжане коритата в състояние, осигуряващо проводимост на високите вълни, а именно: да се почистват коритата, да не се допуска строителство, което стеснява руслото на реките, да се увеличи капацитетът на дъждоотливните шахти и строго да се следи да не се изхвърлят отпадъци в речните легла.	По време на прилагането на плана
4.	Необходима е по-ефективна координация между институциите, стопанисващи реките (общините, МРРБ, Министерство на земеделието и Министерството на извънредните ситуации и Министерство на Околната среда и водите), по въпроса за собствеността, поддръжането и управлението на реките.	По време на прилагането на плана

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

5.	Осигуряване на технологичен достъп до коритото на реката за поддържане в участъци с възстановената частна собственост върху речните тераси и трасетата за корекциите на реките.	По време на прилагането на плана
6.	Изграждане на чакълосаждатели и съответно технологична рампа на места от реките, които ще се определят по време на проектирането.	По време на прилагането на плана
7.	Около откритите водоеми да се осигурят подходящи обезопасителни мерки за риболовците и забрана на къпането в тях.	По време на прилагането на плана
8.	<p>В следващите етапи на проектиране и строителство при реализацията на ИОУП Община Приморско трябва да се имат предвид следните по-конкретни мерки:</p> <p>8.1 р. Дяволска-Поставяне на ограничителни условия към инвестиционни намерения в съседни на реката участъци;</p> <p>8.2. Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия - 1500 м в с. Ясна Поляна;</p> <p>8.3. Защитено от наводнения проектиране и изграждане на сгради. Прилагане на уплътняване на основата, ползване на водоустойчиви материали, по-високи нива на помещенията в приземните етажи, ограничения за складиране на лесно запалими вещества, замърсяващи химикали и пестициди;</p> <p>8.4. Поставяне на стационарни или мобилни защитни елементи на прозорци и врати, както и водонепропускливи преградни конструкции ;</p> <p>8.5. Премахване на незаконни постройки, подпирани съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речни легла или дерета;</p> <p>8.6. Разширяване на „тесните места“ като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток – 2 бр. в с. Ясна Поляна;</p> <p>8.7. Проверка на основите и устойчивостта на сгради в случай на наводнение на Престиж Сити 2, Голдън Дюнс, Чар, Магнолии, Хелиос;</p> <p>8.8. При реконструкция или ново строителство в потенциално застрашен район около хотелите Престиж Сити 2, Голдън Дюнс, Чар, Магнолии, Хелиос, да се предвидят мерки за защита и укрепване на сградите;</p> <p>8.9. р. Мехмедженска-от извор до вливане в р. Ропотамо - Изграждане на технически съоръжения за борба с ерозията - корекция с дължина 600 м.</p>	По време на прилагането на плана
9.	<p>По отношение на запазване качеството на питейните води на територията на общината се препоръчват следните мерки:</p> <p>9.1. Изграждане на допълнителни резервоари с общ обем, който включва втора камера при съществуващия резервоар в Приморско с $V=4000 \text{ м}^3$, втората камера на резервоара в Китен с обем $V= 4500 \text{ м}^3$ и още обем $V=1000 \text{ м}^3$, както и изграждане на резервоар за противопожарни нужди с размер $V = 432 \text{ м}^3$;</p> <p>9.2. Изготвяне на проект и осигуряване на средства за възстановяване на местните източници за водоснабдяване;</p> <p>9.3. Да се потърсят начини за реализиране на водоснабдителни обекти намиращи се на територия извън ОУП: яз. „Индже войвода“ на река Даръ дере, приток на р. Факийска и яз. „Младеж“ на р. Младежка, приток на р. Факийска;</p> <p>9.4. Наложително е да се подмени постепенно мрежата, изградена от азбестоциментови тръби, или да се унифицира с малки обеми, които да служат за успокояване на системата, за да се намалят аварията и загубите;</p>	По време на прилагането на плана

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

	<p>9.5. Да се предприемат мерки за доизграждане и реконструкция на водопроводната мрежа и за подобряване качеството на питейната вода и сигурността на водоподаване;</p> <p>9.6. При изготвяне на подробни устройствени планове задължително да се изработват и схеми на водопреносната мрежа, за да се осигурят сервитути за довеждащите водопроводи, площадки за резервоари, енергогасители и магистрални водопроводи;</p> <p>9.7. При нарастване на броя на жителите и изменението на разпределението да се направи и една допълнителна преоценка на наличните и необходими обеми на резервоарите и изграждане на нови, където е необходимо;</p> <p>9.8. Преучредяване на санитарно-охранителни зони, съгласно Директива 80/778 ЕС за питейно-битово водоснабдяване, изменение Директива 98/83/ЕС и Наредба №3 за СОЗ, на яз. „Ясна поляна“.</p>	
10.	<p>Отпадъчни води и канализация:</p> <p>10.1. При доизграждане на започнатите канали и съпътстващи ги съоръжения да се вземат под внимание възникналите промени.</p> <p>10.2. В населените места, където няма канализационна мрежа, да се изгради такава заедно с ПСОВ, която да отговаря на изискванията за ЛПСОВ съгласно Директивата на ЕС за пречистване на канализационните води и българското законодателство. За целта ще се изградят улични канализационни мрежи за дъждовните и битовите отпадъчни води, като дъждовните ще се заустват непосредствено към прилежащите реки или дерета, а битовите да се отвеждат към локалните пречиствателни станции.</p> <p>10.3. Във връзка с възстановяването на собствеността на земята е необходимо да се извърши процедура по регулационно отреждане на трасета за отливни канали.</p>	По време на прилагането на плана
11.	<p>Препоръчителни мерки относно ограничаването на въздействието от изграждането на ПСОВ е тяхното по-нататъшно проектиране да бъде съобразено със следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Стриктно спазване на съответните нормативни изисквания за проектиране, пречистване на отпадните води и третиране на утайките определени от българското законодателство; - При подробното устройствено планиране е необходимо да се съобрази типа на всяка една от новопредвидените пречиствателни станции (по технология и капацитет) с количествата отпадъчни води, подлежащи на пречистване; - Поддържане на дървесната и храстова растителност в зелените коридори около реки и дерета в състояние, което няма да позволява паднали дървета и клони да задръстват речните корита и да предизвикват наводнения; - При подробното устройствено планиране е необходимо да се съобрази типа на всяка една от новопредвидените пречиствателни станции (по технология и капацитет) с количествата отпадъчни води, подлежащи на пречистване; - Поддържане на дървесната и храстова растителност в зелените коридори около реки и дерета (увеличени в окончателния проект до ширина 100 m) в състояние, което няма да позволява паднали дървета и клони да задръстват речните корита и да предизвикват наводнения; - Необходимо е при приемане на изменението на ОУП и неговото влизане в сила да се узаконят по съответния ред хигиенно - защитните зони около хлораторните станции за питейна вода; 	По време на прилагането на плана

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

	<ul style="list-style-type: none"> - При подробното устройствено планиране е необходимо да се съобрази типа на всяка една от новопредвидените пречиствателни станции (по технология и капацитет) с количествата отпадъчни води, подлежащи на пречистване; - Оценка за отвеждането и дренирането на дъждовните води и в частност на канализационните мрежи на населено място. 	
--	--	--

Мерки за ограничаване вредното въздействие на отпадъците

В тази част на ЕО, относно проекта за ИОУП на община Приморско са посочени препоръчителните мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последици от осъществяването на плана върху околната среда, културно-историческото наследство и човешкото здраве, както и ефекта, до който се достига в резултат на тяхното прилагане, както следва.

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Предвидените в проекта за ИОУП на община Приморско, територии за строителство и урбанизиране да бъдат включени в съществуващата организирана система за сметосъбиране и сметоизвозване на територията на Община Приморско;	По време на прилагането на плана
2.	Извършване на целенасочено проучване с оглед определяне на места за разполагане на съдове за разделно събиране на опасни отпадъци от бита, отреждане на места за събиране на отработени масла и информирание на обществеността за тях	По време на прилагането на плана
3.	Провеждане на оперативен контрол от страна на общинската администрация на строителните дейности, в т.ч. и на процеса на извозване и обезвреждане на строителните отпадъци и почвените маси и въвеждане на строги санкции и задължения отстраняване на вредите при допускане на нарушения;	По време на прилагането на плана
4.	По време на строителния процес строго да се спазва изискването строителните и други отпадъци да се депонират на пригодените за тази цел места. В никакъв случай да не се допуска безразборното им изсипване върху земеделски земи или деретата на реките;	По време на прилагането на плана
5.	Общинската администрация да следи за поява на нови нерегламентирани замърсявания и да предприема съответните мерки за тяхното премахване.	По време на прилагането на плана
6.	Опазване на почвата от замърсяване с нефтопродукти при аварии със строителна и транспортна техника, вкл. и чрез отстраняване и обезвреждане на замърсената почва при доказана необходимост (замърсяване над МДК).	По време на прилагането на плана
7.	При изкопните работи почвата от хумусните хоризонти - слой с мощност 50-60 cm да се селектира и да се депонира на специално предвидени за целта места, а ако се генерират излишни обеми от хумусния субстрат, той или да се използва за рекултивация на терените (нарушени или около новоизградени се обекти) или за рекултивация на слабопродуктивни земи.	По време на прилагането на плана

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

8.	Определяне на площадки или система от контейнери, разположени на подходящи места, където населението да може да остави генерираните строителни отпадъци, които след това да бъдат извозени до депо „Узунджата“ или РДНО Созопол.	По време на прилагането на плана
9.	Да се въведе система за разделно събиране на отпадъци от опаковки. Да се въведе система за разделно събиране на рециклируемите компоненти от битовите отпадъци – хартия и картон, метали, пластмаса и стъкло, с цел намаляване на тяхното количество.	По време на прилагането на плана
10.	Да се изпълнят мероприятията, набелязани в Програма за управление на отпадъците в община Приморско	По време на прилагането на плана
11.	Съответните отговорни органи да не разрешават започване на строителните работи на обекти и съоръжения, както и въвеждането им в експлоатация, преди представяне от инвеститора на договор с лицензирана фирма за обезвреждане на опасните отпадъци, които ще се генерират по време на строителството и експлоатацията.	По време на прилагането на плана

Мерки за опазване на почвите и почвените ресурси

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Селективно отнемане на хумусния хоризонт на почвата (изключение при плитките и скелетните почви) в процеса на изкопните работи на всички строителни обекти, правилно съхранение и оползотворяване на хумусната почва (Съгласно изискванията на Наредба №26)	По време на прилагането на плана
2.	Проектните решения за разширение на урбанизираната територия и съпътстващите ги процедури за промяна на предназначението на земеделските земи да се съобразят с вида и категорията на земите.	Окончателен проект на ОУП
3.	Рекултивация на нарушените терени след приключване на строителните дейности на всички инвестиционни обекти предвидени в проекта за ИОУП на община Приморско.	По време на прилагането на плана
4.	Спазване на изискванията за големините на наклоните на откосите и за височината на насипните слоеве съобразно механичния състав на несвързаните субстрати при техническата рекултивация на нарушените терени, съгласно предвижданията на плана	По време на прилагането на плана
5.	Задължително използване на местни тревни и дървесни видове (от прилежащите територии), при биологичната рекултивация на нарушените терени, съгласно предвижданията на плана.	По време на прилагането на плана
6.	Необходимо е екологосъобразно обезвреждане на отпадъците - основен подход за опазване на почвите в границите на всички населени места попадащи в териториалния обхват на плана.	По време на прилагането на плана

Мерки за опазване на геоложката основа и запасите на земните недра

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
4.	Предвид наличието на специфични в геоложко отношение земни основи (лъос, карст, участъци с колебания на плитки подземни води) проектирането и изграждането на нови обекти следва да се извършва при стриктно спазване на законовите изисквания за извършване на конкретни инженерно-геоложки проучвания в строителните терени в етапа на инвестиционно проектиране на отделните обекти в границите на устройствените зони предвидени с проекта.	По време на прилагането на ИОУП
5.	<p>В наклонени терени допустимостта, степента и характерът на строителното усвояване на съответната територия да се определят след извършване на цялостни и детайлни инженерно-геоложки проучвания, доказващи общата и локална устойчивост на склона, както и поведението му при бъдещо застрояване. Инженерно геоложките и хидрогеоложките проучвания (ИГХГП) да се извършват за територия, а не за единични имоти, като се отчита взаимодействието между съседни имоти по наклона на склона. При доказана необходимост, строителството се предхожда от изграждане на укрепителни мероприятия. Задължително стриктно спазване на:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изискванията на наредбата за проектиране на геозащитни строежи, сгради и съоръжения в свлачищни райони; - Нормите за проектиране на плоско фундиране (включително - глава осма: „Особености при проектиране на сгради и съоръжения в наклонени терени“); - Съществуващите забрани и ограничения за строителство в терени засегнати или потенциално опасни от възникване на свлачищни или срутищни процеси; - Да се изградят нови и да се поддържат съществуващите укрепителни съоръжения в подсечени при строителството наклонени терени или в стръмни склонове (скатови) участъци; - Да се промени досегашния подчертано технически подход при изграждането на укрепителни съоръжения, като се прилагат по екологосъобразни методи и конкретни решения, които биха нарушили в по-малка степен естествения ландшафт; - Да се разработят проекти и да се извърши техническа рекултивация на закрити кариери и баластриери, като не се допуска ползването им като нерегламентирани сметища. Да се прилагат по екологосъобразни методи и технически решения, при които не се замърсяват подземните води, а разширението на действащите (в това направление) обекти в по-малка степен би нарушило естествения ландшафт. 	По време на прилагането на ИОУП
и	Проектирането на обекти и съоръжения следва да бъде съобразено с нормативно определения за района сеизмичен коефициент ($K_c=0.10$), както и със специфичните изисквания за отделните класове на значимост на строежите по <i>Наредба № РД-02-20-2 от 27 януари 2012 г. за проектиране на сгради и съоръжения в земетръсни райони (обн. ДВ. бр.13/2012 г., попр. ДВ. бр.23/2012 г.).</i>	По време на прилагането на ИОУП

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Мерки за опазване на ландшафта

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	1. Извършване на планирани и съгласувани с инстанциите действия за изграждане на добре организирани територии, предвидени в плана както следва: - Жилищни функции; Обществено обслужващи функции; Складови дейности; Рекреационни дейности, курортни и вилни зони; Озеленяване, паркове и градини; Спорт и атракции; Комунално обслужване и стопанство; Земеделски територии, в т.ч.: обработваеми земи – ниви, обработваеми земи - трайни насаждения; необработваеми земи; скали, пясъци, мочурища и дерета; сметище, кариери и др.; гробища; Културни ценности; Плажове и брегоукрепителни съоръжения; Дюни; Горски територии; Водни площи; Транспорт и комуникации; Техническа инфраструктура.	По време на прилагането на ИОУП
2.	Изпълнение в максимална степен на плана за озеленяване във всички нови устройствени зони и обособени територии (териториални елементи) с подходящи за района растителни видове.	При прилагането на плана
3.	Постигане на визуална и функционална обвързаност за всяка устройствена зона и обособени територии, както между отделните елементи предвидени в техните планове, така и между изградената нова антропогенна структура и съществуващия природен ландшафт.	При прилагането на плана
4.	Да се спазва % плътност на озеленяване, предвидени в проекта за ИОУП, заложен и отразени в „ <i>Специфичните правила и норми</i> “ за прилагане на ИОУП на община Приморско.	При прилагането на плана
5.	При озеленяването на териториите предвидени с проекта, да се използват типични за района растителни видове, като се избягва използването на инвазивните и потенциално инвазивните чужди видове висши растения за България, индикатор SEBI 10 -Инвазивни чужди видове за Европа (източник ИАОС http://eea.government.bg/bg/soer/2010/biodiversity-nem/biologichno-raznoobrazie-natsionalna-ekologichna-mrezha-1)	При прилагането на плана

Мерки за опазване на биоразнообразието (флора, фауна, защитени територии и зони)

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	В правилника за прилагане на ИОУП на община Приморско да се предвиди, за всички територии планирани за озеленяване от горският фонд попадащи в границите на защитени зони от Натура 2000 - изграждане само на обекти по чл. 153, ал. 1 от <i>Закона за горите</i> (които не се считат за строеж). Такива обекти съгласно закона са архитектурни елементи за обслужване на отдиха и туризма, съоръжения, осигуряващи опазването на културни ценности, стационари за мониторинг и др.	При прилагането на плана
2.	В устройствените зони застрояването да се извършва съгласно ограничителните параметри на ЗУТ и ЗУЧК, както и заложените в правилника за прилагане на ИОУП на община Приморско;	При прилагането на плана
3.	Поддържане на актуален публичен регистър на озеленените площи, на дълготрайните декоративни дървета и на дърветата с историческо значение в общината (съгласно чл. 63, ал. 1 ЗУТ). В регистъра се препоръчва периодично да се актуализира информация за тяхното състояние и необходимите дейности по поддръжката и/или реконструкцията им	По време на прилагането на плана
4.	При окончателното разработване и реализиране на предвидените с проекта Измененията на ОУП на Община Приморско да се спазват заложените нормативи в Закона за устройство на Черноморското крайбрежие, а също и изискванията на ЗУТ и Наредба №8 за обема и съдържанието на общите устройствени планове;	По време на прилагането на плана
5.	Бъдещи планове, програми, проекти и инвестиционни предложения в териториалния обхват на ИОУП на Община Приморско задължително да преминават процедурите по Оценка на съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони Натура 2000;	По време на прилагането на плана
6.	Да се разработи проект за озеленяване на устройствените зони при използване на автохтонни растителни видове с цел възстановяване на растителността, характерна за съответните типове коренни местообитания в защитената зона. Така ще се избегнат нежелани явления, свързани с неестествени конкурентни отношения между местни и неместни растителни видове и генетично замърсяване;	По време на прилагането на плана
7.	При строителството разчистването на горската растителност да обхваща само конкретните петна за строителство.	По време на прилагането на плана
8.	Границите на ЗМ „Беглик таш-Ропотамо“ и устройствени зони Ос1 и Ок1 да бъдат нанесени в графичния материал след приключването на делата за определянето им и произнасянето на Върховния административен съд и изключването на попадащи в границите им дюнни местообитания.	По време на прилагането на плана
9.	Спазване режимите и дейностите заложи в териториите, които са със специфичен статут (защитени територии съгласно ЗЗТ) в границите на Общината.	По време на прилагането на плана
Защитена зона BG 0000143 „Караагач“		
1.	При изготвянето на окончателния проект за изменение на ОУП на Община Приморско да отпадне частта от устройствена зона Ов/1 - Китен (УЗ е приета с проекта за ОУП 2006 г., стар индекс Ов/8) с площ от 0.01263 ha, в границите на която попада 3.0818 % от природно местообитание 3150 Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition в границите на защитената зона.	При прилагането на плана

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

2.	Да се запази съществуващия зелен пояс в южната част на устройствена зона Ов/1 - Китен, граничещ непосредствено със защитена зона BG 0000143 „Караагач“	При прилагането на плана
Защитена зона BG 00001001 „Ропотамо“		
1.	В окончателния вариант на проекта да се изключат всички дюнни местообитания попадащи в границите на устройствените зони предвидени с плана (новопредвидени и съществуващи), по данни от предоставената специализирана карта изготвена от МРРБ на база <i>Договор № КД-1-33 за „Създаване на специализирани карти и регистри по Закона за устройството на Черноморското крайбрежие (ЗУЧК) на дюните, разположени на територии с одобрени кадастрална карта и кадастрални регистри“</i> . Конкретно мярка да се отнесе за устройствени зони, Ц/1 (ИОУП - 2015, план 2006 г. предвиждане Жм/1), Ц/2 (ИОУП - 2015, план 2006 г. предвиждане за „търговски обекти“, Ок/1 гр. Китен (ИОУП - 2015, план 2006 г. предвиждане Ок 1/11)). В техните граници мозаечно са разпределени природни местообитания тип дюни с код 2120 Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни 2130* Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни), 2180 Облесени дюни и 2190 Влажни понижения между дюните. След извършената справка с регистъра на МРРБ и представените от тях специализирани карти, относно местоположението на местообитанията тип - дюни, тези устройствени зони ще се редуцират като от тях бъдат изключени всички дюнни местообитания, и в границите им ще останат само вече съществуващите сгради и инфраструктурни обекти (пътища, трафопост и др.);	Окончателен проект на ИОУП
2.	При прилагане на предходната мярка /1/ се очаква да бъде сведено до минимум очакваното кумулативно въздействие от реализацията на ИОУП на община Приморско, върхуприродни местообитания 1110 и 1170 , тъй като те са пряко свързани с местообитания 2130*, 2190, 2180 и 2120.	При прилагането на плана
3.	В окончателния вариант на плана да отпаднат териториите разположени в централната част на блато „Стамополу“, предвидени като земеделски земи с допустима смяна на предназначението. Посочените имоти са с начин на трайно ползване „пасища“ и „ливади“, разположени в непосредствена близост до влажните зони на блатото. Като изключение да се допуска изграждане на съоръжения на техническата инфраструктура (ВиК и Ел), при невъзможността да преминават през друго трасе;	Окончателен проект на ИОУП
4.	При предвиждания в земеделските и горски земи с допустима смяна на предназначението, въпреки че не са планирани с проекта като устройствени зони, при проявен инвестиционен интерес задължително да преминават през процедури за оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на защитените зони съгласно Наредбата за ОС;	По време на прилагането на плана
5.	След направения анализ на състоянието на природните местообитания и местообитанията на животинските видове се препоръчва УЗ Ос/8 да отпадне изцяло или да бъде редуцирана с 80 % при изготвянето на окончателния проект за изменение на ОУП на Община Приморско като част от защитена зона „Ропотамо“. В посочения процент от територията попадат 0.011 ha или 0.0035 % от площта на приоритетно природно местообитание 1150* Крайбрежни лагуни. и 25.677 ha от природно местообитание 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори попадащи в нея. С тази мярка се запазят и значителни площи от потенциалните и оптимални местообитания на голяма част от целевите животински видове попадащи в границите на УЗ Ос/8, а именно - <i>Triturus karelinii</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Zamenis situla</i> , <i>Elaphe sauromates</i> , <i>Eurotestudo hermanni boettger</i> , <i>Testudo graeca ibera</i> , <i>Mauremys rivulata</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Rh.mehelyi</i> и <i>Rhinolophus hipposideros</i> .	Окончателен проект на ИОУП

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

6.	При решение за редуциране по площта на УЗ Ос/8, да се остави полоса в границите от 150-200 m без промяна на предназначението, считано от най-западната точка на блатото Стомопло. Така се гарантира отсъствието на безпокойство за ловуващите прилепи над блатото, а ефекта дори е по-голям за земноводните и птиците, ще се избегне и цялостната фрагментация на блатото „Стамополу“;	Окончателен проект на ИОУП
7.	Да се редуцира територията на УЗ Ос/7 като от нея бъдат изключени 10.87 ha от природно местообитание 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори попадащи в нея. По този начин ще се изключи възможността за застрояване в границите на природното местообитание, и ще се осигури естествен биокоридор за връзка с блато Стамополу, а също ще се запазят и значителни площи от потенциалните и оптимални местообитания на голяма част от целевите животински видове попадащи в границите на УЗ, а именно - <i>Triturus karelinii</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Zamenis situla</i> , <i>Elaphe sauromates</i> , <i>Eurotestudo hermanni boettger</i> , <i>Testudo graeca iberica</i> , <i>Mauremys rivulata</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Lynx lynx</i> и <i>Rhinolophus mehelyi</i> ;	Окончателен проект на ИОУП
8.	При изготвянето на окончателния проект за изменение на ОУП на Община Приморско от защитена зона „Ропотамо“ да отпадне частта от устройствена зона Ов/1-град Приморско (УЗ е приета с действащия към момента ОУП от 2006 г., с предвиждане Ов/3), в която попадат 2.9293 ha или 0.7791% от площта на приоритетно природно местообитание 6220* Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i> и части от площи на пригодни и оптимални местообитания на целевите животински видове - <i>Triturus karelinii</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Elaphe sauromates</i> , <i>Eurotestudo hermanni boettger</i> , <i>Testudo graeca iberica</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Vormela peregusna</i> , <i>Rhinolophus euryale</i> , <i>Myotis bechsteinii</i> и <i>Rh. mehelyi</i> . По този начин ще се изключи възможността ще се изключи възможността за застрояване в границите на приоритетно природното местообитание и отнемане на площи на потенциални местообитания на целеви животински видове;	Окончателен проект на ИОУП
9.	При изготвянето на окончателния проект за изменение на ОУП на Община Приморско да се да се изключат частите от природни местообитания-1210 Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси (0.1247 ha или 1.68% от площта му) и 1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i> (0.9974 ha или 2.67% от площта му) попадащи в УЗ Ос/5 - гр. Приморско (УЗ е приета с действащия към момента ОУП от 2006 г., с предвиждане Ов/2). Да се предвидят буферни отстояния между УЗ и природните местообитания с цел ограничаване на косвените въздействия върху тях, както и запазване местообитанията на целеви видове земноводни и влечуги попадащи в границите ѝ;	Окончателен проект на ИОУП
10.	При изготвянето на окончателния проект за изменение на ОУП на Община Приморско от защитена зона „Ропотамо“ да отпадне частта от устройствена зона Ов/1-град Приморско (УЗ е приета с действащия към момента ОУП от 2006 г., с предвиждане Ов/3), в която попадат 2.9293 ha или 0.7791% от площта на приоритетно природно местообитание 6220* Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас <i>Thero-Brachypodietea</i> и части от площи на пригодни и оптимални местообитания на целевите животински видове - <i>Triturus karelinii</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Elaphe sauromates</i> , <i>Eurotestudo hermanni boettger</i> , <i>Testudo graeca iberica</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Vormela peregusna</i> , <i>Rhinolophus euryale</i> , <i>Myotis bechsteinii</i> и <i>Rh. mehelyi</i> . По този начин ще се изключи възможността ще се изключи възможността за застрояване в границите на приоритетно природното местообитание и отнемане на площи на потенциални местообитания на целеви животински видове;	Окончателен проект на ИОУП
11.	От територията за спорт и атракции 1 (Тсп-1), земл. Приморско да се изключат частите от в които попадат, природни местообитания 91F0 Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> , покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>) и 91E0* Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> , <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> ,	Окончателен проект на ИОУП

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

	<i>Alnionincane, Salicion albae</i>), разположени по бреговете на р. Ропотамо, преминаващи по западния край на устройствената зона, както и частите от природно местообитание 6510 Низинни сенокосни ливади и местообитание 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс. Териториите в източната част на зоната представляващи широколистни гори-природно местообитание 91M0 на площ от 87.86 ha, да се запазят. В резултат на изключването на тези територии ще се съхранят и площите на потенциални и оптимални местообитания на целевите животински видове - <i>Triturus karelinii</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Zamenis situla</i> , <i>Elaphe sauromates</i> , <i>Eurotestudo hermanni boettgeri</i> , <i>Testudo graeca iberica</i> , <i>Mauremys rivulata</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Lutra lutra</i> и <i>Lynx lynx</i> предмет на опазване в границите на защитената зона	
12.	При изготвянето на окончателният проект за изменение на ОУП на Община Приморско от защитена зона „Ропотамо“, да отпадне изцяло територия за спорт и атракции 2-град Приморско (ново планирана територия, предложена с настоящия проект изменение с площ от 20.47 ha). Основен мотив за отпадането на устройствената зона е че, границите ѝ с различна площ попадат части от общо 9 природни местообитания (1130 Естуари, 1530* Панонски солени степи и солени блага, 3260 Равнинни или планински реки с растителност от <i>Ranunculion fruticantis</i> , Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс, 6510 Низинни сенокосни ливади, 91E0* Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> , 91F0 Крайречни смесени гори от <i>Quercus robur</i> , <i>Ulmus laevis</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> или <i>Fraxinus angustifolia</i> , покрай големи реки (<i>Ulmion minoris</i>), 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори, 91A0 Крайречни галерии от <i>Salix alba</i> и <i>Populus alba</i>), две от които приоритетни, както и потенциални и оптимални местообитания на целеви животински видове.	Окончателен проект на ИОУП
13.	При изготвянето на окончателният проект за изменение на ОУП на Община Приморско от защитена зона „Ропотамо“, да отпадне изцяло територия за спорт и атракции 2-град Приморско (ново планирана територия, предложена с настоящия проект изменение с площ от 20.47 ha). В нея освен площи от природни местообитания предмет на опазване в 33 „Ропотамо“, попадат и площи от потенциални и оптимални местообитания на следните целеви животински видове попадащи в границите на устройствената зона - <i>Triturus karelinii</i> , <i>Bombina bombina</i> , <i>Zamenis situla</i> , <i>Elaphe sauromates</i> , <i>Eurotestudo hermanni boettgeri</i> , <i>Testudo graeca iberica</i> , <i>Mauremys rivulata</i> , <i>Emys orbicularis</i> , <i>Lutra lutra</i> и <i>Lynx lynx</i> .	Окончателен проект на ИОУП
14.	При изготвянето на окончателния проект за изменение на ОУП на Община Приморско от защитената зона „Ропотамо“, да отпадне изцяло частта от устройствена зона Ов/1-с. Веселие, в която попадат 5 природни местообитания, едно от които приоритетно /91E0* Алувиални гори с <i>Alnus glutinosa</i> и <i>Fraxinus excelsior</i> (<i>Alno-Padion</i> , <i>Alnion incanae</i> , <i>Salicion albae</i> / както и потенциални и оптимални местообитания на целеви животински видове.	Окончателен проект на ИОУП
15.	При изготвянето на окончателния проект за изменение на ОУП на Община Приморско от защитена зона „Ропотамо“ да отпадне частта от устройствена зона Ос/6-град Приморско (УЗ е приета с действащия към момента ОУП от 2006 г., с предвиждане Ов/1), в която попадат 0.5370 ha или 1.076 % и частта от УЗ Ос/4 (УЗ е приета с действащия към момента ОУП от 2006 г., с предвиждане Ок/2/3), в която попадат 2.035 ha или 4.075 % от площта на приоритетно природно местообитание 91AA** Източни гори от космат дъб и 20.953 ha от природно местообитание 91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори (0.46%) попадащо в двете устройствени зони.	Окончателен проект на ИОУП
16.	При изготвянето на окончателния проект за изменение на ОУП на Община Приморско да се да се изключат частите от природни местообитания-62A0 Източно субсредиземноморски сухи тревни съобщества (върху 1.4491 ha или 4.6503 %) попадащи в УЗ Ос/4 и Ос/6 - гр. Приморско (посочените две УЗ са приети с действащия към момента ОУП от 2006 г., с	Окончателен проект на ИОУП

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

	предвиждане Ов/2 и Ок 2/3 и Ок 2/1). В границата на устройствената зона попадат и потенциални местообитания на няколко животински вида предмет на защита в границите на 33 „Ропотамо“;	
17.	С прилагането на предходните мерки 7,13 и 14 ще се съхранят територии в землището на град Приморско, които засягат приоритетни хранителни местообитания на видовете прилепи предмет на защита в защитената зона - като редукцията в устройствените зони ще бъде в рамките от 30 до 50 %;	Окончателен проект на ИОУП
18.	По отношение на изоставения през 1989 г. строеж на хотелски комплекс известен като „Перла-2“, в границите на имот 58356.73.6 (УПИ I-73.6), в землището на гр. Приморско в който са установени 10 вида прилепи предмет на опазване в защитената зона, които го ползват за убежище (основно лятно) попадащ в УЗ Ос/7 (по стария проект за ОУП 2006 г. - Ок 1/2) - се дава препоръка да се запази хотела в съществуващото и състояние. Предвид на това, че посочения имот е частна собственост окончателното решение, трябва да бъде от собственика му (в момента се провежда процедура по ОС, но за изготвеният доклад по ОСВ получено Становище с Изх.№ 247/РД 07 / 2.07.2013 г. на НПМ при БАН);	Окончателен проект на ИОУП
19.	Да се предвиди буферно отстояние от природни местообитания 1130, 1150, 1530 от границите на съответната устройствена зона разположени до тях;	Окончателен проект на ИОУП
20.	Строителните дейности в границите на защитена зона „Ропотамо“ да се извършват извън активния размножителен период на животинските видове - без прилепи (м. Март - м. Юни). По отношение на прилепите периодът е от (м. Април и м. Октомври);	По време на прилагането на плана
21.	В компактният горски масив разположен в източната част на защитената зона (Оз 1), определен за озеленяване, да се запази съществуващата естествена растителност предвид на това, че тя заема площи от хранителни местообитания на част от видовете прилепи предмет на опазване в зоната. В границите на тази територия попадат площи от оптимални и потенциални местообитания на земноводни и влечуги, предмет на опазване в зоната;	Окончателен проект на ИОУП
22.	При озеленяване на устройствените зони да не се допуска използването на екзотична и инвазивна растителност съгласно <i>Списъка на инвазивните и потенциално инвазивните чужди видове висши растения за България</i> , които създават условия за заселване на синантропни и нетипични видове за зоната и района;	По време на прилагането на плана
23.	В предложените за редукция устройствени зони - да се запазят имотите за които има изготвени подробни устройствени планове или е стартирала процедура по изготвянето на ПУП, издадени разрешителни за строеж, или е в сила процедура по изключване на имота от земеделския или горския фонд за всички населени места на територията на общината;	По време на прилагането на плана
24.	Всички планове и инвестиционни проекти, засягащи защитени зони по Natura 2000 в територията на обхвата на ОУП задължително да преминават през процедури за Оценка на съвместимостта с предмета и целите на опазване на защитените зони.	По време на прилагането на плана
25.	По отношение на изоставения през 1989 г. строеж на хотелски комплекс известен като „Перла-2“, в границите на имот 58356.73.6 (УПИ I-73.6), в землището на гр. Приморско в който са установени 10 вида прилепи предмет на опазване в защитената зона, които го ползват за убежище (основно лятно) попадащ в УЗ Ос/7 (по стария проект за ОУП 2006 г. - Ок 1/2) - се дава препоръка да се запази хотела в съществуващото и състояние. Предвид на това, че посочения имот е частна собственост окончателното решение, трябва да бъде от собственика му (в момента се провежда процедура по ОС, но за изготвеният доклад по ОСВ получено Становище с Изх.№ 247/РД 07 / 2.07.2013 г. на НПМ при БАН);	Окончателен проект на ИОУП

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

26.	При разработването на докладите за ОВОС и ОС за отделните ПУП в границите на защитена зона „Ропотамо“ да се вземат предвид резултатите от проведеното през 2011-2012 г. в национален мащаб картиране на природните местообитания в тази защитена зона;	По време на прилагането на плана
Защитена зона „Комплекс Ропотамо“		
1.	С цел гарантиране на запазване на целостта и недопускане на фрагментация на водолюбива птици, предмет на опазване в ЗЗ „Комплекс Ропотамо“ съгласно заповед № РД 82 от №.82. 2009 г. на МОСВ на територията обозначена като Земеделски земи с устройствен режим с допустима промяната на предназначението между Жм/3 и Ос/7 да се извършва промяна на предназначението на земите само за елементи на техническата инфраструктура след проведена процедура по реда на глава 6-та от ЗООС и по оценка на съвместимостта на предвижданията в тях с предмета и целите на опазване на защитените зони.	По време на прилагането на плана
2.	В устройствени зони Жм/2 и 3 и Ос/3 и 7, които са вече действащи съобразно влезлия в сила ОУП на Община Приморско от 2006 г. и вече с реализирано строителство в останалите незастроени части до северните граници на Жм/2 и 3 и южната граница на Ос/3 и 7 да бъдат обособени в компактни.	По време на прилагането на плана
3.	Всяко изграждане или реконструкция на съществуващи пристанища, буни, брегоукрепващи съоръжения и дълбоководни зауствания да се одобрява след предварително извършване на необходимите хидродинамични анализи, проучване и моделиране, които да доказват запазването на териториите на пясъчните ивици, целостта на крайбрежни и халофитни местообитания и чистота на морските води в границите на защитената зона.	По време на прилагането на плана
4.	Всички дейности свързани със закриване и рекултивация на действащи или преустановили дейността си кариери да се съгласуват след извършени проучвания и набелязани мерки за опазване на местообитанията на бухала (<i>Bubo bubo</i>) и прилепната фауна в ЗЗ „Комплекс-Ропотамо“ и ЗЗ „Ропотамо“.	По време на прилагането на плана

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Мерки за подобряване на състоянието на зелената система

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Поддържане на актуален публичен регистър на озеленените площи, на дълготрайните декоративни дървета и на дърветата с историческо значение в общината (съгласно чл. 63, ал. 1 ЗУТ). В регистъра се препоръчва периодично да се актуализира информация за тяхното състояние и необходимите дейности по поддръжката и/или реконструкцията и	По време на прилагането на плана
2.	Подбор и съобразяване на подходящи видове за озеленяване, така че да изпълняват санирано -хигиенната си функция и да не оказват негативно въздействие върху компонентите на околната среда.	По време на прилагането на Плана (при проектиране на нови и поддръжка съществуващите зелените площи)
3.	Да се използват с предимство местни видове дървесна и храстова растителност при извършване на дейности по допълващо озеленяване на улици и открити терени.	По време на прилагането на плана
4.	Предвидената за ново засаждане растителност да е съобразена с почвените и климатичните характеристики на общината	По време на прилагането на плана
5.	При извършване на благоустройствени дейности в жилищните квартали това да не става за сметка на намаляване на площи от зелената система на града.	По време на прилагането на плана
6.	Своевременно отстраняване на изсъхнали или опасни дървета и клони, и цялостно поддържане на доброто състояние на зелената система в територията на града;	По време на прилагането на плана
7.	Създаване на комфортна среда и представителност в обществения център посредством различни форми на озеленяване (вертикално, в съдове, интериорно и пр.) и парково обзавеждане, в границите на община Приморско.	По време на прилагането на плана

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Мерки за подобряване на акустичната обстановка

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	При одобряване на проекти, включени в обхвата на ОУП за строежи в близост до съществуващи промишлени, транспортни или локални източници на шум, местоположението на проектираните сгради да осигурява защита от шум по смисъла на Наредба № 4 от 27.12.2006 г. на МРРБ, МЗ, МВР и МОСВ (обн. ДВ бр.6/ 2007 г.): - при спазване на условието: нивото на шума за избраното местоположение, създадено от съществуващ или очакван шум от автомобилен, релсов и въздушен транспорт, локални и промишлени източници, да е по-малко от граничните стойности на нивото на шум съгласно табл. 2 на приложение № 2 от Наредба № 6 от 2006 г. към Закона за защита от шума в околната среда; - жилищни сгради, сгради за обществено обслужване, административни и производствени сгради да не се разполагат в територия и устройствена зона с доказано съществуващо или очаквано ниво на шума над граничните стойности на нивата на шум за съответната зона. Изключения се допускат само след осигурена защита от шум, в съответствие със същата наредба;	По време на прилагането на Плана/При одобрения на инвестиционни проекти в обхвата на ИОУП
2.	За ограничаване на шума, излъчван на строителните площадки, за всички строежи на отделните инвестиционни проекти, които ще се реализират с обхвата на ИОУП, да се изпълняват мерките, предвидени в глава трета от Наредба № 4 от 27.12.2006 г.	По време на прилагането на Плана/При одобрения на инвестиционни проекти в обхвата на ИОУП
3.	Ремонт на уличната и пътна настилка на основните артерии на града, където това е възможно	По време на прилагането на Плана
4.	Въвеждане практиката акустично благоустройство чрез изграждане на изкуствени неравности, шумоотразяващи и шумопоглещщи стени и специализирано озеленяване;	По време на прилагането на Плана

Мерки за ограничаване въздействието на електромагнитните полета

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Извършване на оценка на здравния риск за населението (при възможност) от община Приморско, в сътрудничество с РЗИ-Бургас, при продължителна експозиция на електромагнитни лъчения от различните източници, функциониращи на територията на Общината. Предоставяне обществен достъп до резултатите от направената оценка с цел осъществяване на комуникация с обществеността относно съществуващите рискове.	По време на прилагането на Плана

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Мерки за подобряване на радиационна среда

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Не са необходими специални мерки	По време на прилагането на Плана

Мерки за здравна защита за населението на общината

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	По отношение на водопроводната и канализационна система: - Спазване на СОЗ около всички питейни водоизточници и тяхното действие по време на ИОУП. Тяхното устройство се съобразява с чл. чл. 7, 8, 9 и 10 и Приложения № 1 и № 2 от Наредба № 3/2000 на МОСВ, МЗ и МРРБ за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди; - Осигуряване на достатъчно целогодишно водоснабдяване на всички територии в общината, включително при планираното разширяване на жилищната зона; - Реконструкция и доизграждане на водопроводната и канализационна мрежи.	По време на прилагането на плана
2.	По отношение качество на атмосферния въздух: - Последващите ПУП да осигуряват условия за проветряване, разсейване на вредни потоци замърсен атмосферен въздух от автомобилния трафик, производства, строителни дейности и др. ; - Разширяване на системата за газоснабдяване на жилищните зони в общината.	По време на прилагането на плана
3.	По отношение управление на отпадъците: - Депониране на неопасните отпадъци на регламентираното за целта регионално депо; - Спазване разпоредбите на Наредба за управление на строителните отпадъци; - С оглед опазване здравето на населението и качеството на почвите в района - недопускане депонирането на опасни и неопасни отпадъци на нерегламентирани сметища на територията на общината.	
4.	По отношение на физическо натоварване: - Опазване на крайпътните дървета и зелени площи, при необходимост - осигуряване на ново шумозащитно озеленяване в необходимия обхват; - Съгласно измененията в ОУП – източниците от промишлени инсталации и съоръжения да се ограничават в промишлените площадки и зони.	По време на прилагането на плана

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Мерки за опазване на културно-историческото наследство

№	Предложена мярка	Етап на изпълнение
1.	Непрекъснато наблюдение, съгласувано с национални институции за културното наследство, в съответствие със законовите норми.	По време на прилагането плана
2.	Възстановяване на системните научни проучвания на територията на община Приморско и прилежащи области	По време на прилагането плана
3.	Инициране на актуализация на списъците с недвижими културни ценности и провеждане на процедури за регистрацията им по смисъла на ЗКН (със съответните режими). Изготвяне на карта на недвижимото културно наследство - проучено и подлежащо на проучване.	По време на прилагането плана
4.	Да се направят проучвания в кварталите с циганско население, в които предстои решителна реконструкция, поради огромните възможности, при усвояването им да се открият неоценени като заслужаващи внимание културно-исторически паметници.	По време на прилагането плана
5.	Да се подготвят проекти за възможно експониране на културно-историческите ценности е музеите на града и на местата, в които се намират като стремежът към превръщането им в достъпни за туристически поток, да не създава опасности за нарушаването на целостта им или други повреди	По време на прилагането плана
6.	Непрекъснат обмен на информация на ниво обосновани законови споразумения и с фирмите, изпълнителки на поставените нови промени (при реализирането на отделните инвестиционни намерения в приетите, устройствени зони на плана).	По време на прилагането плана
7.	Съхраняване и поддържане на съществуващите исторически културни ценности, и други обекти на КИН на територията на община Приморско и правилното им управление.	По време на прилагането плана
8.	Подобряване на достъпа и инфраструктурната осигуреност на културните центрове, обвързано с изграждането и развитието на туристическите маршрути.	По време на прилагането плана
9.	Да се спазват изискванията на чл. 161 от <i>Закона за културното наследство</i> , според които при осъществяването на инвестиционни проекти на физически и юридически лица в територии, за които има данни за наличие на такива обекти, да се извършват предварителни археологически проучвания, с които се установява дали те няма да бъдат засегнати или нарушени	По време на прилагането плана
10.	Планиране и изграждане на мрежа от вторични посетителски информационни центрове за нуждите на културния туризъм - специализирани или комбинирани с други подобни (музейни сбирки, читалища, посетителски центрове в природни ценности и др.)	По време на прилагането плана
11.	Проектиране и изпълнение на единна, естетизирана информационна, сигнализациянна, рекламна и охранителна система за трайно обозначаване, трасиране и физическо опазване на недвижимото културно наследство.	По време на прилагането плана

Забележка: Изложените в този раздел мерки имат характер на предложения, които при необходимост да бъдат допълнени и/или видоизменени от Компетентния орган.

8. ОПИСАНИЕ НА МОТИВИТЕ ЗА ИЗБОР НА РАЗГЛЕДАНИТЕ АЛТЕРНАТИВИ И НА МЕТОДИТЕ НА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА, ВКЛЮЧИТЕЛНО ТРУДНОСТИТЕ ПРИ СЪБИРАНЕ НА НЕОБХОДИМАТА ЗА ТОВА ИНФОРМАЦИЯ КАТО ТЕХНИЧЕСКИ НЕДОСТАТЪЦИ И ЛИПСА НА НОУ-ХАУ

В процеса на изготвяне на проекта на ИОУП, от страна на проектантския колектив са извършени работни обсъждания на алтернативи по всяко едно от устройствените решения свързани с плана, с представители на специалисти и заинтересовани лица от различни обществени групи (*включително общинската администрация, общинския съвет, градоустройствени и технически специалисти, експлоатационни дружества и др.*)

Разработените в етап на проекта за изменение на ОУП устройствени варианти отразяват и баланса на вижданията на консултираните към момента заинтересовани страни в степента в която съчетаването на тези виждания е възможно. Мотивите за избор на алтернативите, залегнали в окончателната версия на проекта за изменение на ОУП, се свеждат до следните групи критерии: 1) функционалност и постигане на поставената устройствена цел; 2) степен на очакваното въздействие върху околната среда и качеството на живот; 3) Осигуряване на подходяща за реализацията на функциите му жизнена среда

Проект за изменението на ОУП на община Приморско, е Възложен за изготвяне от Община Приморско, на консорциум „Архурбанстудио – ДЗЗД“ след спечелен търг по *Закона за обществените поръчки* в Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ) и сключен договор за проектиране № РД 02-29-218 от 31.08.2012 г.

С представената ни проектна документация и разработки към проект за ИОУП на община Приморско, не са разгледани и предвидени алтернативни варианти на проекта.

Действащият в момента Общ устройствен план на Община Приморско е разработен в периода 2004-2005 г. по възлагане и чрез финансиране от министерство на регионалното развитие и благоустройството, въз основа на данни от Кадастъра на възстановената собственост от 2003 г. Същият е одобрен с Решение №474 от 10.02.2006 г. на Общински съвет – Приморско, обнародвано в ДВ брой 22 от 14 март 2006 г.

От 01.01.2008 г. е в сила Закона за устройството на Черноморското крайбрежие /ЗУЧК/, който поставя нови изисквания и ограничения към устройството на черноморското крайбрежие и налага привеждането на действащите ОУП с нормите на закона - §4 от Преходни и Заключителни разпоредби на ЗУЧК. Налице са влезли в сила заповеди за одобряване на кадастрални карти за землищата на гр. Приморско, гр. Китен и с. Веселие.

С влизане в сила на Защитените зони по Директивата за хабитатите и по Директивата за птиците възникват нови изисквания и по оценяване на съвместимостта на планове и програми с европейската програма Натура 2000.

Приета е и нова актуализирана Стратегия за развитие на общината за периода до 2013 г., която налага актуализиране на действащия в момента ОУП.

Към настоящия момент съществуват следните три реално осъществими алтернативни варианта за реализация на ИОУП на община Приморско:

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

1) Реализиране на ИОУП в представения вариант, без да бъдат реализирани (частично или изцяло) предложените от екипа по ЕО мерки в Раздел 8 за смекчаване въздействието на отделните устройствени мероприятия, заложи в Плана;

2) Реализиране на ИОУП в представения вариант, със задължително изпълнение на всички смекчаващи мерки за предотвратяване и намаляване на неблагоприятните въздействия от реализацията на план, предложени от екипа по ЕО в Раздел 7;

3) Нулевата алтернатива - алтернативата планът да не се изпълни (вж. Раздел 2.13);

Сравнението на положителните и отрицателните страни на указаните алтернативни варианти, в т.ч. и на нулевата алтернатива, е извършено въз основа на матрица на съответствието на всяка от алтернативите с приоритетите и целите на разгледаните в Раздел 5 цели и приоритети за опазване на околната среда.

Таблица 188.

Национална цел	Вариант А	Вариант Б	Вариант В
Стратегическа цел I: Намаляване и предотвратяване на последиците от изменението на климата и чиста енергия	+	++	-
Стратегическа цел II: Осигуряване на достатъчно по количество и с добро качество вода	+++	+++	+
Стратегическа цел III: По-здравословна околна среда за по-добро качество на живот	++	+++	--
Стратегическа цел IV: Насърчаване на производство устойчивото потребление и производство	+	+	0
Стратегическа цел V: Ограничаване и спиране на загубата на биологично разнообразие	+	++	0
Стратегическа цел VI: Формиране на нови модели на поведение на обществото, щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото развитие, както и осигуряване на по-качествена информация и мониторинг за околната среда	0	+	0

ЛЕГЕНДА:

Вариант А:	ИОУП община Приморско без прилагане на допълнителни мерки
Вариант Б:	ИОУП община Приморско с реализация на предложените мерки
Вариант В:	Нулева алтернатива
+++	важно положително въздействие
++	силно положително въздействие
+	положително въздействие
0	нулево въздействие
-	отрицателно въздействие
--	силно отрицателно въздействие
---	критично отрицателно въздействие
x	неприложимо (няма връзка)

Стратегическа цел I: *Намаляване и предотвратяване на последиците от изменението на климата и чиста енергия*

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

В проект за изменение на общия устройствен план на община Приморско са предвидени следните устройствени мерки, насочени към редуциране на емисиите на парникови газове и опазване на биоразнообразието в условията на глобални климатични промени:

- съхранение и правилно планиране на защитените природни територии по ЗЗТ и защитени зони по ЗБР със съответен режим на защита, заложен в проекта;
- оптимизиране на комуникационно транспортната схема с цел редуциране времето за работа в неблагоприятен режим на двигателите на автомобилите и намаляване на генерираните озono-разрушаващи емисии;
- устройване на съществуващите зелени площи и създаване на нови обществени зелени структури, паркови зони;
- допълнително озеленяване в границите на административния център (град Приморско) на територията на населените места на общината;
- запазване на съществуващите паркове и градини с общоградско значение, предвиждания за подобряване на качествените показатели по отношение на благоустрояването, пейзажа и видовия състав на растителността.

Стратегическа цел II: *Осигуряване на достатъчно по количество и с добро качество вода*

Голяма част от устройствените задачи, заложен в ИОУП са насочени директно към изпълнението на тази стратегическа цел:

- Реконструкция на ПСОВ трябва да се съчетае с доизграждане и реконструкция на канализационната мрежа на гр. Китен и Приморско за отпадни води;
- Оптимизиране режима на водоползване и да се създадат регистри на водоползвателите и прецизиране на техните нужди;
- Определяне и управление водният баланс на територията на общината;
- Реконструкция на съществуващата водопреносната мрежа, на територията на общината;
- Проучване на минералните води като допълнителен воден ресурс.

Допълнително положително въздействие върху всички видове води се очаква и от реализацията на част от останалите предложени програми и мерки в Раздел 7.

Стратегическа цел III: *По-здравословна околна среда за по-добро качество на живот.*

Всички проектни решения на проекта за ИОУП на община Приморско са насочени към подобряване на характеристиките на околната среда, намаляване на възможните рискове за здравето и осигуряването на по-добро качество на живот.

- Важен средообразуващ фактор в населените места е зелената система. Предвидено е увеличаване на дела на зелената система, както и висок процент на озеленяване в новосформираните жилищни райони с цел подобряване на микроклимата, условията за краткотраен отдих на населението и опазването на елементите на ландшафта, изграждането на паркови, нови зелени и рекреационни площи;

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

- Ограничаването на замърсяването на въздуха и акустичния дискомфорт от транспорта се търси, чрез някои насоки като, подобряване на структурата на мрежата, чрез създаване на повече възможности и връзки, обезпечаване и увеличаване на габарита на трасета с по-голямо натоварване, където това е възможно.

Стратегическа цел IV: *Насърчаване на устойчивото потребление и производство*

С проекта за ИОУП на община Приморско се направени следните проектни решения и конкретни предвиждания свързани с развитието на устойчивото потребление, екологично производство и туризма.

Стратегическа цел V: *Ограничаване и спиране на загубата на биологично разнообразие*

За запазване на естествените характеристики на природната среда в максимална степен, с проекта за ИОУП са препоръчани градоустройствени параметри, отговарящи на спецификата на територията и избраната за нея функция. Със заложените решения на ИОУП си търси създаване на балансирана, качествена и устойчива среда за съхранение на съществуващото биоразнообразие на територията на община Приморско;

- С елементите на проекта за ИОУП, не се очаква негативно въздействие върху елементи на биоразнообразието, въпреки това обаче са препоръчани конкретни оперативни мерки за ограничаване възникване на възможни негативни въздействия от реализацията на плана: конкретни изисквания към етапите на строителство и към етапите на реализация на плана, спазване на режимите на защита в съответните територии с природозащитен статут и др.

- Предложени са конкретни процедурни действия, които да се реализират, така че въздействието да е в положителна посока;

- С проекта за ИОУП, е направен приемственост на градоустройствената концепция в съответствие с действащия ОУП на общината от 2006 г.;

- С проекта се запазва действието на приетите и одобрени подробни устройствени планове - ПУП, изготвени в съответствие с действащия ОУП на общината от 2006 г, при драстично намаляване на устройствените показатели за плътност, интензивност и етажност, в случаите когато те попадат в защитените зони по „Натура 2000“.

Стратегическа цел VI: *Формиране на нови модели на поведение на обществото, щадящи околната среда и съдействащи за устойчивото развитие, както и осигуряване на по-качествена информация и мониторинг за околната среда*

Преки отрицателни въздействия при реализацията на проекта за ИОУП на община Приморско, при прилагане на предвидените в раздел 7 „Мерки“ не се очакват. В изпълнение на тези изисквания са проведени и консултации на етап изготвяне на Задание за ОУП (дейности и предвиждания по проекта) и съответно ще бъдат проведени за настоящия доклад за Екологичната оценка, консултации със съответните ведомства и дружества, обществените консултации на настоящия проект за ИОУП. Те ще се извършват в съответствие с утвърдената „Схема за провеждане на консултации“.

Така предложеният вариант на проект на Изменение на общия устройствен план на община Приморско, отговаря изцяло на направените предвижданията на демографските

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

прогнози и осигурява необходимите условия за балансирано и координирано развитие на териториите на града и населените места в общината.

8.1. АЛТЕРНАТИВИ. НУЛЕВА АЛТЕРНАТИВА

Изборът на алтернатива в случай, че трябва да е съобразен със специфичната цел на ИОУП на община Приморско, а именно да се запази природен туристически потенциал и за следващите поколения и териториална планова основа за дългосрочно устойчиво устройствено развитие на общината, в съответствие с *Националната стратегия за регионално развитие, общински план за развитие* и със специфичните за Община Приморско природни, културно-исторически, туристически и други ресурси.

Качествена оценка на потенциалните въздействия на двете възможни алтернативи /предложението за ИОУП или запазване на действието на приетия ОУП през 2006 г./ върху компонентите на околната среда е направена в следващата таблица. Въздействието е оценено като положително (+), отрицателно (-), нулево (0) и няма отношение (х). Идеята е да се избере алтернативата с повече положителни въздействия върху компонентите на околната среда, а ако това е невъзможно – алтернативата с по-малко отрицателни или нулеви въздействия.

Таблица 189.

Компонент	„Нулева алтернатива” Действащ ОУП, 2006 г.	„Осъществяване на плана”- вариант 2015 г.
Природни хабитати		
Защитени територии	0	0/-
Биоразнообразие (флора, фауна, екосистеми)	-	-/+
Защитени ландшафти	-	+
Културно наследство	-	+
Природни ресурси		
Качество на атмосферния въздух	-	+
Качество на водите и съхраняване на природните ресурси	-	+
Качество на почвите и използване на земята	-	+
Обща устойчивост		
Енергийна ефективност	х	+
Използване на възстановими ресурси	-	+
Транспорт	-	+
Генериране на отпадъци	0	-
Организирано третиране на отпадъците	0	+
Промени на климата	х	+
Използване на опасни вещества	х	х
Социално-икономическа сфера		
Заетост и създаване на работни места	-	+
Привличане на инвестиции	-	+
Здраве и безопасност на населението	-	+

9. ИЗПОЛЗВАНИ МЕТОДИ ЗА ОЦЕНКА

Оценката за въздействието върху отделните компоненти на околната среда на проекта за Общия устройствен план на община Приморско се разработва в съответствие със *Закона за опазване на околната среда, Закона за устройство на територията* съгласно изискванията за съвместяване на процедурите по планиране и екологична оценка. Екологичната оценка на ИОУП е разработена като екологична част, изпълняваща функцията и на екологична оценка, която да отговаря на изискванията на ЗУТ и на *НАРЕДБА № 8 за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове* като освен това в нея бъдат включени и всички елементи на екологичната оценка, така, както те са определени в актуализираните през периода 2012-2016 г. ЗООС и *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми*.

При изготвянето на екологичната оценка са използвани най-актуалните налични данни към момента за територията на града, областта и общината.

Основните методи, използвани в процеса на работа по доклада за ЕО следват изискванията на *Наредбата за ЕО* и включват събиране и обработка на данни; изследване на литературни и нормативни източници; документален анализ; сравнителни многофакторни анализи и оценки по компоненти и дефиниране на проблеми, изводи, препоръки и мерки за редуциране на отрицателните въздействия.

При разработването на настоящия документ са използвани методически принципи, подходи и конкретни методики, както следва:

• Методически принципи:

- принцип на териториалност, съгласно който територията е интегрираща категория, степента на усвояване на която определя характера на съществуване и развитие. о принцип на системност, според който всяко явление се разглежда като част от единна система, о принцип на приемственост, съгласно който проблемите на околната среда са предмет на внимание във всички фази на планиране, проектиране, строителство и експлоатация, о принцип на относителна оптималност, съгласно който управлението на околната среда се осъществява на база оптимално съчетаване на процесите на урбанистично развитие с капацитета на природните ресурси и условията за живот на населението, о принцип на приоритетност, при който определен процес или фактор има предимствена роля пред останалите. о принцип на предпазването, при който, ако за дадено въздействие няма достатъчно информация, то се приема най-лошия възможен сценарий.

• Методически подходи:

- при проучване на съществуващото състояние се прилагат основно аналитичните подходи;
- системно-структурния подход е в основата на оценката на съществуващото състояние на компонентите на околната среда;
- прогнозата на компонентите се базира на сценариите на намеренията за развитие, групирани по съответен начин.

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Конкретните методики и ръководства, както и всичко останали литературни и нормативни документи са описани в раздел „ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА“.

Настоящият документ е разработен в съответствие с приетото Задание и отправените препоръки от РИОСВ и др. институции и обществени организации в етапа на консултации за определяне на обхвата настоящата оценка.

За целите на определяне на състоянието на околната среда е искана информация по реда на ЗДОИ в от над 15 институции. Получената информация не покрива пълният списък по долу, но включва основните компоненти необходими за коректното провежданата анализите и регистриране на основните тенденции по всеки от компонентите и факторите на средата.

Информация за всички останали информационни източници, методики, ръководства, нормативни документи стратегически, планови и др. документи е посочена в Раздел „Използвана литература“ по-долу.

9.1. ТРУДНОСТИ ПРИ СЪБИРАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯТА

Основните затруднения при набиране на данните за изготвяне на Екологичната оценка са свързани с достъпа до информация. Част от данните са събирани от експертите на място, извършени са огледи на територията на общината като са изготвени и съответните анализи.

10. СПРАВКА ЗА ПРОВЕДЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ

Консултациите с компетентните институции, заинтересуваните органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана или програмата през различните фази на подготовка на Плана, съответно на ЕО се осъществяват като важен и задължителен елемент от процеса на ЕО по предварително разработена схема. В Схемата са предвидени три основни етапа:

I-ви етап – Изготвяне и приемане от страна на Възложителя – МРРБ – Предварителния проекта за ИОУП на Община Приморско;

II-ви етап – Съгласуване на проекта с МРРБ, определяне на допълнителни изисквания, препоръки или ограничения от страна на МОСВ, МЗ, МЗХ и други институции. Провеждане на обществено обсъждане на проекта на ИОУП на Община Приморско;

III-ти етап: – Изготвяне на окончателен проект на ИОУП на Община Приморско и одобряване със заповед на Министъра на регионалното развитие и благоустройството;

IV-ти етап: – Прилагане на ИОУП на Община Приморско.

В периода на разработване на плана и работата по екологичната оценка са организирани и редица неофициални срещи с работен характер, които са извън посочената в схемата процедура и като такива не са описани в този раздел.

Към момента на изготвяне на настоящия документ са приключили процедурите по определяне на обхвата на ЕО. Пълния списък на организациите, с които са проведени срещи или от които са получени писмени становища, предложенията, констатациите и отразяването им в проекта за ИОУП и ЕО са описани в табличен вид, дадена като допълнително приложение към настоящия доклад за екологична оценка.

11. ОПИСАНИЕ НА НЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ ВЪВ ВРЪЗКА С НАБЛЮДЕНИЕТО И КОНТРОЛА ПО ВРЕМЕ НА ПРИЛАГАНЕТО НА ПРЕДВАРИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ ЗА ОУП НА ОБЩИНА ПРИМОРСКО

След приемането и одобряването на предварителния проект за ОУП на община Приморско, прилагането му следва да се извърши съгласно *Специфичните правила и нормативите*, които са неразделна част от Плана.

Във връзка с оцененото в настоящия доклад за екологична оценка въздействие, за отделните компоненти и фактори на околната среда, което реализацията на проекта за ИОУП се очаква да окаже върху околната среда, е необходимо изпълнението на Плана да бъде съпроводено от препоръчаните по-долу мерки за наблюдение и контрол.

Експертния колектив изготвил ЕО предлага, Отчетът за изпълнението на мерките за наблюдение и контрол за въздействието на проекта за изменение на ОУП върху околната среда, да бъде включван като част от ежегодния доклад за изпълнението на Общия устройствен план по реда на чл. 127, ал. 9 на ЗУТ.

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Таблица 190. Описание на необходимите мерки във връзка с наблюдението и контрола по време на прилагането на ИОУП на община Приморско

Мярка по наблюдение или контрол	Срок	Индикатори	Периодичност на отчитане	Изпълнение
Контрол по прилагане на мерките за наблюдение, предвидени в Програма за управление на околната среда на Община Приморско.	Постоянен	Справка/доклад за изпълнение на дейностите предложени с мерките	Ежегодно	Община Приморско със съдействието на РИОСВ-Бургас, БДУВ-ЧР
Застрояването на обектите да се извърши съгласно ограничителните параметри на ЗУТ и тези заложиени в ИОУП.	Постоянен/норматив и, свързани с показатели на застрояване в периода на: Проектиране и строителство	Контролиране на: Показатели на застрояване в периода на: Проектиране и строителство, съобразно Правилник за прилагане на ОУП на община Приморско	Ежегодно	Главен архитект на Община Приморско, Контролни органи
При реализиране на ИОУП на Община Приморско, задължително да се предвиди Подробните устройствени планове за отделните инвестиционни предложения за урбанизиране на територии от защитени зони да се групират по природно-териториални комплекси и да подлежат на обща Екологични оценка или ДОВОС и Оценка за съвместимост в съответствие с Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони	Постоянен/норматив и, свързани с ЗООС и ЗУО в периода: Преди проектиране и строителство	Брой извършвани проверки за: Опазване на местообитания и целеви видове. По този начин ще се извършва разработването на по-прецизни преценки за вероятната степен на въздействие върху защитената зона, както и предлагането на алтернативи и конкретни смекчаващи мерки, които да поддържат или подобряват целостта на утвърдените защитени зони по Натура 2000.	ежегодно	Главен архитект, Дирекция: УТ, Комисията по устройство на територията при Община Приморско, РИОСВ-Бургас

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Мярка по наблюдение или контрол	Срок	Индикатори	Периодичност на отчитане	Изпълнение
По време на строителството на отделните обекти предвидени в УЗ на ИОУП на община Приморско, да не бъдат разкрити и засягани допълнителни съпътстващи терени, площадки или паркинги за строителната техника извън определените за целта площи.	Постоянен/норматив и, свързани с ЗООС и ЗУО в периода: Преди проектиране и строителство, по време на строителство и експлоатация	Опазване и запазване целостта на териториите извън границите на ПУП.	Ежегодно	Дирекции: „АГД и ТСУ“ и „СТИКР“, към Община Приморско, „РДНСК“ – Бургас, РИОСВ-Бургас
Провеждане на оперативен контрол от страна на общинската администрация на строителните дейности, в т.ч. и на процеса на извозване и обезвреждане на строителните отпадъци и почвените маси и въвеждане на строги санкции и задължения отстраняване на вредите при допускане на нарушения;	Постоянен/ В периода на фазата на: Проектиране, Строителство и експлоатация	Брой извършени проверки	Ежегодно	Община Приморско
Оперативен мониторинг на свлачищните зони	Постоянен	Наличие на нови активизации на свлачищна активност	Ежегодно	Община Приморско със съдействието на „Геозащита Варна“ ЕООД
Оперативен контрол за спазване на изискванията за извършване на инженерно-геоложки проучвания в етапа на инвестиционно проектиране.	Постоянен/ В периода на фазата на: Проектиране, Строителство и експлоатация	Справка на одобрените инвестиционни проекти и наличието на инженерно-геоложки проучвания	Ежегодно	Община Приморско
Оперативен контрол над дейностите по рекултивация на нарушени терени	Постоянен	1) Наличие на нови нарушени терени (брой/ площ/ характер на регистрираните нарушения) 2) Рекултивирани обекти (брой на обектите и обхват на рекултивационните дейности)	Ежегодно	Община Приморско със съдействие на РИОСВ-Бургас

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Мярка по наблюдение или контрол	Срок	Индикатори	Периодичност на отчитане	Изпълнение
<p>При озеленяването да се използват местни растителни видове, и да се избягва употребата на инвазивни и чуждоземни растителни видове и да се прилага <i>Наредба № 23 за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Приморско</i></p>	<p>Постоянен / В периода на фазата на: Проектиране, Строителство и експлоатация</p>	<p>Предотвратяване вноса на нетипични за геоботаническия район видове и запазване характера на местната растителност.</p>	<p>Ежегодно</p>	<p>Община Бургас, Възложители</p>
<p>Спазване режимите и дейностите заложи в Планове за управление за териториите, които са със специфичен статут (защитени територии съгласно ЗЗТ, ЗБР и <i>Закон за културното наследство</i>) в границите на Общината, в съседство, на които ще се извършват строителни дейности.</p>	<p>Постоянен / В периода на фазата на: Проектиране, Строителство и експлоатация</p>	<p>Превантивен и оперативен контрол за спазване посочени в <i>Закона за защитените територии</i>, режимите определени в Планове за управление за териториите, които са със специфичен статут (защитени територии съгласно ЗЗТ, ЗКН) в границите на Общината, в съседство, на които ще се извършват строителни дейности</p>	<p>Ежегодно</p>	<p>Община Приморско със съдействие на РИОСВ- Бургас, НИНКН</p>
<p>Развитието на е и културен туризъм, включващ еко и културни маршрути, като: еко пътеки, природни забележителности, защитени територии по ЗЗТ и архитектурни резервати, и недвижими културни ценности по ЗКН, и защитени зони по ЗБР да се осъществява съобразно нормативните изисквания и актове, и съответните режими на защита.</p>	<p>Постоянен/Преди строителството и реализирането на предвижданията на ИОУПО Приморско, Непрекъснато във фазата на прилагане на плана</p>	<p>Оперативен контрол за: Опазване и съхранение на приоритетни природни местообитания и свързаните с тях растителни и животински видове и недвижимите културни ценности по ЗКН. Правилно и пълно спазване на ограничителните защитни режими от страна на хората в съответния район.</p>	<p>ежегодно</p>	<p>Община Приморско, РИОСВ-Бургас, НИНКН,</p>

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Мярка по наблюдение или контрол	Срок	Индикатори	Периодичност на отчитане	Изпълнение
Актуализиране на общинската Програма за управление на дейностите по отпадъците	Постоянен	<ul style="list-style-type: none"> - Общо количество на генерирани отпадъци годишно; - Количество отпадъци по видове, генерирани годишно; - Общо количество на третираны отпадъци годишно; - Количество отпадъци по видове, третираны годишно; - Площ на засегнати територии от премахнати незаконни сметища; - Стойности на замърсяване на компоненти почви, въздух и води. 	Ежегодно	Община Приморско, РИОСВ-Бургас
Мониторинг на площадките за временно съхранение на отпадъци, както и събирането и извозването на генерираните отпадъци на територията на общината.	Постоянен	Мониторинг и контрол на дейностите по събирането и извозването на генерираните отпадъци.	Ежегодно	Община Приморско, РИОСВ-Бургас
Всички резултати от приложените мерки, за да се включат в доклада по контрол и наблюдението	Постоянен	Доклад по контрол и наблюдение, и изпълнение на мерките	Ежегодно	Община Приморско

*Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.*

Мярка по наблюдение или контрол	Срок	Индикатори	Периодичност на отчитане	Изпълнение
<p>По отношение на културно-историческото наследство с активното участие на Общината е възможно да се упражнява:</p> <ul style="list-style-type: none"> -местен контрол, надзор и инвестиционна дейност за опазване на културното наследство на територията, като единна система. -нанасяне на направените вече археологически разкрития в кадастралната карта на съответните местности с цел цялостно изясняване на археологическите структури -участие в проекти и програми за опазване и популяризиране; 	Постоянен	Брой извършени проверки	Ежегодно	Община Приморско, НИОНКЦ (регионални структури)
<ul style="list-style-type: none"> - административно управление и координация на всички дейности по опазване и използване на териториите; - поддържане и развитие на научно- информационен център с електронна база-данни предвид бъдеща връзка с Европейската информационна мрежа на наследството; - постоянен мониторинг върху НПК; - партньорство и диалог с МК, НИОНКЦ, музеите и др. институции по опазването; със собственици и ползватели; с граждански организации и др.; партньорство с Европейки и международни организации по опазване на културното наследство. 	Постоянен	Брой реализирани проекти и програми	Ежегодно	Община Приморско, НИОНКЦ (регионални структури)

**Доклад за екологична оценка на план/програма:
„Изменение на общия устройствен план на община Приморско“.**

Мярка по наблюдение или контрол	Срок	Индикатори	Периодичност на отчитане	Изпълнение
Отразяване и отбелязване на направените вече археологически разкрития в кадастралната карта на съответните местности с цел цялостно изясняване на археологическите структури	Постоянен/Преди и във фазата на строителството при реализирането на ИОУПО Приморско, както и във фазата на експлоатация Непрекъснато във фазата на Експлоатация	Оперативен и превантивен контрол за: Опазване и съхранение на НКН, в т.ч. НКЦ, защитените територии по ЗКН, спазване на режимите от страна на хората, собствениците на имоти, в които са разкрити артефакти и от обществеността.	Ежегодно	Община Приморско, НИНКН, Министерство на културата
Да прилагат, приетите с <i>Наредба за осигуряване на обществения ред, спокойствието и сигурността на гражданите, за опазване на общинската собственост и околната среда, за безопасността на движение на територията на общината.</i> административни мерки и наказателни процедури за нарушителите на набелязаните смекчаващи и ограничителни мерки за минимизиране на въздействието от прилагане на ИОУП на община Приморско	Постоянен/ Във фазата на строителството и експлоатация	Превантивен контрол и Повишаване природозащитната култура, с цел запазване на растителния и животински свят в района на строителството.	Ежегодно	Кмет на Община Приморско
Изготвяне на периодични доклади по наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда при прилагането на ИОУП на Община Приморско и внасянето им в МОСВ за одобрение на основание чл. 30 от НУРИЕОПП	Постоянен/ При прилагането на плана	Превантивен контрол	Ежегодно	Община Приморско, МОСВ
Изготвяне на доклади по наблюдение и контрол на въздействието върху околната среда при прилагането на ИОУП и внасянето им в МОСВ за одобрение на основание чл. 30 от НУРИЕОПП	Постоянен/ При прилагането на плана	Превантивен контрол	Ежегодно	Община Приморско, МОСВ

Забележка: Изложените в този раздел мерки имат характер на предложения, които при необходимост да бъдат допълнени и/или видоизменени от Компетентния орган.

12. ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА В ДОКЛАДА ЗА ЕО

12.1. ЗАКОНИ

1) ЗАКОН за опазване на околната среда

Обн., ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., попр., бр. 98 от 18.10.2002 г., изм., бр. 86 от 30.09.2003 г., доп., бр. 70 от 10.08.2004 г., в сила от 1.01.2005 г., бр. 74 от 13.09.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм. и доп., бр. 77 от 27.09.2005 г., изм., бр. 88 от 4.11.2005 г., бр. 95 от 29.11.2005 г., в сила от 1.03.2006 г., изм. и доп., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 65 от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., изм., бр. 82 от 10.10.2006 г., доп., бр. 99 от 8.12.2006 г., в сила от 9.01.2007 г., изм., бр. 102 от 19.12.2006 г., бр. 105 от 22.12.2006 г., в сила от 1.01.2007 г., бр. 31 от 13.04.2007 г., в сила от 13.04.2007 г., бр. 41 от 22.05.2007 г., изм. и доп., бр. 89 от 6.11.2007 г., изм., бр. 36 от 4.04.2008 г., изм. и доп. бр.52 от 06.06.2008 г., изм. ДВ. бр.105 от 9 Декември 2008 г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009 г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009 г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009 г., изм. ДВ. бр.35 от 12 Май 2009 г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009 г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009 г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009 г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009 г., изм. ДВ. бр.46 от 18 Юни 2010 г., изм. ДВ. бр.61 от 6 Август 2010 г., изм. ДВ. бр.35 от 3 Май 2011 г., изм. ДВ. бр.42 от 3 Юни 2011 г., изм. и доп. ДВ. бр.32 от 24 Април 2012 г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр.53 от 13 Юли 2012 г., изм. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012 г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013 г., изм. ДВ. бр.27 от 15 Март 2013 г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013 г. изм. ДВ. бр.22 от 11 Март 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.62 от 14 Август 2015г., изм. ДВ. бр.95 от 8 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.96 от 9 Декември 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015г.

2) ЗАКОН за защитените територии

Обн., ДВ, бр. 133 от 11.11.1998 г., изм., бр. 98 от 12.11.1999 г., в сила от 12.11.1999 г., изм. и доп., бр. 28 от 4.04.2000 г., изм., бр. 48 от 13.06.2000 г., доп., бр. 78 от 26.09.2000 г., изм., бр. 23 от 1.03.2002 г., изм. и доп., бр. 77 от 9.08.2002 г., изм., бр. 91 от 25.09.2002 г., в сила от 1.01.2003 г., бр. 28 от 1.04.2005 г., в сила от 1.04.2005 г., бр. 94 от 25.11.2005 г., в сила от 25.11.2005 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 65 от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., бр. 24 от 20.03.2007 г., доп., бр. 62 от 31.07.2007 г., изм., бр. 36 от 4.04.2008 г. изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009 г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009 г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012 г., изм. ДВ. бр.27 от 15 Март 2013 г. изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г.

3) ЗАКОН за биологичното разнообразие

Обн., ДВ, бр. 77 от 9.08.2002 г., изм. и доп., бр. 88 от 4.11.2005 г., изм., бр. 105 от 29.12.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., бр. 29 от 7.04.2006 г., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. и доп., бр. 34 от 25.04.2006 г., в сила от 1.01.2008 г. (*) - изм., бр. 80 от 3.10.2006 г., в сила от 3.10.2006 г., изм. и доп., бр. 52 от 29.06.2007 г., (*) изм., бр. 53 от 30.06.2007 г., в сила от 30.06.2007 г., изм. и доп., бр. 64 от 7.08.2007 г., бр. 94 от 16.11.2007 г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008 г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009 г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009 г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009 г., изм. ДВ. бр.62 от 10 Август 2010 г., изм. ДВ. бр.89 от 12 Ноември 2010 г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011 г., изм. ДВ. бр.33 от 26 Април 2011 г., изм. и доп. ДВ. бр.32 от 24 Април 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр.59 от 3 Август 2012 г., изм. ДВ. бр.77 от 9 Октомври 2012 г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013 г., изм. и доп. ДВ. бр.27 от 15 Март 2013г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015г.

4) ЗАКОН за защита от шума в околната среда

Обн., ДВ, бр. 74 от 13.09.2005 г., в сила от 1.01.2006 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., изм. ДВ бр.41 от 2 юни 2009 г., изм. ДВ. Бр. 98 от 14 декември 2010 г., , доп. ДВ. бр.32 от 24 Април 2012 г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013 г., изм. ДВ. бр.44 от 12 Юни 2012 г., отм. ДВ. бр.53 от 13 Юли 2012 г. изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г.

5) ЗАКОН за управление на отпадъците В сила от 13.07.2012 г. Обн. ДВ. бр.53 от 13 Юли 2012 г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013 г., изм. ДВ. бр.61 от 25 Юли 2014 г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014 г.

6) ЗАКОН за водите

Обн. ДВ. бр.67 от 27 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.81 от 6 Октомври 2000г., изм. ДВ. бр.34 от 6 Април 2001г., изм. ДВ. бр.41 от 24 Април 2001г., изм. ДВ. бр.108 от 14 Декември 2001г., изм. ДВ. бр.47 от 10 Май 2002г., изм. ДВ. бр.74 от 30 Юли 2002г., изм. ДВ. бр.91 от 25 Септември 2002г., изм. ДВ. бр.42 от 9 Май 2003г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2003г., изм. ДВ. бр.84 от 23 Септември 2003г., доп. ДВ. бр.107 от 9 Декември 2003г., изм. ДВ. бр.6 от 23 Януари 2004г., изм. ДВ. бр.70 от 10 Август 2004г., изм. ДВ. бр.18 от 25 Февруари 2005г., изм. ДВ. бр.77 от 27 Септември 2005г., изм. ДВ. бр.94 от 25 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.29 от 7 Април 2006г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.36 от 2 Май 2006г., изм. ДВ. бр.65 от 11 Август 2006г., попр. ДВ. бр.66 от 15 Август 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.108 от 29 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.22 от 13 Март 2007г., изм. ДВ. бр.59 от 20 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г.,

изм. ДВ. бр.52 от 6 Юни 2008г., изм. ДВ. бр.70 от 8 Август 2008г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2009г., изм. ДВ. бр.32 от 28 Април 2009г., изм. ДВ. бр.35 от 12 Май 2009г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.95 от 1 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Декември 2009г., изм. ДВ. бр.61 от 6 Август 2010г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г., изм. ДВ. бр.28 от 5 Април 2011г., изм. ДВ. бр.35 от 3 Май 2011г., изм. ДВ. бр.80 от 14 Октомври 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.45 от 15 Юни 2012г., изм. ДВ. бр.77 от 9 Октомври 2012 г., изм. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013 г. изм. и доп. ДВ. бр.103 от 29 Ноември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.26 от 21 Март 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.49 от 13 Юни 2014г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.12 от 13 Февруари 2015г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. ДВ. бр.17 от 6 Март 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.58 от 31 Юли 2015г., изм. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г., изм. ДВ. бр.95 от 8 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015г.

7) ЗАКОН за чистотата на атмосферния въздух

Обн. ДВ. бр.45 от 28 Май 1996 г., попр. ДВ. бр.49 от 7 Юни 1996 г., изм. ДВ. бр.85 от 26 Септември 1997г., изм. ДВ. бр.27 от 31 Март 2000г., изм. ДВ. бр.102 от 27 Ноември 2001г., изм. ДВ. бр.91 от 25 Септември 2002г., изм. ДВ. бр.112 от 23 Декември 2003г., изм. ДВ. бр.95 от 29 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.99 от 8 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.86 от 26 Октомври 2007г., изм. ДВ. бр.36 от 4 Април 2008г., изм. ДВ. бр.52 от 6 Юни 2008г., изм. ДВ. бр.6 от 23 Януари 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.41 от 1 Юни 2010 г., изм. ДВ. бр.87 от 5 Ноември 2010г., изм. ДВ. бр.88 от 9 Ноември 2010г., изм. ДВ. бр.88 от 9 Ноември 2010 г., изм. ДВ. бр.35 от 3 Май 2011г., изм. ДВ. бр.42 от 3 Юни 2011г., изм. ДВ. бр.32 от 24 Април 2012г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г., изм. ДВ. бр.53 от 13 Юли 2012г., изм. ДВ. бр.54 от 17 Юли 2012г., изм. ДВ. бр.77 от 9 Октомври 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 21 Декември 2012г. изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015г.

8) ЗАКОН за почвите

Обн. ДВ. бр.89 от 6 Ноември 2007г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Декември 2010г., изм. ДВ. бр.92 от 22 Ноември 2011г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г.

9) ЗАКОН за регионалното развитие

Обн. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009 г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009 г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009 г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012 г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г. доп. ДВ. бр.22 от 11 Март 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.9 от 3 Февруари 2015г.

10) ЗАКОН за устройство на територията

Обн. ДВ. бр.1 от 2 Януари 2001г., изм. ДВ. бр.41 от 24 Април 2001г., изм. ДВ. бр.111 от 28 Декември 2001г., изм. ДВ. бр.43 от 26 Април 2002г., изм. ДВ. бр.20 от 4 Март 2003г., изм. ДВ. бр.65 от 22 Юли 2003г., изм. ДВ. бр.107 от 9 Декември 2003г., изм. ДВ. бр.36 от 30 Април 2004г., изм. ДВ. бр.65 от 27 Юли 2004г., изм. ДВ. бр.28 от 1 Април 2005г., изм. ДВ. бр.76 от 20 Септември 2005г., изм. ДВ. бр.77 от 27 Септември 2005г., изм. ДВ. бр.88 от 4 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.94 от 25 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.95 от 29 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.103 от 23 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.29 от 7 Април 2006г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.34 от 25 Април 2006г., изм. ДВ. бр.37 от 5 Май 2006г., изм. ДВ. бр.65 от 11 Август 2006г., изм. ДВ. бр.76 от 15 Септември 2006г., изм. ДВ. бр.79 от 29 Септември 2006г., изм. ДВ. бр.82 от 10 Октомври 2006 г., изм. ДВ. бр.106 от 27 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.108 от 29 Декември 2006 г., изм. ДВ. бр.41 от 22 Май 2007 г., изм. ДВ. бр.61 от 27 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.33 от 28 Март 2008 г., изм. ДВ. бр.43 от 29 Април 2008 г., изм. ДВ. бр.54 от 13 Юни 2008 г., изм. ДВ. бр.69 от 5 Август 2008 г., изм. ДВ. бр.98 от 14 Ноември 2008 г., изм. ДВ. бр.102 от 28 Ноември 2008 г., изм. ДВ. бр.6 от 23 Януари 2009 г., изм. ДВ. бр.17 от 6 Март 2009 г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009 г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009 г., изм. ДВ. бр.92 от 20 Ноември 2009 г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009 г., изм. ДВ. бр.15 от 23 Февруари 2010 г., изм. ДВ. бр.41 от 1 Юни 2010 г., изм. ДВ. бр.50 от 2 Юли 2010 г., изм. ДВ. бр.54 от 16 Юли 2010 г., изм. ДВ. бр.87 от 5 Ноември 2010 г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011 г., изм. ДВ. бр.35 от 3 Май 2011 г., изм. ДВ. бр.54 от 15 Юли 2011 г., изм. ДВ. бр.80 от 14 Октомври 2011 г., доп. ДВ. бр.29 от 10 Април 2012 г., доп. ДВ. бр.32 от 24 Април 2012 г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр.45 от 15 Юни 2012 г., доп. ДВ. бр.47 от 22 Юни 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр.53 от 13 Юли 2012 г., изм. ДВ. бр.77 от 9 Октомври 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012 г., изм. ДВ. бр.99 от 14 Декември 2012 г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013 г., изм. ДВ. бр.24 от 12 Март 2013 г., доп. ДВ. бр.27 от 15 Март 2013 г., изм. и доп. ДВ. бр.28 от 19 Март 2013 г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.49 от 13 Юни 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.105 от 19 Декември 2014г., изм. ДВ. бр.35 от 15 Май 2015г., изм. ДВ. бр.61 от 11 Август 2015г., доп. ДВ. бр.62 от 14 Август 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.101 от 22 Декември 2015г.

11) ЗАКОН за подземните богатства

Обн. ДВ. бр.23 от 12 Март 1999г., изм. ДВ. бр.28 от 4 Април 2000г., изм. ДВ. бр.108 от 14 Декември 2001 г., изм. ДВ. бр.47 от 10 Май 2002г., изм. ДВ. бр.86 от 30 Септември 2003г., изм. ДВ. бр.28 от 1 Април 2005 г., изм. ДВ. бр.94 от 25 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.36 от 2 Май 2006 г., изм. ДВ. бр.37 от 5 Май 2006г., изм. ДВ. бр.55 от 6 Юли 2007г., изм. ДВ. бр.70 от 8 Август 2008г., изм. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009г., изм. ДВ. бр.82 от 16 Октомври 2009г., изм. ДВ. бр.46 от 18 Юни 2010г., изм. ДВ. бр.61 от 6 Август 2010г., изм. ДВ. бр.100 от 21 Декември 2010

г., изм. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011г., доп. ДВ. бр.14 от 17 Февруари 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.45 от 15 Юни 2012 г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.56 от 24 Юли 2015г.

12) ЗАКОН за горите

В сила от 09.04.2011 г. Обн. ДВ. бр.19 от 8 Март 2011 г., изм. ДВ. бр.43 от 7 Юни 2011г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 7 Август 2012 г., изм. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012 г., изм. ДВ. бр.102 от 21 Декември 2012г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013 г., изм. и доп. ДВ. бр.27 от 15 Март 2013 г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.28 от 28 Март 2014г., изм. ДВ. бр.53 от 27 Юни 2014г., изм. ДВ. бр.61 от 25 Юли 2014г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г., изм. и доп. ДВ. бр.60 от 7 Август 2015г., изм. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015г., изм. и доп. ДВ. бр.100 от 18 Декември 2015г., изм. ДВ. бр.13 от 16 Февруари 2016г.

13) Закон за културното наследство

Обн. ДВ. бр.19 от 13 Март 2009 г., изм. ДВ. бр.80 от 9 Октомври 2009 г., изм. ДВ. бр.92 от 20 Ноември 200 г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009 г., изм. ДВ. бр.101 от 28 Декември 2010 г., изм. ДВ. бр.54 от 15 Юли 2011 г., изм. ДВ. бр.15 от 21 Февруари 2012 г., изм. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012 г., изм. ДВ. бр.45 от 15 Юни 2012 г., изм. ДВ. бр.77 от 9 Октомври 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр.82 от 26 Октомври 2012 г., изм. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013 г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г.

12.2. НАРЕДБИ

НАРЕДБА за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (загл. изм. - ДВ, бр. 3 от 2006 г.) В сила от 01.07.2004 г. Приета с ПМС № 139 от 24.06.2004 г. Обн. ДВ. бр.57 от 2 Юли 2004 г., изм. ДВ. бр.3 от 10 Януари 2006 г., изм. ДВ. бр.29 от 16 Април 2010 г., изм. ДВ. бр.3 от 11 Януари 2011 г., изм. и доп. ДВ. бр.38 от 18 Май 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр.94 от 30 Ноември 2012 г., изм. и доп. ДВ. бр.12 от 12 Февруари 2016г.

НАРЕДБА за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони. Обн. ДВ. бр.73 от 11 Септември 2007г., изм. ДВ. бр.81 от 15 Октомври 2010г., изм. ДВ. бр.3 от 11 Януари 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.94 от 30 Ноември 2012г.

НАРЕДБА № 6 от 9.11.2000 г. за емисионни норми за допустимото съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти - Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на здравеопазването и министъра на икономиката, обн., ДВ, бр. 97 от 28.11.2000 г., изм. и доп., бр. 24 от 23.03.2004 г., в сила от 23.03.2004 г.

НАРЕДБА № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух - В сила от 30.07.2010 г. Издадена от Министерството на околната среда и водите и Министерството на здравеопазването. Обн. ДВ. бр.58 от 30 Юли 2010 г.

НАРЕДБА № 7 от 3.05.1999 г. за оценка и управление качеството на атмосферния въздух Издадена от министъра на околната среда и водите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 45 от 14.05.1999 г., в сила от 1.01.2000 г.

НАРЕДБА № 12 от 15 юли 2010 г. за норми за серен диоксид, азотен диоксид, фини прахови частици, олово, бензен, въглероден оксид и озон в атмосферния въздух - В сила от 30.07.2010 г. Издадена от Министерството на околната среда и водите и Министерството на здравеопазването Обн. ДВ. бр.58 от 30 Юли 2010г.

НАРЕДБА № 14 от 23 септември 1997 г. за норми за пределно допустимите концентрации на вредни вещества в атмосферния въздух на населените места

Обн. ДВ. бр.88 от 3 Октомври 1997г., изм. ДВ. бр.46 от 18 Май 1999г., изм. ДВ. бр.8 от 22 Януари 2002г., изм. ДВ. бр.14 от 20 Февруари 2004г.

НАРЕДБА № 2 ОТ 23 ЮЛИ 2014 Г. ЗА КЛАСИФИКАЦИЯ НА ОТПАДЪЦИТЕ

Издадена от Министерството на околната среда и водите и Министерството на здравеопазването Обн. ДВ. бр.66 от 8 Август 2014 г.

НАРЕДБА за реда за извършване на търговска дейност с отпадъци от черни и цветни метали Приета с ПМС № 316 от 22.11.2004 г. Обн. ДВ. бр.105 от 30 Ноември 2004г., изм. ДВ. бр.78 от 30 Септември 2005г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г.

НАРЕДБА № 9 от 1991 г. за пределно допустими нива на електромагнитни полета в населени територии и определяне на хигиенно-защитни зони около излъчващи обекти. Издадена от Министерство на здравеопазването в сила от 03.05.1991 г. Обн. ДВ. бр.35 от 3 Май 1991 г., попр. ДВ. бр.38 от 14 Май 1991г., изм. ДВ. бр.8 от 22 Януари 2002 г.

НАРЕДБА № 1 от 27.06.2005 г. за норми за допустими емисии на вредни вещества (замърсители), изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии Издадена от министъра на околната среда и водите,

министъра на икономиката, министъра на здравеопазването и министъра на регионалното развитие и благоустройството, обн., ДВ, бр. 64 от 5.08.2005 г., в сила от 6.08.2006 г.

НАРЕДБА № 7 от 24.08.2004 г. за изискванията, на които трябва да отговарят площадките за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството, министъра на земеделието и горите и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 81 от 17.09.2004 г. кн. 10/2004 г., стр. 363

НАРЕДБА за изискванията за третиране на отпадъците от моторни превозни средства
В сила от 01.01.2005 г. Приета с ПМС № 311 от 17.11.2004 г. Обн. ДВ. бр.104 от 26 Ноември 2004г., изм. ДВ. бр.53 от 10 Юни 2008г., изм. ДВ. бр.5 от 20 Януари 2009г., изм. ДВ. бр.45 от 16 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.29 от 8 Април 2011г., изм. ДВ. бр.60 от 7 Август 2012г., отм. ДВ. бр.7 от 25 Януари 2013г.

НАРЕДБА № 7 от 14.11.2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места

Издадена от министъра на околната среда и водите, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на здравеопазването, обн., ДВ, бр. 98 от 1.12.2000 г.

НАРЕДБА № 7 от 22.12.2003 г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони Издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, обн., ДВ, бр. 3 от 13.01.2004 г., в сила от 13.01.2004 г., изм. и доп., бр. 10 от 28.01.2005 г.; изм. с Решение № 653 от 21.01.2005 г. на ВАС на РБ - бр. 11 от 1.02.2005 г., в сила от 1.02.2005 г.; изм. и доп., бр. 51 от 21.06.2005 г., в сила от 21.06.2005 г.; изм. с Решение № 7028 от 18.07.2005 г. на ВАС на РБ - бр. 63 от 2.08.2005 г., в сила от 2.08.2005 г.; изм. и доп., бр. 41 от 22.04.2008 г., изм. ДВ. бр.76 от 5 Октомври 2012 г., изм. ДВ. бр.21 от 1 Март 2013 г.

НАРЕДБА № 8 от 14 юни 2001 г. за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове
В сила от 01.08.2001 г. Издадена от Министерството на регионалното развитие и благоустройството Обн. ДВ. бр.57 от 26 Юни 2001г., изм. ДВ. бр.68 от 3 Август 2004 г., изм. ДВ. бр.51 от 21 Юни 2005 г., изм. ДВ. бр.66 от 25 Юли 2008 г. изм. и доп. ДВ. бр.22 от 11 Март 2014г., изм. ДВ. бр.56 от 8 Юли 2014г., изм. ДВ. бр.11 от 10 Февруари 2015г.

НАРЕДБА № 9 от 16.03.2001 г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели
Издадена от министъра на здравеопазването, министъра на регионалното развитие и благоустройството и министъра на околната среда и водите, Обн. ДВ. бр.30 от 28 Март 2001г., изм. ДВ. бр.87 от 30 Октомври 2007г., изм. ДВ. бр.1 от 4 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.15 от 21 Февруари 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 12 Декември 2014г.

НАРЕДБА № 6 от 26 юни 2006 г. за показателите за шум в околната среда, отчитащи степента на дискомфорт през различните части на денонощието, граничните стойности на показателите за шум в околната среда, методите за оценка на стойностите на показателите за шум и на вредните ефекти от шума върху здравето на населението.

Издадена от Министерството на здравеопазването и Министерството на околната среда и водите. Обн. ДВ. бр.58 от 18 Юли 2006г.

Наредба №1 от 11.04.2011г. на МОСВ за мониторинг на водите, в сила 29.04.2011г., издадена от МОСВ (обн. ДВ, бр.34/29.04.2011г.). Обн. ДВ. бр.34 от 29 Април 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.22 от 5 Март 2013г., изм. ДВ. бр.44 от 17 Май 2013г.

Метод за комплексна експертна оценка на ландшафта -публ. В. Троева и Г. Цолова, Ландшафтно планиране. С., 1997 г.

Метод за визуална оценка на ландшафта -публ. МОСВ, С., 1997 г.

12.3. КОНВЕНЦИИ

- *Европейска конвенция за ландшафта, 2000 г.;*
- *Конвенция по международната търговия със застрашени видове от дивата фауна и флора (Вашингтонска, CITES), в сила от 16 април 1991 г. (ДВ, бр. 6 от 1992 г.);*
- *Конвенция по влажните зони с международно значение, по -специално като местообитания за водолюбива птици (Рамсарска), в сила от 24 януари 1976 г. (ДВ, бр. 56 от 1992 г.);*
- *Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания (Бернска), в сила от 01 май 1991 г. (ДВ, бр. 23 от 1995 г.);*
- *Конвенция за биологичното разнообразие, в сила от 16 юли 1996 г. (ДВ, бр. 19 от 1999 г.);*
- *Конвенция за защита на мигриращите видове (Бонска), в сила от 01 ноември 1999 г. (ДВ, бр. 16 от 2000 г.);*

- Конвенция за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния, в сила от 16 март 1983 г. (ДВ, бр. 45 от 2003 г.);
- Конвенция за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера, в сила от 26 януари 2004 г. (ДВ, бр. 14 от 2004 г.);
- Конвенция за достъпа да информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда, в сила от 16 март 2004 г. (ДВ, бр. 33 от 2004 г.);
- Протокол към Конвенцията от 1979 г. за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния относно дългосрочно финансиране на Съвместна програма за мониторинг и оценка на разпространението на замърсители на въздуха на далечни разстояния в Европа (ЕМЕП), в сила от 28 януари 1988 г. (ДВ, бр. 45 от 2003 г.);
- Протокол от Картахена по биологична безопасност към Конвенцията по биологично разнообразие, в сила от 11 септември 2003 г. (ДВ, бр. 83 от 2003 г.);
- Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания, ратифицирана и влязла в сила за България през 1991 г.;
- Конвенция за влажните зони с международно значение;
- Утвърдена с Решение 389 на Министерския съвет от 18.11.1974 г. Обн., ДВ, бр. 56 от 10.07.1992 г., в сила за България от 24.01.1976 г. Изменена с Протокол от 3.12.1982 г., в сила за България от 27.02.1986 г.;
- КОНВЕНЦИЯ за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст.
- Ратифицирана със закон, приет от 37-о Народно събрание на 16.03.1995 г. - ДВ, бр. 28 от 1995 г. Издадена от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 86 от 1.10.1999 г., в сила от 10.09.1997 г., попр., бр. 89 от 12.10.1999 г.;
- КОНВЕНЦИЯ за опазване и използване на трансграничните водни течения и международните езера;
- Ратифицирана със закон, приет от 39-то НС на 17.09.2003 г. - ДВ, бр. 86 от 30.09.2003 г. Издадена от Министерството на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 14 от 20.02.2004 г., в сила от 26.01.2004 г.

12.4. ЛИТЕРАТУРА ПО РАЗДЕЛИ

ХАРАКТЕРИСТИКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЗЕМНИТЕ НЕДРА, ГЕОЛОЖКАТА ОСНОВА И ПОДЗЕМНИТЕ БОГАТСТВА

Нормативни документи и планове:

Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ДВ, бр. 10/4.02.2000 г., изм. ДВ, бр. 84 от 2 ноември 2012 г., изм. ДВ, бр. 61 от 25 Юли 2014 г.);

Закон за опазване на земеделските земи (обн. ДВ, бр. 35 от 24.04.1996 г., изм. и доп., бр. 39 от 20.05.2011 г., изм. ДВ, бр. 22 от 16 Март 2012 г., изм. ДВ, бр. 38 от 18 Май 2012 г., доп. ДВ, бр. 91 от 20 Ноември 2012 г., доп. ДВ, бр. 27 от 15 Март 2013 г., изм. ДВ, бр. 66 от 26 Юли 2013 г., изм. ДВ, бр. 98 от 28 Ноември 2014 г., изм. ДВ, бр. 14 от 20 Февруари 2015 г., изм. и доп. ДВ, бр. 61 от 11 Август 2015 г. изм. и доп. ДВ, бр. 100 от 18 Декември 2015 г.);

Закон за почвите (Обн. ДВ, бр.89 от 6 Ноември 2007 г., изм. ДВ, бр.80 от 9 Октомври 2009 г., изм. ДВ, бр.98 от 14 Декември 2010 г., изм. ДВ, бр. 92 от 22 Ноември 2011 г., изм. ДВ, бр.66 от 26 Юли 2013 г., изм. ДВ, бр.98 от 28 Ноември 2014 г.);

МОСВ, Национална програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2014-2020 г.;

Наредба № 3 от 1 август за допустимо съдържание на вредни вещества в почвата (Обн. ДВ, бр. 71 от 12 Август 2008 г.);

Наредба № 26 от 2.10.1996 г. за рекултивация на нарушени терени, подобряване на слабопродуктивни земи, отнемане и оползотворяване на хумусния пласт, (обн. ДВ, бр. 89/1996 г., изм. и доп. изм. ДВ, бр.30 от 22 Март 2002 г.);

Правилник за прилагане на Закона за опазване на земеделските земи (Приет с ПМС № 240 от 24.09.1996 г. Обн. ДВ, бр. 84 от 4 Октомври 1996 г., изм. ДВ, бр. 100 от 31 Октомври 1997 г., изм. ДВ, бр. 14 от 18 Февруари 2000 г., изм. ДВ, бр. 48 от 13 Юни 2000 г., изм. ДВ, бр. 63 от 1 Август 2000 г., изм. ДВ, бр. 41 от 24 Април 2001г., изм. ДВ, бр. 66 от 27 Юли 2001 г., изм. ДВ, бр. 31 от 4 Април 2003 г., изм. ДВ, бр. 41 от 18 Май 2004 г., изм. ДВ, бр.75 от 12 Септември 2006 г., изм. ДВ, бр.78 от 26 Септември 2006 г., изм. ДВ, бр. 62 от 31 Юли 2007 г., изм. ДВ, бр.45 от 13 Май 2008 г., изм. ДВ, бр. 71 от 12 Август 2008 г., изм. ДВ, бр. 95 от 4 Ноември 2008 г., изм. ДВ, бр.62 от 4 Август 2009 г., изм. ДВ, бр. 39 от 20 Май 2011 г., изм. ДВ, бр.50 от 1 Юли 2011 г., изм. и доп. ДВ, бр.35 от 8 Май 2012 г.

Бази с данни, доклади и карти, касаещи състоянието на околната среда:

- 1) Бручев, Ил. (ред.). 1994. Карта за геоложката опасност в България, изд. Комитет по геология и минерални ресурси, Българска академия на науките, София, картообработка и отпечатване от ВТС -1994.;
- 2) Геозащита Приморско ЕООД - Справка за свлачищните зони, регистрирани в района на Приморско (изх. №77 от 06.06.2013 г.);
- 3) Геофизичен Институт -БАН. 2009. Сеизмично райониране на Република България, съобразено с изискванията на Еврокод 8 „Сеизмично осигуряване на строителни конструкции” и изработване на карти за сеизмичното райониране с отчитане на сеизмичния hazard върху територията на страната, Отчет ГФИ-БАН 07-03, Ноември, 2009 г.;
- 4) ИАОС - Информация за околната среда в района, включително данни за природните забележителности в землището на гр. Приморско (съгласно Решение с № 35/22.05.2013 г. на ИАОС за предоставяне на достъп до информация);
- 5) Йовчев, Й. (отг. ред.) и др. 1971. Тектонски строеж на България. (Обяснителен текст към тектонска карта на България в М 1:200 000 и 1:500 000) -Изд. „Техника“, София, 1971;
- 6) Филипов Л., Чешитев Г. (ред), 1992 г. Геоложка карта на България, картен лист К-35-014 - Никопол и Приморско, Комитет по геология - Предприятие за геофизични проучвания и геолошко картиране, Одобрен за печат 30.01.1989 г., Отпечатан, 1992 -ВТС;
- 7) МРРБ - Информация относно регистрираните свлачища на територията на община Приморско (съгласно Решение с № РД 02-14-476/18.05.2013 г. на МРРБ за предоставяне на достъп до информация);
- 8) Национален концесионен регистър -интернет база данни (nkr.government.bg)

Литературни източници:

Симеонов А., А.Петрова, Л.Михайлова, Е.Василев, Е.Челебиев, К.Цветков, В.Калоянова, 1979. Доклад за ревизионно-обобщителни работи на част от Източното Средногорие, Странджа планина и Бургаската низина – западно и южно от Бургас (геолошко доизучаване в М 1:50 000), извършено през 1977 г., Геофонд Ком. по геол. (IV – 310).

Драголов С., 1958. Доклад за резултатите от геолого-проучвателните работи на групата по ревизии и търсене за 1957 г., от Бургаската проучвателна бригада – Геофонд, КГ (I-409).

Петрова А., А.Симеонов, В.Василева, Х.Ковачев, Е.Миков, 1986. Доклад за ревизионно-обобщителните геоложки работи на част от Източното Средногорие, югоизточно, южно и западно от гр.Бургас (геолошко доизучаване в М 1:50 000), извършено през 1978-1983 г., Геофонд, КГ (IV-375)

БИОРАЗНООБРАЗИЕ. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ ВКЛЮЧЕНИ В ЕКОЛОГИЧНАТА МРЕЖА НАТУРА 2000

Нормативни документи и планове:

- 1) Директива 2001/42/ЕО за оценка на въздействието на някои планове и програми върху околната среда
- 2) Директива 2009/ 147/ ЕИО и 79/409/ЕИО за опазването на дивите птици
- 3) Директива 92/43/ЕЕС за опазване на природните местообитания на дивата флора и фауна
- 4) Закон за биологичното разнообразие
- 5) Закон за защитените територии
- 6) Закон за опазване на околната среда
- 7) Закон за устройство на територията
- 8) Наредба за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (обн. ДВ. бр.57/2004 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.94/2012 г.
- 9) Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони
- 10) Община Приморско, План за развитие на Община Приморско 2013 -2020 г.
- 11) Решение № 122 на Министерски съвет от 02.03.2007 г. за приемане на Списък на защитените зони за опазване на дивите птици и на Списък на защитените зони за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна

Бази с данни, доклади и карти, касаещи състоянието на околната среда:

- 1) ИАОС - Информация за околната среда в района, включително данни за защитените територии и биологичното разнообразие в землището на гр. Приморско (съгласно Решение с № 35/22.05.2013 г. на ИАОС за предоставяне на достъп до информация)
- 2) Информация за защитените зони от мрежата натура: 2000 <http://natura2000.moew.government.bg>
- 3) Регистър на защитените територии и защитените зони в България: <http://eea.government.bg/zpo/>

4) IUCN 2012. IUCN Red List of Threatened Species. Version 2012.2. www.iucnredlist.org

Литературни източници и ръководства:

- 1) Бисерков, В. и др. (ред.), 2015. Червена книга на Република България. Том II - Животни. БАН, МОСВ, София
- 2) Бисерков, В. и др. (ред.), 2015. Червена книга на Република България. Том I - Растения и гъби. БАН, МОСВ, София;
- 3) Бондев, И. Геоботаническа райониране. -В: Копралев, И. (гл. ред.), География на България. с. 336-352. ФорКом, 2002;
- 4) Велчев, В. (ред.). Червена книга на Н.Р.България, том 1 - Растения, С., БАН, 1984
- 5) Велчев, В.(ред.). Червена книга на Н.Р.България, том 2 - Животни, С., БАН, 1984 г.
- 6) География на България. 2002. Форком С.
- 7) Георгиев, В. Зоогеографско райониране. -В: Копралев, И. (гл. ред.), География на България. с. 373-375. ФорКом, 2002
- 8) Груев, Б. 1988. Обща биогеография. Наука и изкуство, София.
- 9) ЕС. 2002. Оценка на планове и проекти значително засягащи НАТУРА 2000 места. Методично ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО. Офис на официалните публикации на Европейската общност. ISBN 92-828-1818-7 (превод на български език);
- 10) Зингстра, Х., Ковачев, А., Китнаес, К., Цонев, Р., Димова, Д., Цветков, П. (ред.) 2009. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София;
- 11) Кавръкова, В., Димова, Д., Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т. (ред.) 2005. Ръководство за определяне на местообитанията от европейска значимост в България. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско - Карпатска програма и федерация „ЗЕЛЕНИ БАЛКАНИ“;
- 12) Кавръкова, В., Димова, Д., Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., Раковска, К. (ред.) 2009. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Второ, преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско -Карпатска програма и федерация „ЗЕЛЕНИ БАЛКАНИ“;
- 13) Костадинова И., М. Граматиков 2007. Орнитологично важните места в България и НАТУРА 2000. БДЗП. Природозащитна поредица. Книга 11. София 639 стр.;
- 14) Петров, Б. 2008. Прилепите -методика за изготвяне на оценка за въздействието върху околната среда и оценка за съвместимост. Наръчник за възложители и експерти в областта на околната среда. Нац. Природонаучен музей - БАН, 88 стр.;
- 15) Ръководство за екологична оценка на планове и програми. 2002. Проект: Практическо приложение на екологична оценка на планове и програми в България МАТО/BG/91, Matra Pre-accession Projects Programme, МОСВ 2002;
- 16) Янков. П. 2007. Атлас на гнездящите птици в България. БЦЗП. Природозащитна поредица. Книга 10. БДЗП. София. 679 стр.

12.5. ДРУГИ ИЗТОЧНИЦИ

- 1) Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Бургас (2014 г.), Доклад за състоянието на околната среда през 2013 г.;
- 2) Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Бургас (2015 г.), Доклад за състоянието на околната среда през 2014 г.;
- 3) Регионална инспекция по околната среда и водите (РИОСВ) – Бургас (2016 г.), Доклад за състоянието на околната среда през 2015 г.;
- 4) План за управление на речните басейни в Черноморски район и ПУРН;
- 5) Регионален план за развитие на Югоизточен район от ниво 2 за периода 2014-2020 г.
- 6) Общински план за развитие на Община Приморско за периода 2014-2020 г.;
- 7) Областната стратегия за развитие на област Бургас 2014-2020 г.;
- 8) Трети национален план за действие по изменение на климата за периода 2013-2020 г.;
- 9) Националната програма за развитие „България 2020“ (НПР БГ2020);
- 10) Национална стратегия за регионално развитие 2012-2022 г.;
- 11) Програма за управление на дейностите по отпадъците на Община Приморско;
- 12) Община Приморско, Проект за ИОУП на община Приморско, Обяснителна записка, Правила и норми за прилагане на плана, Приложения към плана (Проект ОУП-2006 г., ИОУП, и др.), Програма за управление на отпадъците, cad. и shp. файл на землището на община Приморско.